DAVE
EGGERS

KRUH

PLUS

Kniha byla zakoupena na serveru alza.cz.

Jméno: 2011@stehno.cz
Objednávka: 1054028322

Následující text vznikl za přispění editora, grafika, sazeče, korektora a mnoha dalších. Všichni vám společně s autorem děkujeme za zakoupení této knihy.

Kruh

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Dave Eggers
Kruh – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

DAVE

EGGERS

KRUH

PŘELOŽIL PETR ELIÁŠ

PLUS

Budoucnost neznala žádné meze ani hranice.
Člověk nebude mít ani dost místa,
aby své příští štěstí uskladnil.

JOHN STEINBECK
Na východ od ráje

KNIHA PRVNÍ

Proboha, pomyslela si Mae. Jsem v nebi.

Kampus byl rozlehlý a rozstrkaný do všech stran, a navíc divoce hýřil odstíny modré. Přesto se tu důkladně myslelo na každý detail a bylo znát, že budovy rostly pod nesmírně obratnýma rukama. Na pozemku, kde kdysi bývala loděnice, pak autokino, pak bleší trh a nakonec rumiště, se vlnily mírné zelené kopečky s fontánou od Calatravy uprostřed. Stoly s lavicemi uspořádané do soustředných kruhů doslova lákaly k pikniku. Nechyběly ani tenisové kurty, antukové i travnaté. A taky hřiště na volejbal, po kterém s pištěním pobíhaly děti z firemní školky a vlnily se jako voda. Mezi tím vším se samozřejmě taky pracovalo – čtyři sta akrů broušené oceli a skla, sídlo nejvlivnější společnosti na světě. Obloha nad ním byla modrá, bez mráčku.

Mae procházela areálem od parkoviště k hlavní budově a vší silou se snažila tvářit, že sem patří. Cesta se vinula mezi citronovníky a pomerančovníky a nenápadné načervenalé kočičí hlavy tu a tam střídaly dlaždice s úpěnlivě inspirativními prohlášeními. „Neboj se snít," říkala písmena laserem vypálená do červeného kamene. „Zapoj se," psalo se na jiné. Počítaly se na

desítky: „Hledej sounáležitost.“ „Inovuj.“ „Zapoj fantazii.“ Jen tak tak že nešlápla na ruku muži v šedivé kombinéze. Zrovna pokládal novou dlaždici s nápisem „Dýchej.“

Bylo slunečné červnové pondělí a Mae se zastavila před hlavním vchodem, přímo pod logem vyleptaným do skla. Společnost sice existovala teprve necelých šest let, ale její jméno a logo – kruh s propletenou sítí uvnitř a malým písmenem „c“ uprostřed – se stihlo zařadit mezi nejznámější na světě. Tady v hlavním kampusu pracovalo přes deset tisíc lidí, ale Circle měl pobočky po celém světě a nabíral týdně stovky nových mladých nadaných mozků. Čtyři roky za sebou získal titul nejuznávanější společnosti na světě.

Mae by si bývala ani nepomyslela, že by na takovém místě mohla někdy pracovat, nebýt Annie. O dva roky starší Annie s ní tři semestry na vysoké bydlela na koleji, v ohyzdné budově obyvatelné jen díky neobyčejnému poutu, které si mezi sebou vytvořily. Trochu kamarádky, trochu sestry a trochu sestřenice, které toužily být sestrami a které nemohlo nikdy nic rozdělit. Ještě spolu nebydlely ani měsíc a Mae jednou navečer, ztrhaná chřipkou a vyhladovělá, při závěrečných zkouškách omdlela a zlomila si čelist. Annie ji předtím nabádala, ať zůstane v posteli, ale Mae si místo toho došla do supermarketu pro kofeinové tabletky a vzbudila se na chodníku pod stromem. Annie ji odvezla do nemocnice a počkala, než jí sdrátují čelist. Zůstala u ní i potom, celou noc prospala vedle ní na dřevěné židli a pak se o ni doma několik dní starala a krmila ji brčkem. Byl to od ní projev krajní obětavosti a nesmírných schopností, jaké Mae u nikoho v jejím věku nikdy nezažila, a tak v sobě Mae našla k Annie oddanost, jakou by nikdy nečekala.

Zatímco Mae pořád trčela na Carletonu a pendlovala mezi obory, od dějin umění přes marketing po psychologii – nakonec vystudovala psychologii, přestože se jí nehodlala nikdy věnovat –, Annie si dodělala MBA na Stanfordu a lanařila ji kdekterá firma, ale ze všech nejvíc Circle, a tak pouhých pár

dní po promoci zakotvila tady. Teď zastávala honosnou funkci – Manažerka zajišťování budoucnosti, jak sama žertovala – a přemlouvala Mae, aby se ucházela o místo ve firmě. Mae ji poslechla, a přestože Annie tvrdila, že za ni neztratila ani slovo, Mae byla přesvědčená o opaku a byla jí nesmírně zavázaná. Milion, miliarda lidí toužila dostat se tam, kde teď byla Mae, vstupovat do atria, deset metrů vysokého a protkaného paprsky kalifornského světla, v první den práce pro jedinou společnost, která doopravdy něco znamenala.

Zatlačila do těžkých dveří. Vstupní hala byla dlouhá jako promenáda a vysoká jako katedrála. Všude nad ní byly vidět kanceláře, čtyři patra po obou stranách, všechny stěny prosklené. Zamotala se jí hlava, a tak ji sklonila a v čisťounké lesklé podlaze uviděla odraz své tváře s ustaraným výrazem. Ucítila, že za ní někdo stojí, a přinutila ústa k úsměvu.

„Ty budeš nejspíš Mae."

Mae se obrátila a před sebou měla hlavu krásné mladé ženy a pod ní šarlatový šátek a bílou hedvábnou blůzu.

„Já jsem Renata," řekla.

„Ahoj Renato. Já hledám –"

„Annie. Vím. Už jde." Od Renatina ucha se ozval jakýsi zvuk, digitální žbluňknutí. „Přesněji…" Renata se dívala na Mae, ale viděla něco jiného. Nějaké rozhraní na sítnici, odhadla Mae. Další ze zdejších vynálezů.

„Je v Divokém západě," dokončila Renata, když znovu zaostřila na Mae, „ale bude tu za chvíli."

Mae se usmála. „Doufám, že má nějaký suchary a pořádnou kobylu."

Renata se zdvořile usmála, ale nic víc. Mae věděla, že firma jednotlivé části kampusu pojmenovala po historických obdobích. Alespoň trochu tak obrovskému prostoru dodali na útulnosti a částečně ho zbavili korporátní atmosféry. Bylo to lepší než budova 3B-Východ, kde Mae pracovala předtím. Naposledy šla do práce v rodném městě před pouhými třemi

týdny – její výpověď je omráčila –, ale jí už teď připadalo neuvěřitelné, že tam promrhala takový kus života. Patří jim to, říkala si Mae, celému tomu gulagu a všemu, co představuje.

Renata stále do sluchátka dostávala jakési zprávy. „Počkej chvíli," ozvala se, „teď mi říká, že se ještě nemůže utrhnout." Zářivě se na Mae usmála. „Tak já tě zatím zavedu k tvému stolu, co ty na to? Prý tam za tebou tak za hodinu přijde."

K tvému stolu, na ta slova Mae projela vlna rozechvění a okamžitě jí na mysl přišel otec. Byl na ni pyšný. Moc pyšný, zdůrazňoval v hlasové zprávě, kterou jí nechal ve čtyři hodiny ráno. Poslechla si ji, až když vstala. Moc a moc pyšný, říkal a hlas se mu u toho zadrhl. Mae byla dva roky po škole, a už byla zaměstnaná v Circlu, platili jí zdravotní pojištění, měla byt ve městě a nevisela rodičům na krku. Ostatně ti měli svých starostí dost.

Mae vyšla za Renatou z atria. Na trávníku pod strakatým světlem seděla na umělém návršíčku mladá dvojice. V ruce měli jakýsi průhledný tablet a o čemsi zapáleně diskutovali.

„Budeš sedět tamhle v Renesanci," řekla Renata a ukázala přes trávník k budově ze skla a zoxidované mědi. „Tam pracují všichni z Péče o zákazníky. Už jsi tu někdy byla?"

Mae přikývla. „Byla. Hned několikrát, ale v téhle budově ještě ne."

„Takže jsi viděla bazén a sportoviště." Renata mávla rukou k modrému rovnoběžníku a zkosené budově tělocvičny za ním. „Tamhle se cvičí jóga, crossfit, pilates, můžeš si tam zajít na masáž nebo na spinning. Na spinning prý chodíš, ne? Vzadu je hřiště na bocciu a nově i na tetherball. Hned za trávníkem je bufet…" Renata ukázala na svěže zelenou plochu, kde se slunilo několik lidí v kalhotách, košilích a kostýmcích. „A už jsme tady."

Stály před Renesancí, další budovou s dvanáctimetrovým atriem, nad nímž se zvolna otáčela mobilní socha od Alexandra Caldera.

„Caldera miluju," řekla Mae.

Renata se usmála. „Já vím." Obě se na instalaci zadívaly. „Tohle viselo ve francouzském parlamentu. Nebo možná něco podobného."

Vítr, který za nimi zavanul dovnitř, sochu natočil tak, že její rameno ukazovalo na Mae, jako by ji osobně vítalo. Renata ji vzala za loket. „Tak půjdeme? Tudy."

Vešly do výtahu se stěnami z mírně naoranžovělého skla. Uvnitř se s blikáním rozsvítilo a Mae na stěnách uviděla své jméno a vedle něj fotku ze školní ročenky. *Vítej, Mae Hollandová.* Mae uniklo z hrdla drobné heknutí. Tu fotografii léta neviděla, a byla za to dost ráda. Určitě ji někde vyhrabala Annie. Na podobence byla skutečně Mae – její široká ústa s úzkými rty, olivová kůže, černé vlasy, ale na téhle fotce jí vystouplé lícní kosti dodávaly strohé vzezření, její hnědé oči se neusmívaly, byly drobné a chladné, připravené k boji. Od doby, kdy fotografie vznikla – to jí bylo osmnáct, byla rozhněvaná a nejistá –, Mae nabrala tolik potřebná kila, její výraz změkl a získal křivky, jež přitahovaly pozornost mužů nejrůznějšího věku i pohnutek. Už od střední školy se snažila být otevřenější a vstřícnější, a když před sebou viděla doklad doby dávno minulé, kdy si o světě myslela jen to nejhorší, vyvedlo ji to z míry. Právě když měla pocit, že už ten pohled dál nesnese, fotografie zmizela.

„Jo, všechno je tu na senzory," odtušila Renata. „Výtah zjistí tvou totožnost a pak tě pozdraví. Tu fotku máme od Annie. Asi jste hodně dobré kamarádky, když má tvou fotku ze střední. No, na každý pád doufám, že ti to nevadí. Předvádíme to hlavně návštěvám, na většinu to udělá dojem."

Zatímco výtah stoupal, na stěnách se střídaly vybrané denní činnosti, obrázky a text přecházely z jednoho panelu na druhý. Každé sdělení provázelo video, fotografie, animace a hudba. V poledne se měl promítat film *Koyaanisqatsi*, v jednu se konala ukázka automasáží, ve tři pak zdravotní posilování. V půl

sedmé bude na radnici setkání s prošedivělým, ale mladým kongresmanem, kterého Mae neznala. Promítali ho na dveře výtahu, jak mluví kdesi na pódiu, za ním se třepotají vlajky a on s vyhrnutými rukávy snažně zatíná ruce v pěst.

Dveře se otevřely a rozťaly kongresmana vejpůl.

„Tak jsme tady," prohlásila Renata a vykročila na úzkou mřížovanou ocelovou lávku. Mae se podívala pod nohy a útroby se jí sevřely. Viděla čtyři patra dolů, až do přízemí.

Pokusila se o nenucený tón: „Sem asi nedáváte nikoho, kdo trpí závratěmi."

Renata se zastavila a obrátila se na ni, ve tváři upřímné znepokojení. „Samozřejmě že ne. Ale v tvém profilu stojí –"

„Ne, ne," honem ji přerušila Mae. „To je dobrý."

„Počkej, můžeme tě přestěhovat níž, jestli –"

„To je dobrý, vážně. Úplně v pohodě. Omlouvám se, byl to jen vtip."

Renata byla viditelně otřesená. „No dobře. Ale kdyby něco, tak řekni."

„Řeknu."

„Určitě? Annie by se zlobila, kdybych se o tebe nepostarala."

„Určitě. Přísahám," ujistila ji Mae a usmála se. Renata se vzpamatovala a šla dál.

Lávka vedla do hlavní části patra, rozlehlého proskleného prostoru rozpůleného dlouhou chodbou. Po obou stranách se táhly kanceláře a skrz sklo bylo vidět jejich osazenstvo. Všichni si své pracovní místo vyzdobili pečlivě, ale vkusně – jedna kancelář byla plná jachtařských propriet, zavěšených na odhalených trámech a zdánlivě se vznášejících ve vzduchu, v jiné byly rozestavené bonsaje. Prošly kolem kuchyňky – skříňky i poličky ze skla, magnetické příbory v sevřeném útvaru přicvaknuté k ledničce, všechno osvětlené ručně foukaným lustrem s různobarevnými žárovkami a oranžovým, broskvovým a růžovým ramenem.

„Tak jsme tady."

Zastavily se u kóje, šedé a malé a polepené materiálem, který připomínal syntetické plátno. Mae zaváhala. Kóje vypadala přesně jako ta, ve které pracovala posledního půldruhého roku. Byla to první věc, kterou tu převzali beze změn, první věc, která nějak upomínala na minulost. Stěny byly potažené – Mae nevěřila svým očím – pytlovinou.

Mae věděla, že ji Renata pozoruje a že její výraz prozrazuje úděs. *Usměj se,* poručila si. *Usměj se.*

„Bude ti to vyhovovat?" zeptala se jí Renata a očima jí těkala sem tam po celém obličeji.

Mae přinutila rty k výrazu určitého uspokojení. „Naprosto. Vypadá to dobře."

Tohle tedy nečekala.

„Výborně. Já půjdu, ať se tu můžeš v klidu porozhlédnout, a co nevidět přijde Denise s Josiahem, všechno ti ukážou a pomůžou ti se zabydlováním."

Mae znovu roztáhla ústa do úsměvu, Renata se obrátila a odešla. Mae se posadila a zjistila, že opěradlo židle je nalomené a všechna kolečka nejspíš zaseknutá. Na stole stál počítač, ale byl to předpotopní model, jaký nikde jinde v budově neviděla. Mae byla bezradná a její nálada se propadala do téže propasti, ve které trčela posledních pár let.

Pracoval vůbec ještě někdo v technických službách? A jak k té práci přišla Mae? Jak ji mohla snést? Když se jí někdo zeptal na práci, radši zalhala, že je nezaměstnaná. Bylo by jí líp, kdyby pracovala kdekoli jinde, jen ne ve svém rodném městě?

Po nějakých šesti letech nenávidění Longfieldu, proklínání rodičů, že se sem přestěhovali, a žehrání na to, co všecko tu chybí – zábava, restaurace, osvícené duše –, se Mae nedávno rozhodla, že na něj bude vzpomínat s určitou něhou. Longfield byl malé městečko mezi Fresnem a Tranquility, které v roce 1866 založil a pojmenoval jistý prostoduchý farmář. O sto padesát let později se počet obyvatel vyšplhal na necelé dva tisíce

duší, z nichž většina pracovala ve Fresnu, nějakých dvacet mil odtud. Bydlení v Longfieldu bylo laciné a rodiče Maeiných kamarádek byli hlídači, učitelky a kamioňáci se zálibou v lovu. Když Mae dokončila školu, byla jedna z dvanácti, kteří odešli na vysokou, a jako jediná se stěhovala na východ od Colorada. Ničilo ji, že to nechala zajít tak daleko a pohltily ji dluhy, takže se nakonec musela vrátit a nastoupit do místních technických služeb. Ničilo to i její rodiče, přestože ti se navenek tvářili, že udělala správnou věc, když využila slušné příležitosti a začala dluhy splácet.

Budova 3B-Východ nebyla nic než žalostná betonová krychle s tenkými svislými štěrbinami místo oken. Uvnitř byla většina stěn ze škvárobetonových tvárnic a všude bylo vymalováno mdlou zelenou barvou. Pracovat tady bylo jako pracovat v šatnách. Mae byla o nějakých deset let mladší než kdokoli jiný v budově, a i třicátníci tu byli z jiného století. Žasli nad jejími počítačovými dovednostmi, které byly mezi jejími známými naprosto základní a běžné. Kolegové byli u vytržení. Říkali jí Černý blesk, což byla slabomyslná narážka na její vlasy, a tvrdili jí, že ji v kanceláři čeká poměrně slušná budoucnost, pokud si povede dobře. Za čtyři pět let by prý mohla řídit IT oddělení pro celou stanici! Její rozčilení bylo bezbřehé. Kvůli takovéhle práci tedy na vysokou školu nešla a nedala 234 tisíc dolarů za elitní humanitní vzdělání. Ale byla to práce a ona potřebovala peníze. Její studentské půjčky byly nenasytné a každý měsíc vyžadovaly krmení, a tak práci a peníze vzala a přitom se rozhlížela po zelenějších pastvinách.

Jejím přímým nadřízeným byl nějaký Kevin, který oficiálně pracoval jako hlavní technik, ale jakýmsi podivným nedopatřením o technických věcech nevěděl ani zbla. Vyznal se v kabelech a rozbočovačích, ale měl si ve sklepě štelovat vlastnoručně vyrobenou vysílačku, a ne dělat nadřízeného Mae. Dennodenně, měsíc co měsíc nosil tutéž košili s krátkými rukávy a stejnou rezavou kravatu. Představoval otřesný útok na

smysly, z úst mu páchlo po šunce, pod nosem mu trčel vzdorný knír, který vypadal, jako by mu z neustále rozšířených nozder vyčuhovaly dvě pracky mířící na jihovýchod a jihozápad.

Všechny ty poklesky by mu Mae odpustila, nebýt jeho upřímného dojmu, že jí na její práci záleží. Kevin věřil, že Mae, absolventka Carletonu s hlavou plnou velkých, zlatých snů, má zájem pracovat v technických službách. Že by jí vadilo, kdyby Kevinovi její výkon někdy připadal nedostatečný. To ji rozčilovalo.

Jak ji vždycky pozval dál, zavřel za ní dveře a sedl si na roh stolu – to bylo příšerné. Víte, proč jsem si vás zavolal? zeptal se jí pokaždé, skoro jako kdyby ji zastavila hlídka na dálnici. Jindy, když byl s její prací ten den spokojený, udělal něco ještě horšího: pochválil ji. Nazval ji svou chráněnkou. To slovo miloval. Představoval ji tak návštěvám: „Tohle je Mae, moje chráněnka. Docela jí to pálí, většinou." Načež na ni mrkl, jako by byl kapitán a ona jeho první důstojnice a oba spolu zažili nejedno divoké dobrodružství a byli si navždy zavázáni. „Jestli si to nepokazí, čeká ji tady růžová budoucnost."

Nesnášela to. Každý den, celý rok a půl, co v té práci strávila, přemýšlela, jestli by vážně mohla poprosit Annie o laskavost. Nikdy si nikomu o takové věci neříkala, nechtěla se nechat zachraňovat, tahat z bryndy. Byla v tom určitá potřeba, jistá ctižádostivost – ostré lokty, jak tomu říkával její otec –, kterou zdědila po rodičích. Oba byli nenápadní lidé, kteří se neradi pletli někomu do cesty, tiší a hrdí lidé, kteří si od nikoho nic nebrali.

A Mae byla taky taková. Jenže ta práce ji zkřivila, takže by udělala cokoli, jen aby mohla odejít. Všechno jí tu bylo odporné. Ty zelené tvárnice. Zásobník na vodu, vážně. Píchačky, bez legrace. Osvědčení o zásluhách, když někdo udělal něco, co se považovalo za výjimečné. A ta pracovní doba! Od devíti do pěti, vážně! Všechno jí to připadalo jako z jiné doby, z doby právem zapomenuté, a Mae měla pocit, že mrhá životem nejen

ona, ale celá firma, mrhá lidským potenciálem a brzdí otáčení zeměkoule. Kóje, kterou tam dostala, to vše ztělesňovala. Nízké stěny, které se měly postarat, aby se beze zbytku soustředila na práci, byly polepené pytlovinou, jako by ji jakýkoli jiný materiál mohl rozptylovat a odkazovat na přitažlivější způsoby, jak trávit čas. A tak strávila osmnáct měsíců v kanceláři, kde se měli zaměstnanci ze všech materiálů, jež nabízel člověk i příroda, od rána do večera dívat zrovna na pytlovinu. Na špinavou pytlovinu, neušlechtilou pytlovinu. Na hrubou pytlovinu, pytlovinu pro chudé, lacinou pytlovinu. Proboha, říkala si, když odtamtud odcházela, a slíbila si, že se na tu látku už nikdy nepodívá, natož aby se jí dotkla nebo třeba jen vzala na vědomí její existenci.

A taky nečekala, že ji ještě někdy spatří. Jak často, mimo devatenácté století, přesněji mimo koloniál z devatenáctého století, člověk potká pytlovinu? Mae předpokládala, že už na ni nikdy nenatrefí, ale teď ji měla před sebou, všude kolem sebe, dívala se na ni a cítila její zatuchlý pach a do očí jí vhrkly slzy. „Zasraná pytlovina," zamumlala si pro sebe.

Za sebou uslyšela povzdychnutí a pak někdo promluvil: „Tak si říkám, že to nebyl moc dobrý nápad."

Mae se obrátila a před ní stála Annie, zaťaté pěsti v bok jako nasupené děcko. „Zasraná pytlovina," napodobila Maeino rozčilení a pak vybuchla smíchy. Když se uklidnila, vypravila ze sebe: „To bylo úžasný. Moc ti děkuju, Mae. Věděla jsem, že pytlovinu nenávidíš, ale zajímalo mě, jak moc. Promiň, že jsem tě skoro rozbrečela. Jéžiš."

Mae se podívala na Renatu, která už měla obě ruce nad hlavou, jako by se vzdávala. „Můj nápad to nebyl!" řekla. „To všecko Annie. Na mě se nezlob!"

Annie spokojeně vzdychla. „Musela jsem tu kóji koupit ve Walmartu, abys věděla. A ten počítač! Co mi to dalo práce, než jsem ho objevila na internetu. Říkala jsem si, že to všechno vyhrabeme někde ve sklepě, ale nelžu ti, v celém kampusu se

nenašlo nic, co by bylo dost staré a ošklivé. Panebože, to byl výraz, kdyby ses viděla."

Mae bušilo srdce. „Ty jsi takovej pošuk."

Annie předstírala zmatení. „Já? Já nejsem pošuk. Jsem báječná."

„To snad není pravda, takový práce, jen abys mě dostala."

„No, ale povedlo se to. Jak myslíš, že jsem se dostala tam, kde jsem? Chce to vymyslet plán a pak se ho držet." Znalecky na Mae mrkla a ta se chtě nechtě musela smát. Annie byla magor. „A teď pojď. Všechno ti ukážu."

Mae si cestou musela připomínat, že Annie neměla vždycky vysokou funkci ve společnosti, jako je Circle. Před pouhými čtyřmi lety byla Annie studentka, která nosila pánské flanelové tepláky na přednášky, na večeři i nahodilé schůzky. Jak říkal jeden z jejích kluků, a že jich bylo hodně, všichni monogamní a slušní, byla trubka. Ale mohla si to dovolit. Byla z bohaté rodiny, z několikáté generace vlivného rodu, a byla moc hezká, dolíčky ve tvářích a dlouhé řasy, a vlasy tak blonďaté, že zkrátka musely být přírodní. Všichni ji znali jako nespoutanou holku, kterou když něco trápilo, tak nikdy ne dlouho. Ale taky byla trubka. Byla samá ruka, samá noha, a když mluvila, mávala rukama divoce a nebezpečně kolem sebe, a vyžívala se v bizarních konverzačních odbočkách a podivných obsesích – jeskyně, amatérská výroba parfémů, doo-wop. Přátelila se se všemi svými bývalými, s každou náhodnou známostí, s každým profesorem (všechny je osobně znala a posílala jim dárky). Nějakým způsobem byla zapojená do většiny školních klubů a akcí, a některé dokonce vedla, a přesto si našla dost času na svědomitou přípravu – vlastně všechno brala velmi svědomitě –, přičemž na párty se pak klidně ztrapnila, jen aby trochu rozproudila zábavu, a domů odcházela poslední. Nabízelo se jediné rozumné vysvětlení, a sice že nespala, ale tak to nebylo. Spala doslova

dekadentně, osm až deset hodin denně, usnula kdekoli – během tříminutové jízdy autem, v olezlém boxu bistra kousek od kampusu, u kdekoho na gauči, kdykoli.

Mae to všechno znala z první ruky, dělala Annie řidičku na dlouhých cestách po celé Minnesotě, Wisconsinu a Iowě na nespočetné a většinou bezvýznamné závody v přespolním běhu. Mae dostala příspěvek na školné na Carletonu, a tam se taky s Annie seznámila. Byla o dva roky starší a běhání jí šlo samo, ale na tom, jestli ona nebo celý tým vyhraje, jí záleželo jen někdy. Do jednoho závodu se Annie ponořila, dobírala si soupeře, posmívala se jejich dresům nebo výsledkům zkoušek, a jindy zase nejevila pražádný zájem o výsledek a byla jen ráda, že se jede. Na těch dlouhých cestách ve svém autě – radši ale byla, když řídila Mae – Annie vystrčila bosé nohy z okénka, mlela o míjející krajině a hodiny spekulovala o tom, co se asi děje v pokojích trenérů, manželského páru se stejným, skoro vojenským sestřihem. Mae se smála všemu, co Annie řekla, a aspoň tak nemusela myslet na závod, který na rozdíl od Annie musela vyhrát, nebo se v něm aspoň slušně umístit, aby obhájila stipendium. Přijely vždycky jen pár minut před startem a Annie nevěděla, který závod má běžet a jestli ho vůbec běžet chce.

Jak tedy bylo možné, že se tahle chaotická a směšná osoba, jež v kapse nosila kousek deky, kterou mívala jako dítě, v Circlu dostala tak rychle tak vysoko? Teď patřila ke čtyřiceti nejvýznamnějším postavám ve společnosti – Horním čtyřiceti – zasvěceným do těch nejtajnějších plánů a informací. Že dokázala prosadit, aby přijali Mae, a ani se přitom nezapotila? Že to stihla za pouhých pár týdnů od chvíle, kdy Mae konečně spolkla hrdost a požádala ji? Byl to jasný důkaz její vnitřní vůle, jakéhosi tajemného a zásadního smyslu pro osud. Navenek Annie nejevila žádné nápadné známky ctižádosti, ale Mae s jistotou věděla, že Annie svým způsobem trvala na tom, aby to dopadlo dobře, aby tuhle pozici získala, bez ohledu na to,

odkud přišla. I kdyby bývala byla slepá a vyrostla mezi ovčáky v sibiřské tundře, stejně by teď byla tady.

„Díky, Annie," řekla napůl nepřítomně.

Minuly několik zasedaček a společenských místností a procházely novou galerií, kde viselo půl tuctu Basquiatů, nedávno zakoupených z krachujícího muzea v Miami.

„Za málo," utrousila Annie. „Mrzí mě, že jsi v Péči o zákazníky. Vím, že to zní mizerně, ale začínala tam polovička lidí, kteří tu něco znamenají. Věříš mi?"

„Věřím."

„To je dobře, je to totiž pravda."

Vyšly z galerie do kantýny v druhém patře – „Skleněná jídelna, zní to hrozně, já vím," poznamenala Annie –, navržené tak, že zaměstnanci jedli v devíti různých patrech, přičemž veškeré stěny i podlahy byly ze skla. Na první pohled se zdálo, že tu obědvá stovka lidí vznášejících se ve vzduchu.

Pokračovaly skrz Půjčovnu, kde si mohl každý zaměstnanec zdarma půjčit všechno od kola přes dalekohled po rogalo, směrem k akváriu, které vymyslel jeden ze zakladatelů firmy. Zastavily se před nádrží, která jim sahala až po hlavu. Uvnitř bez zjevného důvodu nebo systému pomalu stoupaly a klesaly přízračné medúzy.

„Budu tě sledovat," prohlásila Annie, „a vždycky když uděláš něco skvělého, postarám se, aby se to všichni dozvěděli a tys tu nemusela trčet moc dlouho. Na postup se tu dá celkem spolehnout, a jak víš, na nové pozice hledáme lidi téměř bez výjimky interně. Takže se snaž, moc nevystrkuj bradu a budeš čubrnět, jak rychle se posuneš z Péče o zákazníky k něčemu vypečenějšímu."

Mae se podívala Annie do očí, které se ve světle z akvária leskly. „Žádný strach. Já tady budu spokojená kdekoli."

„Lepší stát na nejspodnější šprušli žebříku, na který chceš vylézt, než uprostřed žebříku, který tě nezajímá, no ne? Nějakýho zasranýho žebříku se šprušlema ze sraček?"

Mae se zasmála. Byl to šok, slyšet takové sprosťárny z tak něžných úst. „Takhle nadáváš odjakživa? Nějak si na to u tebe nevzpomínám."

„Jenom když jsem unavená, což je skoro pořád."

„Bývalas taková hodná holka."

„Promiň. Kurva, promiň, Mae! Do prdele práce. No nic. Ještě něco si prohlédneme. Psinec!"

„A budeme dneska vůbec pracovat?" zeptala se Mae.

„Pracovat? Tohle je práce. Přesně to máš za úkol první den: seznámit se s prostředím, poznat lidi a aklimatizovat se. Víš, jako když doma položíš nové dřevěné podlahy –"

„Ne, nevím."

„No, prostě takovou podlahu musíš nejdřív nechat deset dní ležet, aby se dřevo aklimatizovalo. Potom teprve tu podlahu položíš."

„Takže podle téhle analogie jsem dřevo?"

„Jo, jsi dřevo."

„A pak mě položíte."

„Jo, položíme. A přitlučeme deseti tisícema maličkých hřebíčků. Bude se ti to moc líbit."

Došly ke kotcům, duchovnímu dítěti Annie. Její pes jménem Doktor Kinsmann nedávno umřel, ale strávil tu pěkných pár spokojených let, vždycky nablízku své paničce. Proč by měli zaměstnanci nechávat psy doma, když si je mohli brát sem, kde byli mezi lidmi a ostatními psy, bylo o ně postaráno a nemuseli být sami? Takhle uvažovala Annie a její nápad si rychle získal oblibu a dnes už se považoval za vizionářský. Dál viděly noční klub – přes den se často využíval k takzvanému extatickému tanci, což bylo podle Annie skvělé cvičení – a taky velký amfiteátr a malé zastřešené divadlo – „je tu asi deset komediálních souborů, dělají hlavně improvizaci" – a po tom všem si daly oběd ve velké kantýně v prvním patře. V koutě na malém pódiu hrál na kytaru muž, který vzezřením připomínal jednoho stárnoucího písničkáře, kterého poslouchali rodiče Mae.

„Je to…?“

„Jo, je,“ řekla a ani nezpomalila. „Každý den tu někdo vystupuje. Muzikanti, komici, spisovatelé. To je Baileyho srdcová záležitost, vozí je sem, aby se trochu ukázali. Mají to venku dost těžké.“

„Věděla jsem, že tu občas bývají, ale každý den?“

„Máme nasmlouváno na rok dopředu. Musíme zájemce odmítat.“

Písničkář zpíval vášnivě, hlavu nakloněnou, vlasy mu padaly do očí, prsty horečně drnkaly, ale naprostá většina osazenstva kantýny mu věnovala pramalou nebo vůbec žádnou pozornost.

„Ani si nechci představovat, co to stojí,“ řekla Mae.

„Probůh, my jim neplatíme. Jo, počkej, někoho ti představím.“

Annie zastavila muže jménem Vipul a vyložila Mae, že co nevidět kompletně přepracuje koncept televize, která víc než kterékoli jiné médium vězí ve dvacátém století.

„Spíš v devatenáctém,“ dodal precizní a ušlechtilou angličtinou s lehkým indickým přízvukem. „Televize je poslední místo, kde zákazníci nikdy nedostanou, co chtějí. Poslední bašta feudálních pořádků mezi tvůrcem a divákem. Už nebudeme vazaly!“ prohlásil a po chvíli se odporoučel.

„Ten chlap jede na úplně jiné vlně,“ poznamenala Annie, když procházely kantýnou. Zastavily se u pěti šesti stolů a Mae se seznámila s úchvatnými lidmi. Všichni podle Annie pracovali na něčem, co otřese světem nebo změní všem život nebo je o padesát let napřed. Záběr všech těch lidí byl neskutečný. Dvojice žen, které potkaly, pracovala na ponorném průzkumném plavidle, jež zbaví tajemství i Mariánský příkop. „Zmapují ho jako Manhattan,“ řekla Annie a ženy se té nadsázce nebránily. Pak se zastavily u trojice mužů, kteří se dívali na obrazovku zabudovanou v desce stolu. Promítali si na ní trojrozměrné nákresy nového nízkorozpočtového bydlení, jež by se dalo snadno zavést v rozvojovém světě.

Annie vzala Mae za ruku a táhla ji k východu. „To, co vidíš, je Okrová knihovna. Slyšelas o ní?“

Mae o ní neslyšela, ale nechtělo se jí to říct nahlas.

Annie se na ni podívala spiklenecky. „Neměla bys ji vidět, ale co už.“

Nastoupily do výtahu z plexiskla s neonovými zářivkami a vyjely atriem vzhůru. V každém z pěti pater bylo vidět do všech kanceláří. „Vůbec si neumím představit, jak se něco takového dá zaplatit,“ poznamenala Mae.

„Proboha, to já taky ne. Ale nejde tu jen o peníze, jak asi víš. Firma vydělává dost, aby si mohla dovolit podporovat záliby své komunity. Ti chlapi, co dělají na tom udržitelném bydlení, to jsou programátoři, ale pár z nich studovalo architekturu. A tak sepsali projekt a Mudrci se do něj zfanfrněli. Zvlášť Bailey. On prostě hrozně rád podporuje zvídavost mladých nadaných hlav. A jeho knihovna je neskutečná. Tady vystupujeme.“

Vyšly z výtahu do dlouhé chodby, vyložené tmavým třešňovým a ořechovým dřevem. Řada drobných lustrů vrhala poklidné jantarové světlo.

„Stará škola,“ poznamenala Mae.

„Vždyť víš, jak má Bailey tyhle starý hovadiny rád. Mahagon, mosaz, vitrážový okna. Má zkrátka takový vkus. U ostatních budov ho přehlasujou, ale tady je po jeho. Koukni na tohle.“

Annie se zastavila u rozměrného obrazu, portrétu Tří mudrců. „Šeredný, co?“

Obraz byl nanicovatý, vypadal jako od nějakého středoškoláka. Tři muži, zakladatelé společnosti, na něm byli nakomponovaní do trojúhelníku. Všichni na sobě měli své nejznámější oblečení a jejich výrazy skoro komiksově vypovídaly o jejich povahách. Ty Gospodinov, zázračné dítě a vizionář společnosti, měl tuctové brýle a obrovskou mikinu s kapucí, díval se doleva a usmíval se. Vypadal, že si užívá nějaký příjemný okamžik, sám, naladěný na nějakou vzdálenou frekvenci. Byl mezním případem Aspergerova syndromu a portrét ten fakt vy-

zdvihoval. Měl tmavé zanedbané vlasy, tvář bez vrásek a vypadal maximálně na pětadvacet.

„Ty vypadá trochu jako magor, viď?“ odtušila Annie. „Ale to není možný. Nikdo z nás by tu nebyl, kdyby nebyl kromě jinýho taky kurevsky geniální manažer. Měla bych ti vysvětlit, jak to tu chodí. Polepšíš si rychle, takže ti to vyložím na rovinu.

Ty, rozený Tyler Alexander Gospodinov, byl první Mudrc, vysvětlila Annie, ale nikdo mu neřekl jinak než Ty.“

„Tohle vím,“ řekla Mae.

„Počkej, teď mě nepřerušuj. Jsou to stejný kecy, který valím do hlavy prezidentům.“

„Tak jo.“

Annie pokračovala.

Ty si uvědomil, že společensky je přinejlepším neohrabaný, přinejhorším naprostá mezilidská katastrofa. Takže půl roku před IPO společnosti učinil velmi moudré a výnosné rozhodnutí: zaměstnal zbylé dva Mudrce, Eamona Baileyho a Toma Stentona. Tím krokem ukonejšil obavy investorů a nakonec hodnotu firmy ztrojnásobil. Na akciích vydělal tři miliardy dolarů, což byla bezprecedentní, ale nikoli nečekaná suma. Ty se tak zbavil všech finančních starostí a se Stentonem a Baileym na palubě se mohl nechat volně unášet, mohl se schovat, zmizet. Měsíc od měsíce ho bylo v kampusu i v médiích vidět míň. Čím dál víc se uzavíral do sebe a aura kolem něj, ať už záměrně, nebo ne, jen rostla. Pozorovatelé si říkali: Kde je Ty a co chystá? Své plány držel až do poslední chvíle pod pokličkou a s každou další inovací, kterou Circle přinesl, bylo méně jasné, jestli pochází přímo od Tye, nebo od stále rostoucí skupiny špičkových vynálezců, kteří teď patřili pod křídla firmy.

Většina pozorovatelů se domnívala, že do projektů stále zasahuje, a někteří tvrdili, že jeho otisky, jeho fortel na řešení, která jsou globální, elegantní a nekonečně škálovatelná, se daly najít v každém větším vynálezu firmy Circle. Ty společnost založil po roce na vysoké, a to neměl žádného zvláštního

obchodního ducha ani konkrétní cíle. „Říkávali jsme mu Niagara," vzpomínal jeho tehdejší spolubydlící v jednom z prvních článků o něm. „Nápady se mu doslova hrnuly z hlavy, každou vteřinu milion, den co den, nebralo to konce, obrovská záplava."

První Unifikovaný operační systém navrhl právě Ty. Kombinoval všechny online služby, které do té doby fungovaly odděleně a nešikovně – profily uživatelů na sociálních sítích, jejich platební systémy, různá hesla, e-mailové účty, uživatelská jména, nastavení, každičký nástroj a projev jejich zájmů. Starý způsob – na každou transakci jiná stránka a jiný systém – byl jako nasedat kvůli každému vyřizování do jiného auta. „Člověk nemá mít sedmaosmdesát různých aut," prohlásil později, když už jeho systémy ovládly internet a celý svět.

A tak všechno, veškeré potřeby a nástroje uživatelů, nahází do jednoho tyglíku a vymyslel TruYou – jeden účet, jedna identita, jedno heslo, jeden platební systém. Už žádná hesla, už žádné několikanásobné identity. Přístroje znaly svého majitele i jeho jedinou totožnost, TruYou, vaše pravé já, neotřesitelné a nezamaskovatelné, platilo, registrovalo se, odpovídalo, prohlíželo a kontrolovalo, sledovalo a bylo sledováno. Člověk musel používat své skutečné jméno, navázané na jeho kreditní karty a banku, takže bylo jednoduché cokoli zaplatit. Jedno tlačítko na celý zbytek internetového života.

Pokud jste chtěli využít jakýkoli nástroj Circlu, a byly to nástroje nejlepší, které zcela ovládly trh, byly všude a zdarma, museli jste to udělat sami za sebe, prostřednictvím svého TruYou. Éra falešných identit, ukradených profilů, několikerých uživatelských jmen, složitých hesel a platebních systémů byla pryč. Kdykoli jste chtěli něco vidět, něco použít, okomentovat nebo koupit, stačilo jedno tlačítko, jeden účet, všechno svázané dohromady, vysledovatelné a prosté, ovladatelné přes mobil nebo laptop, tablet, či dokonce přes sítnici. Stačil jeden účet a dostali

jste se do každého zákoutí internetu, na každý portál, každou placenou stránku, zkrátka mohli jste si dělat, co jste chtěli.

TruYou změnilo internet, naprosto, a navíc za pouhý rok. Některé stránky sice nejdřív vzdorovaly a zastánci volného přístupu k internetu volali po právu pohybovat se na webu anonymně, vlna TruYou však byla mohutná a rozdrtila veškerou významnější opozici. První přišly na řadu komerční stránky. Proč by měla nějaká stránka – pokud nenabízela porno – chtít anonymní uživatele, když mohl provozovatel přesně vědět, kdo k němu zavítá? Takřka přes noc na všech diskusních fórech zavládla slušnost, všichni přispěvatelé totiž za svá slova odpovídali. Trollům, kteří víceméně ovládli internet, nezbylo než odtáhnout zpátky do temnoty.

A ti, kteří chtěli nebo potřebovali sledovat pohyb spotřebitelů na internetu, našli svou Valhallu: skutečné nákupní zvyky skutečných lidí teď bylo možné mimořádně dobře zmapovat a změřit a marketing se pak na tyto lidi dal zaměřit s chirurgickou přesností. Většina uživatelů TruYou, většina internetových uživatelů, kteří chtěli zkrátka jednoduchost, efektivitu, čistou a nekomplikovanou uživatelskou zkušenost, byla z výsledků nadšená. Už si nemuseli pamatovat dvanáct identit a hesel, už nemuseli snášet šílenství a zuřivost anonymních zástupů, už je nikdo nevystavoval marketingu, který pouze hádal, jaké jsou jejich potřeby, a střílel přitom přinejlepším o míli vedle. Zprávy, které teď dostávali, byly přesné a soustředěné, a většinou dokonce vítané.

A Ty na to všechno přišel víceméně náhodou. Už ho nebavilo pamatovat si jednotlivé identity, zadávat hesla a detaily kreditní karty, a tak si napsal kód, který mu zjednodušil život. Použil písmena ze svého jména v TruYou záměrně? On sám tvrdil, že si tu souvislost uvědomil až ex post. Měl představu, jaký komerční dopad bude TruYou mít? Prohlašoval, že ne, a většina lidí mu věřila a domnívala se, že finanční zhodnocení Tyova nápadu měli na svědomí zbylí dva Mudrci, kteří

na to měli dost podnikatelského důvtipu. Právě oni na TruYou dokázali vydělat, našli způsoby, jak vytřískat peníze ze všech Tyových nápadů, a vybudovali společnost, která postupně pohltila Facebook, Twitter, Google a pak i Alacrity, Zoopu, Jefe i Quan.

„Tomovi to tady moc nesluší," poznamenala Annie. „Normálně nemá tak žraločí pohled. Ale prý má tenhle portrét moc rád."

Vlevo pod Tyem stál Tom Stenton, protřelý generální ředitel, který si sám říkal Kapitalista Prime – miloval Transformery –, v italském obleku a zubil se jako vlk, co sežral Červené karkulce babičku. Měl tmavé vlasy, na skráních prokvetlé, a oči mělké a nečitelné. Byl spíš ražení makléřů z Wall Streetu osmdesátých let, nestyděl se za své bohatství, za to, že je single a agresivní a snad i nebezpečný. Byl to rozhazovačný globální titán těsně po padesátce, který jako by rok od roku sílil a který kolem sebe bez obav rozhazoval peníze a oháněl se svým vlivem. Nebál se prezidentů. Nezastrašily ho žaloby Evropské unie nebo výhrůžky státem placených čínských hackerů. Nic ho neznepokojilo, nic pro něj nebylo nedosažitelné, nebylo nic, co by se nedalo koupit. Vlastnil tým NASCAR, několik závodních jachet, pilotoval vlastní letadlo. Tenhle okázalý ředitel byl v Circlu anachronismem a u mnoha mladých utopistů ve firmě vzbuzoval smíšené pocity.

Jeho poněkud nápadná náročnost v životě obou zbylých Mudrců výrazně chyběla. Ty bydlel v najatém chatrném dvoupokojovém bytě pár mil od kampusu, ale nikdy ho nikdo neviděl do kampusu přijíždět ani z něj odjíždět. Předpokládalo se, že tu bydlí. A kde žije Eamon Bailey, to věděli všichni – ve velmi výrazném, nesmírně skromném třípokojovém domě v běžně dostupné ulici deset minut od kampusu. Ale Stenton měl domy všude – v New Yorku, Dubaji, v Jackson Hole. Celé horní patro v Millenium Tower v San Francisku. Ostrov kousek od Martiniku.

Eamon Bailey, stojící na obraze vedle Toma, působil velmi

klidně, zdálo se, že je v přítomnosti obou mužů šťastný, jakkoli byly jejich hodnoty alespoň na povrchu diametrálně odlišné od těch jeho. Stál vpravo dole pod Tyem a jeho podobizna byla věrná – měl šedivé vlasy, brunátné tváře, jiskřivé oči, působil spokojeně a upřímně. Figuroval jako tvář společnosti, osobnost, kterou si s Circlem všichni spojovali. Když se usmál, a to bylo téměř neustále, usmál se nejen ústy, ale i očima, a snad trochu i rameny. Uměl být jízlivý. Uměl být zábavný. Když mluvil, byla v tom určitá lyričnost a zemitost zároveň a střídal šikovné obraty s upřímným selským rozumem. Pocházel z Omahy, z kromobyčejně normální šestičlenné rodiny, a jeho minulost nevykazovala téměř nic pozoruhodného. Chodil na univerzitu Notre Dame a vzal si holku z dívčí koleje Saint Mary kousek odtud. Měli spolu čtyři děti, tři dcery a pak konečně syna, i když ten se narodil s mozkovou obrnou. „Je jiný," řekl Bailey, když jeho narození oznamoval firmě i světu. „A o to radši ho budeme mít."

Ze tří Mudrců byste Baileyho nejspíš potkali v kampusu, jak hraje dixieland na trombón v talentové soutěži, nejspíš byste ho zahlídli v talk show, jak mluví o firmě a chichotá se, když rozebírá – nebo mávnutím rukou přechází – takové nebo makové vyšetřování Federální komunikační komise nebo když odhaluje novou užitečnou funkcionalitu či další přelomovou technologii. Nechával si říkat strýček Eamon, a když kráčel kampusem, působil jako Teddy Roosevelt v prvním období, přístupný, upřímný a hlučný. Ti tři, v životě i na obraze, tvořili prazvláštní pugét nesourodých květin, ale nebylo pochyb o tom, že dohromady to fungovalo. Všichni věděli, že to funguje, ten trojhlavý model řízení, a tak tuto dynamiku napodobovaly i další společnosti z žebříčku Fortune 500, ovšem ne vždy úspěšně.

„No jo," ozvala se Mae, „ale to si nemohli dovolit pořádný portrét od někoho, kdo ví, co dělá?"

Čím déle se na něj dívala, tím zvláštnější jí připadal. Autor si Mudrce uspořádal tak, že každý měl ruku na rameni svého

souseda. Ta kompozice nedávala smysl a popírala všechny způsoby, jak lze ohnout či natáhnout paži.

„Baileymu připadá k popukání," řekla Annie. „Chtěl ho mít v hlavní chodbě, ale Stenton to zatrhl. Víš, že Bailey je sběratel a tak, ne? Má neskutečný vkus. Působí dojmem člověka, co si rád užije, jako každý obyčejný chlap z Omahy, ale je to taky znalec, a navíc dost posedlý zachováním minulosti – dokonce i těch mizerných věcí. Počkej, až uvidíš jeho knihovnu."

Došly k obrovitým dveřím, dost možná středověkým, ke dveřím, jaké by odradily nejednoho barbara. Ve výšce hrudníku z nich trčela dvojice obrovských klepadel s hlavou nějaké rohaté příšery, a Mae nahlas pronesla vtip, který se nabízel.

„Pěkný kozy."

Annie si odfrkla, mávla rukou přes modrou destičku na zdi a dveře se otevřely.

Pak se Annie obrátila k Mae. „To čubrníš, co?"

Byla to třípatrová knihovna, tři podlaží okolo rozlehlého atria, všechno vyvedené ve dřevě, mědi a stříbře, symfonie tlumených barev. Mohlo tu být klidně deset tisíc knih, většinou vázaných v kůži, úhledně vyrovnaných na policích lesknoucích se lakem. Mezi knihami stály strohé busty významných osobností, Řeků a Římanů, Jeffersona, Jany z Arku a Martina Luthera Kinga. Ze stropu visel model bombardéru Spruce Goose – nebo to byla Enola Gay? Byl tu taky asi tucet starožitných, zevnitř osvětlených glóbusů. Měkké a příjemné světlo vyhřívalo nejrůznější zaniklé země.

„Nakoupil spoustu takových věcí, když měly jít do aukce nebo se jich majitel chtěl zbavit. Je to taková jeho kampaň, víš. Obchází dědice ve finanční tísni, lidi, kteří se chystají své poklady s obrovskou ztrátou rozprodat, a za všecko platí tržní cenu a původním majitelům umožňuje neomezený přístup ke všemu, co od nich koupil. A taky že sem často chodí, šedovlasí staříci, čtou si tu nebo se dotýkají svých věcí. Jo, tohle ti musím ukázat. To budeš mrkat na drát."

Annie vyvedla Mae po trojím schodišti vydlážděném spletitými mozaikami – Mae odhadla, že jsou to repliky z byzantského období. Cestou se přidržovala mosazného zábradlí a všimla si, že je téměř prosté otisků a vůbec jakýchkoli šmouh. Viděla zelené čtecí lampičky, jaké mívají účetní, a křížem krážem rozestavěné, zlatem a mědí se lesknoucí dalekohledy, které mířily z mnoha oken z broušeného skla. „Koukni nahoru," vybídla ji Annie, a tak poslechla a zjistila, že strop tvoří vitráž s divokým vyobrazením nespočetných andělů v kruzích. „To je z nějakýho kostela v Římě."

Dorazily do nejvyššího patra knihovny a Annie vedla Mae úzkými chodbičkami mezi knihami s kulatým hřbetem. Některé byly vysoké jako ona sama – bible a atlasy, ilustrované dějiny válek a povstání, dávno vymřelých národů a kmenů.

„Tak hele, koukni na tohle," řekla Annie. „Počkej. Ještě než ti to ukážu, musíme uzavřít ústní dohodu o mlčenlivosti."

„Tak jo."

„Ne, vážně."

„Však jo. Beru to vážně."

„Dobře. Takže když pohnu touhle knihou…" řekla Annie a vytáhla velký svazek s názvem *Nejlepší léta našeho života*. „Sleduj," prohlásila a couvla. Zeď pokrytá stovkou knih se pomalu začala zasouvat a odhalila tajnou komnatu. „To je vyšší nerďácká, co?" odtušila Annie a vešly dovnitř. Místnost byla okrouhlá a obestavěná knihami, ale oči okamžitě přitáhla díra v podlaze uprostřed s měděnou zábranou okolo. Dolů, do neznáma pod podlahou, se táhla měděná tyč.

„On je hasič?" zeptala se Mae.

„To kdybych věděla," odtušila Annie.

„Kam to vede?"

„Co já vím, tak na Baileyho parkovací místo."

Mae nedokázala přijít na žádné přiléhavé přídavné jméno. „Jezdíš tudy někdy dolů?"

„Ne, už jenom když mi to tu ukázal, tak riskoval. Neměl to

dělat. To mi řekl sám. A teď to ukazuju tobě, což je hovadina. Ale aspoň vidíš, jak ten chlap uvažuje. Může si dovolit cokoli, a nechá si udělat zrovna hasičskou tyč, která vede sedm pater do garáže."

Annie se z ucha zase ozvalo žbluňknutí a ona volajícímu řekla „Jasně". Bylo načase jít.

***

„Takže," začala Annie ve výtahu – sjížděly zpátky na hlavní podlaží – „musím si jít něco zařídit. Čeká mě prohlídka planktonu."

„Cože?" podivila se Mae.

„No víš, malé startupy, které doufají, že zachutnají velké velrybě, to jako nám. Jednou týdně se s nimi scházíme, vidí se v Tyovi a snaží se nás přesvědčit, že je nutně potřebujeme koupit. Je to trochu smutný, vzhledem k tomu, že už ani nepředstírají nějaký zisky, byť potenciální. Ale poslyš, předám tě dvěma firemním ambasadorům. Oba svou práci berou dost vážně. Doporučuju, aby sis dala pozor, až tak moc to žerou. Ukážou ti zbytek kampusu a já si tě pak vyzvednu na oslavu slunovratu, jo? Je to od sedmi."

Dveře se otevřely v druhém patře, kousek od Skleněné jídelny, a Annie jí představila Denise a Josiaha, oba něco přes pětadvacet, se stejnou upřímností v očích, oba v prostých košilích vkusné barvy. Oba vzali Mae ruku do obou dlaní, když se zdravili, a skoro se přitom uklonili.

„Hlavně ať dneska nic nedělá," řekla ještě Annie a pak zmizela ve výtahu.

Josiah, hubený a extrémně pihovatý muž, obrátil modré, neustále vyvalené oči k Mae. „Moc rádi tě poznáváme."

Denise, vysoká štíhlá Asiatka, se na Mae usmála a zavřela oči, jako by si tu chvíli vychutnávala. „Annie nám o vás dvou všecko vyprávěla, jak dlouho už se znáte. Annie je srdce a duše firmy, takže máme velkou kliku, že jsi tady."

„Annie mají všichni rádi," dodal Josiah.

Z jejich uctivosti si Mae připadala trapně. Byli rozhodně starší než ona, ale chovali se, jako by byla významná osobnost.

„Vím, že bez lecčeho by ses asi obešla," řekl Josiah, „ale jestli to nevadí, rádi bychom ti dopřáli kompletní prohlídku jako každému nováčkovi. Vyhovuje ti to? Slibujeme, že to nebude nuda."

Mae se zasmála, pokynula jim, ať jdou, a vydala se za nimi.

Zbytek dne se jí později slil ve směsici prosklených místností a stručných, nesmírně vřelých seznámení. Všichni, které potkala, byli zaneprázdnění, málem přepracovaní, nicméně je moc těšilo, že ji poznávají, byli šťastní, že tu je, ona, kamarádka Annie… Ukázali jí kliniku a představili dredatému doktoru Hamptonovi, který ji řídil. Ukázali jí pohotovost i sestru, která přijímala pacienty, Skotku. Ukázali jí biozahrady, sto metrů čtverečních, kde dva farmáři cosi vykládali skupině zaměstnanců, kteří přitom ochutnávali čerstvě sklizenou mrkev, rajčata a kapustu. Ukázali jí hřiště na minigolf, kino, bowlingové dráhy i obchod. Konečně, v samém koutě kampusu, jak Mae odhadovala – bylo odsud vidět plot a střechy hotelu San Vincenzo, kde se ubytovávaly návštěvy –, jí ukázali ubytovnu. Mae o ní slyšela, Annie se zmínila, že občas přespávala v kampusu a že teď má ty pokoje radši než vlastní byt. Jak tak Mae procházela chodbami a prohlížela si uklizené pokoje s naleštěnou kuchyňkou, stolem, naducaným gaučem a postelí, musela přiznat, že na tom něco je.

„Teď je tu sto osmdesát pokojů, ale rychle rosteme," řekl Josiah. „V kampusu je nějakých deset tisíc lidí a vždycky se najde někdo, kdo potřebuje zůstat déle v práci nebo si přes den zdřímnout. Tyhle pokoje jsou pořád k dispozici, vždycky čisté – stačí se jen na internetu podívat, kde je volno. Teď se rychle zaplní, ale plánujeme jich mít za pár let aspoň několik tisíc."

„A po párty, jaká bude dneska, je tu vždycky plno," dodala Denise s mrknutím, které podle ní bylo nejspíš spiklenecké.

Prohlídka pokračovala i odpoledne a zastavili se během ní ochutnat jídlo na kulinářském kurzu, který ten den vedl mladý kuchař, jenž se proslavil tím, že dokáže spotřebovat každé zvíře od čumáku po ocas. Naservíroval Mae pečené vepřové čílko, maso připomínalo prorostlou slaninu a Mae moc chutnalo. Cestou potkávali další návštěvníky, skupinky vysokoškolských studentů a hloučky stánkařů, a taky podle všeho nějakého senátora a jeho suitu. Prošli kolem herny s předpotopními pinballovými automaty a badmintonovým kurtem, kde si firma podle Annie platila někdejšího mistra světa. Než ji Josiah s Denise dovedli zpátky do středu kampusu, začalo ubývat světla a údržbáři do trávy umísťovali tiki pochodně a zapalovali je. Smrákalo se a scházelo se tu několik tisíc Circlanů, a jak tak Mae stála mezi nimi, věděla, že už nikdy nechce pracovat – a vlastně ani být – nikde jinde. Její rodné město i celá Kalifornie, co Kalifornie, celá Amerika jí připadala jako nepřehledný chaos v rozvojovém světě. Za zdmi Circlu byl jen samý hluk, pinožení, nezdar a špína. Ale tady bylo všechno dovedeno k dokonalosti. Nejlepší lidé vytvářeli nejlepší systémy a nejlepší systémy vynášely peníze, neomezené množství peněz, díky nimž vzniklo nejlepší místo k práci. A bylo to tak jedině přirozené, říkala si Mae. Kdo jiný by dokázal stvořit utopii než utopisté?

***

„Tahle párty? To nic není," tvrdila jí Annie, když se šinuly k dvanáctimetrovému bufetovému stolu. Už byla tma a noční vzduch čím dál studenější, ale v kampusu bylo nevysvětlitelně teplo a jantarovým světlem ho ozařovaly stovky pochodní. „Přišel s ní Bailey. Ne že by byl nějaký Dítě Země nebo tak, ale hvězdy a roční období, to je jeho, tak vymyslel oslavu slunovratu. Časem se tu vyloupne a všechny přivítá – aspoň většinou to tak je. Loni měl na sobě takový tričko bez rukávů. Na svoje paže je moc pyšnej."

Zastavily se na svěžím trávníku, naložily si jídlo na talíř a pak si našly místo v kamenném amfiteátru vestavěném do vysokého travnatého náspu. Annie dolévala Mae ryzlink a vykládala jí, že se vyrábí přímo v kampusu, nějaká nová receptura – míň kalorií a víc alkoholu. Mae se rozhlédla po trávníku a syčících pochodních rozestavěných v řadách, z nichž každá vedla pijáky k nějaké aktivitě – k podlézání tyče, kickballu nebo Elektrickému tobogánu –, která ani v nejmenším nesouvisela se slunovratem. Ta zdánlivá nahodilost, postrádající jakýkoli vynucený řád, pomohla večírku vysoko překonat mizivá očekávání. Všichni byli rychle pod parou a Annie se zanedlouho někde ztratila, a pak se ztratila Mae. Konečně se nějak dostala k hřišti na bocciu, na kterém zrovna hrála skupinka o něco starších Circlanů. Všem bylo minimálně třicet a kouleli melouny na bowlingové kuželky. Mae se vrátila na trávník a zapojila se do hry zvané „Ha“, která spočívala v tom, že si všichni lehli na zem tak, aby měli ruce nebo nohy nebo obojí přes sebe. Když někdo řekl „Ha“, soused to musel zopakovat. Byla to strašlivá hra, ale Mae ji v tu chvíli potřebovala, protože se jí točila hlava a bylo jí líp vleže.

„Koukni na ni, jak pokojně vypadá,“ ozvalo se někde blízko. Mae si uvědomila, že ten muž mluví o ní, a otevřela oči. Nad sebou nikoho neviděla, jen oblohu, převážně jasnou, jen tu a tam nad kampusem k moři uháněly chomáčky šedivých mraků. Mae měla těžká víčka a věděla, že není pozdě, ještě ani deset, a nechtěla jako obvykle usnout po dvou nebo třech skleničkách, a tak vstala a jala se hledat Annie nebo další lahev ryzlinku nebo obojí. Našla bufetový stůl a na něm brajgl jako po zvířatech nebo nájezdu Vikingů, takže se vydala k nejbližšímu baru, jenže tam už ryzlink došel a měli jenom jakýsi míchaný drink z vodky a energetického nápoje. Pokračovala dál a nazdařbůh se kolemjdoucích ptala, jestli nevědí, kde by sehnala ryzlink, až na sobě ucítila stín.

„Tady ještě zbylo,“ řekl stín.

Mae se ohlédla a před sebou měla modře se lesknoucí brýle na vršku nejasné siluety muže. Obrátil se k odchodu.

„Mám jít taky?“ zeptala se Mae.

„To bych doporučoval, jestli chceš to víno. Ale zatím stojíš na místě.“

Vydala se za stínem přes trávník a pod baldachýnem vzrostlých stromů. Měsíční světlo probodávalo větve jako stovka stříbrných kopí. Mae teď stín viděla líp – na sobě měl pískové tričko a nějakou vestu, koženou nebo semišovou – tuhle kombinaci už nějaký pátek neviděla. Pak se zastavil a přidřepl k umělému vodopádu nedaleko Průmyslové revoluce.

„Schoval jsem tu pár lahví,“ řekl s rukama ponořenýma hluboko v tůni pod vodopádem. Nedařilo se mu nic najít, a tak si klekl, ve vodě už byl po rameno, až konečně vytáhl dvě elegantní zelené lahve, vstal a obrátil se k ní. Konečně se na něj mohla pořádně podívat. Obličej měl mírně trojúhelníkový a na bradě tak nepatrný ďolíček, že si ho do té doby nevšimla. Měl dětskou pokožku, oči mnohem staršího muže a výrazný nos, pokřivený a ohnutý, který zbytku jeho tváře jaksi dodával stabilitu, jako kýl jachtě. Jeho obočí, to byly dvě tmavé šmouhy ubíhající k uším, okrouhlým, velkým a princeznovsky růžovým. „Chceš jít zase hrát, nebo…?“ Jako by naznačoval, že to „nebo“ by mohlo být mnohem lepší.

„Jasně,“ odvětila a došlo jí, že toho člověka vlastně nezná, vůbec nic o něm neví. Ale protože měl ty lahve a ona někde ztratila Annie a protože za zdmi Circlu věřila všem – v tu chvíli ke všem v kampusu, kde všechno bylo nové a dovolené, cítila obrovskou lásku –, vydala se s ním zpátky do centra dění, tedy spíš na jeho okraj. Posadili se na schody vysoko nad trávníkem a dívali se, jak pod nimi pobíhají, piští a klopýtají postavy.

Otevřel obě lahve, jednu dal Mae, ze své si lokl a představil se jako Francis.

„Francis? Ne Frank?“ podivila se. Vzala si lahev a upila slaďounkého vína.

„Lidi mi tak občas říkají a já… jim to vymlouvám."

Zasmála se, on taky.

Řekl jí, že je developer a že už je ve firmě skoro dva roky. Předtím byl tak trochu anarchista, provokatér. Dostal se sem, protože se do systému Circlu vlámal hloub než kdokoli jiný. Teď pracoval v bezpečnostním týmu.

„Já jsem tu dneska poprvé," podotkla Mae.

„To není možný."

Mae nejdřív chtěla říct „Nedělám si čurinu", ale pak ji napadlo, že by to trochu vylepšila, ale cosi se pomotalo a z ní vyšlo „Nedám ti čurinu". Skoro okamžitě věděla, že si ta slova bude pamatovat a bude se za ně nenávidět ještě desítky let.

„Ty mi nedáš čurinu?" zopakoval s kamennou tváří. „To zní dost definitivně. Nedáš mi čurinu. Páni."

Mae se mu pokoušela vysvětlit, co chtěla říct, jak uvažovala, nebo přinejmenším jak uvažovala část jejího mozku, že tu větu chtěla jen trochu vylepšit… Ale bylo to jedno. Smál se a věděl, že má smysl pro humor, a ona to o něm věděla taky a připadala si s ním v bezpečí, věřila mu, že už to nikdy nevytáhne, že ten její otřesný přebrept zůstane mezi nimi, že oba vědí, že každý někdy udělá chybu, a že pokud oba uznávají svou společnou lidskou přirozenost, své společné slabosti a sklony k tomu znít a vypadat tisíckrát za den jako blázen, měly by takové chyby být zapomenuty.

„Poprvé," řekl. „Tak to blahopřeju. Na to se napijeme."

Přiťukli si skleničkami a lokli si. Mae přidržela lahev proti měsíci a zkoumala, kolik v ní ještě zbývá. Tekutina získala nadpozemsky modrý odstín a Mae viděla, že vypila už půlku. Postavila lahev na zem.

„Máš hezký hlas," řekl. „Takový je odjakživa?"

„Myslíš hluboký a vrzavý?"

„Já bych řekl spíš vyzrálý. Nebo oduševnělý. Znáš Tatum O'Nealovou?"

„*Papírový měsíc* jsem viděla snad stokrát. Rodiče, no. Chtěli, aby mi bylo líp."

„Ten film miluju," řekl.

„Mysleli si, že ze mě vyroste Annie Prayová, mazaná, ale rozkošná. Chtěli mít doma uličnici. Dokonce mě podle ní ostříhali."

„Líbí se mi to."

„Tobě se líbí sestřih podle hrnce?"

„Ne. Jak mluvíš. Zatím je to na tobě to nejlepší."

Mae na to nic neřekla. Bylo jí, jako by dostala políček.

„Kruci," zaklel. „To znělo divně, co? Měl to být kompliment."

Nastala znepokojivá pauza. Mae měla pár zkušeností s muži, kteří až příliš dobře mluvili a vrhali se po nevhodných komplimentech. Obrátila se k němu, aby si potvrdila, že není takový, jaký si myslí, že je – šlechetný a neškodný –, ale že je to pokřivený, problémový, nevyrovnaný chlap. Ale když se na něj podívala, viděla tutéž hladkou tvář, modré brýle a antické oči. V obličeji měl ztrápený výraz.

Díval se na svou lahev, jako by chtěl vinit ji. „Jen jsem ti chtěl o tvém hlase říct něco hezkého. Ale zbytek tvého já jsem tím asi urazil."

Mae se nad tím na chvilku zamyslela, ale její mozek, zmatený ryzlinkem, byl zpomalený, zatěžkaný. Už se dál nepokoušela jeho prohlášení nebo úmysly zkoumat. „Podle mě jsi zvláštní," řekla.

„Nemám rodiče," odvětil. „Nezasloužím aspoň trochu soucitu?" Pak si uvědomil, že toho na sebe řekl příliš, a navíc zbytečně zoufale, a tak řekl: „Ty vůbec nepiješ."

Mae si řekla, že ho nechá téma dětství opustit. „Já už jsem dopila," řekla. „Už nemůžu."

„Moc mě to mrzí. Někdy se mi slova trochu popletou. Na takovýchhle akcích ze všeho nejradši nemluvím."

„Jsi fakt zvláštní," zopakovala Mae a myslela to vážně. Bylo jí čtyřiadvacet a nikoho jako on nikdy nepotkala. To je přece, pomyslela si opilecky, důkaz, že Bůh existuje, nebo ne?

Že potkala tisíce lidí navzájem si podobných a snadno zapomenutelných, a teď má před sebou tohohle zvláštního člověka, co vede zvláštní řeči. Každý den nějaký vědec objeví nový druh žáby nebo leknínu, což taky potvrzovalo existenci nějakého božského šoumena, nějakého nebeského vynálezce, který nám naděluje nové hračky a schovává je, ale jen naoko, tak abychom na ně natrefili. A tenhle Francis byl něco docela nového, dosud neznámý druh žáby. Mae se na něj zadívala a napadlo ji, že by ho políbila.

Jenže on si hleděl svého. Jednou rukou vyklepával písek z boty. Na druhé si okusoval nehet či co.

Vytrhla se ze snění a zachtělo se jí domů, do postele.

„Jak se odsud všichni dostanou?“ zeptala se.

Francis se podíval na skrumáž lidí, kteří se zrovna nejspíš pokoušeli z vlastních těl postavit pyramidu. „Je tu samozřejmě ubytovna. Ale ta už bude touhle dobou beztak plná. Taky tu vždycky stojí pár autobusů. To ti ale nejspíš řekli.“ Mávl lahví směrem k hlavnímu vchodu, kde Mae rozeznala střechy minibusů, jež viděla ráno cestou sem. „Firma analyzuje veškeré náklady. A jeden zaměstnanec, co jede autem tak unavený – nebo v tomhle případě opilý –, že nemůže řídit, no, kyvadlové autobusy zkrátka vyjdou dlouhodobě levněji. Neříkej mi, že jsi do Circlu nepřišla kvůli nim. Uvnitř jsou jako jachty. Spousta kajut a soukromí.“

„Tak soukromí, jo?“ Mae praštila Francise pěstí do ramene. Uvědomovala si, že flirtuje a že je to pitomost, první večer si něco začít s jiným Circlanem, a vůbec první večer takhle pít. Ale dál pila i flirtovala a bylo jí dobře.

Sunula se k nim čísi silueta. Mae ji sledovala s otupělou zvědavostí a po chvíli poznala, že je to ženská postava. Hned potom zjistila, že ta postava patří Annie.

„Neobtěžuje tě ten chlap?“ zeptala se.

Francis se od ní bleskově odtáhl a pak si schoval lahev za záda. Annie se zasmála.

„Francisi, co se tak cukáš?“

„Promiň. Asi jsem se přeslechl.“

„Páni. Špatný svědomí! Viděla jsem, jak tě Mae bacila, a udělala jsem fór. Nechceš se mi k něčemu přiznat? Co chystáš, Francisi Garbanzo?“

„Garavento.“

„No jo, vždyť vím.“

„Francisi,“ řekla Annie a neohrabaně sebou řízla mezi ně, „musím se tě na něco zeptat, jako tvoje vážená kolegyně, ale taky jako kamarádka. Můžu?“

„Jasně.“

„Dobře. Nechal bys mě tady s Mae chvíli o samotě? Chci se s ní líbat.“

Francis se rozesmál a pak se zarazil, protože si všiml, že ani Mae, ani Annie se nesmějí. Annie ho zjevně děsila a mátla, a tak za chvíli už scházel po schodech a na trávníku se vyhýbal slavícím. Zhruba uprostřed se zastavil, obrátil se a vzhlédl, jako by se chtěl přesvědčit, že ho Annie pro dnešní večer skutečně chtěla vystřídat. Jeho obavy se potvrdily, a tak došel až pod markýzy Doby temna. Zkusil otevřít dveře, ale nešlo to. Tahal a tlačil, ale nepovolily. Věděl, že ho obě ženy pozorují, a tak zašel za roh, aby byl z dohledu.

„Prý pracuje u bezpečnosti,“ řekla Mae.

„To ti řekl? Francis Garaventa?“

„Asi neměl.“

„No, ono to není nic extra. Žádný Mossad nebo tak něco. Ale nepřetrhla jsem ti náhodou něco, co bys první večer rozhodně dělat neměla, ty huso?“

„Nic jsi nepřetrhla.“

„Já bych řekla, že jo.“

„Ne. Vůbec ne.“

„Ale jo. To poznám.“

Annie si všimla lahve u nohou Mae. „Já myslela, že už je to pár hodin, co všecko došlo.“

„Nějaké víno bylo ještě pod vodopádem – u Průmyslové revoluce."

„Jo tak. Lidi si tam často něco schovávají."

„Vážně jsem řekla, že pod vodopádem u Průmyslové revoluce bylo víno?"

Annie se rozhlédla po kampusu. „Jo. Kurva jo."

Mae byla doma. Měla za sebou cestu autobusem, panáka, co jí někdo dal, a řidičovy tklivé řeči o rodině, dvojčatech a manželce, která trpěla dnou, a nemohla usnout. Ležela na laciném futonu v maličkém pokoji v bytě u železniční trati, kde bydlela se dvěma letuškami, které skoro neznala a moc často je nevídala. Byt byl v druhém patře bývalého motelu a byl skromný a neukliditelný a páchlo to v něm zoufalstvím a mizerným jídlem, které tu vařili předchozí nájemníci. Bylo to ubohé místo, zvlášť po dni stráveném v Circlu, kde se všechno dělalo s péčí a láskou a darem dobrého vkusu. Mae nakonec na žalostné nízké posteli na pár hodin usnula, pak se vzbudila, přehrála si v hlavě celý den i noc, vzpomněla si na Annie a Francise a Denise a Josiaha, na hasičskou tyč a Enolu Gay a vodopád a tiki pochodně, všechno jako ze snů nebo dovolených, všechno nepostižitelné a prchavé, ale najednou věděla – a právě to jí nedalo spát, hlavou jí vířila skoro batolecí radost –, že se tam vrátí, že se zase podívá na místo, kde se to všechno stalo. Byla tam vítána, byla tam zaměstnána.

Musela začít brzy. Když ale v osm přijela do práce, uvědomila si, že jí nikdo nepřidělil stůl, tedy opravdový stůl, takže si nemá kam sednout. Hodinu čekala pod cedulí s nápisem *Dokážeme to. Dokážeme všechno.* Potom konečně dorazila Renata a zavedla ji do druhého patra Renesance, do místnosti velké jako basketbalové hřiště, kde bylo asi dvacet stolů, každý jiný, všechny v organických tvarech a ze světlého dřeva. Oddělovaly je skleněné přepážky a rozdělené byly do skupin po pěti, jako okvětní plátky. Žádný nebyl obsazený.

„Jsi tady první," řekla Renata, „ale dlouho sama nebudeš. Všechny nové kanceláře Péče o zákazníky se rychle zaplní. A nejsi daleko od zkušenějších kolegů." Mávla rukou a obsáhla asi tucet kanceláří okolo velkého prostoru. Jejich osazenstvo bylo vidět skrz prosklené zdi, všem bylo mezi šestadvaceti a dvaatřiceti, začínal jim den a působili uvolněně, schopně a moudře.

„Tady mají architekti hodně rádi sklo, co?" podotkla Mae s úsměvem.

Renata se zastavila, nakrčila obočí a zamyslela se nad tím. Ulízla si pramen vlasů za ucho a řekla: „Asi ano. Můžu se pozeptat. Ale nejdřív bych ti měla vysvětlit, jak všechno funguje a co můžeš první opravdový den čekat."

Renata jí popsala, co všechno umí stůl, židle a obrazovka – vše se dalo ergonomicky upravit, dokonce i když chtěl člověk pracovat vestoje.

„Můžeš si tu nechat věci a nastavit si židli a – helemese, uvítací výbor. Nevstávej," řekla a uhnula z cesty.

Mae se podívala stejným směrem jako Renata a uviděla, jak se k ní blíží tři tváře. Proplešatělý muž ke třicítce k ní napřáhl ruku. Mae mu jí potřásla a on před ni na stůl položil přerostlý tablet.

„Ahoj Mae, já jsem Rob ze mzdového. Určitě mě ráda vidíš." Usmál se a pak se srdečně zasmál, jako by nanovo docenil vtipnost své repliky. „No nic," pokračoval, „všechno je vyplněné. Jen mi to tady třikrát podepiš." Ukázal na obrazovku, kde svítily tři žluté obdélníčky, které si žádaly její pozornost.

Když bylo hotovo, Rob vzal tablet a líbezně se usmál. „Děkuju, vítej na palubě."

Obrátil se k odchodu a vystřídala ho plnoštíhlá žena s bezvadnou měděnou pokožkou.

„Ahoj Mae, já jsem Tasha, notářka." Podala jí rozměrnou knihu. „Máš u sebe řidičák?" Mae jí ho dala. „Výborně. Potřebuju taky tři podpisy. Neptej se mě proč. A neptej se mě, proč

je to na papíře. Vyžaduje to tak vláda.“ Tasha ukázala na tři sousední políčka a Mae se do všech podepsala.

„Děkuju,“ řekla Tasha a položila na stůl inkoustový polštářek. „Teď vedle každého otisk prstu. Neboj, ten inkoust nešpiní, uvidíš.“

Mae přitiskla palec na polštářek a pak ho obtiskla vedle všech tří podpisů. Na stránce byl inkoust vidět, ale když se podívala na palec, byl naprosto čistý.

Tasha zdvihla obočí, když si všimla, jak to Mae potěšilo. „Vidíš? Neviditelný. Ukáže se jenom v téhle knize.“

Kvůli takovýmhle věcem Mae přišla. Všechno se tu dělalo líp. Dokonce i inkoust na otisky prstů tu měli vymakanější, neviditelný.

Když Tasha odešla, nahradil ji hubený muž v červené košili na zip. Potřásl Mae rukou.

„Ahoj, já jsem Jon. Včera jsem ti psal e-mail, aby sis přinesla rodný list.“ Sepjal ruce jako při modlitbě.

Mae vytáhla z tašky rodný list a Jonovi zasvítily oči. „Tys ho donesla!“ Čile a tiše zatleskal a odhalil titěrné zoubky v úsměvu. „Všichni napoprvé zapomenou. Jsi moje nová oblíbenkyně.“ Vzal dokument a slíbil, že si ho jen okopíruje a hned ho vrátí.

Za ním stál čtvrtý zaměstnanec, blaženě se tvářící pětatřicátník, zdaleka nejstarší člověk, kterého Mae ten den viděla.

„Ahoj Mae. Já jsem Brandon a mám tu čest ti předat tvůj nový tablet.“ V ruce držel zářící předmět, průsvitný, s hranami černými a hladkými jako z obsidiánu.

Mae byla u vytržení. „Tenhle model se ještě ani neprodává.“

Brandon se široce usmál. „Je čtyřikrát rychlejší než ten předešlý. Já už si s ním hraju týden. Je skvělý.“

„A já ho dostanu taky?“

„Už jsi ho dostala,“ řekl „Máš ho i podepsaný.“

Obrátil tablet na bok a skutečně, bylo na něm celé jméno: Maebelline Renner Hollandová.

Podal jí ho. Byl lehounký jako z papíru.

„Hádám, že už nějaký tablet máš."

„Mám. Teda ne tablet, ale laptop."

„Laptop. Páni. Můžu se podívat?"

Mae na něj ukázala. „Teď bych ho nejradši vyhodila do koše."

Brandon zbledl. „Ne, to nedělej! Aspoň ho recykluj."

„Ale ne. Nemyslela jsem to vážně," odvětila Mae. „Nejspíš si ho nechám. Mám v něm všecky věci."

„Vidíš, ještě žes to zmínila. To je další věc. Měli bychom všechna data přetáhnout do nového tabletu."

„Jo, to udělám."

„Dovolíš, abych se toho ujal já? Celý život čekám na tuhle chvíli a učím se."

Mae se zasmála a odsunula se. Brandon si klekl ke stolu a položil nový tablet vedle jejího počítače. Za pár minut už byly veškeré její informace a účty zkopírované.

„Tak. Teď uděláme totéž s telefonem. Tadá!" Sáhl do tašky a vyndal nový telefon, o několik zásadních kroků vyspělejší než její. Stejně jako tablet měl vzadu vyryté její jméno. Oba telefony, starý i nový, položil na stůl vedle sebe a rychle a bezdrátově všechno překopíroval z jednoho na druhý.

„Tak. Teď je všechno, co jsi měla v telefonu a počítači, k dispozici na tabletu a v novém telefonu, a zároveň zálohované v cloudu a na našich serverech. Hudba, fotky, zprávy, data. Nikdy o ně nepřijdeš. Ztratíš tablet nebo telefon a zabere přesně šest minut stáhnout je do nového. Budou tu za rok i za sto let.

Oba se podívali na nové přístroje.

„Kéž by náš systém existoval před deseti lety," posteskl si. „Tehdy jsem najednou oddělal dva různé harddisky, to je, jako když ti shoří dům a s ním všechno, co máš."

Brandon vstal.

„Děkuju," řekla Mae.

„Za málo," odvětil. „Taky ti můžeme automaticky posílat

aktualizace softwaru, abys měla vždycky ten nejnovější. Všichni v PoZ musí mít stejnou verzi kteréhokoli programu, to si asi umíš představit. To bude prozatím…," řekl a už přitom couval pryč. Pak se zarazil. „Ještě jedna věc, všechny firemní přístroje musí být chráněné heslem, tak jsem ti ho přidělil. Tady je napsané." Podal jí papírek s řadou písmen, číslic a obskurních typografických symbolů. „Zkus si ho během dneška zapamatovat a pak to zahoď. Domluveno?"

„Ano. Domluveno."

„Pak ti ho můžeme změnit, když budeš chtít. Dej mi vědět a já ti vygeneruju nové."

Mae vzala laptop, že ho uloží do tašky.

Brandon se na něj podíval, jako by to byl nějaký vetřelec. „Mám se o to postarat? Likvidujeme je velmi ekologicky."

„Snad zítra," řekla Mae. „Chci se ještě rozloučit."

Brandon se shovívavě usmál. „Aha. Chápu. No dobře." Uklonil se a odešel. Za ním stála Annie, pěst pod bradou, hlavu na stranu.

„Moje malá holčička nám už vyrostla!"

Mae vstala a objala ji.

„Děkuju," hlesla Annie do krku.

„No ne." Annie se pokusila odtáhnout.

Mae ji sevřela ještě pevněji. „Vážně."

„To nic." Annie se konečně vyprostila. „Opatrně. Anebo možná pokračuj, začínalo to být sexy."

„Vážně ti moc děkuju," řekla Mae roztřeseným hlasem.

„Ne, ne, ne," opáčila Annie. „Žádný brečení hned první den."

„Promiň. Jenom jsem ti hrozně vděčná."

„Nech už toho." Annie si ji přitáhla k sobě. „Přestaň. Dost už, prokrista. Ty jsi strašnej magor."

Mae zhluboka dýchala, dokud se neuklidnila. „Už zase asi dobrý. Jo, mám tě moc pozdravovat od táty, taky tě má rád. Všichni mají hroznou radost."

„No dobře. Je to trochu divný, vzhledem k tomu, že jsem ho v životě neviděla. Ale vyřiď mu, že ho mám taky ráda. Vášnivě ho miluju. Je pěknej? Stříbrná liška? Švihák? Třeba z toho něco bude. A co my, dáme se do práce?“

„Jo, jo,“ přitakala Mae a zase se posadila. „Promiň.“

Annie rozpustile zdvihla obočí. „Připadám si, jako když začíná škola a my jsme zrovna zjistily, že budeme spolu ve třídě. Dali ti už nový tablet?“

„Před chviličkou.“

„Ukaž.“ Annie si ho prohlédla. „Hmm, to vyryté jméno, to je hezký detail. Naděláme se tu spolu spousty vylomenin, viď?“

„To doufám.“

„Hele, tady máš šéfa svého týmu. Ahoj Dane.“

Mae si honem otřela tváře. Za Annie uviděla hezkého muže, dobře stavěného a upraveného, jak jde k nim. Na sobě měl hnědou mikinu s kapucí a spokojeně se usmíval.

„Ahoj Annie, jak je?“ řekl a potřásl jí rukou.

„Dobře, Dane.“

„To rád slyším.“

„Tady máš jednu novou, doufám, že o ní víš,“ prohlásila Annie a stiskla Mae zápěstí.

„Samozřejmě že vím,“ odvětil.

„Koukej mi na ni dát pozor.“

„Neboj,“ ujistil ji a obrátil se k Mae. Spokojenost v jeho úsměvu se změnila v cosi jako naprostou jistotu.

„Já si dám pozor, jestli na ni dáváš pozor,“ řekla Annie.

„To rád slyším,“ kontroval Dan.

„Tak se uvidíme na obědě,“ rozloučila se Annie s Mae a byla pryč.

Zůstala tu jen s Danem, ale ten se usmíval pořád stejně – nebyl typ chlapa, co nasazuje úsměv jen tak naoko. Ten úsměv prozrazoval, že Dan přesně ví, kde chce být. Přitáhl si židli.

„Moc rád tě tu vidím,“ řekl. „Těší mě, že jsi přijala naši nabídku.“

Mae mu v očích zapátrala po jakékoli známce neupřímnosti, vždyť nabídku práce v téhle firmě by neodmítl nikdo se zdravým rozumem. Ale nic takového neobjevila. Dan s ní vedl tři přijímací pohovory a pokaždé vyzařoval neotřesitelnou upřímnost.

„Všechny papíry a otisky prstů už máš vyřízené?"

„Snad ano."

„Tak se projdeme, co ty na to?"

Kráčeli asi stometrovou prosklenou chodbou, na jejímž konci prošli vysokými dvoukřídlými dveřmi na čerstvý vzduch. Stoupali po širokém schodišti.

„Zrovna jsme dodělali střechu," řekl. „Bude se ti líbit."

Otevřel se jim velkolepý výhled. Ze střechy bylo vidět na většinu kampusu, město San Vincenzo i na zátoku za ním. Oba si ten pohled chvíli vychutnávali a pak se Dan otočil k Mae.

„Teď když patříš k nám, rád bych tě zasvětil do hodnot, které tu vyznáváme. Nejdůležitější z nich je, že vedle práce – která je samozřejmě velmi důležitá – se soustředíme i na to, aby tu člověk mohl být člověkem. Samozřejmě, tohle místo slouží v první řadě k práci, ale musí být taky k životu. A to znamená, že podporujeme smysl pro komunitu. Komunita je tu zcela zásadní. To je i jedno z našich hesel, jak víš: *Komunita především.* A vidělas taky ty cedule s nápisem *Zde pracují lidé* – na ty nedám dopustit. Ty jsou něco jako moje dítě. Nejsme roboti. A tohle není fabrika někde v Asii. Pracují tu nejlepší mozky naší generace. Několika generací. A postarat se, aby se tu respektovala naše lidská přirozenost, aby se našim názorům neubíralo na důstojnosti a aby nás někdo poslouchal, když chceme něco říct, je stejně důležité jako zisky, ceny akcií a vůbec všechno, co se tu podniká. Nezní to otřepaně?"

„Ne, ne," honem vyhrkla Mae. „Vůbec ne. Proto jsem tady. Ta idea, že komunita je na prvním místě, se mi moc líbí. Annie mi o tom vykládá ode dne, kdy nastoupila. V minulé práci komunikace za moc nestála. Vlastně tam všecko bylo v podstatě naopak než tady."

Dan se obrátil a rozhlédl se po kopcích na východě, pokrytých mohérem a zelenými skvrnami. „To hrozně nerad slyším. S technologií, která je k dispozici, by komunikace nikdy neměla trpět. Pochopení by mělo vždycky být na dosah ruky. Na to se tu soustředíme. Dalo by se říct, že je to mise společnosti – a přinejmenším je to taková moje obsese. Komunikace. Pochopení. Srozumitelnost."

Dan důrazně pokýval hlavou, jako by jeho ústa nezávisle na všem ostatním vyslovila něco, co jeho sluchu připadalo dost zásadní.

„Jak víš, v Renesanci máme na starosti péči o zákazníky, PoZ, což může leckomu připadat ze všech možných funkcí nejméně přitažlivé. Jenže já to vidím tak – a nejen já, ale i Mudrci –, že právě na nás tu všechno stojí. Pokud nedokážeme zákazníkům nabídnout uspokojivé, lidské a humánní zacházení, tak o ně přijdeme. Je to docela prosté. Jsme důkazem toho, že tahle firma je lidská."

Mae nevěděla, co na to říct. Beze zbytku souhlasila. Její minulý šéf Kevin takhle mluvit neuměl. Neměl žádnou filozofii. Neměl ideje. Měl jen ty své pachy a knír. Mae se culila jako blázen.

„Vím, že sem skvěle zapadneš," řekl a napřáhl k ní ruku, jako by jí chtěl položit dlaň na rameno, ale pak si to rozmyslel. Zase připažil. „Půjdeme zpátky dolů a můžeš začít."

Sešli ze střešní terasy po širokých schodech a vrátili se k jejímu stolu, kde čekal rozježený muž.

„Tady je," ozval se Dan. „Brzo jako vždycky. Ahoj Jarede."

Jared měl čistou tvář bez vrásek a ruce mu trpělivě a klidně spočívaly v rozložitém klíně. Na sobě měl khaki kalhoty a košili, která by potřebovala být tak o číslo větší.

„Jared tě bude zaučovat a bude tvůj hlavní kontakt tady v PoZ. Já mám na starosti celý tým a tady Jared tvoji skupinu. Takže kdybys něco potřebovala, obrať se na jednoho z nás. Jarede, můžete s Mae rovnou začít?"

„Jistě," přitakal. „Ahoj Mae." Vstal a napřáhl k Mae pravici. Když ji Mae vzala do ruky, byla okrouhlá a měkká jako ručka cherubína.

Dan se s oběma rozloučil a odešel.

Jared se usmál a prohrábl si kučeravé vlasy. „Takže zaučování. Připravená?"

„Samozřejmě."

„Nedáš si čaj nebo kávu nebo něco?"

Mae zavrtěla hlavou. „To je dobrý, děkuju."

„Dobře. Tak se posaď."

Mae si sedla a Jared si přitáhl židli vedle ní.

„Tak. Jak víš, zatím budeš mít na starosti jen menší klienty, jednoduchou péči. Oni pošlou zprávu na PoZ a ta se přepošle jednomu z nás. Nejdřív náhodně, ale jakmile budeš s některým zákazníkem v kontaktu, jeho zprávy se budou doručovat tobě, abychom zachovali kontinuitu. Když ti přijde dotaz, sepíšeš odpověď a odešleš ji. To je základ, teoreticky docela jednoduchý. Zatím jasné?"

Mae přikývla a on prošel dvacet nejběžnějších požadavků a dotazů a ukázal jí soupis standardizovaných odpovědí.

„To ale neznamená, že jen zkopíruješ odpověď a pošleš ji. Každou je třeba upravit, aby byla osobnější, konkrétnější. Jsi člověk a na druhé straně jsou taky lidi, takže by ses neměla chovat jako robot ani s nimi tak jednat. Rozumíš mi? Tady nepracují roboti. Nechceme, aby měli klienti pocit, že komunikují s anonymní entitou, takže vždycky musíš dbát na to, aby v celém procesu zůstala lidskost. Zní to dobře?"

Mae znovu přikývla. Líbilo se jí to: *Tady nepracují roboti.*

Prošli asi deset cvičných scénářů a Mae svou odpověď pokaždé trochu vybrousila. Jared byl trpělivý učitel a provedl ji všemi eventualitami, které mohou nastat. Pokud by si nevěděla rady, může přeposlat dotaz jemu a on si ho převezme. Dotazy od podřízených prý vyřizuje většinu dne.

„Ale to budou vzácné případy. Překvapí tě, kolik dotazů

vyřešíš sama a rovnou. Tak, řekněme, že jsi zákazníkovi odpověděla a on je spokojený. V tu chvíli mu pošleš dotazník a on ho vyplní. Je to pár rychlých otázek na tvůj výkon a celkovou spokojenost, a na konci má klient vyplnit hodnocení. Potom pošle dotazník zpátky a ty hned víš, jak sis vedla. Hodnocení se ukazuje tady."

Namířil prst do rohu obrazovky, kde svítilo velké číslo 99 a pod ním několik dalších.

„Ta velká devadesát devítka je hodnocení posledního zákazníka. Pohybuje se na škále, to je překvapení, od jedné do sta. Poslední hodnocení se zobrazí tady a v dalším políčku se zprůměruje s ostatními hodnoceními za daný den. Máš tak přehled, jak se ti daří, aktuálně a obecně. Teď si určitě říkáš, jaký průměr je tak asi průměrný. Na to ti řeknu, že pokud ti hodnocení klesne pod devadesát pět, měla bys ses zamyslet, na čem by se dalo zapracovat. Třeba se ti podaří průměr zvednout u dalšího zákazníka, nebo třeba zjistíš, že bys něco mohla dělat líp. Pokud by ten pokles byl soustavný, doporučuju, aby ses sešla s Danem nebo jiným vedoucím týmu a probrala s ním vhodný postup. Co ty na to?"

„To zní rozumně," odtušila Mae. „Moc to oceňuju. V minulé práci jsem vůbec nevěděla, na čem jsem, dokud se jednou za čtvrt roku neudělala evaluace. Lezlo mi to na nervy."

„Tak to se ti náš systém bude líbit. Pokud zákazník vyplní dotazník a hodnocení, a jen málo z nich to neudělá, pošleš mu další zprávu. Tentokrát mu poděkuješ za vyplnění a on se pak prostřednictvím sociálních médií Circlu o tu dobrou zkušenost podělí s přáteli. Měl by to aspoň zingnout nebo dát smajla, případně nesmajla. V ideálním případě se ti povede ho přesvědčit, aby o tom zingnul nebo napsal na nějakou jinou stránku péče o zákazníky. Pokud budou naši zákazníci zingovat o tom, jak dobře ses o ně postarala, všichni máme vyhráno. Rozumíš?"

„Rozumím."

„Tak jo, zkusíme si to naživo. Připravená?“

Mae připravená nebyla, ale to říct nemohla. „Ano.“

Jared otevřel zákaznický požadavek, a když si ho přečetl, odfrkl si na znamení, že je triviální. Vybral předdefinovanou odpověď, trochu ji poupravil a popřál zákazníkovi úžasný den. Výměna trvala asi devadesát vteřin a o dvě minuty později se na obrazovce ukázalo potvrzení, že klient vyplnil dotazník, a objevilo se skóre: devadesát devět. Jared se opřel do židle a obrátil se k Mae.

„Tak. To je dobré, ne? Devadesát devět je dobré. Ale dumám, proč to nebyla stovka. Tak se podíváme.“ Otevřel odpovědi z dotazníku a prolétl je. „Nevidím tu žádné známky toho, že by byl zákazník nespokojený s něčím konkrétním. Ve většině firem by se řeklo, páni, devadesát devět ze sta, to je skoro dokonalé. A já na to říkám, přesně tak. Je to skoro dokonalé, jistě. Ale nás v Circlu ten chybějící bod hlodá. Takže by mě zajímalo, jestli se tomu bodíku dostaneme na zoubek. Tady je návazný dotazník, který posíláme.“

Ukázal jí další formulář, tentokrát kratší, s otázkou na to, co by se dalo vylepšit a jak. Poslali ho zákazníkovi.

Po pár vteřinách přišla odpověď. „Všechno bylo v pořádku. Promiňte. Měl jsem dát sto. Díky!“

Jared ťukl na obrazovku a ukázal Mae zdvižené palce.

„Tak. Někdy třeba natrefíš na někoho, kdo není na metriku moc citlivý. Takového člověka by ses měla doptat, aby bylo hodnocení opravdu zcela jasné. Teď už zase máme dokonalé skóre. Chceš si to zkusit sama?“

„Jasně.“

Stáhli další dotaz a Mae projela odpovědi, našla tu nejvhodnější, upravila ji a odeslala. Když se vrátil dotazník, její hodnocení bylo sto.

Jareda to na moment zaskočilo. „První dotaz a hned stovka, páni,“ řekl. „Věděl jsem, že budeš dobrá.“ Na chvíli ztratil pevnou půdu pod nohama, ale už se zase vzpamatoval. „Teď

si můžeš přibrat pár dalších. Ještě několik věcí. Zapneme tady tuhle druhou obrazovku.“ Pustil menší displej po její pravé ruce. „Ta je na interní komunikaci. Všichni Circlani si posílají prostřednictvím hlavního feedu zprávy, ale ty se objevují na druhé obrazovce. To proto, aby byla patrná důležitost jednotlivých zpráv a abys snáz poznala, která je která. Čas od času tu uvidíš zprávy ode mě, když tě budu chtít pozdravit, něco poupravit nebo ti něco sdělit. Jasné?“

„Jasné.“

„A nezapomeň, že problémové dotazy můžeš přeposlat mně, a když mi budeš něco chtít, můžeš mi napsat zprávu nebo se u mě zastavit. Sedím tady kousek. Čekám, že prvních pár týdnů budeme v kontaktu dost často, tak či tak. Podle toho poznám, že se učíš. Takže neváhej.“

„Nebudu.“

„Výborně. Jsi připravená začít naostro?“

„Jsem.“

„Tak jo. Já to na tebe pustím. Až se to rozběhne, čeká tě dlouhá fronta dotazů, další dvě hodiny budeš zaplavená, až do oběda. Připravená?“

Mae měla pocit, že je. „Ano.“

„Určitě? Tak dobře.“

Aktivoval jí účet, naznačil zasalutování a odešel. Stavidla se otevřela a ona jen za prvních dvanáct minut zodpověděla čtyři dotazy s hodnocením devadesát šest. Hodně se potila, ale ten fofr byl vzrušující.

Na druhé obrazovce vyskočila zpráva od Jareda. *Zatím skvělé! Schválně jestli se dostaneš na 97.*

Dostanu! odepsala.

A všem pod stovku pošli dotazníky.

Dobře, napsala.

Rozeslala sedm dotazníků a tři zákazníci změnili hodnocení na sto. Do tři čtvrtě na dvanáct zodpověděla dalších deset dotazů. Její hodnocení mezitím vzrostlo na devadesát osm.

Na druhé obrazovce se objevila další zpráva, tentokrát od Dana. *Fantastická práce, Mae! Jak ti je?*

Mae byla u vytržení. Vedoucí týmu se hned první den ptá, jak se jí pracuje, a navíc tak mile?

Dobře, díky! odpověděla a otevřela další dotaz.

Mezitím jí Jared poslal další zprávu.

Nepotřebuješ s něčím pomoct? Nechceš se na něco zeptat?

Ne, díky! odepsala. *Zatím nic nepotřebuju. Děkuju, Jarede!* Vrátila se k první obrazovce. Na druhé se objevila další zpráva od Jareda.

Pamatuj, že ti můžu pomoct, jen když mi řekneš jak.

Ještě jednou dík! napsala.

Do oběda stihla zodpovědět třicet šest dotazů a její hodnocení bylo devadesát sedm.

Přišla další zpráva od Jareda. *Výborně! Rozešli zase dotazníky na všechny pod stovku.*

Jasně, odpověděla a rozeslala dotazníky, které ještě poslat nestihla. Pár devadesát osmiček zvedla na stovku a pak si všimla zprávy od Dana: *Skvělá práce, Mae!*

O pár vteřin později se na druhé obrazovce objevila další zpráva: *Dan říká, že válíš. Šikovná holka!*

Další zpráva jí oznámila, že ji někdo zmínil v příspěvku na Zingu. Klikla na ni, aby si ho přečetla. Byl od Annie. *Nováček Mae válí!* Tohle poslala všem v kampusu, což bylo 10 041 lidí.

Její zing sdílelo 322 lidí a 187 lidí ho okomentovalo. Ukazovaly se na druhé obrazovce v neustále se prodlužujícím vlákně. Mae neměla čas je všechny číst, ale rychle je prolétla a bylo jí z nich dobře. Navečer končila s hodnocením devadesát osm. Jared, Dan i Annie jí gratulovali. Následovala série zingů, které oznamovaly a oslavovaly, jak napsala Annie, *nejvyšší hodnocení ze všech nováčků v PoZ, nasrat*.

Do pátku Mae obsloužila 436 klientů a předepsané odpovědi si zapamatovala. Už ji nic nepřekvapovalo, přestože různo-

rodost zákazníků a jejich podnikání byla závratná. Circle byl všude, a ačkoli to už léta podvědomě tušila, když ty lidi poslouchala, když slyšela, kolik firem spoléhá na to, že Circle zpraví svět o jejich produktech, že bude sledovat jejich digitální dopad, aby věděli, kdo a kdy kupuje jejich výrobky, Circle najednou nabyl velmi konkrétních obrysů. Mae teď měla kontakty v Clintonu v Louisianě i v Putney ve Vermontu, v tureckém Marmarisu a taky v Melbourne, Glasgow i Kjótu. Dotazy byly vždy slušné – odkaz TruYou – a hodnocení vstřícné.

V pátek dopoledne dělal její týdenní průměr devadesát sedm a všichni z celého Circlu jí posílali povzbudivé zprávy. Práce byla náročná a proud dotazů neustával, ale byly různé a zpětná vazba byla pravidelná, takže se Mae dostala do pohodlného rytmu.

Zrovna když se chystala přijmout další dotaz, přišla jí esemeska. Byla to Annie: *Pojď se se mnou najíst, trumbero!*

Seděly na nízkém pahrbku, mezi sebou dva saláty, a slunce tu a tam vykukovalo mezi pomalu plynoucími mraky. Mae a Annie pozorovaly trojici mladých mužů, bledých a oblečených jako inženýři, jak se snaží házet si fotbalovým míčem.

„Jsi tu za hvězdu. Připadám si jako pyšná máma."

Mae zavrtěla hlavou. „Ale vůbec ne. Ještě se musím hodně učit."

„Jasně že jo. Ale devadesát sedm? To je šílený. Já se první týden nevyhrabala nad pětadevadesát. Jsi talent od přírody."

Oběd jim potemněl dvěma stíny.

„Představíš nám nováčka?"

Mae si zaclonila oči a vzhlédla.

„Jasně," odtušila Annie.

Stíny se posadily. Annie na ně ukázala vidličkou. „To je Sabine a Josef."

Mae si s nimi potřásla rukou. Sabine byla blondýnka s při-

mhouřenýma očima. Josef byl hubený, bledý a měl směšně mizerné zuby.

„A už se mi kouká na zuby!“ zakvílel a ukázal na Mae. „Vy Američani jste posedlí! Připadám si jako kůň na aukci.“

„Ale ty máš vážně špatné zuby,“ odvětila Annie. „A přitom tu máme tak skvělý dentální program.“

Josef si rozbalil burrito. „Moje zuby poskytují tolik potřebnou úlevu od strašidelné dokonalosti zubů všech ostatních.“

Annie naklonila hlavu a prohlížela si ho. „Já myslím, že by sis je měl nechat spravit, když ne kvůli sobě, tak kvůli firemní morálce. Lidi z tebe mají noční můry.“

Josef teatrálně našpulil pusu, plnou carne asada. Annie ho pleskla po ruce.

Sabine se obrátila k Mae. „Takže ty pracuješ v Péči o zákazníky?“ Mae si všimla tetování, které měla na ruce, symbol nekonečna.

„Jo. První týden.“

„Všimla jsem si, že ti to zatím jde moc dobře. Taky jsem tam začínala. Jako skoro všichni.“

„A Sabine je biochemička,“ dodala Annie.

Mae to překvapilo. „Ty jsi biochemička?“

„Jsem.“

Mae nikdy neslyšela o tom, že by v Circlu pracovali biochemici. „Můžu se zeptat, na čem pracuješ?“

„Jestli se můžeš zeptat?“ Sabine se usmála. „Samozřejmě že se můžeš zeptat. Ale já ti nemusím odpovědět.“

Všichni chvíli vzdychali, ale pak je Sabine přerušila.

„Ne, vážně, nemůžu ti to říct. Aspoň zatím. Většinou dělám na různých biometrických projektech. Víš jak, skenování duhovky a rozpoznání obličeje. Ale teď zrovna pracuju na jedné nové věci. A sice bych ráda –“

Annie na ni vrhla úpěnlivý pohled, aby ji umlčela. Sabine si do pusy nacpala salát.

„No nic,“ řekla Annie, „Josef pracuje v oddělení Přístupu ke

vzdělání. Snaží se dostat tablety do škol, které si je teď nemůžou dovolit. Je to dobroděj. Taky se zná s tvým novým kamarádem. Garbonzem."

„Garaventou," opravila ji Mae.

„Ha. Takže si ho pamatuješ. Vidělas ho pak ještě?"

„Ne. Mám moc práce."

Josef otevřel pusu. Něco mu došlo. „Ty jsi Mae?"

Annie se ušklíbla. „To už jsme říkali. Samozřejmě že je to Mae."

„Pardon. Já se prvně přeslechl. Teď už vím, kdo jsi."

Annie si odfrkla. „Copak, Francis ti povídal všecko o tom, jak to ten večer bylo? Píše si její jméno do deníčku a kreslí kolem něj srdíčka?"

Josef se shovívavě nadechl. „Ne, jen říkal, že se seznámil s moc příjemnou slečnou a že se jmenuje Mae."

„To je milý," poznamenala Sabine.

„Řekl jí, že dělá v bezpečnosti," řekla Annie. „Pročpak to udělal, Josefe?"

„Tak to neříkal," ozvala se Mae. „Už jsem ti to povídala."

Annie to zjevně bylo jedno. „Asi by se tomu tak dalo říkat. Má na starosti bezpečnost dětí. V podstatě na něm stojí celý program prevence únosů. Mohlo by se mu to podařit."

Sabine, už zase s plnou pusou, urputně přikyvovala. „Samozřejmě že se mu to podaří," řekla a rozprskla přitom kolem sebe kousky salátu s vinaigrettem. „To je hotová věc."

„A co?" zajímala se Mae. „Zabrání všem únosům?"

„Možná i to," ozval se Josef. „Motivovaný je na to dost."

Annie vykulila oči. „Vykládal ti o svých sestrách?"

Mae zavrtěla hlavou. „Ne, neříkal, že by měl sourozence. Co je s jeho sestrami?"

Všichni tři Circlani se na sebe podívali, jako by odhadovali, jestli je vhodné o tom mluvit tady a teď.

„Je to strašný příběh," řekla Annie. „Jeho rodiče byli trosky. Měli asi čtyři nebo pět dětí, Francis byl nejmladší nebo druhý

nejmladší, táta seděl, máma brala drogy, takže děti rozstrkali všude možně. Jedno šlo ke strejdovi s tetou, dvě sestry k pěstounům, odtamtud je pak unesli. Mám dojem, že se spekulovalo, jestli je náhodou někdo vrahům nedal nebo neprodal."

„Komuže?" zděsila se Mae.

„Bylo to hrozný, znásilnili je, pak je zavřeli někam do komory a jejich těla hodili do jakéhosi opuštěného raketového sila. Strašlivý příběh. Vykládal nám to, když se snažil prosadit ten svůj program na podporu bezpečnosti dětí. Jéžiš, ty se tváříš. Asi jsem to neměla říkat."

Mae nebyla schopná slova.

„Je důležité, abys to věděla," ozval se Josef. „Proto je tak zapálený. Ten jeho plán by v podstatě vyloučil, že by se něco takového mohlo opakovat. Počkej. Kolik je hodin?"

Annie se podívala na telefon. „Máš pravdu. Musíme letět. Bailey chystá odhalení. Je to ve Velkém sále."

Velký sál byl v Osvícenství, a když vešli do místnosti pro tři a půl tisíce lidí, vyložené tmavým dřevem a broušenou ocelí, hučelo to tu očekáváním. Mae a Annie si našly jednu z posledních dvojic volných míst na druhém balkoně a posadily se.

„Dodělali to tu teprve před pár měsíci," řekla Annie. „Pětačtyřicet milionů dolarů. Ty pruhy odkoukal Bailey v katedrále v Sieně. Pěkný, co?"

Mae se soustředila na pódium, po kterém za bouřlivého potlesku kráčel nějaký muž. Byl vysoký, kolem pětačtyřiceti, v pase zakulacený, ale ne nějak nezdravě, a na sobě měl džíny a svetr s výstřihem do véčka. Žádný mikrofon nebylo vidět, ale když promluvil, jeho hlas zněl silně a jasně.

„Dobrý den, jmenuju se Eamon Bailey," řekl. Následoval další potlesk, který ale Bailey rychle uťal. „Děkuju. Moc rád vás tu všechny vidím. Od té doby, co jsem s vámi před měsícem mluvil naposledy, tu přibyla hromada lidí. Mohli by se všichni nováčci prosím postavit?" Annie šťouchla do Mae.

Ta vstala, a když se rozhlédla po sále, viděla, že stojí zhruba šedesátka lidí, všichni tak v jejím věku, všichni jako by se styděli, všichni tiše styloví, dohromady zastupující kdejakou rasu i etnický původ – díky snaze Circlu ulehčit potenciálním zaměstnancům získání pracovního povolení tu byla zastoupena závratná směsice národností. Do hlasitého potlesku ostatních Circlanů se tu a tam vmísilo povzbudivé houknutí. Mae se posadila.

„Sluší ti to, když se červenáš," řekla jí Annie.

Mae se zabořila do sedadla.

„Nováčci," prohlásil Bailey, „čeká vás zvláštní událost. Říkáme jí Pátek snů a představujeme při ní jeden z projektů, na kterých právě pracujeme. Často jej prezentuje některý z našich inženýrů, designérů nebo vizionářů, někdy jenom já. Dnes, ať se vám to líbí, nebo ne, to budu jenom já. A předem se za to omlouvám."

„My tě milujeme, Eamone!" ozvalo se z publika. Následoval smích.

„Děkuju," řekl. „Já vás taky. Jste mi tím, čím je trávě rosa, a tím, čím je ptáku strom." Na moment se odmlčel, takže Mae mohla popadnout dech. Viděla pár podobných přednášek na internetu, ale být tu osobně a vidět Baileyho mozek v akci, slyšet tu pohotovou výřečnost – bylo to lepší, než čekala. Jaké to asi je, pomyslela si, být takhle výmluvný a inspirativní, před tisícovkami lidí tak nenucený?

„Ano," pokračoval, „je to už celý měsíc, co jsem naposledy vystoupil na tohle pódium, a vím, že ostatní řečníci za mě nebyli dostatečnou náhradou. Omlouvám se, že jsem vás o sebe připravil. Vím, že mě nikdo a nic nenahradí." Jeho vtip pobavil celý sál. „A taky vím, že by spoustu z vás zajímalo, kde jsem se sakra flákal."

Z předních řad se ozvalo: „Surfoval jsi!" Diváci se opět smáli.

„Je to pravda. Surfoval jsem, a mimo jiné právě o tom

s vámi chci mluvit. Surfování miluju, a když chci vyrazit na vodu, potřebuju vědět, kde jsou vlny. Dřív se člověk vzbudil, zavolal do místního surfařského obchodu a optal se, jaké je moře. Jenže oni dost brzo přestali zvedat telefon."

Od staršího osazenstva místnosti zazněl vědoucí smích.

„Když se rozmohly mobily, mohl člověk zavolat kamarádům, kteří se na pláž dostali dřív než on. Pak přestali zvedat telefon i oni."

Další salva smíchu z publika.

„Teď ale vážně. Není dvakrát praktické každé ráno volat dvanácti lidem, navíc dá se věřit úsudku ostatních? Surfaři nechtějí, aby bylo na těch pár vlnách, co se udělají, přecpáno. Pak přišel internet a tu a tam pár géniů instalovalo na pláže kamery. Stačilo se zalogovat a člověk mohl sledovat dost mizerné obrázky vln na Stinson Beach. Bylo to skoro horší než volat do surfařského obchodu! Tato technologie byla dost primitivní. U streamování to platí dodnes. Nebo platilo. Dodnes."

Za ním se spustila obrazovka.

„Tak takhle nějak to vypadalo dřív."

Na obrazovce se objevilo standardní okno prohlížeče a čísi ruka napsala adresu stránky jménem SurfSight. Objevila se prabídně navržená stránka s malinkatým obrázkem pobřeží uprostřed. Byl rozpixelovaný a komicky trhaný. Publikum se pohihňávalo.

„Skoro k ničemu, že? Jak víme, streamování videa se v posledních letech výrazně zlepšilo. Ale pořád je pomalejší než skutečnost a kvalita je dost chabá. Problém s kvalitou jsme, řekl bych, za poslední rok vyřešili. Teď stránku načtu znovu, tentokrát s naším novým přenosem."

Stránka se obnovila. Pobřeží teď zabíralo celou obrazovku a rozlišení bylo dokonalé. Z publika zaznívaly výkřiky úžasu.

„Ano, to je živý přenos ze Stinson Beach. Toto je Stinson přesně v tomto okamžiku. Vypadá to docela dobře, co říkáte? Neměl bych být radši tam, místo abych tu stál před vámi?"

Annie se naklonila k Mae. „Teď to bude úžasný. Jen počkej."

„Spoustu z vás jsem zatím neohromil. Jak všichni víme, video ve vysokém rozlišení dokáže streamovat mnoho přístrojů a podporují je i tablety a telefony spousty z vás. Ale náš projekt má několik nových aspektů. Za prvé jde o to, jak obraz snímáme. Překvapí vás, když vám řeknu, že záběry nepocházejí z velké kamery, ale z téhle maličké?"

V ruce držel drobný přístroj o velikosti a tvaru lízátka.

„Tohle je videokamera, přesně ten model, který dokáže přenášet obraz v takové neuvěřitelné kvalitě. V kvalitě, která snese takovéto zvětšení. Takže to je první skvělá věc. Dostaneme video s vysokým rozlišením z kamery velké jako palec. Docela macatý palec. Druhá skvělá věc je, že jak vidíte, tahle kamera nepotřebuje kabely. Video se přenáší přes satelit."

Místností otřásl potlesk.

„Počkejte. Už jsem říkal, že běží na lithiovou baterii, která vydrží dva roky? Ne? Tak vám to říkám. A do roka budeme mít i solárně napájený model. Navíc je kamera odolná vůči vodě, písku, větru, zvířatům, hmyzu, zkrátka všemu."

Rozezněl se další potlesk.

„Tuhle kameru jsem nainstaloval dnes ráno. Páskou jsem ji přilepil na kůl a ten jsem zarazil do písku, bez povolení, jen tak. Nikdo ani neví, že tam je. Ještě ráno jsem ji zapnul, odjel jsem zpátky do kanceláře, připojil jsem se na Kameru 1 na Stinson Beach a objevil se tenhle záběr. To není zlé. Ale ještě ani zdaleka to není všechno. Měl jsem toho dopoledne na práci docela dost. Jednu kameru jsem totiž nainstaloval i na Rodeo Beach."

Záběr ze Stinson Beach se smrskl a stáhl do rohu obrazovky. Objevilo se další okno s pláží Rodeo Beach, o pár mil dál na pobřeží Pacifiku. „A teď Montara. A Ocean Beach. Fort Point." S každou další zmíněnou pláží se na obrazovce objevilo další okno. Ve dvou řadách po třech teď bylo vidět šest pláží, všechny živě, naprosto zřetelně a v zářivých barvách.

„Připomínám, že ty kamery nikdo nevidí. Moc dobře jsem je schoval. Normálnímu člověku připadají jako stéblo trávy nebo nějaký klacek. Cokoli. Nikdo si jich nevšimne. Během pár hodin jsem dnes dopoledne zřídil video přístup na šesti místech, což mi pomůže naplánovat si den. A při všem, co u nás děláme, přece jde o poznání dosud nepoznaného, ne?“

Všeobecné přikyvování. Tu a tam potlesk.

„Spousta z vás si teď určitě říká, že to je jen další kamerový systém zkřížený se streamovací technologií, satelity a dalšími věcmi. Jistě. Ale jak víte, dosáhnout tohoto výsledku s použitím existující technologie by pro běžného člověka bylo příliš nákladné. Ale co kdyby si takovou technologii mohl dopřát a dovolit každý? Přátelé, tuhle kameru uvedeme na trh – pozor, za pouhých pár měsíců – za cenu padesáti devíti dolarů.“

Bailey se rozmáchl a hodil kameru do první řady. Žena, která ji chytila, ji zdvihla do vzduchu, obrátila se k publiku a rozjařeně se usmívala.

„Nakoupíte jich deset k Vánocům a najednou máte neustálý přístup ke všem místům, na kterých chcete být – vidíte domů, do práce i na dopravní situaci. A nainstalovat je může kdokoli. Zabere to pět minut, ani ne. Jen pomyslete, co to znamená!“

Z obrazovky za ním zmizely pláže a objevila se nová síť oken.

„Tady vidíte dvorek u nás za domem,“ řekl Bailey a spustil video z uklizeného, skromného dvorku. „Tohle je zahrádka před domem. A tady garáž. Tohle je z kopce nad dálnicí 101, ta se ve špičce ucpává. Jednu mám i u svého parkovacího místa, abych věděl, jestli mi na něm někdo nestojí.“

Po chvíli bylo na obrazovce šestnáct samostatných oken a každé z nich přenášelo živé záběry.

„Tohle jsou jen moje kamery. Stačí napsat Kamera 1, 2, 3 nebo 12 a připojím se k nim. To je hračka. Ale co takové sdílení? Co když si nějaké kamery nainstaluje kamarád a chce mi k nim poskytnout přístup?“

Počet oken na obrazovce se zdvojnásobil z šestnácti na třicet dva. „Tohle jsou kamery Lionela Fitzpatricka. Rád lyžuje, takže je má rozestavěné tak, aby mohl sledovat situaci na dvanácti místech po celém Tahoe."

Objevilo se dvanáct záběrů zasněžených hor, bílých údolí a hřebenů porostlých tmavě zelenými jehličnany.

„Lionel mi může dát přístup ke kterýmkoli kamerám. Je to jako přidat si někoho mezi online přátele, navíc s přístupem k jejich živému přenosu. Zapomeňte na kabely. Zapomeňte na pět set kanálů. Pokud máte tisíc přátel a každý z nich má deset kamer, máte deset tisíc možností živého vysílání. Pokud máte pět tisíc přátel, vybíráte z padesáti tisíc možností. Zanedlouho se budete moci připojit k milionům kamer po celém světě. Znovu říkám, představte si, co všechno to znamená!"

Obraz se roztříštil na tisíc miniokének. Pláže, hory, jezera, města, kanceláře, obývák. Dav bouřlivě tleskal. Pak obrazovka zhasla a na černé ploše se objevil bílý symbol míru.

„Teď si představte, co to bude znamenat pro lidská práva. Demonstranti v egyptských ulicích už nebudou muset držet kameru a doufat, že zachytí porušování lidských práv, nebo dokonce vraždu, a pak se jim nějak podaří dostat záběry pryč z ulice a na internet. Teď je to prosté, stačí kameru nějak připevnit na zeď. Přesně to jsme udělali i my."

V publiku to zašumělo údivem.

„Ukážeme si třeba Kameru osm v Káhiře."

Objevil se záběr z ulice. Na zemi se povalovaly transparenty a v dálce stála dvojice policejních těžkooděnců.

„Nevědí, že je pozorujeme. Svět se dívá. A poslouchá. Zesilte zvuk."

Náhle bylo zcela jasně slyšet rozhovor v arabštině mezi nic netušícími chodci míjejícími kameru.

„Většinu kamer lze samozřejmě ovládat manuálně nebo hlasem. Dívejte se. Kamera osm, natočit vlevo." Záběr káhirské ulice se posunul doleva. „A teď vpravo." Záběr se přesunul

doprava. Bailey předvedl ještě pohyb nahoru, dolů a po diagonále, vše s pozoruhodnou plynulostí.

Diváci znovu zatleskali.

„Znovu připomínám, že ty kamery jsou laciné, snadno se skryjí a komunikují bezdrátově. Takže pro nás nebylo nijak těžké je poschovávat všude možně. Teď se podíváme na náměstí Osvobození."

Vzdychání z publika. Na obrazovce běžel přímý přenos z náměstí Osvobození, kolébky egyptské revoluce.

„Naši lidi v Káhiře umísťovali kamery celý týden. Jsou tak malé, že je armáda nenajde. Vojáci ani nevědí, kam se dívat! Ukážeme si ostatní záběry. Kamera dvě. Kamera tři. Čtyři. Pět. Šest."

Spatřili šest pohledů na náměstí, všechny tak čisté, že bylo vidět pot na kterékoli tváři a dalo se přečíst jméno na nášivce kteréhokoli z vojáků.

„Teď sedm až padesát."

Záběrů bylo najednou padesát a vypadalo to, jako by pokrývaly všechna zákoutí veřejného prostoru. V publiku to znovu zaburácelo. Bailey zdvihl ruce, jako by chtěl říct: „Ještě ne. To zdaleka není všechno."

„Teď je na náměstí klid, ale umíte si představit, kdyby se něco seběhlo? Viníky by bylo možné okamžitě hnát k odpovědnosti. Každý voják, který by se dopustil násilného činu, by byl zaznamenán pro příští generace. Bylo by možné ho postavit před válečný soud. A i kdyby z náměstí vyhnali všechny novináře, naše kamery tu zůstanou. A ať je budou zkoušet zlikvidovat sebevíc, nikdy nebudou s jistotou vědět, kde jsou, kdo je kdy kam umístil. A tahle nevědomost jim zabrání zneužít svou moc. Vezměte si běžného vojáka, který má obavy, že ho zachytí desítka kamer a někde bude navždy zachyceno, jak vláčí nějakou ženu po ulici. Jen ať se bojí. Jen ať z těch kamer má strach. Jen ať ho SeeChange děsí. Tak se totiž jmenují."

Publikum se roztleskalo a potlesk sílil, jak lidem docházelo, že to jméno má dva významy.

„Líbí?“ ozval se Bailey. „Nemusíme se omezovat jen na oblasti, kde probíhají nepokoje. Představte si kterékoli město takhle sledované. Kdo by spáchal zločin s vědomím, že ho kdykoli a kdekoli může někdo sledovat? Mí přátelé v FBI si myslí, že by náš systém mohl snížit zločinnost o sedmdesát nebo osmdesát procent v každém městě, které bude skutečně a smysluplně pokryté.“

Potlesk byl ještě bouřlivější.

„Ale prozatím se vraťme na místa, kde transparentnost tolik potřebujeme a kde se jí tak zoufale nedostává. Tady vidíte směsici měst po celém světě, kde jsme nainstalovali kamery. Teď si představte, jaký vliv by tyhle kamery bývaly měly v minulosti a jaký budou mít v budoucnu, pokud dojde k něčemu podobnému. Tady je padesát kamer na náměstí Nebeského klidu.“

Obrazovku zaplnily živé záběry z celého náměstí a dav znovu vybuchl. Bailey pokračoval a odhaloval přenos z desítky autoritářských režimů, od Chartúmu po Pchjongjang. Nikde úřady neměly potuchy, že je v Kalifornii sledují tři tisíce Circlanů – neměly ponětí, že by je někdo mohl sledovat, že taková technologie je nebo by mohla být možná.

Bailey znovu všechna okna zavřel a popošel k publiku. „Chápete, co říkám, ne? V podobných situacích souhlasím s Haagem a ochránci lidských práv všude na světě. Je třeba hnát tyrany k odpovědnosti, už se nesmějí skrývat. Musíme dokumentovat, ukazovat prstem a podávat svědectví. A proto trvám na tom, že o všem, co se stane, je třeba mít přehled.“

Jeho slova se objevila i na obrazovce:

O VŠEM, CO SE STANE, JE TŘEBA MÍT PŘEHLED.

„Přátelé, stojíme na prahu druhého osvícenství. A tím nemyslím, že v kampusu přibude nová budova. Mluvím o éře, v níž nepřipustíme, aby nám většina lidského vědění, jednání, úspěchů a učení utíkala jako z děravého kbelíku. To už se jednou stalo. Ve středověku, v době temna. Nebýt mnichů, svět by přišel o všechno, co se kdy naučil. Teď žijeme v podobných

časech, přicházíme o většinu toho, co děláme, vidíme a učíme se. Ale nemusí to tak být, když teď máme tyhle kamery. Navíc Circle má své poslání.

Znovu se obrátil k obrazovce a přečetl nápis na ní, aby si ho posluchači uložili do paměti.

O VŠEM, CO SE STANE, JE TŘEBA MÍT PŘEHLED.

Pak se zase otočil k publiku a usmál se.

„Teď bych se rád vrátil k věcem, které známe líp. Mé matce je jednaosmdesát let. Už se nehýbe tak dobře jako dřív. Před rokem upadla a zlomila si kyčel a já o ni od té doby mám strach. Prosil jsem ji, aby si nechala nainstalovat bezpečnostní kamery, abych si mohl zkontrolovat, jestli je v pořádku, ale odmítla. Teď už mám klid. Minulý víkend, když si na chvíli zdřímla –“

Publikem se prohnala vlna smíchu.

„Pardon! Pardon!“ řekl. „Neměl jsem na vybranou. Ona by mi to zkrátka nedovolila. A tak jsem se vplížil dovnitř a do všech pokojů jsem umístil kamery. Jsou tak malé, že si jich ani nevšimne. Rychle vám je ukážu. Můžu poprosit kamery jedna až pět v domě mé matky?“

Objevilo se několik oken. V jednom z nich byla vidět jeho matka, jak se vleče rozsvícenou chodbou v ručníku. Následoval výbuch smíchu.

„Fíha. Tohle okno asi zavřeme.“ Záběr zmizel. „No nic. Hlavní věc je, že je v pořádku a já to vím, což mě uklidňuje. Jak my všichni tady v Circlu víme, transparentnost znamená klid v duši. Už se nemusím strachovat, jak se má máma, už nemusím dumat nad tím, co se asi děje v Myanmaru.

V současné době tenhle model vyrábíme po milionech a já předpokládám, že do roka budeme mít milion dostupných živých přenosů. Za pět let to bude padesát milionů. Za deset let dvě miliardy kamer. Na světě bude jen málo osídlených oblastí, do nichž se nedostaneme z obrazovek, které máme v rukou.“

Publikum znovu zaburácelo. Někdo vykřikl: „My to chceme hned!“

Bailey mluvil dál. „Místo abychom hledali po celém internetu, a našli jen nějaké video v mizerné kvalitě, stačí jít na SeeChange a napsat Myanmar. Anebo jméno přítele ze střední. Je dost velká pravděpodobnost, že někdo poblíž nějakou kameru nainstaloval, ne? Proč byste ze svého zájmu o svět nemohli něco vytěžit? Chcete vidět Fidži, ale nedostanete se tam? SeeChange. Chcete se mrknout, jestli je vaše dítě ve škole v pořádku? SeeChange. To je naprostá transparentnost. Bez filtrování. Vidíte všecko. Vždycky."

Mae se naklonila k Annie. „To je neuvěřitelné."

„Že jo?" přitakala Annie.

„Myslíte, že tyhle kamery musí být statické?" prohlásil Bailey a zdvihl káravý ukazováček. „Jistěže ne. Čirou náhodou mám po celém světě rozmístěný tucet pomocníků, kteří mají kameru na krku. Podíváme se za nimi, co říkáte? Co třeba Dannyho kamera?"

Na obrazovce se objevil záběr z Machu Picchu. Vypadal jako z pohlednice, výhled z výšky nad prastarými ruinami. Pak se začal pohybovat dolů, směrem k nim. Publikum zalapalo po dechu a pak zajásalo.

„Je to živý přenos, ale to asi ani nemusím zdůrazňovat. Ahoj Danny. Teď se přesuneme k Sarah na Mount Kenya." Na velké obrazovce se objevil další záběr, tentokrát z břidlicových svahů vysoko na úbočí. „Mohla bys nám ukázat vrchol, Sarah?" Kamera se přesunula vzhůru a odhalila vrchol hory zahalený v mlze. „Vidíte, tím se nám otvírá možnost jakýchsi vizuálních vyslanců. Představte si, že jsem upoután na lůžko nebo zkrátka nemám dost sil, abych se na horu vypravil sám. Pošlu tam někoho s kamerou na krku a můžu si všechno prožít v přímém přenosu. Vyzkoušíme to ještě na pár místech." Nato předvedl živé záběry z Paříže, Kuala Lumpur a z londýnské hospody.

„Teď si trochu zaexperimentujeme, pospojujeme to všecko dohromady. Sedím doma. Naloguju se a chci se podívat, jak

to vypadá ve světě. Ukažte mi dopravní situaci na Sto první. Ulice Jakarty. Surfování v Bolinas. Dům mé matky. A teď webkamery všech mých spolužáků ze střední."

Na každý příkaz se objevovaly nové záběry, až bylo na obrazovce přinejmenším sto přímých přenosů.

„Budeme vševidoucí, vševědoucí."

Publikum bylo na nohou. Sálem duněl potlesk. Mae si opřela hlavu Annie o rameno.

„O všem, co se stane, budeme mít přehled," zašeptala Annie.

„Ty úplně záříš."

„No vážně."

„Já přece nezářím."

„Jako kdybys byla těhotná."

„Já vím, jak jsi to myslela. Nech toho."

Otec se natáhl přes stůl a vzal Mae za ruku. Byla sobota a rodiče ji pozvali na večeři, aby oslavili její první týden v Circlu. Těchhle sentimentálních výlevů se dopouštěli neustále – aspoň v poslední době. Když byla mladší, jediné dítě rodičů, kteří původně děti vůbec nechtěli, bylo to v jejich domácnosti složitější. Otce přes týden doma moc neviděli. Dělal správce budovy v kancelářském komplexu ve Fresnu, pracoval čtrnáct hodin denně a domácnost nechával na matce, která tři dny v týdnu pracovala v hotelové restauraci a na stres reagovala vznětlivostí, mířenou převážně na Mae. Ale když jí bylo deset let, rodiče jí oznámili, že koupili dvoupatrové parkoviště kousek od centra Fresna, a pár let se pak střídali v jeho spravování. Pro Mae bylo ponižující, když jí rodiče přátel říkali: „Poslyš, onehdy jsem na parkovišti viděla mámu," nebo „Že tátovi děkuju, jak mi tuhle zaparkoval." Brzy se však jejich finanční situace stabilizovala a mohli si najmout několik lidí, kteří se na parkovišti střídali. A když si rodiče mohli vzít jeden den volno a mohli plánovat dál než pár měsíců dopředu, zklidnili se, upokojili, a byl z nich nesnesitelně rozkošný postarší pár. Jako by

se během jediného roku změnili z rodičů, kteří toho mají až nad hlavu, v prarodiče, pomalé a vřelé a nic netušící, co jejich dcera přesně chce. Když Mae dokončila základní školu, odvezli ji do Disneylandu, aniž chápali, že je na to už moc stará a že jet tam sama – se dvěma dospělými, což bylo v podstatě totéž – bylo výrazně na překážku zábavě jakéhokoli druhu. Ale mysleli to tak dobře, že zkrátka nemohla odmítnout, a nakonec si užili hromadu bezduché srandy, jakou by na výletě s rodiči nikdy nečekala. Veškerou přetrvávající zášť, kterou k nim směřovala kvůli citovým nejistotám z mládí, uhasil ustavičný proud chladné vody pramenící z jejich pozdního středního věku.

A teď přijeli za ní a na víkend se ubytovali v nejlevnějším penzionu, který sehnali – stál patnáct mil od Circlu a vypadal strašidelně. Právě seděli v nějaké rádoby nóbl restauraci, o které se kdesi doslechli, a jestli někdo zářil, tak to byli oni dva. Oči jim svítily.

„Tak co? Je to tam skvělé, viď?“ zeptala se jí matka.

„Je.“

„Já to věděla.“ Matka se opřela a založila si ruce na prsou.

„Už nikdy nechci pracovat nikde jinde,“ dodala Mae.

„To je teda úleva,“ podotkl otec. „My taky nechceme, abys pracovala někde jinde.“

Matka se vrhla kupředu a drapsla Mae za ruku. „Říkala jsem o tobě Karolinině matce. Znáš ji, ne?“ Nakrčila nos – to byla od ní kardinální urážka. „Vypadala, jako by jí někdo do zadku nacpal ořezaný klacek. Byla zelená závistí.“

„Mami.“

„Uklouzlo mi, kolik bereš.“

„Mami.“

„Řekla jsem jen: ‚Doufám, že s těmi šedesáti tisíci dolary nějak vyjde.‘“

„To snad není možné.“

„Vždyť je to pravda, nebo ne?“

„Přesně je to dvaašedesát tisíc.“

„Kristova noho. Já jí snad budu muset zavolat."

„To teda nebudeš."

„No tak ne. Ale baví mě to," řekla, „vždycky to zmíním jen tak mimochodem. Moje dcera pracuje v nejvyhlášenější firmě na světě a platí jí i zubaře."

„Nech toho. Měla jsem jen kliku. A Annie –"

Otec se k ní naklonil. „Jak se vůbec má?"

„Dobře."

„Vyřiď jí, že ji pozdravujeme."

„Vyřídím."

„Ona dneska nemohla?"

„Ne, má moc práce."

„Ale říkala jsi jí, ne?"

„Říkala. Mám vás pozdravovat. Ale ona hodně pracuje."

„A co přesně dělá?" zajímala se matka.

„Vlastně od všeho něco," řekla Mae. „Je mezi čtyřiceti nejvlivnějšími, podílí se na všech velkých rozhodnutích. Podle mě se specializuje na legislativní problémy v zahraničí."

„Tak to má asi velkou odpovědnost."

„A akciové opce!" dodal otec. „Neumím si představit, jakou má cenu."

„Tati. To si ani nepředstavuj."

„Proč pracuje, když má takové možnosti získat akcie? Já bych se válel na pláži. A měl bych harém."

Matka ho vzala za ruku. „Vinnie, nech toho." Pak se obrátila k Mae: „Doufám, že má čas si to všechno užít."

„To má," přitakala Mae. „Touhle dobou je nejspíš na nějaké párty v kampusu."

Otec se usmál. „Moc se mi líbí, jak tomu říkáte kampus. To je super. My jsme tomu říkávali *kanceláře*."

Matka se zatvářila znepokojeně. „Na párty? A ty jsi nechtěla jít?"

„Chtěla, ale taky jsem vás chtěla vidět. A takových večírků bude ještě spousta."

„Ale hned první týden!“ Matka vypadala utrápeně. „Já myslím, že jsi měla jít. Teď mě to mrzí.“

„Věřte mi, každý druhý den se něco koná. Všichni jsou tu hodně společenští. To bude dobrý.“

„A nechodíš ještě na obědy, viď?“ zeptala se jí matka. Na tom tvrdošíjně trvala, když Mae začínala v minulém zaměstnání: První týden nechoď na obědy. Nedělá to dobrý dojem.

„Neboj, dokonce ani na záchod nechodím.“

Matka obrátila oči v sloup. „No nic, jsme na tebe zkrátka moc pyšní. A máme tě rádi.“

„A Annie taky,“ dodal otec.

„Přesně tak. Máme rádi tebe i Annie.“

Jedli rychle, protože věděli, že se otec brzy unaví. Za každou cenu chtěl jít na večeři do restaurace, přestože jinak chodili ven už jen málokdy. Únava přicházela často a nečekaně a zprudka, takže kolikrát skoro omdlel. Když byli takhle venku, bylo důležité připravit se na kvapný odchod, a nakonec také před moučníkem odešli. Mae je doprovodila do pokoje, kde se její rodiče mezi desítkami panenek rozestavěných na stráži po celém pokoji mohli konečně uvolnit beze strachu z toho, co by se mohlo stát. Mae si na otcovu roztroušenou sklerózu ještě nezvykla. Tu diagnózu mu sdělili teprve před dvěma lety, přestože příznaky se u něj projevovaly už léta. Šumloval slova, když pro něco sáhl, často to shodil, a dvakrát dokonce upadl, pokaždé v chodbě, když se chystal otevřít dveře. A tak rodiče prodali parkoviště, docela slušně vydělali a veškerý čas se teď věnoval péči o otcovo zdraví, což znamenalo denně několik hodin prohrabování v účtech od doktorů a dohadování s pojišťovnou.

„Jo, onehdy jsme potkali Mercera,“ řekla matka a otec se usmál. Mae s Mercerem kdysi chodila, byl to jeden z jejích čtyř vážnějších partnerů na střední a na vysoké. Ale pokud šlo o rodiče, byl jediný, na kterém záleželo a kterého kdy vzali na vědomí a zapamatovali si ho. Dost pomohlo, že se neodstěhoval z města.

„To je fajn," podotkla Mae a chtěla to téma opustit. „Pořád ještě vyrábí ty lustry z paroží?"

„Ale no tak," okřikl ji otec, když slyšel její nabroušený tón. „Má vlastní firmu. A ne že by se chlubil, ale obchody mu zjevně jdou."

Mae nutně potřebovala změnit téma. „Já mám zatím průměr devadesát sedm," řekla. „To je prý mezi nováčky rekord."

Oba rodiče se zatvářili zmateně. Otec pomalu zamrkal. Neměli tušení, o čem to mluví. „Co jsi to říkala?" zeptal se otec.

Mae to nechala být. Už když ta slova vypouštěla z pusy, věděla, že to bude na dlouhé vysvětlování. „A jak jste na tom s pojišťovnou?" zeptala se a okamžitě toho litovala. Proč se na takové věci vůbec ptala? Odpověď by schramstla celou noc.

„Mizerně," odvětila matka. „Já nevím. Máme špatné pojištění. Zkrátka a jednoduše tátu nechtějí pojistit a dělají všechno proto, abychom odešli. Ale copak to jde? Vždyť nemáme kam jít."

Otec se posadil zpříma. „Pověz jí o tom receptu."

„No jo, pravda. Táta dva roky bere copaxon, na bolest. Potřebuje ho. Bez něj –"

„Ta bolest je… nesnesitelná," dodal.

„Teď pojišťovna začala tvrdit, že ten copaxon nepotřebuje. Nemají ho na seznamu schválených léků. A to ho prosím už dva roky bere!"

„Připadá nám to zbytečně kruté," vysvětlil otec.

„A nenabídli mu ani žádnou alternativu. Vůbec nic na bolest!"

Mae nevěděla, co má říct. „To mě mrzí. Můžu vám zkusit něco najít na internetu. Nezkoušeli jste se zeptat doktorů, jestli by nevěděli o něčem, co by pojišťovna pokryla? Třeba nějaké generikum…"

Takhle to šlo dál ještě hodinu a ke konci už byla Mae úplně zničená. Roztroušená skleróza, její neschopnost nemoc zbrzdit a vrátit otci život, jaký měl dřív – to všechno ji mučilo, ale

ta situace s pojišťovnou, to bylo něco docela jiného, zbytečný zločin, další břemeno. Copak si pojišťovny neuvědomují, že jejich obstrukce, zapírání a veškerá frustrace, kterou působí, jen zhoršuje zdraví jejího otce a ohrožuje zdraví matky? Když nic jiného, je tenhle postup neefektivní. Kolik času stráví tím, že odmítají proplácet léčbu, dohadují se a házejí lidem klacky pod nohy – jistě je to náročnější, než kdyby rodičům umožnili dostatečnou péči.

„A dost o tom," prohlásila matka. „Přivezli jsme ti překvapení. Kde je? Máš ho ty, Vinnie?"

Všichni tři si vylezli na vysokou postel s prošoupaným přehozem a otec jí předal malý balíček. Tvar a velikost krabičky napovídala, že by to mohl být náhrdelník, ale Mae věděla, že ten to být nemůže. Když strhla balicí papír, otevřela sametovou krabičku a rozesmála se. Bylo to pero, jedno z těch, co už se moc nevidí, stříbrné a zvláštně těžké, pero, které se musí opečovávat a plnit a dá se s ním povětšinou leda chlubit.

„Neboj, nekoupili jsme ho," řekl otec.

„Vinnie!" zaskučela matka.

„Vážně," nedal se otec, „nekoupili. Dal mi ho loni jeden můj kamarád. Bylo mu líto, že nemůžu pracovat. A já nevím, k čemu by mi bylo pero, když sotva svedu psát na klávesnici. Ale tomu kamarádovi to nikdy dvakrát nepálilo."

„Říkali jsme si, že by mohlo na stole vypadat dobře," dodala matka.

„Skvostný nápad, co?" prohlásil otec.

Matka se zasmála, a co bylo nejdůležitější, smál se i otec. Smál se mohutným smíchem, pěkně od plic. V druhé, klidnější fázi rodičovského života se smál hodně, vlastně neustále a všemu. Smích byl nejčastější zvuk, který si Mae z dospívání pamatovala. Smál se věcem, které byly jasně vtipné, smál se i věcem, které by u jiného vyvolaly leda úsměv, a smál se, i když se měl zlobit. Když Mae něco provedla, připadalo mu to k popukání. Jednou v noci ji načapal, jak se plíží oknem ven, za

Mercerem, a málem se smíchy potrhal. Všechno bylo komické, její puberta ho bavila. „Měla ses vidět, když sis mě všimla! K nezaplacení!“

Jenže pak mu diagnostikovali roztroušenou sklerózu a bylo po legraci. Měl neustálé bolesti. Záchvaty, kdy nedokázal vstát, nevěřil nohám, že ho unesou, přicházely příliš často a byly příliš nebezpečné. Co týden byl na pohotovosti. Nakonec se díky matčinu hrdinskému úsilí dopracoval k několika doktorům, kterým nebyl ukradený, dostal správné léky a jeho stav se stabilizoval, tedy aspoň na čas. Pak přišly ty lapálie s pojišťovnou a sestup do zdravotnického očistce.

Dnes večer byl ale v povznesené náladě a matce bylo taky dobře, vyhrabala totiž v maličkaté kuchyňce sherry a nalila sobě i Mae. Otec brzo usnul, oblečený a na dece, v pokoji se svítilo a Mae s matkou si pořád nahlas povídaly. Když si všimly, že spí, Mae si ustlala u nohou postele.

Ráno dlouho vyspávali a pak si dojeli na oběd. Otec jedl s chutí a Mae sledovala matku, jak s předstíranou nenuceností rozmlouvá o posledním potřeštěném podnikatelském záměru vzdáleného strýce, cosi o chovu humrů v rýžovištích. Mae věděla, že je matka nervózní, podruhé za sebou s otcem v restauraci, a bedlivě ho sleduje. Byl veselý, ale síly ho rychle opustily.

„Klidně ještě seďte, holky,“ řekl. „Já se jdu na chvíli natáhnout do auta.“

„Počkej, pomůžeme ti,“ nabídla se Mae, ale matka ji umlčela. Otec už byl na nohou a mířil ke dveřím.

„Rychle se unaví, to nic,“ řekla matka. „Teď to prostě všechno chodí jinak. Hodně odpočívá. Vždycky na chvíli ožije, chodí a jí, ale pak si musí odpočinout. Abych pravdu řekla, ten režim je dost pravidelný a uklidňující.“

Zaplatily a vyšly na parkoviště. Mae okénkem auta zahlédla bílé chomáče otcových vlasů. Větší část jeho hlavy byla schovaná pod okenním rámem, opěradlo si sklopil tak, že ležel až

na zadním sedadle. Když došly k autu, zjistily, že je vzhůru a dívá se do propletených větví celkem nezajímavého stromu. Stáhl okénko.

„Bylo to báječné," řekl.

***

Mae se rozloučila a odjela, spokojená, že bude mít odpoledne volno. Mířila na západ, slunce svítilo, všude byl klid a krajina kolem zářila barvami, modrou a žlutou a zelenou. Když se přiblížila k pobřeží, zahnula směrem k zálivu. Jestli si pospíší, zvládne pár hodin na kajaku.

Naučila se to až s Mercerem, předtím jí jízda na kajaku připadala divná a nudná. Sedět skoro ve vodě a mávat tím pádlem, co vypadá jako lžička na zmrzlinu. To neustálé natáčení vypadalo bolestivě a tempo, které se dalo vyvinout, se zdálo příliš pomalé. Ale pak to jednou s Mercerem zkusila, v nějakém základním modelu, co se v něm sedí nahoře, s nohama venku. Pádlovali po zálivu, mnohem rychleji, než čekala, a viděli tuleně a pelikány a Mae byla přesvědčená, že jízda na kajaku je trestuhodně podceňovaný sport a že se záliv zoufale málo využívá.

Vyrazili tenkrát z maličké pláže, v půjčovně po nich nechtěli žádné zkušenosti ani vybavení, všechno proběhlo bez potíží. Člověk zkrátka zaplatil patnáct dolarů na hodinu a za pár minut už byl v průzračné, chladné vodě.

Dnes sjela z dálnice a zamířila k pláži. Hladina byla jako zrcadlo.

„Nazdárek," ozvalo se.

Mae se obrátila a uviděla postarší ženu s křivýma nohama a rozčepýřenými vlasy. Byla to Marion, majitelka cestovní kanceláře Svobodná paní. Ta svobodná paní byla ona, a to už patnáct let, od chvíle, co si firmu založila. Předtím zbohatla na papírenském zboží. Vyprávěla to Mae, když si u ní poprvé půj-

čovala vybavení, a vyprávěla to každému. Připadalo jí zábavné, že vydělala peníze prodejem papírenských potřeb a otevřela si půjčovnu kajakářského vybavení. Proč jí to připadalo legrační, to Mae netušila. Ale Marion byla laskavá a vstřícná, i když si Mae chtěla loď vzít pár hodin před zavíračkou, jako teď.

„Dneska je nádherně," řekla Marion. „Jenom se nepouštěj moc daleko."

Pomohla jí přetáhnout kajak přes písek a kameny do droboučkých vlnek. Zacvakla Mae záchrannou vestu. „A pamatuj si, ne že budeš otravovat lidi na hausbótech. Mají obýváky přímo v úrovni tvých očí, takže žádný šmírování. Nechceš boty nebo bundu?" zeptala se. „Kdyby se pak ochladilo."

Mae odmítla a do kajaku vlezla bosá, ve svetříku a džínách, které měla na sobě na obědě. Za pár vteřin už dopádlovala za rybářské čluny, zpěněné vlny i paddleboardery a vyplula na volnou plochu zálivu.

Nikde nikoho neviděla. Fakt, že se zátoka tak málo využívá, ji zarážel už několik měsíců. Žádný vodní skútr. Občas pár rybářů, na vodních lyžích nikdo, čas od času motorový člun. Plavilo se tu několik plachetnic, ale ani zdaleka ne tolik, kolik by člověk čekal. Studená voda za to mohla jen částečně. Možná severní Kalifornie prostě nabízela příliš mnoho jiných aktivit. Byla to záhada, ale Mae si nestěžovala. Aspoň zbylo víc vody pro ni.

Pádlovala do středu zátoky. Voda tu byla skutečně chladnější a přelévala se jí přes nohy. Bylo to příjemné, tak příjemné, že trochu nabrala do dlaně a opláchla si obličej a zátylek. Když otevřela oči, uviděla tuleně, pět šest metrů před sebou, díval se na ni jako klidný pes, kterému vlezla na zahradu. Měl zakulacenou šedivou hlavu, blyštěla se jako naleštěný mramor.

Položila si pádlo do klína a pozorovala tuleně a on pozoroval ji. Oči jako černé knoflíky, nic se v nich neodráželo. Nehýbala se, a tuleň se taky nehýbal. Byli zaklesnutí ve vzájemné

pozornosti a ta chvíle se labužnicky prodlužovala a žádala si pokračování. Proč se hýbat?

Ovanul ji lehký vítr a s ním pronikavý pach tuleně. Všimla si toho už posledně, jak silně jsou tuleni cítit, něco mezi tuňákem a nemytým psem. Bylo lepší držet se proti větru. Jako by se náhle zastyděl, ponořil se tuleň pod vodu.

Mae pokračovala dál, pryč od břehu. Umínila si, že dopluje až k červené bójce, kterou zahlédla kousek od výběžku poloostrova, hluboko v zálivu. Potrvá jí to tak půl hodiny a cestou mine pár desítek zakotvených člunů a plachetnic. Mnoho z nich si majitelé předělali tak, aby se v nich dalo bydlet, a ona věděla, že do okének se nekouká, ale nemohla si pomoct. Na palubách se skrývala spousta tajemství. Proč je na tomhle člunu motorka? Proč na tamhleté jachtě vlaje konfederační vlajka? V dálce uviděla kroužit hydroplán.

Za ní se zvedl vítr a rychle ji zanesl za červenou bóji, blíž ke druhému břehu. Původně nechtěla až tam, a ještě nikdy záliv nepřeplula, ale břeh byl brzy na dohled a rychle se blížil. Voda byla čím dál mělčí a pod hladinou už bylo vidět mořskou trávu.

Vyskočila z kajaku a zabořila se do oblázků, okrouhlých a hladkých. Jak táhla kajak na břeh, voda se zvedla a ponořila ji až po stehna. Nebyla to vlna, spíš se najednou zdvihla hladina. Stála na suchém břehu a v další vteřině byla málem po kolena ve vodě a promočená.

Když voda zase opadla, zůstal po ní široký pás podivných třpytivých řas – modrých, zelených a v určitém světle i duhových. Vzala trochu do ruky, byly hladké, gumovité a okraje měly divoce roztřepené. Mae měla mokré nohy a voda byla ledová, ale nevadilo jí to. Sedla si na oblázkovou pláž, vzala klacík a kreslila s ním, až kamínky skřípaly. Maličcí krabi, které vyrýpla, se utíkali někam schovat. Kus od ní přistál pelikán a usedl na kmen mrtvého stromu, vybělený a sehnutý, líně ukazující z ocelově šedé vody k nebi.

Zčistajasna se Mae rozvzlykala. Z jejího otce je troska. Ne,

není. Všechno to zvládá s obrovskou důstojností. Ale celé dopoledne z něj vyzařovala jistá únava, vědomí a přijetí porážky, jako by věděl, že nemůže bojovat s tím, co se děje v jeho těle i mimo něj, ve firmách, které se starají o jeho zdraví. A ona pro něj nemohla vůbec nic udělat. Kdepak, byla toho spousta. Mohla skončit v práci. Mohla odejít a pomáhat obvolávat pojišťovny a vybojovávat všecky ty bitvy, aby mu bylo dobře. Tak by se zachovala dobrá dcera. To by udělalo hodné dítě, jediné dítě. Hodný jedináček by následující tři až pět let, které se otec ještě bude moct hýbat a bude plně schopný, strávil s ním, pomáhal jemu i matce, byl součástí rodinného aparátu. Jenže ona věděla, že by to rodiče nikdy nedopustili. Nenechali by ji. A tak bude už vždycky vězet mezi prací, kterou potřebuje a miluje, a rodiči, jimž nemůže pomoct.

Ale bylo příjemné si pobrečet, nechat ramena třást, cítit na tvářích horké slzy a v ústech jejich slanou chuť, rozmazávat si nudle podolkem košile. Když se uklidnila, vystrčila kajak na vodu a pustila se zpátky, tentokrát svižněji. Uprostřed zátoky se zastavila. Slzy už jí uschly a dýchala pravidelně. Byla klidná a připadala si silná, ale místo aby doplula k červené bóji, která už ji přestala zajímat, seděla s pádlem na klíně a nechala se jemně houpat a cítila, jak jí vlahé slunce osouší ruce i nohy. Často takhle poseděla, když byla daleko od všech břehů – seděla bez hnutí a vnímala masu moře pod sebou. V téhle části zálivu se vyskytovali žraloci leopardí, a taky manty a medúzy, a občas i sviňuchy obecné, ale dnes žádné z těch zvířat neviděla. Skrývala se v temné vodě, ve svém černém paralelním světě, a vědět, že tam jsou, ale nevědět kde a vlastně ani nic jiného jí v tu chvíli připadalo zvláštním způsobem v pořádku. V dálce bylo vidět místo, kde končil záliv a začínalo volné moře, a právě tam se pásem lehké mlhy prodírala obrovitá nákladní loď mířící na oceán. Napadlo ji, že by mohla plout dál, ale nevěděla proč. Nemělo smysl někam jezdit. Být tady uprostřed zátoky, nemít co na práci, nic nevidět, to bohatě stačilo. Nechala se takhle

unášet vodou skoro hodinu. Tu a tam jí do nosu znovu zalétl ten pach tuňáků a psů, a když se otočila, viděla zvědavého tuleně, dívali se na sebe a ona přemýšlela, jestli i ten tuleň ví, jak dobře jim tam oběma je, jaké je štěstí, že to všechno mají jen pro sebe.

Navečer vítr z Tichého oceánu zesílil a vrátit se ke břehu bylo dost těžké. Když dojela domů, nohy i ruce měla jako z olova a moc jí to nemyslelo. Udělala si salát a snědla půl pytlíku brambůrek a přitom zírala z okna. Usnula v osm a spala jedenáct hodin.

***

Dopoledne nevěděla, kam dřív skočit, ostatně Dan ji varoval. V osm si ji spolu s další zhruba stovkou zaměstnanců PoZ zavolal a připomněl jim, že pustit počítač v pondělí ráno je vždycky náročné. Všichni zákazníci, kteří přes víkend poslali nějaký dotaz, očekávali v pondělí dopoledne odpověď.

Měl pravdu. Stavidlo se otevřelo, přišla potopa a Mae se tím přívalem prodírala až do jedenácti, kdy konečně přišla jakás takás úleva. Vyřídila čtyřicet devět dotazů a její průměrné hodnocení spadlo na devadesát jedna, zatím nejnižší.

Nic si z toho nedělej, napsal jí Jared. *To je v pondělí úplně normální. Hlavně si nech vyplnit co nejvíc dotazníků.*

Mae rozesílala dotazníky celé dopoledne, ale výsledky nebyly kdovíjaké. Zákazníci byli nevrlí. Jediná dobrá zpráva přišla od Francise, zval ji na oběd. Stejně jako ostatní z PoZ měla na oběd hodinu, ale zatím neviděla nikoho, že by se od stolu vzdálil na víc než dvacet minut. A tak si těch dvacet minut dopřála i ona, přestože jí v hlavě strašila matčina slova, podle nichž byl oběd kolosálním porušením pracovní kázně.

Do prosklené jídelny přišla pozdě. Rozhlížela se kolem sebe i nad sebou, až ho konečně zahlédla sedět o několik pater výš, s nohama svěšenýma z vysoké průhledné stoličky. Zamávala, ale nevšiml si jí. Křikla na něj, co nejnenápadněji to šlo, ale

bez úspěchu. Pak, a to už si připadala jako blázen, mu napsala esemesku a sledovala ho, jak ji přečetl, rozhlédl se, všiml si jí a zamával.

Vystála frontu, dala si vegetariánské burrito a nějakou novou bio limonádu a sedla si k němu. Měl na sobě pomačkanou, ale čistou košili a kapsáče. Z jeho bidýlka bylo vidět na venkovní bazén, kde pár zaměstnanců hrálo cosi jako volejbal.

„Na olympiádu by to asi nebylo," poznamenal.

„To ne," přitakala Mae. Jak se tak díval na to chaotické plácání pod sebou, Mae si v duchu porovnávala tvář před sebou s tou, kterou si pamatovala z prvního večera. Stejné husté obočí, stejný výrazný nos. Ale jinak jako by se Francis scvrkl. Ruce, držící vidličku a nůž, působily obzvlášť křehce.

„Je to skoro perverzní," řekl, „mít tu tolik sportovního vybavení, a tak málo nadání. Jako když rodina scientistů bydlí hned vedle lékárny." Obrátil se k ní. „Děkuju, že jsi přišla. Říkal jsem si, jestli tě ještě uvidím."

„Jo, mám toho moc."

Ukázal na svůj talíř. „Musel jsem začít bez tebe. Upřímně, vůbec jsem nečekal, že se tu ukážeš."

„Promiň, že jsem přišla pozdě," řekla.

„Ne, já to chápu, věř mi. Musíš nějak zvládnout ten pondělní příval. Zákazníci to očekávají. Oběd je vedle toho podružnost."

„Musím říct, že mě mrzelo, jak ten náš rozhovor skončil. Jak nám do toho Annie vpadla."

„Vážně jste se líbaly? Snažil jsem se najít si místo, odkud bych na vás viděl, ale –"

„Ne."

„Napadlo mě, že kdybych vylezl na strom –"

„Ale ne. To je prostě Annie. Je pitomá."

„No vidíš, a stejně patří k nejlepším deseti procentům lidí tady. Takhle pitomý bych chtěl být taky."

„Vyprávěl jsi mi, jaké to bylo, když jsi byl malý."

„Prokristapána. Mohli bychom to svést na víno?"

„Nemusíš mi nic vysvětlovat."

Mae bylo hrozně, už toho tolik věděla a doufala, že se dozví víc, aby mohla tu první verzi smazat a vyměnit za to, co si poslechne přímo od něj.

„Nic se neděje," řekl. „Poznal jsem spoustu zajímavých lidí, kteří od státu dostávali peníze za to, že se o mě budou starat. Bylo to báječné. Kolik máš ještě času, deset minut?"

„Můžu tu být do jedné."

„Výborně. Tak tedy ještě osm. Jez, já budu povídat. Ale ne o dětství. O tom už víš dost. Předpokládám, že si Annie všechny ty hrůzy nenechala pro sebe. Ráda o nich vypráví."

A tak se Mae snažila co nejrychleji do sebe naházet co nejvíc jídla a Francis vykládal o filmu, který viděl večer v kině. Režisérka ho přijela do kampusu osobně uvést a po projekci byla debata.

„Bylo to o ženě, která zabije manžela a děti, a pak při diskusi jsme se dozvěděli, že ta režisérka se už léta tahá o děti s bývalým manželem. A tak jsme se po sobě všichni dívali a říkali si, jestli si ta ženská tím filmem řeší svoje problémy, nebo…"

Mae se zasmála, ale pak si vzpomněla, co ví o jeho strašlivém dětství, a zarazila se.

„To nic," řekl. Hned mu bylo jasné, proč se přestala smát. „Nechci, aby sis myslela, že se kolem mě musí chodit po špičkách. Už je to dávno, a kdybych to neměl vyřešené, nepracoval bych na ChildTracku."

„No ale stejně. Mrzí mě to. Nikdy nevím, co říct. A jak vůbec jde ten projekt? Kolik ještě zbývá –"

„Ty jsi pořád ještě vyvedená z míry! To se mi líbí," řekl Francis.

„Máš rád, když je žena vyvedená z míry?"

„Zvlášť v mé přítomnosti. Chci, abys tápala, vrávorala, chci tě zastrašit a zahnat do kouta, chci, aby ses mi úplně podvolila."

Mae se chtěla zasmát, ale nějak jí to nešlo.

Francis upřeně hleděl do talíře. „Do prdele. Vždycky dva-

krát měřím, někdy i třikrát, ale pak do toho říznu a takhle to dopadne. Promiň. Přísahám, že s tím něco udělám."

„Nic se neděje. Pověz mi o…"

„ChildTracku." Vzhlédl. „Vážně tě to zajímá?"

„Vážně."

„Protože jakmile spustím, bude ti ten pondělní příval připadat jako horská bystřinka."

„Máme ještě pět a půl minuty."

„Tak jo. Pamatuješ, jak v Dánsku zkoušeli zavést takové ty implantáty?"

Mae zavrtěla hlavou. Mlhavě si vybavovala strašlivý únos a vraždu nějakého dítěte –

Francis mrkl na hodinky, jako by věděl, že vysvětlovat, co se tehdy stalo v Dánsku, ho obere o drahocennou minutu. Vzdychl a začal: „No, před pár lety dánská vláda začala implantovat dětem na zápěstí čipy. Je to jednoduché, trvá to asi dvě vteřiny, je to bezpečné a funguje to okamžitě. Každý rodič má neustále přehled o tom, kde se jeho dítě pohybuje. Omezili to tenkrát na děti pod čtrnáct let a nejdřív se všechno zdálo v pořádku. Protestů je tak málo, že u soudu neuspějí, a průzkumy ukazují, že veřejnost je nadšená. Rodiče ten program zbožňují. Doslova. Co bychom neudělali pro bezpečí svých dětí, ne?"

Mae přikývla, ale pak si vzpomněla, že ten příběh má vlastně moc špatný konec.

„Jenže pak se jednoho dne ztratí sedm dětí. Policie i rodiče si říkají, nic se neděje, víme přece, kde jsou. Sledují signál z čipů, a když dojedou na parkoviště, odkud vychází, najdou papírový pytlík a v něm jen ty čipy, celé od krve."

„Už si vzpomínám." Mae bylo nevolno.

„Těla se našla po týdnu, tou dobou už veřejnost šílela. Všichni jsou jako padlí na hlavu. Mají dojem, že čipy *zavinily* ty únosy i vraždy, že pachatele nějak vyprovokovaly a únos byl pro něj lákavější."

„Hrůza. A bylo po čipování."

„Jo, ale ta argumentace byla nelogická. Ročně tu máme zhruba dvanáct tisíc únosů a kdovíkolik vražd. Problém je, jak mělce pod kůží byly čipy nainstalované. Kdokoli je mohl snadno vyříznout. Hračka. Ale my tu testujeme – znáš Sabine?"

„Znám."

„Ta na tom pracuje taky. Nepřizná ti to, protože dělá na souvisejících věcech, o kterých nesmí mluvit. Ale přišla na způsob, jak čip implantovat do kosti. A v tom je zakopaný pes."

„A sakra. Do které kosti?"

„To je jedno, řekl bych. Šklebíš se."

Mae se vzpamatovala a snažila se tvářit neutrálně.

„Jasně, je to šílené. Lidi se bouří, když slyší o čipu v hlavě nebo kdekoli v těle, ale technologicky je to něco jako vysílačka. Neumí to nic jiného než hlásit, kde se něco zrovna nachází. A to už dovede spousta přístrojů. V každém druhém produktu, co si koupíš, takovýhle čip je. Koupíš si přehrávač, je v něm čip. Koupíš si auto, je jich v něm hromada. Některé firmy dávají čipy i do obalů na potraviny, aby věděly, kdy se zboží dostane do obchodů. Je to jen jednoduché sledovací zařízení. A když ho zapustíš do kosti, zůstane v ní a pouhým okem je neviditelné – na rozdíl od čipů na zápěstí."

Mae položila burrito. „Vážně dovnitř do kosti?"

„Jen si představ svět, kde už nikdo nikdy nebude moct spáchat významnější zločin na dítěti. Nepůjde to. V okamžiku, kdy dítě nebude tam, kde má být, se spustí obrovský poplach a dítě bude možné okamžitě vysledovat. A dokáže to každý. Veškeré úřady se ihned dozvědí, že se dítě pohřešuje, a zároveň budou vědět, kde je. Potom zavolají matce a řeknou jí třeba, že její dcera jen šla do obchoďáku. Případného násilníka vystopují doslova ve vteřině. Únosci zbude jediná naděje, zatáhnout holčičku někam do lesa, něco jí provést a rychle utéct, než se na něj všichni vrhnou. Ale bude na to mít tak půldruhé minuty."

„Nebo by mohl přerušit signál z čipu."

„Jistě, ale kdo něco takového umí? Kolik je na světě pedofilů, kteří zároveň dokonale rozumějí elektronice? Hádám, že velmi málo. Takže zavedením čipů okamžitě snížíš počet únosů, znásilnění a vražd dětí o devětadevadesát procent. Za tu cenu, že děti budou mít v kotníku čip. Chceš živé dítě s čipem v kotníku, dítě, které vyrůstá v bezpečí, může zase běhat v parku, jezdit na kole do školy a tak?"

„Hádám, že přijde nějaké *nebo*."

„Přesně tak. Nebo chceš mrtvé dítě? Nebo léta strachování pokaždé, když odejde na autobus? Ptali jsme se rodičů po celém světě, a když překonali počáteční znechucení, osmdesát osm procent souhlasilo. Jakmile jim vštípíš, že to jde, křičí na tebe, proč ještě něco takového nemají a kdy se to bude dát koupit. Děti čekají zlaté časy. Bezstarostné časy. Sakra. Přijdeš pozdě, koukni."

Ukázal na hodiny. Byly dvě minuty po jedné.

Mae uháněla pryč.

Odpoledne bylo intenzivní a Mae se v hodnocení vyšplhala sotva na devadesát tři. Navečer byla úplně vyčerpaná, a když se otočila k druhé obrazovce, našla zprávu od Dana. *Měla bys vteřinku? Gina z CircleSocial by s tebou chtěla chvíli mluvit.*

Odepsala: *Šlo by to za čtvrt hodiny? Musím ještě rozeslat pár dotazníků a od dvanácti jsem se nebyla vyčurat.* To byla pravda. Tři hodiny se nezvedla ze židle, a taky ji zajímalo, jestli se dostane nad devadesát tři. Byla přesvědčená, že právě kvůli nízkému hodnocení Dan chtěl, aby si promluvila s Ginou.

Dan odepsal jen *Děkuju, Mae.* Cestou na záchod ta slova převracela v hlavě. Děkoval jí, že si za čtvrt hodiny udělá čas, nebo to byla sarkastická poznámka ohledně toho, kolik detailů o svých tělesných pochodech s ním sdílí?

Mae už byla skoro u dveří záchodu, když zahlédla muže v těsných zelených džínách a pohodlném tričku s dlouhým ru-

kávem. Stál v chodbě pod vysokým úzkým oknem a díval se na displej telefonu. Zalévalo ho modrobílé světlo a vypadal, jako že od telefonu čeká nějaké instrukce.

Mae vešla.

Když byla hotová a vyšla ven, zjistila, že muž stojí stále na stejném místě, jen se dívá ven z okna.

„Vypadáte trochu ztraceně," řekla.

„Ale ne. Jen si potřebuju něco rozmyslet, než půjdu nahoru. Vy tu pracujete?"

„Ano. Jsem tu nová. V PoZ."

„PoZ?"

„Péče o zákazníky."

„Jo tak. Říkávali jsme tomu Zákaznická podpora."

„Takže vy tu asi nejste nový, co?"

„Já? Kdepak. Už tu chvíli pracuju. Ale do téhle budovy moc často nepřijdu." Usmál se a znovu vyhlédl z okna, a když se na Mae nedíval, pořádně si ho prohlédla. Měl tmavé oči, oválný obličej a šedivé, skoro bílé vlasy, ale nemohlo mu být víc než třicet. Byl hubený, šlachovitý a úzké džíny a přiléhavé triko vytvářely dojem, že jeho silueta je dílem rychlých tenkých tahů kaligrafa.

Obrátil se zpátky k ní, zamrkal a pak se na sebe zamračil za svou nevychovanost. „Promiňte. Já jsem Kalden."

„Kalden?"

„To je tibetské jméno," vysvětlil. „Znamená to zlaté cosi. Rodiče se odjakživa chtěli do Tibetu vypravit, ale nejblíž se k němu dostali v Hongkongu. A vy jste?"

„Mae. Ahoj," řekla a potřásli si rukama. Měl silný, ale neupřímný stisk. Někdo ho naučil, jak podávat ruku, ale on v tom nikdy nenašel smysl.

„Takže ses neztratil," podotkla Mae, když si uvědomila, že by tou dobou měla být zpátky u stolu. Už jednou dnes přišla pozdě.

Kalden to vycítil. „Ty asi spěcháš, viď? Můžu tě doprovodit? Zajímá mě, kde pracuješ."

„Hm," vypravila ze sebe Mae, poněkud vyvedená z míry. „Jis-

tě.“ Kdyby nebyla dost chytrá a neprohlédla si visačku, kterou měl kolem krku, mohla by si myslet, že Kalden se svou vytrvalou, ale nesoustředěnou zvědavostí přišel odněkud zvenku nebo je nějaký korporátní špion. Ale co ona věděla. Byla tu týden. Třeba to byla nějaká zkouška. Anebo prostě výstřední kolega.

Mae ho zavedla ke svému stolu.

„Máš tu hezky uklizeno,“ řekl.

„Já vím. Jsem tu chvíli.“

„A já zase vím, že někteří Mudrcové mají uklizené stoly rádi. Potkáváš je vůbec někdy?“

„Koho? Mudrce?“ Mae se ušklíbla. „Tady ne. Tedy aspoň zatím.“

„Jo, to se nedivím,“ poznamenal Kalden a přidřepl si tak, že měl hlavu v úrovni jejích ramen. „Můžu se mrknout, co děláš?“

„Jako jak vypadá moje práce?“

„Jo. Můžu se dívat? Jestli ti to nevadí, samozřejmě.“

Mae zaváhala. Všechno ostatní, co tu zažila, a všichni, které potkala, odpovídalo nějakému logickému modelu, zapadalo do určitého rytmu, ale Kalden byl anomálie. Jeho rytmus byl úplně jiný, atonální a zvláštní, ale nikoli nepříjemný. Měl upřímný výraz a hluboké, jemné a upřímné oči a mluvil tak klidným hlasem, že jakákoli hrozba se zdála na hony vzdálená.

„Jasně. Nevadí,“ řekla. „Ale není to žádná velká zábava.“

„Možná ne, možná jo.“

A tak se díval, jak Mae odpovídá na dotazy. Když se na něj po některém zdánlivě běžném úkonu otočila, obrazovka mu tančila v očích a tvářil se uchváceně – jako by v životě nic zajímavějšího neviděl. Jindy ale působil nepřítomně, jako by viděl něco, co ona ne. Díval se na obrazovku, ale jeho oči viděly cosi hluboko uvnitř.

Mae pracovala dál a on se dál občas na něco zeptal. „Kdo to byl?“ „Jak často se ti tohleto stává?“ „Proč jsi odpověděla zrovna takhle?“

Stál blízko, na normálního člověka s běžným pojetím osobního prostoru moc blízko, ale bylo nad slunce jasnější, že není tak docela normální člověk. Jak tak pozoroval obrazovku, a někdy i její prsty, bradou se čím dál víc přibližoval k jejímu rameni, dýchal lehce, ale slyšitelně, a jeho vůně, jednoduchá kombinace mýdla a banánového šamponu, se k ní nesla se závany jeho drobných výdechů. Celá ta situace byla tak zvláštní, že se Mae každých pár vteřin nervózně zasmála, protože nevěděla, co jiného si počít. A pak bylo hotovo. Odkašlal si a narovnal se.

„Tak já bych už asi měl jít," řekl. „Nenech se rušit, určitě se v kampusu ještě potkáme."

A byl pryč.

Než si Mae stihla v hlavě srovnat, co se to stalo, objevila se vedle ní nová tvář.

„Ahoj. Já jsem Gina. Říkal ti Dan, že přijdu?"

Mae přikývla, přestože si nic takového nepamatovala. Podívala se na Ginu, ženu jen o pár let starší než ona sama, a doufala, že si vybaví aspoň něco, co se týká jí nebo té schůzky. Gininy oči, černé a s výraznými linkami a modrou řasenkou, se na ni usmívaly, ale jinak byly spíš studené. Gina celkově působila dost chladně.

„Dan mi říkal, že je nejvyšší čas nastavit ti všechny sociální funkce. Máš chvilku?"

„Jasně," odvětila Mae, i když tu chvilku neměla.

„Minulý týden sis asi firemní sociální účet založit nestihla, viď? A starý profil sis taky asi neimportovala."

Mae si v duchu vynadala. „Pardon. Je toho na mě zatím hrozně moc."

Gina se zamračila.

Mae couvla a pokusila se ten přešlap zamaskovat smíchem. „Ne, já to myslím v dobrém! Ale na mimopracovní věci jsem zatím moc času neměla."

Gina naklonila hlavu na stranu a teatrálně si odkašlala. „To

je moc zajímavé, že to říkáš takhle," řekla s úsměvem, ale spokojeně nevypadala. „My tady tvůj profil a aktivitu na něm vnímáme jako nedílnou součást tvého zdejšího působení. Podle něj tví kolegové, i když pracují na druhém konci kampusu, vědí, kdo jsi. *Komunikace* přece není nic mimopracovního, na tom se asi shodneme, ne?"

Mae si připadala trapně. „Jistě," řekla. „Samozřejmě."

„Navštívit kolegovu stránku a napsat mu něco na zeď, to je *pozitivní* věc. Je to akt *komunity*. Ty tím k němu vztahuješ ruku. A určitě ti nemusím vyprávět, že tahle společnost existuje právě díky sociálním médiím, která ty považuješ za *mimopracovní* záležitost. Jestli se nepletu, používala jsi naše sociální nástroje ještě před tím, než jsi sem nastoupila, nebo ne?"

Mae nevěděla, co má říct, aby si Ginu trochu usmířila. V práci toho měla hodně a nechtěla působit, že zaměstnání nevěnuje veškerou pozornost, a tak na oživení svého sociálního profilu nijak nespěchala.

„Omlouvám se," dostala ze sebe. „Nemyslela jsem to tak, že sociální média nejsou důležitá. Naopak. Jen jsem se tu snažila aklimatizovat a soustředila jsem se na své povinnosti."

Ale Gina byla v ráži a nenechala se zbrzdit, dokud si neřekne svoje. „Uvědomuješ si, že *komunita* a *komunikace* pocházejí ze stejného slova, *communis*, které v latině znamená společný, veřejný, sdílený všemi?"

Mae bušilo srdce jako o závod. „Moc mě to mrzí, Gino. To místo tady jsem si musela vybojovat. Tohle všechno vím. Jsem tu, protože věřím na všechno, co jsi řekla. Jen byl ten minulý týden trochu šílený a já si účet nestihla nastavit."

„No dobře. Ale odteď si pamatuj, že být sociální a pracovat se svým profilem a všemi souvisejícími účty patří k tomu, proč jsi tady. Podle nás je tvá internetová aktivita nedílnou součástí tvých zdejších povinností. Všechno to spolu souvisí."

„Já vím. A ještě jednou se omlouvám, že jsem to tak špatně řekla."

„No dobře. Tak ze všeho nejdřív ti nastavíme účet.“ Gina se natáhla přes přepážku a podala si další obrazovku, větší než její, a svižně ji nachystala a připojila k jejímu počítači.

„Tak. Druhá obrazovka dál bude sloužit k tomu, abys mohla být v kontaktu se svým týmem. Bude sloužit výlučně pro záležitosti PoZ. Třetí obrazovka je na tvou sociální aktivitu. Dává to smysl?“

„Dává.“

Mae se dívala, jak Gina zapíná obrazovku, a cítila chvění. Ještě nikdy tak složité vybavení neměla. Tři obrazovky pro někoho, kdo je v hierarchii tak nízko! To je možné jen tady.

„Nejdřív se vrať zpátky ke druhé obrazovce,“ řekla Gina. „Mám dojem, že sis ještě neaktivovala CircleSearch. Tak ho aktivujeme.“ Objevila se propracovaná trojrozměrná mapa kampusu. „Je to dost jednoduchý nástroj, s jehož pomocí najdeš kohokoli v kampusu, kdyby ses s ním potřebovala potkat naživo.“

Gina ukázala na pulzující červenou tečku.

„To jsi ty. Rozpálená do ruda! Dělám si legraci.“ Jako by jí došlo, že to mohlo vyznít nevhodně, rychle pokračovala. „Ty jsi říkala, že znáš Annie, viď? Tak si napíšeme její jméno.“ V Divokém západě se objevila modrá tečka. „Je v kanceláři, to je mi překvapení. Annie jede jako stroj.“

Mae se usmála. „To jo.“

„Závidím ti, jak dobře ji znáš,“ řekla Gina a usmála se, ale jen letmo a nepřesvědčivě. „A tady uvidíš takovou bezva novou appku, která ti ukáže, co se ve které budově který den stalo. Můžeš se podívat, kdy každý zaměstnanec přišel i odešel. Takže máme docela hezký přehled o životě ve firmě. Tyhle informace samozřejmě nemusíš zadávat sama. Když jdeš třeba do bazénu, načte se karta a automaticky se zanese do systému. Pokud bys ke svému pohybu chtěla přidávat nějaké komentáře, je to už jen na tobě, a my to samozřejmě podporujeme.“

„Komentáře?“ zarazila se Mae.

„Třeba jak ti chutnal oběd, co je nového v posilovně a tak.

Jen základní hodnocení, lajky a komentáře. Nic neobvyklého, a nemusím připomínat, že každý tvůj příspěvek nám pomůže zlepšovat služby komunitě Circlu. Komentář můžeš přidat tady," řekla a předvedla, že na každou budovu a místnost se dá kliknout a pak okomentovat cokoli nebo kohokoli.

„Takže to bychom měly druhou obrazovku. Na té jde o tvé spolupracovníky, o tvůj tým, s její pomocí můžeš najít konkrétní lidi ve skutečném prostoru. A teď nás čeká ta opravdová zábava. Obrazovka číslo tři. Na té uvidíš feedy ze sociálních médií a Zingu. Tam ještě účet nemáš, viď?"

Mae přiznala, že ne, ale že si ho chce založit.

„Výborně," přitakala Gina. „Tak teď už ho máš. Vymyslela jsem ti i uživatelské jméno: MaeDay. Jak říkají piloti. Dobré, ne?"

Mae si tím nebyla tak jistá.

„Propojila jsem tvůj účet na Zingu s celou komunitou Circlu, takže máš 10 041 nových followerů! To je super. Očekává se od tebe tak deset zingů za den, to je takové minimum. Určitě toho budeš mít na srdci mnohem víc. A tady máš playlist. Když si k práci pustíš hudbu, playlist se automaticky rozešle všem ostatním a přidá se do kolektivního playlistu, kde se vyhodnocují nejpřehrávanější písničky za den, týden a měsíc. Najdeš v něm sto nejoblíbenějších písniček v celém kampusu, ale dá se natisíckrát upravit – nejoblíbenější hip hop, indie, country, cokoli. Dostaneš doporučení na základě toho, co posloucháš a co poslouchají kolegové s podobným vkusem – to se všechno vyhodnocuje automaticky, zatímco ty pracuješ. Dává to smysl?"

Mae přikývla.

„Tak, vedle zingového feedu vidíš okno na primární sociální feed. Taky vidíš, že jsme ho rozdělili na dvě části, InnerCircle, tedy Vnitřní kruh, a OuterCircle, Vnější kruh. Rozkošné, co? Můžeš si je sloučit, ale nám připadá šikovnější vidět dva oddělené feedy. Ale i Vnější kruh je pořád interní firemní věc. Jako všechno ostatní. Stíháš to sledovat?"

Mae přisvědčila.

„Ani se mi nechce věřit, že jsi tu týden, a ještě jsi nebyla na hlavním sociálním feedu. To budeš mrkat na drát.“ Gina poklepala na obrazovku a InnerCircle začal chrlit příval zpráv.

„Vidíš, jsou tu i posty za celý minulý týden. Proto jich je tolik. Páni, prošvihla jsi toho dost.“

Mae sledovala počítadlo na spodku obrazovky, které ukazovalo, kolik zpráv od ostatních Circlanů dostala. Na chvíli se zastavilo na čísle 1 200. Potom na 4 400. Číslo dál stoupalo a čas od času se zastavilo, ale nakonec počítadlo ukázalo 8 276.

„To jsou všechno zprávy za minulý týden? Osm tisíc?“

„To doženeš,“ odvětila Gina zářivě. „Možná ještě dnes večer. Teď si otevřeme tvůj normální sociální účet. Říkáme mu OuterCircle, ale je to stejný profil, stejný feed, na jaký jsi zvyklá. Nevadí, když ho otevřu?“

Mae to nevadilo. Sledovala, jak se na třetí obrazovce, vedle Vnitřního kruhu, objevil její sociální profil, který si založila už před lety. Monitor zaplnil vodopád zpráv a fotek, bylo jich několik set.

„Tady jsi taky leccos prošvihla, jak tak koukám,“ poznamenala Gina. „Úplná hostina! Užij si to.“

„Děkuju,“ řekla Mae. Snažila se, aby to znělo pokud možno nadšeně. Potřebovala se Gině zalíbit.

„Počkej, ještě jedna věc. Měla bych ti vysvětlit hierarchii zpráv. Sakra. Málem jsem na to zapomněla. Dan by mě zabil. Takže jak víš, tvé povinnosti na první obrazovce jsou bez debat na prvním místě. Musíme zákazníkům věnovat plnou pozornost a sloužit jim celým srdcem. To chápeš.“

„Chápu.“

„Na druhé obrazovce uvidíš zprávy od Dana a Jareda, od Annie nebo od kohokoli, kdo dohlíží na tvou práci. Jsou to zprávy, které ovlivňují aktuální kvalitu tvé práce. Takže to je druhá priorita. Jasné?“

„Jasně.“

„Třetí obrazovka je sociální, pro Vnější a Vnitřní kruh. Ale ani tyhle zprávy nejsou zbytečné. Jsou stejně důležité jako všechny ostatní, jen v žebříčku tvých priorit jsou až na třetím místě. Ale někdy jsou naléhavé. Zvlášť dobrý pozor dávej na InnerCircle, protože tam se dozvíš o schůzkách, povinných shromážděních a všech novinkách. Pokud se objeví něco, co je opravdu důležité, bude to označené oranžově. Obzvlášť urgentní zprávy se ti odešlou i na telefon. Sleduješ ho, ne?“ Mae kývla k telefonu, který ležel na stole hned pod obrazovkami. „Dobře,“ řekla Gina. „Takže tohle jsou tvoje priority, přičemž čtvrtá priorita je tvé vlastní zapojení do Vnějšího kruhu. To je stejně důležité jako všechno ostatní, protože nám záleží na tom, abys měla dobře vyvážený pracovní a osobní život, aby ses mohla internetovému životu mimo společnost věnovat stejně jako uvnitř společnosti. Doufám, že je to jasné.“

„Je to jasné.“

„Výborně. Tak to bude všechno. Máš nějaké dotazy?“

Mae ji ujistila, že všemu rozumí.

Gina skepticky naklonila hlavu, jako by dávala na srozuměnou, že ví, že Mae má ve skutečnosti ještě spoustu otázek, ale nechce se zeptat, aby nevypadala hloupě. Pak vstala, usmála se a o krok ustoupila, ale pak se zarazila. „Kruci. Ještě na něco jsem zapomněla.“ Sehnula se k Mae, chvíli něco psala a pak se na třetí obrazovce objevilo číslo, které připomínalo její průměrné hodnocení. Stálo tam Mae Hollandová: 10 328.

„Tohle je PartiRank, tvé pořadí podle toho, jak se zapojuješ. Někteří lidé mají dojem, že je to pořadí podle popularity, ale není to tak. Je to algoritmicky generované číslo, které zahrnuje veškerou tvoji aktivitu ve Vnitřním kruhu. Dává to smysl?“

„Asi ano.“

„Vyhodnocuje to tvé zingy, externí followery tvých interních zingů, komentáře na tvé zingy, tvoje komentáře na zingy ostatních, komentáře u profilů jiných Circlanů, nahrané fotky, účast na akcích, komentáře a fotky k těm akcím – systém v zá-

sadě shromažďuje a oceňuje všechno, co tu děláš. Nejaktivnější Circlané jsou na žebříčku samozřejmě nejvýš. Jak vidíš, jsi teď hodně nízko, ale to proto, že jsi nová a teprve jsem ti aktivovala sociální feed. Ale s každým postem, komentářem a každou akcí se posuneš, uvidíš. Pak teprve začíná ta správná zábava. Něco postneš a posuneš se. Pár lidí ti to olajkuje a poskočíš ještě o kus výš. Pohybuje se to celý den. Dobrý, co?"

„Moc dobrý," řekla Mae.

„Dostala jsi do začátku trochu náskok, jinak by tady bylo 10 411. Znovu říkám, že tohle je jen pro zábavu. Podle toho pořadí tě nikdo nehodnotí nebo tak něco. Někteří Circlani ho samozřejmě berou velmi vážně a nám se moc líbí, když se lidé chtějí zapojit, ale tenhle žebříček je vážně jen zábavný způsob, jak si porovnat svou aktivitu s ostatními v komunitě. Jasné?"

„Jasné."

„Tak jo. Kdybys něco potřebovala, víš, jak mě najdeš."

Nato se Gina obrátila a odešla.

Mae otevřela vnitrofiremní feed a pustila se do něj. Byla odhodlaná za večer projít feedy jak z Vnitřního, tak z Vnějšího kruhu. Pročítala celofiremní zprávy o jídelníčku v kantýnách a o počasí, ale i citáty moudrých – za minulý týden od Martina Luthera Kinga, Gándhího, Jonase Salka, matky Terezy a Steva Jobse. Byly tu zprávy o návštěvách v kampusu: agentura, která se stará o opuštěná zvířata, senátor, kongresman z Tennessee, ředitel Lékařů bez hranic. Mae s lítostí zjistila, že ráno propásla návštěvu Muhammada Yunuse, laureáta Nobelovy ceny. Prodírala se zprávami, přečetla každou, a hledala cokoli, na co by se slušelo odpovědět. Dostala přinejmenším padesát dotazníků na názory Circlanů na nejrůznější strategie společnosti, na nejvhodnější termíny nadcházejících shromáždění, zájmových skupin, oslav a dovolených. Desítky klubů sháněly nové členy a zpravovaly o schůzkách: byly tu kluby majitelů koček – minimálně deset –, pár králíkářských spolků, šest klubů chovatelů

plazů, čtyři z nich výlučně hadí. Nejvíc klubů měli majitelé psů. Napočítala dvaadvacet, ale to určitě nebyly všechny. Jeden klub sdružující majitele velmi malých plemen, Grandiózní gaučáci, se zajímal, kolik lidí by se přidalo na víkendové vycházky a sportovní akce. Tuhle zprávu Mae ignorovala. Pak jí došlo, že když neodpoví, určitě dostane další, naléhavější zprávu, a tak odepsala, že psa nevlastní. Někdo po ní chtěl, aby podepsala petici za větší výběr veganských obědů. Podepsala. Dostala devět zpráv od všelijakých pracovních skupin v rámci firmy. Chtěly po ní, aby se přidala do jejich Podkruhů a mohla tak dostávat přesnější informace. Zatím se přidala do Podkruhů věnovaných háčkování, fotbalu a Hitchcockovi.

V kampusu byla snad stovka rodičovských spolků – pro prvorodiče, rozvedené rodiče, rodiče autistických dětí, rodiče dětí adoptovaných z Guatemaly, Etiopie nebo Ruska. Fungovalo tu sedm komediálních improvizačních spolků, devět plaveckých týmů – minulou středu se konalo setkání, jehož se zúčastnily stovky plavců, a asi sto zpráv se týkalo závodů – kdo vyhrál, nějaký zádrhel s výsledky, a taky že do kampusu přijede mediátor, který vyřeší veškeré otázky a potíže. Denně minimálně deset firem přijíždělo představovat nové nápadité produkty. Nová auta s nízkou spotřebou. Nové fairtradové tenisky. Nové tenisové rakety vyráběné z místních zdrojů. Konaly se schůzky všech myslitelných oddělení – výzkum a vývoj, vyhledávání, sociální služby, profesní vztahy, filantropie, prodej inzerce – a Mae s dloubnutím v břiše zjistila, že propásla schůzku označenou jako „v zásadě povinná“ pro všechny nováčky. Ta byla minulý čtvrtek. Proč jí o tom nikdo neřekl? *No jo, ty náno,* odpověděla si. *Oni ti o tom řekli. Tady to máš před sebou.*

„Do prdele,“ zaklela.

Kolem desáté večer měla přečtené všechny interní zprávy a upozornění a přepnula na účet OuterCircle. Nebyla na něm šest dní a jen ze dneška našla 118 upozornění. Rozhodla se, že je projde všechna, od nejnovějšího po nejstarší. Poslední post

byl od kamarádky ze střední – dostala střevní chřipku a pod jejím příspěvkem se táhlo dlouhé vlákno, v němž jí kamarádi radili všelijaké léky, někteří jí přáli brzké uzdravení, jiní posílali fotky ke zlepšení nálady. Mae olajkovala dvě fotky a tři komentáře, sama něco připsala a poslala link na písničku „Puking Sally“, kterou našla. Pod tím se rozvinulo nové vlákno, čtyřiapadesát příspěvků, o písničce a kapele, která ji nazpívala. Jeden z přátel tvrdil, že zná basistu, a pak ho zapojil do konverzace. Basák Damien Ghilotti žil na Novém Zélandu, živil se jako zvukař, ale potěšilo ho, že „Blinkavá Sally“ má mezi nemocnými pořád takový úspěch. Jeho příspěvek všechny zúčastněné nadchl a následovalo dalších 129 postů, všichni byli nadšení, že se ozval sám basák, a v průběhu vlákna kdosi Damiena Ghilottiho pozval hrát na svatbu, jiní ho zvali na návštěvu do Boulderu, Bathu, Gainesville nebo St. Charles v Illinois. Když prý bude mít cestu kolem, čeká tam na něj gauč a pořádná večeře. Při zmínce o St. Charles se kdosi zeptal, jestli někdo slyšel od Timu Jenkinsovi, který je na misi v Afghánistánu. Zahlédl prý někde zprávu o tom, že afghánský povstalec převlečený za policistu zastřelil jakéhosi vojáka z Illinois. Po šedesáti dalších zprávách se ukázalo, že to byl jiný Tim Jenkins, z Rantoulu v Illinois, nikoli ze St. Charles. Zavládla všeobecná úleva, ale vlákno brzy ovládla mnohostranná diskuse o smyslu války v Afghánistánu, o zahraniční politice USA obecně, jestli Spojené státy vůbec vyhrály ve Vietnamu, v Grenadě nebo v první světové válce, a o schopnosti Afghánců vládnout své zemi, o tom, jak jdou povstalcům peníze z trhu s opiem, o možné legalizaci některých nebo všech nezákonných drog v Americe a v Evropě. Někdo zmínil, jak je marihuana užitečná v boji proti glaukomu, a někdo jiný dodal, že pomáhá i pacientům s roztroušenou sklerózou, načež Mae ucítila, jak v ní rozpíná křídla cosi temného, a odhlásila se.

Už neudržela víčka. Prokousala se sice teprve třemi dny sociálních restů, ale vypnula počítač a zamířila na parkoviště.

Úterní příval nebyl takový jako pondělní, ale aktivita na třetí obrazovce ji první tři hodiny nepustila ze židle. Než jí dali třetí obrazovku, vždycky měla aspoň chvilku klidu, deset nebo dvanáct vteřin, mezi tím, co odpověděla na dotaz a zjistila, jestli je její odpověď uspokojivá. Během těch pár vteřin se učila nazpaměť předepsané odpovědi nebo rozesílala dotazníky, občas mrkla na telefon. Ale to všechno teď bylo náročnější. Na třetí obrazovce každých pár minut přibylo tak čtyřicet zpráv z Vnitřního kruhu a patnáct zingů a zpráv z Vnějšího kruhu a Mae každou volnou chvilku procházela zprávy, jestli náhodou nepřišlo něco, čemu by měla věnovat pozornost, než se vrátí k hlavní obrazovce.

K polednímu už proud zpráv zvládala, a dokonce ji začal bavit. Firma mezi svými zaměstnanci šířila tolik lidskosti a dobroty a byla průkopníkem na tolika frontách, že Mae věděla, že je lepším člověkem už jen v přítomnosti ostatních Circlanů. Bylo to jako v dobře zásobeném obchodě: člověk věděl, že jeho zdraví prospívá už jen fakt, že tam nakupuje. Nemohl sáhnout vedle, protože všechno bylo předem prověřené. Podobně byli předem prověření a pečlivě vybraní všichni v Circlu, takže zdejší genofond byl výjimečný a inteligence fenomenální. Circle byl místo, kde se všichni snažili, neustále a zapáleně, zlepšovat sami sebe i jeden druhého a sdílet své vědomosti, šířit je do světa.

Když však přišel čas oběda, byla vyčerpaná a z celého srdce se těšila, až si s prázdnou hlavou na hodinu sedne na trávník s Annie, která ji vší mocí tahala na společný oběd.

Nicméně deset minut před dvanáctou se na druhé obrazovce objevila zpráva od Dana: *Měla bys pár minut?*

Mae řekla Annie, že možná přijde později, a došla do Danovy kanceláře. Opíral se o futra a soucitně, se zdviženým obočím se na ni usmíval, jako by ho na ní něco mátlo, něco, co nedokázal přesně určit. Ukázal rukou do kanceláře a Mae proklouzla kolem něj. Zavřel za ní dveře.

„Posaď se, Mae. Alistaira asi znáš, viď?“

Muže sedícího v koutě si předtím nevšimla, ale teď si ho prohlédla a věděla, že ho nezná. Byl vysoký, táhlo mu na třicet a okrové vlasy měl načesané do úhledné vlny. Seděl šikmo v křesle s oblým opěradlem a jeho hubená postava působila poněkud prkenně. Nevstal a nepozdravil, a tak k němu Mae napřáhla ruku.

„Moc mě těší," řekla.

Alistair rezignovaně vzdychl a natáhl ruku, váhavě, jako by se měl dotknout něčeho nahnilého, co vyplavilo moře.

Mae vyschlo v ústech. Schylovalo se k něčemu moc zlému.

Dan se posadil. „Tak, doufám, že to co nejrychleji vyřešíme," řekl. „Chceš začít, Mae?"

Oba muži se na ni podívali. Dan vyrovnaným pohledem, kdežto Alistair měl v očích bolest a očekávání. Mae netušila, co říct, neměla ponětí, co se děje. Ticho bobtnalo a houstlo a Alistair začal horečně mrkat a polykat slzy.

„To snad není pravda," vypravil ze sebe.

Dan se k němu obrátil. „Ale no tak, Alistaire. Víme, že tě to trápí, ale zkus si udržet odstup." Pak se otočil k Mae. „Asi to ani nemusím říkat, Mae, ale jde o Alistairův Portugalský brunch."

Dan nechal ta slova viset ve vzduchu, čekal, že se Mae hned chytí, ale ta vůbec nevěděla, o čem to mluví: *Alistairův Portugalský brunch?* Smí nahlas říct, že nemá tušení, co to znamená? Věděla, že nesmí. Začala sledovat feed pozdě, nejspíš to bude nějak souviset s ním.

„Omlouvám se," řekla. Bylo jí jasné, že musí kalit vodu, dokud nezjistí, o co vlastně jde.

„To je dobrý začátek," řekl Dan. „Že ano, Alistaire?"

Alistair pokrčil rameny.

Mae dumala dál. Co tedy ví? Konal se nějaký brunch, to je jasné. A ona na něj nepřišla. Organizoval ho Alistair a teď je mu to líto. To všechno se dalo rozumně předpokládat.

„Mrzí mě, že jsem tam nebyla," zkusila to a ve tvářích obou mužů okamžitě poznala, že se trefila. Tudy vede cesta. „Když

já nevěděla, jestli…“ Teď se odváže. „Nevěděla jsem, jestli tam budu vítaná, když jsem tu nová.“

Jejich výrazy zjihly. Mae se usmála, věděla, že zahrála na správnou notu. Dan zavrtěl hlavou, spokojený, že se jeho předpoklad – že Mae není skrz naskrz zkažená osoba – potvrdil. Vstal, obešel stůl a opřel se o něj.

„Mae, tobě tady u nás není dobře? Nepřivítali jsme tě hezky?“ zeptal se.

„Ale ne, to vůbec ne! Je mi tu moc dobře. Ale nepatřím k Alistairovi do týmu a nevěděla jsem, jestli lidé z mého týmu můžou chodit na brunch výše postavených členů jiných týmů.“

Dan přikývl. „Vidíš, Alistaire? Říkal jsem ti, že se to vysvětlí.“ Alistair seděl zpříma, jako by byl znovu připravený k výpadu.

„Ale samozřejmě že jsi vítaná,“ řekl a rozmarně si pohladil koleno. „I když jsi trochu *mimo*.“

„No tak, Alistaire…“

„Pardon,“ řekl a zhluboka se nadechl. „Už jsem se vzpamatoval. Jsem úplně spokojený.“

Následovalo několikero dalších omluv a vtipů o porozumění a nedorozuměních, a o komunikaci a pochybeních a vesmírném řádu, a pak už byl čas jít. Zvedli se.

„Pojďte, obejmeme se na to,“ řekl Dan. A tak se k sobě všichni přivinuli v těsném sepjetí nově nalezené sounáležitosti.

Když Mae došla zpátky ke stolu, už tam na ni čekala zpráva.

Ještě jednou děkuju, že ses se mnou a s Alistairem dnes sešla. Myslím, že to bylo velmi produktivní a užitečné. HR o celé situaci ví, podobné incidenty vždycky uzavírá protokolem. Tak jsem něco sepsal. Jestli s tím souhlasíš, jen to na obrazovce podepiš a pošli zpátky.

Problém č. 5616ARN/MRH/RK2

Datum: Pondělí 11. června

Zúčastnění: Mae Hollandová, Alistair Knight

Shrnutí: Alistair z Renesance, tým Devět, pořádal brunch pro všechny zaměstnance, kteří projevili zájem o Portugalsko. Rozeslal tři oznámení, z nichž na žádné Mae z týmu Šest neodpověděla. Fakt, že nekomunikuje, Alistaira znepokojil. Na samotný brunch se Mae nedostavila a Alistair byl pochopitelně ve stresu z toho, že neodpověděla na opakovaná pozvání a nakonec ani nepřišla. Byla to neúčast v klasickém smyslu.

Dnes se sešli Dan, Alistair a Mae, která vysvětlila, že si nebyla jistá, zda by na takové akci byla vítaná, vzhledem k tomu, že ji pořádal člen jiného týmu, a navíc je ve společnosti teprve druhý týden. Moc ji mrzí, že Alistairovi způsobila takovou újmu, nemluvě o tom, že ohrozila křehký ekosystém Renesance. Nyní je vše vyřešeno a Alistair s Mae jsou dobří přátelé. Všichni se shodli na tom, že bude lepší na celý incident zapomenout.

Pod prohlášením byla linka, na kterou se Mae měla podepsat, a tak nehtem napsala na obrazovku své jméno. Formulář odeslala a Dan jí okamžitě odepsal.

To bylo skvělé, psal. *Alistair je pochopitelně trochu citlivý, ale to jen proto, že je tak horlivě oddaný Circlan. Ovšem to ty taky, viď? Děkuju za vzornou spolupráci. Byla jsi skvělá. Jen tak dál!*

Mae měla zpoždění a doufala, že na ni Annie počká. Nebe bylo bez mráčku, slunce hřálo a Mae našla Annie na trávníku. Něco psala na tabletu a z pusy jí visela müsli tyčinka. Zamžourala na Mae. „Nazdar. Jdeš pozdě."

„Promiň."

„Jak je?"

Mae se ušklíbla.

„Já vím, já vím. Celý jsem to sledovala," odvětila Annie a mocně žvýkala.

„Takhle se nejí. Zavři pusu. Fakt jsi to sledovala?"

„Jen jsem při práci poslouchala. Chtěli to po mně. A slyšela jsem už mnohem horší věci. Tohle ze začátku párkrát potká každýho. Jez rychle, mimochodem. Chci ti něco ukázat."

Mae zaplavily dvě vlny, rychle za sebou. Nejprve hluboké rozpaky z toho, že Annie poslouchala, a ona o tom nevěděla, a pak hned úleva z vědomí, že kamarádka byla s ní, byť na dálku, a mohla potvrdit, že to Mae přežije.

„A ty?"

„Co já?"

„Taky jsi byla takhle na koberečku? Ještě pořád se klepu."

„No jasně. Tak jednou do měsíce. Pořád ještě. Žvýkej rychle."

Mae jedla, jak nejrychleji mohla, a sledovala, jak pár lidí hraje na trávníku kroket. Podle všeho si vymysleli vlastní pravidla. Mae dojedla oběd.

„Bezva, tak se posbírej," řekla Annie a zamířili k TomorrowTownu. „Copak? Pořád ti kouká z očí, že se chceš na něco zeptat."

„Ty jsi na tom Portugalském brunchi byla?"

Annie se zamračila. „Já? Ne, proč? Nepozvali mě."

„Ale proč pozvali mě? Já se nikde neupsala. Nejsem žádný blázen do Portugalska."

„Vždyť to máš na profilu, ne? Byla jsi tam přece jednou."

„Byla, ale na profil jsem si to nepsala. Byla jsem v Lisabonu, nikde jinde. A navíc před pěti lety."

Blížily se k budově TomorrowTown, jejímuž průčelí dominovala železná plastika nejspíš tureckého stylu. Annie mávla identifikační kartičkou před čtečkou na zdi a dveře se otevřely.

„Fotilas tam?" zeptala se.

„V Lisabonu? Jasně."

„A měla jsi ty fotky v laptopu?"

Mae se musela na chvilku zamyslet. „Asi jo."

„Tak to bude nejspíš tím. Jestli jsi je měla v laptopu, jsou teď v cloudu a v něm se takovéhle informace vyhledávají.

Nemusíš tu běhat a zapisovat se do klubů milovníků Portugalska nebo tak. Když Alistair chtěl uspořádat ten brunch, nejspíš si nechal vyhledat všechny v celém kampusu, kteří v Portugalsku někdy byli, fotili nebo se o něm jen zmínili v e-mailu nebo někde. Automaticky dostal seznam lidí, kterým rozeslal pozvánku. Ušetří to asi sto hodin volovin. Tady je to."

Zastavily se na začátku dlouhé chodby. Annie v očích svítily rozpustilé plamínky. „Chceš vidět něco surreálnýho?"

„Pořád jsem trochu mimo."

„Nebuď. Pojď dál."

Annie otevřela dveře do překrásné místnosti připomínající bufet, muzeum a veletrh dohromady.

„To je něco, viď?"

Místnost jí připadala jaksi povědomá. Už něco podobného viděla v televizi.

„Tady máte takové ty dárkové taštičky pro celebrity, viď?"

Mae si místnost pořádně prohlédla. Na desítkách stolků a podstavců tu byla vyrovnaná záplava výrobků. Ale místo šperků a lodiček to byly tenisky a zubní kartáčky a tucet různých druhů chipsů, limonád a energetických tyčinek.

Mae se zasmála. „Hádám, že to je všecko zadarmo."

„Pro tebe a pro celebrity, jako jsme my dvě, ano."

„Kristepane. Všecko?"

„Jo, to jsou vzorky. Tahle místnost je vždycky plná a všechno, co tu je, se musí nějak použít. Zveme sem různé skupiny, jednou programátory, jednou lidi z PoZ jako ty. Každý den je tu jiná skupina."

„A oni si prostě vezmou, co chtějí?"

„No, musíš vždycky načíst kartičku, aby věděli, kdo si co vzal. Jinak by si taky nějaký trouba mohl odnést všecko."

„Nic z toho jsem nikdy neviděla."

„V obchodech? Nic z toho, co tu je, se ještě neprodává. Jsou to prototypy a testovací kusy."

„Tohle jsou fakt levisky?"

Mae měla v ruce nádherné džíny a byla přesvědčená, že na světě žádné takové nejsou.

„Na trhu budou tak za pár měsíců, možná za rok. Chceš je? Můžeš si říct o jinou velikost."

„A můžu je nosit?"

„Co bys s nima jinak chtěla dělat, utřít si zadek? Jasně, chtějí, abys je nosila. Pracuješ v Circlu, jsi vlivná osoba! Určuješ styl, zavádíš nové trendy a tak."

„Tohle je dokonce moje velikost."

„Super. Vem si dvoje. Máš tašku?"

Annie odněkud vylovila plátěnou tašku s logem Circlu a dala ji Mae, která se zrovna rozplývala nad novými kryty na telefon a dalším příslušenstvím. Vybrala si jeden kryt, tvrdý jako kámen, ale se sametově hladkým povrchem.

„Kruci," zaklela Mae. „Nevzala jsem si telefon."

„Cože? A kde ho máš?" nechápala Annie.

„Asi na stole."

„Mae, ty jsi neuvěřitelná. Vždycky soustředěná, všecko máš srovnané, a pak přijde takováhle kravina. Ty jsi šla na oběd bez telefonu?"

„Promiň."

„Ale ne, tohle já na tobě miluju. Jsi napůl člověk a napůl duha. Copak? Nebuď smutná."

„Jen už těch komentářů dneska bylo hodně."

„Neděláš si s tím už hlavu, viď?"

„Ty myslíš, že z té schůzky s Danem a Alistairem nic nebude?"

„Ani náhodou."

„On je vážně tak přecitlivělý?"

Annie obrátila oči v sloup. „Alistair? Neskutečně. Ale skvěle programuje. Ten chlap je jako stroj. Trvalo by rok, než bychom našli a vyškolili někoho, aby mohl dělat to, co on. Takže se s tou jeho pošahaností musíme nějak vyrovnat. Pár takových magorů tu je. Náročných na údržbu. A pak jsou tu takoví, jako

je třeba Dan, kteří jim to tu ulehčují. Ale nic se neboj. Já myslím, že se s nimi moc nepotkáš – s Alistairem určitě ne.“ Annie se podívala na hodinky. Už musela jít.

„Zůstaň tady, dokud tu tašku nebudeš mít plnou,“ řekla. „Zatím ahoj.“

Mae zůstala a do tašky naskládala džíny, jídlo, boty, pár nových krytů na telefon a sportovní podprsenku. Když odcházela, připadala si, jako by kradla v obchodě, ale nikoho nepotkala. Na monitoru pak našla jedenáct zpráv od Annie.

První zněla: *Ahoj Mae, došlo mi, že jsem o Danovi a Alistairovi neměla tak mluvit. Moc hezký to nebylo. Takhle v Circlu nemluvíme. Jako bych nic neřekla, jo?*

Druhá: *Dostalas ode mě zprávu?*

Třetí: *Začínám trochu vyšilovat. Proč neodepisuješ?*

Čtvrtá: *Píšu ti, volám. Neumřela jsi? Do pytle. Zapomněla jsem, že sis nechala telefon u stolu. Jsi pako.*

Pátá: *Jestli tě naštvalo, co jsem říkala o Danovi, tak nebuď uražená. Vždyť jsem se omluvila. Odepiš.*

Šestá: *Chodí ti ty zprávy? Zavolej mi, je to důležitý!*

Sedmá: *Jestlis Danovi práskla, co jsem říkala, tak jsi husa. Odkdy na sebe bonzujeme?*

Osmá: *Napadlo mě, že máš možná poradu. Je to tak?*

Devátá: *Už je to pětadvacet minut. Co se děje?*

Desátá: *Teď jsem si to kontrolovala a už jsi zase u sebe. Okamžitě mi zavolej, jinak jsme spolu skončily. Myslela jsem, že jsme kamarádky.*

Jedenáctá: *Haló?*

Mae jí zavolala.

„Co se sakra děje, ty magore?“

„Kdes byla?“

„Vždyť jsme spolu mluvily před dvaceti minutami. Nabrala jsem si pár věcí, odskočila jsem si a teď jsem tady.“

„A bonzovala jsi?“

„Co jestli jsem?“

„Řekla jsi to na mě?“

„To si děláš prdel?“

„Řekni mi to.“

„Ne, neřekla jsem to na tebe. Komu asi?“

„A co jsi mu řekla?“

„Komu?“

„Danovi.“

„Já ho vůbec neviděla.“

„A zprávu jsi mu taky neposílala?“

„Ne. Do prdele, Annie.“

„Přísaháš?“

„Jo.“

Annie vzdychla. „No tak jo. Kurva. Promiň. Já mu psala zprávu a volala jsem mu, ale vůbec se mi neozval. Pak ses mi neozývala ani ty a já si to všecko nějak divně přebrala v hlavě.“

„Krucinál, Annie.“

„Promiň.“

„To máš z toho stresu.“

„Ale kdepak, mně nic není.“

„Pojď, zajdeme večer na drink.“

„Děkuju, ale asi ne.“

„Prosím?“

„Nejde to. Tenhle týden toho máme moc. Řešíme cosi ve Washingtonu, je to tam posraným navrch.“

„Ve Washingtonu? Co se stalo?“

„To je na dlouho. A vlastně je to tajný, promiň.“

„A to musíš řešit ty? Máš na starosti celý Washington?“

„Když je nějakej průser s vládou, vždycky to hodí na mě, nevím proč, asi si myslí, že mi ty moje ďolíčky pomůžou. Možná jo. Nevím. Jen bych se někdy potřebovala rozkrájet napětkrát.“

„Zníš strašlivě zdrble, Annie. Udělej si večer volno.“

„Ne, ne. To bude dobrý. Jen musím odpovědět na dotazy jednoho podvýboru. To bude dobrý. Ale budu muset jít. Pusu.“

Nato zavěsila.

Mae zavolala Francisovi. „Annie se mnou nechce nikam jít. Co ty, půjdeš? Dneska?“

„Jako kam? Dneska tu bude hrát jedna kapela. Znáš Creamers? Hrajou v Koloniích. Je to zaměstnanecký benefit.“

Mae řekla, že to zní dobře a že půjde, ale když nadešel čas koncertu, na žádnou kapelu jménem Creamers se jí do Kolonií nechtělo. A tak umluvila Francise, aby s ní sedl do auta, a vyrazili do San Franciska.

„Víš, kam jedeme?“ zeptal se.

„Nevím. Co to děláš?“

Zuřivě něco ťukal do telefonu. „Jen musím všem dát vědět, že nepřijdu.“

„Hotovo?“

„Jo.“ Zastrčil telefon.

„Výborně. Nejdřív si dáme drink.“

A tak zaparkovali v centru a objevili restauraci s vybledlými a nechutnými fotkami jídel halabala nalepenými na výlohách. Působila tak odpudivě, že si řekli, že by mohla být levná. Nespletli se, a tak si dali kari a pili thajské pivo a seděli na bambusových židlích, které se skřípotem bojovaly o to, jestli je unesou. Zhruba u dna prvního piva se Mae rozhodla, že rychle vypije ještě jedno a hned po večeři Francise na ulici políbí.

Když byli po jídle a vyšli ven, políbila ho.

„Děkuju,“ řekl.

„Přeslechla jsem se, nebo jsi mi poděkoval?“

„Právě jsi mi ušetřila krutý vnitřní souboj. V životě jsem neudělal první krok. Ale ženám většinou trvá i několik týdnů, než jim dojde, že budou muset převzít iniciativu.“

Mae měla znovu pocit, že je zaplavená informacemi, které její city k Francisovi komplikují. Jednu chvíli byl zlatíčko, a pak najednou řekl něco divného, jako by ani neuvažoval.

Ale protože se vezla na vlně thajského piva, odvedla si ho za ruku do auta a tam se líbali. Kolem byl docela šrumec,

a z chodníku je dokonce pozoroval jakýsi bezdomovec a dělal, že si zapisuje poznámky, docela jako antropolog.

„Půjdeme se projít, co ty na to?“ nadhodila. Vystoupili a chodili ulicemi. Našli otevřený obchod s japonskými suvenýry a vedle něj galerii plnou realistických obrazů obrovitých lidských pozadí, taktéž otevřenou.

„Velký obrazy velkých zadků,“ poznamenal Francis, když si v jedné pěší uličce našli lavičku. Světlo z lamp bylo jako od měsíce. „To bylo teda umění. Nechce se mi věřit, že ještě žádný neprodali.“

Mae ho znovu políbila. Měla náladu se líbat a vědomí, že Francis nepodnikne žádný agresivní krok, ji uklidňovalo, a tak ho líbala dál a dál. Věděla, že pro dnešek to nikam dál nepovede. Ponořila se do těch polibků, vtiskla do nich chtíč a přátelství a možnost lásky, a jak ho líbala, myslela na jeho tvář, přemýšlela, jestli má otevřené oči a jestli mu záleží na kolemjdoucích, kteří nesouhlasně mlaskali nebo bučeli, ale všichni šli dál.

Následující dny Mae prožila s vědomím, že by to mohla být pravda, že slunce možná doopravdy je její svatozář, že listy možná doopravdy existují jen proto, aby žasly nad každým jejím krokem a poháněly jí dál, blahopřály jí k Francisovi a k tomu, co spolu udělali. Oslavili své jiskřivé mládí, svou svobodu, svá vlhká ústa, a navíc na veřejnosti, podpořeni vědomím, že ať už je čekají sebeprotivnější problémy, pracují v samém středu světa a vší mocí se ho snaží zlepšovat. Měli důvod se cítit dobře. Mae dumala, jestli je zamilovaná. Kdepak, věděla, že není, ale byla na nejlepší cestě. Ten týden s Francisem byla několikrát na obědě, rychle se najedli a pak si našli místo, kde se k sobě mohli přitisknout a líbat se. Jednou pod požárním východem za Paleolitem. Jednou v Říši římské, za tenisovými kurty. Chutnal jí, vždycky tak čistě a prostě jako voda s citronem, a líbilo se jí, jak si pokaždé sundal brýle, na

chvilku se zatvářil zmateně, pak zavřel oči a skoro zkrásněl, obličej hladký a prostinký jako děcko. Jeho přítomnost vnesla do jejích dní nové chvění. Všechno bylo úchvatné. Jíst bylo úchvatné, a do toho ostré slunce, jeho vyhřátá košile, jeho ruce na jejím kotníku. Chodit bylo úchvatné. Sedět v Osvícenství bylo úchvatné, jako třeba teď, když ve Velkém sále čekali na Pátek snů.

„Dávej pozor," řekl Francis. „Tohle se ti bude líbit."

Ale čeho se prezentace bude týkat, to jí prozradit nechtěl. Muž na jevišti, Gus Khazeni, dřív zřejmě pracoval na Francisově projektu, ale před čtyřmi měsíci se odtrhl a teď vede vlastní tým. Dnes měl poprvé představit své výsledky a nový plán.

Mae s Francisem si na Gusovo přání sedli dopředu. Francis říkal, že prý chce mít před sebou pár známých tváří, až bude poprvé mluvit před Velkým sálem. Mae se obrátila a prohlédla si hlediště. Pár řad za sebou uviděla Dana, a taky Renatu a Sabine, seděli všichni vedle sebe a dívali se do jednoho tabletu.

Na jeviště vystoupil Eamon Bailey a zazněl vřelý potlesk.

„Dnes pro vás máme opravdovou lahůdku," řekl. „Většina z vás náš poklad a renesančního muže Guse Khazeniho zná. A většina z nás ví, že před časem dostal nápad, který podle nás stál za realizaci. Dnes vám tu něco málo představí a já bych řekl, že se vám to bude líbit." Nato předal slovo Gusovi, v jehož vzezření se zvláštně mísila pohlednost s myší ustrašeností. Anebo tak přinejmenším působil, jak tak kráčel po pódiu, jakoby po špičkách.

„Víte, jestli jste jako já, tak s nikým nechodíte, jste zoufalci a pro své perské rodiče a prarodiče jste životním zklamáním, protože nemáte partnerku ani děti. Není divu, když jste takoví zoufalci."

Smích z publika.

„Nepoužil jsem slovo zoufalci náhodou dvakrát?" Další smích. „Kdyby tu byli mí příbuzní, zaznělo by ještě mnohem

víckrát. No nic," pokračoval, „řekněme, že chcete udělat rodičům, a možná taky sobě, radost a najít si partnera. Má tu někdo zájem najít si partnera?"

Zdvihlo se pár rukou.

„Ale no tak. Vy lháři. Čirou náhodou vím, že šedesát sedm procent zaměstnanců je svobodných. Takže mluvím na vás. Těch zbývajících třiatřicet procent se může jít bodnout."

Mae se zasmála nahlas. Gus prezentoval dokonale. Naklonila se k Francisovi. „Já ho žeru."

Gus pokračoval: „Možná jste už nějaké online seznamky zkoušeli. Dejme tomu, že si někoho najdete, všechno vypadá dobře, a chystáte se na schůzku. Je to fajn, rodiče jsou spokojení, nakrátko si hýčkají myšlenku, že na vás své DNA třeba nevyplýtvali tak docela zbytečně.

Jenže ve chvíli, kdy někoho pozvete na rande, to na vás padne. Žijete v celibátu, ale chcete to změnit. A tak se celý zbytek týdne nervujete, kam toho druhého vzít – na jídlo, na koncert, nebo do muzea voskových figurín? Nebo někam do katakomb? Nemáte tušení. Vyberete špatně a budete za pitomce. Víte, že se vám líbí spousta různých věcí a druhému snad taky, ale tahle první volba je nesmírně důležitá. Potřebujete pomoc, abyste správně zapůsobili – jako citlivý, intuitivní a rozhodný člověk s dobrým vkusem, zkrátka dokonalý."

Publikum se smálo, ani na chvíli nepřestalo. Na obrazovce za Gusem se promítaly ikony a pod každou z nich sloupec informací. Mae rozeznala symboly pro restauraci, kino, koncert, nákupy, outdoorové aktivity a pláž.

„Tak," pokračoval Gus, „podívejte se na tohle. Pamatujte, že je to teprve beta verze. Jmenuje se to LuvLuv. No, to jméno možná stojí za starou bačkoru. Vlastně určitě, a děláme na tom. Ale funguje to následovně. Někoho jste si našli, znáte jméno, jste v kontaktu, domluvili jste si rande – a teď dostane slovo LuvLuv. Možná už jste si zapamatovali jeho profil na seznamce i osobní stránky a projeli jste profily na všech sociálních

sítích. Ale tady LuvLuv vám poskytne úplně jiné informace. Ze všeho nejdřív zapíšete jméno svého vyvoleného. LuvLuv pak prohledá web a s pomocí velmi výkonných a důkladných vyhledávacích algoritmů vám pomůže neudělat ze sebe vola a najít lásku a pořídit si dítě, aby si babička přestala myslet, že jste neplodní."

„Jsi úžasnej, Gusi!" vykřikla jakási žena z publika.

„Děkuju! Nezajdeme někam?" odvětil a čekal na odpověď. Žena mlčela, a tak řekl: „Vidíte, přesně proto potřebuju pomoc. Teď si ten software otestujeme, ale na to budeme potřebovat člověka z masa a kostí, který se chce něco dozvědět o někom, kdo se mu líbí. Najde se tu dobrovolník?"

Gus se rozhlížel po publiku a teatrálně si přitom dlaní stínil oči.

„Nikdo? Ne, počkejte. Vidím zdviženou ruku."

Mae s hrůzou a zděšením zjistila, že se dívá jejím směrem. Přesněji řečeno se díval na Francise, který měl skutečně ruku nahoře. A než mu stihla něco říct, už byl na nohou a hnal se na pódium.

„Zatleskejme tady našemu statečnému dobrovolníkovi!" prohlásil Gus, načež Francis svižně vyběhl schůdky a ocitl se vedle Guse v kuželu teplého světla z reflektoru. Od chvíle, kdy vstal, se na Mae nepodíval.

„Jak se jmenujete, pane?"

„Francis Garaventa."

Mae měla dojem, že se pozvrací. Co se to děje? To se mi jen zdá, říkala si. Vážně o ní bude přede všemi mluvit? Kdepak, ujišťovala se. Jen chce pomoct kamarádovi a celé to proběhne s vymyšlenými jmény.

„Tak, Francisi," pokračoval Gus. „Předpokládám, že máš někoho, o koho se zajímáš."

„Ano, Gusi, přesně tak."

Jakkoli byla Mae vyděšená a na pokraji mdlob, nemohla si nevšimnout, že i Francis se na jevišti proměnil, stejně jako

Gus. Hrál tu hru s ním, cenil zuby a předstíral ostych, to vše s obrovským sebevědomím.

„A je to skutečná osoba z masa a kostí?“ zeptal se Gus.

„No jistě,“ odvětil Francis. „S vymyšlenýma holkama už nechodím.“ Diváci se srdečně zasmáli a Mae měla žaludek až v krku. *Do prdele,* říkala si. *Do prdele.*

„A jak se jmenuje?“

„Jmenuje se Mae Hollandová,“ řekl Francis a poprvé se na ni podíval. Obličej měla v dlaních a vykukovala jen škvírou mezi roztřesenými prsty. Francis si s téměř nepostřehnutelným nakloněním hlavy všiml, že Mae není z běhu událostí zatím dvakrát šťastná, ale pak se hned obrátil zpátky ke Gusovi a zubil se jako moderátor z televizního kvízu.

„Dobrá,“ řekl Gus a napsal jméno do tabletu. „Mae Hollandová.“ Její jméno se objevilo na obrazovce, metrovými písmeny vepsané do vyhledávacího pole.

„Takže Francis by chtěl někam jít s Mae, ale nechce ze sebe udělat blbce. Co si musí zjistit ze všeho nejdřív? Ví to někdo?“

„Jestli nemá na něco alergii!“ křikl kdosi.

„Tak dobře, podíváme se na alergie.“

Klikl na ikonku kýchající kočky a okamžitě se pod ní objevila hotová básnička.

Pravděpodobně alergie na lepek.

Rozhodně alergie na koně.

Matka má alergii na ořechy.

Žádné další alergie.

„Tak. Teď můžu kliknout na kteroukoli z těch položek a zjistit víc. Zkusíme třeba lepek.“ Gus klikl na první řádek a objevila se celá řada linků a několik odstavců textu. „Jak vidíte, LuvLuv prohledal všechno, co kdy kam Mae napsala. Pak veškeré informace porovnal a analyzoval jejich relevantnost. Možná se Mae o lepku někde zmínila. Možná si koupila nějaký bezlepkový produkt, nebo ho někde hodnotila. To by ukazovalo na možnou alergii.“

Mae by nejradši z posluchárny odešla, ale věděla, že by tím ztropila větší scénu, než když zůstane.

„Teď se podíváme na koně," řekl Gus a klikl na další položku. „Tady můžeme být ve svém tvrzení odvážnější, vzhledem k tomu, že systém našel tři texty, ve kterých se přímo vyskytuje fráze *Jsem alergická na koně.*

Jak ti to pomůže?" zeptal se Gus.

„Pomůže mi to," řekl Francis. „Chtěl jsem ji vzít do stáje a dát si skývu kváskového chleba." Zakřenil se do publika. „Teď už jsem chytřejší!"

Diváci se zasmáli a Gus přikyvoval, jako by říkal *My jsme teda dvojka, co?"* „Tak," pokračoval Gus, „a teď si všimněte, že zmínky o alergii na koně jsou z roku 2010 a zrovna z Facebooku. Vy, kteří jste si mysleli, že jsme za archivy Facebooku jen vyhodili peníze, dobře se dívejte! Takže alergie necháme být. Ale podívejte se hned sem vedle. To přišlo na mysl mně – jídlo. Napadlo tě, že bys ji vzal někam na večeři, Francisi?"

Francis odpověděl jako v teleshoppingové relaci. „To tedy napadlo, Gusi." Mae toho chlapa na pódiu nepoznávala. Kam se poděl Francis? Tuhle jeho verzi by nejradši zabila.

„A v tuhle chvíli se nám to většinou začíná komplikovat. Není nic horšího než ta blboučká přetahovaná: ‚Kam bys chtěla jít?' ‚Mně je to vlastně jedno.' ‚Ne, vážně, co bys ráda?' ‚Mně je to jedno, co ty?' Dost bylo těchhle sra… ndiček. LuvLuv to vyřeší za vás. Každé hodnocení restaurace, každý lajk, každá *zmínka* o jídle se zaznamenává a třídí a vyleze z toho takovýhle seznam."

Klikl na ikonku jídla a objevilo se několik podrobnějších seznamů s hodnocením jídel a jmény restaurací, roztříděných podle měst a čtvrtí. Přesnost těch seznamů byla omračující. Mae v jednom z nich našla dokonce i podnik, ve kterém jedli pár dní předtím.

„Teď kliknu na restauraci, která se mi zamlouvá, a pokud v ní platila přes TruYou, dozvím se, co si tu naposledy dala.

Pak kliknu sem a prohlédnu si speciality na pátek, kdy spolu půjdeme na rande. Tady je průměrná čekací doba na stůl. Jakákoli nejistota vyloučena."

Gus pokračoval v prezentaci a probral její oblíbené filmy, místa, kam ráda chodí na procházky nebo běhat, kam chodí sportovat nebo kde jsou její oblíbené vyhlídky. Informace byly většinou přesné, a jak se tak Gus s Francisem předváděli na jevišti a publikum bylo softwarem čím dál ohromenější, Mae se nejdřív schovávala za rukama, pak na sedadle sjela, jak nejníž mohla, a nakonec, když cítila, že se ji už už chystají pozvat na pódium, aby obrovskou moc nového nástroje potvrdila, sklouzla ze sedadla, přes uličku se protáhla k bočnímu východu a vyběhla do plochého bílého světla zataženého odpoledne.

„Promiň mi to."

Mae se na něj nedokázala ani podívat.

„Mae. Promiň. Já nechápu, proč jsi tak naštvaná."

Vůbec s ním nechtěla být. Seděla u stolu, on sem přišel za ní a teď nad ní stál jako mrchožrout. Ani se na něj nepodívala, protože krom toho, že ho nenáviděla a jeho obličej jí připadal slabošský a oči vyhýbavé, krom dojmu, že ten jeho mizerný ksicht už nikdy vidět nepotřebuje, měla dost práce. Přišel odpolední příval a dotazů bylo hodně. „Promluvíme si potom," řekla mu, ale neměla v úmyslu s ním prohodit byť jen jediné slovo, nejen ten den, už nikdy. Z té jistoty pramenila určitá úleva.

Nakonec odešel, přinejmenším ve své tělesné formě, ale za pár minut se objevil znovu, tentokrát na její třetí obrazovce, a žebral o odpuštění. Prý věděl, že to na ni nemůže takhle vybalit, ale Gus si nedal říct, muselo to být překvapení. Během odpoledne jí naposílal čtyřicet nebo padesát zpráv, omlouval se, opakoval jí, jak je úžasná, o co by to bylo lepší, kdyby bývala přišla na pódium, lidi ji prý vytleskávali. Ujišťoval ji, že

všechno, co se objevilo na obrazovce, je veřejně dostupné, nic z toho ji nezahanbovalo, koneckonců všechny informace pocházely z jejích vlastních postů.

A Mae věděla, že to je všecko pravda. Nezlobila se, že se mluvilo o jejích alergiích. O oblíbených jídlech. Tyhle informace otevřeně sdílela už mnoho let a ukazovat ostatním, co má ráda, a číst, co mají rádi jiní, bylo jednou z věcí, které měla na online životě nejradši.

Tak co jí tedy na Gusově prezentaci tak vadilo? Sama přesně nevěděla. Bylo to jen tím, jak ji zaskočil? Anebo za to mohla naprostá přesnost algoritmů? Možná. Na druhou stranu odhady zas tak přesné nebyly, tak v čem je tedy problém? Že někdo určitou sadu preferencí prezentuje jako základ vašeho já, jako celek vaší osoby? Snad to bylo tím. Bylo to jako dívat se do zrcadla, ale jen kusého, pokrouceného. A jestli Francis tyhle nebo jiné informace chtěl, tak proč se jí prostě nezeptal? Na třetí obrazovce se to však celé odpoledne jen hemžilo gratulacemi.

Jsi báječná, Mae.

Dobrá práce, bažante.

Bacha na koně. Co třeba lamy?

Odpoledne nějak přečkala a až po páté si všimla, že jí bliká telefon. Matka jí nechala tři hlasové zprávy. Poslechla si je, ale ve všech matka říkala totéž: „Přijeď domů."

Cestou přes kopce a tunelem směrem na východ matce zavolala a vyptala se na podrobnosti. Otec měl záchvat, odvezli ho do nemocnice a měl tam zůstat přes noc na pozorování. Mae měla jet rovnou za ním, ale když dorazila, nebyl tam. Znovu volala matce.

„Kde je?"

„Doma. Promiň. Akorát jsme dojeli. Netušila jsem, že se sem dostaneš tak brzo. Nic mu není."

A tak Mae dojela domů, a když bez dechu, rozčilená a vyděšená vylezla z auta, na příjezdové cestě stál Mercerův pickup,

což jí duševně podtrhlo nohy. Nechtěla ho tu. Už tak dost složitá situace se tím ještě víc komplikovala.

Otevřela dveře a uviděla nikoli rodiče, ale Mercerovu obří beztvarou siluetu. Stál v hale. Pokaždé když ho viděla po delší době, zarazilo ji, jak je velký a mohutný. Měl delší vlasy než obyčejně, což mu jen dodávalo na mohutnosti. Jeho hlava stínila veškeré světlo.

„Slyšel jsem tvoje auto," řekl. V ruce měl hrušku.

„Co tu děláš?" zeptala se Mae.

„Vaši potřebovali pomoc," řekl.

„Tati?" prosmýkla se kolem něj do obýváku. Její otec tam ležel natažený na gauči a díval se na baseball v televizi.

Podíval se jejím směrem, ale hlavu přitom neotočil. „Ahoj zlato. Slyšel jsem tě už ode dveří."

Mae si sedla na konferenční stolek a vzala ho za ruku. „Jak je ti?"

„Dobře. Jen jsme se lekli, vážně. Ze začátku to vypadalo hrozně, ale pak to přešlo." Téměř neznatelně natahoval krk, aby dohlédl za ni.

„Ty přese mě nevidíš na televizi, viď?"

„Devátá směna," řekl.

Mae mu uhnula. Do pokoje vešla matka. „Zavolali jsme Mercerovi, aby pomohl tátovi do auta."

„Nechtěl jsem jet sanitkou," dodal otec, oči pořád přilepené k obrazovce.

„A byl to teda záchvat?" chtěla vědět Mae.

„Doktoři netuší," ozval se Mercer z kuchyně.

„Mohla bych si to poslechnout od vlastních rodičů?" zahulákala Mae.

„Mercer nám hrozně pomohl," namítl otec.

„Proč jste mi nezavolali, že to není tak vážné?" zeptala se Mae.

„Ale ono to *bylo* vážné," opáčila matka. „Když jsem ti volala."

„No, a teď se tu kouká na baseball."

„Teď už to tak vážné není," řekla matka, „ale chvíli jsme vážně nevěděli, co se děje. A tak jsme zavolali Mercerovi."

„Zachránil mi život."

„To je přece blbost, tati."

„Nemyslím to tak, že jsem umíral. Ale ty víš, jak moc nenávidím celý ten cirkus se saniťáky a houkačkami, sousedi si vždycky můžou oči vykoukat. Zkrátka jsme zavolali Mercerovi, byl tu za pět minut, pomohl mi do auta a odvezl mě do nemocnice, to je všechno. A znamenalo to pro mě moc."

Mae soptila. V naprosté panice jela dvě hodiny, a našla otce rozvaleného na gauči u baseballového zápasu. Jela dvě hodiny, a našla doma bývalého, který teď byl novým hrdinou rodiny. A co byla ona? Lhostejná. Povrchní. Připomnělo jí to spoustu věcí, které na Mercerovi neměla ráda. Rád působil na lidi mile, a vždycky se postaral, aby to tak bylo, což Mae rozčilovalo. Musela neustále poslouchat, jak je laskavý, čestný, spolehlivý a nesmírně empatický. Ale s ní býval jinačí, náladový, a když ho potřebovala, tak mockrát neochotný.

„Nedáš si kuře? Mercer přivezl," nadhodila matka a Mae usoudila, že by se měla na pár minut vytratit na záchod.

„Půjdu se opláchnout," ohlásila a vyšla po schodech nahoru.

Později, když byli všichni po jídle a rodiče Mae vyložili, jak znepokojivě se otci zhoršil zrak a že čím dál víc ztrácí cit v rukou – doktoři tvrdili, že jsou to normální a léčitelné příznaky –, a odešli si lehnout, Mae s Mercerem seděli na dvorku za domem a z trávy, ze stromů i opršeného šedivého plotu kolem nich pořád ještě sálalo teplo.

„Děkuju za pomoc," řekla mu.

„To nic nebylo. Vinnie je lehčí, než býval."

To se Mae neposlouchalo dobře. Nechtěla, aby byl její otec lehčí, aby se snáz nesl. Změnila téma.

„Jak jdou kšefty?“

„Moc dobře. Vážně jo. Minulý týden jsem musel přijmout učně. Dobrý, ne? Mám učně. A co tvoje práce? Jsi spokojená?“

„Jako nikdy,“ řekla.

„To je dobře, to rád slyším. Doufal jsem, že tě to bude bavit. A co teda vlastně děláš? Programuješ, nebo co?“

„Dělám v PoZ, v Péči o zákazníky. Teď zrovna mám na starosti reklamky. Počkej. Onehdy jsem viděla něco o tom, co děláš. Našla jsem si tě a kdosi ti tam psal, že mu od tebe něco přišlo poškozené. Byl strašlivě vytočený. Ale to jsi asi viděl.“

Mercer dramaticky vydechl. „Neviděl.“ Protáhl obličej.

„Nic si z toho nedělej,“ konejšila ho. „Byl to nějaký magor.“

„A já to teď nedostanu z hlavy.“

„Já za to nemůžu. Jen jsem –“

„Jen jsi mě upozornila, že mě nějakej trotl nenávidí a chce mě potopit.“

„Byly tam i jiné komentáře, většinou pozitivní. Jeden byl dokonce dost legrační.“ Začala rolovat po displeji telefonu.

„Mae. Prosím tě. Zapřísahám tě, nečti mi to.“

„Tady je to: ‚Kolik kvůli těmhle srágorám muselo umřít paroháčů!‘“

„Prosil jsem tě, abys to nečetla.“

„Co? Je to vtipný.“

„Jak ti to mám říct, abys mě poslechla?“

Takhle si ho Mae pamatovala a přesně takového ho nemohla vystát – urážlivého, náladového, bezohledného.

„Co to říkáš?“

Mercer se zhluboka nadechl a Mae věděla, že ji čeká přednáška. Kdyby měl před sebou pódium, už by na něj stoupal a vyndával si papíry z bundy. Dva roky nástavby a má pocit, že je profesor. Už jí vykládal o hovězím z bio chovu, o raných věcech kapely King Crimson, a pokaždé to začínalo tímhle hlubokým nádechem, který říkal *Pohodlně se usaďte, čeká vás dlouhý proslov, který vás srazí na kolena.*

„Mae, rád bych tě poprosil, abys –“

„Já vím, abych přestala číst komentáře od tvých zákazníků. Jasně.“

„Ne, to jsem nechtěl –“

„Takže chceš, abych ti je četla?“

„Co kdybys mě nechala domluvit? To bys pak věděla, co chci říct. Tohle tvoje odhadování je vždycky k ničemu, protože se nikdy netrefíš.“

„Když ty mluvíš tak strašně pomalu.“

„Mluvím úplně normálně. To ty jsi netrpělivá.“

„No dobře. Tak mluv.“

„Jenže ty jsi celá napružená.“

„Mě tohle prostě nudí.“

„Nudí tě, když mluvím?“

„Ne, když mluvíš jako zpomalený film.“

„A pustíš mě už ke slovu? Budou to tři minutky. Dopřeješ mi tři minuty, Mae?“

„No jo.“

„Tři minuty, kdy nebudeš vědět, co chci říct, jasné? Bude to překvapení.“

„Tak jo.“

„Dobře. Mae, musíme spolu začít komunikovat jinak. Pokaždé když tě vidím nebo spolu mluvíme, je to jako přes nějaký filtr. Posíláš mi odkazy, říkáš, co o mně kdo kde napsal, vykládáš, že jsi u někoho na zdi viděla mou fotku… Vždycky je to přes nějakou třetí stranu. I když spolu mluvíme takhle z očí do očí, říkáš, co si o mně myslí někdo cizí. Jako bychom nikdy nebyli sami. Pokaždé když tě vidím, je u toho s námi sto dalších lidí. Díváš se na mě očima stovky lidí.“

„Nepřeháněj.“

„Já jen chci mluvit přímo s tebou. Abys do toho netahala každého druhého člověka, co na mě náhodou má názor.“

„To přece nedělám.“

„Ale děláš, Mae. Před pár měsíci sis o mně něco přečetla,

a doteď si to pamatuješ? Když jsem tě uviděl, bylas hrozně odměřená."

„Protože psali, že využíváš ohrožené druhy!"

„To jsem nikdy neudělal."

„A jak to mám vědět?"

„Můžeš se zeptat *mě*! Normálně se mě zeptat. Víš vůbec, jak je to divné, že ty, moje kamarádka a bývalá přítelkyně, sháníš informace o mně od kdovíkoho? Ten člověk mě v životě neviděl. A já tu pak s tebou sedím a je to, jako bychom se na sebe dívali skrz nějakou divnou mlhu."

„No dobře. Promiň."

„Slíbíš mi, že to přestaneš dělat?"

„Že si přestanu číst na internetu?"

„Mně je jedno, co kde čteš. Ale když už spolu komunikujeme, chci, aby to bylo přímo. Ty napíšeš mně, já napíšu tobě. Na něco se mě zeptáš a já odpovím. Přestaneš informace o mně shánět od někoho třetího."

„Ale Mercere, ty podnikáš. Musíš se pohybovat na internetu. Ti lidi jsou tví zákazníci a takhle se vyjadřují, podle toho poznáš, jestli to děláš dobře." Mae hlavou prolétlo pět šest nástrojů Circlu, které by mu pomohly, ale Mercer se nikdy nesnažil být nejlepší. A nějakým způsobem na to dokázal být pyšný.

„To právě není pravda, Mae. Není to pravda. Já vím, že to dělám dobře, když se ty moje lustry prodávají. Někdo si je objedná, já je vyrobím a dostanu za ně zaplaceno. Jestli mi k tomu pak chtějí něco říct, ať mi napíšou nebo zavolají. To, v čem se přehrabuješ ty, jsou samé drby. Věci, co si lidi o někom povídají za jeho zády. Většina sociálních médií, těchhle názorů a komentářů. Ty vaše nástroje povýšily drby, šeptandu a domněnky na úroveň legitimní většinové komunikace. A krom toho je to strašná nerďárna."

Mae vydechla nosem.

„Zbožňuju, když takhle funíš," řekl. „Znamená to, že mi na to nemáš co říct? Poslyš, před dvaceti lety nebylo dvakrát cool

mít hodinky s kalkulačkou, ne? A když někdo celé dny proseděl doma a hrál si s takovýma hodinkama, tak to znamenalo, že na tom sociálně není kdovíjak. A věci jako lajky a smajlíky patřily tak na základku, možná do prváku na střední. Někdo ti pod lavicí poslal vzkaz a v něm stálo: ‚Máš ráda jednorožce a samolepky?' A ty na to: ‚Jo, mám, a jak! Smajlík!' A tak podobně. Ale teď už to nedělají jen děcka ve škole, dělají to všichni, a mně někdy připadá, že jsem se dostal do nějakého světa, kde je všecko naruby, kde vládnou ty největší nerďárny. Svět se úplně znerdil."

„Mercere, a je fakt tak důležitý být cool?"

„Vypadám snad, že jo?" Mávl rukou přes své odulé břicho a obnošené kalhoty. „Nejsem žádná hvězda. Ale pamatuju si časy, kdy se člověk podíval na Johna Wayna nebo Steva McQueena a řekl si, páni, to je frajer. Jezdí po světě na koni nebo na motorce a napravuje křivdy."

Mae se musela smát. Podívala se na telefon, kolik je hodin. „Už je to víc než tři minuty."

Mercer neúnavně pokračoval. „Teď filmový hvězdy škemrají, aby lidi sledovali jejich zingy. Rozesílají prosby o virtuální úsměvy. A ty posraný mailing listy! Všichni spamují. Víš, čím denně trávím hodinu času? Vymýšlím, jak zrušit zasílání všeho možnýho, aniž bych se někoho dotkl. Všechno prostupuje nějaká nová potřeba se pořád o něčem ujišťovat." Vzdychl, jako by vyslovil něco zcela zásadního. „Žijeme na úplně jiný planetě."

„Jasně, je jiná, ale změnila se k lepšímu," řekla Mae. „V tisíci ohledech, můžu ti je vyjmenovat. Ale dokud nebudeš žít sociálně, nepomůžu ti. Tvoje společenské potřeby jsou tak mizivé –"

„Já přece nejsem nespolečenský. Společenský jsem dost. Ale ty nástroje, co vytváříte, *produkují* nepřirozeně silné sociální potřeby. Nikdo nepotřebuje tolik kontaktu, kolik nabízíte. Nic se tím nezlepší. Není to výživný. Je to jako jídlo z fast foodu. Víš, jak ho vymýšlejí? Mají vědecky přesně zjištěné, kolik soli a cukru je potřeba, abys ho jedla pořád dál. Nemáš hlad, to jídlo

vlastně nepotřebuješ, nijak ti neprospívá, ale ty prázdný kalorie do sebe cpeš pořád dál. Tohle přesně vy prosazujete. Nekonečné prázdné kalorie, nebo jejich ekvivalent v digitálním sociálním světě. A vyvažujete je tak, aby byly stejně návykové."

„Kristova noho."

„Vzpomeň si, jak se nenávidíš, když sníš celý balíček brambůrek. Víš, že jsi pro sebe neudělala nic dobrýho. To je stejný pocit, a ty to víš. Připadáš si zesláblá, prázdná a malá."

„Já si nikdy nepřipadám malá." Mae si vzpomněla na petici, kterou ten den podepsala a která požadovala víc pracovních míst pro přistěhovalce na pařížských předměstích. Ta petice vlévala novou krev do žil, navíc bude mít nějaký dopad. Ale o tom Mercer nic nevěděl, stejně jako o ničem, co Circle dělá, a ona ho měla plné zuby a nechtěla mu nic vysvětlovat.

„A mně to znemožňuje s tebou normálně mluvit." Pořád ještě neskončil. „Nemůžu ti poslat e-mail, protože ho okamžitě přepošleš někomu dalšímu. Nemůžu ti poslat fotku, protože si ji hned dáš na profil. A ta vaše firma projíždí všechny naše zprávy a hledá informace, které by se daly zpeněžit. Tobě to nepřipadá uhozený?"

Mae se podívala do toho jeho oplácaného obličeje. Natékal všude. Tváře mu skoro visely. Je to u pětadvacetiletého chlapa vůbec možné? Není divu, že všechno přirovnává k jídlu z fast foodu.

„Děkuju, že jsi tátovi pomohl," řekla, odešla dovnitř a počkala, než odejde. Trvalo mu pár minut, než se rozhoupal – stůj co stůj musel dopít pivo –, ale pak zmizel, Mae dole zhasla, vyšla do svého někdejšího pokoje a plácla sebou na postel. Projela zprávy, našla pár desítek, které musela vyřešit, a pak, protože bylo teprve devět a rodiče už spali, se přihlásila do účtu Circlu a vyřídila pár desítek dotazů a měla přitom pocit, že s každým z nich ze sebe dostala kousek Mercera. O půlnoci už byla jako znovuzrozená.

V sobotu se probudila ve své staré posteli a po snídani

s otcem seděli na gauči a dívali se v televizi na basketbal, pro který se v poslední době dost nadchl. Zbytek dne hráli karty a vyřizovali, co bylo potřeba, a pak si uvařili kuřecí soté, které se rodiče naučili na kurzu vaření ve městě.

Nedělní dopoledne probíhalo stejně: Mae si přispala, připadala si jako praštěná a vůbec jí to nevadilo, a pak přišla do obýváku, kde se otec díval na ženský basketbal. Tentokrát měl na sobě tlustý bílý župan, který jeden jeho kamarád šlohnul v hotelu v Los Angeles.

Matka venku lepicí páskou spravovala plastovou popelnici, kterou poničili mývalové, co se snažili vlámat dovnitř. Mae byla jako zpomalená a její tělo odmítalo dělat cokoli, chtělo jen ležet. Došlo jí, že byla celý týden neustále ve střehu, a denně naspala maximálně pět hodin. Sedět ve zšeřelém obýváku u rodičů, dívat se na zápas, po kterém jí nic nebylo, sledovat rozhoupané copy a culíky a poslouchat pískot tenisek, to všechno jí vracelo energii, bylo to krásné.

„Pomohla bys mi na nohy, žížalo?“ poprosil ji otec. Pěsti měl zabořené do gauče, ale zdvihnout se nedokázal. Polštáře byly moc měkké.

Mae vstala a natáhla k němu ruku, ale vtom zaslechla slabý zvuk něčeho tekutého.

„Do prdele práce,“ zaklel otec a chtěl si zase sednout. Pak se naklonil trochu na stranu, jako by si uvědomil, že má pod sebou něco křehkého, na co si nesmí sednout.

„Došla bys prosím tě pro mámu?“ zeptal se, zuby zaťaté a oči zavřené.

„Co se děje?“ chtěla vědět Mae.

Otevřel oči a byla v nich zášť, kterou neznala. „Dojdi prosím tě pro mámu, jo?“

„Jsem tu já, pomůžu ti,“ řekla. Znovu k němu napřáhla ruku, ale on ji odstrčil.

„Jdi pro mámu.“

A pak to ucítila. Podělal se.

Nahlas vzdychl, snažil se uklidnit. A pak už jemnějším hlasem: „Prosím. Zlato, prosím. Dojdi pro mámu."

Mae vyběhla ven. Matku našla u garáže a řekla jí, co se stalo. Ta dovnitř nijak nespěchala. Místo toho vzala Mae za ruku.

„Asi bys už měla radši jet," řekla. „Nebude chtít, abys u toho byla."

„Já ti pomůžu," nabídla se Mae.

„Prosím tě. Ať mu zbude aspoň nějaká důstojnost."

„Zlato!" ozvalo se zevnitř.

Matka jí stiskla ruku. „Beruško, sbal si věci a uvidíme se za pár týdnů, ano?"

Mae jela zpátky na pobřeží a vzteky se celá třásla. Neměli právo se k ní takhle zachovat, zavolat ji k sobě a pak ji vyhodit. Ona to čichat nechtěla! Pomohla by, jistě, kdykoli by potřebovali, ale jestli se k ní budou chovat takhle, tak ani náhodou. A ten Mercer! Plísnit ji v jejím vlastním domě. Prokristapána. To je teda trojka. Dvě hodiny cesty tam, teď dvě hodiny zpátky, a co z toho? Jenom pocit zmaru. V noci přednášky od tlusťocha a ve dne vyhazov od vlastních rodičů.

Když dojela zpátky na pobřeží, bylo čtrnáct minut po čtvrté. Ještě to stihnu, pomyslela si. Zavírají v pět, nebo v šest? Nemohla si vzpomenout. Sjela z dálnice k přístavu. Když dorazila na pláž, brána do areálu půjčovny byla otevřená, ale nikde nikdo. Mae se rozhlížela mezi řadami kajaků a pádel a záchranných vest. „Haló?" zavolala.

„Tady!" ozvalo se. „Tady jsem, v přívěsu."

Za řadami vybavení stál na betonových tvárnicích přívěs a otevřenými dveřmi bylo vidět mužské nohy na stole a šňůru telefonu nataženou k neviditelnému obličeji. Vyšla po schodech a v temném prostoru uviděla muže, něco přes třicet, proplešatělého, se vztyčeným ukazováčkem. Mae se každých pár minut dívala na telefon a sledovala, jak jí utíká čas: 16.20, 16.21, 16.23. Když skončil, usmál se na ni.

„Děkuju za trpělivost. Co byste potřebovala?“

„Je tu Marion?“

„Ne, matka tu není. Já jsem Walt.“ Vstal a potřásl jí rukou. Byl vysoký, hubený a opálený.

„Moc mě těší. Nejdu pozdě?“

„Pozdě na co? Na večeři?“ opáčil v domnění, že se mu podařil vtip.

„Půjčit si kajak.“

„Jo tak. No, kolik je? Teď jsem se chvíli nekoukal.“

Ona se ani dívat nemusela. „Šestnáct dvacet šest,“ řekla.

Odkašlal si a usmál se. „Šestnáct dvacet šest, jo? No, většinou zavíráme v pět, ale vy máte dost dobrej přehled o čase, takže se snad můžu spolehnout, že ho vrátíte v sedmnáct dvacet dva. To je fér, ne? Já pak musím jet vyzvednout dceru.“

„Děkuju,“ řekla Mae.

„Tak pojďte,“ pobídl ji. „Nedávno jsme přešli na digitální systém. Máte u nás účet?“

Mae mu řekla jméno a on ho naťukal do nového tabletu, ale ten mu nic nevyplivl. Po třech pokusech zjistil, že mu nefunguje wifina. „Zkusím to přes telefon,“ nadhodil a vytáhl přístroj z kapsy.

„Nemohli bychom to udělat, až se vrátím?“ navrhla Mae a on souhlasil, aspoň prý mezitím zprovozní síť. Vydal Mae záchrannou vestu a kajak, a když byla na vodě, znovu se podívala na telefon. Šestnáct třicet dva. Měla skoro hodinu. Na hladině zátoky to znamenalo spoustu času. Hodina tu byla jako celý den.

Vyrazila, ale tentokrát v přístavu žádné tuleně neviděla, ačkoli záměrně pádlovala pomalu, aby je přilákala. Zamířila ke starému, zpola utopenému molu, kde se tuleni občas slunili, ale ani tam žádného nenašla. Ani tuleně, ani lachtany, molo bylo prázdné, jen na kůlu seděl jediný špinavý pelikán.

Pádlovala dál, kolem upravených jachet i obskurních bárek na otevřené moře. Tam si na chvíli odpočinula, vnímala vodu pod sebou, něžně ji kolébala jako spoustu sáhů hluboká žela-

tina. Jak tak seděla bez hnutí, dvacet metrů před ní se vynořila dvojice hlav. Byli to tuleni, dívali se jeden na druhého, jako by se rozhodovali, jestli se mají unisono podívat na Mae. Což taky po chvilce udělali.

Teď už se na sebe dívali tři, dva tuleni a Mae, všichni bez mrknutí oka, až jednomu z tuleňů zřejmě došlo, že Mae je jen naprosto nezajímavá nehybná postava, a tak zmizel ve vlnách a druhý tuleň ho bleskově následoval.

V dálce před sebou, zhruba v polovině zálivu, zahlédla něco nového, nějakou umělou siluetu, které si dřív nevšimla, a vzala si do hlavy, že se k ní dostane a prozkoumá ji. Dopádlovala blíž a zjistila, že jsou to dvě lodi, stařičký rybářský člun připoutaný k malé loďce. Ta měla na sobě propracovaný, ale jaksi improvizovaný přístřešek. Kdyby se něco takového vyskytlo na pevnině, zvlášť tady, úřady by to okamžitě nechaly zbourat. Vypadal jako z fotek hooverville nebo z nějakého uprchlického tábora.

Mae seděla a mžourala na tu nádheru, když vtom se zpod modré plachty vynořila žena.

„Dobrý den," prohlásila. „Kde jste se tu tak zčistajasna zjevila?" Bylo jí kolem šedesáti, měla dlouhé bílé vlasy, husté a roztřepené, stažené do culíku. Popošla o pár kroků a Mae si všimla, že je mladší, než předpokládala, možná těsně přes padesát, hlavu stále ještě protkanou blonďatými vlasy.

„Dobrý den," pozdravila Mae. „Omlouvám se, jestli jsem dojela moc blízko. V přístavu nám neustále kladou na srdce, abychom vás tu neobtěžovali."

„Většinou to tak je," odvětila žena. „Ale vzhledem k tomu, že se právě chystáme na večerní koktejl," řekla a usadila se do bílého plastového křesílka, „máte bezchybné načasování." Otočila hlavu a promluvila směrem k modré plachtě. „Ty se tam budeš schovávat?"

„Vytahuju pití, čumáčku," pronesl muž, který stále ještě nebyl vidět, ale snažil se znít slušně.

Žena se obrátila zpátky k Mae. V tlumeném světle se jí

leskly oči, působilo to maličko zlověstně. „Vypadáte neškodně. Nechcete na palubu?“ Naklonila hlavu a měřila si Mae pohledem.

Mae dopádlovala blíž, načež hlas, který zněl zpod plachty, získal lidskou podobu. Objevil se chlap kost a kůže, trochu starší než jeho společnice, a pomalu přelezl z člunu na loďku. V rukou nesl dvě termosky.

„Dá si s námi?“ zeptal se ženy a složil se na bílé křesílko vedle ní.

„Pozvala jsem ji,“ odvětila žena.

Když byla Mae tak blízko, že rozeznala jejich obličeje, viděla, že jsou čistí a upravení – bála se, že jejich oblečení potvrdí, co loď naznačovala – že jsou nejen vodní vagabundi, ale navíc nebezpeční.

Pár ji chvíli pozoroval, jak manévruje k jejich lodi, zvědavě, ale pasivně, jako by seděli v obýváku a před nimi běžel večerní program.

„Tak jí snad pomůžeš, ne?“ ozvala se žena podrážděně a muž vstal.

Skořepina jejího kajaku cvakla o ocelový okraj lodi a muž přes kajak hbitě přehodil lano a přitáhl ho k trupu, aby byly rovnoběžně. Pomohl Mae na prkennou palubu.

„Posaďte se,“ ukázala žena na prázdnou židli.

Mae si sedla a všimla si, jak muž vrhl po ženě nasupený pohled.

„Tak si snad doneseš svou, ne?“ obořila se na něj žena. Načež znovu zmizel pod modrou plachtou.

„Většinou ho takhle nesekýruju,“ prohodila k Mae a sáhla po termosce, kterou vedle ní předtím postavil. „Ale on neví, jak se chovat k hostům. Dáte si červené, nebo bílé?“

Mae neviděla důvod, proč si vůbec nějaké dávat, koneckonců ještě nebyl večer a ona musela vrátit kajak a pak dojet domů, ale měla žízeň a bílé víno znělo v nízkém odpoledním sluníčku lákavě, a tak se rychle rozhodla, že si dá. „Bílé prosím,“ řekla.

Ze záhybů plachty se vynořila červená stolička a za ní muž, okatě ublížený.

„Heleď, sedni si tu a a napij se," řekla mu žena a do papírových kelímků nalila Mae bílé a sobě a svému partnerovi červené. Muž se posadil, připili si a víno, přinejlepším průměrné, chutnalo báječně.

Muž si ji měřil pohledem. „Takže vy budete nejspíš dobrodružnej typ. Extrémní sporty a tak." Vyprázdnil kelímek a sáhl po termosce. Mae čekala od ženy nesouhlasný pohled, jaký by vrhla její matka, ale ona se zavřenýma očima nastavovala tvář zapadajícímu slunci.

Mae zavrtěla hlavou. „Ani ne. Vlastně vůbec ne."

„Sem moc kajakářů nepřijede," řekl a dolil si. „Drží se spíš u břehu."

„Mně připadá jako milá holka," ozvala se žena, oči pořád zavřené. „Koukni na to oblečení. Skoro jako ze soukromé školy. Ale není to žádný magor. Zkrátka milá holka s občasnými záblesky zvědavosti."

Teď omluvnou pózu pro změnu zaujal muž. „Dvakrát se napije vína a myslí si, že je jasnovidka."

„To nic," odvětila Mae, ačkoli si sama nebyla jistá, co si o ženině diagnóze má myslet. Oba si je prohlížela, když v tom žena otevřela oči.

„Zítra tudy potáhne hejno plejtvákovců," řekla a obrátila pohled k mostu Golden Gate. Přimhouřila oči, jako by v duchu slibovala oceánu, že až velryby připlavou, čeká je tu dobré zacházení. Pak oči znovu zavřela. Bavit Mae zřejmě zůstalo na muži.

„Tak jaká je dneska voda?" zeptal se.

„Dobrá," odpověděla Mae. „Hladina je klidná."

„Nejklidnější za poslední týden," přisvědčil a chvíli všichni mlčeli, jako by chtěli klidnou vodu uctít minutou ticha. A v tom tichu Mae přemýšlela, co by řekla Annie nebo rodiče, kdyby ji tu viděli, jak odpoledne na lodi pije víno. S cizími lidmi, kteří tu bydlí. Mercer by jí to schválil, to věděla.

„A nějaký tuleně jste viděla?“ zeptal se muž konečně.

Mae o těch lidech nevěděla zhola nic. Nepředstavili se a o její jméno se taky nezajímali.

Zdálky se ozvala siréna varující před mlhou.

„Dneska jen dva, směrem k pobřeží,“ řekla Mae.

„Jak vypadali?“ zajímal se muž, a když je Mae popsala, jejich šedivé hlavy jako z pauzáku, muž se obrátil k ženě. „Stevie s Kevinem.“

Žena kývla na srozuměnou.

„Řekl bych, že ostatní jsou dneska trochu dál, na lovu. Stevie a Kevin se z týhle části zátoky moc často nepouští. Každou chvíli je tu máme, vždycky nás zajdou pozdravit.“

Mae by se těch lidí nejraději zeptala, jestli tu žijí, a jestli ne, tak co tu přesně dělají, na tom člunu přivázaném k rybářské lodi, přičemž obě plavidla byla podle všeho nefunkční. Odstěhovali se sem nadobro? A jak se sem vůbec dostali? Ale ptát se na takové věci se zdálo nemožné, když se navzájem ani nepředstavili.

„Byla jste tu, když tamhle hořelo?“ zeptal se muž a ukázal na rozlehlý neobydlený ostrov uprostřed zálivu. Jeho němá černá masa se tyčila za nimi. Mae zavrtěla hlavou.

„Hořelo tam dva dny. To jsme sem zrovna nějak připluli. V noci byl ten žár znát až tady. Každou noc jsme skákali do tý zpropadený vody, jen aby nám nebylo vedro. Mysleli jsme, že nastal konec světa.“

Žena otevřela oči a zadívala se na Mae. „Plavala jste někdy v zátoce?“

„Párkrát,“ přiznala Mae. „Je to brutální. Ale jako malá jsem se koupávala v jezeře Tahoe. To je přinejmenším stejně studené.“

Mae dopila víno a na chvíli měla pocit, že září. Zamžourala do slunce, pak se odvrátila a v dálce si všimla muže na stříbrné plachetnici, jak vytahuje tříbarevnou vlajku.

„Kolik vám je let?“ zajímala se žena. „Vypadáte tak na jedenáct.“

„Čtyřiadvacet," řekla Mae.

„Proboha. Tvářičky máte jak dětskou prdýlku. Bylo nám vůbec někdy čtyřiadvacet, lásko?" Obrátila se k muži, který se zrovna propisovačkou škrábal na chodidle. Pokrčil rameny a žena to nechala být.

„Ale je tady krásně," prohodila Mae.

„To teda jo," řekla žena. „Krásně, překrásně. Třeba dnešní východ slunce, ten se moc povedl. A bude úplněk. Vychází úplně oranžový, postupně bledne. Voda bude nejdřív zlatá a pak platinová. Měla byste tu počkat."

„Já ho musím vrátit," namítla Mae a ukázala na kajak. Podívala se na telefon. „Asi za osm minut."

Vstala a s ní i muž. Vzal si od ní kelímek a svůj strčil do něj. „Myslíte, že se stihnete vrátit za osm minut?"

„Zkusím to," odvětila Mae.

Žena nahlas sykla. „Taková škoda, že už jede. Líbila se mi."

„Ona přece neumírá, zlato. A pořád je tu s námi," řekl muž. Pomohl Mae do kajaku a odvázal ho. „Buď slušná."

Mae ponořila ruku do vody a ošplíchla si zátylek.

„Tak si jen pluj, zrádkyně," ozvala se žena.

Muž obrátil oči v sloup. „Promiňte."

„To nic. Děkuju za to víno," řekla Mae. „Já se zase zastavím."

„To by bylo skvělý," na to žena, i když vypadala, že už je s Mae hotová. Jako by si chvíli myslela, že je Mae nějaká, ale teď když věděla, že taková není, dokázala se s ní rozžehnat, dokázala ji vrátit světu.

Mae pádlovala ke břehu, s lehkou hlavou a pokrouceným úsměvem od vína. Až v tu chvíli si uvědomila, na jak dlouho se odpoutala od myšlenek na rodiče, na Mercera, na stres v práci. Sbíral se vítr, tentokrát západní, a ona pádlovala po větru, ledabyle, všude to cákalo, až měla mokré nohy, obličej i ramena. Připadala si silná, svaly jí rostly s každým cákancem studené vody. Všechno se jí to moc líbilo, jak se rozhoupané loďky

přibližovaly, zjevovaly se připoutané jachty a dostávaly jména a nakonec se objevila i pláž a na ní Walt.

Když v pondělí přišla do práce a nalogovala se, na druhé obrazovce měla asi stovku zpráv.

Od Annie: *V pátek večer jsi nám chyběla!*

Od Jareda: *Přišlas o pěknou párty.*

Od Dana: *Škoda že jsi v neděli nepřišla!*

Mae prozkoumala kalendář a zjistila, že v pátek byla párty pro všechny z Renesance. V neděli se konalo grilování pro nováčky – pro ty, kteří do Circlu přibyli během těch dvou týdnů, co tu ona byla.

Dneska toho bude hodně, napsal jí Dan. *Co nejdřív se stav.*

Stál v koutě kanceláře, čelem ke zdi. Zlehka zaklepala a on, aniž se otočil, zdvihl ukazováček, aby chvilku počkala. Mae ho pozorovala, a protože si myslela, že telefonuje, trpělivě a tiše čekala. Pak jí došlo, že používá sítnicové displeje a potřebuje prázdné pozadí. Občas takhle Circlany vídala stát čelem ke zdi, aby byl obraz na retinálním displeji jasnější. Když skončil, obrátil se k Mae a věnoval jí přátelský, ale letmý úsměv.

„Ty jsi včera nemohla přijít?“

„Promiň. Byla jsem u našich. Táta –“

„Skvělá akce. Myslím, že jsi byla jediný nováček, který chyběl. Ale to probereme potom. Teď bych tě chtěl o něco poprosit. Vzhledem k tomu, jak rychle expandujeme, museli jsme nabrat spoustu nových lidí a já jsem si říkal, jestli bys mi s některými trochu nepomohla.

„Samozřejmě.“

„Pro tebe to bude hračka. Ukážu ti, co a jak. Půjdeme ke tvému stolu. Renato?“

Renata je následovala, v ruce malý monitor velký asi jako zápisník. Umístila ho Mae na stůl a odešla.

„Tak. V ideálním případě bys měla dělat totéž co Jared, když jsi nastoupila, vzpomínáš? Kdykoli přijde nějaký oříšek

a bude potřeba někdo zkušenější, budeš k dispozici. Ty už jsi teď mazák. Dává to smysl?“

„Dává.“

„Zároveň bych chtěla, aby se tě nováčci mohli při práci na něco zeptat. Nejsnáz to půjde přes tuhle obrazovku.“ Ukázal na malý displej, umístěný pod hlavním monitorem. „Jakmile se tu něco objeví, je to od někoho z tvých nováčků.“ Nový displej zapnul a napsal na svém tabletu: „Mae, pomoz mi!“ Prosba se objevila na nové, čtvrté obrazovce. „Je to jednoduché, ne?“

„Je.“

„Výborně. Nováčci dorazí, jakmile je Jared vyškolí. Zrovna je s nimi. Kolem jedenácté tu bude dvanáct nových lidí, tak se na ně připrav.“

Pak jí poděkoval a odešel.

Dotazů bylo až do jedenácti dost, ale ona držela hodnocení na devadesáti osmi. Párkrát dostala míň než sto, dvakrát dokonce k devadesáti, takže rozesílala dotazníky a ve většině případů zákazník opravil hodnocení na sto.

V jedenáct zvedla hlavu a do místnosti vešel Jared se skupinkou lidí. Všichni vypadali velmi mladě a našlapovali opatrně, jako by se báli, že vzbudí spící mimino. Jared je rozesadil a stůl, který byl celé týdny prázdný, se najednou během pár minut zaplnil.

Jared si stoupl na židli. „Dobře mě poslouchejte!“ řekl. „Prošli jste zdaleka nejrychlejší přijímací procedurou. A nejrychlejším školením. A čeká vás nejšílenější a nejrychlejší první den. Ale já vím, že to všichni zvládnete. Především proto, že vám budu celý den k ruce, a se mnou i Mae. Mohla by ses postavit?“

Mae vstala. Ale vidělo na ni jen málo nováčků. „Nestoupla by sis na židli prosím?“ požádal ji Jared, a Mae poslechla. Uhlazovala si sukni a připadala si trochu hloupě, takhle odhalená. Doufala, že nespadne.

„Celý den budeme odpovídat na vaše otázky a přebírat za

vás složitější problémy. Když narazíte na nějaký oříšek, přepošlete ho a dostane se k tomu z nás, který bude mít zrovna kratší frontu dotazů. Pokud se budete chtít na něco zeptat, platí totéž. Pošlete otázku kanálem, který jsem vám ukazoval na školení, a dostane se k jednomu z nás. Já nebo Mae vám odpovíme. Je všem všechno jasné?" Nikdo se ani nehnul, ani nepípl. „Dobře. Tak já to znovu spustím a pojedeme do půl jedné. Dnes si oběd trochu zkrátíme, měli jsme školení a tak, ale v pátek vám to vynahradíme. Všichni připravení?" Nikdo z nich připravený nevypadal. „Tak jedeme!"

Jared seskočil a Mae slezla, znovu se usadila a zjistila, že je o třicet dotazů pozadu. Začala pracovat na prvním a do minuty měla od jednoho z nováčků na čtvrté obrazovce zprávu.

Zákazník chce přehled o všech platbách za minulý rok. Seženu ho? A kde?

Mae nováčka nasměrovala do správné složky a pak se vrátila k dotazu, který měla před sebou. Až do půl jedné to tak šlo dál, od její práce ji každých pár minut odvedla otázka čerstvého kolegy. Pak si Jared znovu vylezl na židli.

„Tak, to bychom měli," řekl. „Dáme si oběd. Náročné. Náročné, co? Ale zvládli jsme to. Celkové průměrné hodnocení máte devadesát tři, což normálně není žádná sláva, ale vzhledem k novým systémům a větší zátěži to jde. Gratuluju. Najezte se, načerpejte sílu a v jednu se tu uvidíme. Mae, zastav se za mnou, až budeš moct."

Seskočil, a než Mae stačila vstát, už stál u jejího stolu. V obličeji měl přátelsky ustaraný výraz.

„Ty jsi ještě nebyla na klinice."

„Já?"

„Je to pravda?"

„Asi jo."

„Měla jsi tam jít hned první týden."

„Aha."

„Čekají na tebe. Mohla bys tam zajít dnes?"

„Jasně. Hned?“

„Ne, ne. Teď toho máme hrozně moc, jak vidíš. Co třeba ve čtyři? Ten konec zvládnu sám. A odpoledne už nováčci budou fungovat líp. Baví tě to dneska?“

„Jasně.“

„Náročné, co?“

„No, ta práce dostává další rozměr.“

„To je pravda. A těch rozměrů bude ještě víc, tím si buď jistá. Vím, že lidi jako ty běžná práce v PoZ nudí, takže příští týden ti představím zase jiný aspekt tvé práce. Bude se ti to moc líbit.“ Mrkl na náramek, kolik je hodin. „Sakra. Měla by ses jít najíst. Doslova ti utrhuju od pusy. Utíkej. Máš dvaadvacet minut.“

Mae v nejbližší kuchyňce našla hotový sendvič a snědla si ho u stolu. Pocházela přitom feed na třetí obrazovce a hledala naléhavé zprávy, které vyžadují reakci. Odpověděla na jednatřicet zpráv a byla spokojená, že všem věnovala patřičnou pozornost.

Odpoledne uhánělo jako rozjetý vlak, neustále chodily nové otázky od nováčků, navzdory tomu, co tvrdil Jared. Ten několikrát zmizel, zapáleně cosi řešil po telefonu. Mae se snažila zvládnout zdvojený nápor a v 15.48 bylo její průměrné hodnocení devadesát šest, skupina nováčků se dostala na devadesát čtyři. To není zlé, pomyslela si, vzhledem k tomu, že sem přibylo dvanáct nových lidí a já jim musela pomáhat, navíc skoro tři hodiny sama. Když přišla čtvrtá, věděla, že ji čekají na klinice, a doufala, že na to Jared nezapomněl. Když vstala, všimla si, že se dívá na ni a ukazuje jí zdvižený palec, a tak odešla.

Vstupní hala kliniky vlastně vůbec žádná hala nebyla. Připomínala spíš kavárnu – dvojice Circlanů v družném hovoru, vitrína s překrásně naaranžovanými zdravými pokrmy a nápoji a salátový bar se zeleninou pěstovanou přímo v kampusu, k tomu nástěnný displej s receptem na paleo polévku.

Mae nevěděla, ke komu má jít. V místnosti bylo pět lidí, čtyři něco dělali na tabletu a poslední stál v koutě, zřejmě pracoval s retinálním displejem. Žádná přepážka, za kterou by ji uvítala tvář sestry.

„Mae?“

Podívala se za hlasem a spatřila usměvavou brunetu s dolíčky ve tvářích.

„Můžeme?“

Odvedla ji modrou chodbou do místnosti, která vypadala spíš jako designová kuchyň než jako ordinace. Ukázala jí na naducané křeslo a nechala ji tam samotnou.

Mae se posadila, pak vstala, zaujatá skříňkami podél stěn. Horizontální linky tenké jako vlákno určovaly, kde jedna zásuvka končila a jiná začínala, ale nikde žádný knoflík nebo madlo. Přejela rukou po povrchu, tenounké mezírky byly sotva znatelné. Nad skříňkami visel proužek oceli a na něm byla vyrytá slova: LÉČIT ZNAMENÁ VĚDĚT. VĚDĚT ZNAMENÁ SDÍLET.

Dveře se otevřely a Mae nadskočila.

„Ahoj Mae,“ řekla tvář, krásná a usměvavá, a plula směrem k ní. „Já jsem doktorka Villalobosová.“

Mae s pusou dokořán potřásla doktorce rukou. Byla příliš úchvatná, než aby pracovala v téhle místnosti a mluvila s Mae. Nebylo jí víc než čtyřicet, měla černé vlasy stažené do culíku a zářivou kůži. Na krku jí visely elegantní brýle na čtení, těsně lemované okrajem sametového saka, a spočívaly na bujných ňadrech. Na nohou měla pěticentimetrové podpatky.

„Ráda tě tu vidím, Mae.“

Mae nevěděla, co říct. Nakonec ze sebe dostala „Děkuju za pozvání,“ a okamžitě si připadala jako pitomec.

„Ale kdepak, já děkuju, že jsi přišla,“ řekla doktorka. „Zveme si sem každého, většinou první týden, takže jsme o tebe měli trochu strach. Pročpak ses tak zdržela?“

„Jen jsem toho měla moc.“

Pozorně si doktorku prohlížela, jestli najde nějaký nedosta-

tek, až konečně objevila znaménko na krku. Trčel z něj jediný drobounký chloupek.

„Tak moc, že jsi zapomněla na zdraví? To neříkej." Doktorka stála k Mae zády, chystala nějaké pití. S úsměvem se obrátila. „Tohle je skutečně jen úvodní prohlídka, základní kontrola, kterou děláme všem novým zaměstnancům tady v Circlu. V první řadě klademe důraz na prevenci. Potřebujeme, aby Circlané byli zdraví na duchu i na těle, a tak poskytujeme vyčerpávající služby. Odpovídá to všemu, co ti říkali na začátku?"

„Odpovídá. Mám kamarádku, která tu už pár let pracuje. Říkala mi, že zdejší zdravotní péče je neuvěřitelná."

„To tedy ráda slyším. Jak se ta kamarádka jmenuje?"

„Annie Allertonová."

„Aha, pravda. Mělas to napsáno v kartě. Annie máme všichni moc rádi, pozdravuj ji ode mě. Anebo ji vlastně můžu pozdravit sama. Chodí ke mně, takže ji obtýden vídám. Říkala ti, že se na kontroly dochází obtýden?"

„To znamená –"

Doktorka se usmála. „Každý druhý týden. To proto, že chceme problémům předcházet. Když sem pacient přijde, až když ho něco trápí, nelze nic zachytit včas. Pravidelné kontroly zahrnují výživové poradenství a sledujeme veškeré výkyvy v celkovém zdravotním stavu pacientů. To je klíčové pro včasné rozpoznání případných potíží, dávkování léků, předvídání problémů, když jsou ještě daleko, a ne až když tě převálcují. Zní to dobře?"

Mae si vzpomněla na tátu, jak pozdě doktorům došlo, že jeho příznaky znamenají roztroušenou sklerózu. „Moc dobře," řekla.

„A veškerá data, která tu generujeme, si můžeš zobrazit online. Všechno, co děláme a o čem mluvíme, a samozřejmě i svou anamnézu. Když jsi nastupovala, podepsala jsi formulář, ve kterém jsi souhlasila s přenosem informací od všech tvých ostatních doktorů, tudíž je máš konečně všechny pohromadě, jsou k dispozici tobě i nám, takže můžeme rozhodovat, sle-

dovat opakující se vzorce a předvídat problémy. Můžeme si zkrátka udělat celkový obrázek. Chtěla bys to vidět?“ zeptala se doktorka a pak zapnula nástěnný displej. Před Mae se objevila její kompletní anamnéza, v seznamech, ilustračních obrázcích a ikonách. Doktorka Villalobosová se obrazovky dotýkala, otvírala složky, přesouvala obrázky a ukazovala výsledky všech lékařských vyšetření, která kdy absolvovala – až k první prohlídce před školkou.

„Co dělá to koleno?“ zeptala se doktorka. Našla zprávu z magnetické rezonance, na které byla Mae před pár lety. Nakonec se rozhodla, že na operaci předního zkříženého vazu nepůjde, její tehdejší pojištění se na ni nevztahovalo.

„Funguje,“ řekla Mae.

„Kdybys ho chtěla dát do pořádku, dej mi vědět. Tyhle operace děláme tady na klinice. Zabiješ tím jedno odpoledne, samozřejmě je to zdarma. Circlu záleží na tom, aby měli zaměstnanci funkční kolena.“ Doktorka se obrátila a usmála se na Mae, cvičeně, ale přesvědčivě.

„Poskládat si informace z tvého dětství nebylo jednoduché, ale odteď už máme všechno kompletní. Každé dva týdny ti vezmeme krev, uděláme kognitivní testy, zkontrolujeme reflexy, mrkneme na oči a provedeme pokaždé trochu jinou sadu trochu neobvyklejších vyšetření, jako je magnetická rezonance a tak podobně.“

Mae to nešlo do hlavy. „Jak si to můžete finančně dovolit? Vždyť jenom magnetická rezonance stojí –“

„Víš, prevence je laciná. Zvlášť když najdeme nějakou bulku ve čtvrtém stádiu, a přitom jsme ji mohli objevit už v prvním. Ten rozdíl v ceně je zásadní. Vzhledem k tomu, že Circlané jsou většinou mladí a zdraví, stojí nás zdravotní péče jen zlomek toho, co by stála podobně velkou společnost, která postrádá naši prozíravost.“

Mae měla zase ten pocit, na který už si tu zvykla: že jen tady jsou schopni přemýšlet o reformách, jejichž nutnost a na-

léhavost je neoddiskutovatelná – a kdyby jen přemýšlet, hlavně je zavádět.

„Kdy jsi byla naposledy na prohlídce?“

„Možná na vysoké.“

„No teda, pane jo. Tak to vezmeme popořadě, nejdřív základní životní funkce. Tohle už jsi viděla?“ Doktorka jí ukázala stříbrný náramek, asi tak sedm centimetrů široký. Mae takové viděla u Jareda a Dana, ale ti měli gumové, volné. Tenhle byl tenčí a lehčí.

„Asi ano. To měří pulz?“

„Přesně tak. Většina dlouhodobějších zaměstnanců Circlu tenhle náramek v nějaké verzi má, ale stěžují si, že je volný, jako nějaké korálky. A tak jsme ho předělali, aby lépe držel. Zkusíš si ho?“

Mae přikývla a doktorka jí náramek zacvakla na levé zápěstí. Seděl skvěle. „On hřeje,“ všimla si Mae.

„Chvíli takhle bude hřát, pak si na sebe zvyknete. Ale musí být samozřejmě v kontaktu s kůží, aby měřil všechno, co chceme – což znamená všechno. Chtěla jsi kompletní program, ne?“

„Asi ano.“

„Při nástupu jsi nahlásila, že máš zájem o všechna dostupná měření. Pořád to platí, že?“

„Platí.“

„Dobře. Tohle vypij prosím.“ Podala jí hustou zelenou tekutinu, kterou předtím míchala. „Je to takový koktejl.“

Mae tekutinu vypila. Táhla se a studila.

„Právě jsi do sebe vpravila senzor, který se připojí k náramku. Byl v té skleničce.“ Doktorka rozpustile pleskla Mae po rameni. „Tohle mě hrozně baví.“

„To už jsem ho spolkla?“

„Je to nejlepší způsob. Kdybych ti ho dala do ruky, cukala by ses a ječela. Ale je maličký a samozřejmě organický, takže ho vypiješ, ani o něm nevíš, a je po všem.“

„Takže už mám ten senzor v sobě?“

„Máš. A teď,“ řekla doktorka a poklepala na náramek, „teď už je aktivní. Bude shromažďovat data o tvém tepu, krevním tlaku, hladině cholesterolu, teplotě, příjmu kalorií, době a kvalitě spánku, efektivitě trávení a tak podobně. Pak ještě jedna věc, šikovná hlavně pro Circlany jako ty, kteří se občas potýkají se stresem. Ten náramek měří i kožní vodivost, takže hned poznáš, když jsi nervózní nebo máš strach. Když u některého z Circlanů nebo u celého úseku pozorujeme vysokou úroveň stresu, můžeme například upravit pracovní náplň. Náramek také měří pH potu, abys poznala, že se potřebuješ napít alkalické vody. Přístroj rozpozná i tvé držení těla a upozorní tě, když máš změnit polohu. Kyslík v krvi i tkáních, hladinu červených krvinek nebo třeba počet kroků. Jak víš, lékaři doporučují asi tak deset tisíc kroků denně a ty teď uvidíš, jak jsi na tom. Schválně, zkus se projít po místnosti.“

Mae na zápěstí svítilo číslo 10 000 a s každým krokem klesalo – 9 999, 9 998, 9 997.

„Všichni nováčci už dostávají tyhle nové modely a za pár měsíců je budou mít všichni Circlané. Naše myšlenka je, že s kompletními informacemi budeme schopni poskytovat lepší péči. Nekompletní informace vytvářejí mezery v našich znalostech a z lékařského hlediska tyhle mezery znamenají chyby a opomenutí.“

„Já vím,“ řekla Mae. „S tím jsem měla problém na vysoké. Člověk musel všechny tyhle informace hlásit sám, takže v tom byl děsný zmatek. Tři spolužáci umřeli na meningitidu, než se přišlo na to, jak se šíří.“

Výraz doktorky Villalobosové potemněl. „A takové incidenty teď nejsou nutné. V první řadě nemůžeme čekat, že student dokáže správně dodat veškerá data. Někdo by to měl dělat za něj, aby se mohl soustředit na školu. Už jenom pohlavní choroby nebo žloutenka typu C – jen si představ, že by veškeré informace byly okamžitě k dispozici. V takovém případě by se

dalo okamžitě jednat. Žádné odhadování. Slyšelas o tom pokusu na Islandu?“

„Asi ano,“ řekla Mae, ale jistá si nebyla.

„Inu, vzhledem k tomu, jak neuvěřitelně je populace Islandu homogenní, původ většiny místních sahá mnoho staletí nazpět. Kdokoli dokáže snadno vypátrat své předky klidně tisíc let zpátky. A tak vědci začali mapovat genom Islanďanů, skutečně každého obyvatele, a dokázali vysledovat všechny možné choroby až k jejich původu. Ta uzavřená skupina lidí jim poskytla spoustu cenných dat. Ideální je právě stabilní a relativně stejnorodá skupina vystavená týmž faktorům – navíc taková, kterou můžeme průběžně studovat. Uzavřenost skupiny a vyčerpávající informace byly pro výsledky nesmírně důležité. My doufáme, že se nám něco podobného podaří i tady. Pokud začneme sledovat nováčky a postupně i všech víc než deset tisíc Circlanů, rozpoznáme problémy mnohem dřív, než budou skutečně závažné, a shromáždíme data o zdejší populaci jako celku. Vy nováčci jste povětšinou podobně staří a v dobrém zdravotním stavu. Dokonce i ajťáci,“ řekla a usmála se vtipu, který evidentně vykládala často. „Takže když se objeví odchylky, chceme o nich vědět, a zajímají nás trendy, ze kterých se můžeme něco dozvědět. Co ty na to?“

Mae se teď věnovala spíš náramku.

„Mae?“

„Ano. Zní to skvěle.“

Náramek byl překrásný, pulzující vlákno plné světýlek, diagramů a čísel. Její tep zobrazovala jemně vyvedená růže, která se otvírala a zavírala. Na displeji bylo i EKG, znovu a znovu vystřelovalo doprava jako modrý blesk. Její teplota byla zobrazena zeleně, 36,7. „A k čemu jsou tahle tlačítka?“ zeptala se. Pod čísly jich byla celá řada.

„Ten náramek dokáže měřit asi stovku dalších věcí. Když si jdeš zaběhat, změří ti vzdálenost. Porovnává tep v klidu a v pohybu. Měří BMI, příjem kalorií… Vidíš, na to přijdeš.“

Mae zkoušela všechno možné. Ten náramek byl jeden z nejelegantnějších předmětů, které kdy viděla. Data měla mnoho vrstev, každá informace vybízela ptát se dál, zkoumat hloub. Když ťukla na svou aktuální teplotu, na displeji se ukázala průměrná teplota za posledních čtyřiadvacet hodin, maximum, minimum a medián.

„Všechna data," pokračovala doktorka Villalobosová, „se samozřejmě ukládají do cloudu a tvého tabletu, takže jsou ti kdykoli k dispozici. Jsou neustále dostupná a průběžně se aktualizují. Takže když náhodou upadneš, uhodíš se do hlavy a odveze tě sanitka, na pohotovosti si za pár vteřin můžou zobrazit celou tvoji anamnézu."

„A ten náramek je zadarmo?"

„Jistě že je zadarmo. Patří do našeho zdravotního plánu."

„Je moc pěkný," řekla Mae.

„Jo, všem se líbí. Teď bych ti měla položit zbylé standardní otázky. Kdy jsi naposledy menstruovala?"

Mae se snažila rozpomenout. „Asi před deseti dny."

„Jsi sexuálně aktivní?"

„V současné době ne."

„A obecně?"

„To ano, jistě."

„Bereš antikoncepci?"

„Ano."

„Dobře. Recept ti napíšeme tady. Až půjdeš odsud, řekni Tanye, dá ti kondomy, ty tě ochrání zase před jinými věcmi než prášky. Bereš ještě nějaké léky?"

„Ne."

„Antidepresiva?"

„Ne."

„Dalo by se říct, že jsi obecně spokojená?"

„Určitě."

„Nějaké alergie?"

„Ano."

„Jasně. To tu mám. Na koňskou srst, smůla. Nějaké choroby v rodině?“

„Jako v mém věku?“

„Kdykoli. Co tví rodiče? Jsou zdraví?“

Způsob, jakým se doktorka zeptala, jak zcela zřejmě čekala, že odpověď bude ano, jak stylusem už už brousila nad tabletem, to vše Mae vyrazilo dech a ona nebyla schopná slova.

„Ach, zlatíčko,“ řekla doktorka, objala Mae kolem ramen a naklonila si ji k sobě. Slabounce voněla po květinách. „To bude dobré,“ řekla a Mae se rozbrečela. Ramena jí škubala, teklo jí z nosu i z očí. Věděla, že doktorce úplně zmáčí bavlněný plášť, ale cítila úlevu a odpuštění, a tak doktorce Villalobosové vyložila všechno o otcových příznacích, o jeho únavě i o víkendové nehodě.

„Ach, Mae,“ řekla doktorka a hladila ji po vlasech. „Mae. Mae.“

Mae nedokázala přestat. Vyprávěla o srdcervoucí situaci s pojišťovnou, že matka počítá s tím, že se o něj bude do konce života starat, bojovat za každý krok v léčbě, denně bude trávit hodiny telefonováním s těmihle lidmi…

„Mae,“ přerušila ji konečně doktorka, „ptala ses na personálním, jestli by nemohli zařadit rodiče do firemního plánu?“

Mae vzhlédla. „Cože?“

„Někteří Circlané mají příbuzné zahrnuty ve firemním pojištění. Myslím, že v tvé situaci by to bylo možné.“

Mae o ničem takovém předtím neslyšela.

„Zeptej se na personálním,“ řekla lékařka. „Nebo možná bude lepší, když se zeptáš Annie.“

„Proč jsi mi to neřekla dřív?“ obořila se na ni ten večer Annie. Seděly v její kanceláři, rozlehlé bílé místnosti s francouzskými okny a dvěma nízkými gauči. „Nevěděla jsem, že mají rodiče s pojišťovnou takový trápení.“

Mae se dívala na zeď plnou zarámovaných fotek, na nichž byly stromy nebo keře obscénních tvarů. „Když jsem tu byla naposledy, měla jsi jich tak šest nebo sedm, viď?“

„Jo. Rozneslo se, že jsem vášnivá sběratelka, takže teď skoro každý den dostávám novou fotku. A jsou čím dál oplzlejší. Vidíš tu nahoře?“ Annie ukázala na fotku kaktusu, který vypadal jako obří penis.

Ve dveřích se objevila do bronzova opálená tvář, ale tělo zůstalo schované za rohem. „Potřebuješ mě ještě?“

„Jasně že tě potřebuju, Vickie,“ odvětila Annie. „Nechoď nikam.“

„Říkala jsem si, že bych šla na zahájení toho saharského projektu.“

„Vickie. Neopouštěj mě,“ řekla Annie bez výrazu. „Mám tě ráda a chci, abychom byly spolu.“ Vickie se usmála, ale zjevně si říkala, kdy už toho Annie nechá a pustí ji.

„No tak jo,“ řekla konečně Annie. „Taky bych měla jít. Ale nemůžu. Tak si jdi.“

Tvář zmizela.

„Znám ji?“ zeptala se Mae.

„Je v mém týmu,“ odpověděla Annie. „Je nás teď deset, ale Vickie je má pravá ruka. Slyšela jsi o té Sahaře?“

„Myslím, že jo.“ Mae si o tom přečetla na Vnitřním kruhu, šlo o jakýsi plán spočítat zrnka písku na Sahaře.

„Promiň, mluvily jsme o tátovi,“ uvědomila si Annie. „Nechápu, proč jsi mi to neřekla.“

Mae jí po pravdě odpověděla, že by ji ani nenapadlo, že by zdraví jejího otce mohlo jakkoli souviset s Circlem. Žádná společnost na světě přece neplatí zdravotní péči rodičům nebo sourozencům svých zaměstnanců.

„Jistě, ale víš přece, co říkáme,“ namítla Annie. „Cokoli, co zkvalitní život našich Circlanů…“ Zřejmě čekala, že za ni dopoví Mae, jenže ta netušila, jak věta pokračuje. „… je okamžitě možné. To bys měla vědět!“

„Promiň."

„To vám říkali hned při nástupu. Mae! No nic, pustím se do toho." Annie cosi ťukala do telefonu. „Ale asi až později. Teď musím na schůzku."

„Je šest hodin." Podívala se na zápěstí. „Ne. Půl sedmé."

„To nic není! Budu tu tak do dvanácti. Možná celou noc. Dějí se nám tu teď moc zajímavé věci." V obličeji zářila, jako by nic nebylo nemožné. „Řešíme takovou vypečenou ruskou záležitost s daněma. Tam se s tím neserou."

„Spíš na ubytovně?"

„Ne. Asi si jen srazím tyhle dva gauče. Do prdele. Musím jít. Opatruj se."

Annie ji objala a vyšla z místnosti.

Mae zůstala v kanceláři sama, úplně ohromená. Je vůbec možné, že by se otec brzy dočkal opravdového pojištění? Že ten krutý paradox jeho a matčina života – jak neustálé bitvy s pojišťovnami připravují otce o zdraví a znemožňují matce pracovat, takže nemůže vydělat peníze na jeho léčení – zmizí?

Zabzučel jí telefon. Byla to Annie.

„A ničeho se neboj. Víš, že jsem na tyhle věci frajer. Můžeš se spolehnout." Nato zavěsila.

Mae se dívala z okna na San Vincenzo, z větší části postavené nebo zrenovované v posledních pár letech – restaurace pro Circlany, hotely pro návštěvníky Circlu, obchody s nadějí, že nalákají Circlany i návštěvníky, školy pro děti Circlanů. Circle zabral přes padesát budov v okolí a proměnil sešlá skladiště v umělé horolezecké stěny, školy a výpočetní centra. Všechny ty stavby byly odvážné a bezprecedentní, mnoho koňských délek před běžným standardem.

Mae znovu zazvonil telefon a opět to byla Annie.

„Mám pro tebe dobrou zprávu, takhle rychle jsem to sama nečekala. Ptala jsem se a nic to nebude. Platíme péči asi deseti dalším rodičům, a dokonce i několika sourozencům. Trochu jsem potahala za nitky a tátu prý taky vezmou."

Mae se podívala na telefon. Od chvíle, kdy o svém problému poprvé řekla Annie, uběhly čtyři minuty.

„No do prdele. To myslíš vážně?“

„Chceš, aby vzali i mámu? Jasně že chceš. Je zdravější, takže to vůbec nebude problém. Přijmeme je oba.“

„Kdy?“

„No asi hned.“

„To snad není pravda.“

„No tak, věř mi trochu,“ řekla Annie zadýchaně. Kamsi rychle šla. „Nic to nebylo.“

„Takže to mám říct našim?“

„To jim to jako mám říct já?“

„Ale ne, já jen jestli je to jisté.“

„Je. Vážně o nic nejde. Platíme pojištění pro jedenáct tisíc lidí. Takže si můžeme určovat podmínky, no ne?“

„Děkuju, Annie.“

„Zítra ti zavolají z personálního a domluvíte se na podrobnostech. Já už zase musím běžet. Teď mám vážně zpoždění.“

A zavěsila.

Mae zavolala rodičům, řekla to nejdřív matce a pak otci, následovalo radostné výskání, slzy, velebení Annie jako zachránkyně rodiny a pak trapné řeči o tom, že je teď Mae opravdu dospělá a že se stydí, že se na svou dceru takhle spoléhají, že ji tak zatěžují, to je všecko tím prokletým systémem, ve kterém trčíme, říkali. Ale moc ti děkujeme, jsme na tebe pyšní. A když pak matka zůstala u telefonu sama, řekla jí: „Mae, zachránilas život nejen tátovi, ale i mně, přísahám Bohu, ty moje milá Maebelline.“

V sedm si Mae usmyslela, že už to nevydrží. Nedokázala v klidu sedět. Musela vstát a jít to nějak oslavit. Zkontrolovala, co se večer koná v kampusu. Zahájení saharského projektu už prošvihla a mrzelo jí to. Jinde se pořádal poetry slam, v kostýmech, a Mae odeslala potvrzení, že přijde. Jenže pak si všimla

kurzu vaření, kde se bude rožnit a jíst celá koza. Ten na jejím osobním žebříčku zaujal druhé místo. V devět měla vystoupit jakási aktivistka, která chtěla, aby jí Circle pomohl s kampaní proti ženské obřízce v Malawi. Kdyby se snažila, stihla by aspoň pár ze všech těch akcí, ale zrovna když si dávala dohromady jakýsi itinerář, všimla si něčeho, co zastínilo všechny ostatní: v kampusu, na trávníku vedle Doby železné, v sedm hodin vystoupí cirkus P(r)otrhlá prdka. Už o něm slyšela, recenzenti a kritikové se předháněli v superlativech, a navíc k její dnešní náladě pasoval cirkus zdaleka nejlíp.

Zkusila Annie, ale ta nestíhala, schůzka jí skončí nejdřív v jedenáct. Ale CircleSearch vyplivl několik známých, kteří se tam chystají, mimo jiné Renatu, Alistaira a Jareda – Alistair s Jaredem už tam dokonce byli –, a tak se sbalila a vyrazila.

Světla ubývalo a slunce všechno zlatilo, když zahýbala za roh Tří království a uviděla muže, vysokého na dvě patra, jak plive oheň. Za ním žena v třpytivé čelence házela a chytala neonovou kuželku. Mae našla cirkus.

Ve volném okruhu tu stály asi dvě stovky lidí a tvořily jakousi manéž kolem účinkujících, kteří pracovali pod širým nebem, s minimem rekvizit a zjevně omezeným rozpočtem. Circlané improvizovanou manéž spoře osvětlovali částečně náramky, částečně telefony, jimiž si představení natáčeli. Mae jedním okem pátrala po Jaredovi a Renatě a měla se na pozoru před Alistairem, ale stíhala u toho sledovat i cirkus. Produkce zřejmě neměla žádný jasně vymezený začátek – už běžela, když Mae dorazila – ani pevně danou strukturu. Vystupovalo asi deset lidí, všichni neustále na očích a všichni v ošuntělých kostýmech, oslavujících starodávnou skromnost. Menší mužík předváděl divoké akrobatické prvky v hrozivé masce slona. Téměř nahá žena s hlavou plameňáka tančila v kruzích, chvílemi připomínajíc baletku a chvílemi zase vrávoravého opilce.

Hned za ní si Mae všimla Alistaira. Zamával na ni a roze-

psal esemesku. Po chvilce se podívala na telefon a zjistila, že Alistair příští týden pořádá další, ještě větší a lepší akci pro fanoušky všeho portugalského. *Bude to grandiózní,* napsal. *Filmy, hudba, poezie, vyprávění a radost!* Odepsala, že určitě přijde a nemůže se dočkat. Pak pozorovala, jak si zprávu čte, zvedá oči a mává na ni.

Nato se pohledem vrátila k cirkusu. Účinkující chudobu zřejmě nepředstírali, skutečně jí žili – všechno na nich působilo staře a páchlo věkovitostí a rozkladem. Circlané okolo nich všechno zaznamenávali, aby si pamatovali podivnost téhle party bujarých tuláků, aby zdokumentovali, jak nepatřičně působili v Circlu, mezi pečlivě vyprojektovanými cestami a zahradami, mezi zdejšími zaměstnanci, kteří se pravidelně myli, snažili se aspoň trochu sledovat módní trendy a prali si oblečení.

Mae se prodrala davem a našla Josiaha s Denise, kteří ji moc rádi viděli, ale oba byli z cirkusu zjevně pohoršení, podle nich zacházel příliš daleko. Josiah už mezitím stihl napsat negativní hodnocení. Mae pokračovala dál, spokojená, že ji viděli a zaznamenali tak její přítomnost, a rozhodnutá sehnat si něco k pití. V dálce viděla řadu stánků a razila si cestu k nim, když vtom k ní doběhl jeden z účinkujících, muž bez trika, ale zato s mocným knírem a třemi meči. Působil poněkud nestabilně, a Mae hlavou prolétla myšlenka, že přestože předstírá, že má všechno pod kontrolou a jde o součást vystoupení, nakonec do ní vrazí s náručí plnou ostrých čepelí. Ztuhla, a když byl od ní snad deset dvacet centimetrů, ucítila, že ji někdo chytil za ramena a trhl s ní. Spadla na kolena, zády k muži s meči.

„Jsi v pořádku?“ zeptal se jí kdosi. Vzhlédla a zjistila, že místo ní teď proti cirkusákovi stojí nějaký cizí muž.

„Asi jo,“ vypravila ze sebe.

Pak se znovu otočil k cirkusákovi. „Co to mělo být, ty šašku?“

Nebyl to náhodou Kalden?

Žonglér si Mae prohlížel, jestli je v pořádku, a když se ujistil, že ano, obrátil se k muži před sebou.

Byl to Kalden, teď už si Mae byla jistá. Měl tu svou kaligrafickou figuru. Na sobě měl bílé triko s výstřihem do véčka a šedivé kalhoty, stejně těsné jako džíny, které na něm viděla poprvé. Nepřipadal Mae jako rváč, a přesto tu teď stál s vypjatou hrudí a rukama v pohotovosti a cirkusák si ho prohlížel, měřil si ho pevným pohledem, jako by se rozmýšlel, jestli se má udržet, pokračovat ve vystoupení a dostat zaplaceno, a to dobře, od téhle obrovité a prosperující a vlivné společnosti, anebo vystoupit z role a před dvěma stovkami lidí se s tímhle chlápkem poprat.

Nakonec se usmál, teatrálně si nakroutil knír a obrátil se.

„Mrzí mě to," řekl Kalden a pomohl jí na nohy. „Určitě jsi v pořádku?"

Mae přisvědčila. Kníratý chlap se jí ani nedotkl, jen ji polekal, a i to jen na okamžik.

Dívala se mu do obličeje, který v náhle modrém světle působil jako nějaká plastika od Brancusiho – hladká a dokonale oválná. Jeho obočí připomínala římské oblouky, nos zase titěrný čumák nějakého malého mořského stvoření.

„Ti kreténi tu především nemají co dělat," řekl. „Banda šašků pro pobavení dvořanů. Nevidím v tom smysl," řekl a na špičkách se přitom rozhlížel kolem sebe. „Nepůjdeme jinam?"

Vyrazili, cestou objevili bufet a dali si tapas a klobásky a červené víno do kelímku a všechno si to odnesli k řádce citronovníků za Vikingy.

„Ty jsi beztak zapomněl, jak se jmenuju, viď?" řekla Mae.

„No. Ale znám tě a chtěl jsem s tebou mluvit. Proto jsem byl poblíž, když na tebe vyběhl ten kníratý chlap."

„Mae."

„Jasně. Já jsem Kalden."

„Já vím. Jména si pamatuju."

„Já se taky snažím. Vždycky se snažím. Ty se kamarádíš s Josiahem a Denise?" zeptal se.

„Nevím. Teda, asi jo. Prováděli mě tu, když jsem nastoupila, a od té doby se s nimi bavím. Proč?“

„Jen tak.“

„Co ty tu vůbec děláš?“

„A Dan? S Danem se kamarádíš?“

„Dan je můj nadřízený. Ty mi neřekneš, co děláš, viď?“

„Nedáš si citron?“ zeptal se a vstal. S očima upřenýma na Mae sáhl do koruny stromu a utrhl velký plod. V jeho gestu byla mužnost, jak se plynule natáhl, pomaleji, než by se čekalo, až jí připomněl skokana na můstku nad vodou. Podal jí citron, aniž se na něj podíval.

„Je ještě zelený,“ odvětila.

Zamžoural na něj. „Ha. Doufal jsem, že trefím zralý. Sáhl jsem po tom největším, co jsem našel. Měl být žlutý. Pojď, stoupni si sem.“

Podal jí ruku, pomohl jí vstát a postavil ji těsně vedle větví. Pak objal kmen a třásl jím, až z koruny pršely citrony. Pět nebo šest Mae zasáhlo.

„Jéžiš. Promiň,“ vyhrkl. „Jsem vůl.“

„Ne, bylo to skvělý,“ řekla. „Jsou dost těžký a dva mě trefily rovnou do hlavy. Moc se mi to líbilo.“

Opatrně ji pohladil po hlavě. „Je to moc zlý?“

Opáčila, že je v pořádku.

„Své milované vždycky zraňujeme,“ řekl. Do tváře mu nebylo vidět, nad ní se tyčila jen temná silueta. Pak si odkašlal, jako by mu došlo, co vlastně řekl. „Teda tak to aspoň říkali mí rodiče. A ti mě měli moc rádi.“

Ráno Mae zavolala Annie. Ta byla zrovna na cestě na letiště, letěla do Mexika řešit nějakou spletitou legislativní záležitost.

„Potkala jsem moc zajímavého chlapa,“ svěřila se jí.

„Bezva. Ten předtím mě moc nebral, ten Gallipoli.“

„Garaventa.“

„Francis. Je to taková myšička nervózní. A co tenhle? Co o něm víš?“ Mae cítila, že se Annie snaží rozhovor urychlit.

Pokusila se ho popsat, ale v průběhu jí došlo, že o něm neví skoro nic. „Je hubený. Hnědé oči, vyšší?“

„A nic víc? Hnědé oči a vyšší?“

„Ne, počkej,“ vyhrkla Mae a sama sobě se zasmála. „Měl šedivé vlasy. Teda *má* šedivé vlasy.“

„Počkej. Cože?“

„Je mladý, ale šedivý.“

„Poslyš, Mae, na gerontofilii není nic špatnýho, jenom –“

„Ale ne. Určitě je mladý.“

„Takže mu ještě nebylo třicet, a už má šedivý vlasy?“

„Přísahám.“

„Nikoho takovýho tu neznám.“

„Ty znáš všech deset tisíc lidí?“

„Třeba je tu jen přechodně. Znáš příjmení?“

„Snažila jsem se ho z něj vymámit, ale uhýbal.“

„Hm, to na Circlana moc nesedí, co? A určitě měl šedivý vlasy?“

„Skoro bílé.“

„Jako mají plavci? Po tom jejich šamponu?“

„Ne. Nebyly stříbrné. Prostě šedivé. Jako mají staří chlapi.“

„A určitě to nebyl nějaký starý chlap? Nenašlas ho náhodou někde na ulici?“

„Ne.“

„Že tys bloumala po ulicích, co? Že tobě se líbí taková ta zvláštní vůně starých chlapů? Mnohem starších než ty? Taková pižmovitá. Jako mokrá papundeklová krabice. To se ti líbí?“

„Prosím tě.“

Annie se ale bavila, a tak pokračovala: „Asi tě uklidňuje, že mu chodí pravidelně důchod, co? A jak je vděčný za veškerou lásku… Sakra práce, už jsem na letišti. Ještě ti zavolám.“

Nezavolala, ale napsala jí z letadla a pak ještě z Mexico

City, odkud jí posílala fotky nejrůznějších staříků, které potkala na ulici. *Není to on? A tenhle? A co tenhle? Ése? Ése?*

Mae měla spoustu času o všem přemýšlet. Jak je možné, že nezná Kaldenovo příjmení? Proklepla si ho ve firemním adresáři, ale žádného Kaldena nenašla. Zkoušela Kaldana, Kaldina i Khaldena. Nic. Možná mu špatně rozuměla. Kdyby věděla, ve kterém oddělení pracuje nebo kde v kampusu by tak mohl sídlit, mohla by zapátrat pečlivěji, ale nevěděla nic.

Přesto sotva dokázala myslet na něco jiného. Bílé triko do véčka, smutné oči, které se snažily nedívat smutně, přiléhavé šedé kalhoty, které mohly dost dobře být stylové i hrozné, potmě to nebylo poznat, jak ji pozdě večer držel, když spolu došli k heliportu a doufali, že uvidí přistávat vrtulník, ale když žádný nepřiletěl, vrátili se k citronovníkům a on pak řekl, že musí jít a jestli prý trefí k autobusu sama. Ukázal na řadu autobusů ani ne dvě stě metrů daleko, a ona se usmála a řekla, že to zvládne. Pak si ji přivinul k sobě, tak náhle, příliš náhle, než aby poznala, jestli ji chtěl políbit, nebo osahat, nebo co. Přimáčkl ji prostě k sobě, pravou paži napříč přes záda, ruku na rameni, a levou mnohem níž, odvážněji, na kostrči s prsty roztaženými směrem dolů.

Pak se od ní odtáhl a usmál se.

„Určitě?“

„Určitě.“

„Nebojíš se?“

Zasmála se. „Ne. Nebojím.“

„Tak jo. Dobrou noc.“

Nato se obrátil a šel úplně jiným směrem, ani k autobusům, ani k heliportu, ani k cirkusu, ale úplně sám po úzké tmavé cestě.

Celý týden myslela na jeho vzdalující se siluetu, na jeho silné ruce, a dívala se na ten velký zelený citron, co jí utrhl. Myslela si, že když ho nechá ležet na stole, tak časem dozraje, ale pletla se. Zůstal zelený.

Ale jeho nemohla nikde sehnat. Rozeslala celé firmě pár zingů, opatrných, aby nepůsobily zoufale. Ale zůstaly bez odpovědi.

Věděla, že Annie by na to přišla, ale ta teď byla v Peru. Společnost tam měla jakési průměrně palčivé problémy kvůli plánům v Amazonském pralese – bezpilotní letadla tu měla fotografovat a počítat všechny zbývající stromy. Mezi schůzkami s nejrůznějšími ekologickými a vládními představiteli jí konečně zavolala. „Najdu ho podle obličeje. Pošli mi fotku."

Jenže Mae žádnou neměla.

„To si děláš srandu. Ani jednu?"

„Byla tma. A kolem jančili cirkusáci."

„To jsi říkala. Takže ti dal zelený citron, ale fotku žádnou. Určitě tu nebyl jen na návštěvě?"

„Vždyť jsem ho viděla už předtím, vzpomínáš? U záchodů? Pak šel se mnou ke stolu a díval se, jak pracuju."

„Páni, Mae. Ten chlap vypadá jako frajer. Zelený citrony a funění přes rameno, když jsi odpovídala na dotazy zákazníků. Kdybych měla být aspoň maličko paranoidní, myslela bych si, že je to nějaký průmyslový špion nebo v zásadě neškodný úchyl." Annie musela zavěsit, ale o hodinu později jí napsala. *Musíš mě o něm pořád informovat. Jsem čím dál neklidnější. Za těch pár let, co jsem v Circlu, jsme tu pár divných stalkerů měli. Loni jsme tu měli chlapa, nějakého bloggera, přišel na party a v kampusu zůstal dva týdny, šmejdil všude možně a přespával ve skladech. Nakonec byl docela neškodný, ale dovedeš si představit, že nějaký neidentifikovatelný divný chlap mi na klidu dvakrát nepřidá.*

Ale Mae se nebála. Kaldenovi věřila a nedokázala si ani představit, že má nějaké nekalé úmysly. V jeho tváři byla otevřenost, nezaměnitelná absence podlosti – Mae to Annie neuměla vysvětlit, ale nepochybovala o něm. Nicméně věděla, že na komunikaci s ním se spolehnout nemůže, ale taky věděla, že se jí zase ozve. A přestože kdyby byl takhle nedosažitelný

kdokoli jiný v jejím životě, hlodalo by ji to a žralo, vědomí, že někde v kampusu je, byť jen na čas, do jejích dní vnášelo vítané osvěžení. Ten týden měla spoustu práce, ale při pomyšlení na Kaldena byl každý dotaz jako velkolepá árie. Zákazníci jí zpívali a ona zpívala jim. Všechny je zbožňovala. Zamilovala si Risu Thomasonovou z Twin Falls v Idahu. Zamilovala si Macka Moora z Gary v Indianě. Zamilovala si nováčky okolo. Zamilovala si Jaredův ustaraný výraz, když se tu a tam zjevil mezi dveřmi s prosbou, aby dohlédla, že zkusí udržet průměrné hodnocení nad devadesáti osmi. A nesmírně ji bavilo, že dokáže ignorovat Francise i jeho neustálé pokusy o navázání kontaktu. Ta jeho videa. Audio pozdravy. Ty jeho playlisty plné omluvných a lítostivých písní. Nebyl nic než vzpomínka, kterou zahnal Kalden se svou elegantní postavou a silnýma pátravýma rukama. Bavilo ji, jak sama v koupelně dokázala napodobit účinek těch rukou, přiblížit se síle, jakou na ni tlačil. Ale kam se poděl? Co bylo v pondělí a v úterý zajímavé, bylo ve středu spíš otravné a ve čtvrtek už ji to rozčilovalo. Jeho neviditelnost se zdála záměrná, a dokonce agresivní. Slíbil, že se ozve, nebo ne? Možná ne, říkala si. Co to vůbec říkal? Pátrala v paměti a se záchvěvem paniky si uvědomila, že jí vlastně jen popřál dobrou noc. Ale Annie se v pátek vrátí a pak bude stačit hodina a najdou ho, budou znát jeho jméno, zaměří ho.

Pak konečně přišlo páteční ráno, Annie se vrátila a domluvily se, že se sejdou ještě před Pátkem snů. Měla být prezentace o budoucnosti projektu CircleMoney, který by umožnil provádět veškeré online platby přes Circle a časem by zcela vymýtil nutnost používat papírové peníze. Jenže pak prezentaci zrušili. Všichni zaměstnanci měli sledovat tiskovou konferenci z Washingtonu.

Mae pospíchala do haly Renesance, kde nástěnnou obrazovku sledovalo několik set Circlanů. Za pultíkem obsypaným

mikrofony stála žena v borůvkovém kostýmu a kolem ní asistentky a dvojice amerických vlajek. Pod ní stálo: SENÁTORKA WILLIAMSONOVÁ CHCE ROZBÍT CIRCLE. Nejprve tu panoval takový randál, že nebylo slyšet jediné slovo, ale po několika syčivých pobídkách k utišení a po zvýšení hlasitosti na obrazovce byl její hlas slyšitelný. Senátorka zrovna četla písemné prohlášení.

„Dnešním dnem začíná snaha o to, aby Antimonopolní výbor senátu zahájil vyšetřování společnosti Circle. Domníváme se, že ministerstvo spravedlnosti nahlédne Circle takový, jaký skutečně je, tedy monopol v pravém slova smyslu, a zasadí se o jeho rozbití, tak jako to udělal u společností Standard Oil, AT&T a každého dalšího monopolu v naší historii. Nadvláda Circlu dusí konkurenci a je nebezpečná pro náš tržní kapitalismus."

Když domluvila, na obrazovce se znovu objevilo to, co na ní bylo obyčejně, tedy myšlenky a názory zaměstnanců, a že jich ten den bylo hodně. Panovala obecná shoda na tom, že tahle senátorka je proslulá tím, jak jde občas proti proudu – protestovala proti válkám v Iráku i Afghánistánu –, takže se to její antimonopolní tažení nejspíš nijak zvlášť nechytí. Circle byl populární na obou stranách barikády a proslavil se svými pragmatickými postoji téměř ke každé politické kauze a také štědrými dary, takže tahle levicová senátorka nemůže od svých liberálních kolegů čekat velkou podporu – natožpak z řad Republikánů.

Mae toho o antimonopolních zákonech nevěděla dost, aby se mohla pouštět do nepřipravených soudů. Vážně nemá Circle konkurenci? Ano, zabírá devadesát procent trhu mezi vyhledávači. Osmaosmdesát procent v mailových službách a devadesát dva procent textových služeb. To podle jejího názoru prostě svědčilo o tom, že vyrábí a dodává ty nejlepší produkty. Připadalo jí šílené trestat společnost za její efektivitu a cit pro detail. Za úspěch.

„Tady jsi," řekla Mae, když si všimla, že k ní jde Annie. „Jak bylo v Mexiku? A v Peru?"

„To je kráva," ucedila Annie a mračila se na obrazovku, z níž ještě před chvílí mluvila senátorka.

„Ty z toho nemáš strach?"

„Jako že by skutečně něčeho dosáhla? Ne. Ale ona sama je teď v pěkný rejži."

„Jak to myslíš? Co o tom víš?"

Annie se podívala na Mae a pak se obrátila do zadní části místnosti. Stál tam Tom Stenton, klábosil s několika Circlany. Měl přitom ruce založené na prsou, což by u někoho jiného mohlo znamenat znepokojení, nebo dokonce vztek, ale on ze všeho nejspíš vypadal pobaveně.

„Pojď," řekla Annie a vydaly se přes kampus. Doufaly, že si dají tacos ze stánku, který se ten den staral o blahobyt Circlanů. „Jak se má ten tvůj džentlmen? Neříkej mi, že umřel při sexu."

„Od minulého týdne jsem ho neviděla."

„Ani se neozval?" zeptala se Annie. „To je sráč."

„Podle mě je spíš z úplně jiné doby."

„Z úplně jiné doby? A šedivé vlasy? Mae, viděla*s Osvícení,* jak tam Nicholson laškuje s tou ženskou v koupelně? A pak se z ní vyklube mrtvola nějaký stařenky?"

Mae netušila, o čem to Annie mluví.

„Vlastně –" řekla Annie, ale pak se její pohled rozostřil.

„Co?"

„Víš, ve světle toho vyšetřování, co chce spustit Williamsonová, mi dělá starosti, že se po kampusu potuluje nějaký tajemný chlap. Až ho příště uvidíš, můžeš mi dát vědět?"

Mae se na ni podívala a poprvé, co pamatuje, u ní viděla skutečné obavy.

O půl páté jí Dan poslal zprávu: *Dneska to jde zatím skvěle! V pět u mě?*

Mae došla ke dveřím jeho kanceláře. Vstal, ukázal jí na židli a zavřel za ní. Sedl si za stůl a poklepal na sklo tabletu.

„Devadesát sedm. Devadesát osm. Devadesát osm. Devadesát osm. Tenhle týden skvělá hodnocení."

„Děkuju," odvětila Mae.

„Vážně úžasná. Zvlášť vzhledem k tomu, kolik ti s nováčky přibylo práce. Je to náročné?"

„Snad prvních pár dní, ale teď už vědí, co mají dělat, a tolik mě nepotřebují. Jsou skvělí, takže je to vlastně spíš jednodušší, když je tu na práci víc lidí."

„Dobře. To rád slyším." Dan vzhlédl a pátravě se jí zadíval do očí. „Mae, jsi tady v Circlu zatím spokojená?"

„Naprosto," řekla.

Jeho tvář se rozjasnila. „Dobře. Dobře. To je výborná zpráva. Chtěl jsem s tebou mluvit, abychom si tak nějak vyjasnili, jak to jde dohromady s tvým zdejším sociálním chováním a s tím, co o tobě vypovídá. Mám dojem, že jsem ti tvou práci asi pořádně nevysvětlil. Jestli to tak bylo, je to moje vina."

„Ne. Ne. Ty jsi nic neopomněl. Tím jsem si jistá."

„Děkuju, Mae. Toho si vážím. Ale stejně si musíme promluvit o, ehm… Já to řeknu takhle. Ty víš, že tohle není firma, kam člověk přijde v osm, v pět má padla a hotovo, viď?"

„To já vím. Nikdy bych… Naznačila jsem nějak, že bych..."

„Kdepak, nenaznačila jsi vůbec nic. Jen tě tu po páté hodině člověk moc nevidí, tak jsme si říkali, že se třeba nemůžeš dočkat, až odsud zmizíš."

„Ale vůbec ne. Potřebujete, abych tu zůstávala déle?"

Dan sebou maličko trhl. „Ne, to ne. Svou práci zvládáš znamenitě. Ale minulý čtvrtek jsi nám chyběla na párty v Divokém západě, byla to docela zásadní teambuildingová akce soustředěná kolem produktu, na který jsme všichni moc pyšní. Zmeškala jsi přinejmenším dvě akce pro nováčky a na tom cirkusovém představení to vypadalo, že se jen třeseš, až zmizíš. Za dvacet minut jsi byla pryč, jestli se nepletu. To by se všechno dalo pochopit, kdybys v PartiRanku nebyla tak nízko. Víš, na jaké jsi pozici?"

Mae odhadla, že to bude někde kolem osmi tisíc. „Myslím, že ano."

„Ty myslíš, že ano," řekl Dan a podíval se na obrazovku. „Tvůj PartiRank je 9 101. Odpovídá to?" Před hodinou pořadí kontrolovala, od té doby spadla.

Dan mlaskl a sklonil hlavu, jako by přemýšlel, kde se na jeho košili vzal ten flek. „Takže se to všechno tak nějak sčítá a my máme starost, že tě nějakým způsobem odrazujeme."

„Kdepak! Tak to vůbec není."

„Tak dobře, zaměříme se na čtvrtek. Ve čtvrt na šest bylo setkání na Divokém západě, tam pracuje tvoje kamarádka Annie. Byla to polopovinná uvítací párty pro několik potenciálních partnerů. Ty jsi ani nebyla v kampusu, což mě vážně mate. Jako bys odsud utíkala."

Mae v hlavě vířily myšlenky. Proč tam nešla? Kde byla? Ani o té události nevěděla. Byla na druhé straně kampusu, na Divokém západě – jak mohla prošvihnout polopovinnou akci? Upozornění bude mít nejspíš zahrabané někde mezi zprávami na třetí obrazovce.

„Šmarjá, to mě mrzí," vyhrkla, protože si vzpomněla. „V pět jsem odjela z kampusu, chtěla jsem si v jednom obchodě v San Vincenzu koupit aloe. Táta potřebuje speciální druh –"

„Mae," přerušil ji Dan přezíravě, „my tady v obchodě taky máme aloe. Místní obchod je zásobený mnohem líp než nějaký zapadlý krámek, a navíc lepšími produkty. Pečlivě si je vybíráme."

„Omlouvám se. Nevěděla jsem, že tu seženu věci jako aloe."

„A šla jsi do obchodu a hledala ho?"

„Ne, ne, v obchodě jsem nebyla. Jela jsem rovnou do toho druhého. Ale moc ráda slyším, že –"

„Ještě tě na chvíli přeruším, řekla jsi totiž moc zajímavou věc. Ty jsi nešla nejdřív do našeho obchodu?"

„Ne. Pardon. Nečekala jsem, že by tu něco takového měli, takže –"

„Poslyš, Mae, měl bych se přiznat, že vím, že jsi v místním obchodě nebyla. To je jedna z věcí, o kterých jsem s tebou chtěl mluvit. Nebylas tam ani jednou. Ty – vysokoškolská sportovkyně – jsi ani jednou nebyla v tělocvičně a kampus sis sotva prošla. Využíváš zatím tak jedno procento našich zařízení."

„To je mi líto. Jen je toho všeho na mě nějak moc."

„A co páteční večer? To se taky konala velká akce."

„Omlouvám se. Chtěla jsem na tu párty jít, ale musela jsem domů. Otec měl záchvat, nakonec to nic nebylo, ale to jsem se dozvěděla, až když jsem tam dojela."

Dan se podíval na skleněnou desku stolu a kapesníčkem se pokusil vyleštit jakousi šmouhu. Pak spokojeně vzhlédl.

„To je samozřejmě pochopitelné. Trávit čas s rodiči je podle mě moc a moc bezva, věř mi. Jen chci zdůraznit *komunitní* aspekt naší práce. Vnímáme firmu jako *komunitu* a každý, kdo tu pracuje, je té komunity *součástí*. A aby všechno fungovalo, je třeba se zapojit. Je to jako ve školce. Když jedna z holčiček uspořádá narozeninovou oslavu, ale přijde jen polovina dětí, jak z toho té malé oslavenkyni asi je?"

„Smutno. To vím. Ale na tom cirkuse jsem byla a líbilo se mi to. Moc se mi to líbilo."

„Že to bylo skvělé? A moc rád jsem tě tam viděl. Jenže nemáme nikde zaznamenané, že jsi tam byla. Fotky, zingy, recenze, vzkazy, nic. Pročpak?"

„Já nevím. Asi jsem se nechala unést –"

Dan hlasitě vzdychl. „Víš přece, že jsme rádi, když o sobě lidé dávají vědět, ne? Že si názorů našich Circlanů vážíme."

„Samozřejmě."

„A že je Circle z velké části založený na přínosu a účasti lidí, jako jsi ty?"

„To vím."

„Poslouchej mě. Pochopitelně dává smysl, že jsi chtěla strávit čas doma. Jsou to přece tví rodiče! Je to od tebe moc hezké. Jak jsem řekl: moc a moc bezva. Jenom říkám, že *my* tě taky

máme moc rádi a chceme tě líp poznat. A tak mě napadlo, jestli bys tu nechtěla zůstat o chvíli déle a promluvit si s Josiahem a Denise. Pamatuješ si je, ne? Moc rádi by navázali na tenhle náš rozhovor, trochu víc do hloubky. Zní to dobře?"

„Jasně."

„Nemusíš pospíchat domů nebo…?"

„Ne. Jsem celá vaše."

„Dobře. Výborně. To rád slyším. A už jsou tady."

Mae se obrátila a za prosklenými dveřmi uviděla Denise a Josiaha, oba mávali.

„Tak jak je, Mae?" zajímala se Denise cestou do zasedačky. „To snad ani není pravda, že už jsou to tři týdny, co jsme tě tu poprvé prováděli. Sedneme si tady."

Josiah otevřel dveře do zasedačky, kolem níž Mae prošla nesčetněkrát. Místnost byla oválná a stěny ze skla.

„Ty se posaď sem," ukázala Denise na kožené křeslo s vysokým opěradlem. S Josiahem si sedli naproti ní, nachystali si tablety a upravili křesla, jako by měli před sebou několikahodinovou práci, která skoro určitě nebude příjemná. Mae se pokusila o úsměv.

„Jak víš," začala Denise a přičísla si zatoulaný pramínek tmavých vlasů za ucho, „jsme z personálního a tohle je pravidelná schůzka, kterou děláme i s ostatními členy naší komunity. Každý den se někde v kampusu koná takovéhle sezení a my jsme moc rádi, že tě zase vidíme. Jsi taková naše enigma."

„Vážně?"

„No jistě. Už léta sem nepřišel nikdo, kdo by byl tak zahalený tajemstvím."

Mae nevěděla, co na to říct. Zahalená tajemstvím si nepřipadala.

„Tak jsem si říkala, že si ze všeho nejdřív povíme něco málo o tobě, a až tě trochu líp poznáme, můžeme mluvit o tom, jak by ses chtěla trochu víc zapojit, co se týče naší komunity. Nemáš nic proti tomu?"

Mae zakroutila hlavou. „Jasně že ne.“ Pohlédla na Josiaha, který zatím neřekl ani slovo, ale zuřivě cosi dělal na tabletu, psal a přejížděl po něm prstem.

„Výborně. V první řadě chci zdůraznit, že tě máme moc rádi,“ řekla Denise.

Pak poprvé promluvil Josiah. „Vážně jo,“ řekl. „Máme tě rádi. Jsi báječná členka týmu. Všichni si to myslíme.“

„Děkuju,“ vypravila ze sebe Mae a byla si skoro jistá, že ji chtějí vyhodit. Zašla příliš daleko, když chtěla, aby její rodiče zařadili mezi pojištěnce. Jak si to vůbec mohla dovolit tak brzo po tom, co nastoupila?

„Tvoje pracovní výkony jsou příkladné,“ pokračovala Denise. „V hodnocení se pohybuješ kolem devadesáti sedmi, což je skvělé, zvlášť na první měsíc. Jsi se svým výkonem spokojená?“

Mae se snažila odhadnout, jaká odpověď je správná. „Jsem.“

Denise přikývla. „Dobře. Ale jak víš, nejde nám tu jen o práci. Nebo spíš nejde jen o hodnocení a tak. Nejsi jen ozubené kolo ve stroji.“

Josiah zuřivě vrtěl hlavou, jako že rozhodně ne. „Pro nás jsi celistvá, poznatelná lidská bytost s nekonečným potenciálem. A zásadní člen komunity.“

„Děkuju,“ řekla znovu Mae. Teď už si svým vyhazovem tak jistá nebyla.

Denise se usmála, ale spíš utrápeně než spokojeně. „Ale jak víš, pokud jde o zapojení do komunity, trochu tápeš a klopýtáš. Samozřejmě jsme četli zprávu o tom incidentu s Alistairem a jeho portugalským brunchem. Tvé vysvětlení pro nás bylo zcela pochopitelné a domníváme se, že sis velmi dobře uvědomila, o co v té záležitosti šlo. Jenže pak tu taky máme tvou absenci na většině víkendových a večerních akcí, které jsou samozřejmě naprosto nepovinné. Chceš nám k tomu něco říct, abychom ti líp porozuměli? Třeba o té situaci s Alistairem?“

„Mě vážně moc mrzelo, že jsem Alistairovi nechtíc způsobila nějaké trápení.“

Denise i Josiah se usmáli.

„Dobře, dobře," řekla Denise. „Víš, ty to všechno chápeš, což mě mate, protože si to nějak nedokážu dát dohromady s tím, co se dělo *po* tom vašem rozhovoru. Začneme minulým víkendem. Víme, že jsi z kampusu odešla v pátek v 17.42 a vrátila ses v pondělí v 8.46."

„Ono se mělo pracovat i o víkendu?" Mae pátrala v paměti. „Prošvihla jsem něco?"

„Ale vůbec ne. Nebyla to žádná, ehm, povinná práce. To ovšem neznamená, že tu tisíce lidí nebyly i v sobotu a v neděli, nebavily se v kampusu a neúčastnily se stovky různých aktivit."

„Já vím, já vím. Ale byla jsem doma. Otci nebylo dobře, tak jsem jela pomoct."

„To mě mrzí," řekl Josiah. „Souviselo to nějak s jeho roztroušenou sklerózou?"

„Ano."

Josiah se zatvářil soucitně a Denise se naklonila blíž. „No a tomuhle já obzvlášť nerozumím. O celé té události vůbec nic nevíme. Kontaktovala jsi v té krizové situaci někoho z Circlanů? Víš vůbec, že v kampusu jsou čtyři terapeutické skupiny pro zaměstnance, jejichž blízcí trpí roztroušenou sklerózou? Dvě z nich jsou pro děti nemocných. Vyhledala jsi některou z těch skupin?"

„Ne, zatím ne. Ale chtěla jsem."

„Dobrá," pokračovala Denise. „Neopouštějme to téma. Je totiž zásadní, že jsi o skupinách věděla, ale nevyhledala je. Určitě víš, jak prospěšné je sdílet informace o té chorobě, viď?"

„Vím."

„A souhlasíš, že je dobré podělit se o zkušenosti s jinými mladými lidmi, jejichž rodiče touhle zákeřnou nemocí trpí?"

„Naprosto."

„Kupříkladu když ses dozvěděla, že měl otec záchvat, jela jsi nějakých sto mil, a ani jednou tě nenapadlo hledat informa-

ce ani ve Vnitřním, ani ve Vnějším kruhu. Nepřipadá ti to jako promarněná příležitost?“

„Teď už ano, jistě. Jen jsem byla zmatená a měla jsem strach a jela jsem jako šílenec. Byla jsem trochu nepřítomná.“

Denise zdvihla prst. „Ha, *nepřítomná*. To je úžasné slovo. Jsem ráda, žes ho použila. Stává se ti to často, že jsi nepřítomná?“

„Snažím se, aby to tak nebylo.“

Josiah se usmál a zadatloval do tabletu.

„A co je opakem toho slova?“

„Přítomná?“

„Ano. Přítomná. To si taky zapamatujeme. A teď se vrátíme k tvému otci a tomuhle víkendu. Dostal se z toho?“

„Dostal. Nakonec to byl planý poplach.“

„Senzační. To moc ráda slyším. Ale je zvláštní, že ses o to s nikým nepodělila. Napsala jsi o té události něco? Zing, komentář, cokoli?“

„Nenapsala,“ přiznala Mae.

„Hm. A co myslíš,“ řekla Denise a nadechla se. „Nemohl z té tvé zkušenosti něco vytěžit i někdo jiný? Až někdo zase takhle pojede dvě tři hodiny domů, třeba se mu bude hodit, že ty ses nakonec dozvěděla, že jde jen o banální incident?“

„Samozřejmě. To by rozhodně mohlo být užitečné.“

„Dobře. Tak mi pověz, co by se *podle tebe* mělo dít dál.“

„Asi začnu chodit do jedné z těch skupin,“ řekla Mae, „a taky bych měla někam napsat o tom, co se stalo. Vím, že to bude k užitku.“

Denise se usmála. „Báječné. Teď probereme zbytek víkendu. V pátek jsi zjistila, že je otec v pořádku. Jenže po zbytek víkendu o tobě nic nevíme. Jako by ses vypařila!“ Vyvalila oči. „Tady je pro někoho s tak mizerným PartiRankem, jaký máš ty, prostor pro zlepšení, pokud samozřejmě člověk chce. Nechci lpět na číslech, ale v pátek bylo tvé pořadí 8 625, a v neděli navečer už 10 288.“

„Nevěděla jsem, že je to tak zlé," řekla Mae a nenáviděla se, to svoje já, které jí jen dělalo problémy. „Snažila jsem se nějak sebrat z toho všeho stresu."

„Mohla bys nám říct, co jsi dělala v sobotu?"

„Je to trapné," řekla Mae, „ale nic."

„Co to znamená?"

„Většinu dne jsem proležela u našich a dívala se na televizi."

Josiah se rozzářil. „Dávali něco pěkného?"

„Jenom ženský basketbal."

„Na ženském basketbalu není nic špatného!" opáčil Josiah. „Já *miluju* ženský basketbal. Sleduješ moje zingy o ženské lize?"

„Ne, ty máš na Zingu feed o WNBA?"

Josiah přikývl a zatvářil se ublíženě a nechápavě.

Do hovoru se vložila Denise. „A opět je zvláštní, že ses o to s nikým nepodělila. Zapojila ses do nějaké diskuse o sportu? Josiahu, kolik lidí je v té naší skupině věnované WNBA?"

Josiah, pořád ještě viditelně otřesený ze zjištění, že Mae nečte jeho zingy o WNBA, našel na tabletu číslo a zamumlal: „Sto čtyřicet tři tisíc osm set devadesát jedna."

„A kolik lidí na Zingu se soustředí na WNBA?"

Josiah znovu rychle vyhledal číslo. „Dvanáct tisíc devět set devadesát dva."

„A ty nejsi členkou ani jedné z nich, Mae. Co mi k tomu řekneš?"

„Můj zájem o WNBA asi není takový, abych se chtěla zapojit do nějaké diskusní skupiny nebo se rozhodla něco sledovat. Zkrátka do toho nejsem tak nadšená."

Denise přimhouřila oči. „To jsi řekla zajímavě: *nadšená*. Slyšelas o NZT? Nadšení, zapojení a transparentnost?"

Mae trojici písmen už v kampusu viděla, ale nikdy ji nenapadlo, že by mohla označovat tahle slova. Připadala si hloupě.

Denise položila dlaně na stůl, jako by se chystala vstát. „Mae, uvědomuješ si, že jsme technologická společnost, viď?"

„Samozřejmě."

„A že v oblasti sociálních médií diktujeme trendy?"

„To si uvědomuju. Pochopitelně."

Josiah se podíval na Denise v naději, že ji uklidní. Ta si složila ruce do klína a slovo si vzal Josiah. Usmál se a přejetím po tabletu obrátil na novou stránku.

„Tak jo. Posuneme se k neděli. Pověz nám o neděli."

„To jsem se jen vrátila zpátky."

„A nic víc?"

„Byla jsem se projet na kajaku."

Josiah s Denise si vyměnili překvapené pohledy.

„Projet se na kajaku?" řekl Josiah. „Kde?"

„Jen po zátoce."

„S kým?"

„S nikým. Sama."

Denise i Josiah se zatvářili ublíženě.

„Já taky jezdím na kajaku," řekl Josiah a pak cosi zuřivě naťukal do tabletu.

„Jak často si takhle vyjedeš?" zajímala se Denise.

„Tak jednou za pár týdnů?"

Josiah upřeně sledoval tablet. „Mae, dívám se na tvůj profil, ale o kajaku tu vůbec nic nevidím. Žádné smajlíky, hodnocení, příspěvky, nic. A teď mi říkáš, že se projedeš *každých pár týdnů*?"

„Tak ono to možná není tak často."

Mae se zasmála, ale byla jediná. Josiah dál hleděl na obrazovku a Denise se jí pohledem zavrtávala do očí.

„Když se takhle projíždíš, co vidíš?"

„Já nevím. Všechno možné."

„Tuleně?"

„Taky."

„Lachtany?"

„Většinou."

„Nějaké vodní ptáky? Pelikány?"

„Jistě."

Denise klepala na tablet. „Tak jo, hledám tvoje jméno mezi vizuálními záznamy o některém z těchhle tvých výletů. Nemůžu nic najít."

„Já s sebou nikdy neměla foťák."

„Tak jak všecky ty ptáky poznáš?"

„Mám takový malý klíč. Dostala jsem ho od bývalého. Takový malý skládací průvodce po místních živočiších."

„Takže nějaký letáček nebo tak něco?"

„Jo, nerozmočí se a –"

Josiah vzdechl.

„Pardon," řekla Mae.

Josiah obrátil oči v sloup. „To s tebou samozřejmě nijak nesouvisí, ale já mám s papírem jeden problém – veškerá komunikace se rozpadne s ním. Znemožňuje kontinuitu. Díváš se na tu svou papírovou brožurku a nic víc. Končí to *u tebe*. Jako by na nikom jiném nezáleželo. Ale představ si, že dokumentuješ. Že používáš nástroj, který by pomohl určit všechny ptáky, které jsi viděla, aby z toho mohli těžit i všichni ostatní – přírodovědci, studenti, historici, pobřežní stráž. Všichni by se dozvěděli, kteří ptáci byli ten den v zátoce. Pomyšlení na to, kolik informací se každý den touhle krátkozrakostí ztratí, mě přivádí k šílenství. Nechci říct, že je to sobecké, ale –"

„Ale ne. Bylo to sobecké. Já vím, že jo," řekla Mae.

Josiah zjihl. „Ale dokumentaci stranou, prostě mě fascinuje, že ses o tom svém kajakování nikde nezmínila. Je to přece *součást* tvé osobnosti. *Integrální* součást."

Mae se bezděky ušklíbla. „Mně zase tak integrální nepřipadá. A zajímavá taky ne."

Josiah zvedl planoucí oči. „Jenže to se pleteš!"

„Na kajaku jezdí spousta lidí," řekla Mae.

„No právě!" řekl Josiah a bleskem zrudl. „Ty bys nechtěla poznat další lidi se stejným koníčkem? Máme přece tolik ná-

strojů…“ Josiah zřejmě otvíral jakousi stránku, na kterou by ji mohl přihlásit.

„Když já nevím,“ namítla Mae.

Oběma spadla brada.

Josiah se znovu zatvářil rozčileně. „Ale proč? Ty myslíš, že tvé zájmy nejsou důležité?“

„To bych ani neřekla. Spíš…“

Josiah se předklonil. „Jak myslíš, že je ostatním Circlanům, když vědí, že k tobě fyzicky mají tak blízko, jsi zřejmou součástí zdejší komunity, ale ty nechceš, aby věděli, co tě zajímá a baví. Jak myslíš, že jim je?“

„To nevím. Asi je jim to jedno.“

„To tedy není!“ namítl Josiah. „Jde o to, že nenavazuješ vztahy s lidmi okolo!“

„Vždyť je to jenom kajak,“ opáčila Mae a znovu se zasmála, aby diskusi trochu odlehčila.

Josiah pilně pracoval na tabletu. „Jenom kajak? Uvědomuješ si, že kolem kajaků existuje třímiliardové obchodní odvětví? A ty řekneš, že je to *jenom kajak*. Copak nevidíš, že všechno souvisí se vším? A ty v tom hraješ svou úlohu. Musíš se zapojit.“

Denise se na ni upřeně dívala. „Mae, zeptám se tě na něco osobního.“

„Tak jo,“ řekla Mae.

„Myslíš… Tedy, řekla bys, že to nějak souvisí s tvým sebevědomím?“

„Pardon?“

„Bojíš se vyjádřit, protože máš strach, že tvé názory nic neznamenají?“

Mae o tom takhle nikdy neuvažovala, ale vlastně to dávalo smysl. Nebyla prostě příliš ostýchavá? „Já nevím, abych pravdu řekla.“

Denise přimhouřila oči. „Mae, já nejsem žádná psycholožka, ale kdybych byla, asi bych se tě zeptala, jak si sama sebe ceníš. Studovali jsme některé modelové příklady tohohle cho-

vání. Netvrdíme, že je asociální, ale rozhodně je subsociální a není ani trochu transparentní. A víme, že takové chování někdy pramení z nízké sebeúcty – daný člověk se domnívá, že to, co by chtěl říct, není důležité. Nevystihuje to i tvůj postoj?"

Mae byla příliš vyvedená z míry, než aby se dokázala zhodnotit. „Možná," hlesla, aby získala čas, protože věděla, že by se neměla nechat tak snadno zlomit. „Ale někdy vím, že na tom, co chci říct, záleží. A když chci říct něco zásadního, cítím se k tomu oprávněná."

„Ale všimni si, že jsi řekla *někdy*," namítl Josiah se zdviženým prstem. „To slovo mě zajímá. Nebo spíš znepokojuje. Protože si myslím, že to tvoje *někdy* není dost často." Opřel se, jako by ji konečně rozlouskl a odpočíval po té dřině.

„Mae," řekla Denise, „rádi bychom tě zapojili do speciálního programu. Zajímalo by tě to?"

Mae o tom programu nic nevěděla, ale protože byla v průšvihu a už tak je připravila o spoustu času, věděla, že by měla souhlasit, a tak se usmála a řekla: „Samozřejmě."

„Výborně. Jakmile to půjde, začneš. Sejdeš se s Petem Ramirezem a ten ti všechno vysvětlí. Už si nebudeš sama sebou jistá jen někdy, ale vždycky. To zní líp, ne?"

Když bylo po pohovoru a Mae seděla zase u svého stolu, spílala si. Co je vůbec za člověka? Ze všeho nejvíc se styděla. Dělala jen nezbytné minimum. Byla sama sebou znechucená a litovala Annie. Ta určitě musela poslouchat řeči o své nanicovaté kamarádce, která přijala tenhle dar, práci snů v Circlu – společnosti, která jí pojistila rodiče a zachránila je před rodinnou katastrofou –, a teď tu jen proplouvá. *Krucinál, Mae, zajímej se tu o to trochu!* nadávala si. *Udělej taky něco pro svět.*

Napsala Annie, omlouvala se, slibovala, že se polepší, zapřísahala se, že je jí trapně a že tu příležitost, tenhle dar nechtěla takhle zneužít, a ujišťovala ji, že jí na to ani nemusí nic psát, že se zkrátka bude víc snažit, tisíckrát víc, hned a už

napořád. Annie jí odepsala, ať si z toho nic nedělá, že to bylo jen takové plácnutí novinami, drobná korekce, u nováčků docela normální.

Mae se podívala na hodiny. Bylo šest. Měla spoustu času, aby na tom ihned zapracovala, a tak se pustila do horečné aktivity. Odeslala čtyři zingy, dvaatřicet komentářů a osmdesát osm smajlíků. Za hodinu se posunula na příčku 7 288. Dostat se nad sedm tisíc bylo těžší, ale kolem osmé, když se zapojila do jedenácti diskusních skupin, poslala dalších dvanáct zingů (jeden z nich v dané hodině mezi nejpopulárnějšími pěti tisíci na celém světě), a přihlásila se k odběru šedesáti sedmi dalších feedů, dokázala to. PartiRank měla 6 872 a obrátila pozornost k feedu z Vnitřního kruhu. Propásla pár set postů, a tak se jimi začala prodírat. Odpověděla na nějakých sedmdesát zpráv, potvrdila účast na jedenácti akcích v kampusu, podepsala devět peticí a konstruktivním komentářem opatřila čtyři produkty v testovacím režimu. Ve 22.16 bylo její pořadí 5 342 a další hranici – tentokrát pětitisícovou – bylo opět těžké pokořit. Napsala několik zingů o nové službě Circlu, která majitele účtu informovala, kdykoli je někdo zmínil v nějaké zprávě, a jeden z jejích zingů, sedmý na to téma, se chytil a 2 904 lidí ho rezingovalo, což ji posunulo na 3 887. příčku.

Cítila hluboké zadostiučinění a vnímala nové možnosti, ale vzápětí se dostavilo naprosté vyčerpání. Byla skoro půlnoc a ona se potřebovala vyspat. Bylo pozdě a domů daleko, a tak se podívala, jestli je volno na ubytovně, zarezervovala si pokoj, dostala přístupový kód a vydala se přes kampus do HomeTownu.

Když za sebou zavřela dveře, napadlo ji, že měla ubytovnu využít už mnohem dřív. Pokoj byl naprosto čistý, samý lesklý kov a světlé dřevo, vyhřívané podlahy a peřiny i polštář tak bělostné a nažehlené, že lupaly, když se na ně sáhlo. Matrace byla podle cedulky u postele organická, vyrobená nikoli z pružin nebo molitanu, ale z nového vlákna, pevnějšího, ale zároveň

poddajnějšího – na takhle pohodlné posteli Mae ještě neležela. Přetáhla si deku, bílou a lehkou jako obláček, přes sebe.

Jenže nemohla usnout. Pořád myslela na to, o kolik by se ještě mohla posunout, a tak se znovu zalogovala, tentokrát na tabletu, a umínila si, že do dvou bude pracovat. Chtěla pokořit hranici tří tisíc. A taky se jí to podařilo, i když až ve 3.19. Mae sice nebyla ještě úplně vyčerpaná, ale věděla, že si potřebuje odpočinout, a tak se uložila a zhasla.

Ráno prohrabala skříně a prádelníky, věděla totiž, že v pokojích bývá nachystané oblečení, úplně nové, které si člověk může vypůjčit nebo nechat. Vybrala si bavlněné triko a tříčtvrteční kalhoty, obojí nedotčené. Na umyvadle stály lahvičky s krémem a ústní vodou, obojí organické a z místních zdrojů, a tak je vyzkoušela. Osprchovala se, oblékla a v 8.20 už zase seděla u stolu.

Plody její noční práce byly na první pohled patrné. Třetí obrazovku zaplavily gratulace od Dana, Jareda, Josiaha i Denise, od každého nějakých pět zpráv, a přinejmenším tucet od Annie, která byla pyšná a nadšená k prasknutí. Brzy se to rozneslo po Vnitřním kruhu a Mae během dopoledne dostala 7 716 smajlů. Všichni prý věděli, že to dokáže. Všichni jí v Circlu předpovídali velkou budoucnost, byli přesvědčeni, že co nevidět vyjde z PoZ, už v září, protože takhle rychle a s tak přesným zacílením poskočí málokdo.

S nově nalezenými schopnostmi a sebejistotou jí týden utekl jako voda, a vzhledem k tomu, jak blízko měla první dvoutisícovku, po večerech zůstávala u stolu déle, odhodlaná tu hranici překonat. Přespávala stále ve stejném pokoji na ubytovně. Věděla, že horní dva tisíce, přezdívané T2K, tvořili Circlané s téměř maniakální sociální aktivitou a obrovským počtem followerů. Členové T2K si téměř výhradně udržovali svou pozici, jen s drobnými změnami, už skoro rok a půl.

Ale Mae věděla, že to musí zkusit. Ve čtvrtek večer už měla

PartiRank 2 219 a věděla, že okolo ní je mnoho podobných snaživců, kteří jako ona dělají všechno pro to, aby povýšili. Hodinu soustředěně pracovala, a posunula se o pouhá dvě místa. Věděla, že to bude náročné, ale ta výzva ji lákala. A pokaždé když se posunula do další tisícovky, dostala spoustu blahopřání a cítila, že se tím odvděčuje Annie, a to ji hnalo dál.

Kolem desáté, to už byla unavená, se dostala na 2 188 a došlo jí, že je mladá a silná, a pokud vydrží pracovat celou noc, jedinou noc bez spánku, mohla by se do T2K dostat, zatímco všichni ostatní budou spát. Posilnila se energetickým nápojem a gumovými žížalkami, a když začal kofein a cukr účinkovat, připadala si neporazitelná. Vnitřní kruh jí nestačil, a tak na třetí obrazovce přepnula na feed z Vnějšího kruhu, a bez potíží jím proplouvala. Pokračovala dál a dál, zaregistrovala si pár set dalších feedů na Zingu a u každého hned nechala komentář. Zanedlouho byla na 2 012. příčce, a to už narážela na skutečně silný odpor. Odeslala třiatřicet komentářů na stránce testování produktů a posunula se na pozici 2 009. Podívala se na levé zápěstí, co na to její tělo, a pohled na zvýšený tep ji nadchl. Měla to pevně v ruce a potřebovala víc. Sledovala pouze jednačtyřicet statistik. Předně průměrné hodnocení PoZ, které bylo 97. Dále poslední hodnocení, 99. Průměrné hodnocení jejího týmu, 96. Počet dotazů vyřízených za den, 221, a počet dotazů vyřízených tou dobou předchozí den, 219, a průměrný počet vyřízených dotazů, 220, a průměr ostatních členů týmu, 198. Na druhé obrazovce byl počet zpráv odeslaných ostatními zaměstnanci, 1 192, a počet zpráv, které četla, 239, a počet zodpovězených, 88. Dál tu byl počet pozvánek na akce Circlu, 41, a počet těch, na které reagovala, 28. Pak také celkový počet návštěv na stránkách Circlu, 3,2 miliard, a počet zobrazení stránek, 88,7 miliard. Dál počet přátel ve Vnějším kruhu, 762, a čekající žádosti o přátelství, 27. Před sebou měla i počet followerů na Zingu, 10 343, a počet lidí, které sledovala ona, 18 198. Počet nepřečtených zingů, 887. Počet uživatelů, které jí

Zing doporučoval, 12 862. Počet písní v její digitální knihovně, 6 877, počet interpretů, 921, a počet interpretů doporučených na základě jejího vkusu, 3 408. Počet obrázků v její knihovně, 33 002, a počet doporučených obrázků, 100 038. Dál tu byla teplota v budově, 21,1 °C, a venku, 21,7 °C. Počet zaměstnanců ten den přítomných v kampusu, 10 981, a počet návštěvníků za den, 248. Mae měla nastavené upozornění na pětačtyřicet jmen a témat, a pokaždé když některé z nich padlo v některém z feedů, jež sledovala, systém jí to ohlásil. Ten den dostala 187 takových upozornění. Viděla, kolik lidí si od rána zobrazilo její profil, 210, a kolik času na něm průměrně strávili, 1,3 minuty. Kdyby chtěla, mohla samozřejmě zabrousit hloub a zjistit, co přesně si kdo prohlížel. Dalších pár čísel tvořily její zdravotní statistiky a jeden vedle druhého jí ty údaje dodávaly klid a přehled. Znala svůj tep a věděla, že je v pořádku. Znala počet kroků, 8 200 za den, a věděla, že se na 10 000 dostane snadno. Věděla, že je dostatečně hydratovaná a že její příjem kalorií odpovídá osobě s jejím indexem tělesné hmotnosti. V momentě náhlého prozření jí došlo, že za její věčné úzkosti, stres a starosti nemohla jediná věc, nezávislá a externí – nestálo za tím hrozící nebezpečí ani pohromy ostatních lidí. Ten důvod byl vnitřní, subjektivní, byla to *nevědomost*. Neplašilo ji, že se pohádala s kamarádkou nebo si ji Josiah a Denise zavolali na kobereček, ale fakt, že nevěděla, co to znamená, nezná jejich plány, následky, budoucnost. Kdyby to všechno věděla, dodalo by jí to klid. Byla si dost jistá, kde jsou rodiče: doma, jako vždy. Přes CircleSearch zjistila, kde je Annie: v kanceláři, nejspíš taky ještě pracovala. Ale kde je Kalden? Už dva týdny o něm neslyšela. Napsala Annie.

Jsi vzhůru?

Nikdy nespím.

Kalden se mi ještě neozval.

Ten starej? Třeba umřel. Prožil dlouhý, dobrý život.

Ty si vážně myslíš, že to byl nějaký vetřelec?

Myslím, že jsi měla kliku. Jsem ráda, že už se neukázal. Bála jsem se kvůli té špionáži.

Nebyl to špion.

Tak byl jenom starej. Třeba přijel někomu z Circlanů na návštěvu dědeček a ztratil se. Stejně máš štěstí. Na vdovu jsi beztak moc mladá.

Mae si vzpomněla na jeho ruce. Ty jeho ruce ji zničily. Nechtěla v tu chvíli nic než je zase cítit na svém těle. Jeho dlaň na svých bedrech, jak si ji přitahuje blíž. Vážně jsou její touhy tak prosté? A kam se poděl? Neměl právo takhle zmizet. Znovu mrkla na CircleSearch. Hledala ho takhle už stokrát, bez úspěchu. Ale měla přece právo vědět, kde je a kdo je. Tížilo ji to zbytečné a přežité břemeno nejistoty. Mohla si okamžitě zjistit teplotu vzduchu v Jakartě, ale jednoho chlapa v kampusu najít nedokázala? Kde je ten člověk, který se jí tak dotkl? Kdyby takovouhle nejistotu dokázala zaplašit – kdy a kdo se jí zase takhle dotkne –, dokázala by vymýtit většinu stresových faktorů na světě a možná i zastavit vlnu zoufalství, která se jí sbírala na prsou. Tuhle černou trhlinu, to hlasité škubnutí cítila párkrát za týden. Většinou to netrvalo dlouho, ale když zavřela oči, viděla maličkou trhlinku v černé látce a skrz ni slyšela křik milionů neviděných duší. Uvědomovala si, že je to velmi zvláštní věc, a nechtěla o ní nikomu říct. Možná by se mohla zmínit před Annie, ale nechtěla ji takhle brzy po svém nástupu do Circlu zatěžovat. Ale co to bylo za pocit? Kdo to ječel tou trhlinou v látce? Zjistila, že nejlépe to překoná, když zdvojnásobí soustředění a aktivitu, když ze sebe vydá ještě víc. Napadlo ji, že by mohla Kaldena najít na LuvLuvu, ale hned tu hloupost zavrhla. Jenže se musela podívat, a připadala si hloupě, když se její pochybnosti potvrdily. Trhlina v jejím nitru se zvětšovala a ji pohlcovala tma. Zavřela oči a slyšela výkřiky jako pod vodou. Proklínala nevědomost a potřebovala někoho, koho lze poznat. Koho lze najít.

***

Zaklepání na dveře bylo tiché a váhavé.

„Dále," řekla Mae.

Francis strčil hlavu dovnitř, ale zůstal ve dveřích. „Můžu?"

„Vždyť jsem tě pozvala," řekla Mae.

Vklouzl dovnitř a zavřel za sebou, jako by jen o vlásek unikl pronásledovateli na chodbě. Rozhlédl se po pokoji. „Hezky sis to tu zabydlela."

Mae se zasmála.

„Půjdeme radši ke mně, co ty na to?" navrhl.

Nejdřív chtěla zaprotestovat, ale vlastně ji zajímalo, jak to vypadá u něj. Všechny pokoje v ubytovně se trochu lišily, a vzhledem k tomu, že byly nesmírně populární a někteří Circlané v nich bydleli takřka nastálo, mohli si je jejich obyvatelé dle libosti upravovat. Jeho pokoj byl zrcadlovým obrazem jejího, jen s několika osobními detaily. Nejvýraznějším byla maska z papírmašé, kterou Francis vyrobil jako kluk. Visela nad postelí, byla žlutá a civěla na ni obrovskýma obrýlenýma očima. Všiml si, že se na ni Mae dívá.

„Copak?" zeptal se.

„Není to trochu divné? Maska nad postelí?"

„Když spím, tak ji nevidím," namítl. „Dáš si něco k pití?" V ledničce našel nějaké džusy a nový druh saké v oblé narůžovělé skleničce.

„To vypadá dobře," poznamenala. „To já u sebe nemám. Moje je v takové obyčejnější lahvičce. Asi jiná značka."

Francis oběma namíchal pití, sklenice skoro přetékaly.

„Každý večer si trochu dám," řekl. „Potřebuju nějak přibrzdit myšlenky, abych usnul. Nemáš to taky tak?"

„Většinou usínám tak hodinu," přiznala Mae.

„Vidíš," řekl Francis, „tak tohle zkrátí hodinu na patnáct minut."

Podal jí sklenici. Mae se do ní podívala a zprvu jí to připadlo dost smutné, večer co večer saké, ale pak si řekla, že to zítra večer taky zkusí.

Francis se díval kamsi mezi její břicho a loket.

„Co tam vidíš?“ zajímala se.

„Ten tvůj pas, to je něco,“ řekl.

„Cože?“ vyhrkla Mae a napadlo ji, že jí přece nemůže stát za to být s chlapem, který říká takovéhle věci.

„Ale ne!“ řekl. „Je úžasný. Ta linie, jak se ohýbá jako luk.“

A to už jeho ruce kopírovaly křivku jejího pasu a kreslily do vzduchu dlouhé C. „Líbí se mi, že máš boky a ramena. A ten pas k tomu.“ Usmál se a zpříma se na ni podíval, jako by necítil tu prazvláštní přímost svých slov, nebo mu na ní nesešlo.

„Tak teda děkuju,“ řekla.

„Vážně to měl být kompliment,“ vysvětlil. „Ty křivky jsou jako stvořené k tomu, aby se jich někdo dotýkal.“ Naznačil, jak jí pokládá dlaně na pas.

Vstala, upila ze sklenice a rozjímala, jestli by neměla zdrhnout. Ale vážně to od něj byl kompliment. Složil jí nevhodnou, neohrabanou, ale velmi upřímnou poklonu, na kterou nikdy nezapomene a která jí už teď rozbušila srdce.

„Pustíme si něco?“ nadhodil Francis.

Mae pokrčila rameny, stále neschopná slova.

Francis se probíral možnostmi. Měli k dispozici téměř všechny filmy a televizní pořady a pět minut jen vyjmenovávali, na co by se mohli podívat, a vymýšleli něco podobného, ale lepšího.

„Slyšelas už tu novou věc od Hanse Willise?“ zeptal se Francis.

Mae se rozhodla, že tu zůstane a že je jí s Francisem vlastně dobře. Měla dojem, že tu má v rukou moc, a to se jí zamlouvalo. „Ne. Kdo to je?“

„Jeden z místních muzikantů. Minulý týden nahrál celý koncert.“

„A vyšlo to někde?“

„Ne, ale jestli to dostane od Circlanů dobré hodnocení, tak to možná vydají. Počkej, zkusím to najít.“

Přehrál písničku, jemnou klavírní melodii, která zněla, jako

když začíná pršet. Mae vstala a zhasla, takže svítil jen monitor a zaléval Francise našedlým přízračným světlem.

Všimla si tlusté knihy vázané v kůži a vzala ji do ruky. „Co to je? To já v pokoji nemám."

„To je moje. Album. Jenom fotky."

„Jako rodinné fotky?" zeptala se Mae a pak si vzpomněla na jeho komplikovanou minulost. „Promiň. To asi nebyl nejlepší způsob, jak to říct."

„To nic," řekl. „Jsou to vlastně takové rodinné fotky. Na některých jsou mí sourozenci. Ale na většině jsem jen já a mí pěstouni. Chceš se podívat?"

„A to ho necháváš tady v Circlu?"

Vzal jí album z ruky a usadil se na postel. „Ne. Většinou ho mám doma, ale donesl jsem si ho sem. Chceš se kouknout? Z větší části je to dost depresivní."

Mezitím už album otevřel. Mae si sedla vedle něj a sledovala, jak obrací listy. Viděla ho v prostých obývácích zalitých jantarovým světlem, a v kuchyních, občas v zábavním parku. Rodiče byli vždycky rozmazaní nebo se do záběru nevešli. Nalistoval fotku, na níž sedí na skateboardu a kouká skrz obrovité brýle.

„Ty byly nejspíš máminy," poznamenal. „Podívej se na ty obroučky." Obtáhl je prstem. „To je přece ženský styl, ne?"

„Asi jo," přisvědčila Mae a pozorovala Francisovu mladou tvář. Měl tentýž vstřícný výraz, stejný výrazný nos i plný spodní ret. Ucítila, jak se jí oči zalévají slzami.

„Ty obroučky si nepamatuju," řekl, „nevím, kde se vzaly. Domýšlím si, že jsem si svoje brýle rozbil a tyhle jsem měl půjčené od ní."

„Jsi roztomilej," řekla Mae, ale chtělo se jí brečet a brečet.

Francis mžoural na fotku, jako by doufal, že když se bude dívat dost dlouho, vymáčkne z ní nějaké odpovědi.

„Kde to je?" zajímala se Mae.

„Netuším," odvětil.

„Ty nevíš, kde jsi bydlel?"

„Ani trochu. Už jen to, že mám nějaké fotky, je docela ojedinělá věc. Ne v každé pěstounské rodině člověk dostal fotky, a když, tak si pěstouni dobře pohlídali, aby na nich nebylo nic, podle čeho by je mohl vypátrat. Žádný dům zvenčí, žádné adresy nebo názvy ulic či výrazné body."

„To myslíš vážně?"

Francis se na ni podíval. „Takhle to v pěstounské péči chodí."

„Proč? Aby ses nemohl vrátit, nebo co?"

„Bylo to prostě takové pravidlo. Ano, aby se člověk nemohl vrátit. Měli tě doma rok, to byla stanovená doba, a nechtěli, abys jim zase přistála na zápraží – zvlášť když jsi byla o něco starší. Některé děti měly všelijaké sklony, takže pro rodiny by mohlo být nebezpečné, kdyby je odrostlé děti dokázaly najít."

„To jsem netušila."

„Jo. Je to divný systém, ale dává smysl." Dopil saké a vstal k přehrávači.

„Můžu si to prohlédnout?" zeptala se Mae.

Francis pokrčil rameny. Mae listovala albem a hledala fotku, ze které by bylo něco poznat. Ale z těch desítek fotografií ani na jedné neviděla adresu nebo dům. Všechny byly zevnitř nebo z bezejmenných dvorků.

„Někteří by určitě byli rádi, kdyby ses jim ozval," řekla.

Francis byl s přehrávačem hotov a hrála nová písnička, stará soulová melodie, kterou nepoznávala. Posadil se zase vedle ní.

„Možná. Ale dohoda zněla jinak."

„Takže ty ses je vůbec nesnažil kontaktovat? Dneska už přece máme software na rozpoznání obličeje –"

„Nevím. Ještě jsem se nerozhodl. Proto jsem ho sem vlastně přinesl. Zítra si ty fotky naskenuju a uvidím. Třeba mi to pár lidí vyplivne. Ale nic moc dalšího neplánuju. Jen si chci zaplnit pár mezer."

„Máš přece právo znát aspoň ty základní věci."

Mae listovala albem a zrak jí padl na fotku malého Francise, mohlo mu být zhruba pět, se dvěma holčičkami, tak devět

nebo deset let. Mae věděla, že jsou to jeho sestry, ty, co umřely, a chtěla si je prohlédnout, ačkoli nevěděla proč. Nechtěla Francise nutit, aby o nich mluvil, a věděla, že nemá nic říkat, že by jakýkoli hovor o nich měl vzejít od něj, a jestli sám nezačne, měla by brzy obrátit list.

Nic neřekl, a tak listovala dál a najednou jí ho bylo líto. Byla na něj předtím příliš příkrá. Byl tu s ní, líbila se mu, chtěl ji u sebe, a byl ten nejsmutnější člověk, kterého kdy poznala. To se ale dalo změnit.

„Strašlivě ti buší srdce," řekl jí.

Mae se podívala na náramek a zjistila, že má pulz 134.

„Ukaž, kolik máš ty," řekla.

Vyhrnul si rukáv. Vzala ho za zápěstí a otočila. Měl 128.

„Ty taky nejsi dvakrát klidný," řekla a nechala mu svou ruku v klíně.

„Nech tu ruku chvíli ležet a sleduj, jak poleze nahoru," řekl a oba sledovali jeho náramek. Bylo to neskutečné. Pulz mu rychle stoupl na 134. Zachvěla se nad svou mocí, jejíž důkaz měla přímo před sebou, přesně změřitelný. Pulz byl teď 136.

„Já něco zkusím, chceš?" navrhla.

„Chci," zašeptal a ztěžka oddechoval.

Vsunula mu ruku do kalhot a nahmatala jeho penis, přitisknutý k přezce opasku. Ukazováčkem přejížděla po špičce a oba sledovali, jak počet tepů vystoupal na 152.

„Teda, tebe není těžké vzrušit," řekla. „Jen si představ, že by se vážně něco dělo."

Měl zavřené oči. „Jasně," hlesl konečně.

„Líbí se ti to?" zeptala se.

„M-hm," vypravil ze sebe.

Mae si tu moc užívala. Když se tak na něj dívala, jak se rukama opírá o postel a penis se mu v kalhotách vzdouvá, něco ji napadlo. Znělo to otřepaně a nikdy by to neřekla, kdyby si myslela, že se to někdo dozví, ale usmála se a věděla, že tohohle plachého Francise to dostane.

„A co *ještě* to měří?“ zeptala se a sklonila se.

Najednou měl v očích divoký výraz a zápasil s kalhotami, jak se je snažil stáhnout. Ale v momentě, kdy je dostal do půli stehen, z úst se mu vydralo cosi jako „Jéžiš…“ nebo „Já už…“, načež se složil, několikrát prudce hodil hlavou ze strany na stranu a nakonec se schoulil na posteli hlavou ke zdi. Odtáhla se a dívala se na něj, na jeho vykasanou košili a odhalený rozkrok. Na mysl jí přišel táborák, jedno jediné malé polínko, celé zalité mlékem.

„Promiň,“ řekl.

„Ale prosím tebe. Mně se to líbilo,“ namítla.

„Takhle zničehonic to na mě nikdy nepřišlo.“ Pořád ještě ztěžka oddychoval. A pak nějaká neotesaná synapse v jejím mozku spojila tuhle scénu s jejím otcem, jak leží na gauči a ona bezmocně stojí nad jeho tělem, a zoufale se jí zachtělo tu nebýt.

„Měla bych jít,“ řekla.

„Vážně? Proč?“ namítl.

„Už je po jedné, musím se vyspat.“

„Tak dobře,“ přisvědčil způsobem, který ji odpuzoval. Zdálo se, že chce, aby zmizela, stejně jako ona.

Vstal a vzal telefon, postavený na skříňce a namířený na ně.

„Ty sis to natáčel, nebo co?“ zažertovala.

„Možná,“ řekl a z jeho hlasu bylo jasné, že ano.

„Počkej. Opravdu?“

Mae sáhla po telefonu.

„Nech toho,“ řekl. „To je moje.“ Strčil si ho do kapsy.

„Cože? *Tvoje?* To, co jsme dělali, je *tvoje*?“

„Je to stejně dobře moje jako tvoje. A já jsem tento, vyvrcholil, ty ne. Co je ti vůbec do toho? Nebyla jsi přece nahá nebo tak něco.“

„Francisi. To snad není pravda. Smaž to. Hned.“

„Řekla jsi ‚smaž‘?“ opáčil žoviálně, ale bylo jasné, jak to myslí. *My tady v Circlu nemažeme nic.* „Musím si to nechat pro sebe.“

„Jenže to pak uvidí *všichni*."

„Já to nikde vytrubovat nebudu."

„Francisi. Prosím tě."

„No tak, Mae. Pochop prosím, jak moc to pro mě znamená. Nejsem žádný kanec. Tohle je pro mě vzácná příležitost, takové věci se mi nestávají. Můžu si nechat památku na ten zážitek?"

„Nesmíš si dělat starosti," řekla jí Annie.

Seděly ve Velkém sále v Osvícenství. Čekala je vzácná událost, přednášku na téma Inspirace měl pronést Stenton, a navíc slíbil hosta.

„Jenže to nejde," namítla Mae. Celý týden od svého setkání s Francisem se nedokázala soustředit. Nikdo jiný video neviděl, ale jestli ho má Francis v telefonu, je i v cloudu, a tím pádem dostupné komukoli. A ze všeho nejvíc byla zklamaná sama sebou. Dopustila, aby jí stejný chlap udělal stejnou věc podruhé.

„Hlavně už po mně nechtěj, abych ho smazala," řekla Annie a mávla na několik výš postavených Circlanů, členů Horních čtyřiceti.

„Smaž ho prosím."

„Vždyť víš, že to nejde. Tady se nemaže. Baileyho by to zabilo. Brečel by, vážně. Osobně ho zraňuje, když někoho třeba jen napadne smazat nějakou informaci. Říká, že je to jako zabít děťátko. To přece víš."

„Jenže tohle není děťátko, ale jeho pinďour a moje ruka. Takový děťátko by nikdo nechtěl. Musíme to smazat."

„Nikdo to nikdy neuvidí. To taky víš. Devadesát devět procent všeho, co je v cloudu, nikdo nikdy neuvidí. Jestli si to někdo pustí, tak přijď a budeme se o tom bavit dál. Jasné?" Annie ji vzala za ruku. „A teď se dívej. Ani netušíš, jak vzácná příležitost to je, že promluví Stenton. Bude to něco velkýho a nejspíš v tom bude nějak zainteresovaná vláda. To je jeho specialita."

„Ty nevíš, o čem bude mluvit?“

„Mám určitou představu,“ řekla.

Stenton vstoupil na jeviště bez jakéhokoli úvodu. Publikum zatleskalo, ale tleskalo výrazně jinak než Baileymu. Bailey byl jejich nadaný strýček, který jim všem zachránil život. Stenton byl šéf, před nímž bylo třeba se chovat profesionálně a stejně mu i tleskat. V bezchybném černém obleku bez kravaty došel doprostřed pódia a bez představení či pozdravu spustil.

„Jak víte,“ řekl, „transparentnost je jednou z věcí, které pro nás tady v Circlu hodně znamenají. K lidem, jako je Stewart, vzhlížíme jako ke zdroji inspirace, k lidem, kteří jsou ochotni otevřít svůj život, aby prohloubili naše kolektivní znalosti. Stewart už pět let natáčí a zaznamenává každičkou minutu svého života a jeho materiál je velkým přínosem pro Circle a zanedlouho bude velkým přínosem i pro lidstvo. Stewarte?“

Stenton se rozhlédl po publiku a očima našel Stewarta, Transparentmana. Kolem krku měl cosi jako malý teleobjektiv. Byl plešatý, kolem šedesátky, mírně sehnutý, jakoby tíhou přístroje, který měl na krku. Po vlně vřelého potlesku se posadil.

„Další oblastí veřejného života,“ pokračoval Stenton, „kde požadujeme a očekáváme transparentnost, je demokracie. Naštěstí jsme se narodili a vyrostli v demokracii, ale i ta se neustále mění k lepšímu. Když jsem byl malý, bojovalo se proti zákulisním politickým dohodám zákony o svobodném přístupu k informacím. Ty umožňují občanům přístup k zápisům ze schůzí i na schůze samotné. Lidé mohli chodit na veřejná slyšení a požadovat zpřístupnění dokumentů. A přesto i dnes, dlouho po založení tohoto způsobu demokracie, jdou naši volení představitelé z jednoho skandálu do druhého, většinou proto, že udělali něco, co neměli. Něco tajnůstkářského, nezákonného, něco, co je v rozporu s vůlí a zájmy obyvatel. Není divu, že podle průzkumů věří Kongresu pouhých jedenáct procent lidí.“

Z publika se ozvala vlna souhlasného mručení a Stenton se

na ní svezl. „Kongresu věří jedenáct procent lidí! A jak víte, nedávno se ukázalo, že jistá senátorka je zapletená v jedné velmi nepříjemné záležitosti."

Diváci se smáli, jásali a hihňali.

Mae se naklonila k Annie. „Která senátorka?"

„Williamsonová. Ty jsi o tom neslyšela? Našli na ni všecko možné, samé divné věci. Vyšetřují ji asi pro pět různých etických prohřešků. Spoustu jí toho našli v počítači, hromadu divných vyhledávání, stahování – dost zvláštní věci."

Mae si bezděky vzpomněla na Francise. Obrátila pozornost zpátky ke Stentonovi.

„Klidně byste mohli shazovat lidské exkrementy seniorům na hlavu," říkal zrovna, „a podporovalo by vás víc než jedenáct procent lidí. Jenže co s tím? Jak znovu nastolit víru lidí ve volené představitele? S potěšením říkám, že znám ženu, která bere tyhle záležitosti velmi vážně a dělá něco, co by je mohlo vyřešit. Představuji vám Olivii Santosovou, zástupkyni Čtrnáctého okrsku."

Zpoza portálu vyšla asi padesátiletá podsaditá dáma v červeném kostýmku se žlutým květovaným šátkem a oběma rukama přitom mávala nad hlavou. Z roztroušeného zdvořilého potlesku bylo znát, že ji ve Velkém sále zná jen pramálo lidí.

Stenton ji toporně objal, ona si s rukama sepjatýma před sebou stoupla vedle něj a on pokračoval. „Pokud někteří potřebujete trochu osvěžit znalosti z občanské nauky, kongresmanka Santosová zastupuje právě tento okrsek. Jestli jste ji neznali, nevadí. Teď už ji znáte." Obrátil se k ní. „Jak se vám tu u nás líbí?"

„Velmi, Tome, velmi se mi tu líbí. Jsem moc ráda, že jsem tady."

Stenton jí to oplatil svou variantou vřelého úsměvu a pak se otočil zpátky k publiku.

„Kongresmanka Santosová vám přišla představit podle mě

velmi významné kroky v historii vlády. Jsou to kroky směřující k naprosté transparentnosti, kterou od svých volených zástupců požadujeme od samého zrodu demokracie. Předávám slovo."

Stenton couvl a sedl si za ni na vysokou stoličku. Santosová popošla dopředu, ruce sepjaté za sebou, a přejela pohledem po místnosti.

„Tom má naprostou pravdu. Stejně jako vám, i mně leží na srdci potřeba občanů vědět, co dělají jejich politici. Je to přece vaše právo, nemám pravdu? Máte právo vědět, čím se zaobírají. S kým se scházejí. S kým mluví. Co dělají za peníze daňových poplatníků. Až doposud tu fungoval systém ad hoc odpovědnosti. Senátoři, kongresmani, starostové i městští radní čas od času zveřejňují své denní programy a do různé míry si pouštějí občany do soukromí. Ale přesto si říkáme: Proč se ten a ten sešel s tím bývalým senátorem, dnes lobbistou? A kde ten a ten kongresman přišel k těm sto padesáti tisícům dolarů, které FBI objevila schované u něj v ledničce? A jak je možné, že jiný senátor měl techtle mechtle s několika ženami, zatímco jeho žena se léčila s rakovinou? Rozsah a rozmanitost přečinů, které tito úředníci páchají za peníze vás občanů, jsou nejen hanebné a nepřijatelné, ale také zbytečné."

Tu a tam zazněl potlesk. Santosová se usmála, přikývla a pokračovala.

„Všichni od svých volených zástupců chceme a očekáváme transparentnost, ale zatím jsme neměli k dispozici žádnou technologii, která by to beze zbytku umožňovala. Teď už ji máme. Jak předvedl Stewart, je velmi snadné umožnit celému světu trávit s vámi den, vidět, co vidíte vy, a slyšet, co slyšíte a říkáte. Děkujeme za vaši odvahu, Stewarte."

Publikum mu zatleskalo, tentokrát odhodlaněji. Někteří už tušili, co Santosová oznámí.

„A já bych se chtěla vydat ve stopách Stewartovy osvícenosti. Zároveň vám chci ukázat, jaká by demokracie mohla

a měla být: zcela otevřená, zcela transparentní. Ode dneška budu nosit stejné zařízení jako Stewart. Každá schůzka, každý můj pohyb, každé mé slovo bude k dispozici všem mým voličům a celému světu."

Stenton vstal a popošel k Santosové. Podíval se po shromážděných Circlanech. „Zatleskáme kongresmance Santosové, co říkáte?"

Ale to už publikum tleskalo. Ozývaly se výkřiky a hvízdání a Santosová zářila. Zpoza portálu se vynořil technik a pověsil jí kolem krku náhrdelník – menší verzi aparátu, který měl Stewart. Santosová si zvedla čočku k ústům a políbila ji. Diváci jásali. Po chvíli Stenton zdvihl ruce a dav se utišil. Nato se obrátil k Santosové.

„Vy tedy tvrdíte, že budete do světa vysílat každý rozhovor, každou schůzku, celý svůj den?"

„Ano. Vysílání bude k dispozici na mé circlové stránce. Celý den až do té doby, než si půjdu lehnout." Publikum znovu zatleskalo a Stenton chvíli počkal, než je zase utišil.

„A co když ti, s nimiž se budete scházet, nebudou chtít povolit, aby se schůzka vysílala?"

„V takovém případě se s nimi nesejdu," opáčila. „Buď jste transparentní, nebo nejste. Buď jste odpovědní, nebo nejste. Chce mi snad někdo říct něco, co se nedá prohlásit veřejně? Co z práce veřejného činitele se má tajit před lidmi, které zastupuje?"

Přehlušil ji potlesk.

„Přesně tak," přitakal Stenton.

„Děkuji! Děkuji vám!" řekla Santosová, uklonila se, ruce sepjaté jako k modlitbě. Potlesk trval několik minut. Až pak si Stenton znovu vyžádal ticho.

„Kdy tedy ten program spustíte?" zeptal se.

„Kdy jindy než hned," odvětila. Stiskla tlačítko na aparátu a na plátno za ní se začaly přenášet záběry z kamery. Publikum se zcela zřetelně vidělo a souhlasně to v něm vřelo.

„Začínám hned, Tome," řekla. „A doufám, že mě brzy bude následovat zbytek volených vůdců naší země – a po nich i politici ve všech ostatních demokratických státech světa."

Uklonila se, znovu sepjala ruce a měla se k odchodu z jeviště. Když se přiblížila k oponě, zarazila se. „Tudy nepůjdu, je tam tma. Půjdu tudy," prohlásila, v sále se rozsvítilo a ona sestoupila z pódia do jasného světla. Na tisíce rozjásaných tváří v sále bylo najednou jasně vidět. Vyrazila uličkou a z obou stran se k ní natahovaly ruce, usměvaví posluchači jí děkovali a děkovali, přáli, jen ať se jí daří a můžou na ni být pyšní.

Večer se v Koloniích konala na počest Santosové recepce a i tam se kolem ní hemžili noví a noví obdivovatelé. Mae na moment zauvažovala, že by se k ní pokusila prodrat a potřást si s ní rukou, ale celý večer kolem ní stála neprostupná hradba těl, a tak si Mae radši u bufetového stolu dala nějaké vepřové z místních zdrojů a čekala na Annie. Řekla jí, že se na recepci pokusí přijít, ale tlačil ji termín, musela cosi připravit na slyšení u Evropské unie. „Už zase kňourají kvůli daním," vysvětlila.

Mae se procházela po místnosti, vyzdobené neurčitě pouštními motivy, tu a tam kaktus nebo kus pískovce a na zdech digitální západy slunce. Pozdravila se s Danem a Jaredem a několika nováčky, které školila. Hledala Francise a doufala, že ho nenajde, ale pak si s velkou úlevou uvědomila, že je na konferenci v Las Vegas – sjely se tam nejrůznější bezpečnostní složky a on jim prezentoval projekt ChildTrack. Scenerii na jedné ze stěn vystřídal Tyův obličej. Byl neoholený a měl pytle pod očima, ale přestože byl zcela zjevně a důkladně unavený, usmíval se od ucha k uchu. Na sobě měl obvyklou plandavou černou mikinu s kapucí. Chvíli si rukávem leštil brýle a pak se rozhlédl po místnosti, jako by do ní viděl. Možná to tak skutečně bylo. V místnosti se okamžitě rozhostilo ticho.

„Ahoj všichni. Mrzí mě, že tam s vámi nemůžu být. Pracuju na moc zajímavých nových projektech, které mi bohužel

neumožní se účastnit báječných společenských akcí jako dnes večer. Ale chtěl jsem vám všem pogratulovat k tomu dnešnímu velkolepému kroku. Pro Circle je zcela zásadní a výrazně nám pomůže být ještě úžasnější, než jsme." Chvíli se díval na člověka za kamerou, jako by se ujišťoval, že toho řekl dost. Pak se pohledem vrátil do místnosti. „Všem vám děkuju za tvrdou práci a teď to pořádně oslavte."

Jeho obličej zmizel a na obrazovku se vrátil digitální západ slunce. Mae si povídala s pár nováčky ze svého týmu, z nichž někteří ještě Tye naživo neviděli a jejich nadšení se blížilo naprosté euforii. Mae pořídila fotku, zingla ji a připsala pár slov: *Dějí se velké věci!*

Pak si vzala druhou sklenku vína a zrovna přemýšlela, jak to příště udělat, aby si nemusela vzít i ubrousek, protože jí je beztak k ničemu a ona ho nepoužitý strčí do kapsy, když vtom si všimla Kaldena. Seděl v přítmí na schodišti. Proplétala se k němu, a když ji uviděl, rozzářil se.

„No ahoj," řekl.

„No ahoj?"

„Promiň," hlesl a naklonil se k ní, aby ji objal.

Odtáhla se od něj. „Kam ses poděl?"

„Poděl?"

„Na dva týdny jsi úplně zmizel," řekla.

„Tak dlouho to snad nebylo, ne? A byl jsem tu. Jednou jsem tě vyhledal, ale vypadalas zaneprázdněně."

„Ty jsi byl v PoZ?"

„Byl, ale nechtěl jsem tě rušit."

„A to jsi mi nemohl nechat vzkaz?"

„Neznal jsem tvoje příjmení," namítl a usmál se, jako by věděl mnohem víc, než dával najevo. „Proč jsi nekontaktovala ty mě?"

„Já taky neznala tvoje příjmení. A žádného Kaldena jsem nikde nenašla."

„Vážně? A jak jsi to napsala?"

Mae začala vyjmenovávat všechny možné varianty, které zkoušela, ale on ji přerušil.

„Poslyš, to je jedno. Zvorali jsme to oba. Ale teď jsme tu spolu."

Mae ucouvla, přeměřila si ho pohledem a říkala si, že někde na něm třeba najde důkaz, že je, nebo není skutečný Circlan, člověk z masa a kostí. Zase měl na sobě pohodlné triko s dlouhým rukávem, tentokrát s tenkými zelenými, červenými a hnědými proužky, a zase se nějak vměstnal do velmi úzkých černých kalhot, v nichž jeho nohy připomínaly obrácené písmeno V.

„Pracuješ tu ale, že jo?" zeptala se.

„Jistě. Jak bych se sem jinak dostal? Ostraha je tu dost ostrá. Zvlášť dnes, když máme tak vzácného hosta." Pohodil hlavou ke kongresmance, která se zrovna někomu podepisovala do tabletu.

„Vypadáš, jako by ses nejradši ztratil," nadhodila Mae.

„Vážně?" na to Kalden. „Kdepak. Jen je mi tady stranou dobře. Tyhle merendy většinou prosedím. A rád si nechávám volnou cestu, kdyby se mi zachtělo utéct." Mávl palcem přes rameno směrem ke schodům za sebou.

„Já jsem hlavně ráda, že mě tu viděli nadřízení," odvětila Mae. „To je nejdůležitější. Tebe tu taky musí vidět nějaký nadřízený, nebo co?"

„Nadřízený?" Kalden chvíli vypadal, jako by promluvila jakýmsi povědomým, a přesto nesrozumitelným jazykem. „Ale jo," přikývl. „Viděli mě tu. Postaral jsem se o to."

„Říkal jsi mi už, co děláš?"

„A víš, že ani nevím? Ale koukni tamhle na toho."

„Na koho?"

„Ale nic, to je jedno," řekl Kalden, jako by už zapomněl, na koho se díval. „A ty děláš v PR?"

„Ne, v Péči o zákazníky."

Kalden naklonil hlavu. „Aha. Aha. To vlastně vím," řekl nepřesvědčivě. „A už jsi tu dlouho?"

Mae se musela smát. Ten chlap byl napůl mimo. Jeho duše jako by se sotva držela v jeho těle, tím míň při zemi."

„Promiň," řekl a obrátil se k ní, tentokrát s neskutečně upřímným a průzračným pohledem. „Ale já si to všechno *chci* pamatovat. Doufal jsem, že tě tu potkám, abys věděla."

„Jak dlouho že ty tu pracuješ?" zeptala se.

„Já? Ehm." Poškrábal se na temeni. „Páni. Já nevím. Chvíli už ano."

„Měsíc? Rok? Šest let?" vyptávala se a říkala si, že je možná vážně poloviční blázen a poloviční génius.

„Šest?" řekl. „Pro začátek. Myslíš, že vypadám dost starý na to, abych tu byl šest let? To bych nerad. Dělají to ty šedivé vlasy?"

Mae netušila, co říct. Samozřejmě že to dělaly ty šedivé vlasy. „Nedojdeme si pro něco?" navrhla.

„Jdi sama," řekl.

„Bojíš se vylézt z úkrytu?"

„Ne, jen se mi moc nechce mezi lidi."

Došla ke stolu, kde čekalo několik set nalitých skleniček.

„Mae, nepletu se?"

Obrátila se a před ní stály dvě ženy, Dayna a Hillary, které vyráběly Stentonovi batyskaf. Mae si vzpomínala, že je první den potkala, a od té doby od nich na druhé obrazovce vídá minimálně tři zprávy denně. Do dokončení ponorky zbývalo pár týdnů, Stenton se s ní chtěl pustit do Mariánského příkopu.

„Sleduju, jak postupujete," řekla Mae. „Neuvěřitelné. Stavíte tu ponorku tady?"

Mae se ohlédla přes rameno, jestli Kalden mezitím po anglicku nezmizel.

„Ano, s lidmi z Projektu 9," řekla Hillary a mávla rukou směrem ke kterési jiné části kampusu. „Je bezpečnější ji stavět tady, snáz uhlídáme všechny ty patentované prvky."

„Je to první plavidlo schopné vynést na hladinu větší vodní tvory," řekla Dayna.

„A vy pojedete taky?“

Dayna i Hillary se zasmály. „Kdepak,“ řekla Hillary. „Ten batyskaf je pro jednoho jediného člověka: pro Toma Stentona.“

Dayna pochybovačně pohlédla na Hillary a pak zpátky na Mae. „Pro víc lidí se postavit nedá, bylo by to moc drahé.“

„Správně,“ přisadila si Hillary. „Tak jsem to myslela.“

Když se Mae se dvěma skleničkami vína vrátila ke schodům, Kalden seděl stále na stejném místě, ale kdovíjak si opatřil dvě vlastní sklenky.

„Šla tudy servírka s podnosem,“ vysvětlil a vstal.

Chvíli stáli, obě ruce plné, a Mae nenapadlo nic jiného než přiťuknout si všemi čtyřmi skleničkami.

„Potkala jsem ty dvě, co staví tu ponorku,“ řekla Mae. „Znáš je?“

Kalden protočil oči. To bylo zvláštní. Něco takového ještě Mae v Circlu neviděla.

„Co je?“ zeptala se.

„Ale nic,“ odvětil. „Líbil se ti ten projev?“ zajímal se.

„Líbil, celá ta věc se Santosovou se mi moc zamlouvá.“ Volila slova opatrně. „Myslím, že to bude zásadní, ehm, moment v historii demo–“ Když si všimla, že se na ni usmívá, zarazila se. „Co?“ zeptala se.

„Nic,“ řekl. „Nepotřebuju žádnou přednášku. Slyšel jsem Stentona. Vážně ti to připadá jako dobrý nápad?“

„Tobě ne?“

Pokrčil rameny a na jeden zátah vypil půl skleničky. „Občas mi ten chlap dělá starosti.“ Pak si uvědomil, že něco takového by o jednom z Mudrců říkat neměl, a obrátil. „Je hrozně chytrý. Zahanbuje mě. Vážně vypadám tak staře? Kolik bys mi hádala? Třicet?“

„Tak staře nevypadáš,“ řekla Mae.

„Já ti nevěřím. Vím, že jo.“

Mae se napila z jedné ze svých skleniček. Rozhlédli se a chvíli se dívali na záběry z kamery, co měla Santosová na

krku. Promítaly se na stěnu na druhém konci sálu a hlouček Circlanů je soustředěně sledoval, zatímco Santosová se bavila jen metr dva od nich. Jeden z Circlanů se objevil i v záběru a nastavil ruku, aby svou druhou, promítanou tvář zakryl.

Kalden se díval pozorně a trochu zamračeně. „Hm," uniklo mu. Naklonil hlavu jako cestovatel podivující se nad zvláštním domorodým zvykem. Pak se obrátil k Mae a podíval se na její i své dvě sklenice, jako by si až teď uvědomil, jak vtipně působí, když oba stojí ve dveřích se dvěma skleničkami v rukou. „Aspoň jedné se zbavím," řekl a obrátil do sebe víno z levé ruky. Mae následovala jeho příkladu.

„Promiň," řekla, kdovíproč. Věděla, že jí to brzy stoupne do hlavy, zřejmě tak, že to nebude schopná skrývat. Pak přijdou špatná rozhodnutí. Přemýšlela, co tak říct, inteligentního, dokud to ještě jde.

„Kam to pak všechno jde?" zeptala se.

„Ty záběry z kamery?"

„Jo. To se někam ukládá? Do cloudu?"

„Jasně, je to v cloudu, ale je taky potřeba to uložit na nějaké fyzické místo. Data ze Stewartovy kamery… Počkej. Chceš něco vidět?"

Už byl v půlce schodů, pohyboval se mrštně jako pavouk.

„Já nevím," zaváhala Mae.

Kalden vzhlédl, jako by ranila jeho city. „Ukážu ti, kam se ukládá Stewart. Chceš? Nepovedu tě do žádné kobky."

Mae se rozhlédla po místnosti a očima hledala Dana a Jareda, ale nikde je neviděla. Zdržela se hodinu a oba ji viděli, tak si řekla, že by mohla odejít. Vyfotila pár fotek, nahrála je, poslala několik zingů, v nichž popsala a okomentovala, co se děje. Pak vyrazila za Kaldenem po schodech, tři patra, až do suterénu, jak se domnívala. „Ale spoléhám na tebe," řekla.

„To děláš dobře," odvětil Kalden a došel k rozměrným modrým dveřím. Přiložil prsty na snímač na stěně a dveře se otevřely. „Tak pojď."

Prošla za ním do dlouhé chodby. Měla pocit, že přechází z jedné budovy do druhé, tunelem ukrytým hluboko pod zemí. Po chvíli se před nimi objevily další dveře a Kalden opět odemkl zámek otisky prstů. Mae, skoro rozechvělá tím, kam se Kalden dokáže dostat, šla dál, tak omámená alkoholem, že nedokázala odhadnout, jak moudré je následovat tohohle kaligrafického muže podzemním labyrintem. Sjeli výtahem asi čtyři patra dolů, vyšli do další dlouhé chodby a pak po schodech pokračovali dolů. Mae druhá sklenička vína v ruce tížila, a tak ji dopila.

„Můžu to někam odložit?" zeptala se. Kalden jí beze slova skleničku vzal a nechal ji na posledním schodě.

Co je to za člověka? Dostal se do všech dveří, na které narazili, ale bylo v něm i cosi rozvratného. Nikdo jiný v celém Circlu by takhle skleničku neodložil – něco takového se považovalo za ohavné znečišťování – a nikdo jiný by se uprostřed firemního večírku nevydal na takovýhle vandr. Mae v sobě dusila vědomí, že tu Kalden zřejmě platí za potížistu a že to, co provádějí, bude proti některým nebo všem pravidlům a vyhláškám.

„Pořád ještě nevím, co tu děláš," řekla.

Procházeli tlumeně osvětlenou chodbou, která se mírně svažovala a zdánlivě neměla konce.

Obrátil se. „Nic moc. Chodím na porady. Poslouchám, komentuju. Není to nic důležitého," řekl a dál šel svižným krokem.

„Znáš Annie Allertonovou?"

„Jasně. Annie mám moc rád." Obrátil se zpátky k ní. „Hele, máš ještě ten citron, co jsem ti dal?"

„Ne. Nezežloutl."

„Aha," odvětil a pohled se mu rozostřil, jako by se na chvíli potřeboval zaměřit jinam, do nitra své duše, která vyžadovala rychlou, ale zásadní rozvahu.

„Kde to vůbec jsme?" chtěla vědět Mae. „Připadá mi, že jsme tak tři sta metrů pod zemí."

„To zas ne," řekl a zase zaostřil. „Ale nejsi daleko od pravdy. Slyšelas o Projektu 9?"

Projekt 9, pokud Mae věděla, byl souhrnný název pro veškerý tajný výzkum, který probíhal v Circlu. Všechno od vesmírných technologií – Stenton se domníval, že Circle dokáže navrhnout a postavit něco mnohem lepšího než existující raketoplány – po údajné plány na zmapování a zpřístupnění obrovského množství dat v lidské DNA.

„Tam jdeme?“ zeptala se Mae.

„Ne,“ opáčil a otevřel další dveře.

Vešli do rozlehlé místnosti, velké asi jako basketbalové hřiště, osvětlené jen asi deseti bodovkami namířenými na červenou kovovou bednu dlouhou i vysokou jako autobus. Ze všech stran byla hladká a naleštěná a obklopovala ji síť lesklých stříbřitých trubek.

„Vypadá to jako instalace od Donalda Judda,“ poznamenala Mae.

Kalden se k ní otočil s rozzářeným obličejem. „To moc rád slyším. Hodně jsem se jím inspiroval. Mám moc rád jednu větu, co kdysi řekl: ‚Věci, které existují, existují, a vše stojí na jejich straně.‘ Viděla s od něj někdy něco naživo?“

Mae znala práci Donalda Judda jen zběžně – věnovali mu pár přednášek z dějin umění –, ale nechtěla Kaldena zklamat. „To ne, ale miluju ho,“ řekla „Je dost vlivný.“

Nato se v Kaldenově obličeji objevilo cosi nového, jaká si nově nalezená úcta nebo zájem, jako by v tu chvíli Mae nabyla tří rozměrů a trvalosti.

Jenže pak to Mae pokazila. „To pro Circle udělal on?“ zeptala se a kývla k červené bedně.

Kalden se zasmál a podíval se na ni. Zájem v jeho pohledu ještě nezmizel, ale zcela určitě ustupoval. „Kdepak. Už desítky let je po smrti. Tohle je jen inspirované jeho estetikou. Ve skutečnosti je to přístroj. Tedy uvnitř. Úložiště.“

Podíval se na Mae a čekal, že myšlenku dokončí za něj.

Jenže to ona nemohla.

„Tohle je Stewart,“ vysvětlil konečně.

Mae o skladování dat nevěděla nic, ale představovala si, že k uložení takových informací by snad stačilo něco mnohem menšího.

„To všechno kvůli jednomu člověku?“ podivila se.

„Tady se skladují surová data, s jejichž pomocí se vytvářejí všemožné scénáře. Každé video se mapuje na sto různých způsobů. Všechno, co Stewart vidí, souvisí s ostatními videozáznamy, které máme, a pomáhá nám to poznávat svět a všechno v něm. Stewartova kamera samozřejmě pořizuje několikanásobně detailnější a vrstvenější záběry, než dostaneš z komerčně vyráběných kamer.“

„A proč to skladujete tady, a ne v cloudu nebo někde na poušti?“

„Inu, někdo svůj popel rozpráší, jiný má radši hrob kousek od domova, není to tak?“

Mae si nebyla docela jistá, jak to myslí, ale měla dojem, že to nesmí přiznat. „A těmi trubkami vedou zdrojové kabely?“ zeptala se.

Kalden otevřel pusu, zarazil se a pak se usmál. „Ne, to je voda. Na chlazení procesorů je potřeba spousta vody. Takže celým aparátem proudí voda a chladí ho. Miliony galonů měsíčně. Chceš vidět Santosovou?“

Provedl ji dveřmi do stejné místnosti se stejnou červenou bednou. „Původně tu měl být někdo jiný, ale když se přihlásila Santosová, dostala tuhle místnost ona.“

Mae už za večer stihla říct moc pitomostí a byla trochu lízнutá, a tak se na to, co ji zajímalo, nakonec nezeptala. Jak to, že ty přístroje zabírají tolik místa? A spotřebují tolik vody? A kdyby třeba jen sto lidí chtělo ukládat každou minutu svého života – a o takovou transparentnost by určitě měly zájem miliony, spousta lidí by doslova škemrala –, jak to zařídit, když každý život potřebuje tolik prostoru? Kam by se vešly všechny ty červené bedny?

„Počkej, něco se stane,“ upozornil ji Kalden a vzal ji za ruku

a dovedl ji zpátky do Stewartovy místnosti. Oba zůstali stát a poslouchali hučení přístrojů.

„Už to bylo?“ zeptala se Mae, roztřesená z dotyku jeho ruky, jeho měkké dlaně a dlouhých teplých prstů.

Kalden zdvihl obočí, jako že má ještě počkat.

Nad hlavou se jim ozvalo hlasité dunění, nezaměnitelný zvuk tekoucí vody. Mae vzhlédla a na moment ji napadlo, že se tu utopí, ale pak jí došlo, že to je voda proudící trubkami ke Stewartovi a chladí všechno, co dělal a viděl.

„Moc pěkný zvuk, co říkáš?“ nadhodil Kalden a podíval se na ni očima, které jako by se chtěly vrátit tam, kde Mae nebyla jen prchavý přelud.

„Krásný,“ řekla. A pak, protože byla celá omámená vínem a protože ji držel za ruku a protože ji zvuk tekoucí vody osvobozoval, položila mu ruce na tváře a políbila ho.

Zdvihl ruce od boků a váhavě ji vzal kolem pasu, jen špičky prstů, jako by byla balonek, který nesmí prasknout. Ale na jednu otřesnou chvíli zůstaly jeho rty neživé, nehybné. Mae napadlo, že udělala chybu. Pak, jako by do jeho mozkové kůry konečně dorazil celý shluk signálů a příkazů, se jeho rty probudily a sílu jejího polibku opětovaly.

„Počkej,“ řekl po chvíli a odtáhl se. Kývl k červené bedně se Stewartem a za ruku ji vyvedl z místnosti do úzké chodby, kde ještě nebyla. Byla tmavá, a když popošli ještě kousek dál, nedopadalo do ní ani světlo od Stewarta.

„Tak teď se bojím,“ řekla Mae.

„Už jsme skoro tam,“ odvětil.

Nato zaskřípaly ocelové dveře. Otevřely se a za nimi se objevila obrovská místnost osvětlená namodralým světlem. Připomínala velkou jeskyni s deset metrů vysokým klenutým stropem.

„Kde to jsme?“ zajímala se.

„Mělo to patřit k tunelům metra,“ vysvětlil. „Ale pak ten plán opustili. Zůstalo to tu prázdné, taková zvláštní kombinace umělého tunelu a přírodní jeskyně. Vidíš ty stalaktity?“

Ukázal před sebe, do míst, kde stalagmity a stalaktity dodávaly tunelu vzezření mordy plné křivolakých zubů.

„Kam to vede?“ zeptala se.

„Na druhou stranu zálivu,“ řekl. „Ušel jsem nejvíc jen asi půl míle, pak už je tam moc mokro.“

Z místa, kde stáli, bylo vidět temnou vodu na dně tunelu, mělké jezírko.

„Hádám, že sem přijdou další Stewartové,“ řekl. „Tisíce úložišť, nejspíš menších. Podle mě brzy zmenší kontejner zhruba na velikost dospělého člověka.“

Dívali se spolu do tunelu a Mae si představovala nekonečné řady červených kovových beden táhnoucí se do tmy.

Podíval se na ni. „Nesmíš nikomu říct, že jsem tě sem vzal.“

„Neřeknu,“ slíbila a pak jí došlo, že aby to dodržela, bude muset lhát Annie. V tom okamžiku jí to připadalo jako zanedbatelná cena. Znovu dostala chuť Kaldena políbit, a tak si zase přitáhla jeho hlavu a nabídla mu svá otevřená ústa. Zavřela oči a jen si představovala dlouhou jeskyni, modré světlo nad sebou a temnou vodu pod sebou.

A pak, v přítmí, pryč od Stewarta, se v Kaldenovi cosi změnilo a jeho ruce nabyly větší jistoty. Přitiskl si ji blíž, s větší silou. Rty opustil její ústa a přes tvář se posunul na krk, kde se chvíli zdržel, a pak o něco výš, až jeho horký dech ucítila na uchu. Snažila se s ním držet krok a hladila ho po hlavě, zátylku a po zádech, ale on ji vedl, měl plán. Pravou rukou si ji za bedra tiskl k sobě a ona na břiše cítila, jak je vzrušený.

Najednou ji zdvihl. Někam ji nesl, odhodlaně kráčel k nějakému místu za ní, a tak ho objala nohama kolem pasu. Na moment otevřela oči a pak je zase zavřela, nechtěla vědět, kam ji bere, věřila mu, přestože věděla, že to není dobře, takhle hluboko pod zemí věřit muži, který se nedal najít a jehož příjmení vlastně ani neznala.

Ale to už ji pokládal a ona se připravila, že ucítí kamennou podlahu jeskyně, jenže ji čekalo měkké přistání na jakési mat-

raci. Znovu otevřela oči. Byli v jakémsi výklenku, jeskyňce uvnitř jeskyně, vytesané do stěny asi metr nad zemí. Byla plná dek a polštářů a on ji jemně položil na ně.

„Tady přespáváš?“ zeptala se a v horečnatém stavu jí to připadlo skoro logické.

„Někdy,“ připustil a do ucha jí dýchl oheň.

Vzpomněla si na kondomy, které dostala u doktorky Villalobosové. „Něco mám,“ řekla.

„To je dobře,“ odvětil, jeden si od ní vzal, roztrhl obal a stáhl si kalhoty.

Dvěma rychlými pohyby jí sundal kalhoty i kalhotky a odhodil je stranou. Obličej jí zabořil do břicha, držel ji zezadu za stehna a prsty bloudil výš a hloub.

„Pojď sem ke mně,“ pobídla ho.

Nalehl na ni a zašeptal jí do ucha: „Mae.“

Ona nebyla schopná slova.

„Mae,“ řekl znovu a ona se pod ním celá rozsypala.

Vzbudila se na ubytovně a nejdřív si myslela, že se jí to všechno zdálo: podzemní místnosti, voda, červené bedny, ta ruka na bedrech a pak lůžko s polštáři v jeskyňce ve stěně jeskyně – nic z toho jí nepřipadalo skutečné. Taková náhodná skrumáž detailů se mohla vyskytnout přece jen ve snu, na tomto světě nikoli.

Ale než vstala, osprchovala se a oblékla, stihla si uvědomit, že se to všechno stalo přesně tak, jak si vzpomínala. Líbala se s tím Kaldenem, o němž toho mnoho nevěděla, a on ji zavedl nejen do několika přísně střežených místností, ale i do jakéhosi temného předpokoje, kde se na několik hodin ztratili a nakonec usnuli.

Zavolala Annie. „Tak jsem se s ním vyspala.“

„S kým? S tím stařečkem?“

„Není starý.“

„Nepáchl pižmem? Říkal něco o kardiostimulátoru nebo o plenkách? Neumřel na tobě, že ne?“

„Není mu ani třicet."

„Řekl ti už konečně, jak se jmenuje?"

„Ne, ale dal mi na sebe číslo."

„No, to je frajer. A zkoušelas mu už volat?"

„Ještě ne."

„Ještě ne?"

Mae se stáhl žaludek. Annie nahlas vydechla.

„Vždyť víš, že mám strach, že je to nějaký špion nebo tak. Ověřila sis, že není?"

„Ověřila. Pracuje v Circlu. Tvrdil, že tě zná, a má přístup na spoustu míst. Je normální. Možná trochu výstřední."

„Na spoustu míst? Co tím myslíš?" Její hlas nabral úplně nový tón.

V tu chvíli Mae věděla, že Annie zalže. Chtěla se s Kaldenem znovu sejít, nejradši by se na něj hned vrhla, a nechtěla, aby jí Annie nějak zabránila dostat se k němu, k těm jeho širokým ramenům a elegantní postavě.

„Jen chci říct, že se tu vyzná," řekla Mae. V koutku duše si říkala, že by tu skutečně mohl být nelegálně, že je možná opravdu nějaký vyzvědač, a náhle jí došlo, že by klidně mohl žít v tom podivném podzemním doupěti. Třeba patří k nějaké organizaci, která stojí proti Circlu. Třeba pracuje pro senátorku Williamsonovou nebo nějakého budoucího konkurenta Circlu. Anebo je nějaký nýmand, blogger, co se chce dostat blíž k mašinérii, která řídí svět.

„A kde jste si to rozdali? U tebe na ubytovně?"

„Jo," řekla Mae. Takhle lhát nebylo těžké.

„A přespal u tebe?"

„Ne, musel zase domů." Pak si uvědomila, že čím déle se bude s Annie vybavovat, tím víc jí toho bude muset nalhat, a vymyslela si důvod, proč zavěsit. „Dneska jsem slíbila, že něco vyplním do CircleSurvey," řekla. Což byla vlastně víceméně pravda.

„Pak mi zavolej. A koukej se ho zeptat, jak se jmenuje."

„Dobře."

„Mae, nejsem tvůj šéf. Nechci na tebe dohlížet nebo tak něco. Ale firma potřebuje vědět, co je ten chlap zač. Bezpečnost společnosti se nesmí podceňovat. Dneska ho pořádně zmáčkni, jo?" Její hlas se zase změnil. Teď zněla jako nespokojená nadřízená. Mae skousla svůj vztek a zavěsila.

Zavolala na číslo, které jí dal Kalden. Ale telefon jen vyzváněl. Neměl hlasovou schránku. A Mae si znovu uvědomila, že se s ním nemá jak spojit. Předešlý večer ji tu a tam napadlo, že by se ho zeptala na příjmení nebo na cokoli dalšího, ale nikdy se to nehodilo, a on se jí taky na nic neptal, a tak si říkala, že si tyhle věci řeknou časem. Jenže pak zapomněli. Přinejmenším ona zapomněla. Stačilo si vzpomenout, jak se rozloučili. Dovedl ji na ubytovnu a znovu ji políbil, přímo před vchodem. Nebo možná ne. Mae se znovu zamyslela a vzpomněla si, že udělal to, co už dřív: vzal ji stranou, pryč z osvětleného prostoru přede dveřmi, a čtyřikrát ji políbil, na čelo, na bradu a obě tváře, jako by ji pokřižoval. Pak se obrátil a zmizel ve tmě u vodopádu, v němž Francis onehdy našel víno.

O polední pauze Mae došla do Kulturní revoluce, kde se měla na příkaz Jareda, Josiaha a Denise zúčastnit průzkumu v rámci CircleSurvey. Ujistili ji, že je to odměna a pocta, a navíc zábava – být jednou z Circlanů, kteří budou odpovídat na otázky o svém vkusu, preferencích, plánech a zvycích v obchodech. Odpovědi budou k užitku klientům Circlu.

„Podle mě je to pro tebe v tuhle chvíli ideální," řekl jí Josiah.

Denise přikyvovala. „Bude se ti to moc líbit."

Pete Ramirez byl okatě pohledný muž o pár let starší než Mae. V kanceláři neměl ani stůl, ani židle, a dokonce ani jeden pravý úhel. Místnost byla okrouhlá, a když Mae vešla, stál, mluvil do bezdrátového mikrofonu, mával baseballovou pálkou a díval se z okna. Posunkem jí naznačil, ať jde dál, a do-

končil telefonát. Levou rukou ještě držel pálku, když jí podával pravici.

„Mae Hollandová. Jsem moc rád, že jsi přišla. Vím, že máš pauzu na oběd, bude to rychlovka. Jestli omluvíš mou říznost, za sedm minut jsi venku. Souhlasíš?“

„Jistě.“

„Výborně. Víš, proč jsi tu?“

„Asi ano.“

„Jsi tu, protože si vážíme tvých názorů. Ceníme si jich natolik, že by je měl znát celý svět – tvé názory v zásadě na všechno. Lichotí ti to aspoň trochu?“

Mae se usmála. „Dost mi to lichotí.“

„Dobře. Vidíš tenhle headset, co mám?“

Ukázal na zařízení na své hlavě. Od lícní kosti mu vycházelo jako vlas tenké rameno s mikrofonem na konci.

„Takovéhle udělátko dostaneš taky. Chceš?“ Mae se usmála, ale Pete na odpověď nečekal. Do vlasů jí nasadil stejný aparát a nastavil mikrofon.

„Řekneš mi něco, ať můžu nastavit úrovně?“

Nikde nebylo vidět žádný tablet ani obrazovku, a tak Mae předpokládala, že pracuje jen s retinálním displejem – první takový člověk, kterého potkala.

„Řekni mi třeba, co jsi měla k snídani.“

„Banán a müsli,“ řekla.

„Skvěle. Nastavíme zvuky. Máš nějaké oblíbené upozornění? Tři tóny? Nebo cvrlikání?“

„Třeba nějaké obyčejné zacvrlikání.“

„Takhle zní,“ řekl a ona ho uslyšela ve sluchátkách.

„To je v pohodě.“

„V pohodě myslím nestačí. Uslyšíš ho často. Musíš si být jistá. Zkus jich ještě pár.“

Prošli deset dalších možností a Mae se nakonec rozhodla pro zvoneček, znějící zdálky a se zajímavou ozvěnou, jako by zvonil z nějakého vzdáleného kostela.

„Skvěle," řekl Pete. „A teď ti vysvětlím, jak to funguje. Jde o to, že sbíráme data od vybraného vzorku členů Circlu. Je to moc důležité. Vybrali jsme tě, protože tvé názory jsou zásadní pro nás i naše klienty. Tvé odpovědi nám pomohou přizpůsobit naše služby jejich potřebám. Jasné?"

Mae chtěla odpovědět, ale on už zase mluvil.

„Takže pokaždé když uslyšíš ten zvoneček, přikývneš, headset tvé kývnutí zaregistruje a do sluchátek dostaneš otázku. Odpovíš spisovně a zřetelně. V mnoha případech dostaneš otázku strukturovanou tak, že bude předpokládat jednu ze dvou standardních odpovědí, *fajn* a *špatné*. Rozpoznání hlasu je na tyhle dvě odpovědi zvlášť citlivě nastavené, takže nevadí, když zamumláš nebo tak něco. Pokud budeš vyslovovat zřetelně, neměla bys mít problém se žádnou odpovědí. Chceš si jednu zkusit?"

Mae přikývla a na zvuk zvonku přikývla znovu, načež do sluchátek zazněla otázka: „Co říkáš na boty?"

Mae se usmála a pak řekla: „Fajn."

Pete na ni mrkl. „To bylo snadné."

Hlas se zeptal: „A co říkáš na společenské boty?"

„Fajn," řekla Mae.

V nastalé pauze Pete zdvihl ruce. „Většinu otázek samozřejmě nebude možné zodpovědět jednou ze tří standardních odpovědí: *fajn*, *špatné* nebo *ble*. Na každou otázku můžeš odpovědět podrobněji. Hned ta další bude vyžadovat delší odpověď. Tady je."

„Jak často si kupuješ nové boty?"

Mae odpověděla „Každé dva měsíce" a zazněl zvoneček.

„Slyšela jsem zvonek. Je to v pořádku?"

„Ano, promiň," řekl. „Právě jsem aktivoval zvonek, který oznámí, že tvá odpověď byla rozpoznána a zaznamenána a že je připravená další. Pak můžeš znovu kývnout a přijde další otázka, případně můžeš počkat na vyzvání."

„A jaký je mezi tím rozdíl?"

„Víš, máš určitou, ehm, nechci říct *kvótu*, ale spíš určitý počet otázek, na které bys měla ideálně během pracovního dne odpovědět. Řekněme, že jich je pět set, ale může jich být víc nebo míň. Buď si je projdeš svým tempem, co nejrychleji, anebo si je rozložíš do celého dne. Většina lidí zvládne pět set za hodinu, takže to není nijak stresující. Anebo můžeš čekat na vyzvání, které přijde, když si program bude myslet, že bys měla zrychlit tempo. Vyplňovalas někdy nějaký online dotazník?“

Vyplňovala. Obsahoval dvě stě otázek a jeho vyplnění mělo trvat asi dvě hodiny. Ona ho zvládla za pětadvacet minut. „Ano,“ řekla.

„Tak tohle je stejné. Otázky na každý den určitě prolétneš jako nic. Když ti to půjde hodně dobře, můžeme tempo samozřejmě navýšit. Souhlasíš?“

„Jistě,“ řekla.

„Pokud by ses zabrala do práce, po chvíli se ozve druhý signál, který ti připomene, že se máš vrátit k otázkám. Ten by měl být jiný. Vybereme ho?“

A tak znovu prošli všechny tóny a ona si vybrala sirénu.

„Nebo,“ řekl, „si někteří lidé vybírají ještě jiný. Poslechni si tohle. Anebo ještě chvíli počkej.“ Přestal si jí všímat a začal mluvit do mikrofonu. „Demo, hlas Mae, M-A-E.“ Pak se znovu obrátil k ní. „Tak, teď můžeš.“

Mae slyšela svůj vlastní hlas, jak říká její jméno, potichounku, skoro šeptem. Bylo to velmi důvěrné a po páteři jí proběhlo zamrazení.

„Slyšíš vlastní hlas, že ano?“

Mae byla překvapená, zmatená – vůbec jí to neznělo jako její hlas –, ale přinutila se přikývnout.

„Program zaznamenává tvůj hlas v telefonu a dokáže jím vyslovit kterékoli slovo. Včetně tvého jména! Nastavíme ho jako druhý signál?“

„Ano,“ přitakala Mae. Nebyla si jistá, že chce slyšet svůj hlas, jak říká její jméno, navíc několikrát denně, ale zároveň

věděla, že ho chce co nejdřív slyšet znovu. Bylo to strašně zvláštní, ale vlastně skoro normální.

„Dobře," řekl Pete. „To bychom měli. Vrať se ke stolu a počkej na první zvonek. Pak zkus za odpoledne odpovědět na co nejvíc otázek – minimálně na svou první pětistovku. Souhlasíš?"

„Souhlasím."

„Jo, a až se vrátíš ke stolu, uvidíš novou obrazovku. Občas bude k dotazu patřit i obrázek, pokud to bude třeba. Snažíme se ale takových otázek klást co nejméně, protože víme, že se musíte soustředit."

Když Mae došla zpátky ke svému stolu, vpravo vedle obrazovky s dotazy od nováčků měla nainstalovaný nový, už pátý displej. Do jedné zbývalo ještě několik minut, a tak systém vyzkoušela. Zaznělo první upozornění a ona přikývla. Ženský hlas, znějící trochu jako od zprávařky, se jí zeptal: „Máš raději odpočinkovou dovolenou, na pláži či v luxusním hotelu, nebo ji trávíš spíše aktivně, jako třeba na raftech na divoké vodě?"

Mae odpověděla: „Aktivně."

Zazvonil zvoneček, tence a spokojeně.

„Děkuji. Jaké aktivity preferuješ?" zeptal se hlas.

„Rafty na divoké vodě," odpověděla Mae.

Další zvoneček. Mae přikývla.

„Děkuji. Když vyrazíš na rafty, raději na víc dní, nebo jen na jeden den?"

Mae vzhlédla a zjistila, že se místnost plní ostatními z týmu. Vraceli se z oběda. Bylo 12.58.

„Na víc dní," řekla.

Další zvonek. Mae přikývla.

„Děkuji. Co bys řekla na výpravu do Grand Canyonu?"

„Fajn."

Zvonek tichounce zazpíval. Mae přikývla.

„Děkuji. Zaplatila bys za týdenní výpravu do Grand Canyonu 1 200 dolarů?" zeptal se hlas.

„Ble," odvětila Mae, a když zvedla oči, uviděla Jareda, jak stojí na své židli.

„Spouštíme!" zavolal.

Skoro okamžitě se objevilo dvanáct dotazů od zákazníků. Mae odpověděla na první, dostala devadesát dva, odeslala dotazník a hodnocení stouplo na devadesát sedm. Pak zodpověděla dva další, v průměru devadesát šest.

„Mae."

Byl to ženský hlas. Rozhlédla se, napadlo ji, že to byla Renata. Ale nikde nikdo.

„Mae."

Vtom si uvědomila, že je to její vlastní hlas, upozornění, které si vybrala. Bylo hlasitější, než čekala, hlasitější než otázky a zvonek, a přesto bylo svůdné, vzrušivé. Stáhla hlasitost na sluchátkách a hlas se ozval znovu: „Mae."

Takhle ztlumený nezněl vůbec tak lákavě, a tak vrátila hlasitost na původní úroveň.

„Mae."

Byl to její hlas, to věděla, ale přitom nezněl jako ona, spíš jako její starší, moudřejší verze. Mae napadlo, že kdyby měla starší sestru, která už toho viděla víc než ona, její hlas by zněl nějak takhle.

„Mae," řekl znovu ten hlas. Bylo to, jako by zvedl Mae ze židle a roztočil ji. Pokaždé když ho slyšela, srdce se jí rozbušilo.

„Mae."

„Ano," řekla konečně.

Ale nic se nestalo. Systém nebyl naprogramovaný tak, aby odpovídal na otázky. Nevěděla, jak má na výzvu reagovat. Zkusila přikývnout. „Děkuji, Mae," řekl její hlas a ozval se zvonek.

„Byla bys ochotná zaplatit 1 200 dolarů za týdenní výpravu do Grand Canyonu?"

„Ano."

Zazvonil zvonek.

Bylo to všechno dost prosté, takže si rychle zvykla. První den zvládla 652 otázek a od Petea Ramireze, Dana i Jareda jí přišly gratulace. Cítila se silná a chtěla udělat ještě větší dojem, a tak na druhý den zodpověděla 820 otázek a den poté 991. Nebylo to těžké a pochvaly jí dělaly dobře. Pete jí řekl, jak moc si klienti váží jejího přispění, upřímnosti a jejích názorů. Program pochytila rychle, a tak bylo snazší rozšířit ho i mezi další v týmu a koncem druhého týdne odpovídala na otázky další desítka lidí v místnosti. Den dva trvalo, než si všichni zvykli vidět tolik lidí neustále přikyvovat – a v různém stylu, někdo s náhlým ptačím trhnutím, někdo plynuleji –, ale brzy to všem připadalo stejně normální jako všechny ostatní rutinní činnosti – psaní, sezení a sledování pracovních úkolů na několika obrazovkách. V určitých okamžicích působilo unisono pokyvování stádečka hlav, jako by jim v hlavě všem zněla stejná melodie.

Nová vrstva práce v podobě průzkumů CircleSurvey pomohla Mae nemyslet na Kaldena, který se jí zatím neozval a ani jednou jí nezvedl telefon. Po dvou dnech mu přestala volat a umínila si, že se o něm nezmíní ani před Annie, ani před nikým jiným. Její myšlenky na něj se ubíraly stejným směrem jako po prvním setkání v cirkusu. Nejprve ji jeho nedosažitelnost zajímala. Ale po třech dnech bylo jasné, že je záměrná, a působila spíš pubertálně. Čtvrtý den už ji to přestalo bavit. Někdo, kdo dokázal takhle zmizet, nemohl být seriózní člověk. Nedalo se spolehnout ani na něj, ani na to, co k ní cítí. Vždycky když byli spolu, zdál se nesmírně citlivý, ale když se rozloučili, byla jeho absence naprostá – a protože naprostá absence komunikace na místě, jako byl Circle, byla náročná věc, působilo to násilně. Ačkoli byl Kalden jediný muž, ke kterému kdy cítila skutečný chtíč, skončila s ním. To radši někoho obyčejnějšího, hlavně když bude dostupný, nechá se poznat a bude k nalezení.

Mezitím Mae pracovala na svých výsledcích v CircleSurvey. Protože byly k dispozici výsledky kolegů, konkurence byla zdravá a všechny je poháněla kupředu. Mae zodpověděla denně v průměru 1 345 otázek, víc jich zvládl už jenom nováček jménem Sebastian, který seděl v koutě a na oběd vůbec nevstával od stolu. Vzhledem k tomu, že jí pořád ještě na čtvrtou obrazovku chodily dotazy od nováčků, vůbec jí nevadilo, že je v téhle jediné kategorii až druhá. Navíc se její PartiRank pohyboval celý měsíc těsně nad 1 900 a Sebastian se ještě nedostal ani přes 4 000.

Jednoho úterního odpoledne se snažila dostat nad 1 900, okomentovala stovky fotek a postů ve Vnitřním kruhu, když vtom si všimla, že o veřeje na druhém konci místnosti se opírá jakási postava. Byl to muž a na sobě měl stejné pruhované triko jako Kalden, když ho viděla naposledy. Ruce měl založené na prsou a hlavu nakloněnou na stranu, jako by viděl něco, čemu se zdráhal uvěřit nebo porozumět. Mae věděla s jistotou, že je to Kalden, a na chvíli zapomněla dýchat. Než se stihla zmátořit k nějaké méně dychtivé reakci, zamávala a on jí pozdrav oplatil, ale ruku zdvihl sotva k pasu.

„Mae," řekl jí hlas do sluchátek.

V tom okamžiku se postava ve dveřích obrátila a byla pryč.

„Mae," řekl hlas znovu.

Sundala si sluchátka a doběhla ke dveřím, u kterých ho viděla, ale nebylo po něm ani vidu. Bezděky se vydala k záchodům, kde ho viděla poprvé, ale tam taky nebyl.

Když se vrátila ke stolu, na její židli někdo seděl. Byl to Francis.

„Pořád mě to mrzí," řekl.

Podívala se na něj. Ta jeho macatá obočí, kýlovitý nos, váhavý úsměv. Mae vzdychla a pořádně si ho prohlédla. Ten úsměv, uvědomila si, to je úsměv člověka, který si nikdy nemohl být jistý, že právě slyšený vtip pochopil. Přesto na něj Mae v posledních dnech myslela a přemítala o hlubokém kon-

trastu, který představoval v porovnání s Kaldenem. Kalden byl duch, který chtěl, aby ho Mae pronásledovala, kdežto Francis byl na dosah ruky, beznadějně prostý veškerého tajemství. V několika slabších chvilkách Mae přemýšlela, co udělá, až ho zase potká. Podlehne jeho dostupnosti, prostému faktu, že chce být s ní? Tu otázku v hlavě přemílala už několik dní, ale až teď znala odpověď. Ne. Pořád byl nechutný. Ta jeho uťápnutost. Ta zoufalost. Ten prosebný hlas. Ta jeho zlodějna.

„Už jsi smazal to video?" zeptala se.

„Ne," odvětil. „Vždyť víš, že to nejde." Pak se usmál a zavrtěl se na židli. Připadalo mu, že jde o přátelský rozhovor. „Pověsila jsi na Vnitřní kruh anketu a já odpověděl. Předpokládám, že schvaluješ, aby Circle poslal pomoc do Jemenu."

Hlavou jí prolétla představa, že mu jednu přišije pěstí.

„Jdi pryč, prosím," řekla.

„Mae. To video nikdo neviděl. Je prostě v archivu. Jedno z deseti tisíc, která se tam nahrávají každý den jen tady v Circlu. Jedno z miliardy na celém světě."

„No, a já nechci, aby bylo jedno z miliardy."

„Mae, přece víš, že to video už prakticky ani jednomu z nás nepatří. Nemohl bych ho smazat, ani kdybych chtěl. Jako zprávy. Ty taky nepatří nikomu, i když se týkají tebe. Historie ti taky nepatří. Teď už to video patří ke kolektivním záznamům."

Mae měla dojem, že jí vybuchne hlava. „Mám práci," řekla a tak tak se přemohla, aby mu nevlepila facku. „Mohl bys jít?"

Poprvé mu zřejmě došlo, že ho z duše nenávidí a nechce se na něj dívat. Jeho tvář se zkroutila, jak se pokusil našpulit pusu. Sklopil pohled k zemi. „Víš, že ve Vegas schválili ChildTrack?"

Přemohl ji soucit, byť jen na okamžik. Francis byl zoufalý muž, který neměl žádné dětství a bezpochyby se celý život snaží zavděčit všem okolo, celé řadě pěstounů, kteří neměli v úmyslu si ho nechat.

„To je skvělé, Francisi," řekla.

Koutky úst mu zacukal úsměv. V naději, že ho to uklidní a ona by se mohla vrátit k práci, zašla ještě dál. „Zachraňuješ spoustu životů."

To už zářil. „Za půl roku by mohlo být po všem. Ten program by se mohl rozšířit všude. Každé dítě dohledáme, všechny děti už budou navždy v bezpečí. Řekl mi to sám Stenton. Věděla jsi, že byl u mě v laboratoři? Osobně se o ten projekt zajímá. Jméno by se mohlo změnit na TruYouth. Chápeš? TruYou, TruYouth?"

„To je moc dobře, Francisi," řekla Mae a její tělo přemohl nával citů, určité směsi empatie a lítosti, a dokonce i obdivu. „Povíš mi to všechno potom."

Podobné projekty se poslední týdny objevovaly jako houby po dešti. Mluvilo se o tom, že by Circle, a konkrétně Stenton, převzal samosprávu San Vincenza. Dávalo to smysl, vzhledem k tomu, že většinu služeb ve městě financovala a vylepšovala právě společnost Circle. Šuškalo se, že inženýři Projektu 9 přišli na způsob, jak zařídit, aby se nám v noci přestala honit hlavou nesouvislá změť snů a vystřídaly je utříděné myšlenky a řešení problémů ze skutečného života. Další z týmů měl zanedlouho přijít na způsob, jak rozptýlit tornádo okamžitě poté, co se zformuje. A už měsíce samozřejmě běžel i všeobecně oblíbený projekt: sčítání písku na Sahaře. Potřebuje svět něco takového? Užitečnost takového projektu nebyla na první pohled patrná, ale Mudrci měli smysl pro humor. Stenton, který celou věc inicioval, říkal, že jde o taškařici, kterou dělají v první řadě proto, aby věděli, jestli to jde – přestože o tom nemohlo být pochyb, vzhledem k poměrně snadným použitým algoritmům –, a až potom pro vědecké účely. Mae to chápala stejně jako většina ostatních Circlanů: jako důkaz síly, jako ukázku toho, že kde je vůle, důmyslnost a ekonomické prostředky, jakými oplývá Circle, tam žádná myslitelná otázka nezůstane nezodpovězena. A tak celý podzim trochu teatrálně – a zbytečně, protože sčítání

trvalo pouhé tři týdny – projekt natahovali a až teď konečně zveřejnili počet zrnek písku na Sahaře. Bylo to číslo komicky vysoké a zpočátku vlastně pro nikoho nic moc neznamenalo, krom vědomí, že Circle splnil, co slíbil. Firma své projekty dotahovala do konce, a to s velkolepou rychlostí a efektivitou.

Největším úspěchem – sám Bailey o něm každých pár hodin zingoval – byl rychlý nárůst počtu dalších volených představitelů ve Spojených státech i jinde ve světě, kteří se rozhodli dál nic neskrývat. Pro většinu lidí to byla známka nezadržitelného pokroku. Když Santosová oznámila, že bude vše natáčet, vzbudila tím zájem médií, ale k explozi, v jakou všichni v Circlu doufali, nedošlo. Jenže pak lidé začali její přenos sledovat a uvědomovali si, že to myslí smrtelně vážně – že nechává diváky nahlédnout, jak přesně probíhá její den, bez filtrování a bez cenzury –, takže počet pravidelných diváků začal exponenciálně růst. Santosová denně zveřejňovala svůj program a druhý týden, když se sešla se skupinou lobbistů, kteří chtěli provést vrt v aljašské tundře, ji sledovaly miliony lidí. S lobbisty jednala otevřeně, vyhýbala se jakémukoli poučování a přezíravosti. Byla upřímná a kladla otázky, jaké by kladla za zavřenými dveřmi, takže sledovat ji bylo nesmírně zajímavé, dokonce inspirativní.

Po třech týdnech už Circle zaznamenal jednadvacet žádostí od amerických volených představitelů, kteří chtěli svůj úřad vykonávat transparentně. Starosta Sarasoty. Senátor z Havaje a nikoli překvapivě oba senátoři za Kalifornii. Celá městská rada v San Jose. Starosta kansaského města Independence. A pokaždé když se někdo z nich zavázal k otevřenosti, Mudrci odeslali zing a narychlo se svolala tisková konference, během níž se přenášelo i samotné spuštění nahrávání. Do konce prvního měsíce už Circle dostal tisíce požadavků z celého světa. Stenton i Bailey byli ohromení, potěšení a dojatí, jak sami říkali, ale především je ten zájem zastihl nepřipravené. Takovou poptávku nedokázal Circle uspokojit. Ale ze všech sil se o to snažil.

Výroba kamer, které běžným spotřebitelům zatím nebyly dostupné, běžela na plné obrátky. Továrna v čínské provincii Kuang-tung přidala nové směny a začala stavět novou fabriku, aby se kapacita zčtyřnásobila. Pokaždé když byla nainstalována nová kamera a pro transparentnost se rozhodl další politik, Stenton to veřejně oznámil, slavilo se a počet diváků rostl. Na konci pátého týdne už se k otevřenosti zavázalo 16 188 volených představitelů ze všech koutů USA a čekací listina rostla.

Tlak na ty, kteří se k tomuto kroku zatím neodhodlali, už nebyl zdvořilý, ale tíživý. Otázka od expertů a voličů byla jasná a zaznívala hlasitě: Pokud nejste transparentní, tak co skrýváte? Přestože někteří občané a komentátoři protestovali, hájili soukromí politiků a tvrdili, že vláda na všech úrovních odjakživa potřebuje některé věci dělat tajně, aby byla zaručena bezpečnost a efektivita, projekt byl tak rozjetý, že všechny podobné argumenty rozdrtil a pokračoval dál. Když nepracujete na světle božím, co děláte v tmách?

Události s sebou přinášely jednu úžasnou věc, téměř poetický projev spravedlnosti: pokaždé když někdo začal vykřikovat něco o údajném monopolu Circlu nebo nekalém zpeněžování osobních dat uživatelů, případně pronášel nějaká jiná paranoidní a prokazatelně zcestná tvrzení, brzy se ukázalo, že ten člověk je zločinec nebo deviant nejhrubšího zrna. Jeden byl propojený s teroristickou sítí v Íránu. Jiný nakupoval dětské porno. Všechny případy skončily ve zprávách, nahrávkami vyšetřovatelů, kterak z domu vynášejí jejich počítače, z nichž prováděli spoustu nepopsatelných vyhledávání a do nichž si ukládali hromady nelegálních a nevhodných materiálů. A dávalo to smysl. Kdo jiný než nějaký gauner by se pokusil brzdit nezpochybnitelný vývoj světa?

Během pár týdnů se k politikům, kteří se odmítli zapojit, přistupovalo jako k vyděděncům. Ostatní se s nimi nechtěli scházet, pokud nesouhlasili s natáčením, takže zůstávali stranou. Jejich voliči dumali, co asi tak skrývají, a jejich volební

propadák byl v podstatě hotová věc. V kterýchkoli nadcházejících volbách by se jen málokdo odvážil kandidovat, aniž se zaváže k transparentnosti – a předpokládalo se, že se tím okamžitě a nevratně zvýší kvalita kandidátů. Už nikdy nepřijde politik bez bezprostřední odpovědnosti, protože slova i činy všech budou známé, zaznamenané a neoddiskutovatelné. Už žádné zákulisní pletichy, žádné pochybné kšeftíky. Už jen čistota, už jen světlo.

Tato transparentnost musela nevyhnutelně dorazit i do Circlu. Jak otevřenost mezi veřejnými činiteli kvetla, uvnitř i vně Circlu se šeptalo: A co samotný Circle? Ano, říkal Bailey na veřejnosti i před zaměstnanci, i my bychom měli být transparentní. I my bychom měli jednat otevřeně. A tak se rozběhl projekt, na jehož počátku stálo nainstalování tisíce kamer SeeChange po celém kampusu. Ze všeho nejdřív ve společenských místnostech, kantýnách a venkovních prostorech. Poté co Mudrci vyřešili veškeré potenciální problémy s ochranou duševního vlastnictví, přibyly kamery i do chodeb, kanceláří a laboratoří. Areál nebyl pokryt beze zbytku – stále ještě zbývaly stovky citlivých míst bez kamer. Ty byly zakázány i na záchodech a v dalších soukromých místnostech, ale jinak byl kampus pro oči zhruba miliardy uživatelů najednou přehledný a otevřený a příznivci Circlu, kteří už teď byli společnosti oddaní a fascinovaní její mystikou, měli dojem, že se dostali ještě blíž, že patří do otevřeného a vstřícného světa.

U Mae v týmu bylo osm kamer a během pár hodin od spuštění dostala ona i všichni ostatní v místnosti novou obrazovku, na níž mohli sledovat záběry ze svých kamer i z celého kampusu. Mohli se podívat, jestli je jejich oblíbený stůl v kantýně volný. Mohli se podívat, jestli není plno ve fitku. Mohli se přesvědčit, jestli je kickball seriózní hra, nebo jen zábava pro blbečky. A Mae překvapilo, jak zajímavý byl život v kampusu pro lidi zvenčí. Po pár hodinách už se jí ozývali přátelé ze střední i vysoké školy, kteří si ji našli a mohli teď sledovat její

práci. Tělocvikářka ze základní školy, která měla kdysi dojem, že Mae nebere Prezidentský test tělesné zdatnosti dostatečně vážně, z ní teď byla celá vedle. *Ráda vidím, že takhle makáš, Mae!* Kluk, se kterým na vysoké chvíli chodila, jí napsal: *Vstáváš vůbec někdy od toho stolu?*

Začala trochu víc přemýšlet o tom, co si do práce obléká. Rozmyslela si, než se poškrábala nebo vysmrkala. Ale bylo to příjemné přemýšlení, prospěšné rozvažování. A vědomí, že ji pozoruje kdovíkolik párů očí, že se Circle přes noc stal nejsledovanější firmou na světě, jí ještě intenzivněji než dřív připomínalo, jak radikálně se její život za posledních pár měsíců změnil. Ještě před čtvrt rokem pracovala v technických službách ve svém rodném městě, o kterém nikdy nikdo neslyšel. Teď komunikovala s klienty z celého světa, obsluhovala šest obrazovek, školila skupinu nováčků a venkoncem si připadala potřebná, hodnotná a duševně stimulovaná víc, než by ji kdy napadlo.

A s nástroji, které Circle uváděl na trh, cítila, že může ovlivňovat světové události, dokonce zachraňovat životy na druhé polokouli. Právě to ráno jí přišla zpráva od kamarádky z vysoké Tanii Schwartzové s prosbou o pomoc v jisté iniciativě, kterou vedl její bratr. Jedna polovojenská skupina v Guatemale, jakási znovuzrozená teroristická síla z osmdesátých let, napadala vesnice a zatýkala ženy. Jedna z nich, jistá Ana María Herrerová, utekla a vyprávěla o rituálních znásilněních, o nezletilých konkubínách a vraždách těch, které odmítly spolupracovat. Taniu, která se ve škole nikdy do žádných aktivit nezapojovala, ty údajné hrůzy přiměly jednat a všechny své známé zvala, aby se připojili k iniciativě Slyšíme tě, Ano Marío. *Postaráme se, aby věděla, že má po celém světě přátele, kteří něco takového nestrpí,* psala ve zprávě pro Mae.

Přiložila k ní i fotku Any Maríi, na níž seděla v bíle vymalované místnosti na skládací židli, bezvýrazně hleděla vzhůru a na klíně jí sedělo dítě. Vedle fotky bylo tlačítko se smajlíkem a nápisem „Slyšíme tě, Ano Marío“. Kliknutím na tlačítko

člověk přidal své jméno na seznam podporovatelů. Mae na ně klikla. *Stejně důležité*, psala Tania, *je vyslat té polovojenské organizaci jasný vzkaz, že její činnost odmítáme.* Pod fotkou Any Maríi byla rozmazaná fotografie skupiny mužů v nejrůznějších vojenských uniformách, jak se prodírají hustou džunglí. Vedle bylo tlačítko se zamračeným nesmajlem a nápisem „Odmítáme činnost Bezpečnostních složek střední Guatemaly". Mae na okamžik zaváhala, vědoma si závažnosti toho, co se chystá udělat – otevřeně vystoupit proti těmhle násilníkům a vrahům –, ale musela zaujmout nějaké stanovisko. Stiskla tlačítko. Automatická odpověď jí poděkovala a informovala ji, že je 24 726. osoba, která Aně Maríi poslala podporu a 19 282. osoba, která vyjádřila odpor vůči vojenské skupině. Tania jí vysvětlila, že Aně Maríi se podpora posílá přímo na telefon, ale na způsob, jak doručit nesouhlasné zprávy Bezpečnostním silám střední Guatemaly, její bratr zatím nepřišel.

Mae pak chvíli seděla jako na jehlách a uvažovala o tom, že si nejspíš nejen nadělala v Guatemale spoustu mocných nepřátel, ale že ji u toho přes SeeChange vidělo kdovíkolik lidí. Velmi intenzivně si uvědomovala sama sebe a vnímala velmi silný pocit moci, kterou ze své pozice může uplatňovat. Rozhodla se, že si dojde na záchod, ošplíchne si obličej studenou vodou a trochu si protáhne nohy, a zrovna když byla na záchodě, zabzučel jí telefon. Číslo volajícího bylo zablokované.

„Haló?"

„To jsem já. Kalden."

„Kde pořád jsi?"

„Teď je to složité. Se všemi těmi kamerami."

„Nejsi náhodou nějaký špion, viď?"

„Vždyť víš, že nejsem špion."

„Annie si myslí, že jo."

„Chtěl bych tě vidět."

„Já jsem na záchodě."

„To vím."

„Jak to víš?“

„CircleSearch, SeeChange… Není těžké tě najít.“

„A kde jsi *ty*?“

„Jdu za tebou. Nikam nechoď.“

„Ne. Ne.“

„Potřebuju tě vidět. Zůstaň, kde jsi.“

„Ne. Uvidíme se potom. V Novém království je nějaká akce, folkový večer talentů. Bude tam spousta lidí, bezpečno.“

„Ne, ne. To nejde.“

„Sem nemůžeš.“

„Ale můžu, a taky přijdu.“

Nato zavěsil.

Mae se podívala do kabelky. Kondom tam byl. A ona neodešla. Vybrala si zadní kabinku a čekala. Věděla, že čekat na něj není moudré. Že je to ze spousty důvodů pitomost. Annie o tom nesmí říct. Annie většinu tělesných choutek schvalovala, ale ne tady, na záchodě v práci. Taková věc ukazuje na mizerný úsudek a potenciálně na Annie vrhá špatné světlo. Mae sledovala hodinky. Uplynuly dvě minuty, a ona pořád tvrdla v kabince a čekala na muže, jehož znala jen zběžně a o němž se domnívala, že chce jen její tělo, znovu a znovu, na stále podivnějších místech. Tak proč tu tedy je? Protože chce, aby k tomu došlo. Chce, aby se jí zmocnil rovnou tady v kabince, a touží po vědomí, že se to stalo, na záchodě v práci, a že o tom vědí jen oni dva. Proč ji to tak láká? Zaslechla, jak někdo otevřel dveře a pak je zamkl. Netušila, že na nich vůbec nějaký zámek je. Pak se ozvaly Kaldenovy dlouhé kroky. Zastavily se u kabinek a vystřídal je temný skřípot, nářek nýtů a oceli. Ucítila na sobě stín, a když zaklonila hlavu, přibyla k němu i postava. Kalden vylezl na vysokou oddělovací zeď a teď se po ní blížil k její kabince. Ucítila, jak vklouzl za ni. Jeho tělo ji zezadu hřálo a na zátylku ji lechtal jeho dech.

„Co to děláš?“ hlesla.

Jeho otevřená ústa se jí otřela o ucho a jazyk vklouzl do-

vnitř. Vzdychla a celá se k němu zaklonila. Rukama jí přes břicho zabloudil k pasu a pak rychle na stehna. Pevně stiskl. Vzala ho za ruce a vtiskla si je do klína. Sváděla přitom vnitřní bitvu, z níž vítězně vzešlo její právo něco takového udělat. Bylo jí čtyřiadvacet, a jestli to nezažije teď – právě *tohle* a právě *teď* –, tak už nikdy. Byl to imperativ mládí.

„Mae," zašeptal. „Na nic nemysli."

„Tak jo."

„A zavři oči. Představuj si, co ti dělám."

A to už byl ústy na jejím krku, líbal ji a lízal, a rukama se přitom potýkal se sukní a kalhotkami. Obojí jí stáhl z boků a nechal dopadnout na podlahu. Pak si ji přitáhl k sobě a na jeden příraz do ní pronikl. „Mae," dostal ze sebe a ona ho do sebe vtiskla, on ji držel za boky a přirážel tak hluboko, že jeho naběhlý žalud cítila až skoro u srdce. „Mae," zašeptal znovu a ona se musela přidržet stěn, jako by se snažila odtlačit od sebe ostatní svět.

Se zajíknutím vyvrcholila a on s ní, chvějivě, ale mlčky. Nato se oba rozesmáli, ale jen tiše, protože věděli, že provedli pěknou pitomost, která by je mohla připravit o kariéru, a že musí zmizet. Obrátil si její hlavu k sobě a políbil jí na ústa a z otevřených očí mu přitom koukal rozverný údiv. „Ahoj," šeptl, ona jen mávla a ucítila, jak se za ní zdvihl, vyšplhal na zeď a klidil se pryč.

A protože mu chvilku trvalo, než odemkl dveře, a protože Mae napadlo, že už ho třeba nikdy neuvidí, vyhrabala telefon, natáhla ruku a vyfotila si ho. Když se pak podívala na displej, byla na něm jen jeho pravá ruka od lokte po prsty, zbytek už stihl vyklouznout ven.

Proč bych měla lhát Annie? ptala se Mae sama sebe. Odpověď neznala, ale už věděla, že zalže tak jako tak. Když se na záchodě dala trochu do pucu, vrátila se ke stolu, neovládla se a napsala Annie, která zrovna letěla kamsi do Evropy: *Zase s šedivkou,* zněla zpráva. Už jen to, že jí o události vůbec

řekla, bude mít za následek celou řadu lží, větších i menších, a těch pár vteřin mezi odesláním zprávy a nevyhnutelnou odpovědí Mae přemýšlela, kolik by toho měla zamlčet a proč vlastně.

Konečně přišla zpráva. *Chci vědět všechno, hned. Jsem v Londýně s nějakými lokaji z parlamentu. Jeden teď snad vytáhl monokl nebo co. Bav mě.*

Než se Mae rozhodla, kolik toho Annie prozradí, zdržovala dráždivými detaily. *Na záchodě.*

Annie odpověděla okamžitě.

S tím strejdou? Na záchodě? Jako na přebalovacím pultu?

Ne. V kabince. A byl CHLAPÁK.

Kdosi na ni zezadu promluvil. Mae se otočila a před sebou měla Ginu a její širokánský nervózní úsměv. „Máš chvilku?“ Mae se pokusila pootočit obrazovku obsahující konverzaci s Annie, ale Gina ji stihla zahlédnout.

„Ty si píšeš s Annie?“ zeptala se. „Vy jste hodně dobré kamarádky, viď?“

Mae přikývla, obrátila obrazovku a Ginina tvář potemněla. „Hodí se, abych ti teď vysvětlila Konverzní koeficient a Prodejní potenciál?“

Mae úplně zapomněla, že jí má Gina přijít objasnit novou součást pracovní náplně?

„Jasně,“ přitakala Mae.

„Říkala ti o tom už něco Annie, nebo ne?“ zajímala se Gina a tvářila se přitom nesmírně křehce.

„Ne,“ odvětila Mae, „neříkala.“

„Ona ti neříkala o Konverzním koeficientu?“

„Ne.“

„Ani o Prodejním potenciálu?“

„Ne.“

Gina se rozzářila. „Aha. Tak jo. Dobře. Takže to můžeme projít hned?“ Pátravě se jí zadívala do tváře, jako by v ní hledala sebemenší náznak pochyb, který by ji srazil na kolena.

„Rozhodně," řekla Mae a Gina se znovu zářivě usmála.

„Výborně. Tak začneme s Konverzním koeficientem. Je to docela jednoduchá věc, ale Circle by neexistoval a nerozrůstal se a nedokázal by se přiblížit k Uzavření Kruhu, kdyby nikdo nic nenakupoval, kdyby nekvetl obchod. Jsme brána ke všem informacím na světě, ale stojíme na základech v podobě reklamních agentur, které naším prostřednictvím chtějí oslovit zákazníky, je to tak?"

Gina se usmála a její velké bílé zuby na moment zcela zastínily zbytek obličeje. Mae se snažila soustředit, ale myslela na Annie a její schůzku v parlamentu a na to, že při ní nepochybně myslí na ni a Kaldena. A když pak na totéž pomyslela Mae, na jeho ruce na jejím pase, jak si ji něžně přitahují na sebe, ona se zavřenýma očima, v duchu jí všechno bují –

Gina pořád ještě mluvila. „Jenže jak provokovat a stimulovat nákup – to je Konverzní koeficient. Můžeme zingovat, můžeme komentovat a hodnotit produkty, ale lze to všechno přetavit v nějakou akci? Nasadit vlastní důvěryhodnost a přimět zákazníky k nákupu – to je zcela zásadní."

Posadila se vedle Mae, prsty na klávesnici. Otevřela složitou tabulku. V tu chvíli Mae na druhou obrazovku přišla další zpráva od Annie. Mírně ji natočila. *Teď budu chvíli za šéfku. Tentokrát už jsi zjistila, jak se jmenuje?*

Mae si všimla, že Gina si zprávu čte taky, a nijak se to nepokouší skrýt.

„Jen si to vyřiď," pobídla Mae. „Vypadá to důležitě."

Mae se přes ni natáhla ke klávesnici a napsala lež, kterou se Annie rozhodla říct pouhých pár okamžiků potom, co vyšla ze záchodu. *Jo. Všechno vím.*

Vzápětí přišla odpověď: *A jak že se jmenuje?*

Gina se podívala i na tuhle zprávu. „To musí být něco, jen tak dostat zprávu od Annie Allertonové."

„Když myslíš," odvětila Mae a napsala: *To ti nemůžu říct.*

I tuhle zprávu si Gina přečetla, ale její obsah ji zjevně zají-

mal méně než fakt, že se před jejíma očima skutečně odehrává ta výměna. „Vy si takhle píšete? Jako by se nechumelilo?“ vypravila ze sebe.

Mae se to pokusila trochu shodit. „Celý den ne.“

„Celý den ne?“ Ginina tvář ožila váhavým úsměvem.

Do toho vtrhla Annie. *Ty mi to fakt nechceš prozradit? Koukej mi to říct!*

„Promiň,“ omluvila se Mae. „Už to bude.“ Napsala: *Ne. Otravovala bys ho.*

Pošli mi fotku, na to Annie.

Ne. Ale vyfotila jsem si ho, naťukala Mae. To byla druhá nutná lež. Jeho fotku skutečně měla, a jakmile si to uvědomila a došlo jí, že to může říct Annie a říkat přitom pravdu, byť ne celou, a že díky téhle fotografii a té nevinné lži o jeho příjmení se bude moct dál stýkat s Kaldenem, s mužem, který dost dobře může Circle ohrožovat, jí bylo jasné, že Annie zalže. Získá tak čas zdvihat se a zase se hroutit na Kaldena a přitom se snažit přesně odhadnout, kdo je a co od ní chce.

Cvakla jsem ho v pohybu, napsala. *Projela jsem ji softwarem na rozpoznání obličeje a všechno sedí.*

Díkybohu, odepsala Annie. *Ale stejně jsi mrcha.*

Gina, která celou konverzaci stále sledovala, viditelně nebyla ve své kůži. „Můžeme to školení nechat na později,“ nadhodila a čelo se jí náhle zalesklo.

„Ale kdepak,“ opáčila Mae. „Promiň, pokračuj. Jen to tady otočím.“

Přišla další zpráva. Když Mae obracela obrazovku, pohlédla na ni. *Slyšelas, jak se mu lámou kosti, když jsi na něm seděla? Staří chlapi mívají kosti duté jako ptáci, klidně jsi ho mohla rozsednout.*

„Takže,“ pokračovala Gina a ztěžka polkla, „i méně významné firmy už léta sledují a snaží se ovlivnit vztah mezi nákupy a zmínkami, recenzemi, komentáři nebo hodnocením na internetu. Naši vývojáři přišli na způsob, jak změřit dopad

těchto faktorů, dopad tvé participace, a vyjádřit jej prostřednictvím Konverzního koeficientu."

Přišla další zpráva, ale Mae si jí nevšímala a Gina se snažila dál, spokojená, že je zjevně důležitější než Annie, jakkoli jen na chvilku.

„Takže každý nákup provedený na tvůj popud nebo tvé doporučení tvůj Konverzní koeficient zvýší. Pokud tvůj podnět nebo tvé doporučení přiměje k nákupu padesát dalších zákazníků, tvůj KK je padesát. Někteří Circlané mají Konverzní koeficient dvanáct set. To znamená, že v průměru dvanáct set lidí si kupuje totéž co oni. Jsou tak důvěryhodní, že jejich followeři jejich úsudku implicitně věří a jsou hluboce vděčni za jistotu, kterou jim to dodá při nákupu. Annie má samozřejmě jeden z nejvyšších KK v celém Circlu."

V tu chvíli opět zaznělo upozornění. Gina zamrkala, jako by dostala políček, ale mluvila dál.

„Takže tvůj Konverzní koeficient je zatím sto devatenáct. To není zlé. Ale na škále od jedné do tisíce máš spoustu prostoru pro zlepšení. Pod Konverzním koeficientem je Prodejní potenciál, hrubý součet nákupní ceny doporučených produktů. Řekněme, že doporučíš přívěsek na klíče a přesvědčíš tisíc lidí, takže ta tisícovka přívěsků po čtyřech dolarech znamená Prodejní potenciál čtyři tisíce dolarů. Je to zkrátka hrubá cena produktů, které jsi pomohla prodat. Zajímavé, viď?"

Mae přikývla. Zamlouvalo se jí pomyšlení, že by mohla sledovat, jaký vliv má její vkus a jakou váhu má její doporučení.

Znovu se ozvala příchozí zpráva. Zdálo se, že Gina mrkáním zahání slzy. Vstala.

„Víš, mám dojem, že tě ruším při přestávce a bráním vám s Annie v rozhovoru. To je o Konverzním koeficientu a Prodejním potenciálu všechno. Vím, že jsi to pochopila. Ještě dnes ti nainstalují novou obrazovku, na které můžeš obojí sledovat."

Pokusila se o úsměv, ale nedokázala koutky zdvihnout tak, aby působil přesvědčivě. „Ještě jedna věc, od výkonných

Circlanů očekáváme minimální Konverzní koeficient dvě stě padesát a týdenní Prodejní potenciál čtyřicet pět tisíc. Obojí jsou skromné cíle, jež většina Circlanů bezpečně překoná. Kdybys měla nějaké otázky," zarazila se a plaše se po ní podívala. „Annie ti určitě ráda odpoví."

Obrátila se a odešla.

O pár dní později, byl čtvrtek a na obloze ani mráček, vyrazila Mae večer domů, poprvé ode dne, kdy se na jejího otce začalo vztahovat pojištění Circlu. Věděla, že je mu mnohem líp, a těšila se, až ho uvidí, a poněkud absurdně doufala v nějakou zázračnou změnu, ačkoli věděla, že může čekat leda drobná zlepšení. Přesto oba rodiče v telefonu i zprávách překypovali nadšením. „Všechno se změnilo," tvrdili už týdny a prosili, aby to s nimi přijela oslavit. A tak celá natěšená na nadcházející projevy vděčnosti jela na východ a posléze na jih, a když dorazila, otec ji vítal u dveří, zjevně mnohem silnější, a co bylo důležitější, daleko sebevědomější, jako správný chlap – chlap, kterým kdysi býval. Napřáhl ruku s náramkem a narafičil ho vedle jejího. „Tak se na to podívej. Pasujeme k sobě. Dáš si vínko?"

Pak se všichni usadili uvnitř jako obvykle, u pultu v kuchyni, a krájeli a obalovali a vyprávěli si, jak všelijak se otcovo zdraví lepší. Starali se o něj doktoři, jaké si přál. Mohl brát léky, jaké potřeboval, bez omezení. Hradilo je pojištění, nic se nedoplácelo. Z matčina vyprávění bylo patrné, že ožila, že je šťastnější. Na sobě měla kratinké kraťasy.

„Nejlepší na tom je," vykládal otec, „že máma má teď fůru času. Všechno je hrozně jednoduché. Já si zajdu k doktorovi a o zbytek se postará Circle. Bez prostředníků. Bez vyjednávání."

„Vidím dobře?" ujišťovala se Mae. Nad jídelním stolem visel stříbrný lustr, který při bližším zkoumání vypadal jako od Mercera. Ramena byla ve skutečnosti z postříbřeného paroží. Mae odjakživa projevovala jeho práci jen pramalé nadšení –

když spolu chodili, vždycky horem pádem vymýšlela, co pěkného o nejnovějším výtvoru říct –, ale tenhle se jí upřímně líbil.

„Vidíš," přisvědčila matka.

„Ten není špatný," podotkla Mae.

„Není špatný?" opáčil otec. „Je to ten nejlepší, co udělal, a ty to víš. V San Franciscu by se dal prodat za pět tisíc. A on nám ho dal zadarmo."

To na Mae udělalo dojem. „Proč zadarmo?"

„Proč zadarmo?" zeptala se pro změnu matka. „Protože je náš přítel. Protože je milý mladý muž. A ne že zas obrátíš oči v sloup nebo utrousíš nějaký vtípek."

Mae poslechla, a když v duchu přebrala půltucet jízlivostí, které by mohla o Mercerovi říct, rozhodla se mlčet, a dokonce v sobě našla netušenou velkorysost. Protože už ho nepotřebovala, protože teď zásadním a měřitelným způsobem poháněla světový obchod a protože si mohla vybírat ze dvou mužů v Circlu – jeden z nich byl kaligrafickou hádankou, a přitom za ní lezl přes zeď, aby se s ní pomiloval zezadu –, mohla si dovolit být velkorysá k Mercerovi, k té jeho odulé hlavě a komicky oplácaným zádům.

„Je vážně moc hezký," řekla nakonec.

„To jsem ráda, že se ti líbí," odpověděla matka. „Za pár minut mu to můžeš říct sama. Přijde na večeři."

„Ne," hlesla Mae. „Prosím ne."

„Mae," okřikl ji otec. „Prostě přijde a hotovo."

Věděla, že se s ním nemůže dohadovat. Nalila si radši skleničku červeného, a než prostřela stůl, půlku vypila. Když Mercer zaklepal, obličej měla otupělý a v hlavě měla poloprázdno.

„Ahoj Mae," pozdravil a nesměle ji objal.

„Ten tvůj lustr je skvělý," řekla, a ještě než to dopověděla, viděla, jak na něj její slova působí, a tak pokračovala. „Moc krásný."

„Díky," řekl. Podíval se po jejích rodičích, jako by si chtěl ověřit, že slyšeli totéž. Mae si nalila ještě víno.

„Vážně je," pokračovala. „Vím, že odvádíš dobrou práci." Když to řekla, dala si pozor, aby se na něj nepodívala, věděla totiž, že by měl v očích pochybovačný pohled. „Ale tenhle je od tebe zatím nejlepší. Jsem moc ráda, že jsi dal tolik… Prostě mám radost, že tvůj oblíbený kousek visí u našich v obýváku."

Mae vytáhla foťák a lustr si vyfotila.

„Co to děláš?" zajímal se Mercer, ačkoli vypadal potěšeně, že jí stojí za fotku.

„Jen jsem si ho chtěla vyfotit. Koukni," řekla a ukázala mu displej.

Rodiče se mezitím kamsi vypařili, bezpochyby si mysleli, že chce být s Mercerem sama. Byli k smíchu, blázni.

„To vypadá dobře," zhodnotil a fotku si prohlížel trochu déle, než by čekala. Zjevně ho pořád těšilo radovat se ze své práce a být na ni pyšný.

„Vypadá to *báječně*," řekla. Z vína jí bylo krásně lehko. „Bylo to od tebe moc hezké. A pro ně to hodně znamená, zvlášť teď. Je to důležitá věc." Mae byla v euforii, a nejen z vína. Cítila úlevu. Z její rodiny spadlo těžké břemeno. „Bylo tu strašlivé temno," dodala.

Na krátkou chvíli jako by znovu našli svůj dřívější společný krok. Mae, která po léta na Mercera vzpomínala se zklamáním, jež hraničilo s lítostí, si teď vzpomněla, že je schopen skvělých věcí. Věděla, že je soucitný a velmi laskavý, přestože ji jeho omezený rozhled vytáčel doběla. Ale když viděla tohle – dalo se říct umělecké dílo, rozhodně to tak vypadalo – a vnímala, jakou změnu lustr přinesl do domu, její víra v něj znovu zahořela.

To jí vnuklo nápad. Pod záminkou, že se jde do svého pokoje převléct, se omluvila a vyběhla nahoru. Ale tam si sedla na svou starou postel a během tří minut stihla nahrát fotku lustru do několika designových a interiérových feedů spolu s linkem na Mercerovy stránky – na nichž bylo jen jeho telefonní číslo

a několik fotek, léta je neaktualizoval – a jeho e-mailovou adresou. Jestli není dost chytrý, aby si kšefty obstaral sám, ráda to udělá za něj.

Když byla hotová a sešla dolů, Mercer seděl s jejími rodiči u kuchyňského stolu zarovnaného salátem, restovaným kuřetem a zeleninou. Všichni ji sledovali, jak schází ze schodů. „Volal jsem na tebe," informoval ji otec.

„Rádi jíme, dokud je to horké," poznamenala matka.

Mae jejich volání neslyšela. „Pardon. Já jen… Páni, to vypadá dobře. Tati, tobě ten Mercerův lustr nepřipadá skvělý?"

„Připadá. Vždyť jsem ti to říkal, a jemu taky. Už po něm jeden z těch jeho výtvorů chceme rok."

„Jenom jsem potřeboval správné parohy," opáčil Mercer. „Už pěkně dlouho jsem na žádné pořádné nenatrefil." Pak vyložil, kde shání materiál, že nakupuje jen z ověřených zdrojů, jen od lidí, kteří jeleny neloví, a když, tak jen na příkaz lesní správy, aby se zvěř nepřemnožila.

„To je moc zajímavé," poznamenala matka. „Abych nezapomněla, chtěla bych připít… Co to bylo?"

Mae zapípal telefon. „Vůbec nic," řekla. „Ale mám dojem, že za chvíli pro vás budu mít dobrou zprávu. Povídej dál, mami."

„Jen jsem chtěla připít na to, že jsme…"

Teď zazvonil telefon Mercerovi.

„Pardon," omluvil se a šátral rukou zvenčí po kapse a hledal červené tlačítko.

„Všichni si všechno vyřídili?" otázala se matka.

„Promiňte, paní Hollandová," řekl Mercer. „Pokračujte."

Jenže v tu chvíli Mae znovu hlasitě zabzučel telefon, a když se podívala na displej, zjistila, že má třicet sedm nových zingů a zpráv.

„Nepotřebuješ něco zařídit?" zeptal se otec.

„Ne, zatím ne," odvětila Mae, přestože byla jako na jehlách. Byla na Mercera pyšná a brzy mu bude moc ukázat, že má pro něj potenciální publikum i mimo Longfield. Sedmatřicet zpráv

za prvních pár minut znamenalo, že za dvacet minut jich bude stovka.

Matka mluvila dál. „Chtěla jsem ti poděkovat, Mae, za to, jak jsi pomohla opatrovat tátovo i moje zdraví. A chtěla jsem připít taky na Mercera, který patří do rodiny, a poděkovat mu za jeho překrásnou práci." Odmlčela se, jako by čekala, že se každou chvíli ozve telefon. „Jsem prostě ráda, že jsme to přečkali. A pusťme se už do jídla. Vystydne nám to."

Dali se do jídla, ale za pár minut Mae slyšela tolik zazvonění a viděla, jak se displej telefonu tolikrát obnovil, že už nedokázala dál čekat.

„Tak dost, už to nevydržím. Tu fotku tvého lustru jsem dala na internet a všichni jsou z ní nadšení!" Celá rozzářená zdvihla skleničku. „A na to bychom si taky měli připít."

Mercera to podle všeho dvakrát nepotěšilo. „Počkej. Kam jsi ji dala?"

„To je přece báječné, Mercere," řekl otec a taky zvedl skleničku.

Mercer nic. „Kam jsi ji dala, Mae?"

„Všude, kam to mělo smysl," řekla, „a mám tu samé nadšené komentáře." Podívala se na displej. „Přečtu ti jenom ten první. Cituju: *Fíha, to je paráda.* To je od jednoho dost slavného průmyslového designéra ze Stockholmu. Anebo tenhle: *Super. Něco podobného jsem loni viděla v Barceloně.* To je od jedné designérky, co má v Santa Fe vlastní obchod. Hodnotí třemi hvězdičkami ze čtyř a navrhuje pár zlepšení. Určitě bys u ní mohl prodávat, kdybys chtěl. A tady ještě jeden –"

Mercer mezitím položil dlaně na stůl. „Nech toho. Prosím tě."

„Proč? Ještě jsem ti neřekla to nejlepší. Na DesignMindu už máš sto dvacet dva smajlů. Za takovou chvíli je to spousta. Mají tam žebříček a pro dnešek jsi v první padesátce. A věděla bych i o způsobu, jak to pořadí ještě vylepšit –" V tu chvíli Mae napadlo, že by zároveň mohla pošoupnout svůj PartiRank nad

osmnáct set. A pokud si jeho věci koupí dost lidí, přinese jí to pěkná čísla v Konverzním koeficientu a Prodejním potenciálu –

„Mae. Nech toho. Přestaň prosím tě." Mercer na ni hleděl malýma kulatýma očkama. „Nechci tady dělat scény, ale buď toho necháš, nebo půjdu."

„Chvíli počkej," opáčila a začala procházet zprávy a hledat nějakou, která ho určitě ohromí. Zahlédla předtím vzkaz z Dubaje a byla přesvědčená, že jestli ho najde, jeho odpor zlomí.

„Mae," ozvala se matka. „Mae."

Ale Mae nemohla zprávu najít. Kam se poděla? S očima upřenýma na displej zaslechla šramocení židle. Ale už ji skoro měla, takže nemohla vzhlédnout. Když konečně zvedla oči, zjistila, že Mercer je pryč a rodiče se na ni dívají.

„Podle mě je pěkné, že chceš Mercera podpořit," prohlásila matka, „jenom nechápu, proč to musí být teď. Mohla to být tak pěkná večeře."

Mae civěla na matku a vstřebávala zklamání a údivu, kolik snesla, a pak vyběhla ven a ještě Mercera stihla, jak se chystá vycouvat z příjezdové cesty.

Vmáčkla se na sedadlo vedle něj. „Stůj."

Oči měl prázdné, bez života. Vyřadil a ruce si položil do klína a do jediného výdechu vložil veškeré pohrdání, kterého byl schopen.

„Co se sakra děje, Mercere?"

„Mae, prosil jsem tě, ať toho necháš, a ty jsi neposlechla."

„Já jsem ti nějak ublížila?"

„Ne. Jen nevím, co si s tebou počít. Člověk by si skoro myslel, že jsi úplný magor. Žádal jsem tě, abys přestala, ale ty ne."

„Přece ti nepřestanu pomáhat."

„Já se tě o žádnou pomoc neprosil. A nedovolil jsem ti, abys někam nahrávala fotku mé práce."

„Tvé *práce*." Z vlastního hlasu slyšela jízlivost, ačkoli věděla, že to není ani správné, ani produktivní.

„Jsi nafoukaná, zlá a krutá, Mae."

„Cože? Právě naopak, Mercere! Snažím se ti pomoct, protože tomu, co děláš, věřím."

„Tak to není. Ty jenom nepřeneseš přes srdce, že by něco existovalo jen v jedné místnosti. Moje práce patří do téhle místnosti. Nikam jinam. Tak jsem to zamýšlel od začátku."

„Takže ty nestojíš o kšeft?"

Mercer se podíval před sebe a pak si opřel hlavu nazad. „Mae, ještě víc než dřív mi teď připadá, že svět ovládl nějaký kult. Víš, co se mi onehdy někdo pokusil prodat? Beztak to nějak souvisí s Circlem. Slyšelas už o té aplikaci Homie? Telefon ti automaticky načte čárové kódy na všech výrobcích, co máš doma –"

„Jasně. Pak doobjedná cokoli, co ti začne docházet. Skvělá věc."

„Tobě to připadá v pořádku?" opáčil Mercer. „Víš, jak se mě snažili zlanařit? Takovou klasickou utopickou vizí. Že prý to pomůže snížit produkci odpadu. Pokud budou prodejci vědět, co zákazníci potřebují, nebudou se muset předzásobovat a pak zboží vyhazovat, když se neprodá. Jako všechno ostatní, co propagujete, to zní dokonale, pokrokově, ale znamená to větší kontrolu nad vším, co děláme."

„Mercere, Circle je plný lidí, jako jsem já. Chceš říct, že všichni někde sedíme, sledujeme tě a plánujeme, jak ovládnout svět?"

„Ne. Za prvé, já *vím*, že je plný lidí jako ty. To mě právě tak děsí. *Každý zvlášť* nevíte, co děláte *dohromady*. A za druhé, s benevolencí svých nadřízených nemůžeš počítat automaticky. Léta jsme měli to štěstí, že za hlavními internetovými kanály stáli docela slušní lidé. Přinejmenším to nebyly pomstychtivé hyeny. Ale odjakživa mě to zneklidňuje. Co kdyby někdo chtěl téhle moci využít, aby potrestal kohokoli, kdo se mu postaví?"

„O čem to mluvíš?"

„Ty myslíš, že je to náhoda, že pokaždé když nějaká kongresmanka nebo bloggerka mluví o monopolu, najednou se

kolem ní rozpoutá nějaký skandál? Sex, porno, čarodějnictví? Dvacet let dokázal internet za pár minut zničit kohokoli, ale než přišli ti vaši tři Mudrci, nebo přinejmenším jeden z nich, nikdo se k ničemu takovému neodhodlal. To mi chceš tvrdit, že ti říkám nějakou novinku?"

„Ty jsi tak paranoidní. Ty tvoje konspirační teorie mě odjakživa deprimují, Mercere. Zníš jako úplný ignorant. A tvrdit, že Homie je nějaká strašidelná novinka? Stovky let mlíkaři rozváželi mléko. Přivezli ho, když jsi potřeboval. Řezníci prodávali maso, pekaři ti dovezli chleba –"

„Jenže ten mlíkař mi neprošmejdil celý dům! Ta aplikace umí naskenovat všechno, co má čárový kód. Milionům lidí telefon skenuje celý dům a veškeré informace posílá do světa."

„No a co? Ty nechceš, aby v Charminu věděli, kolik jejich toaletního papíru používáš? Utlačuje tě Charmin nějakým zásadním způsobem?"

„Ne, Mae, tak to není. Tohle by se chápalo snáz. Tady není žádných utlačovatelů. Nikdo tě do ničeho nenutí. Uvazujete se takhle sami, dobrovolně. Z vlastní vůle ze sebe děláte sociální autisty. Už nereagujete na základní komunikační podněty. Sedíš u stolu se třemi lidmi, všichni se na tebe dívají a snaží se s tebou mluvit, a ty civíš na displej a hledáš kdovíkoho někde v Dubaji."

„Ty taky nemáš úplně čisté ruce, Mercere. Máš přece taky e-mail. Máš webové stránky."

„Něco ti povím, a nebude to příjemné. Už nejsi dvakrát zajímavá. Dvanáct hodin denně sedíš u stolu a nemáš z toho nic, jen pár čísel, která si za týden už nikdo nebude ani pamatovat. Nenecháváš po sobě nic, co by dokazovalo, že jsi žila."

„Jdi do prdele, Mercere."

„A co je ještě horší, už ani nic zajímavého *neděláš*. Nic nevidíš, nic neříkáš. A nějakým zvláštním paradoxem máš přitom dojem, že jsi v centru dění, což tvým názorům dodává na hodnotě, ale ty sama ztrácíš život. Vsadil bych se, že za posledních

pár měsíců jsi toho mimo obrazovku počítače moc neudělala, co?“

„Ty jsi takovej kretén, Mercere.“

„Chodíš ještě vůbec ven?“

„Ty jsi z nás dvou ten zajímavej, co? Blbeček, co vyrábí lustry ze zdechlin? Ty jsi supermuž, pán všeho interesantního?“

„Víš, co si myslím, Mae? Myslím si, že sedět u stolu a rozdávat smajly ti připadá, jako že žiješ bůhvíjak strhující život. Všechno komentuješ, místo abys něco doopravdy udělala. Díváš se na fotky z Nepálu, klikneš na smajl a máš dojem, že to je, jako bys tam jela. Co by bylo, kdyby ses tam doopravdy vydala? Tvůj PrdiRank nebo jaká píčovina by spadl pod přijatelnou mez! Mae, uvědomuješ si vůbec, jak jsi nudná?“

Už spoustu let je Mercer člověk, kterého na světě nenávidí nejvíc. To nebyla žádná novinka. Odjakživa měl jedinečnou schopnost vytáčet ji doběla. Ta jeho profesorská nadutost. Ty staromilské kecy. A především jak byl přesvědčený – a pletl se –, že ji zná. Věděl, co se mu na ní líbí a s čím souhlasí, a to považoval za její pravé já, za její podstatu. Nevěděl ani zbla.

Jenže s každou mílí směrem k domovu jí bylo líp. S každou mílí, která ji dělila od toho zmrda. Z pomyšlení, že s ním vůbec někdy spala, se jí dělalo fyzicky zle. Posedl ji snad nějaký divný démon? Jejího těla se na ty tři roky určitě zmocnila nějaká strašlivá síla, která ji zaslepila vůči jeho pokřivenosti. Tlustý byl už tenkrát, nebo ne? Co za člověka ztloustne už na střední? Mně bude vykládat něco o sezení u stolu, když má sám dvacet kilo nadváhu? Ten chlap to má všecko pěkně naruby.

Už s ním nepromluví. Ta jistota jí skýtala útěchu. Úleva se jejím nitrem rozlévala jako teplá voda. Už mu nikdy nic neřekne, nikdy nic nenapíše. Nedá jinak, než aby s ním rodiče přerušili veškeré styky. Měla v plánu rozbít i samotný lustr a narafičit to jako nehodu. Možná nafinguje vloupání. Zasmála se pro sebe při pomyšlení, jak toho vymaštěného tlustoprda

vymýtí ze svého života. Ten hnusný upocený sobí ksicht už si v jejím světě ani neškrtne.

Zahlédla ceduli půjčovny Maiden`s Voyages a nic si o ní nepomyslela. Přejela sjezd a necítila vůbec nic. O pár vteřin později už z dálnice sjížděla a vracela se k pláži. Bylo skoro deset a ona věděla, že obchod je už několik hodin zavřený. Proč tam tedy jela? Nebyla to přece reakce na to Mercerovo slabomyslné vyptávání, co dělá nebo nedělá venku. Chtěla se jen podívat, jestli náhodou nemají otevřeno. Věděla, že nejspíš ne, ale třeba tam Marion je a na půlhodinku jí kajak půjčí. Koneckonců bydlela vedle v přívěsu. Třeba ji Mae potká, jak se prochází kolem, a přesvědčí ji.

Zaparkovala a koukala skrz drátěný plot. Nikoho neviděla, jen otřískaný stánek, řádky kajaků a prken. Ještě chvíli postála a doufala, že v přívěsu zahlédne siluetu, ale nikde nikdo. Světlo uvnitř bylo tlumené a narůžovělé a přívěs byl prázdný.

Popošla na maličkou pláž a sledovala, jak si klidná hladina pohrává s měsíčním světlem. Sedla si. Domů se jí nechtělo, ale zůstávat tady nemělo smysl. Hlavu měla plnou Mercera, toho jeho obrovitého batolecího obličeje a těch volovin, které vykládal ten večer a vlastně každý večer. To bylo naposledy, co se mu jakkoli pokusila pomoct. Byl pro ni minulost, bez debat, byl starožitnost, nudný neživý předmět, který mohla strčit na půdu.

Vstala a řekla si, že by mohla jet domů a pracovat na svém PartiRanku, když vtom si všimla něčeho divného. Na druhé straně u plotu zahlédla velký předmět, podezřele nahnutý. Vypadal jako kajak nebo prkno, a ona se k němu svižně vydala. Byl to kajak opřený zvenčí o plot a vedle něj pádlo. Pozice lodi dávala pramalý smysl. Ještě nikdy neviděla kajak stát skoro svisle, Marion by se to rozhodně nelíbilo. Ledaže by někdo vrátil kajak až po zavíračce a chtěl ho aspoň opřít o plot, když už se s ním nedostal dovnitř.

Mae si řekla, že by měla loď přinejmenším položit, aby

v noci nespadla. Opatrně uložila kajak do písku, překvapená jeho lehkostí.

Pak dostala nápad. K vodě to bylo slabých třicet metrů a ona věděla, že ho k ní snadno dotáhne. Dalo by se považovat za krádež, kdyby si vypůjčila kajak, který už si půjčil někdo jiný? Nemusela kvůli tomu koneckonců ani přelézt plot, jen prodlužovala výpůjčku, kterou už si před ní protáhl někdo jiný. Za hodinku dvě ho vrátí a nikdo nic nepozná.

Uložila pádlo dovnitř a jen tak zkusmo kajak o metr potáhla. Není to nakonec krádež? Marion by se určitě nezlobila. Byla volnomyšlenkářka, žádná upjatá fúrie, a Mae odhadovala, že na jejím místě by udělala totéž. Nelíbilo by se jí, že je za loď odpovědná, ale copak je to vina Marion, že si kajak někdo vzal bez jejího vědomí?

Mezitím Mae došla až k vodě a loď už byla mokrá. Když pak ucítila, jak jí voda bere kajak z ruky a táhne ho směrem na zátoku, věděla, že to nakonec udělá. Jediný problém byl, že neměla záchrannou vestu. Tu jako jedinou ten člověk dokázal dostat přes plot. Ale hladina byla tak klidná, že pokud se bude držet při břehu, žádné nebezpečí jí nehrozí.

Když pak ale vyplula, cítila pod sebou hladinu jako sklo a viděla, jak rychle postupuje, napadlo ji, že by se pustila na hlubší vodu. Že dnes večer dopluje až na Modrý ostrov. Na Andělský ostrov to byla hračka, tam se dostal každý, ale Modrý ostrov byl podivný, nehostinný a nikdo na něj nejezdil. Při představě, že na něm stojí, se Mae usmála a její úsměv se ještě rozšířil, když si vzpomněla na Mercera a tu jeho nafrněnou tvář s výrazem překvapení. Mercer je tak tlustý, že by se do kajaku nevešel, říkala si, a tak líný, že by se nedostal ani z přístavu. Chlap, kterému táhne na třicet, vyrábí lustry z paroží a káže jí – jí, která pracuje v Circlu! – o cestách životem. Absurdní. Jenže Mae, která byla v T2K a rychle šplhala žebříčkem nahoru, byla zároveň statečná a schopná vyplout v kajaku na zátoku a prozkoumat ostrov, na který se Mercer podívá leda dalekohledem,

až zas bude sedět na tom žoku, co má místo zadku, a natírat zdechliny nastříbrno.

Neměla žádný logický plán. Netušila, jaké proudy na ni čekají dál na zátoce, neměla ponětí, jestli je moudré natolik se přibližovat k tankerům, jejichž trasa vedla nedaleko, zvlášť vzhledem k tomu, že padne tma a ona nebude vidět. Než se dostane k ostrovu, podmínky se třeba zhorší tak, že už se nedostane zpátky. Jenže ji hnala vnitřní síla stejně mocná a reflexivní jako spánek a ona věděla, že nezastaví, dokud se nedostane až na Modrý ostrov nebo jí v tom něco nezabrání. Pokud se nezvedne vítr a voda zůstane klidná, dokáže to.

Pádlovala za plachetnice a vlnolamy a vyhlížela přitom na jih, jestli nezahlédne loď, na níž žijí ti dva, které potkala, ale tak daleko nedohlédla, a navíc takhle pozdě už beztak svítit nebudou. Udržovala kurs, rychle se dostala za ukotvené jachty, do klenutého pupku zálivu.

Za sebou zaslechla břitké šplíchnutí, a když se ohlédla, uviděla černou tulení hlavu, ani ne pět metrů daleko. Čekala, až se ponoří, ale on zůstal nad hladinou a civěl na ni. Znovu vyrazila k ostrovu a tuleň za ní. Chvíli se jí držel, jako by chtěl vidět to, co ona. Mae si chvíli říkala, jestli za ní nepoplave celou cestu. Možná má namířeno ke skaliskům kousek od ostrova, kde už mockrát na mostě z auta viděla houf slunících se tuleňů. Ale když se znovu ohlédla, zvíře bylo pryč.

I dál v zálivu byla voda klidná. V místech, kde zpravidla ožívala, kde se do ní opíral vítr od moře, se ten večer ani nehnula, a Mae svižně postupovala vpřed. Po dvaceti minutách byla na poloviční cestě k ostrovu, nebo jí to aspoň tak připadalo. Nedokázala odhadnout vzdálenost, zvlášť potmě, ale ostrov jí narůstal před očima a na skalách rozeznala detaily, které nikdy předtím neviděla. Nahoře bylo něco lesklého, v měsíčním svitu zářivě stříbřitého. V černém písku na břehu zahlédla zbytky jakéhosi okna. Zdálky, od ústí zálivu Golden Gate, se ozvala siréna. Nejspíš tam bude pěkně hustá mlha, pomyslela si, přes-

tože pouhých pár minut svítil do jasné noci zářivý měsíc, téměř v úplňku. Třpytivé pableskování na hladině bylo jako z jiného světa, tak jasné, že musela přimhouřit oči. Přemýšlela o skalách u ostrova, kde vídala lachtany a tuleně. Budou tam, nebo utečou, než k nim stihne doplout? Ze západu zafoukal vítr, tichomořský vítr hrnoucí se z kopců, a ona na chvíli přestala pádlovat a odhadovala ho. Jestli zesílí, bude se muset obrátit. Byla už blíž k ostrovu než ke břehu, ale jestli se zvednou vlny, sama a bez záchranné vesty tu na kajaku bude v neospravedlnitelném nebezpečí. Vítr se však uklidnil stejně náhle, jako přišel.

Hlasité bručení obrátilo její pozornost k severu. Blížila se k ní loď, něco jako remorkér. Na střeše kabiny bylo vidět bílé a červené světlo, takže bylo jasné, že je to nějaká hlídka, nejspíš pobřežní stráž, a že nejsou tak daleko, aby ji neviděli. Jestli zůstane sedět zpříma, její silueta ji brzy prozradí.

Přilehla na kajak a doufala, že takhle si ji spletou s kamenem, kládou, tuleněm nebo se širokou tmavou vlnou rušící stříbřitý třpyt na hladině. Řev lodního motoru se přibližoval a Mae čekala, že na ni už už posvítí kužel světla, ale loď ji rychle minula a Mae zůstala neviděna.

Poslední úsek k ostrovu utekl tak rychle, že Mae zapochybovala o svém odhadu vzdálenosti. V jednu chvíli si říkala, že je přinejlepším na půl cesty, a pak najednou uháněla k pláži, jako by ji do zad tlačil silný vítr. Vyskočila z lodi a nohy jí obemkla ledová voda. Rychle táhla kajak na břeh, až byl docela venku z vody a ležel na písku. Vzpomněla si, jak jí jednou rychlý příliv málem loďku vzal, a tak kajak obrátila rovnoběžně s břehem a po obou stranách ho zatížila velkými kameny.

Pak se narovnala, zhluboka oddechovala a připadala si silná a obrovská. Je to vlastně strašně zvláštní pocit, že tu jsem, říkala si. Dálniční most byl odsud nedaleko a ona z něj ostrov pozorovala stokrát, ale nikdy tu neviděla živou duši, ani zvířecí, ani lidskou. Nikdo se sem neodvážil nebo neobtěžoval. Proč zrovna ona je tak zvědavá? Napadlo ji, že dnešní večer je vlast-

ně jediná, nebo přinejmenším ideální příležitost se sem vydat. Marion by si nepřála, aby se pouštěla takhle daleko, a dost možná by za ní poslala motorový člun, aby ji našel a přivezl zpět. Pobřežní stráž navíc pravidelně instruovala lidi, aby sem nejezdili. Že by ostrov někomu patřil? Všechny tyhle otázky a starosti ale teď byly bezpředmětné, poněvadž byla tma a nikdo ji nemohl vidět. Nikdo se nikdy nedozví, že tu byla, bude to vědět jen ona sama.

Vydala se prozkoumat okolí. Většinu jižní části ostrova lemovala pláž, která v jednom místě ustupovala strmému útesu. Zvedla hlavu, ale neviděla žádné stupy a pláž byla kamenitá, a tak se vrátila stejnou cestou zpět. Zjistila, že úbočí je drsné a pokryté kameny a pobřeží povětšinou nezajímavé. Táhl se po něm silný pás mořských řas plný krabích schránek a vyplavených zbytků všeho možného, a ona řasy pročísla prsty. Měsíc jim dodával fosforeskující světlo, které už viděla, ale některé odlesky byly duhové, jako kdyby řasy svítily zevnitř. Na okamžik měla pocit, jako by stála u oceánu na samotném Měsíci a všechno bylo vyvedené ve zvláštní převrácené paletě barev. Co mělo být zelené, vypadalo šedé, co mělo být modré, bylo stříbrné. Nic z toho ještě nikdy neviděla. V tu chvíli koutkem oka zahlédla padat hvězdu. Bylo to podruhé v životě a ona si nebyla jistá, že ten oblouk světla zmizelý za černými kopci byl skutečně ona. Jenže co jiného by to bylo? Chvíli seděla na pláži a upřeně hleděla na místo, kde hvězdu viděla, jako by měla padat další nebo se měl spustit celý déšť meteoritů.

Jenže ve skutečnosti odkládala, co chtěla udělat ze všeho nejvíc, vyšplhat na vrchol nevysoké skály, a tak se do toho pustila. Nahoru nevedla žádná cesta, což ji velmi těšilo – nikdo, nebo skoro nikdo nebyl tam, kde je teď ona –, a tak se při šplhání přidržovala trsů trávy a kořenů a nohy stavěla na skalní výběžky. Jednou se zastavila, když v úbočí objevila díru, skoro kulatou a hladkou. Musela to být nějaká nora, ale netušila, co tu tak může bydlet za zvíře. Představila si nory králičí a liščí,

hadí, krtčí i myší – všechny tu působily stejně pravděpodobně i nepravděpodobně – a po chvíli pokračovala vzhůru. Nebylo to těžké. Za pár minut stála na vrcholu vedle osamělé borovice jen o kousek větší než ona sama. Přidržela se drsného kmene a rozhlédla se. V dálce bylo vidět maličkatá okénka domů ve městě. Sledovala, jak okolo pluje hluboko ponořený tanker a odváží na Tichý oceán souhvězdí červených světýlek.

Náhle se zdálo, že je pláž hrozně hluboko, a jí se zhoupl žaludek. Podívala se na východ, odsud bylo na skaliska vidět líp, a zahlédla asi deset spících tuleňů. Pak se podívala na most, ne na Golden Gate, na ten menší, a pozorovala bílý proud aut, neustával ani o půlnoci, a napadlo ji, jestli je odtamtud její silueta proti stříbřité vodě zátoky vidět. Vzpomněla si, jak jí jednou Francis řekl, že vlastně ani nevěděl, že pod mostem vůbec nějaký ostrov je. Většina řidičů i pasažérů se dolů vůbec nedívá, a nemá tak nejmenší tušení o Maeině existenci.

Nepouštěla se borového kmene a najednou si všimla, že v horních větvích je schované hnízdo. Neodvažovala se ho dotknout, věděla, že by narušila rovnováhu pachů i jeho konstrukci, ale zoufale toužila nahlédnout, co je uvnitř. Stoupla si na kámen a snažila se do něj podívat, ale nedokázala se vytáhnout dost vysoko. Že by ho vzala do ruky a nakoukla? Jen na chviličku? To by přece mohla, ne, kdyby ho pak vrátila zpátky? Kdepak. Moc dobře věděla, že to nejde. Kdyby hnízdo vzala do ruky, zničila by všechno uvnitř.

Posadila se čelem k jihu, kde bylo vidět světla, mosty i černou masu kopců oddělujících záliv od Tichého oceánu. Před miliony let prý tohle všechno bylo pod vodou. Všechny tyhle poloostrovy a ostrovy byly tak hluboko pod hladinou, že nebyly nic než hřebínky na dně oceánu. Nad zálivem si všimla dvojice ptáků, asi volavek, plachtily nízko směrem na sever, a pak ještě chvíli seděla a myšlenky jí uplynuly někam do prázdna. Přemýšlela o liškách, které jsou možná v norách pod ní, o krabech, kteří se schovávají pod balvany u vody, o lidech

v autech, která jí projíždějí nad hlavou, o mužích a ženách na remorkérech a tankerech, připlouvajících do přístavu nebo vyplouvajících na volné moře, jak vzdychají, protože už na světě viděli všechno. Hádala, co všechno tu žije, bezcílně se potuluje nebo někam odhodlaně směřuje, v hluboké vodě okolo, ale moc toho nevymyslela. Ovšem bylo to dost na to, aby si uvědomovala rozmanitost možností a aby si nedělala starosti, že toho o podmořském životě moc neví, protože to koneckonců ani nejde.

Když se Mae vrátila na Marioninu pláž, zprvu vypadala přesně stejně jako ve chvíli, kdy ji opustila. Nikde ani noha a světlo v přívěsu bylo stejně tlumené a narůžovělé.

Mae vyskočila na břeh, až se nohama zabořila hluboko do mokrého písku, a táhla kajak na pláž. Stehna ji bolela, a tak se zastavila, kajak odložila a protáhla se. S rukama za hlavou se podívala k parkovišti. Její auto tam stálo, ale vedle něj přibylo ještě další. A jak ho tak pozorovala a přemýšlela, jestli se náhodou nevrátila Marion, oslnilo jí bílé světlo.

„Zůstaňte stát," zaburácel hlas z reproduktoru.

Bezděky se odvrátila.

Hlas se ozval znovu. „Ani se nehněte!" řekl, tentokrát dost jedovatě.

Mae se zarazila a hlavou jí prolétlo, jak dlouho se asi ještě udrží v téhle nevyvážené poloze, ale nebylo to třeba. Přiblížily se k ní dvě postavy, hrubě ji draply za ruce a spoutaly jí je za zády.

Za chvíli už seděla na zadním sedadle policejního auta a policisté, teď už klidnější, zvažovali, jestli to, co jim Mae tvrdí – že je pravidelná zákaznice, má permanentku a jenom vrací kajak pozdě –, je pravda. Dovolali se Marion a ona dosvědčila, že Mae je její zákaznice, ale když se zeptali, jestli si ten den půjčila kajak a jen se opozdila, Marion řekla, že hned přijede, a zavěsila.

Za dvacet minut dorazila. Seděla ve starším pickupu, řídil vousatý muž, zjevně zaražený a nasupený. Když Mae viděla, jak Marion nejistým krokem vrávorá k policejnímu autu, došlo jí, že pila a ten vousáč možná taky. Dál seděl v autě, očividně rozhodnutý tam zůstat.

„Prokristapána," řekla, když uviděla Mae. Pak se obrátila k policistům. „Tohle je Mae Hollandová. Půjčuje si tu u mě loď každou chvíli. Může si tu dělat, co chce. Co se tady krucinál stalo?"

Policisté jí vysvětlili, že dostali dvě na sobě nezávislé hlášky o možné krádeži. „Volal nám jeden občan, který nechce být jmenován." Nato se obrátili k Marion. „To druhé varování přišlo z vašich vlastních kamer, paní Lefebvreová."

Mae skoro nespala. Z přívalu adrenalinu jí srdce bušilo celou noc. Jak mohla být tak hloupá? Nebyla přece žádná zlodějka. Co kdyby ji z toho Marion nevytáhla? Mohla přijít o všechno. Zavolali by rodičům, aby za ni složili kauci, a práci v Circlu by ztratila. Nikdy nedostala ani pokutu za rychlou jízdu, nikdy neměla žádný problém, a teď ukradla kajak za tisíc dolarů.

Ale celá záležitost byla pryč, a když se loučily, Marion jí dokonce řekla, ať určitě zase přijde. „Vím, že si budeš připadat hloupě, ale chci, abys zase přišla. Jestli ne, tak si tě najdu." Věděla, že to Mae bude tak mrzet a bude se tolik stydět, že už se jí nikdy nebude chtít podívat do očí.

Když se po pár hodinách neklidného spánku probrala, cítila zvláštní osvobození, jako by se vzbudila z ošklivého snu a došlo jí, že to byl vážně jen sen. Její štít zůstal čistý a ona mohla jít do práce.

Zalogovala se v osm třicet. Její PartiRank byl 3 892. Dopoledne pracovala s veškerým soustředěním, kterého byla po téměř probdělé noci schopná. Pravidelně se jí vracely vzpomínky na tiché stříbro vodní hladiny, na osamělou borovici na ostrově, na oslepující světlo policejního auta a jeho plastový

pach, na ten pitomý rozhovor s Mercerem – ale ty vzpomínky postupně bledly, nebo se o to aspoň snažila, když vtom jí na druhou obrazovku přišla zpráva od Dana. *Přijď za mnou prosím co nejdřív do kanceláře. Jared to vezme za tebe.*

Utíkala tam, a když došla ke dveřím jeho kanceláře, Dan stál a už na ni byl připravený. Z jeho tváře se dalo vyčíst určité uspokojení, že pospíchala. Zavřel za ní dveře a posadili se.

„Mae, víš, o čem s tebou chci mluvit?"

Že by to byla nějaká zkouška, jestli zalže?

„Promiň, ale nevím."

Dan pomalu zamrkal. „Mae. Poslední šance."

„To je kvůli tomu včerejšku?" nadhodila. Jestli o té policii neví, tak si Mae něco vymyslí, něco jiného, co se stalo po pracovní době.

„Ano. Mae, je to moc vážná věc."

Věděl, co se stalo. Proboha, on to věděl. V koutku duše ji napadlo, že Circle musí mít nějaký systém, který pošle upozornění, kdykoli je někdo ze zaměstnanců zatčen nebo vyslýchán na policii. Dávalo to smysl.

„Ale oni mě neobvinili," protestovala. „Marion všechno vysvětlila."

„Marion je majitelka toho obchodu?"

„Ano."

„Ale Mae, oba víme, že jsi spáchala zločin, nebo ne?"

Mae netušila, co říct.

„Já ti to povím sám. Věděla jsi, že jeden ze členů Circlu, Gary Katz, na tu pláž umístil kameru SeeChange?"

Srdce jí spadlo až do kalhot. „Nevěděla."

„A Walt, syn majitelky, také?"

„Ne."

„Už jenom to je problém samo o sobě. Chodíš občas na kajak, je to tak? Vidím to na tvém profilu. Josiah a Denise mi říkali, že si s tebou o tom hezky promluvili."

„Občas tam chodím. Už pár měsíců."

„A to tě nikdy nenapadlo podívat se na SeeChange, jaké je počasí?“

„Ne. Mělo mě to napadnout. Jenže to je vždycky takový momentální nápad. Tu pláž mám cestou, když jedu od rodičů, takže –“

„A ty jsi byla včera u rodičů?“ otázal se Dan a z jeho tónu bylo jasné, že jestli odpoví ano, rozčílí ho to ještě víc.

„Byla. Ale jenom na večeři.“

Nato Dan vstal a odvrátil se od ní. Slyšela jeho dech, prudké nasupené nádechy a výdechy.

Mae měla vtíravý pocit, že ji každou chvíli vyhodí. Pak si vzpomněla na Annie. Ta by ji přece mohla zachránit. Kdepak, tentokrát ne.

„Dobrá,“ ozval se Dan. „Takže jedeš domů, přijdeš o spoustu zdejšího dění, a když se vracíš zpátky, zastavíš se v půjčovně, po zavíračce. Netvrď mi, že jsi nevěděla, že mají zavřeno.“

„To mě napadlo, jen jsem se chtěla přesvědčit.“

„A když jsi u plotu viděla kajak, tak sis řekla, že si ho vezmeš.“

„Vypůjčím. Mám tam permanentku.“

„Viděla tuhle nahrávku?“ zeptal se Dan.

Zapnul nástěnnou obrazovku. Naskočil jasný, měsícem prosvícený záběr pláže ze širokoúhlé kamery. Nápis na spodku obrazovky ukazoval, že video bylo natočené ve 22.14. „Nemyslíš, že by ti takováhle kamera mohla být k užitku?“ zeptal se Dan. „Přinejmenším abys věděla , jak vypadá voda?“ Na odpověď nepočkal. „Podíváme se na tebe.“ O kousek video přetočil a Mae viděla sama sebe, jak se objevila na pláži. Všechno bylo jasně patrné – její překvapení, když našla kajak, chvilkové rozhodování a pochybnosti, pak rychlé odtažení lodi na vodu a pádlování ze záběru pryč.

„Tak,“ řekl Dan, „jak vidíš, je moc dobře znát, že jsi věděla, že neděláš správnou věc. Takhle se přece nechová člověk, který má s jakousi Marge nebo s kým nějakou domluvu. Jsem

moc rád, že jste se shodly na nějakém vysvětlení a policie tě nezatkla, protože to bys tu pak nemohla dál pracovat. V Circlu zločinci nepracují. Ale upřímně, je mi z celé té záležitosti zle. Lži, vytáčky. Už jenom to, že vůbec něco takového musím řešit."

Mae znovu ve vzduchu ucítila chvění, které jí napovídalo, že dostane padáka. Ale kdyby ji Dan chtěl vyhodit, nestrávil by s ní přece tolik času. A vyhodil by někoho, koho přijala Annie, postavená ve firemní hierarchii mnohem výš? Kdyby jí měl někdo předat výpověď, tak jedině sama Annie. A tak Mae seděla a doufala, že rozhovor míří někam jinam.

„Ještě mi pověz, copak nám tu chybí," řekl a ukázal na zastavený záběr Mae, jak nastupuje do kajaku.

„Nevím."

„Ty vážně nevíš?"

„Povolení si kajak půjčit?"

„Jistě," odsekl, „ale co ještě?"

Mae zavrtěla hlavou. „Promiň. Nevím."

„Nenosíš jindy záchrannou vestu?"

„To ano, nosím. Jenže záchranné vesty byly za plotem."

„A co tví rodiče, kdyby se ti nedejbože něco stalo? Co ta Marge?"

„Marion."

„Jak by jí bylo, Mae? Přes noc by přišla o obchod. Skončila by. A taky všichni, kdo pro ni pracují. Přišli by o práci. Pláž by zavřeli. Kajakování na zátoce by šlo do háje. To všechno kvůli tvé bezohlednosti. Odpusť mi mou upřímnost, ale kvůli tvé sobeckosti."

„Já vím," hlesla Mae a ucítila provinilé píchnutí. Opravdu byla sobecká. Nemyslela na nic než na své přání.

„Je to smutné, vzhledem k tomu, jak se zlepšuješ. PartiRank jsi měla už 1 668. Tvůj Konverzní koeficient i Prodejní potenciál byly nad horním kvartilem. A teď tohle." Dan ztěžka vydechl. „Ale při všem špatném, co tahle situace znamená, přináší i vý-

znamnou příležitost k zlepšení. Životní příležitost. Tahle ostudná epizoda ti umožní poznat samotného Eamona Baileyho.

Mae zalapala po dechu.

„Ano. Projevil zájem o celou záležitost, když viděl, jak moc se překrývá s jeho zájmy a celkovými cíli Circlu. Chtěla by sis o tom s Eamonem promluvit?“

„Ano,“ vypravila ze sebe Mae. „Samozřejmě.“

„Výborně. Už se tě nemůže dočkat. Dnes v šest večer tě zavedou do jeho kanceláře. Mezitím si to všechno nech pěkně projít hlavou.“

Mae si v duchu spílala. Nenáviděla se. Jak mohla něco takového provést? Riskovat práci? Přivést nejlepší kamarádku do trapné situace? Ohrozit otcovo zdravotní pojištění? Je pitomá, jistě, ale není náhodou taky schizofrenická? Co za člověka něco takového provede? V duchu se při práci zuřivě dohadovala sama se sebou a snažila se udělat něco, co by viditelně ukazovalo na její oddanost společnosti. Vyřídila sto čtyřicet zákaznických dotazů, což byl zatím její rekord, a u toho stihla odpovědět na 1 129 otázek z průzkumu a ještě pomáhat nováčkům. Průměrné hodnocení celého týmu bylo devadesát osm a ona na to byla patřičně hrdá, přestože věděla, že v tom byl i kousek štěstí a svým dílem přispěl také Jared – věděl, co se stalo, a nabídl Mae svou pomoc. V pět hodin se příval dotazů zastavil a Mae pětačtyřicet minut pracovala na svém PartiRanku. Podařilo se jí ho zlepšit z 1 827 na 1 430, což obnášelo 344 komentářů, příspěvků a skoro tisíc spokojených i zamračených smajlů. Iniciovala osmatřicet větších nákupů a čtyřiačtyřicet menších a její Prodejní potenciál byl 24 050 dolarů. Byla přesvědčená, že to Bailey zaznamená a ocení, ze všech tří Mudrců se na PartiRank zaměřoval nejvíc.

Ve tři čtvrtě na šest na ni někdo zavolal. Vzhlédla a ve dveřích stála postava, někdo nový, muž kolem třicítky. Došla k němu.

„Mae Hollandová?“

„Ano."

„Já jsem Dontae Peterson. Pracuju s Eamonem, poprosil mě, abych tě dovedl k němu do kanceláře. Můžeme?"

Šli stejnou cestou jako předtím s Annie a posléze Mae došlo, že Dontae vlastně neví, že už u Baileyho v kanceláři byla. Annie jí nikdy neřekla, že má mlčet, ale fakt, že Dontae nic nevěděl, ukazoval, že nic neví ani Bailey a že by tedy neměla nic prozradit.

Když vešli do dlouhé karmínové chodby, Mae se pěkně potila. Cítila čúrky od podpaží k pasu. Nohy měla úplně dřevěné.

„Tady je jeden veselý portrét Mudrců," řekl Dontae, když se zastavili u Baileyho dveří. „Malovala ho Baileyho neteř."

Mae předstírala překvapení a potěšila ji jeho nevinnost a pronikavost.

Doyle vzal za mohutné klepadlo a zabušil na dveře. Ty se otevřely a škvíru vyplnila Baileyho usměvavá tvář.

„Ahoj!" zahlaholil. „Zdravím tě, Dontae, ahoj Mae!" Usmál se ještě víc, když si uvědomil, že se to rýmuje. „Pojďte dál."

Na sobě měl khaki kalhoty a bílou košili a vypadal, že se zrovna osprchoval. Mae si spolu s ním prohlédla místnost a on se přitom škrábal na zátylku, jako by byl na rozpacích z toho, jak se mu to tu povedlo zařídit.

„Tohle je moje oblíbená místnost. Vidělo ji jen málo lidí. Ne že bych ji kdovíjak tajil, ale čas mi nedovolí tu pořádat prohlídky nebo tak. Viděla jsi už někdy něco takového?"

Mae by nejradši řekla, že už viděla přesně takový pokoj, ale pochopitelně to nešlo. „Ani v nejmenším," odvětila.

V Baileyho obličeji se v tu chvíli cosi odehrálo, drobný tik, levé koutky oka a úst se mu přiblížily k sobě.

„Děkuju, Dontae," řekl Bailey.

Dontae se usmál, odešel a zavřel za sebou těžké dveře.

„Takže, Mae. Čaj?" Bailey stál před starožitným čajovým servisem a ze stříbrné konvice se linul tenký proužek páry.

„Ano prosím," řekla.

„Zelený? Černý?“ zeptal se s úsměvem. „Earl Grey?“

„Zelený, děkuju. Ale nemusíte.“

Bailey měl plné ruce práce s přípravou čaje. „Znáš naši milovanou Annie dlouho?“ zajímal se a opatrně naléval.

„Znám. Už od vysoké. Pět let.“

„Pět let, pane jo! To je nějakých třicet procent tvého života!“

Mae věděla, že trochu zaokrouhluje, ale drobátko se uchechtla. „Asi ano. Je to dlouho.“ Podal jí hrnek s podšálkem a pobídl ji, ať se posadí. Stála tu dvě křesla, obě kožená a naducaná.

Bailey se s hlasitým zafuněním svezl do jednoho z nich a opřel si loket o koleno. „Víš, Annie je pro nás moc důležitá, a tím pádem jsi pro nás důležitá i ty. Z toho, jak o tobě mluví, se zdá, že jednou budeš pro naši komunitu moc cenná. Věříš tomu?“

„Že bych tu mohla být cenná?“

Přikývl a foukal si do čaje. Upřeně se na ni přes šálek zadíval. Ona mu pohled oplatila, pak se na chvíli poplašeně podívala jinam, ale uviděla zase jeho, tentokrát na fotografii v rámečku na poličce. Byl to černobílý formální portrét jeho rodiny. Bailey s manželkou seděli a jejich tři dcery stály okolo nich. Synka měl Bailey na klíně, na sobě měl teplákovou soupravu a držel figurku Iron Mana.

„No, doufám v to,“ řekla Mae. „Snažím se, jak to jen jde. Circle miluju a ani nedokážu vypovědět, jak moc si vážím příležitosti, kterou jsem tu dostala.“

Bailey se usmál. „Dobrá, dobrá. A teď mi pověz, co říkáš na tu včerejší událost.“ Řekl to, jako by ho to upřímně zajímalo, jako by mohla odpovědět jakkoli.

Mae mezitím našla pevnou půdu pod nohama. Nebylo třeba mlžit. „Je mi hrozně,“ řekla. „Skoro jsem nespala. Stydím se tak, že je mi z toho na zvracení.“ Před Stentonem by to takhle neřekla, ale měla dojem, že Bailey tu drobnou neotesanost ocení.

Téměř neznatelně se usmál a pokračoval. „Mae, na něco se tě zeptám. Chovala by ses jinak, kdybys věděla, že jsou kolem kamery SeeChange?“

„Ano."

Bailey chápavě přikyvoval. „Dobře. A jak?"

„Neudělala bych to."

„A proč ne?"

„Protože byste mě načapali."

Bailey naklonil hlavu. „To je jediný důvod?"

„Prostě bych nechtěla, aby mě u toho někdo viděl. Nebyla to správná věc. Trapná situace."

Odložil šálek na stolek vedle sebe a složil ruce do klína, dlaně v něžném objetí. „Takže když se to vezme kolem a kolem, chováš se jinak, když víš, že tě někdo sleduje?"

„Jistě. Samozřejmě."

„A když víš, že tě někdo požene k odpovědnosti."

„Ano."

„A když víš, že tvůj čin bude zaznamenán. Tedy když tvé chování bude dostupné všem. Že například videonahrávka toho, co jsi udělala, bude existovat navždy.

„Ano."

„Výborně. A vzpomínáš si, co jsem před pár týdny říkal o cíli, který sleduje SeeChange?"

„Vím. Že by vymýtil většinu zločinů, kdyby bylo pokrytí kamerami hustší."

Baileyho to zřejmě potěšilo. „Jistě. Správně. Běžní občané, jako jsou v tomto případě Gary Katz a Walt Lefebvre, kteří se obtěžovali s umísťováním kamer, nás pomáhají udržovat v bezpečí. V tomhle případě nešlo o nic závažného a díkybohu nebyly žádné oběti. Jsi naživu. Marionina firma a kajakářství obecně přežijí. Ale tou svou bezohledností jsi to všechno mohla klidně zničit. Každý jednotlivý čin má dozvuk, který může být téměř nekonečný. Souhlasíš?"

„Souhlasím. Já vím, byla to hloupost." Mae měla opět dojem, že je velmi krátkozraká a že opakovaně ohrožuje všechno, co jí kdy Circle dal.

„Pane Bailey, ani se mi nechce věřit, že jsem to udělala.

A vím, že přemýšlíte, jestli sem vůbec patřím. Jen chci, abyste věděl, jak moc si své pozice a vaší důvěry vážím. A chci to všechno uctít. Udělám cokoli, abych vám to vynahradila. Vážně, naberu si práci navíc, udělám cokoli. Stačí říct."

Baileyho tvář se rozzářila pobaveným úsměvem. „Mae, tvoje práce tady není v ohrožení. Zůstaneš u nás už navždy. A Annie zrovna tak. Mrzí mě, jestli sis myslela něco jiného, byť jen na vteřinu. Ani jedna od nás nesmíte nikdy odejít."

„To se moc hezky poslouchá. Děkuju," řekla Mae, ačkoli jí srdce bušilo ještě o trochu divočeji.

Usmál se a přikývl, jakoby štěstím a úlevou, že v tom mají jasno. „Ovšem z celé té záležitosti si můžeme vzít jedno důležité ponaučení, nemyslíš?" Ta otázka byla zřejmě řečnická, ale Mae tak jako tak přikývla. „Mae," řekl, „za jakých okolností je tajemství dobrá věc?"

S odpovědí pár vteřin váhala. „Když může ochránit city druhého člověka."

„Například?"

„Ehm," zdržovala. „Řekněme, že víte o tom, že kamarádku podvádí přítel, ale –"

„Ale co? Nepovím jí to?"

„Pravda. To není dobrý příklad."

„Mae, tobě udělá radost, když před tebou kamarádka něco zatají?"

Hlavou jí proběhly všechny ty malé lži, které si v poslední době navymýšlela pro Annie. Lži, které nejen *vyslovila,* ale i *napsala*, takže byly trvalé a nepopiratelné.

„Ne. Ale pochopím, když to musí udělat."

„To je zajímavé. Vzpomeneš si, kdy ti udělalo radost, že ti někdo z tvých přátel něco zatajil?"

Mae si nic takového nepamatoval. „Ne, teď ne." Bylo jí nevolno.

„Dobrá," řekl Bailey, „na žádné dobré tajemství mezi přáteli nepřijdeme. Co třeba rodina. Je tajemství v rodině dobrá věc?

Teoreticky, říkáš si někdy, že by bylo skvělé mít před příbuznými nějaké tajemství?“

Mae pomyslela na všechny ty věci, které před ní rodiče pravděpodobně tají – nejrůznější ponižující chvilky, které jim způsobila otcova nemoc. „Ne,“ řekla.

„Žádné rodinné tajemství?“

„No, víte,“ opáčila Mae. „Já nevím, ale určitě jsou na světě věci, které rodiče nemají vědět.“

„A chtěli by je vědět?“

„Možná.“

„Takže jim upíráš něco, co chtějí. Je to v pořádku?“

„Ne. Ale venkoncem je to možná lepší.“

„Lepší pro tebe. Lepší pro toho, kdo něco tají. Copak je před rodiči lepší utajit? Něco úžasného, co jsi dokázala? Kdyby o tom věděli, asi by jim to udělalo příliš velkou radost, viď?“

Mae se zasmála. „Ne. Tajemství je něco, co člověk nechce, aby druzí věděli, protože se za to stydí nebo je chce ušetřit vědomí, že něco zvoral.“

„Jenže se shodneme na tom, že by to *rádi* věděli.“

„Ano.“

„A mají právo to vědět?“

„Asi ano.“

„Výborně. Takže se shodneme, že mluvíme o situaci, která v dokonalém světě neznamená nic, co by ses měla stydět říct svým rodičům?“

„Jistě. Ale jsou jiné věci, které by třeba nepochopili.“

„Protože oni sami nikdy neměli rodiče?“

„To ne. Ale –“

„Mae, máš nějaké homosexuální příbuzné nebo přátele?“

„Samozřejmě.“

„Víš, jak odlišný byl život homosexuálů, než bylo běžné svou sexuální orientaci odkrývat?“

„Mám o tom představu.“

Bailey vstal a věnoval se čajovému servisu. Oběma dolil a zase si sedl.

„Tím si nejsem tak jistý. Já jsem z generace, která měla s coming outem velký problém. Můj bratr je gay a rodině to přiznal až ve čtyřiadvaceti. A než to udělal, skoro ho to zabilo. Bujelo to v něm jako nádor, den ode dne větší. Ale proč měl pocit, že bude lepší si to nechat pro sebe? Když to rodičům oznámil, skoro ani nemrkli. Veškeré to drama si vybájil v duchu – celou tu záležitost zatěžkal tajemstvím. Ten problém zčásti vycházel z toho, že podobné věci tajili i ostatní lidé. Přiznat svou orientaci bylo těžké, dokud totéž neudělaly miliony jiných mužů a žen. Pak už to bylo o moc jednodušší. Souhlasíš? Když miliony mužů a žen začaly otevřeně mluvit o své sexuální orientaci, homosexualita už nebyla jakási tajemná takzvaná deviace, ale zcela běžná věc. Je to jasné?“

„Je. Jenže –“

„A podle mého názoru by se situace ve všech zemích, kde jsou homosexuálové stále vystaveni perzekuci, vyřešila, kdyby všichni gayové a lesby svou orientaci oznámili najednou. Pak by si všichni, kdo je perzekvují, i všichni, kdo status quo tiše podporují, uvědomili, že pronásledovat homosexuály by znamenalo pronásledovat přinejmenším deset procent populace – včetně vlastních synů, dcer, sousedů a přátel –, a dokonce i vlastní rodiče. Situace by se okamžitě stala neudržitelnou. Ale perzekuce gayů nebo kterékoli jiné menšiny je možná jen díky tomu, že se některé věci tají.“

„Jistě. Takhle jsem o tom nepřemýšlela.“

„To nevadí,“ odvětil spokojeně a usrkl čaje. Prstem si otřel horní ret. „Takže jsme probrali, jakou škodu můžou napáchat tajemství mezi příbuznými a přáteli a jakou roli hraje utajování v perzekuci velkých skupin lidí. Budeme pokračovat v pátrání po tom, kde by tajemství mohlo pomoct. Co třeba v politice? Domníváš se, že by prezident měl mít před svým národem nějaké tajemství?“

„Ne, ale některé věci určitě vědět nesmíme. Už kvůli národní bezpečnosti."

Usmál se, zjevně spokojený, že odpověděla tak, jak čekal. „Vážně, Mae? Vzpomínáš, jak jistý Julian Assange pustil na veřejnost miliony stran amerických dokumentů?"

„Četla jsem o tom."

„Inu, v první řadě to americkou vládu dost rozčílilo, stejně jako velkou část médií. Mnoho lidí mělo dojem, že jde o vážný prohřešek proti bezpečnosti a že Assange svým činem zcela jasně a bezprostředně ohrozil naše uniformované muže a ženy tady i v zahraničí. Ale vzpomínáš si na nějakého vojáka, který by přišel ke zranění kvůli zveřejnění těch dokumentů?"

„Nevzpomínám."

„Žádný takový nebyl. Ani jeden. Totéž v sedmdesátých letech s Pentagon Papers. Žádný voják si kvůli zveřejnění těchto dokumentů ani nezadřel třísku. Jestli si dobře pamatuju, hlavní účinek spočíval v tom, že jsme zjistili, jak mnoho našich diplomatů roznáší klepy o vůdcích cizích států. Miliony dokumentů, a všichni si pamatují jen to, že podle amerických diplomatů je Kaddáfí magor, s těmi svými osobními strážkyněmi a podivnými stravovacími návyky. Jestli zveřejnění těch dokumentů něco způsobilo, tak jen to, že se diplomaté začali chovat slušněji. Dávat si lepší pozor na to, co říkají."

„Ale národní bezpečnost –"

„Co je s ní? V nebezpečí jsme jen tehdy, když neznáme plány nebo motivy států, s nimiž jsme údajně ve při. Nebo když ony neznají naše plány a mají obavy, je to tak?"

„Jistě."

„Ale co kdyby ostatní státy znaly naše plány a my zase jejich? Rázem bychom se zbavili rizika takzvaného vzájemně zaručeného zničení a místo něj bychom dospěli ke vzájemně zaručené *důvěře*. Spojené státy přece nemají žádné vyloženě zločinné záměry. Nemáme v plánu vymazat nějakou zemi z mapy. Někdy ale k dosažení toho, co chceme, konáme tajné

kroky. Jenže co kdyby všichni museli být, a taky byli, otevření a upřímní?“

„Bylo by to lepší?“

Bailey se zářivě usmál. „Výborně. Souhlasím.“ Odložil hrnek a znovu si složil ruce do klína.

Mae věděla, že by na něj neměla naléhat, ale mluvila rychleji, než myslela. „Ale nemůžete přece tvrdit, že by všichni měli vědět všechno.“

Bailey vykulil oči, jako by měl radost, že ho dovedla k myšlence, která mu unikala. „Jistě že ne. Ale tvrdím, že všichni by měli mít *právo* vědět všechno a měli by k tomu mít patřičné *nástroje*. Na to, aby všichni věděli všechno, není dost času, jakkoli mě to mrzí.“

Odmlčel se, na moment ztracený v myšlenkách, a pak se opět zaměřil na Mae. „Tebe asi moc nepotěšilo, když si tě Gus vybral jako předmět své prezentace LuvLuvu, viď?“

„Jen mě to překvapilo. Předem mi o tom neřekl.“

„A nic víc?“

„Taky mě ta prezentace ukazovala v pokřiveném světle.“

„Byly některé z informací, které zazněly, nepravdivé? Obsahovaly faktické chyby?“

„To ani ne. Spíš… byly vytržené z kontextu. A proto možná *působily* nepřesně. On vlastně vzal pár dílků a prezentoval je tak, že představují celou mou osobnost –“

„Což ti připadalo neúplné.“

„Přesně tak.“

„Mae, jsem moc rád, že jsi to řekla zrovna takhle. Jak víš, Circle se sám snaží dosáhnout úplnosti. Snažíme se uzavřít určitý kruh.“ Usmál se té hře s významy. „Ale já předpokládám, že naše hlavní cíle z hlediska úplnosti znáš.“

Neznala je. „Myslím, že ano,“ řekla.

„Jen se podívej na naše logo,“ řekl a ukázal na nástěnnou obrazovku, kde se logo v tom momentě objevilo. „Vidíš to otevřené ‚C‘ uprostřed? Léta mě rozčilovalo, ale postupem času

začalo symbolizovat naši snahu, tedy uzavřít kruh.“ Z písmene na obrazovce se stal dokonalý kruh. „Vidíš?“ řekl. „Kruh je nejsilnější útvar ve vesmíru. Nic ho neporazí, nenabízí prostor ke zlepšení, nic není dokonalejší. A o to jde i nám: o dokonalost. A každá informace, která nám uniká, vše, co je pro nás nedosažitelné, nám v tom brání. Chápeš?“

„Ano,“ přitakala Mae, přestože si tím nebyla tak docela jistá.

„To souvisí i s našimi cíli v tom, jak nám Circle může pomoct jako jednotlivcům, abychom si sami připadali úplnější a abychom cítili, že dojem, který z nás mají ostatní, je také úplný, založený na kompletních informacích. Abychom neměli pocit, že nás svět vnímá nějak pokřiveně, jak jsi to cítila ty. Je to jako s rozbitým zrcadlem. Podíváme-li se do zrcadla, které je popraskané nebo v něm kousky chybí, co uvidíme?“

Teď už to Mae dávalo smysl. Jakékoli hodnocení, jakýkoli úsudek, jakýkoli obrázek učiněný bez úplných informací, už navždycky bude špatný. „Uvidíme zdeformovaný a rozbitý odraz,“ odpověděla.

„Správně,“ přisvědčil Bailey. „A pokud je zrcadlo celé?“

„Uvidíme všechno.“

„Zrcadlo nelže, je to tak?“

„Samozřejmě. Je to zrcadlo. Odráží skutečnost.“

„Jenže zrcadlo dokáže říkat pravdu, jen když je celé, kompletní. A podle mého názoru tvůj problém s Gusovou prezentací tkví v tom, že nebyla kompletní.“

„Tak jo.“

„Tak jo?“

„No, je to pravda,“ připustila. Možná měla radši mlčet, ale ta slova jí unikla z úst, než je stihla zadržet. „Ale stejně si myslím, že jsou věci, i kdyby jich nemělo být moc, které si chceme nechat pro sebe. Když jsme sami nebo v ložnici, všichni děláme věci, za které se stydíme.“

„Ale proč se za ně stydět?“

„No tak ne vždycky se úplně stydíme. Jsou to zkrátka věci, o které se nechceme podělit. Třeba si myslíme, že by je jiní nepochopili. Nebo by změnily jejich názor na nás."

„Dobrá, ale tenhle přístup může vést jen ke dvěma závěrům. Za prvé, uvědomíme si, že chování, o kterém mluvíme, je natolik rozšířené a neškodné, že není třeba ho tajit. Pokud ho zbavíme tajemství, pokud přiznáme, že něco takového děláme všichni, už nás takové chování nešokuje. Od ostudy se posuneme k upřímnosti. Za druhé, a ještě lépe, pokud se jako společnost rozhodneme, že jde o chování, jehož je lepší se nedopouštět, vědí o něm všichni, nebo přinejmenším mají moc se o něm dozvědět, a tak se takového chování nikdo nedopustí. Je to přesně tak, jak jsi sama říkala – nekradla bys, kdybys věděla, že tě někdo sleduje."

„To je pravda."

„Díval by se ten chlap z vedlejší kanceláře v pracovní době na porno, kdyby věděl, že ho někdo sleduje?"

„Ne. Asi ne."

„Takže problém je vyřešený, ne?"

„Nejspíš ano."

„Mae, měla jsi někdy tajemství, které tě zevnitř užíralo, a když ses ho zbavila, ulevilo se ti?"

„Jistě."

„Já taky. Taková už jsou tajemství. Uvnitř jsou jako rakovina, ale když se dostanou ven, jsou neškodná."

„Takže vy tvrdíte, že by žádná tajemství neměla existovat."

„Přemýšlím o tom už léta a pořád ještě jsem nepřišel na scénář, v němž tajemství nenapáchá víc škody než užitku. Tajemství umožňují asociální, nemorální a destruktivní chování. Chápeš proč?"

„Asi ano. Jenže –"

„Víš, co mi moje žena řekla, když jsme se před lety vzali? Řekla mi, že kdykoli nejsme spolu, například když třeba jedu na služební cestu, měl bych se chovat, jako by na mě mířila

kamera. Jako by mě pozorovala. Je to dávno, myslela to čistě teoreticky a napůl si dělala legraci, ale ta představa mi dost pomohla. Kdykoli jsem se ocitl v místnosti sám s kolegyní, říkal jsem si: *Co by na to řekla Karen, kdyby mě sledovala přes kameru?* Jemně jsem podle toho upravoval své chování a bezpečně jsem se vystříhal všeho, co by se jí nelíbilo a na co bych sám nebyl moc pyšný. Zachoval jsem si svou čest. Rozumíš mi?"

„Rozumím," přitakala Mae.

„Spoustu těchto potíží samozřejmě řeší vysledovatelnost samonavigačních automobilů. Lidé stále častěji vědí, kde jejich partneři byli, k dispozici jsou záznamy o tom, kudy auto jelo. Ale co kdybychom se *všichni* chovali, jako by je někdo sledoval? Všichni bychom žili morálněji. Kdo by provedl něco neetického nebo nemorálního nebo nelegálního, kdyby věděl, že ho někdo pozoruje? Kdyby nelegální transakce někdo sledoval? Kdyby se telefonáty vyděračů nahrávaly? Kdyby každé loupežné přepadení benzinové pumpy natáčela desítka kamer a podle sítnice rozpoznaly pachatele ještě během činu? Kdyby byly veškeré zálety zdokumentované na deset různých způsobů?"

„Já nevím. Myslím, že by toho všeho bylo o moc míň."

„Mae, konečně bychom se museli snažit být co nejlepšími lidmi. A podle mě by se lidem ulevilo. Po celém světě by zaznělo obrovské úlevné vzdychnutí. Konečně, konečně se budeme chovat slušně. Ve světě, kde už se nikdo nemůže zachovat špatně, nebudeme mít na vybranou, budeme se *muset* chovat slušně. Dovedeš si to představit?"

Mae přikývla.

„A když už je řeč o úlevě, nechceš mi ještě něco říct, než skončíme?"

„Já nevím. Asi spoustu věcí," hlesla Mae. „Ale už tak si moc vážím všeho toho času, co jste mi věnoval, takže –"

„Mae, tajíš přede mnou něco konkrétního, když jsme teď spolu tady v knihovně?"

Okamžitě věděla, že lež nepřipadá v úvahu.

„Že už jsem tu byla?“ zkusila to.

„A byla?“

„Ano.“

„Ale když jsi vešla, naznačila jsi, že jsi tu poprvé.“

„Vzala mě sem Annie. Říkala, že je to tajemství. Já nevím. Nevěděla jsem, co mám dělat. Ani jedna možnost mi nepřipadala ideální. Tak jako tak bych měla potíže.“

Bailey se široce usmál. „Vidíš, a to není pravda. Do potíží nás přivedou jen lži. Jen věci, které skrýváme. *Samozřejmě* že vím, že jsi tu byla. Nesmíš mě podceňovat! Ale zajímalo mě, proč to přede mnou tajíš. Jako by sis ode mě udržovala odstup. Tajemství mezi dvěma přáteli je jako oceán, Mae. Je rozlehlé a hluboké a ztrácíme se v něm. Teď když tvoje tajemství znám, je ti líp, nebo hůř?“

„Líp.“

„Ulevilo se ti?“

„Ulevilo.“

Mae skutečně zaplavila úleva, dokonce s takovou silou, že byla skoro jako láska. Protože pořád měla svou práci a nebude se muset vrátit do Longfieldu a otec zůstane silný a matku nebude nic tížit, a nejradši by byla, aby ji Bailey objal, chtěla se poddat jeho moudrosti a velkorysosti.

„Mae,“ řekl, „skutečně se domnívám, že pokud nebudeme mít na výběr jinou cestu než tu správnou, přinese nám to naprostou a všeobecnou úlevu. Už nás nebudou svádět temné pudy. Odpusť, že to stavím morálně, to se ve mně ozývá ten katolík ze středozápadu. Ale věřím, že lidské bytosti lze zdokonalit. Můžeme být lepší. Podle mě můžeme být i dokonalí, nebo aspoň skoro. A pokud budeme lepší lidé, dostane se nám nepřeberných možností. Vyřešíme každý problém. Vyléčíme každou chorobu, vymýtíme hladomor, a to všechno proto, že nás nebudou tížit naše slabůstky, naše pošetilá tajemství, už si pro sebe nebudeme hamounit informace a vědomosti. Konečně si uvědomíme svůj potenciál.“

Mae bylo z toho rozhovoru s Baileym nevolno ještě několik dní. Přišel pátek a pomyšlení, že o polední pauze vystoupí na pódium, jí téměř znemožňovalo se soustředit. Ale ona věděla, že musí pracovat, přinejmenším musí jít svému týmu příkladem, vzhledem k tomu, že dnešek je s největší pravděpodobností jejím posledním celým dnem v PoZ.

Přísun dotazů neutuchal, ale dal se zvládnout a ona za dopoledne obsloužila sedmdesát sedm zákazníků. Její hodnocení bylo devadesát osm, průměrné hodnocení celého týmu devadesát sedm. Samá úctyhodná čísla. PartiRank měla 1 921, další pěkná cifra, se kterou se jí do Osvícenství odcházelo dobře.

V 11.38 vstala od stolu a deset minut před polednem došla k bočnímu vchodu do posluchárny. Zaklepala a dveře se otevřely. V nich stál inspicient, postarší, téměř přízračný muž jménem Jules, který ji zavedl do prosté šatny s bíle vymalovanými stěnami a bambusovou podlahou. Energická žena jménem Teresa s obrovskýma očima obtaženýma modrou linkou, ji posadila, přičísla jí vlasy a napudrovala tváře a na blůzu jí připjala klopový mikrofon. „Nemusíš nikde nic zapínat," řekla jí. „Aktivuje se, jakmile vyjdeš na pódium."

Všechno se seběhlo hrozně rychle, ale Mae měla pocit, že je to jen dobře. Kdyby měla víc času, jen by znervózněla. A tak si poslechla Julese a Teresu a za pár minut už stála za portálem a poslouchala, jak se do hlediště trousí tisícovka Circlanů, povídají si a smějí se a se spokojeným dusotem usedají do sedadel. Napadlo ji, jestli někde mezi nimi není i Kalden.

„Mae."

Obrátila se a za ní stál Eamon Bailey v nebesky modré košili a s laskavým úsměvem. „Jsi připravená?"

„Snad ano."

„Budeš skvělá," řekl. „Nic se neboj. Chovej se přirozeně. Jen si zopakujeme ten rozhovor, co jsme spolu měli minulý týden. Dobře?"

„Dobře."

A to už stál na pódiu, mával na diváky a všichni tleskali jako smyslů zbavení. Na jevišti stála čelem k sobě dvě fialová křesla, Bailey se do jednoho posadil a promluvil do tmy.

„Ahoj Circlané," prohlásil.

„Ahoj Eamone!" zaburácel dav.

„Děkuju, že jste přišli, dnešní Pátek snů je něčím velmi zvláštní. Říkal jsem si, že bychom to trochu pozměnili a místo proslovu si udělali takové interview. Jak někteří víte, občas to tak děláme, abychom vrhli trochu světla na členy Circlu a jejich myšlenky, naděje a v tomhle případě i na jejich rozvoj."

Usmál se směrem k portálu. „Onehdy jsem si povídal s jednou mladou Circlankou a chtěl jsem se s vámi o náš rozhovor podělit. A tak jsem požádal Mae Hollandovou, někteří z vás ji znají jako nováčka v Péči o zákazníky, aby se k nám dnes připojila. Mae?"

Mae vyšla do kuželu světla. Okamžitě se dostala do stavu beztíže, jako by se vznášela temným prostorem, oslepená dvěma vzdálenými, ale jasně zářícími slunci. V publiku nikoho neviděla a sotva se dokázala zorientovat na pódiu. Ale nějak se nasměrovala k Baileymu, kolena jako z rosolu, nohy olověné. Oběma rukama nahmatala křeslo a celá otupělá a slepá se do něj posadila.

„Ahoj Mae. Jak je?"

„Teď trochu vyděšeně."

Publikum se zasmálo.

„Nebuď nervózní," řekl Bailey, usmál se na diváky a na ni se podíval lehounce znepokojeně.

„To se vám snadno řekne," opáčila a místností opět zazněla salva smíchu. Příjemně se poslouchal a uklidňoval ji. Nadechla se a podívala se do první řady, našla pět nebo šest tváří, všechny usměvavé. Uvědomila si a ucítila v kostech, že je mezi přáteli. V bezpečí. Usrkla vody, krásně ji uvnitř chladila, a složila si ruce do klína. Byla připravená.

„Mae, jak bys jedním slovem popsala probuzení, které jsi prožila tenhle týden?“

Tohle si nazkoušeli. Věděla, že Bailey chce začít touhle myšlenkou. „Bylo to přesně tak, Eamone –“ poradil jí, aby mu tak říkala – „doslova probuzení.“

„Páni. Koukám, že jsem ti to vzal z pusy,“ odvětil. Smích z publika. „Měl jsem se zeptat, co jsi tenhle týden prožila. Ale řekni nám, proč to nazýváš zrovna takhle.“

„No, probuzení mi připadá jako správný výraz…“ řekla Mae a pak dodala: „… teď.“

Slovo „teď“ zaznělo o zlomek vteřiny později, než mělo, a Baileymu mírně zacukalo v oku. „Tak si o tom tvém probuzení něco povíme,“ řekl. „Začalo to v neděli večer. Spousta lidí, co tu jsou, už hrubé obrysy té události znají, máme SeeChange a vůbec. Ale přesto nám to shrň.“

Mae se zadívala na své ruce a došlo jí, že to gesto působilo trochu teatrálně. Ještě nikdy se takhle na ruce nepodívala, když se zastyděla.

„V podstatě jsem spáchala zločin,“ řekla. „Vypůjčila jsem si kajak bez vědomí majitelky a dopádlovala jsem na ostrov uprostřed zálivu.“

„Myslíš Modrý ostrov, že?“

„Ano.“

„A řekla jsi někomu, že se do toho dobrodružství pouštíš?“

„Neřekla.“

„A pověz mi, mělas v úmyslu o tom někomu říct později?“

„Ne.“

„A zdokumentovala jsi to všechno? Máš fotky nebo videa?“

„Ne, vůbec nic.“

Z publika se ozvalo mručení. Mae i Eamon čekali, že tohle sdělení vyvolá nějakou reakci, a oba se na okamžik odmlčeli, aby diváci mohli novou informaci vstřebat.

„Věděla jsi, že děláš něco špatného, když sis půjčovala kajak bez vědomí majitelky?“

„Věděla."

„Ale přesto jsi to udělala. Proč?"

„Protože jsem si myslela, že se to nikdo nedozví."

Další mručení z publika.

„To je moc zajímavé. Kdyby sis nemyslela, že se tvůj čin utají, asi bys ho neprovedla, je to tak?"

„Je to tak."

„Udělala bys to, kdybys věděla, že se u toho na tebe někdo dívá?"

„Rozhodně ne."

„Takže tma, v níž nejsi vidět a nemůžeš být hnána k odpovědnosti, ti umožnila podvolit se impulzům, kterých teď lituješ?"

„Přesně tak. Kdybych si nemyslela, že jsem sama a nikdo mě nevidí, nespáchala bych zločin. A neriskovala život. Neměla jsem na sobě záchrannou vestu."

V publiku to opět zašumělo.

„Takže nejenom že jsi spáchala zločin proti majitelce půjčovny, ale riskovala jsi vlastní život. To všechno proto, že jsi na sobě měla nějaký neviditelný plášť, nebo co?"

Diváci se rozesmáli. Bailey se dál díval na Mae a pohledem jí říkal, že to zatím jde dobře.

„Tak nějak," řekla.

„Mám jednu otázku, Mae. Když tě někdo pozoruje, chováš se líp, nebo hůř?"

„Líp. Bezpochyby."

„A co se děje, když jsi sama a nikdo se nedívá?"

„No tak předně kradu kajaky."

Diváci vybuchli smíchy.

„Teď vážně. Dělám věci, které dělat nechci. Lžu."

„Když jsme spolu onehdy mluvili, řekla jsi to způsobem, který mi připadal zajímavý a trefný. Zopakovala bys nám to tu všem?"

„Řekla jsem, že tajemství jsou lži."

„Tajemství jsou lži. To bychom si měli zapamatovat. Vysvětlila bys nám, jak jsi na to přišla, Mae?“

„Inu, pokud něco zatajíme, stanou se dvě věci. Za prvé, páchají se zločiny. Chováme se hůř, když nás nemůže nikdo hnát k odpovědnosti. To je samozřejmé. A za druhé, tajemství podněcují spekulace. Když nevíme, co zůstává skryto, hádáme a domýšlíme si odpovědi.“

„To je ale zajímavé, že?“ Bailey se obrátil k publiku. „Když se nemůžeme dovolat svému milovanému, spekulujeme. Panikaříme. Vymýšlíme si, kde je nebo co se mu stalo. A když nejsme zrovna ve velkorysé náladě nebo žárlíme, vymýšlíme si lži. Někdy jsou to velmi zničující lži. Předpokládáme, že ten druhý provádí něco nekalého. A to všechno proto, že něco nevíme.“

„Je to, jako když vidíme dva lidi, jak si něco šeptají,“ řekla Mae. „Máme obavy, jsme nejistí, domýšlíme si, co za strašlivé věci si asi tak říkají. Máme dojem, že mluví o nás a že to není nic pěkného.“

„A přitom se třeba jeden druhého ptá, kde jsou tady záchody.“ Následoval zasloužený hurónský smích.

„Přesně tak,“ přitakala Mae. Věděla, že se blíží několik vět, které musí říct správně. Říkala je už v Baileyho knihovně a teď je potřebovala zopakovat přesně stejně. „Například když mám před sebou zamčené dveře, začnu si vymýšlet všelijaké příběhy o tom, co by tak mohlo být za nimi. Připadá mi, že stojím před nějakým tajemstvím, a to mě vede k vymýšlení lží. Ale pokud jsou všechny dveře otevřené, fyzicky i metaforicky, pravda je jen jedna.“

Bailey se usmál. Uhodila hřebíček na hlavičku.

„To se mi líbí, Mae. Když jsou dveře otevřené, pravda je jen jedna. Připomeňme si první větu, kterou nám Mae řekla. Můžeme si ji promítnout?“

Na obrazovce za Mae se objevila slova TAJEMSTVÍ JSOU LŽI. Z těch metrových písmen měla smíšené pocity – něco mezi nadšením a děsem. Bailey zářil, vrtěl hlavou a obdivoval ta slova.

„Takže, už jsme si říkali, že kdybys bývala věděla, že si svůj čin odskáčeš, nikdy bys ho nespáchala. Možnost schovat se ve stínu, v tomhle případě jen domnělém, umožňuje špatné chování. A když víš, že tě někdo sleduje, chováš se líp. Je to tak?“

„Je to tak.“

„A teď k druhé věci, kterou sis díky téhle epizodě uvědomila. Zmínila ses, že jsi svou výpravu na Modrý ostrov nijak nezdokumentovala. Proč?“

„Tak předně jsem věděla, že to, co dělám, je nezákonné.“

„Jistě. Ale říkala jsi, že se na kajaku po zátoce plavíš celkem často, a nedokumentuješ žádnou svou cestu. Nepřidala ses do žádného z našich kajakářských klubů a nepostuješ zápisky, fotky, videa ani komentáře. Nepodnikáš ty své plavby náhodou pro CIA?“

Mae i diváci se zasmáli. „Kdepak.“

„Tak proč je podnikáš tajně? Nikdy jsi o nich nikomu nic neřekla, ani před, ani po, nikde ses o nich nezmínila. O žádném z tvých výletů neexistuje žádný záznam, jestli se nepletu.“

„Nepletete.“

Z publika bylo slyšet hlasité pomlaskávání.

„A co jsi teď naposledy viděla? Prý něco moc krásného.“

„Bylo to krásné, Eamone. Byl skoro úplněk a hladina byla docela klidná a mně připadalo, jako bych plula roztaveným stříbrem.“

„To zní nádherně.“

„Bylo to nádherné.“

„Nějaká zvířata?“

„Chvíli mě sledoval tuleň, pořád se vynořoval, jako by byl zvědavý nebo mě chtěl popohnat. Na tomhle ostrově jsem nikdy nebyla. Moc lidí se sem nedostane. A když jsem pak na něj doplula, vyšplhala jsem na vrchol a odtamtud byl úžasný výhled. Zlatavá světla města, černé kopce táhnoucí se do oceánu, a dokonce jsem viděla padat hvězdu.“

„Padat hvězdu! To jsi měla štěstí.“

„Velké štěstí."

„Ale nic sis nevyfotila."

„Ne."

„Nenatočilas žádné video."

„Ne."

„Takže nemáš vůbec žádný záznam."

„Ne. Mám to uložené jen v hlavě."

Diváci opět tu a tam mručeli. Bailey se obrátil k publiku a zakroutil hlavou, aby je podpořil.

„No dobrá," řekl a znělo to, jako by se musel držet, „budu teď trochu osobnější. Jak všichni víte, mám syna. Jmenuje se Gunner a narodil se s mozkovou obrnou. Žije téměř plnohodnotný život a my se neustále snažíme mu poskytovat co nejvíc příležitostí, ale i tak je upoutaný na invalidní vozík. Nemůže chodit. Nemůže běhat. Nemůže se projet na kajaku. Takže co má dělat, když si chce něco z toho prožít? Inu, podívá se na video. Prohlédne si fotky. Velká část z toho, co prožil, pochází ze zážitků někoho jiného. A samozřejmě i mnoho z vás Circlanů mu velkoryse poskytlo videa a fotky ze svých vlastních cest. Když prostřednictvím SeeChange sleduje, jak jeden z Circlanů leze na Mount Kenya, má dojem, že ji zdolává sám. Když vidí akční video od člena posádky z jachtařských závodů, Gunner má do jisté míry pocit, že se na té jachtě plavil i on sám. Tyto zážitky mu umožňují velkorysí lidé, kteří všechno, co vidí, sdílejí s ostatními, mimo jiné i s mým synem. A můžeme se jen dohadovat, kolik je na světě takových, jako je můj Gunner. Lidí s postižením. Lidí, kteří už jsou staří, nedostanou se z domova. A spousty dalších. Jde o to, že na světě jsou miliony lidí, kteří nikdy neuvidí to, co ty, Mae. Připadá ti správné jim ten zážitek upírat?"

Mae měla sucho v krku a snažila se na sobě nedat nic znát. „Nepřipadá. Není to správné." Mae pomyslela na Baileyho syna Gunnera a pak na svého otce.

„Mají tihle lidé podle tebe právo vidět to, co vidíš ty?"

„Mají."

„Proč by všichni," pokračoval Bailey, „nemohli mít možnost za svůj krátký život vidět všechno, co chtějí? Proč by všichni nemohli mít stejný přístup ke krásám našeho světa? K lidským znalostem? Ke všem zážitkům, které svět nabízí?"

Mae promluvila skoro šeptem. „To je pravda."

„A přesto sis svůj zážitek nechala pro sebe. Což je zvláštní, vždyť jiné věci na internetu sdílíš. Pracuješ v Circlu. Tvůj PartiRank je v T2K. Tak proč před světem skrývat zrovna tenhle koníček, tyhle pozoruhodné výpravy?"

„Abych pravdu řekla, vůbec nevím, na co jsem myslela," přiznala Mae.

V publiku to zašumělo. Bailey přikývl.

„Před chvílí jsme mluvili o tom, že my lidé skrýváme věci, za něž se stydíme. Provedeme něco nezákonného nebo neetického a my to před světem schováme, protože víme, že to nebylo správné. Ale skrývat něco nádherného, úžasný výlet po vodě, ten měsíční svit, padající hvězdu…"

„Bylo to ode mě sobecké, Eamone. Sobecké, nic víc. Stejně jako když se dítě nechce dělit o svou oblíbenou hračku. Podle mě je tohle tajnůstkářství projevem nestandardního vzorce chování. Rodí se ve špatných podmínkách, nikoli z osvícenosti a velkorysosti. A když člověk své přátele nebo lidi, jako je tvůj syn Gunner, připravuje o své zážitky, v podstatě je okrádá. Upírá jim něco, na co mají právo. Právo vědět je jedním ze základních lidských práv. Rovný přístup ke všem možným lidským zážitkům je základní lidské právo."

Mae samotnou její výřečnost překvapila a publikum na ni odpovědělo bouřlivým potleskem. Bailey se na ni díval jako hrdý otec. Když potlesk umlkl, Bailey promluvil, opatrně, jako by ji jen nerad přerušoval.

„Rád bych, abys to zopakovala, jak jsi to řekla mně."

„No, je to trapné, ale řekla jsem, že sdílení každý ocení."

Diváky to rozesmálo. Bailey se vřele usmál.

„Mně se to trapné nezdá. Všichni ten výraz známe, ale sem obzvlášť pasuje, je to tak, Mae? À propos, nejspíš naprosto bez výhrad."

„Podle mě je to jednoduché. Pokud člověku na jeho bližních záleží, podělí se s nimi o to, co ví. O to, co vidí. Dá jim všechno, co může. Pokud mu jejich trápení, jejich zvědavost nebo jejich právo dozvědět se o všem, co na světě je, nejsou lhostejné, tak se s nimi podělí. Podělí se s nimi o to, co má, co vidí a co ví. Podle mě je tato logika železná."

Publikum jásalo a do toho se na obrazovce objevila nová věta, SDÍLENÍ KAŽDÝ OCENÍ. Bailey užasle vrtěl hlavou.

„Mae, moc se mi líbí, jak umíš své myšlenky vyjádřit. A řekla jsi mi jednu věc, která by výtečně zakončila tvé povídání. Myslím, že se shodneme, že bylo inspirativní a moudré."

Publikum zareagovalo vřelým potleskem.

„Mluvili jsme o tom, co tě přimělo nechávat si některé věci pro sebe."

„Víte, pyšná na to nejsem a mám dojem, že to není nic víc než obyčejná sobeckost. Teď už tomu rozumím. Rozumím tomu, že jako lidé máme povinnost dělit se o to, co vidíme a víme. A že veškeré znalosti by měly být dostupné všem."

„Je přirozené, že informace nic nestojí."

„Ano."

„Všichni máme právo vědět všechno, co můžeme. Veškeré shromážděné znalosti a vědomosti patří nám všem."

„Ano," přitakala znovu Mae. „Takže co se stane, když někomu nebo všem upřu něco, co vím? Neokrádám tak lidi kolem sebe?"

„Máš pravdu," přisvědčil Bailey a nadšeně přikyvoval. Mae se rozhlédla po publiku a všimla si, že kývá i celá první řada, jediné tváře, které rozeznala.

„A když už to všechno dovedeš tak pěkně říct, Mae, mohla bys nám povědět o té třetí pravdě, kterou sis uvědomila. Jak jsi mi to řekla?"

„No, řekla jsem, že soukromí je krádež.“

Bailey se obrátil k publiku. „Moc zajímavě vyjádřeno, že? ‚Soukromí je krádež.‘“ Nato se ta slova objevila na obrazovce za ním, vyvedená velkými bílými písmeny:

SOUKROMÍ JE KRÁDEŽ

Mae se ohlédla a viděla všechny tři věty pod sebou. Mrkala a polykala slzy. Vážně na to všecko přišla sama?

TAJEMSTVÍ JSOU LŽI
SDÍLENÍ KAŽDÝ OCENÍ
SOUKROMÍ JE KRÁDEŽ

Hrdlo měla stažené a vyschlé. Věděla, že ze sebe nic nevypraví, a doufala, že Bailey nebude chtít, aby mluvila. Jako by vycítil, jak jí je, že toho má dost, mrkl na ni a obrátil se k divákům.

„Já myslím, že bychom měli Mae poděkovat za její upřímnost, moudrost a nesmírnou lidskost, souhlasíte?“

Diváci byli na nohou. Mae hořely tváře. Nevěděla, jestli má sedět, nebo vstát. Na chvíli si stoupla, pak si začala připadat hloupě, a tak si sedla a jen opatrně zamávala.

Do ohlušujícího potlesku se Baileymu nějak podařilo oznámit to nejdůležitější – aby mohla sdílet všechno, co vidí, rozhodla se Mae pro okamžitou a naprostou transparentnost.

KNIHA DRUHÁ

Bylo to podivné stvoření, přízračné, neurčitě děsivé a neustále v pohybu, ale nikdo, kdo se před ním ocitl, nedokázal odvrátit pohled. Mae naprosto hypnotizovalo, pružné tělo, ploutve jako čepele, mléčně bílá kůže a šedivé oči. Rozhodně to byl žralok, jak prozrazovala typická silueta a zlovolný pohled, ale byl to nový druh, všežravý a slepý. Stenton ho dovezl z výpravy do Mariánského příkopu v batyskafu z Circlu. Tento žralok nebyl jeho jediným objevem – přivezl do té doby neznámé medúzy, mořské koníky, rejnoky, všechny téměř průsvitné, v pohybu éterické. Tito živočichové byli k vidění v obřích akváriích, která vybudoval téměř přes noc.

Mae měla za úkol předvést ta nová stvoření svým divákům, všechno jim popsat a prostřednictvím čočky zavěšené kolem krku být průhledem do tohoto nového světa a obecně do světa Circlu. Každé ráno si navlékla kolem krku podobný přístroj jako Stewart, jen lehčí a menší a s čočkou nad srdcem. Odtamtud byl obraz nejstabilnější a záběr nejširší. Kamera zabírala všechno, co Mae viděla, a často ještě víc. Video mělo tak velké rozlišení, že si ho diváci mohli přibližovat a pohybovat

se v něm ze strany na stranu. Mohli si ho také pozastavit. Mikrofon byl pečlivě nastavený tak, aby zabíral především její rozhovory a všechny ostatní zvuky nebo hlasy na pozadí sice nahrával, ale upozaďoval. V praxi to znamenalo, že když vešla do místnosti, každý z diváků si ji mohl celou prozkoumat. Stačilo se zaměřit do kteréhokoli kouta a s trochou úsilí bylo možné izolovat a poslouchat kterýkoli rozhovor.

Za chvíli mělo následovat krmení veškerého osazenstva akvária, ale ona i diváci měli zájem především o žraloka. Žrát ho ještě neviděla, ale říkalo se, že je nenasytný a rychlý jako blesk. Přestože nevidí, okamžitě potravu vyhledá, je jedno, jak malá je a jestli je živá, nebo mrtvá, a neskutečně rychle ji pozře a stráví. Trvalo pouhý okamžik, než se sleď nebo chobotnice vhozená do akvária proměnila v droboučké zrnité cosi, co žralok zanechal na dně. Celý proces byl o to působivější, že žralok měl průsvitnou kůži, a tak bylo možné trávení bez potíží sledovat.

Ze sluchátka se ozvalo žbluňknutí. „Krmení se posouvá na 13.02," oznámil hlas. Bylo 12.51.

Mae se podívala do temné chodby ke třem dalším akváriím, postupně se zmenšujícím. Prostor mezi nimi nebyl vůbec osvětlený, aby byly co nejlépe vidět modravé nádrže a mlžná stvoření v nich.

„Přesuneme se zatím k chobotnici," řekl hlas.

Hlášení z Doplňkové podpory dostávala Mae maličkým sluchátkem a tým DP ji tak mohl tu a tam navigovat – například aby se zastavila ve Století páry a ukázala divákům nový, sluneční energií poháněný bezpilotní letoun, který se měl vyrábět sériově a při dostatečném množství slunečního záření dokázal přeletět moře i celé kontinenty. Tam zrovna byla dopoledne. Velkou část jejího pracovního dne teď zabíraly prohlídky různých oddělení, předvádění nových produktů, ať už vyrobených přímo v Circlu, nebo s jeho přispěním. Bylo tak zaručeno, že každý den byl jiný a že za šest týdnů, které uplynuly od jejího rozhod-

nutí, Mae předvedla takřka každý kout kampusu – od Mořeplavectví po Egyptské království, kde se víceméně pro zábavu snažili opatřit všechny dosud žijící lední medvědy kamerami.

„Podíváme se nejdřív na chobotnici," oznámila Mae divákům.

Přesunula se k oblé, pět metrů vysoké nádrži o průměru tři a půl metru. Uvnitř se pohybovalo bezobratlé stvoření šedivé jako mrak, ale protkané modrými a zelenými žilkami, a chapadly osahávalo stěny jako poloslepý člověk šátrající po brýlích.

„Tahle chobotnice je spřízněná s chobotnicí pelagickou," řekla Mae, „ale tenhle druh ještě nikdo nikdy živý neodchytil."

Tvar živočicha se neustále proměňoval, jednu chvíli byl vypouklý jako balon, jako by se nafoukl, sebejistý a dobře rostlý, a o chvíli později se už zase smršťoval, rotoval, protahoval se a tápal, jako by si nebyl jistý, jak má správně vypadat.

„Jak vidíte, skutečná velikost této chobotnice se určuje jen velmi těžko. Chvíli vypadá, jako by se vešla do ruky, a pak najednou zabírá většinu nádrže."

Chapadla působila, jako by chtěla poznat úplně všechno: jaký tvar má sklo, jaký povrch má korál u dna a jaká je voda všude okolo.

„Je to skoro roztomilý tvor," vykládala Mae a sledovala, jak se chobotnice pohybuje od jedné stěny ke druhé a rozpíná se jako síť. Její zvědavost vytvářela dojem, že uvažuje skoro jako člověk a zmítá se mezi pochybnostmi a touhou.

„Tuhle našel Stenton jako první," pokračovala Mae a chobotnice se mezitím pomalu a efektivně zdvihala ode dna. „Vyplavala zpoza batyskafu a vyrazila kupředu, jako by chtěla, aby plul za ní. Sami vidíte, jak rychle se mohla pohybovat." Chobotnice teď kroužila po akváriu a poháněla se pohyby, které připomínaly zavírání a otvírání deštníku.

Mae zkontrolovala čas. Bylo 12.54. Potřebovala nějak zabít ještě pár minut. Objektivem dál mířila na chobotnici.

V žádném případě si nemyslela, že každičká minuta každého dne je pro diváky stejně strhující. Za tu dobu, co Mae nahrávala svůj život, přišly samozřejmě i nudnější chvíle, a bylo jich hodně, ale jejím hlavním úkolem bylo umožnit průhled do života Circlu, do těch nejzajímavějších i nejbanálnějších aspektů. „Tady jsme v tělocvičně," říkala třeba a poprvé ukazovala divákům fitko. „Tady všichni běhají a potí se a vymýšlejí, jak se navzájem šmírovat, aby je někdo nenačapal." O hodinu později obědvala, jen tak a bez komentáře, a naproti ní seděli další Circlané a pokoušeli se chovat, jako by je nikdo nesledoval. Většina kolegů byla ráda, že na ně míří kamera, a po pár dnech všichni věděli, že je to součást jejich práce a pro Circle zcela zásadní záležitost, závěrečná tečka. Pokud měla jejich společnost propagovat transparentnost a nekonečné výhody volného přístupu k informacím, museli jít za každých okolností příkladem, a zvlášť v kampusu.

Naštěstí bylo za branami Circlu dost co osvětlovat a oslavovat. S podzimem a zimou přišlo nevyhnutelné, a navíc bleskově. Po celém kampusu byly patrné známky blížícího se Uzavření. Zprávy byly zašifrované, měly podněcovat zvědavost a rozpoutávat diskuse. *Co bude Uzavření znamenat?* Nad tím měli zaměstnanci uvažovat, posílat odpovědi a psát na idea boardy. *Všichni na světě mají účet u Circlu!* hlásal jeden z oblíbených vzkazů. *Circle zbaví svět hladomoru,* říkal jiný. *Circle mi pomůže najít mé předky,* tvrdil ještě další. *Už nikdy nepřijdeme o žádná data, ani lidská, ani číselná, ani citová, ani historická.* Tenhle napsal a podepsal sám Bailey. Nejpopulárnější tip zněl *Circle mi pomůže najít sama sebe.*

Mnoho takových úspěchů se plánovalo už dlouho, ale nikdy nenastala vhodná příležitost, až teď, a hybné síle Circlu nemohlo nic odolat. Devadesát procent celého Washingtonu se odhodlalo k transparentnosti a zbylých deset procent sledovaly podezíravé oči kolegů a voličů, takže je jako paprsky rozlíceného slunce pálila otázka: Co skrýváte? V plánu bylo, že do

roka bude transparentní většina Circlanů, ale než se vychytají všechny mouchy a všichni si na tu myšlenku zvyknou, nosili objektiv jen Mae a Stewart, ale jeho experiment Mae zcela zastínila. Byla mladá a pohybovala se mnohem rychleji než Stewart – navíc diváci její hlas milovali, připadal jim jako hudba, říkali o něm, že zní jako z hoboje, případně jako z akustické kytary – a Mae bavilo dennodenně vnímat náklonnost milionů lidí.

Nicméně chvíli si musela zvykat a nějakou dobu trvalo, než se s přístrojem vůbec naučila zacházet. Kamera byla lehká a po pár dnech ji Mae ani necítila, byla nepatrná jako přívěsek. Zkoušeli všemožné způsoby, jak ji udržet na hrudníku, mimo jiné suchým zipem na oblečení, ale nic nebylo tak efektivní a jednoduché jako pověsit ji kolem krku. Druhá úprava – a ta ji nepřestávala udivovat a občas ji i rozčilovala – spočívala v tom, že teď mohla v malém okénku na zápěstí sledovat, co kamera zabírá. Na monitorovací náramek na levé ruce skoro zapomněla, ale kvůli kameře si musela nasadit ještě jeden, tentokrát na pravé zápěstí. Byl stejně velký a z téhož materiálu jako náramek na levé ruce, ale měl větší displej, aby se na něj vešlo video a souhrn všech informací, které běžně viděla na svých obrazovkách. S náramky z matného kovu na obou rukou si připadala jako Wonder Woman a věděla, že má určitou moc – ačkoli to pomyšlení bylo tak absurdní, že se o něm styděla vůbec někomu říct.

Na levém zápěstí sledovala svůj pulz, na pravé viděla, co vidí její diváci, tedy záběry z objektivu na krku, a to v reálném čase, takže mohla v případě potřeby leccos poupravit. Viděla taky aktuální počet diváků, hodnocení a poslední a nejoblíbenější komentáře. Ve chvíli, kdy stála před chobotnicí, měla Mae 441 762 diváků, což bylo mírně nad průměrem, ale přesto méně, než v kolik při předvádění Stentonových hlubokomořských objevů doufala. Zbylá čísla nebyla nikterak překvapivá. Denně si její přenos pustilo v průměru 845 029 unikátních di-

váků a na Zingu měla 2,1 milionu followerů. Už si nemusela dělat starosti, jestli se udrží v T2K a její viditelnost a neskutečná moc jejího publika jí zaručovaly hvězdný Konverzní koeficient a Prodejní potenciál, takže byla neustále v první desítce.

„A teď se podíváme na mořské koníky," řekla Mae a popošla k dalšímu akváriu. Tam, v pastelové kytici korálů a vznášejících se listů modré mořské trávy, bylo vidět stovky, možná tisíce maličkých tvorů, o nic větších než dětské prstíky, jak se schovávají ve štěrbinách a přidržují se porostu. „Tyhle rybky se nechtějí dvakrát kamarádit. Moment, jsou to vůbec ryby?" zeptala se a podívala se na zápěstí, kde už měla od jedné z divaček odpověď. *Jasně že jsou to ryby! Třída paprskoploutví. Stejně jako treska nebo tuňák.*

„Děkuju Susanně Winové z Greensboro!" řekla Mae a rezingla informaci svým followerům. „Tak schválně, jestli najdeme jejich tatínka. Jak možná víte, u mořských koníků nosí potomky sameček. Stovky mladých, které tu vidíte, se narodily těsně potom, co sem jejich otec přišel. Tak kdepak ho máme?" Mae obcházela akvárium a po chvíli ho našla, byl velký asi jako dlaň a odpočíval na dně nádrže, opřený o sklo. „Řekla bych, že se schovává," poznamenala Mae, „ale zřejmě neví, že jsme tady za sklem, asi všechno nevidí."

Mrkla na zápěstí a trochu pootočila čočku, aby bylo na křehkou rybku co nejlíp vidět. Koník se choulil zády k ní a vypadal plaše a vyčerpaně. Přiblížila obličej i čočku až ke sklu, tak blízko ke koníkovi, že bylo vidět malinké obláčky v bystrých očkách a nepravděpodobné pihy na drobném nose. Celý působil poněkud nepravděpodobně, byl otřesný plavec, stavěný jako čínský lampion a zcela bezbranný. Mae se na zápěstí objevil zing s neobyčejně vysokým hodnocením. *Takový croissant zvířecí říše,* psalo se v něm a Mae to zopakovala nahlas. Ale i přes svou křehkost se koník dokázal rozmnožit a dát život stovce sobě podobných, kdežto chobotnice a žralok mezitím jen kroužili po akváriích a žrali. Ne že by na tom koníkovi

kdovíjak záleželo. Držel se stranou od svých potomků, jako by ani netušil, kde se tam vzali, a vůbec ho nezajímali.

Mae mrkla na hodinky. Bylo 13.02. Ze sluchátka se ozvala Doplňková podpora: „Krmení žraloka je připraveno."

„Dobrá," ohlásila se Mae a pohlédla na zápěstí. „Vidím tu spoustu požadavků, abychom se vrátili ke žralokovi, a už je po jedné, tak tam asi půjdeme." Poodešla od mořského koníka a ten se po ní na okamžik otočil, jako by nechtěl, aby odešla.

Mae došla k prvnímu a největšímu akváriu, v němž sídlil Stentonův žralok. Nad akváriem stála na červeném žebříku mladá žena s černými kudrnatými vlasy a v ošoupaných bílých džínách.

„Ahoj," ozvala se Mae. „Já jsem Mae."

Žena se zjevně už už chystala opáčit, že to ví, ale pak jako by si vzpomněla, že na ni míří kamera, a tak nasadila pečlivě divadelní tón. „Ahoj Mae, já jsem Georgia a chystám se krmit žraloka, kterého odchytil pan Stenton."

A pak, přestože byl slepý a v nádrži ještě žádná potrava nebyla, žralok zřejmě vycítil, že se blíží hostina. Roztočil se jako cyklon a vystoupal těsně pod hladinu. Počet diváků mezitím stoupl o dvaačtyřicet tisíc.

„Tady má někdo hlad," poznamenala Mae.

Žralok, který do té doby působil jen mírně děsivě, teď vypadal jako lítá, logicky uvažující bestie a ztělesnění loveckého instinktu. Georgia se pokoušela působit sebejistě a schopně, ale Mae v jejích očích pozorovala strach a obavy. „Připravená?" zeptala se Georgia a nespouštěla přitom oči ze žraloka, který se k ní blížil.

„Ano," přitakala Mae.

„Dobrá. Dnes dostane náš žralok něco nového. Jak víte, krmíme ho vším možným od lososů přes sledě po medúzy. Do všeho se pouští se stejným nadšením. Včera jsme zkoušeli rejnoka a mysleli jsme si, že mu chutnat nebude, ale on ani nezaváhal a s gustem ho sežral. Takže dnes znovu uděláme pokus

s něčím novým. Jak sami vidíte," vykládala a Mae si všimla, že kbelík v její ruce byl vyrobený z průhledného plastu a uvnitř je vidět něco modrohnědého s mnoha nohami. Bylo slyšet, jak ťuká o stěny kbelíku: humr. Mae nikdy nenapadlo, že by žralok mohl jíst humra, ale neviděla důvod, proč by to nešlo.

„Tohle je běžný humr a my si chceme ověřit, jestli je žralok schopen ho pozřít."

Georgia se možná snažila svůj výkon trochu opepřit, ale už i Mae znervózňovalo, jak dlouho drží humra nad vodou. *Pusť ho už,* říkala si. *Pusť ho prosím.*

Jenže Georgia ho držela dál, zřejmě v zájmu Mae a jejích diváků. Žralok mezitím humra ucítil a bezpochyby si ho přeměřoval všemi smysl, které měl, a kroužil rychleji, stále ukázněně, ale u konce s trpělivostí.

„Někteří žraloci dokážou strávit schránky korýšů, jiní ne," řekla Georgia a houpala humrem tak, že se klepetem ledabyle dotýkal hladiny. *Pusť ho prosím,* říkala si Mae. *Na nic nečekej.*

„Tak já teď tohohle krasavce hodím –"

Jenže než stihla dopovědět větu, žralok vyrazil a vytrhl jí humra z ruky. Georgia vyjekla a chňapla se za prsty, jako by si je chtěla spočítat, ale to už byl žralok zpátky v akváriu a humr vězel v jeho čelistech, až se bílé maso rozletovalo od široké žraločí tlamy.

„Nekousl tě?" zeptala se Mae.

Georgia zavrtěla hlavou a polykala slzy. „Skoro." Mnula si ruku, jako by se spálila.

Žralok už pozřel humra celého a Mae pozorovala něco hrozivého a úžasného zároveň: humr putoval trávicím ústrojím, přímo před ní, rychlostí blesku a zcela zřetelně. Bylo vidět, jak ho čelisti drtí na desítky a stovky kousků a ty kousky pak putují jícnem, žaludkem a střevy. Po pár minutách už z něj byla jen zrnitá hmota. Žralok ji ze sebe vypudil a ona jako sníh dopadala na dno akvária.

„Vypadá, že by si ještě něco dal," podotkla Georgia. Už zase

stála nahoře na žebříku, tentokrát s jinou průhlednou nádobou. Zatímco Mae sledovala trávení humra, Georgia vzala další potravu.

„Je to to, co si myslím?“ zeptala se Mae.

„Tohle je kareta obrovská,“ vysvětlila Georgia a zdvihla přepravku, aby byla lépe vidět. Želva byla velká jako Georgiin trup, s krunýřem jako malovaným zelenou, modrou a hnědou barvou, překrásné zvíře neschopné v těsném prostoru pohybu. Georgia otevřela dvířka na jedné straně, jako by zvíře pobízela, aby vylezlo ven, jestli chce. Želva ale zůstala na místě.

„Je jen malá pravděpodobnost, že se žralok s takovouhle želvou potkal, vzhledem k tomu, v jak odlišných lokalitách se vyskytují,“ vykládala Georgia. „Tahle želva by neměla sebemenší důvod zabloudit do míst, kde se zdržuje Stentonův žralok, a ten zase nikdy nepoznal prosvětlené oblasti, kde žije kareta.“

Mae se chtěla zeptat, jestli Georgia skutečně dá želvu žralokovi. Kareta už predátora pod sebou zahlédla a vší svou pomalou silou se tiskla do zadní části přepravky. Nechat tohohle mírumilovného tvora sežrat žralokem mohlo sice být potřebné nebo vědecky prospěšné, ale diváky to rozhodně nepotěší. Na zápěstí už jí začaly chodit zingy. *Prosím, nezabíjejte tu želvu. Vypadá jako můj děda!* Objevil se ale i druhý proud lidí, kteří tvrdili, že žralok, jen o málo větší než želva, plaza s neproniknutelným krunýřem nedokáže pozřít ani strávit. Ale právě ve chvíli, kdy se Mae chystala zpochybnit blížící se krmení, zazněl ze sluchátka hlas z DP. „Vydrž. Stenton na tom trvá.“

Žralok v nádrži už zase kroužil, podle všeho stejně hladový a dravý jako předtím. Humra slupl jako nic, jako bezvýznamnou svačinku. Teď mířil blíž k Georgii, protože věděl, že hlavní chod se blíží.

„Tak jdeme na to,“ řekla Georgia a naklonila přepravku, takže želva začala pomalu klouzat k neonové vodě, která vířila pod ní – žralokovo kroužení vyvolalo vír. Když byla

přepravka kolmo a želva vystrčila hlavu přes okraj, žralok už to nevydržel. Vyrazil, drapl želvu za hlavu a stáhl ji pod hladinu. A stejně jako humr, i kareta byla během pár vteřin ve žraločí tlamě. Ovšem tentokrát to vyžadovalo přizpůsobení. Žralok si jakoby vymkl čelist, velikost jeho tlamy se zdvojnásobila a celou karetu tak snadno zhltl na jedno polknutí. Georgia vše popisovala a říkala cosi o tom, že mnoho žraloků po pozření a strávení želvy krunýř vyzvrátí. Jenže Stentonův žralok měl jiné metody. Krunýř se mu v tlamě a žaludku rozpustil jako krekr nasáklý slinami. A ani ne za minutu se celá želva proměnila v prach. Vyšla ze žraloka stejně jako humr, ve vločkách, které váhavě dopadaly na dno akvária a společně vytvářely jakýsi prapodivný útvar.

Zničehonic si Mae všimla na druhé straně akvária postavy, nebo spíš jen siluety. Nejdřív stála ve stínu a nebylo jí vidět do tváře, ale pak se na okamžik od žraločí kůže odrazilo světlo a obličej se vyloupl ze tmy.

Byl to Kalden.

Mae ho měsíc neviděla a od té doby, co nosila na krku kameru, se jí neozval. Annie byla nejdřív v Amsterdamu, pak v Japonsku a pak v Ženevě, takže neměla čas se jím zabývat, ale čas od času si s ní Mae o něm napsala. Není ten neznámý muž přece jen nebezpečný?

Jenže pak zmizel.

A teď stál proti ní, ani se nehnul, jen se na ni díval.

Chtěla na něj zavolat, jenže pak dostala strach. Co je zač? Neztropila by scénu, kdyby na něj zavolala a natočila ho na kameru? Neutekl by? Ještě pořád se nevzpamatovala z toho, jak žralok strávil želvu, pořád byla v šoku z toho jeho slepého vzteku, a zjistila, že není schopná sebrat sílu a vyslovit Kaldenovo jméno. A tak na něj hleděla a on hleděl na ni a ji napadlo, že kdyby ho zachytila na kameru, mohla by pak nahrávku ukázat Annie a třeba by se dobraly toho, kdo to je. Jenže když Mae pohlédla na zápěstí, viděla jen temnou siluetu bez tváře. Třeba

na něj čočka nedohlédne, míří na něj ze špatného úhlu. Jak tak sledovala jeho siluetu na svém zápěstí, couvl a zmizel ve tmě.

Georgia mezitím vykládala o žralokovi a o tom, co právě viděli, ale Mae z toho neslyšela ani slovo. Georgia stála na žebříku a mávala na ni, jestli by se už mohlo skončit, protože už žralokovi neměla co dát. Bylo po představení.

„Výborně," řekla Mae, vděčná, že může jít za Kaldenem. Rozloučila se s Georgií a poděkovala jí a svižně vyrazila tmavou chodbou.

Jeho siluetu zahlédla v dálce ve dveřích, a tak zrychlila, opatrně, aby nerozhoupala čočku. Musela myslet na to, aby na něj nezavolala. Dveře, kterými vyšel, vedly do newsroomu a bylo zcela logické, aby Mae pokračovala právě tam. „Podíváme se, co se děje v newsroomu," ohlásila divákům a věděla, že všichni uvnitř se o ní během těch dvaceti kroků, které musí udělat, dozvědí. Věděla taky, že kamery SeeChange v chodbě nade dveřmi Kaldeny zachytily a že se dřív nebo později dozví, jestli to skutečně byl on. Každý pohyb v Circlu zaznamenávala nějaká kamera, zpravidla tak tři najednou, a rekonstruovat přesun kohokoli zabralo sotva pár minut.

Jak se blížila ke dveřím newsroomu, myslela na to, jaké to bylo, když se jí Kalden dotýkal. Jak ji hladil tam dole, přitahoval si ji k sobě. Slyšela hluboké dunění jeho hlasu. Cítila jeho chuť, připomínala čerstvě umyté ovoce. Co když ho najde? Nemůže ho přece zatáhnout na záchod. Nebo ano? Nějaký způsob si najde.

Otevřela dveře do newsroomu, rozlehlého prostoru, který Bailey navrhl podle starých novinářských redakcí, se stovkou nízkých kójí. Všude byly displeje, na nichž se promítaly zprávy, a hodiny, na každém stole stál analogový retro telefon, pod číselníkem řádku bílých tlačítek, která nerytmicky blikala. Byly tu staré tiskárny, faxy, dálnopisy a tiskařské lisy. Veškerá výzdoba byla samozřejmě jen na efekt. Žádný z retro přístrojů nefungoval. Zprávaři, kteří se teď všichni dívali na

Mae a usmívali se na ni i na její diváky, většinu své práce zastali přes SeeChange. Po celém světě teď bylo přes sto milionů funkčních kamer, takže vysílat na jednotlivá místa reportéry bylo příliš drahé a nebezpečné, nemluvě o uhlíkové stopě.

Jak tak Mae procházela místností, zaměstnanci na ni mávali, evidentně nejistí, jestli náhodou nejde o oficiální návštěvu. Mae jejich pozdravy opětovala a přitom očima neustále přejížděla po místnosti, přestože věděla, že působí roztěkaně. Kde je Kalden? Byl tu jen jeden východ, a tak Mae s kýváním hlavou a zdravením pospíchala newsroomem na druhou stranu. Otevřela dveře a zamrkala do náhlého přívalu světla. Vtom ho zahlédla. Přecházel přes rozlehlý zelený trávník kolem nové plastiky od toho čínského disidenta – vzpomněla si, že by se na ni měla brzy taky zaměřit – a nato se letmo ohlédl, jako by se chtěl přesvědčit, jestli ho Mae pořád ještě sleduje. Jejich pohledy se střetly a on se pousmál, ale hned se zase otočil zpátky a rychle kráčel kolem Období pěti dynastií.

„Kam míříš?“ zeptal se jí hlas ze sluchátka.

„Pardon. Nikam. Jen jsem chtěla… Ale nic.“

Mae samozřejmě mohla jít, kam chtěla – její potulování měli někteří diváci nejraději –, ale kancelář DP se jí stejně čas od času hlásila. Zůstala stát na slunci, všude kolem spousta Circlanů, a vtom jí zazvonil telefon. Mrkla na zápěstí, ale volající se nezobrazil. Věděla, že to může být jen Kalden.

„Haló?“ ozvala se.

„Musím tě vidět,“ řekl.

„Co prosím?“

„Tví diváci mě neslyší. Slyší jenom tebe. Inženýři zrovna dumají, proč ti nefunguje audio. Za pár minut to opraví.“ Zněl napjatě a rozechvěle. „Takže mě poslouchej. Děje se tu spousta věcí, které musí přestat. Myslím to vážně. Kruh se pomalu uzavírá a musíš mi věřit, že až k tomu dojde, tobě, mně ani lidstvu to neprospěje. Kde se můžeme sejít? I kdyby to mělo být na záchodě, mně to nevadí –“

Mae zavěsila.

„Pardon," ozvalo se ze sluchátka. „Z nějakého důvodu vypadl audio signál. Děláme na tom. Kdo to byl?"

Mae věděla, že lhát nemůže. Nebyla si jistá, jestli Kaldena někdo přece jen neslyšel. „Nějaký blázen," zaimprovizovala a byla na sebe pyšná. „Blábolil o tom, že přijde konec světa."

Mae mrkla na zápěstí. Lidé už se začali divit, co a jak se stalo. Nejoblíbenější zing zněl: *Technické problémy v Circlu? Co bude dál, Santa zapomene na Vánoce?*

„Pověz jim pravdu jako vždy," instruovala ji DP.

„Tak, vůbec nevím, co se to stalo," prohlásila Mae. „Až to zjistím, dám vám vědět."

Ale byla otřesená. Pořád stála a občas zamávala na některého Circlana, který si jí všiml. Věděla, že si diváci asi budou říkat, kam jde a co se bude dít dál. Nechtěla se dívat na zápěstí, tušila, že komentáře budou zmatené a možná i polekané. V dálce zahlédla partičku lidí cosi hrát, nejspíš kroket, a s náhlým vnuknutím k nim zamířila.

„Jak všichni víte," řekla, když došla blíž a zamávala na čtveřici hráčů, dva Circlany a dva návštěvníky z Ruska, „u nás v Circlu to nejsou jen samé hry. Někdy musíme i pracovat, což nám předvádí tahle skupinka. Nechci je rušit, ale můžu vás ujistit, že jejich činnost vyžaduje schopnost řešit problémy a složité algoritmy a vzejde z ní zlepšení produktů a služeb, jež vám nabízíme. Budeme je chvíli jen tak pozorovat."

To jí dá pár minut na přemýšlení. Občas namířila objektiv na nějakou podobnou aktivitu, na hru nebo prezentaci nebo proslov, aby si mohla trochu odpočinout. Na zápěstí zkontrolovala záběr a všimla si, že počet diváků, 432 028, se nevymykal průměru a nechodily žádné naléhavé komentáře, a tak na tři minuty vypnula, než zase převezme kontrolu nad feedem. Se širokým úsměvem – protože ji rozhodně zabíraly tři nebo čtyři venkovní kamery SeeChange – se nadechla. Tohle se naučila nedávno, na okolí působit naprosto vyrovnaně, a dokonce ve-

sele, přestože v hlavě měla chaos. Nejradši by zavolala Annie. Jenže to nešlo. Chtěla Kaldena. Chtěla s ním být sama. Chtěla být zase v té kabince, sedět na něm a cítit, jak do ní proniká. Jenže Kalden nebyl normální. Byl jakýsi špion. Anarchista s divnými řečmi. Co tím myslel, když ji varoval před Uzavřením Kruhu? Ani nevěděl, co to znamená. Nevěděl to nikdo. Nicméně Mudrci začali před časem trousit určité náznaky. Jednoho dne se po celém kampusu objevily kachličky s tajemnými vzkazy: MYSLETE NA UZAVŘENÍ a UZAVŘEME KRUH a KRUH MUSÍ BÝT CELÝ a tyhle slogany samozřejmě podnítily žádoucí zájem. Jenže nikdo nevěděl, co znamenají, a Mudrci nikomu nic neřekli.

Mae se podívala, kolik je hodin. Sledovala kroketový zápas už minutu a půl. Může tu zůstat ještě tak minutu nebo dvě. Měla ten telefonát nahlásit, nebo ne? Slyšel někdo vůbec, co Kalden říkal? A co když ano? Co když to byla nějaká zkouška, jestli nahlásí podezřelý hovor? Třeba to patřilo k Uzavření – zkouška, která měla prověřit její loajalitu a vyloučit každého, kdo by Uzavření bránil? Krucinál, pomyslela si. Chtěla si o tom promluvit s Annie, ale nešlo to. Vzpomněla si na rodiče, ti by jí dobře poradili, ale jejich dům byl taky transparentní, plný kamer SeeChange – byla to jedna z podmínek otcovy léčby. Ale třeba by se tam mohla vypravit i tak, zavřít se na záchodě *s nimi*. Ne. Už pár dní spolu nemluvili. Říkali jí, že mají nějaké technické problémy a brzo se ozvou a že ji mají rádi, ale posledních osmačtyřicet hodin jí neodpovídali na zprávy. Za celou tu dobu kamery v domě nezkontrolovala. Bude to muset udělat, umínila si. Anebo by jim mohla zavolat. Přesvědčit se, jestli jsou v pořádku, a pak nějak naznačit, že by si s nimi potřebovala promluvit o něčem znepokojivém a osobním.

Kdepak. Hloupé nápady. Zničehonic jí zavolal chlap, o kterém ví, že je magor. Do prdele, zaklela znovu a doufala, že nikdo neuhodne, jaký zmatek má v hlavě. Užívala si svou pozici, ráda byla vidět, ráda své diváky provázela, ale tahle od-

povědnost a zbytečné tajnosti ji ochromovaly. A v takovéhle paralýze, lapená mezi příliš mnoha možnostmi a neznámými, jí bylo dobře jen na jednom místě.

Ve 13.44 Mae vešla do Renesance, nad sebou ucítila pomalu se otáčejícího Caldera a vyjela výtahem do čtvrtého patra. Už jen stoupání výtahovou šachtou ji uklidňovalo. Kráčet po lávce s atriem pod sebou jí do duše přinášelo mír. Tady v Péči o zákazníky byla doma, tady nebylo neznámých.

Nejdřív ji překvapilo, když po ní chtěli, aby aspoň pár hodin týdně dál pracovala v PoZ. Jistě, líbilo se jí tu, ale předpokládala, že transparentnost bude znamenat, že svou práci zde zcela opustí. „O to mi přesně jde," vysvětlil jí Bailey. „Za prvé podle mě zůstaneš v kontaktu s těmi základními věcmi, které jsi tu udělala. Za druhé tví followeři a diváci ocení, že dál děláš něco důležitého. Bude to působit velmi pokorně, co myslíš?"

Mae si byla vědoma moci, kterou třímala v rukou – okamžitě byla jednou ze tří nejviditelnějších Circlanů –, a rozhodla se, že se tím nenechá ovlivnit. A tak si týden co týden našla čas, aby se vrátila ke svému někdejšímu týmu a starému stolu, který tu pro ni nechali neobsazený. Leccos se změnilo – měla teď devět obrazovek a zaměstnanci PoZ měli navazovat s klienty mnohem hlubší vztah –, ale podstata práce zůstávala stejná a Mae si uvědomila, že ji baví její rytmus, téměř meditativní povaha činnosti, kterou znala jako své boty, a tak se sem často uchylovala, když byla ve stresu nebo se něco hroutilo.

A tak si třetí týden své transparentnosti jednu prosluněnou středu řekla, že stráví hodinku a půl v PoZ, než ji pohltí zbytek pracovního dne. Ve tři měla v plánu prohlídku Napoleonského období, kde prováděli pokusy se zrušením fyzických platidel – vysledovatelnost internetových transakcí by jako mávnutím kouzelného proutku vymýtila obrovské množství zločinů – a ve čtyři měla představit nové ubytování pro hudebníky – dvaadvacet plně vybavených bytů, kde mohli zdarma bydlet

muzikanti, zvlášť ti, kteří si hudbou nevydělali na živobytí, a pravidelně vystupovat pro Circlany. To jí zabere celé odpoledne. V pět ji čekala tisková konference dalšího politika, který se rozhodl pro transparentnost. Bylo jí záhadou, proč to pořád oznamovali s takovou parádou – teď se tomu říkalo Objasnění –, a mnohým jejím divákům také. Po celé zemi a po celém světě už byly desítky tisíc transparentních volených zástupců a rozhodnutí nic neskrývat bylo spíš nutností. Většina pozorovatelů předpovídala transparentnost napříč všemi vládami, alespoň v demokratických režimech – a se SeeChange brzy jiné než demokratické systémy existovat nebudou –, do osmnácti měsíců. Po Objasnění se v kampusu konal improvizační večer, charitativní akce pro jednu školu na pákistánském venkově, ochutnávka vín a konečně grilovací párty s hudbou v podání peruánského tranceového sboru.

Mae vešla do své staré kanceláře, kde se na zdi skvěla její vlastní slova, odlitá z oceli: TAJEMSTVÍ JSOU LŽI, SDÍLENÍ KAŽDÝ OCENÍ, SOUKROMÍ JE KRÁDEŽ. Praskalo to tu ve švech nováčky, a když vešla, všichni zvedli hlavu, překvapení a nadšení, že je tu s nimi. Zamávala na ně, věnovala jim teatrální pukrle a pak si všimla, že ve dveřích své kanceláře stojí Jared, a tak na něj taky mávla. Potom, odhodlaná udělat si svoje bez velkých cirátů, si sedla, zalogovala se a podívala se do fronty. V rychlém sledu odpověděla na tři dotazy s průměrným hodnocením jen bod pod plným počtem. Až čtvrtá zákaznice si všimla, že její problém řeší Mae, Transparentní Mae.

Sleduju vás! napsala jí klientka, která měla na starosti online inzerci u jednoho dovozce sportovního zboží v New Jersey. Jmenovala se Janice a dost dlouho se nemohla vzpamatovat z toho, že se může v reálném čase dívat, jak Mae píše odpověď, která vzápětí přišla na vedlejší monitor. *Zrcadlový sál!* napsala.

Po Janice následovala série zákazníků, kteří nevěděli, že za počítačem sedí právě ona, a Mae si uvědomila, že jí to vadí.

Jedna klientka, distributorka triček z Orlanda jménem Nanci, se jí zeptala, jestli si ji může přidat do svých pracovních kontaktů, a Mae ochotně souhlasila. Jared jí vykládal, že zaměstnanci PoZ teď mají se zákazníky navazovat vzájemný vztah. Když odešlou dotazník, měli by být připraveni podobný dotazník sami vyplnit. Jakmile si přidala Nanci do kontaktů, dorazila od ní další zpráva. Prosila Mae, aby jí odpověděla na několik otázek z oblasti neformálního oblékání, a tak Mae souhlasila. Klikla na dotazník a zjistila, že otázek není několik, ale sto dvacet. S radostí je však zodpověděla, těšilo ji, že na jejím názoru někomu záleží a že ji někdo poslouchá, a navíc její protislužba probudí loajalitu u Nanci i u všech, s nimiž se stýká. Poté co vyplněný dotazník odeslala, Nanci jí ze srdce poděkovala a sdělila jí, že si může vybrat triko, jaké chce, a nasměrovala Mae na stránky pro zákazníky. Mae odpověděla, že si vybere později, ale Nanci jí napsala, že už se nemůže dočkat, které se jí bude líbit nejvíc. Mae mrkla na hodiny. Strávila s Nanci už osm minut, což bylo mnohem víc než nová standardní doba, která činila dvě a půl minuty.

Mae věděla, že dalších zhruba deset dotazů bude muset zvládnout zvlášť rychle, aby se dostala na přijatelný průměr. Vrátila se na stránku, kterou jí poslala Nanci, vybrala si triko s kresleným psem v superhrdinském oblečku a Nanci jí výběr pochválila. Pak Mae otevřela další dotaz, a zrovna když přeformulovávala jednoduchou předdefinovanou odpověď, přišla jí zpráva od Nanci. *Promiň, možná ti budu připadat přecitlivělá, ale já jsem tě požádala, jestli bych si tě mohla přidat do kontaktů, ty ses mě na totéž nezeptala. Tady v Orlandu sice nejsem nikdo, ale stejně jsem ti musela říct, že mě to trochu ponížilo.* Mae se Nanci omluvila a vysvětlila jí, že to v žádném případě nechtěla, že toho má v Circlu hodně a že jí na chvíli uniklo, jak je vzájemnost důležitá, a rychle svou chybu napravila. Vyřídila další dotaz, dostala devadesát osm a zrovna odesílala dotazník, když jí od Nanci přišla další zpráva. *Četla jsi, co jsem ti psala*

na profesní síti? Mae zkontrolovala všechny feedy, ale od Nanci nikde nic neviděla. *Posílala jsem ji na nástěnku* tvé *profesní sítě!* vysvětlila jí. A tak Mae přešla na stránku, kde se moc často nevyskytovala, a zjistila, že jí Nanci napsala: *Nazdárek cizinko!* Mae odpověděla: *Ahoj! Ty žádná cizinka nejsi!* Chvíli si myslela, že tím je jejich výměna u konce, ale pak se na stránce okamžik zdržela, protože cítila, že Nanci ještě neskončila. A taky že ne. *To mám radost, že jsi odepsala! Říkala jsem si, jestli jsem tě tou cizinkou neurazila. Určitě jsem tě nenaštvala?* Mae ji ujistila, že ne, pak poslala asi deset smajlů za sebou a vrátila se k práci v naději, že Nanci je spokojená a šťastná, že je všechno v pořádku. Vyřídila další tři dotazy, rozeslala dotazníky a zjistila, že její průměrné hodnocení je devadesát devět. Následovala smršť blahopřejných zingů od diváků, které těšilo, že Mae stále tak záleží na běžných každodenních úkolech, které jsou zásadní pro Circle i fungování světa okolo. Mnoho jejích diváků také pracovalo v kanceláři a díky tomu, že ona dál dobrovolně a s radostí dělala to, čím začínala, jim byla vzorem a inspirací. Byl to příjemný pocit. Mae si připadala dobře. Zákazníci jí dodávali úctu. A sloužit jim transparentně jí dodávalo úctu ještě větší. Nepřekvapovalo ji to. Stewart ji připravil na to, že když se dívají tisíce, nebo dokonce miliony lidí, člověk ze sebe vydá to nejlepší. Je veselejší, pozitivnější, slušnější, velkorysejší a zvídavější. Ale o těch drobnějších zlepšeních v chování jí Stewart neřekl.

Poprvé ji kamera ovlivnila, když si došla do kuchyně pro něco k snědku. Na náramku bylo vidět, jak pátrá v ledničce. Normálně by sáhla po studeném brownie, ale když se viděla, jak k němu natahuje ruku, a uvědomila si, že to uvidí i ostatní, zarazila se. Zavřela ledničku, z misky na lince vytáhla balíček mandlí a z kuchyně odešla. Ještě ten den ji rozbolela hlava – podle ní to bylo tím, že snědla méně čokolády než obvykle. Sáhla do kabelky, kde nosila pár balíčků aspirinu, ale znovu na displeji zahlédla, co vidí celý svět. Viděla se, jak šátrá v ka-

belce po prášku, a najednou si připadla zoufalá a zkažená, jako nějaká feťačka.

Přežila to bez prášku. Den co den si vystačila bez věcí, po nichž nechtěla toužit. Bez věcí, které nepotřebovala. Nepila limonády ani jiné slazené nápoje a nejedla polotovary. Na společenských akcích Circlu si vystačila jen s jednou skleničkou, kterou navíc ještě nechávala nedopitou. Jakákoli nestřídmost vzbudila celou záplavu ustaraných zingů, a tak se držela zpátky. A bylo to osvobozující. Už ji netížilo nevhodné chování. Netížilo ji, že dělá věci, které dělat nechce, jí a pije věci, které jí nesvědčí. Od té doby, co žila transparentně, byla vznešenější. Lidé si ji brali za vzor. Matky jí psaly, že k ní jejich dcery vzhlížejí, což jí dodávalo pocit odpovědnosti, a ten pocit odpovědnosti – k Circlanům, jejich klientům a partnerům i k dětem, jež v ní viděly inspiraci – ji držel při zemi a poháněl ji.

Vzpomněla si na průzkumy Circlu, a tak si nasadila sluchátka s mikrofonem a pustila se do odpovídání. Ano, vůči divákům své názory vyjadřovala neustále a připadala si mnohem vlivnější než dřív, ale na rovnoměrném rytmu a pravidelném střídání otázek a odpovědí jí něco scházelo. Přijala další zákaznický dotaz a pak přikývla. Ozval se signál. Přikývla znovu.

„Děkuji. Jsi spokojená s úrovní zabezpečení na letištích?“

„Smajl,“ odvětila Mae.

„Děkuji. Uvítala bys změnu v postupech letištní ostrahy?“

„Ano.“

„Děkuji.“

„Odrazuje tě práce ostrahy od častějšího létání?“

„Ano.“

„Děkuji.“

Otázky se dál hrnuly a ona jich zodpověděla čtyřiadevadesát, než si naordinovala pauzu. Zanedlouho se ozval dobře známý hlas.

„Mae.“

Záměrně ho ignorovala.

„Mae."

Tentokrát to znělo jako od nějaké lepší verze jí samé.

„Mae."

Podívala se na náramek a všimla si, že jí diváci zingují, jestli je v pořádku. Věděla, že musí odpovědět, jinak si lidé pomyslí, že se zbláznila. Tohle patřilo k těm drobným změnám, na které si musela zvyknout – tisíce očí teď viděly totéž, co viděla ona, tisíce lidí se dostaly k informacím o jejím zdravotním stavu, slyšely ji a viděly – neustále byla viditelná prostřednictvím některé z kamer SeeChange v kampusu nebo kamerou, kterou sama nosila na zápěstí –, takže sebemenší odchylka od normálu nezůstala bez povšimnutí.

„Mae."

Chtěla to slyšet znovu, a tak mlčela.

„Mae."

Byl to hlas mladé ženy. Mladé ženy, která byla podle hlasu pozitivní, nesmlouvavá a všeho schopná.

„Mae."

Byla to její lepší, neporazitelná verze.

„Mae."

S každým opakováním si připadala silnější.

V PoZ zůstala až do pěti. Pak divákům ukázala zatím poslední Objasnění, tentokrát se odhodlal guvernér Arizony, a vychutnala si moment překvapení, když se ukázalo, že bude transparentní i celý guvernérův tým. Udělalo to tak mnoho politiků, aby měli jejich voliči jistotu, že se dohody neuzavírají někde za bukem, kam objektiv transparentního lídra nedohlédne. Na Objasnění se Mae potkala s Renatou, Denise a Josiahem – s Circlany, kteří nad ní ještě nedávno měli nějakou moc, a teď jí ministrovali – a potom se všichni najedli v Prosklené kantýně. Existovalo jen pramálo důvodů, proč kvůli jídlu opustit kampus. Bailey totiž chtěl mezi Circlany rozproudit diskusi a podpořit sdílení myšlenek, a tak zavedl nové pravidlo – veš-

keré jídlo bylo nejen zdarma, jako odjakživa, ale každý den vařil nějaký jiný známý šéfkuchař. Kuchaři byli rádi, že se trochu ukážou – tisíce Circlanů se usmívaly, zingovaly a šířily fotky –, a program si okamžitě získal obrovskou popularitu a kantýny přetékaly lidmi a snad i nápady.

Uprostřed večerního šrumce seděla Mae a jedla, celá neklidná, jak jí v hlavě pořád zněla Kaldenova slova a tajemné vzkazy. Byla ráda, že jí večer poskytne rozptýlení. Improvizační battle byl patřičně otřesný a navzdory donebevolající neschopnosti zúčastněných zábavný, pákistánská benefice byla inspirativní – událost pro školu nashromáždila 2,3 milionu smajlů – a pak přišla grilovačka, kde si Mae dovolila druhou skleničku vína, než se uložila na ubytovně.

Pokoj tu obývala už šest týdnů. Už nemělo smysl jezdit zpátky do bytu, který byl drahý, a navíc když se tam naposled po osmi dnech vrátila, našla v něm myši. A tak vypověděla smlouvu a přidala se ke stovce Usedlíků, Circlanů, kteří se nastálo nastěhovali do kampusu. Výhody byly zřejmé a na čekací listině bylo 1 209 jmen. V současnosti bylo v kampusu místo pro 288 Circlanů a společnost nedávno koupila nedalekou budovu, někdejší továrnu, a plánovala v ní zřídit pět set nových pokojů. Mae se dočkala různých úprav, takže její pokoj teď měl veškeré přístroje a systémy ovládané centrálně. Denně se tu uklízelo a lednička byla neustále plná jak standardních potravin – které sledovala aplikace Homie –, tak produktů v betatestovací fázi. Mohla mít všechno, co chtěla, stačilo výrobcům poskytnout feedback.

Opláchla si obličej, vyčistila si zuby a uložila se do sněhobílé postele. Po desáté hodině večerní byla transparentnost dobrovolná a Mae většinou kameru vypínala po čištění zubů – lidi docela zajímalo, a navíc to u mladších diváků mohlo podpořit lepší péči o chrup. Ve 22.11 popřála divákům dobrou noc – v tu chvíli jich bylo pouhých 98 027, z nichž pár tisíc jí přání oplatilo –, přetáhla kameru přes hlavu a uložila ji do pouzdra.

Kamery SeeChange měla dovoleno vypnout, ale moc často to nedělala. Věděla, že nahrávky, konkrétně například pohyby ve spánku, by jednou mohly být užitečné, a tak kamery nechávala zapnuté. Pár týdnů jí trvalo, než si zvykla spát s náramky – jednou si poškrábala obličej, jindy zase rozbila monitor –, ale inženýři Circlu vylepšili design a tvrdé obrazovky nahradili flexibilnějšími a nerozbitnými displeji a Mae si teď bez náramků připadala jako bez ruky.

Posadila se na posteli, věděla, že jí zpravidla tak hodinku trvá, než usne. Zapnula nástěnnou obrazovku, chtěla se mrknout, co dělají rodiče. Ale jejich SeeChange vysílaly jen tmu. Poslala jim zing, odpověď nečekala, a taky žádnou nedostala. Poslala zprávu Annie, ale taky nic. Projela svůj feed na Zingu, našla pár vtipných postů, a protože co byla transparentní, zhubla tři kila, dvacet minut hledala novou sukni a tričko a asi na osmé stránce, na kterou zabloudila, se v ní znovu otevřela ta trhlina. Kdovíproč ji napadlo se podívat, jestli Mercerovy stránky pořád ještě nefungují, a zjistila, že ne. Zkoušela najít nějakou zmínku o něm nebo o tom, kde by mohl být, ale žádnou nenašla. Trhlina v ní se rozšiřovala, rychle se otvírala a pod ní se rozprostírala nezměrná temnota. V lednici měla saké, které poprvé pila s Francisem, a tak vstala, nalila si mnohem víc, než měla, a vypila to. Klikla na portál SeeChange a sledovala záběry z pláží v Brazílii nebo na Srí Lance, uklidnila se a zahřála a pak si vzpomněla, že pár tisíc vysokoškoláků, kteří si říkali SeeChangers, se rozjelo po celém světě instalovat kamery do těch nejodlehlejších oblastí. A tak chvíli sledovala obrázky z kamery v jakési vesničce na namibijské poušti – dvě ženy chystaly jídlo a vzadu si hrály jejich děti, ale po pár minutách zjistila, že ta trhlina uvnitř dál roste, tlumené výkřiky jsou stále hlasitější a přecházejí v nesnesitelné syčení. Znovu se začala dívat po Kaldenovi, zkoušela jeho jméno psát na spoustu různých absurdních způsobů, tři čtvrtě hodiny prohlížela adresář podle obličejů, ale nenašla nikoho, kdo by vypadal

jako on. Vypnula SeeChange, nalila si ještě saké, vypila ho, vlezla do postele a s myšlenkou na jeho ruce, na jeho štíhlé nohy a dlouhé prsty si levou rukou hladila bradavky a pravou si odsunula kalhotky na stranu a snažila se napodobovat pohyby jazyka, jeho jazyka. Bez úspěchu. Ale saké jí z hlavy vypláchlo veškeré starosti, takže nakonec těsně před dvanáctou jakž takž usnula.

„Tak jo," prohlásila Mae. Ráno bylo jasné a ona měla v sobě dost energie, aby vyzkoušela větu, která se snad chytí v celém Circlu, nebo možná i mimo něj. „Dnešek je den jako každý jiný, protože je úplně jiný." Nato mrkla na zápěstí, ale podle všeho kdovíjaký úspěch nezaznamenala. Na moment ji to vyvedlo z míry, ale den samotný i všechno, co sliboval, jí zase zvedly náladu. Bylo 9.34, slunce svítilo a hřálo vysoko na obloze a v kampusu to bzučelo životem. Jestli Circlané potřebovali ujistit, že stojí přímo v centru všeho dění, dnešní dopoledne je o tom už určitě ujistilo. V 8.31 otřásly kampusem první vrtulníky, které přivážely šéfy velkých zdravotních pojišťoven, světových zdravotnických agentur, Centra pro kontrolu chorob a všech významnějších farmaceutických firem. Šeptalo se, že tyhle dřív navzájem nekomunikující a dokonce nepřátelské entity spolu konečně budou sdílet veškeré informace. Takové sdílení, možné z velké části díky Circlu a ještě spíš díky TruYou, umožní zastavit jakýkoli virus rovnou u zdroje a vysledovat každou chorobu k samému počátku. Mae celé dopoledne sledovala, jak se všichni ti ředitelé a doktoři spokojeně promenují po kampusu a míří do právě dokončeného Hipokampu. Tam je čekaly celodenní schůzky – soukromé – veřejné diskuse se měly odehrát později – a pak vystoupí jakýsi písničkář, který zajímal jen Baileyho a který přijel už včera na večeři s Mudrci.

Pro Mae však bylo nejdůležitější, že v jednom z vrtulníků seděla i Annie, která se konečně vracela domů. Skoro měsíc

jezdila po Evropě, Číně a Japonsku, žehlila jakési legislativní potíže a scházela se s transparentními lídry. Výsledky vyhlížely slibně, aspoň podle počtu smajlů, které Annie zingovala ke konci cesty. Ale dostat se ke smysluplnějšímu rozhovoru nebylo pro Mae a Annie jednoduché. Annie jí poblahopřála k transparentnosti, k *nanebevstoupení*, jak sama napsala, jenže pak měla moc práce. Neměla čas psát nějaké závažnější zprávy a vyřizovat telefonáty, za které by se nestyděla, vysvětlila. Denně si vyměňovaly krátké vzkazy, ale Annie měla vlastními slovy *surreálný* program a vzhledem k časovému posunu se málokdy sešly a sdělily si něco zásadního.

Annie slíbila, že ráno dorazí rovnou z Pekingu a Mae byla tak nedočkavá, že se jen těžko soustředila. Sledovala přistávající vrtulníky, z výšky mhouřila oči a hledala Anniinu žlutou hlavu, ale marně. A teď musela strávit hodinu v Prótagorově pavilonu. Věděla, že je to důležitý úkol, který by ji za normálních okolností nesmírně zajímal, ale dnes pro ni představoval nepřekonatelnou zeď mezi ní a nejlepší kamarádkou.

Na žulové desce před pavilonem se skvěl volný citát Prótagora: *Všechny věci se měří člověkem.* „Pro naše účely je důležitější," vykládala Mae, když otvírala dveře, „že s dnes dostupnými nástroji může všechny věci změřit *člověk*. Mám pravdu, Terry?"

Před ní stál vysoký korejský Američan, Terry Min. „Ahoj Mae, hezký den, diváci a followeři."

„Vidím, že máš nový účes," poznamenala Mae.

Byla z Anniina návratu celá veselá a rozpustilá a Terryho to na okamžik vyvedlo z konceptu. S takovouhle improvizací nepočítal. „Ehm, jo," vypravil ze sebe a prohrábl si vlasy rukou.

„Takový ostře seseknutý," dodala Mae.

„Ano. Je sesekanější. Půjdeme dovnitř?"

„Půjdeme."

Architekti budovy se ze všech sil snažili používat organické tvary, aby zjemnili rigidní matematickou práci zdejších in-

ženýrů. Atrium bylo vyvedené ve stříbře a zdánlivě se vlnilo, jako by Mae stála pod obrovskou zvlněnou rourou.

„Na co se dneska podíváme, Terry?“

„Říkal jsem si, že si to tu prohlédneme a pak trochu podrobněji probereme některé věci, které děláme pro vzdělávací sektor.“

Mae kráčela za Terrym po budově, která připomínala inženýrské doupě víc než jiné části kampusu, do kterých se dostala častěji. Pro publikum bylo zásadní vyvážit běžná a zajímavější zákoutí Circlu – bylo třeba ukazovat obojí a tisíce diváků rozhodně víc zajímaly strojovny než střešní apartmány, ale vyvážení muselo být přesné.

Minuli Josefa a jeho zuby a zdravili se s různými developery a inženýry a všichni se s nimi dávali do řeči a vysvětlovali jim svou práci, jak jen mohli. Mae mrkla, kolik je hodin, a zjistila, že má na displeji vzkaz od doktorky Villalobosové. Prosila ji, aby se za ní co nejdřív zastavila. *Nic naléhavého,* říkala. *Ale nejradši ještě dnes.* Mae cestou odepsala, že tam bude za půl hodiny. „Nepodíváme se teď na ten vzdělávací projekt?“

„To je výtečný nápad,“ opáčil Terry.

Prošli stáčející se chodbou do velkého otevřeného prostoru, kde bez jakýchkoli přepážek pracovalo asi sto Circlanů. Vypadalo to tu jako dřív na burze cenných papírů.

„Jak tví diváci možná vědí,“ vykládal Terry, „Ministerstvo školství nám přiznalo pěkný grant –“

„Tři miliardy dolarů, že?“ přerušila ho Mae.

„Inu, miliarda sem, miliarda tam,“ odvětil Terry, spokojený s částkou i s tím, co ukazovala, tedy že ve Washingtonu věděli, že Circle dokáže změřit všechno, tedy i výsledky studentů, líp než oni. „Ale důležité je, že nás požádali, abychom navrhli a zavedli efektivnější systém pro vyhodnocování dat získaných od studentů. Počkej, tohle je super,“ prohlásil Terry.

Zastavili se před jakousi ženou s malým chlapečkem. Byly

mu tak tři roky a hrál si s blyštivými stříbrnými hodinkami, které měl na zápěstí.

„Ahoj Marie," pozdravil Terry ženu. „Tohle je Mae, asi ji znáš."

„Samozřejmě že ji znám," řekla Marie s lehounkým francouzským přízvukem, „a tady Michel taky. Pozdrav pěkně, Micheli."

Kluk se rozhodl zamávat.

„Pověz něco Michelovi, Mae," pobídl ji Terry.

„Ráda tě poznávám, Micheli," řekla Mae.

„Tak, a teď jí to ukaž," šťouchl Terry Michela do ramene.

Na maličkém displeji hodinek na Michelově zápěstí se objevila čtyři slova, která Mae právě vyslovila. Pod nimi bylo vidět počítadlo s číslem 29 266.

„Studie prokázaly, že děti potřebují slyšet minimálně třicet tisíc slov denně," vysvětlila jí Marie. „Takže tyhle hodinky je velmi jednoduše rozpoznávají, třídí, a co je nejzásadnější, počítají. Jsou určeny primárně dětem, které se vzdělávají doma, nebo dětem předškolním. Jakmile pak přijdou do školy, předpokládáme, že se to všechno sleduje ve třídě."

„No vida, to je hezký můstek," ozval se Terry. Poděkovali Marii i Michelovi a vydali se chodbou k velké místnosti vyzdobené jako školní třída, ale vybavené desítkami obrazovek, ergonomickými židlemi a společnými pracovními prostory.

„Aha, tady ji máme, Jackie," poznamenal Terry.

Objevila se Jackie, štíhlá žena kolem pětatřiceti, a potřásla Mae rukou. Na sobě měla šaty bez rukávů, které zdůrazňovaly její široká ramena a paže jak od figuríny. Na pravém zápěstí měla sádru.

„Ahoj Mae, jsem moc ráda, že ses zastavila." Mluvila naleštěným a profesionálním hlasem, ale taky trochu koketním. Stála před kamerou, ruce sepjaté před sebou.

„Tak, Jackie," začal Terry, který si její blízkost evidentně užíval. „Řekla bys nám něco málo o tom, co tu děláš?"

Mae si všimla upozornění na zápěstí a přerušila je. „Možná

nám nejdřív řekni, co jsi dělala předtím, než ses pustila do tohohle projektu. Je to moc zajímavý příběh."

„Děkuju, že to říkáš, Mae. Nevím, jestli je to vážně zajímavé, ale než jsem přišla do Circlu, pracovala jsem v soukromé firmě a předtím jsem dělala v týmu, který začal –"

„Byla jsi plavkyně," napověděla jí Mae. „Závodilas na olympiádě!"

„Aha, tohle," řekla Jackie a dala si ruku před rozesmátá ústa.

„V roce 2000 jsi získala bronzovou medaili, viď?"

„Ano." Její náhlý ostych byl roztomilý. Mae mrkla na zápěstí a podle několika tisíc smajlů poznala, že není sama, kdo si to myslí.

„A říkala jsi, že tvůj zdejší plán vychází i ze zkušeností se závodním plaváním na světové úrovni, je to tak?"

„Ano, Mae, je to tak," přisvědčila Jackie a zřejmě jí došlo, kam Mae míří. „Tady v Prótagorově pavilonu můžeme mluvit o spoustě věcí, ale tvoje diváky možná bude zajímat jedna věc, které říkáme YouthRank. Pojď na chvilku sem. Podíváme se na tuhle velkou tabuli." Dovedla Mae k nástěnné obrazovce asi o dvou metrech čtverečních. „Posledních pár měsíců v Iowě testujeme nový systém, a když jsi teď tady, ráda ho předvedu. Nesleduje tě nějaký středoškolák z Iowy a nechtěl by nám napsat, jak se jmenuje a do které chodí školy?"

„Tak jste to slyšeli," řekla Mae. „Je někdo z vás z Iowy a chodí na střední?"

Podívala se na zápěstí, přišlo jí jedenáct zingů. Ukázala je Jackie a ta přikývla.

„Dobrá," řekla Mae. „Takže ti stačí jméno?"

„Jméno a škola," opravila ji Jackie.

Mae přečetla jeden ze zingů. „Mám tu Jennifer Batsuuriovou, chodí na Výběrové lyceum v Cedar Rapids."

„Dobře," řekla Jackie a obrátila se zpátky k obrazovce. „Máme tu Jennifer Batsuuriovou z Výběrového lycea."

Jméno se objevilo na obrazovce a vedle něj její školní fo-

tografie. Ukázalo se, že je původem z Indie, je jí asi šestnáct, nosí rovnátka a hnědo-okrovou uniformu. Vedle fotky se otáčela dvě počítadla. Čísla stoupala čím dál pomaleji, až se zastavila, horní na cifře 1 396, spodní na 179 827.

„Pane jo. Gratulujeme, Jennifer!“ řekla Jackie s očima upřenýma na obrazovku. Obrátila se k Mae. „Vidím, že Jennifer dělá své škole čest. Je 1 396. ze 179 827 středoškolských studentů v Iowě.“

Mae mrkla, kolik je hodin. Potřebovala to celé urychlit. „A to se počítá –“

„Výsledné skóre vzniká srovnáním výsledků testů, pořadí ve třídě, relativní akademické pozice celé školy a mnoha dalších faktorů.“

„Co ty na to, Jennifer?“ zeptala se Mae. Podívala se na zápěstí, ale Jennifer se neozývala.

Následovala krátká trapná chvilka, kdy Mae a Jackie čekaly, až Jennifer pošle potěšenou odpověď, ale nic se nestalo. Mae bylo jasné, že musí pokračovat.

„A tenhle výsledek dokážete porovnat se všemi ostatními studenty v zemi, a třeba i na celém světě?“ zajímala se.

„Taková je naše představa,“ přitakala Jackie. „Stejně jako například v Circlu sledujeme participaci, brzy budeme schopni kdykoli zjistit, jak jsou na tom naše děti v porovnání s ostatními studenti v Americe i jinde ve světě.“

„To zní velmi užitečně,“ podotkla Mae. „Zbavili bychom se tím spousty pochybností a stresu.“

„Jen si představ, o co přesnější představu by měli rodiče o tom, na kterou vysokou školu se jejich dítě může dostat. Na prestižních univerzitách je každý rok asi dvanáct tisíc nových míst. Pokud je jejich dítě mezi nejlepšími dvanácti tisíci, můžou doufat, že se mu podaří jedno z těch míst obsadit.“

„A jak často se to aktualizuje?“

„Denně. Jakmile se zapojí všechny školy a okrsky, budeme schopni každý den poskytovat informace o pořadí a okamžitě se

budou započítávat výsledky všech testů. Dokážeme samozřejmě zohlednit, jestli jde o školu státní, nebo soukromou, sestavit pořadí podle oblasti a žebříčky různě slučovat, vážit a analyzovat, aby byly patrné trendy v různých dalších faktorech – socioekonomických, rasových, etnických a mnohých dalších."

Mae do ucha zazvonila DP. „Zeptej se jí, jak se to prolíná s TruYouth."

„Jackie, jestli tomu dobře rozumím, velmi zajímavě se to překrývá s TruYouth, dříve zvaným ChildTrack." Jakmile to ze sebe vypravila, zalila ji vlna nevolnosti a potu. Francise vidět nechtěla. Třeba to nebude on. Na projektu pracovali i jiní Circlané. Mrkla na zápěstí, protože ji napadlo rychle si ho vyhledat přes CircleSearch. Ale to už ho uviděla, jak kráčí směrem k ní.

„Tohle je Francis Garaventa," prohlásila Jackie, zcela netečná vůči jejímu stresu, „a ten ti poví něco o tom, kde se protíná YouthRank a TruYouth – podle mě je to revoluční a nezbytné zároveň."

Francis se k nim blížil s rukama ostýchavě sepjatýma za zády, obě ho sledovaly a Mae cítila, jak jí podpaží vlhnou potem, a taky vnímala, že Jackie k němu nemá jen kolegiální vztah. Tenhle Francis byl jiný. Styděl se a moc ho nebylo, ale usmíval se sebevědomě, jako by ho nedávno někdo pochválil a on čekal další pochvalu.

„Ahoj Francisi," řekla Jackie a podala mu zdravou ruku. Koketně přitom natočila rameno. Kamera ani Francis to zřejmě nezaznamenali, ale jí to připadalo nenápadné jako slon za malinou.

„Ahoj Jackie, ahoj Mae," řekl, „smím si vás odvést do svého doupěte?" Usmál se, a aniž počkal na odpověď, obrátil se a zavedl je do vedlejší místnosti. Mae jeho kancelář předtím neviděla a trochu jí vadilo, že ji má zprostředkovat svým divákům. Byla to temná místnost s desítkami obrazovek v řadách a sloupcích těsně u sebe po celé stěně.

„Jak tví diváci možná vědí, pracujeme na programu, který zvýší bezpečnost našich dětí. Ve státech, kde program testujeme, poklesla zločinnost téměř o devadesát procent a únosy dětí zmizely úplně. V celé zemi došlo celkem ke třem únosům a všechny se vyřešily v řádu minut, vzhledem k tomu, že jsme dokázali vysledovat, kde se unesené děti nacházejí.

„Je to *neuvěřitelné*," dodala Jackie a vrtěla hlavou. Mluvila tichým hlasem nasáklým jakýmsi chtíčem.

Francis se na ni usmál a její reakci přešel bez povšimnutí, nebo se tak aspoň tvářil. Mae se zápěstí hemžilo tisíci smajlů a stovkami komentářů. Rodiče ze států, kde YouthTrack nebyl, přemýšleli o tom, že by se přestěhovali. Francise přirovnávali k Mojžíšovi.

„Mezitím," vykládala Jackie, „tým tady v Prótagorově pavilonu koordinuje veškeré hodnocení studentů tak, aby všechny domácí úkoly, čtení, docházka i výsledky testů byly uložené v jediné jednotné databázi. Už jsou téměř hotovi. Nebude trvat dlouho a u každého studenta, který se bude hlásit na vysokou školu, budeme mít přehled o všem, co se naučil. Každé přečtené slovo, každé vyhledávané slovo, každou zvýrazněnou větu, každou napsanou rovnici, každou odpověď a opravu. Už žádné odhadování, kam který student patří."

Na displeji na Maeině zápěstí šílenou rychlostí přibývaly zprávy. *Kde byla tahle technologie před dvaceti lety?* psal jeden z diváků. *Měl bych teď děti na Yaleu.*

V tu chvíli se do toho vložil Francis. Z představy, že si to s Jackie nazkoušeli, se Mae dělalo šoufl. „A teď se dostáváme k té opravdu zajímavé, a navíc jednoduché části," řekl a s profesionální úctou se usmál na Jackie. „Všechna tato data dokážeme uložit na téměř mikroskopický čip, který se teď využívá čistě k bezpečnostním účelům. Jenže co když takový čip bude schopen sledovat nejen polohu, ale také školní výsledky? Co když budeme mít všechno na jednom místě?"

„To je jasná věc," odvětila Jackie.

„Inu, doufám, že to tak uvidí i rodiče. Zúčastněné rodiny budou mít v reálném čase k dispozici všechno – polohu, výsledky, docházku, zkrátka všechno. A nebude k tomu potřeba žádné příruční zařízení, které by dítě mohlo ztratit. Všechno bude uložené v cloudu a v dítěti samotném, takže se to nikdy neztratí.

„Dokonalé," vydechla Jackie.

„To doufám," poznamenal Francis a sklopil pohled k zemi. Mae věděla, že se schovává za falešnou skromnost. „A jak všichni víte," obrátil se k Mae a potažmo jejím divákům, „v Circlu se hodně mluví o Uzavření, a přestože ani my Circlané nevíme, co přesně ten pojem znamená, mám pocit, že je to něco jako tohle. Komunikační služby a programy, které teď máme na dosah ruky. Sledujeme děti jak pro jejich bezpečnost, tak pro informace o škole. Teď tahle dvě vlákna jen propleteme a pak konečně poznáme naše děti jako celek. Je to prosté a troufám si říct, že hotové."

Mae stála venku, uprostřed západní části kampusu, a uvědomovala si, že jen zabíjí čas, než se vrátí Annie. Bylo 13.44, mnohem později, než si myslela, že dorazí, a tak měla obavy, že ji propásla. Ve dvě měla Mae být u doktorky Villalobosové. Nejspíš hned tak hotová nebude, doktorka ji upozornila, že s ní potřebuje probrat něco vážnějšího – ale zdraví se to prý netýká. Ale myšlenky na Annie i lékařku jí z hlavy vytěsňoval Francis, který ji náhle a poněkud podivně znovu přitahoval.

Mae věděla, čím to, že se nechala tak lacino doběhnout. Byl hubený, neosvalený, pohled měl slabý a prokazatelně trpěl předčasnou ejakulací, a přesto, jenom proto, že Jackie v očích zahlédla touhu, s ním Mae zase chtěla být o samotě. Chtěla si ho večer přivést k sobě do pokoje. Byl to pitomý nápad. Potřebovala si vyčistit hlavu. Napadlo ji, že by se hodilo předvést a popsat novou plastiku.

„Něco vám ukážu," řekla. „Tuhle sochu vytvořil známý čínský umělec, který má ve své zemi často potíže s úřady." V tu

chvíli si ale nedokázala vzpomenout, jak se jmenuje. „Když už o tom mluvíme, ráda bych poděkovala všem divákům, kteří tamní vládě poslali negativní smajly, jak za perzekuci tohoto sochaře, tak za omezování internetové svobody. Jen ze Spojených států odešlo přes sto osmdesát milionů negativních smajlů a můžete se vsadit, že to na režim nějaký dopad mít bude."

Mae si pořád nemohla vzpomenout a měla dojem, že si toho každou chvíli někdo všimne. Náramek její obavu po chvíli potvrdil. *Řekni, jak se jmenuje!* Následovalo umělcovo jméno.

Namířila čočku na sochu a několik Circlanů, kteří se přimotali mezi ni a skulpturu, uhnulo. „Ale ne, to nemusíte," řekla jim Mae. „Aspoň si můžeme hezky porovnat měřítko. Zůstaňte tam," pobídla je a oni se vrátili před plastiku. Vypadali proti ní jako trpaslíci.

Byla přes čtyři metry vysoká a vyrobená z tenkého a dokonale průsvitného plexiskla. Dřív sice sochař tvořil především konceptuální díla, tato socha ale měla jasný, nezaměnitelný tvar: představovala obrovitou ruku, velkou jako automobil a prostrčenou velikým obdélníkem, který ze všeho nejvíc připomínal obrazovku počítače.

Socha se jmenovala *Ruka natažená k dobru lidstva* a už při odhalení na ní všichni oceňovali její upřímnost, v rámci umělcova díla anomální, s temně sardonickým přídechem, zpravidla na účet Číny, jejího růstu a zvyšujícího se sebevědomí.

„Tahle plastika zasáhla Circlany přímo do srdce," vykládala Mae. „Slýchám, že se před ní leckdo rozpláče. Jak vidíte, všichni si ji rádi fotí." Lidé před rukou pózovali, jako by po nich sahala a chtěla je sebrat ze země a povznést. Mae se rozhodla, že si půjde popovídat s dvojicí, která stála u natažených prstů.

„S kým mám tu čest?"

„Já jsem Gino. Pracuju ve Století páry."

„A co pro tebe tahle socha znamená?"

„Víš, já nejsem žádný odborník přes umění, ale myslím, že

ten význam je dost zřejmý. Snaží se nám sdělit, že potřebujeme víc způsobů, jak k uživatelům skrz obrazovku natáhnout ruku, nebo ne?“

Mae přikyvovala, protože takhle sochu chápali všichni v kampusu, ale zároveň měla dojem, že v zájmu diváků méně zběhlých v interpretaci umění, je dobře říct to nahlas na kameru. Veškerá snaha autora po instalaci kontaktovat byla marná. Bailey, který sochu zadal, v tématu ani provedení údajně prsty neměl – „vždyť mě znáte, já a slovní hříčky“. Ale z výsledku byl nadšený a toužil, aby sochař přišel do kampusu a o soše promluvil, avšak ten vzkázal, že osobně přijít nemůže, dokonce se nemůže ani zúčastnit telekonference. Radši by nechal sochu mluvit samu za sebe, řekl. Mae se obrátila na ženu vedle Gina.

„A jak se jmenujete vy?“

„Rinku. Jsem taky ze Století páry.“

„Souhlasíš s Ginem?“

„Ano. Mně ta socha připadá velmi oduševnělá. Jako že musíme hledat další způsoby, jak se navzájem propojit. Obrazovka je tu bariérou a ruka ji překonává…“

Mae přikyvovala a říkala si, že už to bude muset ukončit, když vtom skrz průhledné zápěstí skulptury zahlédla ženu, která vypadala jako Annie. Byla mladá, blonďatá, zhruba její výšky a postavy, a svižně kráčela přes prostranství. Rinku se mezitím hezky rozpovídala.

„Chci říct, že Circle hledá způsob, jak posílit spojení mezi námi a našimi uživateli. Mně připadá neuvěřitelné, jak tenhle umělec pocházející zdaleka, z úplně jiného světa, vyjádřil, co se nám všem tady v Circlu honí hlavou? Jak být lepší, jak udělat víc, jak dosáhnout dál? Jak prostrčit ruku obrazovkou a přiblížit se světu i všem, kteří v něm žijí?“

Mae sledovala, jak postava podobná Annie kráčí k Průmyslové revoluci. Když se dveře otevřely a Annie nebo její dvojče zmizela uvnitř, Mae se usmála na Rinku, poděkovala jí i Ginovi a zkontrolovala čas.

Bylo 13.49. Za jedenáct minut měla být u Villalobosové.

„Annie!“

Žena se nezastavila. Mae váhala, jestli doopravdy zakřičet, což většinou rozrušilo diváky, nebo se za ní rozběhnout, což by kameru nesnesitelně roztřáslo – a taktéž rozrušilo diváky. Nakonec se rozhodla pro jakousi rychlochůzi a objektiv si přitom na prsou přidržovala rukou. Annie zahnula za roh a znovu zmizela. Mae zaslechla klapnutí dveří, které vedly na schodiště, a pospíchala k nim. Kdyby nevěděla, že je to hloupost, myslela by si, že se jí Annie vyhýbá.

Když došla na schodiště, zvedla hlavu, jistojistě poznala její ruku a zavolala. „Annie!“

Žena se zastavila. Byla to Annie. Obrátila se, pomalu se vydala ze schodů, a když uviděla Mae, věnovala jí nacvičený, vyčerpaný úsměv. Objaly se, přičemž Mae věděla, že každé objetí divákům přineslo napůl komický, čas od času lehce erotický okamžik, jak se tělo druhé osoby mihlo před kamerou a pak ji celou pohltilo.

Annie se odtáhla, podívala se na kameru, vyplázla jazyk a pak se podívala zase na Mae.

„Milí diváci,“ řekla Mae, „tohle je Annie. Určitě jste o ní slyšeli – členka Velké čtyřicítky, cestovatelka, velká dáma a moje milá, blízká přítelkyně. Pozdrav je, Annie.“

„Ahoj,“ řekla Annie.

„Jak ses měla na cestách?“ zeptala se Mae.

Annie se usmála, ale jen na okamžik, takže Mae nepoznala, jestli jí celá situace nevadí. Ale někde v sobě našla spokojenou masku a nasadila si ji. „Skvěle,“ odvětila.

„Nechceš nám říct něco bližšího? Jak se ti dařilo v Ženevě?“

Úsměv jí zvadl na rtech.

„Vždyť víš, že bychom o těchhle věcech spolu neměly moc mluvit, když je toho tolik –“

Mae jí přikývnutím naznačila, že ví, kam tím míří. „Promiň. Zajímá mě Ženeva jako taková. Je to hezké město?“

„Jasně," odvětila Annie. „Báječné. Byla jsem na von Trappových, měli nový oblečky. Taky ze záclon."

Mae mrkla na zápěstí. Do schůzky s doktorkou Villalobosovou zbývalo devět minut.

„A ještě něco nám řekneš?" zeptala se.

„Co bych vám tak řekla?" řekla Annie. „Počkej, zamyslím se…"

Naklonila hlavu, jako by ji překvapilo a maličko otrávilo, že tahle rádoby návštěva ještě není u konce. Jenže pak ji něco napadlo, jako by se konečně ve vzniklé situaci zabydlela a došlo jí, že zkrátka musí mluvit na kameru a přijmout svou roli firemní mluvčí.

„Už nějaký čas naznačujeme existenci jednoho skvělého programu. Jde o systém PastPerfect. V Německu jsem pracovala na tom, abychom překonali poslední překážky. V současné době hledáme v Circlu vhodného dobrovolníka, který systém vyzkouší, ale až ho najdeme, Circle čeká úplně nová éra. Nechci být příliš dramatická, ovšem to platí i pro celé lidstvo."

„Vůbec nejsi dramatická!" namítla Mae. „Můžeš nám o tom prozradit víc?"

„Jistě, Mae. Děkuju, že se ptáš," řekla Annie, krátce sklopila oči a pak se s profesionálním úsměvem znovu obrátila na Mae. „Základní myšlenkou je s pomocí komunity Circlu zmapovat nejen současnost, ale i minulost. V tuhle chvíli digitalizujeme veškeré fotky, filmy, amatérská videa nejen u nás, ale i v Evropě – tedy aspoň děláme, co můžeme. Je to olbřímí úkol, ale jakmile dosáhneme kritické masy, dokážeme s patřičnými nástroji pro rozpoznání tváře identifikovat v podstatě kohokoli na kterékoli fotce nebo nahrávce. Pokud bude někdo chtít najít všechny fotografie svých praprarodičů, v archivu bude možné vyhledávat a člověk je tak – doufáme, čekáme – mnohem líp pochopí. Zahlédneš je třeba v davu na Světové výstavě v roce 1912. Nebo je najdeš na nahrávce baseballového utkání z roku 1974. Doufáme, že nakonec doplníme lidskou paměť i his-

torické záznamy. A s pomocí DNA a mnohem lepšího genealogického softwaru by měl do roka každý mít snadný přístup ke všem dostupným informacím o svém rodu, ke všem fotografiím, nahrávkám a filmům, a to vše prostřednictvím jediného příkazu ve vyhledávači."

„A jestli se nepletu, až se zapojí všichni, myslím tady v Circlu, mezery se rychle zaplní." Mae se usmála a očima Annie sdělila, že jí to jde skvěle.

„Přesně tak, Mae," přisvědčila Annie hlasem, který ostře prořízl prostor mezi nimi, „jako u každého online projektu, i tady bude dokončení dílem digitální komunity. Shromažďujeme miliony fotek a videí, ale zbytek světa nám poskytne miliardy dalších. Předpokládáme, že i s částečnou participací snadno zaplníme většinu mezer v historii. Hledáte například všechny obyvatele určitého domu řekněme v Polsku kolem roku 1913 a jeden vám pořád chybí, poměrně jednoduše toho člověka dohledáme, když navzájem porovnáme veškerá další data."

„To je moc zajímavé."

„Ano, to je," řekla Annie a blýskla bělmem, aby to Mae co nejdřív ukončila.

„Ale zatím nemáte pokusného králíka, hádám," nadhodila Mae.

„Nemáme. Hledáme někoho, jehož rodina žije ve Spojených státech už hodně dlouho. Tady budeme mít povšechnější přístup k záznamům než v některých jiných zemích."

„A tenhle projekt patří k těm, které chce Circle dokončit ještě letos? Je to pořád ještě v plánu?"

„Je. PastPerfect už je téměř připravený k použití. Když vezmeme v úvahu všechny ostatní aspekty Uzavření, vypadá to na začátek příštího roku. Osm měsíců a bude hotovo. Ale člověk nikdy neví: s pomocí všech Circlanů bychom mohli všechno dokončit i dřív."

Mae se usmála, přikývla a následovalo dlouhé napjaté ticho,

v němž se jí Annie očima ptala, jak dlouho bude tohle polodivadýlko trvat.

Venku se roztrhaly mraky, vykouklo slunce a oknem dopadlo Annie na tvář. Mae si poprvé všimla, jak staře vypadá. Strhané rysy, bledá pokožka. Annie nebylo ještě ani sedmadvacet, a už měla pod očima pytle. V tomhle světle to vypadalo, že za poslední dva měsíce zestárla tak o pět let.

Annie vzala Mae za ruku a zabořila jí nehty do dlaně, čímž přitáhla její pozornost. „Budu si muset odskočit. Jdeš se mnou?"

„Jasně. Taky už budu muset jít."

Přestože její transparentnost byla naprostá a ona nemohla vypnout přenos videa či audia, existovalo pár výjimek, na nichž Bailey trval. Jednou z nich byly toalety. Video se mělo přenášet dál, protože podle Baileyho požadavku zůstávala kamera zvenčí na dveřích, ale audio se vypínalo, aby Mae i diváci zůstali ušetřeni všech zvuků.

Mae vešla do kabinky, Annie vedle ní a Mae vypnula audio. Podle pravidel měla maximálně tři minuty ticha, aby diváky ani Circlany nezneklidnila.

„Tak jak je?" zeptala se Mae. Annie byla schovaná, ale pode dveřmi bylo vidět její prsty na nohou, pokroucené a zjevně zralé na pedikúru.

„Skvěle. Skvěle, a ty?"

„Dobře."

„No to bych prosila," odvětila Annie. „Jsi frajer."

„Myslíš?"

„Ale prosím tebe. Žádnou falešnou skromnost. Měla bys být nadšená."

„Tak jo. To já jsem."

„Lítáš tu jak kulový blesk. Úžasný. Za mnou chodí lidi, aby se dostali k tobě. Je to… prostě šílený."

Do hlasu se jí vkradlo cosi, co Mae připadlo jako závist nebo nějaký její příbuzný. Mae se probírala možnými odpověďmi.

Nic nesedělo. *Bez tebe bych to nedokázala,* to říct nemohla. Znělo to trochu chvástavě a přezíravě. Nakonec se rozhodla změnit téma.

„Promiň, že jsem ti kladla takové hloupé dotazy," řekla.

„To nic. Ale zaskočila jsi mě, to jo."

„Já vím. Já jen – když jsem tě viděla, chtěla jsem s tebou chvíli pobýt. A nenapadlo mě nic jiného, na co bych se zeptala. Vážně je všechno v pořádku? Vypadáš sedřeně."

„Děkuju, Mae. Minutu potom, co mě viděly miliony lidí, se to poslouchá moc pěkně. Děkuju. Jsi zlato."

„Jen mám o tebe starost. Spíš vůbec?"

„Ani nevím. Jsem asi trochu rozhozená. Ze všech těch časových posunů."

„Můžu něco udělat? Pojď, půjdeme se aspoň najíst."

„Spolu? S tou tvou kamerou a mou sedřenou vizáží? To zní skvěle, ale nejdu."

„Já pro tebe chci něco udělat."

„Ne, ne. Jen se potřebuju vzpamatovat."

„Něco zajímavého?"

„Jako obvykle, vždyť víš."

„Ty legislativní záležitosti dopadly dobře? Muselo to pro tebe být dost náročné, měla jsem strach."

Annie odpověděla mrazivým hlasem. „Nemělas důvod k obavám. Nedělám tu práci týden."

„Takhle jsem to s tím strachem nemyslela."

„No, zkrátka *vůbec* nemusíš mít strach."

„Já vím, že to zvládneš."

„Děkuju ti! Mae, tvá bezmezná důvěra mi dává křídla."

Mae se tu sarkastickou poznámku rozhodla přejít. „Tak kdy tě zase uvidím?"

„Brzo. Nějak se domluvíme."

„Večer? Prosím!"

„Dneska ne. Půjdu brzo spát, ať jsem na zítra odpočatá. Mám spoustu práce. Hromada věcí kolem Uzavření a…"

„Uzavření Kruhu?“

Následovala dlouhá odmlka. Mae si byla jistá, že si Annie vychutnává nějakou novinku, o které ona sama nemá tušení.

„Jo. Bailey ti nic neřekl?“ podivila se Annie. Znělo to otravně zpěvavě.

„Já nevím,“ odtušila Mae s palčivým pocitem v hrdle. „Možná mi to říkal.“

„Mají pocit, že už jsou hodně blízko. Když jsem teď byla pryč, měla jsem za úkol odstranit poslední překážky. Mudrci si myslí, že už jich zbývá jen posledních pár.“

„Aha, tak o tom jsem asi slyšela,“ odvětila Mae a uvědomovala si, jak malicherně to zní. Jenže ona skutečně žárlila. Samozřejmě že ano. Proč by se měla dostat k informacím, které zná Annie? Věděla, že na to nemá žádné právo, ale stejně je chtěla znát a cítila, že je sama blízko u zdroje a zaslouží si dozvědět se je jinak než od Annie, která tři týdny létala kdovíkde po světě. Takhle vynechat ji znamenalo zastrčit ji zase do nějakého opovrženíhodného kouta. Dělalo to z ní pouhou mluvčí, vějičku pro veřejnost.

„Určitě pro tebe nemůžu nic udělat? Možná nějakou masku na ty pytle pod očima?“ Mae se za tu poslední otázku nenáviděla, ale bylo příjemné ji vyslovit, jako když se po dlouhém přemáhání pořádně poškrábe svědivé místo.

Annie si odkašlala. „Jsi moc hodná,“ poznamenala. „Ale měla bych jít.“

„Určitě nic nechceš?“

„Mae. Nechci, aby to znělo hrubě, ale já se teď ze všeho nejradši vrátím ke stolu, abych se mohla pustit do práce.“

„Dobře.“

„Nemyslím to zle. Zkrátka se jen potřebuju trochu oklepat.“

„Jasně, já vím. Chápu. To nevadí. Beztak se uvidíme zítra. Na poradě v Království konceptů.“

„Cože?“

„Zítra je v Království kon–“

„Ale ne, to já vím. Ty tam jdeš?“

„Jdu. Bailey říkal, že mám přijít.“

„A vysílat to?“

„No jistě. Máš s tím problém?“

„Kdepak,“ opáčila Annie a zjevně zdržovala a zpracovávala. „Jen mě to překvapilo. Na těchhle poradách se probírá spousta věcí, který se dají považovat za duševní vlastnictví. Třeba jenom chce, abys tam byla jen na zahájení. Neumím si představit…“

Annie spláchla a bylo vidět, že vstala.

„Ty už jdeš?“

„Jo. Jdu tak pozdě, že bych zvracela.“

„Tak jo. Hlavně nezvracej.“

Annie odspěchala ke dveřím a byla pryč.

Mae měla čtyři minuty, aby se dostala k doktorce Villalobosové. Vstala, znovu zapnula audio a vyšla ze záchodu.

Potom vešla zpátky dovnitř, ztišila audio a sedla si do stejné kabinky, aby se sebrala. Ať si lidi myslí, že má zácpu. Bylo jí to jedno. Věděla, že Annie touhle dobou pláče, ať je kdekoli. Mae vzlykala a proklínala ji, proklínala každý centimetr její blonďatosti, tu její nafrněnou povýšenost. No a co, že je v Circlu déle. Teď byly na stejné úrovni, ale Annie to nechtěla přijmout. Mae jí to bude muset nějak vysvětlit.

***

Když dorazila, bylo 14.02.

„Ahoj Mae,“ pozdravila ji doktorka Villalobosová v hale kliniky. „Vidím, že tep máš v normálu, a vzhledem k tomu, jak jsi sem doběhla, posíláš zajímavá data i divákům. Pojď dál.“

Při zpětném pohledu ji nemělo překvapovat, že diváci mají doktorku tak rádi. S plnými křivkami, podmanivýma očima a hlasem jako harmonika byla na obrazovce skvostná. Takovou lékařku si přál každý, zvlášť heterosexuální muži. Přestože

TruYou znemožňoval vilné komentáře komukoli, kdo si chtěl udržet práci nebo partnera, doktorka Villalobosová v divácích pěstovala zdvořilou, ale jinak stejně očividnou odrůdu obdivu. *To jsme moc rádi, že milou paní doktorku zase vidíme!* napsal jeden muž, když Mae vešla do ordinace. *Tak šup, jdeme vyšetřovat,* napsal jiný, odvážnější. A doktorku Villalobosovou to pod maskou profesionality taky bavilo. Na sobě měla blůzu na zip, která odhalovala její bohaté poprsí z patřičné vzdálenosti tak akorát, ovšem pohledem kamery poněkud obscénně.

„Tvé životní funkce jsou v normálu," řekla.

Mae seděla na vyšetřovacím stole a doktorka stála před ní. Mae pohledem na zápěstí zkontrolovala, co vidí diváci, a bylo jí jasné, že pánové budou mít radost. Jako by si lékařka uvědomila, že by s provokativností mohla zajít příliš daleko, obrátila se k obrazovce na zdi. Na ní bylo vidět několik set datových údajů.

„Na krocích bys tedy mohla přidat," poznamenala. „Průměr máš kolem 5 300, měla by ses dostat na deset tisíc. Ve svém věku ještě výš."

„Já vím," řekla Mae. „Mám toho poslední dobou moc."

„No dobře. Ale na ty kroky se zaměříme. Slibuješ? Tak, a protože teď mluvíme i ke všem tvým divákům, ráda bych představila program, který zpracovává tvá data. Jmenuje se Obligátní zdravotní záznam, zkráceně OZZ. S jedním Ozzem jsem chodila, takže jestli se díváš, Ozzi, po tobě jsem ho nepojmenovala.

Mae na zápěstí začaly vířit zprávy. *Ozzi, ty jsi vůl.*

„Prostřednictvím OZZe shromažďujeme informace o všech v Circlu. Mae, ty a tví nováčci jste jako první dostali nové náramky, ale od té doby už jsme je dali i všem ostatním v Circlu. Díky tomu máme dokonalé a kompletní informace o všech jedenácti tisících lidí zde. Dovedete si to představit? První úspěch jsme zaznamenali, když se tu minulý týden objevila chřipka a my jsme během pár minut věděli, kdo ji sem přinesl.

Poslali jsme tu kolegyni domů a nikdo jiný se nenakazil. Kdybychom tak dokázali zabránit tomu, aby lidé bacily do kampusu vůbec přinesli, co? Kdyby odsud nikdo neodcházel a nemohl se venku nakazit, byli bychom v pohodě. Ale dost kázání a zpátky k tobě, Mae."

„Hlavně žádné špatné zprávy," odvětila Mae.

„Myslím, že mám spíš dobrou zprávu," ujistila ji doktorka. „Přišla od jednoho diváka ze Skotska. Sleduje tvé životní funkce, porovnává je s tvými DNA markery a zjistil, že tvé stravování, zejména podíl dusičnanů, u tebe zvyšuje riziko rakoviny."

„Prokrista. Vážně? To je ta špatná zpráva, kvůli které tu jsem?"

„Kdepak! To se dá snadno vyřešit. Rakovinu nemáš a nejspíš ji ani nedostaneš. Ale víš, že je u tebe zvýšené riziko rakoviny trávicího traktu, a tenhle glasgowský vědec, který sleduje tebe i tvé životní funkce, tvrdí, že salámy a další masité produkty plné dusičnanů u tebe zvyšují riziko buněčné mutace."

„Ty mě děsíš."

„Proboha, to bych nerada! Promiň. Ale je štěstí, že tě sleduje. My samozřejmě taky, a máme k tomu čím dál lepší nástroje. Ale je krásné, že jeden z tvých mnoha přátel ti na vzdálenost nějakých sedmi a půl tisíce kilometrů dokáže pomoct odvrátit rostoucí riziko."

„Takže už žádné dusičnany."

„Přesně tak. Úplně se jim vyhni. Zingla jsem ti seznam potravin, které je obsahují, a podívat se na něj můžou i tví diváci. Za každých okolností by je člověk měl přijímat jen v omezeném množství, ale pokud je v rodinné anamnéze rakovina nebo existuje riziko, že se u pacienta vyskytne, měl by se jich vyvarovat úplně. Vyřiď to prosím i rodičům, kdyby náhodou nesledovali Zing."

„Oni ho určitě sledují," opáčila Mae.

„Dobrá, a teď k té horší zprávě. Netýká se tebe a tvého zdra-

ví, ale tvých rodičů. Jsou v pořádku, ale chci ti něco ukázat.“ Doktorka zapnula přenos z kamery SeeChange, kterou u rodičů doma nainstalovali měsíc po zahájení otcovy léčby. Lékařský tým Circlu se o otcův případ velmi zajímá a chce mít pokud možno co nejvíc informací. „Vidíš něco, co by nebylo v pořádku?“

Mae se podívala na obrazovku. Místo šestnácti záběrů byly vidět jen čtyři, dvanáct polí bylo černých. „Fungují jen čtyři kamery,“ řekla.

„Správně,“ přitakala doktorka.

Mae na čtyřech záběrech hledala nějaké známky přítomnosti rodičů. Žádné nenašla. „Byl to tam zkontrolovat technik?“

„Nebylo třeba. Viděli jsme je, jak to udělali. Vždycky se k nim natáhli a něčím je přikryli. Možná jen nějakou nálepkou nebo kusem látky. Ty jsi o tom věděla?“

„Nevěděla. Moc mě to mrzí. Neměli to dělat.“

Mae instinktivně zkontrolovala počet diváků: 1 298 001. Když byla u doktorky Villalobosové, vždycky jich bylo hodně. Teď to všichni věděli. Mae cítila, jak se jí hrne krev do tváří.

„Ozvali se ti rodiče v poslední době?“ zajímala se lékařka. „Podle našich záznamů ne. Ale třeba –“

„Posledních pár dní ne,“ řekla Mae. Vlastně spolu nemluvili přes týden. Zkoušela jim volat, ale bez úspěchu. Její zingy zůstaly bez odpovědi.

„Jsi ochotná je navštívit?“ zeptala se doktorka. „Jak víš, je těžké poskytovat dobrou zdravotní péči, když nevíme, koho léčíme.“

Mae byla na cestě domů. Z práce odešla v pět – to už neudělala několik týdnů – a myslela na rodiče, co je to popadlo, a měla strach, že je Mercer nějak nakazil svým bláznovstvím. Jak si to mohli dovolit, takhle odpojit kamery! Po tom všem, co pro ně udělala, jak pro ně Circle ohnul pravidla, aby jim mohl pomoct! Co by na to řekla Annie?

Ať se jde bodnout, pomyslela si Mae. Jak se vzdalovala od Pacifiku, vzduch se ohříval. Kameru upevnila do speciálního držáku na palubní desce. *Fiflena jedna.* Mizerné načasování. Annie si nepochybně najde způsob, jak celou tuhle událost obrátit ve svůj prospěch. Zrovna když Mae záviděla čím dál víc – a byla to závist, o tom nebylo sporu –, mohla Mae zase shodit. Mae i to její nanicovaté město, rodiče parkovištní magnáty, co nedokázali udržet kamery v provozu, kteří si nedokázali zachovat zdraví. Rodiče, kteří vzali obrovský dar, bezplatnou špičkovou zdravotní péči, a zneužili ho. Mae věděla, že Annie v té její namyšlené blonďaté hlavičce běží: *Komu není rady, tomu není pomoci.*

Anniin rod sahal až k prvním přistěhovalcům. Její předkové tuhle zemi osidlovali a patřil jim lán světa v Anglii. Jejich modrá krev byla zřejmě i u vynálezu kola. Jestli něčí příbuzní vynalezli kolo, tak jedině její. Dávalo by to dokonalý smysl a nikoho by to nepřekvapilo.

Mae to všechno zjistila, když byla jednou na Díkůvzdání u Annie na návštěvě. Sešla se tam tak dvacítka příbuzných, všichni s tenkými nosy, růžovou kůží, slabýma očkama schovanýma za čtyřiceti čočkami, a najednou během zdráhavého rozhovoru – všichni jako jeden neradi mluvili o svých předcích a svém původu – přišla řeč na to, že některý vzdálený příbuzný byl při úplně prvním Díkůvzdání vůbec.

„Proboha svatého, koho to zajímá?“ opáčila tehdy Anniina matka, když se Mae pídila po podrobnostech. „Nějaký chlap, co připlul na lodi. V Anglii nejspíš dlužil, kam se podíval.“

A večeřelo se dál. Později se Annie nechala přemluvit a ukázala Mae jakési listiny, stařičké zažloutlé stránky se záznamy z rodinné historie, překrásnou černou složku plnou rodokmenů, vědeckých článků, fotografií ctihodných starců s huňatými kotletami stojících vedle nahrubo sroubených domků.

I při dalších návštěvách u Annie zacházela její rodina se svým původem stejně velkoryse, skromně a ledabyle. Ale když

se vdávala její sestra a dorazilo vzdálené příbuzenstvo, Mae poznala i druhou stránku. Posadili ji ke stolu s ostatními nezadanými muži a ženami, většinou bratranci a sestřenicemi Annie, vedle její tetičky. Byla kost a kůže, něco přes čtyřicet, v obličeji podobná Annie, ale s rysy poskládanými s menším úspěchem. Nedávno se rozvedla s mužem „podřadného postavení“, oznámila s okatou přezíravostí.

„A vy se s Annie znáte z…?“ Poprvé na Mae promluvila po celých dvaceti minutách.

„Z vysoké školy. Bydlíme spolu.“

„Já myslela, že bydlí s nějakou Pákistánkou.“

„To bylo v prváku.“

„Takže vy jste ji zachránila. Odkud jste?“

„Ze střední Kalifornie, z Central Valley. Z malého městečka, o kterém nikdy nikdo neslyšel. Nedaleko Fresna.“

Mae dál vzpomínala. Občas ji píchla nová bolest, spousta z toho ale byla pořád živá.

„Panečku, Fresno!“ řekla tehdy tetička a pokusila se o úsměv. „To slovo jsem neslyšela léta, díkybohu.“ Lokla si ginu s tonikem a zamžourala na svatební hosty. „Důležité je, že jsi odtamtud zmizela. Vím, že dobré vysoké školy hledají lidi jako ty. Proto jsem se já nejspíš nedostala, kam jsem chtěla. Až ti někdo bude tvrdit, že soukromá přípravka pomáhá, nevěř mu. Mají vysoké kvóty na lidi z Pákistánu a Fresna, nemám pravdu?“

Když přijela domů poprvé potom, co se rozhodla žít transparentně, Mae se toho spoustu dozvěděla a její důvěra v lidstvo se posílila. Strávila obyčejný večer s rodiči, uvařili a pak se společně navečeřeli a přitom probírali, jak se otcova léčba změnila od té doby, co je pojištěný u Circlu. Diváci viděli jak úspěchy jeho léčby – byl plný života a po domě se pohyboval s lehkostí –, tak i daň, kterou si u něj nemoc vybrala. Když se snažil vydrápat do schodů, upadl, a následovala záplava starostlivých

zpráv od diváků a po nich tisíce smajlů z celého světa. Lidé navrhovali nové kombinace léků, posílali tipy na fyzioterapeutická cvičení, nové doktory, experimentální léčebné metody, východní medicínu nebo Ježíše. Ve stovkách kostelů se za něj modlili. Rodiče doktorům důvěřovali a většina diváků si uvědomovala, že péče, kterou otec dostává, je mimořádná, takže důležitější a početnější byly zprávy, které jemu i celé rodině přály štěstí. Mae při jejich čtení brečela, takový to byl příval lásky. Lidé se dělili o vlastní příběhy, mnozí sami žijí s roztroušenou sklerózou. Jiní vyprávěli o svých potížích s osteoporózou, obrnou lícního nervu nebo Crohnovou nemocí. Mae všechno přeposílala rodičům, ale po pár dnech se rozhodla, že zveřejní jejich e-mailovou a poštovní adresu, aby se k nim ta záplava dostala přímo, den co den.

Tentokrát, podruhé, to bude doma ještě lepší. Jakmile vyřeší problém s kamerami, který byl určitě dílem nějakého nedorozumění, dopřeje všem, již nabídli podporu, příležitost zase vidět její rodiče a jim naopak umožnit promluvit k těm, kteří posílali smajly nebo rady.

Našla je v kuchyni, krájeli zeleninu.

„Jakpak se tu máte?“ zahlaholila a přitáhla si je k sobě. Oba byli cítit po cibuli.

„Ty jsi dneska nějaká přítulná!“ poznamenal otec.

„Ha ha,“ ušklíbla se Mae a očima obrácenýma v sloup se jim pokusila sdělit, aby nenaznačovali, že jindy k nim tak vřelá není.

Jako by si vzpomněli, že je zabírá kamera a že je jejich dcera viditelnější a významnější osoba, přizpůsobili tomu své chování. Uvařili lasagne, do nichž přidali pár ingrediencí, které Mae přivezla a ukázala divákům na žádost Doplňkové podpory. Když byla večeře hotová a Mae dopřála produktům dostatečnou pozornost, posadili se.

„Lidi od nás mají trochu obavy, že vám nefungují některé kamery,“ řekla Mae s veškerou snahou, aby to neznělo moc závažně.

„Vážně?“ opáčil otec s úsměvem. „Tak to bychom měli zkontrolovat baterky,“ načež mrkl na matku.

„Víte,“ nedala se Mae, protože věděla, že jim to musí vysvětlit zcela jasně. Šlo o zásadní moment, jak pro jejich zdraví, tak pro celý systém shromažďování zdravotních údajů, o který se snaží Circle. „Nikdo vám nemůže poskytnout pořádnou zdravotní péči, když ho nenecháte se podívat, jak se vám daří. Je to, jako kdybyste přišli k doktorovi a nedovolili jste mu, aby vám změřil pulz.“

„To je moc dobrá poznámka,“ řekl otec. „Já bych se pustil do jídla.“

„Hned je necháme spravit,“ ozvala se matka a tím začal velmi zvláštní večer, během nějž rodiče ochotně souhlasili se vším, co Mae vykládala o transparentnosti, zuřivě kývali hlavou, když říkala, jak je důležité, aby se přidali všichni, jako u vakcín, které taky fungují, jen když se nechají naočkovat všichni. Ochotně se vším souhlasili a skládali Mae komplimenty ohledně jejích přesvědčovacích schopností a železné logiky. Bylo to zvláštní, spolupracovali až příliš vzorně.

Zasedli ke stolu a Mae udělala něco, co nikdy dřív neudělala, a doufala, že to rodiče nějakou poznámkou v tom smyslu nepokazí: pronesla přípitek.

„Chtěla bych připít na vás dva,“ řekla. „A když už jsme u toho, tak i na všechny ty tisíce lidí, kteří se vám ozvali potom, co jsem tu byla posledně.“

Rodiče se toporně usmáli a přiťukli si s ní. Chvíli jedli, a když matka pečlivě rozžvýkala a spolkla první sousto, usmála se a podívala se přímo do objektivu – přestože jí Mae několikrát řekla, ať to nedělá.

„Ano, dostali jsme opravdu *mnoho* zpráv,“ prohlásila.

Přidal se i otec. „Máma je všechny procházela a každý den jsme z té hromady kousek ubrali. Ale musím říct, že je to spousta práce.“

Matka jí položila ruku na předloktí. „Ne že bychom si toho

nevážili, naopak. Jsme moc rádi. Jen bych chtěla všechny oficiálně poprosit o odpuštění, že nám trvá tak dlouho na všechny zprávy odpovědět."

„Dostali jsme jich tisíce," dodal otec a dál se dloubal v salátu.

Matka se nejistě usmála. „Znovu říkám, že si toho všeho moc vážíme. Ale i kdybychom každou odpovědí strávili minutu, je to tisíc minut na tisíc zpráv. Jen si to představte: šestnáct hodin jen na základní odpovědi! Prokristapána, teď asi zním hrozně nevděčně."

Mae byla ráda, že to řekla, protože skutečně zněli nevděčně. Stěžovali si, že o ně lidé mají starost. A právě v okamžiku, kdy si Mae myslela, že matka couvne, takže starostlivé zprávy budou chodit dál, promluvil otec a všechno ještě zhoršil. Stejně jako matka se přitom díval přímo do objektivu.

„Ale odteď vás všechny prosíme, abyste svá přání posílali jen do éteru. Nebo se za nás zkrátka pomodlete. Není třeba nám posílat zprávy. Zkrátka –" zavřel oči a pevně stiskl víčka – „naším směrem posílejte pozitivní vlny, pozitivní energii. Nemusí to hned být e-maily nebo zingy nebo tak něco. Zkrátka pozitivní myšlenky. Posílejte je vzduchem. Nic víc nechceme."

„Jestli tomu dobře rozumím," vložila se do toho Mae a snažila se přitom udržet své rozčilení na uzdě, „chcete prostě říct, že vám bude chvíli trvat, než na všecky zprávy odpovíte, ale nakonec to nějak zvládnete."

Otec nezaváhal ani na vteřinu. „Tak se to říct nedá, Mae. To bych nerad sliboval. Znamená to pro nás obrovský stres. A už teď se na nás mnoho lidí zlobí, protože jsme se jim nějakou dobu neozvali. Pošlou jednu zprávu a týž den ještě deset dalších. ‚Řekl jsem něco špatně?' ‚Pardon.' ‚Jen jsem chtěl pomoct.' ‚Tak si trhni!' Vedou neurotické rozhovory sami se sebou. Takže bych nerad naznačoval, že jsme schopni vyměňovat si zprávy tak rychle, jak vyžadují tví přátelé."

„Tati. Přestaň. To zní strašně."

Matka se předklonila. „Mae, táta chce jenom říct, že už takhle toho máme na hřbetě docela dost, máme plné ruce práce, jenom abychom vydělali na složenky a postarali se o všecky ty léčebné záležitosti. Šestnáct hodin práce navíc, to je pro nás nepředstavitelné. Rozumíš nám přece, ne? A říkám to s obrovskou úctou a vděčností ke všem, kteří nám přáli hodně štěstí."

Po večeři se rodiče chtěli podívat na film a na otcovo přání si pustili *Základní instinkt*. Žádný jiný film tolikrát neviděl, neustále citoval narážky na Hitchcocka, všechny ty chytré pocty – přestože sám se z lásky k Hitchcockovi nikdy nevyznal. Mae ho už dlouho podezírala, že ho spíš vzrušovalo neustále přítomné erotické napětí.

Zatímco se rodiče dívali na film, Mae si krátila čas zingováním o filmu a komentáři o množství momentů, které urážely celou LGBT komunitu. Odezva byla skvělá, ale pak si všimla, že je půl desáté, a napadlo ji, že by se měla vydat na zpáteční cestu do Circlu.

„Tak já asi pomalu pojedu," řekla.

Zdálo se jí, že v otcových očích cosi zahlédla, letmý pohled na matku, který říkal *konečně*, ale dost možná se spletla. Oblékla si kabát a u dveří se srazila s matkou, která měla v ruce obálku.

„Mercer nás poprosil, abychom ti to předali."

Byla to obyčejná podlouhlá obálka, dokonce nebyla ani nadepsaná. Žádné jméno, nic.

Políbila matku na tvář a vyšla z domu, venku bylo pořád ještě teplo. Vyjela z příjezdové cesty a zamířila k dálnici. Ale dopis jí ležel v klíně a ji přemohla zvědavost. Zastavila a obálku otevřela.

Milá Mae,
ano, můžeš a měla bys to přečíst na kameru. Čekal jsem to, a tak tenhle dopis píšu nejen tobě, ale i tvému „publiku". Zdravím vás, publikum.

Skoro slyšela ten jeho úvodní nádech, cítila, jak se chystá na důležitý proslov.

Už tě vůbec nevídám, Mae. Ne že bychom někdy byli kdovíjak dokonalí přátelé, ale já nedokážu být tvůj kamarád a pokusný králík zároveň. Moc mě mrzí, že o tebe přijdu, protože jsi v mém životě znamenala moc. Ale v určité fázi vývoje jsme se vydali každý svou cestou a velmi brzy se jeden druhému vzdálíme natolik, že spolu už nebudeme schopni komunikovat.

Jestli jsi byla u vašich a tenhle dopis ti dala máma, určitě jsi viděla, jak na ně ty tvoje věci působí. Tenhle dopis píšu po návštěvě u nich, oba byli přetažení a vyčerpaní z toho přívalu, který jsi na ně pustila. Je toho na ně moc, Mae. A není to správné. Pomohl jsem jim zakrýt některé z kamer. Dokonce i tu látku na ně jsem přinesl. A udělal jsem to rád. Nechtějí, aby se na ně někdo usmíval, mračil nebo jim zingoval. Chtějí být sami. Nechtějí se nechat sledovat. Dohled by neměl být cena za každou pitomou službu, kterou využijeme.

Jestli to takhle půjde dál, společnost se rozdělí na dvě části – aspoň doufám, že budou dvě. Na tu, které ty pomáháš vzniknout, a na alternativu k ní. Ty a tobě podobní budete žít dobrovolně a spokojeně pod neustálým dohledem, neustále se budete navzájem sledovat, komentovat, hlasovat, lajkovat, hejtovat a smajlovat, ale jinak toho moc neuděláte.

Už teď se jí na zápěstí hrnuly komentáře. *Mae, vážně jsi kdysi byla tak mladá a hloupá? Jak je možné, že jsi chodila s takovou nulou?* To byl nejpopulárnější post, ale brzy ho překonal jiný: *Zrovna jsem si našla jeho fotku. Nemá náhodou někde v přízni yettiho?*

Mae četla dál:

Vždycky ti budu přát jen to nejlepší. A taky doufám, přestože si uvědomuju, jak nepravděpodobné to je, že jednou, časem,

až ta vítězosláva tebe i tvých přátel – ta víra, na kterou všichni přísaháte – zajde daleko a zhroutí se, znovu získáš odstup a vrátí se ti tvá lidskost. Krucinál, co to říkám? Už teď to zašlo moc daleko. Měl bych spíš říct, že čekám, až přijde den, kdy nějaká menšina konečně najde hlas a *řekne*, že už to zašlo příliš daleko a že ten nástroj, mnohem plíživější, ale o to škodlivější než kterýkoli jiný vynález v historii, je třeba prověřit, regulovat a zvrátit jeho vývoj, a co je nejdůležitější, potřebujeme možnost se toho všeho neúčastnit. V současnosti žijeme v tyranském režimu, kde nám není dovoleno –

Mae se podívala, kolik stránek zbývá. Ještě čtyři listy z obou stran popsané nejspíš podobným bezcílným blábolením. Celou hromádku zahodila na sedadlo vedle sebe. Chudák Mercer. Odjakživa se rád chvástal a nikdy pořádně nevěděl, ke komu mluví. A přestože věděla, že rodiče využívá proti ní, něco jí vadilo. Vážně je to tolik otravovalo? Ujela sotva blok, a tak vystoupila a došla zpátky domů. Jestli je to opravdu tak trápí, tak to bude třeba vyřešit.

Když vešla, na dvou nejpravděpodobnějších místech, tedy v kuchyni a obýváku, je nenašla, a tak nakoukla za roh do jídelny. Nikde nebyli. Jedinou známkou života byl hrnec s vroucí vodou na plotně. Snažila se nepropadnout panice, ale ta vařící voda a prchavé ticho v domě se jí v duchu nějak divně pokroutily a ona zničehonic musela myslet na loupežné přepadení, sebevraždu nebo únos.

Vyběhla nahoru, schody brala po třech, a když vpadla do jejich ložnice, uviděla je, hleděli na ni vyvalenýma a vyděšenýma očima. Otec seděl na posteli a matka klečela na podlaze, jeho penis v ruce. Vedle jeho stehna ležela krabička s krémem. V okamžiku všichni věděli, co se stalo.

Mae se odvrátila a namířila kameru na prádelník. Nikdo neřekl ani slovo. Mae nenapadlo nic než uklidit se do koupelny, kde postavila kameru ke zdi a vypnula audio. Kousek záznam

přetočila, aby viděla, co všechno nahrála. Doufala, že rozhoupaný objektiv to nejhorší minul.

Jenže neminul. Naopak, úhel kamery všechno ukázal ještě zřetelněji, než jak to viděla ona. Vypnula přehrávání a zavolala na DP.

„Dá se s tím něco dělat?“ zeptala se.

Po pár minutách už telefonovala se samotným Baileym. Byla ráda, že ho sehnala, protože věděla, že jestli se s ní někdo shodne, tak to bude právě Bailey, muž s neomylným morálním kompasem. Nechtěl by přece, aby se takovýhle tělesný akt vysílal do celého světa. Totiž to se už stalo, ale pár vteřin by se určitě dalo vymazat, aby se záznam nedal vyhledat a nezůstal uložený navždy, nebo ne?

„Ale no tak, Mae,“ řekl. „Přece víš, že to nejde. Kam bychom přišli s celou transparentností, kdybychom si mohli smazat cokoli, co nám z nějakého důvodu připadá trapné? Vždyť víš, že nemažeme.“ Jeho hlas zněl soucitně a otcovsky a Mae věděla, že se jeho vůli nakonec podřídí. Všechno věděl líp, viděl mnohem dál než Mae nebo kdokoli jiný, což ostatně dokazoval i jeho nadpřirozený klid. „Aby tenhle experiment i Circle jako celek fungoval, musí být doveden do krajnosti. Musí být naprostý, čistý a úplný. A já vím, že tě tahle epizoda bude pár dní trápit, ale věř mi, že nebude trvat dlouho a takovéhle věci už nebudou nikoho zajímat. Až bude všechno známé, všechno přijatelné bude přijímáno. A než to přijde, musíme být silní. A ty musíš jít ostatním příkladem. Musíš vytrvat.“

Mae jela zpátky do Circlu, odhodlaná, že až dorazí do kampusu, už tam zůstane. Už těch zmatků s rodinou, Mercerem a celým svým proklatým městem měla dost. Přece se rodičů na ty kamery ani nezeptala. Doma panovalo šílenství. V kampusu bylo všechno příjemně známé. Nic tu nedřelo. Nemusela nikomu nic vysvětlovat ani o sobě, ani o budoucnosti světa, protože

Circlané implicitně rozuměli jí, její planetě i tomu, jak věci musejí být a brzy budou.

Beztak jí bylo čím dál víc zatěžko kampus opouštět. Za jeho branami na ni číhali bezdomovci, všudypřítomné odpudivé pachy, nefunkční přístroje, podlahy a sedačky, které nikdo neutřel, a nad tím vším chaos světa bez řádu. Věděla, že Circle pracuje na zlepšení a že mnoho problémů se řeší – bezdomovectví se vymýtí, jakmile bude dokončena reorganizace přidělování azylu a míst v obecních bytech, na tom se pracovalo v Období Nara –, ale než se vyřeší, byl pobyt v šílenství mimo Circle stále nepříjemnější. Procházet se ulicemi San Franciska, Oaklandu, San Jose nebo kteréhokoli jiného města čím dál víc přinášelo zážitky jako z třetího světa, všude zbytečná špína, zbytečné konflikty, zbytečné chyby a nedokonalosti – v kterékoli části města ve vyskytovaly problémy, které se daly vyřešit jednoduchým algoritmem, použitím dostupných technologií a zapojením ochotných členů digitální komunity. Kameru nechala zapnutou.

Zpáteční cestu ujela ani ne za dvě hodiny, a když dorazila, nebyla ještě ani půlnoc. Byla celá vysílená z řízení a z nervového vypětí, v němž strávila celý večer, a potřebovala se uvolnit a rozptýlit. Vydala se do PoZ, protože věděla, že tu bude k užitku a její snaha tu dojde ocenění, okamžitě a viditelně. Vešla do budovy, mrkla nahoru na pomalu se otáčejícího Caldera, vyjela výtahem, přeběhla přes lávku a za chvíli byla ve své staré kanceláři.

U stolu si všimla dvou zpráv od rodičů. Byli ještě vzhůru a zoufalí. A taky rozlícení. Mae jim zkoušela přeposílat pozitivní zingy, které našla, zprávy, jejichž autoři se radovali, že starší pár, navíc potýkající se s roztroušenou sklerózou, je pořád sexuálně aktivní. Jenže oni o to nestáli.

Přestaň prosím, psali jí. *Prosím už ne.*

A stejně jako Mercer i oni ji zapřísahali, aby je kontaktovala jen soukromě. Snažila se jim vysvětlit, že stojí na špatné stra-

ně dějin. Jenže oni neposlouchali. Mae věděla, že je nakonec přesvědčí, že je to jen otázka času, pro ně i pro všechny ostatní – pro Mercera jakbysmet. Počítač si domů kdysi pořídili dost pozdě, mobilní telefon taky, a pak i všecko ostatní. Bylo komické i smutné zároveň odsouvat nepopiratelnou přítomnost, nevyhnutelnou budoucnost, a postrádalo to smysl.

Takže bude čekat. Mezitím pustila přísun dotazů. V tuhle hodinu psalo jen málo lidí s naléhavými problémy, ale určitý počet dotazů neustále čekal, až začne pracovní doba, a tak si řekla, že z nich trochu ukousne, než přijdou nováčci. Třeba je zvládne všechny a ohromí ostatní, kteří přijdou k čistému stolu, prázdnému feedu.

Ve frontě čekalo 188 dotazů. Udělá, co zvládne. Nějaký zákazník z Twin Falls chtěl seznam stránek všech firem, které navštěvují jeho zákazníci. Mae informace snadno našla a poslala mu je a okamžitě se uklidnila. Následovaly dvě jednoduché vzorové odpovědi. Odeslala dotazníky a v obou případech dostala stovku. Jeden ze zákazníků jí na oplátku poslal svůj dotazník, měla ho za minutu a půl vyplněný. Několik dalších dotazů bylo složitějších, ale i dál bylo její hodnocení plných sto. Šestý byl ještě náročnější, ale vyřešila i ten a dostala devadesát osm, odeslala dotazník a napodruhé dostala stovku. Zákazník, inzerent vytápěcí a klimatizační techniky z australského Melbourne, ji požádal, jestli by si ji mohl přidat do profesionální sítě, a ona ochotně souhlasila. Nato pochopitelně zjistil, že jde o Mae.

TA Mae? napsal jí. Jmenoval se Edward.

To nemůžu popřít, odepsala.

Je mi ctí, napsal Edward. *Kolik je u vás hodin? My máme za chvíli padla.* Napsala mu, že je pozdě. Zeptal se, jestli si ji může přidat na mailing list, a ona znovu souhlasila. Následoval bleskový příval zpráv a informací z pojišťovnictví v Melbourne. Nabídl jí čestné členství v Cechu dodavatelů vytápěcí a klimatizační techniky v Melbourne, dříve Bratrstvu dodava-

telů vytápěcí a klimatizační techniky, a ona odpověděla, že je jí ctí. Přidal si ji mezi přátele ve svém osobním profilu na Circlu a požádal ji o totéž. Vyhověla mu.

Musím zase pracovat, napsala, *pozdravuj tam u vás v Melbourne!* Cítila, jak bláznovství Mercera i rodičů mizí jako pára. Přijala další dotaz, který přišel od řetězce psích salonů v Atlantě. Dostala devadesát devět, poslala dotazník, dostala sto a odeslala šest dalších dotazníků, z nichž pět zákazník vyplnil. Klikla na další dotaz, tentokrát z Bengalúru a zrovna přepisovala předpřipravenou odpověď, když jí přišla další zpráva od Edwarda. *Všimla sis žádosti od mé dcery?* zajímal se. Mae zkontrolovala obrazovky a hledala nějakou žádost od Edwardovy dcery. Nakonec jí objasnil, že má jiné příjmení než on a chodí do školy v Novém Mexiku. Snažila se upozornit na tamní vymírání bizonů a prosila Mae, aby podepsala petici a někde se o kampani zmínila. Mae slíbila, že to zkusí, a hned poslala zing. *Děkuju!* napsal Edward a po pár minutách poděkovala i Helena. *To snad není pravda, mou petici podepsala i Mae Hollandová! Díky!* Mae zodpověděla další tři dotazy a hodnocení jí spadlo na devadesát osm, a i když rozeslala dotazníky, nic se nezměnilo. Věděla, že musí zhruba dvaadvacetkrát dostat plný počet, aby zvedla průměr zpátky na sto. Podívala se na hodiny. Bylo 0.44. Měla hromadu času. Přišla další zpráva od Heleny, ptala se na zaměstnání v Circlu. Mae jí poradila tak, jak to dělala obvykle, a poslala její e-mailovou adresu na personální oddělení. *Nemohla byste se za mě přimluvit?* prosila ji Helena. Mae slíbila, že udělá, co bude moct vzhledem k tomu, že se nikdy neviděly. *Ale teď už mě přece docela dobře znáte!* namítla Helena a nasměrovala ji na svůj profil. Poradila Mae, aby si přečetla její eseje o ochraně životního prostředí a esej, se kterou se dostala na vysokou školu a která podle ní pořád platí. Mae odpověděla, že si je přečte, až si najde chvilku. Zmínky o životním prostředí a Novém Mexiku jí připomněly Mercera. Ten samolibej mamlas! Kam se

poděl ten chlap, co se s ní miloval na okraji Grand Canyonu? Oba se tehdy tak příjemně ztratili v okamžiku, když ji vyzvedl ze školy a nazdařbůh jezdili po Jihovýchodě, bez plánu a itineráře, nikdy nevěděli, kde přespí. Za blizzardu projeli Nové Mexiko a pak do Arizony, kde zaparkovali a našli si útes nad kaňonem, nikde žádný plot, a tam ji přímo pod poledním sluncem svlékl, pod sebou víc než kilometrovou propast. Držel ji v náručí a ona v sobě neměla ani stín pochyb, protože byl silný. Tehdy byl mladý, měl vizi. Mezitím zestárl a choval se podle toho. Vyhledala si profilovou stránku, kterou mu založila, a zjistila, že je prázdná. Poslala dotaz na technickou podporu a dozvěděla se, že se Mercer snaží stránku zrušit. Poslala mu zing, ale odpovědi se nedočkala. Našla si stránku jeho firmy, ale ani na ní nic nebylo, jen zpráva, že Mercerův podnik je čistě analogový. Přišla další zpráva od Heleny: *Co na to říkáte?* Mae jí odpověděla, že ještě neměla čas si nic přečíst, načež následoval vzkaz od Edwarda: *Moc by to pro mě znamenalo, kdybys Helenu doporučila u vás v Circlu. Nechci na tebe tlačit, ale spoléháme na to!* Mae mu znovu slíbila, že udělá, co bude moct. Na druhé obrazovce jí vyskočilo upozornění na kampaň Circlu za vymýcení pravých neštovic v západní Africe. Podepsala se, poslala smajl, slíbila padesát dolarů a poslala zing. Všimla si, že Helena a Edward její zprávu okamžitě rezingovali. *My taky děláme, co můžeme!* napsal jí Edward. *Něco za něco?* Bylo jedenáct minut po jedné, když ji zaplavila tma. V ústech měla nakyslou pachuť. Zavřela oči a uviděla trhlinu, teď plnou světla. Zase oči otevřela. Napila se vody, ale její paniku to nijak neumenšilo, naopak. Zkontrolovala počet diváků. Bylo jich jen 23 010, ale nechtěla jim ukázat své oči, protože měla strach, že prozradí její úzkost. Zase je zavřela, což jí na chviličku připadalo docela přirozené, po tolika hodinách strávených před obrazovkou. *Jen chci nechat oči trochu odpočinout,* napsala a odeslala. Ale když oči zase zavřela, opět uviděla trhlinu, teď už zřetelnější, halasnější. Co to bylo za zvuk? Byl

to křik tlumený nezměrnou masou vody, vysoký jekot milionů utopených hlasů. Otevřela oči. Zavolala rodičům. Nebrali to. Napsala jim, taky nic. Zavolala Annie. Taky to nevzala. Napsala jí, bez odpovědi. Vyhledala si ji přes CircleSearch, ale nebyla v kampusu. Přešla na její profilovou stránku, prohlédla si několik set fotek, většina byla z cesty po Evropě a Číně, jenže pak ji začaly pálit oči, a tak je zavřela. Znovu se v ní objevila ta trhlina, světlo deroucí se z ní, ten podvodní křik. Otevřela oči. Přišla další zpráva od Edwarda. *Mae? Jsi tam? Moc rád bych věděl, jestli nám můžeš pomoct. Odepiš prosím.* Mohl Mercer vážně takhle zmizet? Umínila si, že ho najde. Pátrala po něm, po zprávách, které mohl poslat jiným. Nikde nic. Zavolala mu, ale číslo bylo zrušené. Co na něm kdy vůbec viděla? Ta jeho nechutná tučná záda, ty hrozivé chomáče chlupů na ramenou. Kristepane, kde je? Byl to hrozný pocit, když člověk nemohl někoho najít. Bylo 1.32. *Mae? Tady zase Edward. Mohla bys prosím ujistit Helenu, že se vbrzku podíváš na její stránku? Je teď trochu smutná. Jakákoli podpora by se hodila. Vím, že jsi hodná a určitě bys ji schválně netrápila. Víš, jak to myslím, slibovat pomoc a pak si jí nevšímat. Zdravím! Edward.* Mae klikla na Heleninu stránku, poblahopřála jí, řekla jí, že je moc chytrá, a poslala zing se zprávou, že Helena z Melbourne a Nového Mexika je hlasem, kterému je radno naslouchat, a že by ji lidé měli podpořit, jak jen mohou. Ale Mae měla v sobě pořád tu průrvu a potřebovala ji nějak uzavřít. Nevěděla, co jiného by dělala, a tak aktivovala CircleSurvey a kývnutím ho spustila.

„Používáš pravidelně kondicionér?“

„Ano,“ řekla.

„Děkuji. Jaký je tvůj názor na bio vlasové produkty?“ Už teď byla klidnější.

„Smajl.“

„Děkuji. Jaký je tvůj názor na ostatní vlasové produkty?“

„Nesmajl,“ řekla Mae. Ten rytmus byl příjemný.

„Děkuji. Pokud není tvůj oblíbený produkt k dispozici

v tvém obvyklém obchodě nebo na webové stránce, vyměnila bys ho za podobnou značku?“

„Ne.“

„Děkuji.“

Pravidelné plnění úkolů bylo příjemné. Mae mrkla na náramek, byly na něm stovky nových smajlů. Lidé vyjadřovali podporu a nadšení, že taková skorocelebrita jako Mae přispívá do tohoto průzkumu. Ozývali se jí také zákazníci, kterým pomohla, když ještě byla v PoZ. Klienti z Colombusu, Johannesburgu a Brisbane ji zdravili a blahopřáli jí. Majitel marketingové firmy v Ontariu jí zingem poděkoval za to, jak jde ostatním příkladem, za její dobrou práci, a Mae si s ním vyměnila pár zpráv o tom, jak kde jdou obchody.

Vyřešila další tři dotazy a všichni tři zákazníci jí vyplnili dotazníky. Celý tým měl průměrné hodnocení devadesát pět a ona doufala, že by ho mohla trochu pozvednout. Bylo jí moc dobře, připadala si potřebná.

„Mae.“

Slyšet své jméno vyslovené umělým hlasem ji zaskočilo. Měla dojem, že ten hlas neslyšela už několik měsíců, ale nepřišel o nic ze své síly. Věděla, že by měla přikývnout, ale chtěla ho slyšet znovu, a tak čekala.

„Mae.“

Tady byla doma.

Mae si uvědomovala, že je ve Francisově pokoji jen proto, že ji všichni ostatní v jejím životě najednou opustili. Po hodině a půl v PoZ se podívala na CircleSearch, kde je Francis, a zjistila, že je na ubytovně. Pak si všimla, že je vzhůru a online. Po pár minutách už ji pozval k sobě, prý je moc rád a šťastný, že se mu ozvala. *Mrzí mě to,* napsal jí, *a řeknu ti to znovu, až sem ke mně přijdeš.* Vypnula kameru a vydala se k němu.

Dveře se otevřely.

„Moc mě to mrzí,“ řekl.

„Přestaň," opáčila Mae. Vešla a zavřela za sebou.

„Dáš si něco?" zeptal se jí. „Vodu? Mám tu taky takovou novou vodku, už tu byla, když jsem dneska přišel. Můžeme ji ochutnat."

„Ne, děkuju," odvětila a sedla si na kredenc u zdi. Francis tam měl odložené věci.

„Počkej, tam si nesedej," upozornil ji.

Vstala. „Já ti na nic nesedla, neboj."

„Ne, tak to nemyslím," řekl. „Jde o tu kredenc. Říkali mi, že nic moc nevydrží," dodal s úsměvem. „Určitě si nedáš nic k pití?"

„Ne. Jsem fakt unavená. Jen jsem nechtěla být sama."

„Poslyš," řekl. „Vím, že jsem se tě měl nejdřív zeptat. Moc dobře to vím. Ale doufám, že pochopíš, o co mi šlo. Nechtělo se mi ani věřit, že jsem s tebou. A v koutku duše jsem se bál, že už se mi to nepoštěstí. Chtěl jsem si to pamatovat."

Mae věděla, jakou moc nad ním má, a moc ji to bavilo. Sedla si na postel. „Tak co, našel jsi je?" zeptala se.

„Jak to myslíš?"

„Když jsme spolu mluvili naposled, plánoval jsi, že si naskenuješ ty fotky z alba."

„Aha, tyhle. Asi jsme spolu od té doby nemluvili. Nakonec jsem je naskenoval, bylo to jednoduché."

„A zjistil jsi teda, kdo to je?"

„Většina z nich má účet na Circlu, takže jsem je projel rozpoznávacím softwarem. Trvalo to asi sedm minut. U pár lidí jsem musel použít federální databázi. Ještě nemáme neomezený přístup, ale fotky ministerstva dopravy vidíme. To máme většinu dospělých v zemi."

„A ozval ses jim?"

„Ještě ne."

„Ale víš, odkud všichni jsou, ne?"

„Jo, jo. Jakmile jsem znal jejich jména, našel jsem i jejich adresy. Někteří z nich se párkrát přestěhovali, ale porovnal

jsem údaje s tím, kdy jsem se s nimi mohl potkat. Udělal jsem si takovou časovou osu a na ni jsem vyznačil, kdy jsem mohl být kde. Většina z těch míst byla v Kentucky. Pár v Missouri. Jedno v Tennessee."

„Takže jsi zjistil všecko, co jsi chtěl?"

„Vlastně nevím. Pár lidí už zemřelo, takže… Kolem některých domů se asi jen projedu. Jenom abych si zaplnil všechny ty mezery. Nevím. Jo," řekl a celý se rozzářil, „několik věcí jsem si uvědomil. Většinou šlo o standardní vzpomínky těch lidí. Ale jedna rodina měla starší holčičku, jí bylo asi patnáct, když mně bylo dvanáct. Moc jsem si toho nepamatoval, ale věděl jsem, že jsem o ní měl první pořádné erotické sny."

Ta slova, *erotické sny*, na Mae okamžitě zapůsobila. Dřív, když je někdo vyslovil, ať už ona, nebo nějaký muž, vedlo to k rozhovoru o snech a aspoň částečnému naplnění. Došlo na to i s Francisem, i když jen na chvíli. Snil o tom, že odejde z místnosti a zaklepe na dveře, bude předstírat, že je ztracený teenager a že klepe na dveře krásného předměstského domu. Ona měla hrát opuštěnou paničku a pozvat ho dál, jen spoře oděná a zoufale vyžadující společnost.

A tak zaklepal, ona ho přivítala u dveří a on jí řekl, že se ztratil, načež ho pobídla, aby si svlékl to svoje staré oblečení, že mu dá něco manželovo. Francisovi se to tak líbilo, že věci nabraly rychlý spád a za pár vteřin už byl nahý a ona seděla na něm. Ležel pod ní minutu nebo dvě a sledoval ji, jak se zdvihá a klesá na něj, s nadšením kluka v zoologické zahradě. Pak zavřel oči, krátce zasténal a pak se s hlubokým zamručením udělal.

Teď si Francis čistil zuby a Mae ležela pod silnou dekou čelem ke zdi a cítila ne lásku, ale jakousi spokojenost. Na hodinách bylo 3.11.

Francis vyšel z koupelny.

„Mám ještě jeden sen," řekl, přetáhl přes sebe deku a přitulil se k ní.

„Já už skoro spím," zavrněla.

„Není to nic náročného. Nemusíš nic dělat. Jen mluvit."

„Dobře."

„Chci, abys mě ohodnotila," řekl.

„Cože?"

„Zajímá mě hodnocení. Jako máte v PoZ."

„Jako od jedné do stovky?"

„Přesně."

„A to mám hodnotit co? Jak ti to šlo?"

„Ano."

„Ale no tak. To se mi teda moc nechce."

„Jen pro srandu."

„Francisi. Prosím tě. Já nechci. Úplně mi to zkazíš."

Francis se s hlasitým vzdychnutím posadil. „Mně to zase zkazíš tím, že mi to nechceš říct."

„Co ti nechci říct?"

„Jak mi to šlo."

„Jak ti to *šlo*? Šlo ti to dobře."

Znechuceně si odfrkl.

Převalila se na druhý bok. „Co se děje?"

„Dobře?" ozval se. „Šlo mi to *dobře*?"

„Proboha. Byl jsi skvělej. Dokonalej. Když řeknu, že to bylo dobrý, myslím tím, že to lepší být nemohlo."

„Dobře," řekl a přisunul se k ní blíž. „Tak proč jsi to neřekla hned?"

„Myslela jsem, že to říkám."

„Podle tebe ‚dobrý' znamená totéž co ‚dokonalý' a ‚nemohlo to být lepší'?"

„Neznamená. Jsem jenom unavená. Měla jsem to říct přesněji."

Na Francisově tváři se usadil samolibý úsměv. „Tím jsi jenom dokázala, o co mi jde."

„A o co ti jde?"

„Přesně o tohle jsme se hádali, o to, jaká slova používáš a co

jimi myslíš. Nechápali jsme je stejně a točili jsme se na tom pořád dokolečka. Kdybys prostě řekla číslo, rozuměl bych ti hned.“ Políbil ji na rameno.

„Aha, už to chápu,“ odvětila a zavřela oči.

„Takže?“

Otevřela oči a přímo před sebou měla jeho prosebný výraz.

„Takže co?“

„Ty mi to číslo neřekneš?“

„Ty na tom vážně trváš?“

„Mae! Samozřejmě že ano.“

„No dobře, tak teda sto.“

Znovu se obrátila ke zdi.

„To myslíš vážně?“

„Jasně. Dostáváš ode mě plnou stovku.“

Mae měla dojem, že ho slyší, jak se zubí.

„Děkuju,“ řekl a dal jí pusu na temeno. „Dobrou.“

***

Byla to přepychová místnost v horním patře Viktoriánského období, s nádherným výhledem a proskleným stropem. Mae vešla a přivítala ji většina Velké čtyřicítky, skupinky inovátorů, kteří pravidelně hodnotili a schvalovali projekty Circlu.

„Ahoj Mae!“ pozdravil ji kdosi. Byl to Eamon Bailey, akorát přišel a zaujal své místo na druhé straně dlouhé místnosti. Na sobě měl mikinu na zip s vyhrnutými rukávy, a když dramaticky vstoupil, zamával na ni i na všechny, kdo se dívali. Čekala početné publikum, vzhledem k tomu, že o tom ona i Circle už několik dní zingovali. Mrkla na náramek a zjistila, že se dívá 1 982 992 lidí. Neuvěřitelné, pomyslela si, a to číslo ještě poroste. Seděla v polovině stolu, aby divákům zprostředkovala nejen Baileyho, ale i většinu Velké čtyřicítky a jejich komentáře a reakce.

Když se posadila a už bylo pozdě se přesouvat, Mae si uvě-

domila, že neví, kde je Annie. Prohlédla si čtyřicítku tváří před sebou, na protější straně stolu, ale neviděla ji. Natahovala krk, opatrně, aby kamera pořád mířila na Baileyho, až konečně Annie zahlédla, u dveří za dvěma řadami Cirlcanů, kteří stáli u vchodu, kdyby se náhodou potřebovali nepozorovaně ztratit. Mae věděla, že ji Annie viděla, ale nedala to na sobě znát.

„Tak," ozval se Bailey a na všechny se zářivě usmál, „asi se do toho rovnou pustíme, už jsme tu všichni." Tady se očima na kratičký moment zastavil na Mae a kameře, kterou měla kolem krku. Mae věděla, že je důležité, aby celá věc působila přirozeně a aby to vypadalo, že jsou Mae i její diváci pozváni na velmi běžnou událost.

„Zdravím Čtyřicítku," pokračoval. Čtyřicet mužů a žen se na něj usmálo. „Výborně. Před pár měsíci jsme se všichni seznámili s Olivií Santosovou, velmi odvážnou a vizionářskou političkou, která pozvedla transparentnost na novou – a troufám si říct, že *nejvyšší* – úroveň. A možná víte, že k dnešnímu dni její příklad následovalo přes dvacet tisíc dalších lídrů a politiků po celém světě, kteří se rozhodli učinit svůj život veřejných činitelů transparentní. To nás moc povzbudilo."

Mae zkontrolovala záběr na zápěstí. Kamera mířila na Baileyho a na obrazovku za ním. Už teď chodily komentáře, v nichž diváci děkovali jí i Circlu za možnost zúčastnit se takové události. Jeden z diváků to přirovnal k příležitosti být u vývoje první atomové bomby. Jiný zmínil Edisonovu laboratoř v Menlo Parku kolem roku 1879.

Bailey pokračoval: „Tato nová éra transparentnosti nyní zapadá do schématu dalších našich ideí o demokracii a do role, kterou technologie může sehrát v uzavření tohoto projektu. A slovo *uzavření* tu používám záměrně, protože náš boj za transparentnost by mohl mít za následek zcela odpovědnou vládu. Jak jste viděli, guvernérka Arizony přiměla k transparentnosti celou svou administrativu, což je další krok. V několika případech jsme i u transparentního politika v zákulisí

zaznamenali nekalé praktiky. Transparentní představitelé tu slouží jako loutky, které na sebe přitahují pozornost, aby nebylo vidět, co se děje na pozadí. Ale já věřím, že i to se brzy změní. Představitelé a jejich úředníci, kteří nemají co skrývat, budou do roka fungovat transparentně, přinejmenším ve Spojených státech, a s Tomem jsme se postarali, aby dostali zásadní slevu na hardware a serverové kapacity potřebné k uskutečnění tohoto záměru."

Velká čtyřicítka nadšeně tleskala.

„Ale ani tak ještě nemáme vyhráno. To jsou zatím jen *volení* zástupci. Co ta druhá část, my občané? Ta část, v níž se máme zapojit my všichni?"

Za Baileym se objevila fotka prázdné volební místnosti v jakési sešlé středoškolské tělocvičně. Pak ji vystřídal shluk čísel.

„Tady máme počty voličů v posledních volbách. Jak vidíte, na celostátní úrovni byla účast kolem padesáti osmi procent. Neuvěřitelné, že? Když si to necháme rozpadnout na státní a komunální volby, najednou to číslo strmě klesá: třicet dva procent ve státních volbách, dvaadvacet v okrscích a sedmnáct procent ve většině malých měst. Nepřipadá vám nelogické, že čím bližší představitele si volíme, tím méně nás to zajímá? To je přece absurdní."

Mae zkontrolovala počet diváků: byly jich víc než dva miliony. Každou vteřinu přibývalo asi tisíc nových.

„Dobrá," pokračoval Bailey, „všichni víme, že existuje spousta způsobů, jakými technologie – která často vzniká právě tady – usnadnila průběh voleb. Stavíme na historii pokusů o usnadnění a zpřístupnění voleb. Za mých časů vláda začala podporovat registraci voličů, což pomohlo. Pak některé státy povolily registraci nebo její změnu po internetu. Bezvadné. Ale jak to ovlivnilo volební účast? Nedostatečně. Tady to ovšem začíná být zajímavé. Tohle je počet lidí, kteří naposledy přišli k celostátním volbám."

Na obrazovce za ním se objevilo „140 milionů“.

„A tohle je počet oprávněných voličů.“

Obrazovka ukázala „244 milionů“.

„Kromě toho jsme tu my. Tolik Američanů je zaregistrovaných u Circlu.“

Na obrazovce stálo „241 milionů“.

„To byste nečekali, co? Počet lidí zaregistrovaných u nás je o sto milionů vyšší než počet lidí, kteří přišli k prezidentským volbám. Co to podle vás znamená?“

„Že jsme úžasní!“ zahulákal z druhé řady postarší muž se šedivým culíkem a v otřepaném tričku. Místností se rozlehla salva smíchu.

„To jistě,“ přitakal Bailey, „ale co ještě? Znamená to, že Circle zná způsob, jak přimět lidi k aktivitě. A ve Washingtonu sedí spousta politiků, kteří s tím souhlasí. Část vlády v nás vidí řešení vedoucí k plně aktivní demokracii.“

Za Baileym se objevil notoricky známý obrázek strýčka Sama s napřaženým ukazovákem. Po chvíli se vedle něj objevil Bailey, stejně oblečený a ve stejném gestu. Místností otřásl další výbuch smíchu.

„Čímž se dostáváme k jádru dnešního setkání, a tím je otázka: Co kdyby vás Circle prostřednictvím vašeho profilu *automaticky* registroval jako voliče?“

Bailey přejel pohledem po místnosti a znovu se na okamžik zdržel u Mae a jejích diváků. Mae mrkla na zápěstí. *Mám husí kůži,* psal kdosi.

„Na TruYou si založíte profil, musíte být skutečná osoba s adresou, musíte vyplnit veškeré požadované informace o sobě, pravé rodné číslo a skutečné a ověřitelné datum narození. Jinými slovy všechny informace, které po vás vláda chce, když se registrujete jako voliči. Ve skutečnosti, jak všichni víte, máme informací mnohem víc. Tak proč by neměly stačit k tomu, abyste se mohli zaregistrovat? Nebo ještě líp, proč by vás vláda – naše nebo kterákoli jiná, to je jedno – nemohla

považovat za zaregistrované, jakmile si založíte profil na TruYou?“

Čtyřicet hlav v místnosti přikyvovalo, někteří na znamení souhlasu s rozumným nápadem, jiní zjevně proto, že už to celé mají promyšlené, jelikož šlo o dlouho diskutované téma.

Mae zkontrolovala náramek. Počet diváků rostl rychleji, deset tisíc za vteřinu, a bylo jich teď přes 2 400 000. Měla 1 248 nepřečtených zpráv. Většina z toho přišla v poslední minutě a půl. Bailey se podíval na svůj tablet a nepochybně viděl stejná čísla jako ona. S úsměvem pokračoval: „Neexistuje důvod, proč by to nešlo. A mnoho ústavních činitelů se mnou souhlasí. Kupříkladu kongresmanka Santosová. A mám ústní závazek od 181 dalších členů Kongresu a od dvaatřiceti senátorů. Všichni přislíbili, že budou prosazovat legislativu, která z profilu na TruYou učiní automatickou cestu k registraci. To není zlé, ne?“

Místností zazněl krátký potlesk.

„A teď si představte,“ pokračoval šepotem plným naděje a nadšení, „že se ve všech volbách přiblížíme ke stoprocentní účasti. Už žádné žehrání od lidí, kteří nepřišli volit. Už se nebude opakovat, aby některého z kandidátů zvolila nějaká marginální skupina lidí. Jak my u nás v Circlu víme, stoprocentní účast znamená stoprocentní informovanost. Víme, co Circlané chtějí, protože se jich ptáme a protože oni vědí, že jejich odpovědi potřebujeme, abychom si udělali pokud možno kompletní a přesnou představu o přáních celé komunity. Takže pokud stejný model zavedeme na státní úrovni ve volbách, dostaneme se podle mě velmi blízko ke stoprocentní účasti. Stoprocentní demokracii.“

Zaburácel potlesk. Bailey se zářivě usmál a Stenton vstal. Přinejmenším pro něj zřejmě prezentace skončila. Ale Mae se v hlavě rodil nápad a nakonec váhavě zvedla ruku.

„Ano, Mae,“ řekl Bailey, na tváři stále ještě vítězný úsměv od ucha k uchu.

„Napadlo mě, jestli bychom to nemohli dovést ještě o kousek dál. Chci říct… Víte, vlastně si asi radši –“

„Ale kdepak, Mae, pokračuj. Začalo to dobře. *O kousek dál,* to se mi líbí. Na tom je naše společnost postavená.“

Mae se rozhlédla po místnosti a ve tvářích četla směsici zaujetí a obav. Pak se zastavila u Annie, a protože její výraz byl strnulý a nespokojený a prozrazoval, že Annie čeká, nebo možná chce, aby se Mae ztrapnila, vzpamatovala se, nadechla se a pokračovala.

„Dobře, říkal jste, že bychom se mohli přiblížit stoprocentní účasti. A mě napadlo, že bychom to mohli udělat obráceně a vzejít od tohohle cíle. Udělali bychom všechny kroky, o kterých jste mluvil. Všechny nástroje k tomu máme.“

Mae se znovu rozhlédla, připravená u prvního skeptického páru očí sklopit pohled, ale viděla jen zvědavost a pomalé společné přikyvování skupiny lidí, která byla zvyklá souhlasit předem.

„Pokračuj,“ pobídl ji Bailey.

„Pokusím se pospojovat pár bodů,“ řekla Mae. „Tak za prvé, všichni se shodneme, že by se nám stoprocentní účast líbila a že jde o ideální stav.“

„To ano,“ přitakal Bailey. „Je to ideál všech idealistů.“

„A v současné době je v Circlu zaregistrovaných osmdesát tři procent Američanů s volebním právem?“

„Ano.“

„A vypadá to, že v budoucnu se budou voliči moct registrovat, a možná dokonce i volit, prostřednictvím Circlu.“

Bailey kýval hlavou ze strany na stranu, což značilo mírné pochybnosti, ale povzbudivě se přitom usmíval. „To je trochu odvážné, ale budiž.“

„Tak co kdybychom *požadovali*, aby všichni oprávnění voliči měli účet u nás?“

Místností to zašumělo, zvlášť z řad starších Circlanů.

„Nechte ji domluvit,“ ozval se čísi hlas. Mae zvedla oči

a u dveří našla stát Stentona. Ruce měl založené na prsou a pohled upřený do podlahy. Letmo se podíval na Mae a pohodil hlavou. Už zase měla pevnou půdu pod nohama.

„Jistě, na počátku musíme počítat s odporem. Jak můžeme po někom *požadovat*, aby využíval naše služby? Jenže nesmíme zapomínat, že občané naší země musí povinně vykonávat leccos – a jsou to věci, které jsou povinné ve většině vyspělých zemí. Musíte posílat děti do školy? Ano. Je to povinné. Ze zákona. Děti musí chodit do školy, případně musíte zajistit domácí výuku. Ale je to vaše povinnost. Je také vaše povinnost registrovat se k odvodu, nemám pravdu? Odpadu se musíte zbavit nějakou rozumnou formou, nemůžete ho jen tak pohodit na ulici. Pokud chcete řídit auto, musíte získat řidičské oprávnění, a když s ním pak sednete do auta, musíte si zapnout bezpečnostní pás."

Stenton se do toho opět vložil. „Požadujeme po lidech, aby platili daně. A sociální pojištění. Požadujeme, aby zasedali v porotě u soudu."

„Přesně tak," dodala Mae, „a taky aby čurali doma, a ne na ulici. Zkrátka máme deset tisíc různých zákonů. Požadujeme po občanech Spojených států hromadu legitimních věcí. Tak proč po nich nepožadovat, aby přišli k volbám? V desítkách jiných zemí to tak je."

„Kdysi tu ten návrh byl," řekl jeden ze starších Circlanů.

„Ale nevzešel od nás," kontroval Stenton.

„A o to mi jde," řekla Mae a kývla na Stentona. „Tehdy jsme k tomu neměli potřebnou technologii. Kdykoli dřív by bylo nesmyslně drahé všechny dohledávat a registrovat je, a pak se navíc ještě postarat, aby skutečně odvolili. Museli bychom je jednoho po druhém obejít. Odvézt je do volebních místností. To je zkrátka nemyslitelné. Ani v zemích, kde jsou volby povinné, se to pravidlo důsledně nedodržuje. Ale teď máme voliče na dosah ruky. Stačí porovnat seznam voličů s databází TruYou a polovičku chybějících voličů znáte rovnou. Automa-

ticky je zaregistrujete, a až dojde na volby samotné, postaráte se, aby hlasovali."

„A jak to uděláme?" zajímal se ženský hlas. Mae došlo, že to byla Annie. Nebyla to přímá výzva, ale přátelsky to taky dvakrát neznělo.

„Ale no tak," ozval se Bailey, „na tisíc způsobů. To je to nejjednodušší. Desetkrát jim to připomeneš. Nebo jim zablokuješ účet, dokud neodvolí. To by se mi beztak líbilo nejvíc. ‚Ahoj Annie!' napsali bychom ti. ‚Už jsi volila? Zabere to pět minut.' To je jedno. U našich vlastních průzkumů to děláme taky tak. To přece víš, Annie." Její jméno vyslovil zklamaně a varovně, aby ji už ani nenapadlo otevřít pusu. Pak se rozzářil a obrátil se zpátky k Mae. „A co ti, kteří nebudou ochotni spolupracovat?"

Mae se na něj usmála. I na tohle měla odpověď. Mrkla na náramek. V tu chvíli se dívalo 7 202 821 lidí. Kdy se něco takového stalo naposled?

„Daně musí taky platit všichni, ne? Kolik lidí dnes platí online? Loni to bylo třeba osmdesát procent. Co kdybychom přestali duplikovat služby a všechno zahrnuli do jednoho jednotného systému? Prostřednictvím účtu u Circlu bychom platili daně, registrovali se k volbám, platili pokuty za špatné parkování a cokoli dalšího. Ušetřili bychom uživatelům stovky hodin nepříjemností a země by ušetřila miliardy dolarů."

„*Stovky* miliard," dodal Stenton.

„Správně," přisvědčila Mae. „Naše rozhraní jsou uživatelsky daleko přívětivější než třeba stránky dopravních inspektorátů v jednotlivých státech. Co kdyby se řidičáky prodlužovaly přes nás? Co kdyby se veškeré služby daly zprostředkovat přes naši síť? Lidi by po takové šanci skočili. Místo aby klikali na sto různých stránek, všechno by vyřídili přes Circle."

Annie znovu otevřela pusu. Mae věděla, že to byla chyba. „Ale proč by si vláda," zeptala se, „nezřídila vlastní službu? K čemu potřebuje nás?"

Mae se nemohla rozhodnout, jestli to byla řečnická otázka,

nebo jí to skutečně připadalo jako skutečný problém. Tak jako tak se většina lidí v místnosti uchichtávala. Že by vláda od píky vybudovala systém, který by mohl konkurovat Circlu? Mae se podívala po Baileym a Stentonovi. Stenton se usmál, zdvihl bradu a dal na srozuměnou, že tentokrát se do toho vloží on.

„Víš, Annie, pokoušet se vybudovat podobný systém by od vlády byl nesmyslný nápad, nesmírně nákladný a v zásadě neproveditelný. My už máme potřebnou infrastrukturu, a k tomu navíc i osmdesát tři procent voličů. Dává ti to smysl?“

Annie přikyvovala, v očích strach a lítost a snad i prchavý záblesk odporu. Stentonův tón byl nesmlouvavý a Mae doufala, že dál už bude trochu smířlivější.

„Víc než kdy jindy,“ pokračoval ještě přezíravěji, „se teď vláda snaží ušetřit a jen velmi neochotně by na zelené louce budovala novou byrokracii. V současné době ji každý hlas stojí asi deset dolarů. Volí dvě stě milionů lidí a federální úřady dají každé čtyři roky za prezidentské volby dvě miliardy. A to mluvíme jen o zpracování hlasů, o jednom dni. Připočítejme do toho ještě státní a komunální volby a dostaneme se na stovky miliard dolarů ročně na zbytečných nákladech za obyčejné zpracování hlasů. V některých státech se dodnes volí na papíře. Pokud tyto služby začneme poskytovat zdarma, ušetříme vládě miliardy dolarů, a co je důležitější, výsledky budeme znát okamžitě. Vidíte v tom ten smysl?“

Annie chmurně přikyvovala a Stenton se na ni zadíval, jako by ji znovu hodnotil, úplně od začátku. Pak se obrátil k Mae a pobídl ji, aby pokračovala.

„A pokud bude povinné mít účet na TruYou, abychom mohli platit daně nebo cokoli dostat od vlády,“ řekla, „tak jsme od stoprocentní registrovanosti jen krůček. Pak můžeme kdykoli zjistit, co si kdo myslí. V malých městech je důležité volit na místní úrovni. Prostřednictvím TruYou známe adresy všech, takže k volbám můžou přijít skutečně jen občané daného města. A výsledky jsou pak známy během několika minut. Stát chce

například vědět, co si občané myslí o nové dani. Totéž – ověřitelná data okamžitě a zcela jasně."

„Vyloučili bychom veškeré dohady," přidal se Stenton, který si mezitím stoupl do čela stolu. „Vymýtili bychom lobbisty. Už by nebylo třeba předvolebních průzkumů. Dokonce bychom možná ani nepotřebovali Kongres. Pokud budeme kdykoli schopni zjistit, co si lid žádá, bez filtrování, dezinterpretací a korupce, nebyla by většina Washingtonu zbytná?"

V noci bylo chladno a vítr štípal, ale Mae si toho nevšímala. Všechno bylo dobré, čisté a správné. Získat souhlas Mudrců, dost možná poslat společnost novým směrem, možná, *možná* pozvednout demokracii na novou úroveň – je možné, že by Circle s její pomocí mohl skutečně *zdokonalit* demokracii? Že by vážně přišla na řešení tisíciletého problému?

Těsně po schůzce se objevily obavy z toho, že by soukromá firma převzala kontrolu nad něčím tak veřejným, jako jsou volby. Jenže logika věci a možné úspory nakonec zvítězily. Co kdyby zbylo dvě stě miliard pro školy? Co kdyby zbylo dvě stě miliard na zdravotnictví? Množství problémů by se dalo řešit nebo vyřešit, kdyby se tolik ušetřilo – nejen každé čtyři roky, ale v nějaké formě rok co rok. Vymýtit nákladné volby a nahradit je volbami, které by byly odbyté za chvíli a téměř bez nákladů?

Takový byl příslib Circlu. To všechno s sebou nesla jedinečná pozice Circlu. Právě o tom lidé zingovali. Četla ty zingy, když seděla s Francisem ve vlaku projíždějícím tunelem pod zálivem, a oba se šťastně culili. Lidé je poznávali. Stoupali si před Mae, aby se ocitli na videu, ale jí to nevadilo, skoro si toho ani nevšímala, protože zprávy, které jí chodily na pravé zápěstí, byly tak skvělé, že z nich nedokázala spustit oči.

Letmo zkontrolovala i náramek na levé ruce. Pulz měla zvýšený na sto třicet tepů za minutu. Ale byla jako ryba ve vodě. Když dojeli do centra, schody vzali po třech, a když vystoupali

na povrch na Market Street, zalily je zlatavé sluneční paprsky. V dálce se třpytil most Bay Bridge.

„No do pytle, to je Mae!“ Kdo to řekl? Mae si všimla, že k nim běží dva puberťáci, kluk a holka v kapucích a se sluchátky. „Jsi hustá, Mae,“ řekl on. Dívali se na ně nadšenýma, rozzářenýma očima, ale po chvíli se rozběhli po schodech dolů, zjevně nechtěli obtěžovat.

„To byla sranda,“ poznamenal Francis a hleděl za nimi.

Mae popošla k vodě. Vzpomněla si na Mercera a zahlédla ho před sebou jako stín, který se rychle rozplynul. Od schůzky se jí ani on, ani Annie neozvali, ale jí to vůbec nevadilo. Rodiče jí taky neřekli ani slovo a její výstup možná ani neviděli, ale jí to bylo jedno. Záleželo jí jen na přítomném okamžiku, na dnešní noci, na jasné hvězdnaté obloze.

„Byla jsi neskutečně sebejistá,“ řekl jí Francis a políbil ji – byl to suchý, profesionální polibek na rty.

„Šlo mi to?“ zeptala se a věděla, jak absurdně to zní, takové pochybnosti po tak zjevném úspěchu. Ale chtěla ještě jednou slyšet, že se jí to povedlo.

„Byla jsi dokonalá,“ odvětil. „Stovka.“

Cestou k vodě rychle projela oblíbené komentáře. Jeden z nich obzvlášť rezonoval, psalo jsem v něm něco o tom, že by tohle všechno mohlo vést k totalitnímu režimu. V břiše měla kámen.

„No tak. Tyhle blázny vůbec nemůžeš poslouchat,“ uklidňoval ji Francis. „Co ten o tom ví? Nějakej blázen bláznivej, z brka vystřelenej.“ Mae se usmála, protože přesně nevěděla, co tím myslí, ale kdysi to říkal její otec a ta vzpomínka ji hřála.

„Pojď, zajdeme na drink,“ nadhodil Francis a vybrali si třpytivou pivnici s rozložitou zahrádkou u vody. Už když sem docházeli, Mae viděla v očích omladiny venku, že ji poznávají.

„To je Mae!“ ozval se jeden z nich.

Jeden mladík, podle vzhledu příliš mladý na to, aby vůbec pil, se podíval rovnou do kamery. „Ahoj mami, jsem doma

a učím se!“ Asi třicetiletá žena, která dost možná patřila k tomu mladíkovi, prohlásila: „Ahoj zlato, jsem s holkama ve čtenářském klubu. Pozdravuj děti!“

Večer byl závratný a zářivý a utíkal až příliš rychle. Mae se u baru sotva pohnula – byla obklopená lidmi, podávali jí drinky, poplácávali ji po zádech a klepali jí na rameno. Celý večer se otáčela sem a tam jako poblázněné hodiny, aby se stihla pozdravit se všemi. Všichni se s ní chtěli fotit a vyptávali se, kdy dojde na všechny její plány. Kdy se prolomí všechny ty zbytečné bariéry? ptali se. Teď když se řešení zdálo jasné a snadno proveditelné, nikomu se nechtělo čekat. Žena o něco starší než Mae, s Manhattanem v ruce a trochu líným jazykem, to bezděky vyjádřila nejlíp: Jak, zeptala se a trochu koktejlu přitom vylila, ale pohled měla stále jasný, jak se k nevyhnutelnému dopracujeme dřív?

Časem si Mae s Francisem našli tišší podnik na nábřeží Embarcadero, objednali si další rundu a přitočil se k nim muž něco přes padesát. Bez pozvání si přisedl, v obou rukou velkou sklenici s pitím. Během pár vteřin jim vyložil, že kdysi studoval teologii, že bydlel v Ohiu a měl se stát knězem, ale pak objevil počítače. Všeho nechal a přestěhoval se do Palo Alta, ale dvacet let mu pak připadalo, že se odcizil duchovnu. Až doteď.

„Dneska jsem viděl, jak jsi mluvila,“ řekl. „Všecko jsi to propojila. Našla jsi způsob, jak spasit všechny duše. O to nám šlo i v církvi – snažili jsme se oslovit všechny. Jak je všechny zachránit? To je už tisíce let úkolem misionářů.“ Trochu blábolil, ale znovu se dlouze napil. „Ty a ostatní v Circlu“ – a nakreslil do vzruchu vodorovný kruh, který Mae připomněl svatozář – „spasíte všechny duše. Všechny přivedete na jedno místo a všechny naučíte totéž. Bude existovat jedna morálka, jediný soubor pravidel. Jen si to představte!“ Nato práskl dlaní do kovového stolku, až se mu sklenice roztřásla. „Všichni lidé uvidí Božíma očima. Znáte tuhle pasáž? ‚Nahé a odhalené je

všechno před očima toho, jemuž se budeme ze všeho odpovídat.‘ Nebo tak nějak to je. Znáte Bibli?“ Když viděl prázdné výrazy Mae i Francise, ušklíbl si a zhluboka se napil. „Teď jsme všichni Bůh. Každý z nás brzy uvidí a bude moci soudit všechny ostatní. Uvidíme, co vidí On. Budeme vyslovovat Jeho soudy. Budeme prostředníky Jeho hněvu a Jeho odpuštění. Neustále a po celém světě. Na tohle čekalo veškeré náboženství, až bude každý člověk přímým a okamžitým poslem Boží vůle. Rozumíte tomu, co říkám?“ Mae se podívala na Francise, který jen s obtížemi přemáhal smích. On vybuchl první a ona hned po něm a oba se hihňali, snažili se ze sebe vypravit omluvu, spínali ruce a prosili ho za odpuštění. Ale on už s nimi nechtěl nic mít. Vstal od stolu, pak se obrátil pro pití, a když už mu nic nechybělo, vyvrávoral ven na nábřeží.

***

Mae se vzbudila vedle Francise. Bylo sedm hodin. Odpadli v jejím pokoji krátce po druhé. Mrkla na telefon a našla 322 nových zpráv. Zrovna když ho s napůl zalepenýma očima držela v ruce, zazvonil. Číslo volajícího bylo skryté a ona věděla, že to může být jedině Kalden. Nechala to spadnout do hlasové schránky. Během dopoledne volal ještě snad desetkrát. Volal, když Francis vstal, políbil ji a odešel do svého pokoje. Volal, když byla ve sprše, když se oblékala. Česala si vlasy, urovnávala náramky a navlékala si kameru, a do toho zavolal zase. Hovor nepřijala a místo toho otevřela zprávy.

Čekala ji celá řada blahopřejných vláken, zevnitř i zvenčí Circlu, z nichž nejzajímavější zahájil sám Bailey, který upozornil Mae, že vývojáři Circlu už dělají na realizaci jejích nápadů. V horečném stavu plném inspirace pracovali celou noc a doufali, že do týdne budou mít první verzi systému postaveného na jejích návrzích. Nejprve ho vyzkoušejí v Circlu a vychytají všechny mouchy a pak ho spustí ve všech

zemích, kde je dost uživatelů Circlu na to, aby tam projekt dával smysl.

Říkáme mu Demoxie, zingoval Bailey. *Je to demokracie s* vaším *hlasem. A spustíme ho už brzo.*

To dopoledne Mae pozvali do vývojářského centra, kde objevila zhruba dvacítku vyčerpaných, ale nadšených inženýrů a designérů, kteří už zřejmě měli hotovou beta verzi systému. Když Mae vešla, zajásali. Panovalo tu přítmí, jediné světlo ozařovalo na ženu s dlouhými černými vlasy a těžko skrývanou radostí ve tváři.

„Ahoj Mae, zdravím i vás, diváci," řekla a letmo se uklonila. „Jmenuju se Sharma a je mi ctí a potěšením, že jsi tu s námi. Předvedeme ti úplně první verzi Demoxie. Normálně bychom nepostupovali tak rychle a tak, řekněme, transparentně, ale vzhledem k neochvějné víře Circlu v celý projekt a k našemu přesvědčení, že se jej povede velmi rychle zavést po celém světě, nevidíme důvod, proč váhat."

Nástěnná obrazovka ožila. Objevilo se na ní slovo Demoxie vyvedené rozmáchlým fontem na modrobílé pruhované vlajce.

„Cílem je dosáhnout toho, aby všichni, kteří pracují v Circlu, mohli zvážit všechny problémy, které ovlivňují jejich životy – především v kampusu, ale i v širším světě. Takže kdykoli bude Circle potřebovat zjistit názor firmy na nějaké téma, Circlané dostanou upozornění s žádostí o odpověď na otázku, případně otázky. Čekáme, že výsledky budou rychlé a zásadní. A protože nám na názoru všech tolik záleží, dokud každý ze zaměstnanců neodpoví, zablokujeme mu ostatní komunikační služby. Podívej, ukážu ti to."

Na obrazovce pod logem Demoxie se objevila otázka *Přáli byste si větší výběr vegetariánských obědů?* Z obou stran ji obklopovala tlačítka s možnostmi *Ano* a *Ne.*

Mae přikývla. „To vypadá skvěle!"

„Děkuju," odvětila Sharma. „Jestli nám chceš udělat radost,

tak taky odpověz.“ A vybídla Mae, aby na obrazovce klikla na Ano nebo Ne.

„Jasně,“ přitakala Mae. Popošla k obrazovce a stiskla Ano. Radovali se inženýři i designéři. Na obrazovce se objevil spokojený obličej a nad ním nápis *Budiž vyslyšena!* Otázka zmizela a vystřídala ji zpráva *Výsledek Demoxie: 75 % respondentů požaduje víc vegetariánských obědů. Nabídneme větší výběr vegetariánských obědů.*

Sharma zářila. „Vidíš? To je samozřejmě simulovaný výsledek. Ještě jsme všechny nezapojili, ale je vidět, jak to funguje. Objeví se otázka, všichni na moment odloží, co dělají, odpovědí a Circle s dokonalou znalostí názoru zaměstnanců může okamžitě jednat. Úžasné, co?“

„To tedy ano,“ přitakala Mae.

„A teď si představ, že něco takového spustíme v celé zemi. Nebo po celém světě!“

„To si ani představit nedokážu.“

„Ale byl to tvůj nápad!“ připomněla jí Sharma.

Mae nevěděla, co říct. Vážně to celé vymyslela ona? Nebyla si jistá. Jen dala pár věcí do souvislostí: efektivitu a užitečnost průzkumů CircleSurvey, neměnný cíl Circlu dosáhnout naprosté saturace, všeobecná naděje v opravdovou a nezkalenou – a co je nejdůležitější, naprostou – demokracii. Teď to bylo v rukou vývojářů, a Circle jich měl stovky, nejlepších na světě. To jim Mae také řekla, že jen pospojovala pár nápadů, které k sobě vůbec neměly daleko, a Sharma i celý tým zářili, potřásali jí rukou a všichni se shodli, že to, co se děje, by mohlo znamenat, že Circle a možná i lidstvo jako celek vykročilo na úplně novou cestu.

Mae vyšla z Renesance a hned za dveřmi ji pozdravila skupinka mladých Circlanů a všichni jí chtěli říct – do jednoho doslova pukali nadšením –, že ještě nikdy nevolili, politika je nikdy nezajímala a připadalo jim, že s vládou vůbec nejsou v kontaktu a že vlastně vůbec nemají žádný hlas. Svěřili se jí

s obavami, že než se jejich hlas nebo podpis na petici dostane přes místní samosprávu a státní představitele k politikům ve Washingtonu, urazí podobnou cestu jako vzkaz v lahvi poslaný přes rozlehlé rozbouřené moře. Ale teď si mladí Circlané podle svých slov připadali zapojení. Pokud Demoxie zafunguje, řekli, ale pak se rozesmáli – až bude Demoxie zavedena, *samozřejmě* že bude fungovat –, až začne fungovat, konečně se občané plně zapojí a stát i svět uslyší hlas mladých a jejich vrozený idealismus a pokrokovost převrátí svět naruby. To Mae poslouchala celý den, jak se tak procházela po kampusu. Málem ani nedošla z jedné budovy do druhé, aniž ji někdo oslovil. *Stojíme na prahu skutečné změny,* říkali. *Změny tak rychlé, jak si naše srdce žádá.*

Ale celé dopoledne taky přicházely hovory z neznámého čísla. Věděla, že je to Kalden, a nechtěla s ním nic mít. Mluvit s ním, natožpak ho vidět, by byl velký krok zpátky. V poledne Sharma a její tým oznámili, že je systém připravený na první celokampusový test. Ve 12.45 všichni dostanou pět otázek a výsledky nejenže budou okamžitě zpracovány, ale jak slíbili Mudrci, vůle lidu bude naplněna ještě týž den.

Mae stála uprostřed kampusu mezi několika stovkami obědvajících Circlanů. Všude to bzučelo řečmi o blížícím se předvedení Demoxie a Mae si vzpomněla na obraz se ztvárněním Filadelfského ústavního konventu, na všechny ty pány v napudrovaných parukách a kabátech. Všichni toporně stojí, jsou to zámožní běloši se sotva dostatečným zájmem o zastupování svých spoluobčanů. Kšeftovali s pochybnou demokracií, v níž byli voleni jen bohatí, kde právě jejich hlasy byly slyšet nejvíc, kde se křesla v Kongresu předávala podobně postaveným lidem jen na základě vlastního úsudku. Od té doby se celý systém v mnoha ohledech zásadně zlepšil, to ano, ale Demoxie všechno vyhodí do povětří. Demoxie byla čistší, představovala jedinou naději na přímou demokracii, jakou svět neviděl.

Bylo půl jedné, a protože se Mae cítila silná a sebejistá, konečně povolila a zvedla telefon. Věděla, že to bude Kalden.

„Haló?“ ohlásila se.

„Mae,“ řekl naléhavě, „tady Kalden. Neoslovuj mě jménem. Narafičil jsem to tak, že příchozí audio signál nefunguje.“

„Ne.“

„Mae. Prosím. Jde o život.“

Kalden měl nad ní takovou moc, až se styděla. Připadala si slabá a ovlivnitelná. Ostatní oblasti svého života měla pod kontrolou, ale už jen jeho hlas ji odzbrojoval a otvíral jí celé řadě špatných rozhodnutí. Za okamžik už byla zavřená v kabince na záchodě s vypnutým zvukem, a vtom jí zazvonil telefon.

„Někdo nás určitě sleduje,“ řekla.

„Nesleduje. Získal jsem nám trochu času.“

„Kaldene, co chceš?“

„Nesmíš to udělat. Tvůj návrh i pozitivní reakce, které vyvolal, to je poslední krok k Uzavření Kruhu, a to se nesmí stát.“

„O čem to mluvíš? O to přece jde. Jestli jsi tu tak dlouho, jak říkáš, víc než kdo jiný víš, že právě tohle je od samého začátku cílem Circlu. Je to přece kruh, ty hloupej. Musí být uzavřený.“

„Mae, toho se právě celou dobu bojíme, nebo aspoň já. Jakmile bude povinné mít účet u Circlu a jakmile bude vláda všechny služby poskytovat prostřednictvím Circlu, vznikne s tvou pomocí první tyranský monopol na světě. Připadá ti jako dobrý nápad, aby soukromá firma ovládala putování veškerých informací? Aby bylo povinné na jejich povel se něčeho účastnit?“

„Víš, co říkal Ty, viď?“

Mae zaslechla hlasité vzdychnutí. „Možná. Co říkal?“

„Že duše Circlu je demokratická. Že dokud nebudou mít všichni stejné možnosti, a to zadarmo, nikdo z nás není svobodný. Je to přinejmenším na několika dlaždicích po celém kampusu.“

„Mae. Dobře. Circle je fajn. A ten, kdo vymyslel TruYou, je

podle mě zlomyslný génius. Ale teď je potřeba to zarazit. Nebo rovnou rozbít."

„A co je ti vůbec po tom? Jestli se ti Circle nelíbí, tak proč neodejdeš? Já vím, že tu jen děláš špiona nějaké jiné firmě. Nebo Williamsonové. Nějakému potrhlému anarchistovi."

„Mae, o tohle mi jde. Ty přece víš, že to má dopad na všechny. Kdy jsi byla naposledy schopná nějak normálně kontaktovat rodiče? Společenská situace samozřejmě není ideální a ty máš jedinečnou možnost ovlivnit zásadní historické události. Stojíme ve středu, kolem kterého se otáčí historie. Představ si, že bys žila předtím, než se Hitler stal říšským kancléřem. Než Stalin ovládl východní Evropu. Nezbývá mnoho a budeme nad sebou mít další lačnou a zlovolnou říši, Mae. Rozumíš tomu?"

„Uvědomuješ si, jak šíleně to zní?"

„Mae, já vím, že za pár dní budete mít to velké shromáždění, kam lidi přicházejí s nápady a doufají, že je od nich Circle odkoupí."

„No a?"

„Bude se dívat spousta lidí. Musíme oslovit mladé a právě tohle bude zajímat hlavně mladé. Je to dokonalá příležitost. Přijdou i Mudrci. Potřebuju, abys té příležitosti využila a všechny varovala. Potřebuju, abys řekla: ‚Zamysleme se všichni nad tím, co Uzavření Kruhu znamená.'"

„Myslíš dokončení?"

„To je totéž. Co to bude znamenat pro občanské svobody, pro svobodu pohybu, jestli si všichni dál budou moct dělat, co chtějí, jestli dál budou volní."

„Jsi blázen. Nechce se mi věřit, že jsem –" Mae chtěla říct „se s tebou vyspala", ale už jen z toho pomyšlení se jí dělalo zle.

„Mae, nikdo by neměl mít takovou moc, jakou mají oni."

„Zavěšuju."

„Mae. Promysli si to. Budou o tobě psát písničky."

Zavěsila.

Když došla do Velkého sálu, hučelo to tu několika tisícovkami Circlanů. Zbytek kampusu měl zůstat na svých pracovištích, aby celý svět viděl, jak Demoxie funguje v rámci celé firmy. Circlané budou hlasovat od svých stolů, na tabletech a telefonech a někteří i retinálně. Síť záběrů ze SeeChange na obrazovce ve Velkém sále ukazovala nachystané Circlany v každém koutě každé budovy. V jednom z celé řady zingů Sharma vysvětlila, že jakmile Demoxie rozešle otázky, veškeré komunikační kanály jednotlivých Circlanů budou uzavřeny, dokud nezahlasují. *U nás je demokracie povinná!* prohlašovala a dodávala – a to Mae velmi těšilo –, že *Sdílet znamená milovat.* Mae plánovala hlasovat náramkem a slíbila divákům, že vezme v úvahu i jejich názor, pokud budou dostatečně rychlí. Sharma tvrdila, že hlasování by nemělo trvat déle než šedesát vteřin.

Pak se na obrazovce objevilo logo Demoxie a pod ním i první otázka.

1. Přáli byste si větší výběr vegetariánských obědů?

Publikum ve Velkém sále se rozesmálo. Sharma se svým týmem se rozhodli začít otázkou, kterou použili i na testování. Mae mrkla na zápěstí a zjistila, že několik set diváků poslalo smajl, a tak zvolila Ano a stiskla „odeslat". Podívala se na obrazovku a sledovala, jak Circlané hlasují. Za jedenáct vteřin bylo hotovo a výsledky byly sečteny. Osmdesát osm procent kampusu si přálo větší výběr vegetariánských jídel.

Od Baileyho přišel zing: *Budiž, stane se.*

Velký sál se otřásl potleskem.

Objevila se další otázka: *2. Měl by se den, kdy si s sebou do práce bereme své dcery, konat dvakrát ročně místo jednou?*

Odpověď byla známa během dvanácti vteřin. Čtyřicet pět procent souhlasilo. Bailey zingoval: *Zdá se, že jednou vám to stačí.*

Prezentace zatím zaznamenávala jasný úspěch a Mae se vyhřívala ve všeobecných blahopřáních, nejen z místnosti, ale

prostřednictvím náramku i od diváků z celého světa. Objevila se třetí otázka a diváci vybuchli smíchy.

3. John, Paul, nebo… Ringo?

Odpověď, jejíž získání zabralo šestnáct vteřin, probudila bouři překvapeného jásotu: Ringo zvítězil se 64 procenty hlasů. John a Paul získali skoro stejně, dvacet a šestnáct.

Čtvrtou otázku předcházela střízlivá instrukce: *Představte si, že by Bílý dům chtěl ničím nefiltrovaný názor voličů. A představte si, že máte přímou a okamžitou možnost ovlivnit americkou zahraniční politiku. Tentokrát nikam nepospíchejte. Jednou možná přijde den – a ten den by měl přijít –, kdy budou do takových záležitostí mluvit všichni Američané.*

Instrukce zmizela a vystřídala ji otázka:

4. Výzvědné služby zaměřily polohu teroristického vůdce Achmeda Mohameda Chalíla al-Hameda v řídce osídlené venkovské části Pákistánu. Měli bychom poslat bezpilotní letoun, aby ho zabil, vezmeme-li v úvahu mírné vedlejší škody?

Mae zalapala po dechu. Věděla, že je to jen na ukázku, ale ta moc pro ni byla skutečná. A připadala jí správná. Proč by se moudrost tří set milionů Američanů neměla brát v potaz, když jde o rozhodnutí, které se jich všech týká? Mae se zamyslela, zvažovala pro a proti. I ostatní Circlané zřejmě brali tuto odpovědnost stejně vážně. Kolik životů zůstane ušetřeno, když se al-Hameda podaří zabít? Dost možná tisíce, a svět se zbaví zlovolného muže. Zdálo se, že to riziko za takový výsledek stojí. Zahlasovala Ano. Kompletní výsledky byly známy po minutě a jedenácti vteřinách: 71 procent Circlanů byla pro vyslání bezpilotního letounu. Místnost ztichla.

Pak se objevila poslední otázka:

5. Je Mae Hollandová úžasná?

Mae se zasmála a diváci s ní, načež Mae zrudla, připadalo jí, že to už je trochu moc. Usoudila, že tentokrát hlasovat nemůže, protože jedna i druhá možnost by v jejím podání byla absurdní, a tak jen sledovala zápěstí. Po chvíli zjistila, že náramek zamrzl.

Brzy se jí na displeji otázka naléhavě rozblikala. *Hlasovat musí všichni Circlané,* hlásil náramek a ona si vzpomněla, že průzkum nelze dokončit, dokud svůj názor neoznámí všichni zaměstnanci. Protože jí připadalo hloupé o sobě tvrdit, že je skvěla, klikla na Ne a hádala, že bude jediná a všichni se zasmějí.

Ale když se po pár vteřinách objevily výsledky, zjistila, že nebyla jediná. Hlasování dopadlo v poměru devadesát sedm ku třem, takže podle drtivé většiny Circlanů skutečně úžasná byla. Když čísla vyskočila na obrazovce, diváci začali jásat a hrnuli se k ní a poplácávali ji po ramenou – pokus se podle nich ohromně podařil. Mae to vnímala taky tak. Věděla, že Demoxie funguje a její potenciál je neomezený. A taky věděla, že může mít dobrý pocit z toho, že devadesáti sedmi procentům kampusu připadá úžasná. Ale když vyšla ze sálu a kráčela po kampusu, nedokázala myslet na nic jiného než na ta tři procenta, kterým úžasná nepřipadá. Spočítala si to. Jestliže tu teď je 12 318 Circlanů – nedávno koupili filadelfský startup, který se specializuje na vytváření konkurence v oblasti levnějšího bydlení – a hlasovali všichni, tak to znamená, že 369 lidí si nemyslí, že je úžasná. Vlastně 368. Sama hlasovala záporně, a myslela si, že bude jediná.

Připadala si otupělá. Připadala si obnažená. Prošla posilovnou, prohlížela si zpocená těla střídající se na přístrojích a přemýšlela, kdo z nich byl proti. Tři sta šedesát osm lidí ji nenávidí. Byla zničená. Vyšla z posilovny a hledala klidné místo, aby si mohla všechno uspořádat v hlavě. Vyrazila na střechu nedaleko své bývalé kanceláře, kde jí Dan poprvé vykládal o tom, jaký důraz klade Circle na komunitu. Z místa, kde stála, to nebyl ani kilometr, ale ona nevěděla, jestli to ujde. Něco ji bodalo. Někdo ji bodal. Co to bylo za lidi? Co jim provedla? Neznali ji. Anebo znali? A co je to za člena komunity, který pošle nesmajla někomu, jako je Mae, někomu, kdo tak neúnavně pracuje s nimi, *pro ně*, když se to vezme kolem a kolem?

Snažila se nesesypat. Usmívala se, když potkávala jiné

Circlany. Přijímala jejich blahopřání a vděčnost a pokaždé si říkala, kdo z nich to nemyslí upřímně, kdo z nich hlasoval proti, každé stisknutí toho tlačítka jako stisknutí spouště. Ano, tak to bylo. Připadala si plná děr, jako kdyby do ní každý střelil, zezadu jako srab. Sotva se držela na nohou.

A pak, těsně předtím, než došla ke své bývalé budově, zahlédla Annie. Už několik měsíců spolu normálně nemluvily, ale v jejím výrazu okamžitě rozpoznala určitou lehkost, spokojenost. „Ahoj!“ zavolala, vrhla se k ní a mocně ji objala.

Mae zčistajasna zvlhly oči, a tak si je otřela a připadala si hloupě, spokojeně a zmateně. Veškeré smíšené pocity, které z Annie měla, byly na okamžik pryč.

„Máš se dobře?“ zeptala se.

„Mám. Mám. Děje se spousta skvělých věcí,“ řekla Annie. „Slyšelas o projektu PastPerfect?“

Mae z jejího hlasu vycítila cosi, co naznačovalo, že Annie mluví hlavně k publiku, které Mae viselo na krku. Mae spolupracovala.

„To podstatné už jsi mi říkala. Tak co je nového, Annie?“

Mae se sice dívala na Annie a tvářila se, jako by ji všechno, co říká, zajímalo, ale v duchu bloudila jinde: Hlasovala Annie proti? Třeba jen proto, aby jí trochu srazila hřebínek? A jak by ona dopadla v takovém průzkumu? Překonala by devadesát sedm procent? A dokázal by to vůbec někdo?

„Propána, Mae, spousta věcí. Jak víš, PastPerfect se vyvíjí už mnoho let. Dalo by se říct, že pro Eamona Baileyho je to srdcová záležitost. Napadlo ho využít moc internetu, Circlu a miliard jeho členů, a pokusit se zaplnit mezery v minulosti jednotlivých lidí a historii obecně.“

Když Mae viděla, jak se kamarádka snaží, nemohla se nepokusit jejímu zářivému nadšení vyrovnat.

„Fíha, to zní báječně. Když jsme spolu naposledy mluvily, hledali jste někoho, kdo by chtěl poznat své předky. Našli jste někoho takového?“

„Jsem ráda, že se ptáš, Mae. Toho dobrovolníka jsme našli, a jsem jím já."

„Aha, takže jste ještě nikoho nevybrali?"

„Kdepak," opáčila Annie tišeji a najednou zněla víc jako skutečná Annie. Pak se zase rozzářila a hlas zvedla o oktávu výš. „Jsem to já!"

Mae už si zvykla, že nemá smysl s odpovědí spěchat – transparentnost ji naučila vážit každé slovo –, a místo aby řekla, že čekala nějakého nováčka bez zkušeností, nebo nějakého snaživce, který si chce polepšit PartiRank nebo si chce šplhnout u Mudrců, uvědomila si, že Annie má dojem, že potřebuje trochu postrčit a zase získat náskok. A proto se přihlásila.

„Ty ses přihlásila dobrovolně?"

„Ano, přesně tak," přitakala Annie a dívala se skrz Mae kamsi do dálky. „Čím víc jsem toho o projektu věděla, tím víc jsem chtěla být první. Jak ty jistě víš, ale tví diváci možná ne, moje rodina sem přijela na lodi *Mayflower*" – tady obrátila oči v sloup – „a sice jsme jako rod měli chvíle, kdy se toho dělo docela dost, spoustu toho pořád ještě nevím."

Mae nebyla schopná slova. Annie se zbláznila. „A všichni souhlasí? Rodiče například?"

„Mají obrovskou radost. Odjakživa jsou pyšní na to, odkud pocházíme, a možnost podělit se o to s ostatními a přitom se třeba něco dozvědět o dějinách naší země se jim zalíbila. Když už mluvíme o rodičích, jak se mají vaši?"

Kristepane, to je divné, pomyslela si Mae. Celá ta věc měla spoustu vrstev, ale zatímco je v duchu počítala, zkoumala a pojmenovávala, obličejem a ústy musela pokračovat v rozhovoru.

„Dobře, děkuju," odvětila, přestože ona i Annie věděly, že s nimi už několik týdnů nemluvila. Po jedné sestřenici jí vzkázali, jak jsou na tom zdravotně, prý dobře, ale odjeli z domu, „utekli", jak sami napsali, a Mae si prý nemá o nic dělat starosti.

Mae ukončila rozhovor s Annie a pomalu se zamženými

myšlenkami kráčela kampusem a věděla, že Annie je spokojená s tím, jak svou novinku sdělila světu, a navíc trumfla a venkoncem zmátla Mae, to vše během jediného letmého setkání. Annie se stala středobodem projektu PastPerfect, a Mae o tom ani nevěděla, takže vypadala jako hlupák. O to Annie samozřejmě šlo. Jenže proč vůbec *Annie*? Nedávalo smysl, že by šli za ní, bylo by přece o tolik jednodušší požádat Mae. Ta už přece žila transparentně.

Mae došlo, že si o to Annie řekla. Škemrala o to u Mudrců. Umožnila jí to její prominentní pozice. Takže Mae k nim neměla tak blízko, jak si myslela. Annie pořád měla výsadní postavení. A zase ten její původ, náskok ve všem, nejrůznější prastaré výhody, kterých si užívala, to všechno Mae odsouvalo na druhé místo. Neustále druhá, jako by byla mladší sestřička, jež nikdy nedostala šanci porazit staršího, vždycky staršího sourozence. Mae se snažila zachovat klid, ale na zápěstí jí chodily zprávy, z nichž bylo zcela jasné, že diváci její smutek a zmatení vnímají.

Potřebovala se nadechnout. Potřebovala si všechno promyslet. Ale hlavou jí vířilo příliš mnoho věcí. Annie a její absurdní hráčství. Ten směšný PastPerfect, který měla dělat Mae. Bylo to proto, že její rodiče sešli z cesty? A kde vůbec jsou? Proč sabotují všechno, o co se Mae snaží? Jenže o co se vůbec snaží, když tři sta šedesát osm Circlanů hlasuje proti ní? Tři sta šedesát osm lidí, kteří ji zjevně nenávidí, dost na to, aby stiskli tlačítko a svou nenávist odeslali přímo jí s vědomím, že se o tom okamžitě dozví. A co ta buněčná mutace, na kterou ji upozornil ten skotský vědec? Rakovinná mutace, která v ní dost možná probíhá a kterou sama způsobila špatným stravováním? Vážně to tak bylo? A krucinál, pomyslela si Mae a hrdlo se jí stáhlo, vážně poslala nesmajla skupině po zuby ozbrojených guatemalských milicionářů? Co když tu mají konexe? V Kalifornii je určitě spousta Guatemalců a ti si jistě rádi pořídí trofej, jako je Mae, a potrestají ji za její kritiku. Do prdele, pomyslela si.

Kurvadrát. Zvedala se v ní bolest, rozpínala svá černá křídla. A pocházela hlavně od těch 368 lidí, kteří ji tak nenáviděli, že by se jí nejradši zbavili. Poslat nesmajla do Střední Ameriky byla jedna věc, ale udělat totéž někomu v kampusu? Kdo by provedl něco takového? Proč je na světě tolik zloby? A pak jí v krátkém rouhačském okamžiku napadlo, že vlastně nechce vědět, co si lidi myslí. Pak přišla další, ještě víc rouhačská myšlenka, že toho má v hlavě zkrátka příliš moc. Že množství informací, dat, soudů a opatření bylo zkrátka příliš velké, že má kolem sebe moc lidí a jejich tužeb, názorů a bolesti, a to všechno se neustále sbírá, hromadí, přidává a narůstá, a navíc se to tváří, že takhle je všechno přehlednější a zvladatelnější – zkrátka je toho na ni moc. Vlastně ne. Ne, tak to není, pravila ji lepší část jejího mozku. Ne. Jen tě bolí názor těch 368 lidí. Taková je pravda. Těch 368 hlasů proti jí ublížilo. Všichni by byli radši, kdyby byla mrtvá. Kéž by se o tom vůbec nedozvěděla. Kéž by se mohla vrátit k životu před těmi třemi procenty, kdy mohla procházet kampusem, mávat, usmívat se, jen tak rozmlouvat, jíst, udržovat kontakt s lidmi a přitom nevědět, co se skrývá hluboko v srdcích těch tří procent. Hlasovat proti ní, stisknout to tlačítko, to byla vlastně vražda. Zastřelili ji. Na zápěstí se jí střídaly desítky znepokojených zpráv. S pomocí SeeChange v kampusu si diváci všímali, že stojí jako solný sloup, tvář zkroucenou do rozzuřeného, zoufalého šklebu.

Musela něco podniknout. Došla do PoZ, zamávala na Jareda a zbytek a zalogovala se do fronty.

Během pár minut vyřešila problém malého šperkaře z Prahy, podívala se na jeho webové stránky, a protože ji jeho práce zaujala, zmínila se o tom v zingu, který dosáhl astronomického Konverzního koeficientu a Prodejního potenciálu celých 52 098 eur. Pomohla velkoobchodníkovi s nábytkem z udržitelných zdrojů v Severní Karolíně. Firma jménem Design for Life pak chtěla, aby vyplnila zákaznický průzkum, který byl vzhledem k jejímu věku a příjmu obzvlášť důležitý – potřebo-

vali znát co nejvíc názorů od lidí v její demografické skupině. Vyplnila dotazník a okomentovala několik fotek, které jí poslala kolegyně z Design for Life, Sherilee Fronteauová. Byl na nich její syn na prvním tee-ballovém tréninku. Sherilee jí pak poslala děkovnou zprávu a pozvala ji, ať někdy přijede do Chapel Hillu, seznámí se s Tylerem osobně a ochutná pořádné grilované maso. Mae souhlasila a měla dobrý pocit z toho, že má novou kamarádku na opačném pobřeží. Pak si přečetla další zprávu, tentokrát od Jerryho Ulricha, který v michiganském Grand Rapidu provozoval firmu na chladírenská auta. Chtěl, aby Mae všem přeposlala zprávu o službách, které jeho společnost nabízí, protože se snaží trochu prosadit v Kalifornii a ocení každou pomoc. Mae mu zazingovala, že to řekne všem, které zná, a začne svými 14 611 002 followery. Na to jí odpověděl, že ho to moc těší a že vítá komentáře i objednávky všech těch 14 611 002 lidí – 1 556 Jerryho hned pozdravilo a slíbilo, že i oni se o něm zmíní. Nadšený ze záplavy zpráv, které mu chodily, se Jerry optal, jestli by jeho neteř, která bude na jaře končit na Michiganské univerzitě, nemohla pracovat v Circlu, byl to její sen. Zajímal se, jestli by se měla přestěhovat na západ, aby byla blíž, nebo jestli stačí, když pošle životopis. Mae ho nasměrovala na personální oddělení a poradila mu, co věděla z vlastní zkušenosti. Přidala si jeho neteř mezi kontakty a poznačila si, že má sledovat, jak se jí daří, jestli sem skutečně bude chtít nastoupit. Jeden zákazník, Hector Casilla z Orlanda na Floridě, jí pověděl, že ho zajímá chov ptactva, a poslal jí pár fotografií, které se jí moc líbily a přidala si je do cloudu. Hector ji poprosil, aby je ohodnotila, protože si ho pak třeba všimnou v jedné fotografické skupině, do níž se snaží dostat. Ohodnotila je a on byl nadšený. Po pár minutách se prý někdo z té skupiny podivil, že o jeho práci vědí až v Circlu, a Hector jí znovu děkoval. Poslal jí pozvánku na zimní skupinovou výstavu v Miami Beach, které se taky zúčastní, a Mae slíbila, že jestli bude mít v lednu tím směrem

cestu, rozhodně se přijde podívat. Hector, který si možná špatně vyložil její zájem, ji mezitím propojil s neteří Natalií, která měla čtyřicet minut cesty od Miami penzion a rozhodně by jí nabídla skvělou cenu, kdyby se Mae rozhodla přijet – vítáni jsou samozřejmě i její přátelé. Natalia jí pak poslala zprávu s cenami ubytování, které se prý dají upravit, pokud se zdrží déle. Po chvíli jí poslala ještě dlouhou zprávu plnou odkazů na články a fotky z Miami a okolí, z nichž bylo patrné, co všechno se tu dá v zimě podnikat – rybaření, vodní skútry, tancování. Mae pracovala dál, cítila v sobě tu známou trhlinu, vnímala rostoucí tmu, ale snažila se ji překonat a zabít, ale pak si všimla, kolik je hodin: 22.32.

Strávila v PoZ víc než dvě hodiny. Došla na ubytovnu. Bylo jí už mnohem líp, byla o moc klidnější. V posteli našla Francise, na tabletu vkládal svůj obličej do svých oblíbených filmů. „Koukni se," pobídl ji a ukázal jí sekvenci z akčního filmu, kde místo Bruce Willise teď hrál Francis Garaventa. Software byl skoro dokonalý, pochlubil se jí, a zvládne ho i malé dítě. Circle ho právě koupil od malé firmy, kterou provozují tři Dánové kousek od Kodaně.

„Zítra uvidíš další novinky," řekl jí a Mae si vzpomněla na prezentaci. „Bude to sranda. Někdy mají dokonce docela dobré nápady. A když už je řeč o dobrých nápadech…" Nato ji stáhl k sobě, políbil ji, přitiskl si k sobě její boky a chvíli se zdálo, že je čeká skutečný erotický zážitek, ale zrovna když mu svlékala triko, všimla si, že sevřel víčka a cukl sebou, a věděla, že už je hotový. Když se převlékl a vyčistil si zuby, chtěl po Mae hodnocení. Dala mu sto.

Mae otevřela oči. Bylo 4.17. Francis spal zády k ní, nevydal ani hlásku. Zavřela oči, ale nedokázala myslet na nic než na těch 368 lidí, kteří – a teď to bylo zcela jasné – by byli nejradši, kdyby se nikdy nenarodila. Potřebovala zpátky do PoZ. Posadila se.

„Co se děje?“ zeptal se Francis.

Obrátila se a zjistila, že se na ni dívá.

„Nic. Jen myslím na to včerejší hlasování.“

„Z toho si nic nedělej. Je to jen pár set lidí.“

Natáhl k ní ruku a chtěl ji pohladit po zádech, ale jak byl daleko, jen se jí tak otřel kolem pasu.

„Ale kdo to je?“ namítla Mae. „Teď budu chodit po kampusu a nebudu vědět, kdo by se mě nejradši zbavil.“

Francis se posadil. „Tak to zjisti, ne?“

„Co mám zjistit?“

„Kdo hlasoval proti. Kde si myslíš, že jsi? V osmnáctém století? Tady jsi v Circlu. Můžeš si zjistit, kdo ti poslal nesmajla.“

„Ono je to transparentní?“

Mae si okamžitě připadala hloupě, že se ptá.

„Mám se ti podívat?“ nabídl se Francis a za pár vteřin už měl v ruce tablet. „Tady máš seznam. Je veřejný – to patří k Demoxii.“ Zamžoural na seznam. „Aha, no tohle mě nepřekvapuje.“

„Co?“ zajímala se Mae a srdce jí poskočilo. „Kdo?“

„Pan Portugalec.“

„Alistair?“

Mae hořela hlava.

„Parchant,“ ucedil Francis. „To je jedno. Srát na něj. Chceš celý seznam?“ Francis obrátil tablet k ní, ale ona instinktivně zavřela oči a couvala pryč. Zůstala stát v koutě s obličejem v dlaních.

„Páni,“ řekl Francis. „Není to nějaké vzteklé zvíře. Je to jen seznam jmen.“

„Přestaň,“ zaprosila Mae.

„Většina těch lidí to tak vlastně ani nemyslí. A o některých vím, že tě mají rádi.“

„Přestaň. Nech toho.“

„No dobře, dobře. Mám to zavřít?“

„Prosím.“

Francis poslechl.

Mae odešla do koupelny a zavřela za sebou dveře.

„Mae?“ Francis stál za dveřmi.

Pustila sprchu a svlékla se.

„Můžu dál?“

Pod proudem vody se uklidnila. Natáhla se ke zdi a rozsvítila. Usmála se vlastní reakci, připadala jí hloupá. Samozřejmě že bylo hlasování veřejné. Ve skutečné, čistší demokracii se lidé nemusejí bát hlasovat, a co je důležitější, nemusí se bát si za svou volbou stát. Teď bylo na ní, aby zjistila, kdo proti ní něco má, a získat je na svou stranu. Možná ne hned. Potřebovala chvíli, aby se na to připravila, ale dozví se to – musí se to dozvědět, je to její povinnost –, a jakmile to bude vědět, čeká ji snadný a poctivý úkol těch 368 lidí napravit. Pokyvovala hlavou a usmála se, když si uvědomila, že je sama ve sprše a kýve si. Ale nemohla si pomoct. Elegance a ideologická čistota Circlu i skutečné transparentnosti jí dodávala klid a hřejivý pocit logiky a řádu.

Dívat se na tu sešlost bylo jako dívat se na duhu z mládí, kudrlin a pih, a taky modrých, zelených a hnědých očí. Všichni seděli, nakláněli se dopředu a zářili. Každý z nich měl čtyři minuty na prezentaci svého nápadu porotě, v níž seděl i Bailey a Stenton. Už byli v místnosti a zaujatě něco probírali s ostatními z Velké čtyřicítky a s Tyem, který se s nimi spojil přes video feed. Seděl někde jinde, v prázdné bílé místnosti, na sobě svou velkou mikinu, a bez patrného zájmu se díval do kamery a do místnosti. A stejně jako zbylé Mudrce a všechny ostatní výše postavené Circlany, chtěli mladí udělat dojem i na něj. V určitém slova smyslu byli jeho dětmi: všechny motivoval jeho úspěch, jeho mládí, jeho schopnost dotáhnout nápady do konce, a při tom všem zůstat sám sebou, být úplný blázen, a přitom si zachovávat svou horečnou produktivitu. Chtěli dosáhnout téhož a toužili i po penězích, které k tomu patří.

O tomhle shromáždění předtím mluvil Kalden. Podle něj bude mít největší publikum a právě tady by měla Mae všem

divákům sdělit, že Kruh se nesmí uzavřít, že Uzavření by vedlo k jakémusi armageddonu. Od toho rozhovoru na záchodě se jí neozval, a byla za to ráda. Teď si byla víc než kdy jindy jistá, že je to nějaký hacker nebo špion, někdo od rádoby konkurence, kdo se snaží Mae a kdovíkoho ještě obrátit proti společnosti, rozvrátit ji zevnitř.

Vytřásla všechny myšlenky na něj z hlavy. Věděla, že prezentace bude příjemná. Takhle začínaly desítky Circlanů: přišli do kampusu, představili svůj nápad, Circle ho na místě koupil a autor nápadu byl přijat. Mae věděla, že takhle začínal i Jared a Gina. Byl to jeden z těch velkolepějších způsobů, jak do firmy nastoupit: přinést nápad, prodat ho a za odměnu dostat místo, akcie a realizaci svého nápadu.

Mae to všechno vysvětila svým divákům, než se všichni usadili. Sešlo se zhruba padesát Circlanů, Mudrci, Velká čtyřicítka a pár asistentů a proti nim řada aspirantů. Několika z nich ještě nebylo ani dvacet a všichni seděli a čekali, až na ně přijde řada.

„Bude to moc zajímavé," vykládala Mae divákům. „Jak víte, toto shromáždění vysíláme dnes poprvé. Mrkla na zápěstí. Dívalo se 2,1 milionu lidí, ale ona čekala, že to číslo rychle vzroste.

Prvnímu studentovi, jmenoval se Faisal, bylo nanejvýš dvacet. Kůže se mu leskla jako lakované dřevo a jeho návrh byl nesmírně prostý: místo nekonečných žabomyších válek o to, jestli sledovat, nebo nesledovat, jak a za co zákazníci utrácejí peníze, co takhle se s nimi domluvit? Pokud velmi žádoucí zákazníci souhlasí, že budou na všechny nákupy používat CircleMoney a že dají záznamy o svých zvyklostech a preferencích k dispozici CirclePartners, tak jim Circle poskytne slevy a věrnostní body a na konci každého měsíce jim vrátí část utracených peněz. Bude to jako nalétané míle za to, že budou používat stejnou kreditní kartu.

Mae věděla, že ona sama se do takového projektu zapojí,

a předpokládala, že podobně se rozhodnou i miliony dalších lidí.

„Velmi zajímavé," ozval se Stenton a později Mae zjistila, že když odpoví takhle, rozhodl se nápad koupit a jeho autora zaměstnat.

Druhý návrh přednesla asi dvaadvacetiletá černoška. Jmenovala se Belinda a tvrdila, že její plán pomůže vymýtit rasové profilování mezi policisty nebo pracovníky letištní ochranky. Mae začala přikyvovat. Tohle měla na své generaci nejradši – schopnost vnímat možnosti, jak využít Circle ke zlepšení sociální spravedlnosti. Belinda pustila záznam rušné městské ulice. Ke kameře a od ní chodilo několik set lidí, kteří netušili, že je někdo natáčí.

„Den co den policisté zastavují řidiče za přestupek, kterému se říká ‚černá kůže za volantem' nebo ‚hnědá kůže za volantem'," vykládala Belinda nevzrušeně, „a den co den na ulici zastavují mladé Afroameričany, tisknou je ke zdi, prohledávají je a obírají je o jejich práva a důstojnost."

Mae si letmo vzpomněla na Mercera a zalitovala, že to neslyší. Ano, některé způsoby využití internetu jsou poněkud bezohledné a komerční, ale na každý komerční způsob jsou tři takové, jako je tenhle, proaktivní způsoby využití technologie ke zlepšení stavu lidstva.

Belinda pokračovala: „Tato praxe jen vzbuzuje animozitu mezi policií a barevnými menšinami. Vidíte tyhle lidi? Jsou to převážně barevní mladí muži. Kolem projede policejní hlídka a automaticky jsou všichni podezřelí, je to tak? Každého z nich můžou na místě zastavit, prohledat a ponížit. Ale nemusí to tak být."

Najednou v davu tři muži oranžově a červeně zasvítili. Šli dál, chovali se normálně, ale jako by na ně mířil barevný reflektor.

„Ti tři muži, které vidíte, jsou recidivisté. Oranžová znamená lehčí zločince – lidi odsouzené za drobné krádeže, přecho-

vávání drog, nenásilné zločiny většinou bez obětí.“ Dva muži v záběru byli obarvení na oranžovo. Ke kameře se ale blížil i nevinně vyhlížející padesátník, od hlavy k patě červeně zářící. „Červená barva znamená násilné zločiny. Tento muž byl odsouzen za ozbrojenou loupež, pokus o znásilnění a opakované útoky.“

Mae se podívala na Stentona. Tvářil se fascinovaně, ústa maličko pootevřená.

Belinda pokračovala. „Vidíme to, co by viděl policista, kdyby měl k dispozici SeeYou. Je to jednoduchý systém, který funguje na každém retinálním zařízení. Policista nemusí ani hnout prstem. Prohlédne si dav a okamžitě vidí všechny, kteří v minulosti spáchali nějaký zločin. Představte si, že jste policajt v New Yorku. Město s osmi miliony lidmi je pro vás najednou mnohem zvladatelnější, když víte, kam zaměřit svou energii.“

Stenton se ozval. „A jak dostanou ty informace? Nějakým čipem?“

„Možná,“ odvětila Belinda. „Může to být klidně čip, jestli se to podaří zavést. Ještě jednodušší by byl kroužek. Kroužky na nohu se používají už desítky let. Stačí je upravit tak, aby je retinální zařízení dokázalo přečíst a aby bylo možné sledovat jejich polohu. Samozřejmě,“ pokračovala a laskavě se usmála na Mae, „můžete použít i Francisovu technologii a zavádět jim čipy. Ale to by chtělo asi nějakou úpravu legislativy, jestli se nepletu.“

Stenton se opřel. „Možná ano, možná ne.“

„To by pochopitelně bylo ideální,“ řekla Belinda. „A čip by byl nastálo. Navždy bychom věděli, kdo spáchal nějaký zločin, kdežto kroužek se dá poškodit nebo úplně sundat. A určitě by se ozvaly hlasy, které by požadovaly, aby se kroužek po nějaké době odstraňoval a zločincům se dostalo odpuštění.“

„To se mi vůbec nelíbí,“ opáčil Stenton. „Komunita má právo vědět, kdo spáchal zločin. Dává to smysl. Už desítky let

se tak zachází se sexuálními devianty. Každý, kdo spáchá sexuálně motivovaný zločin, je automaticky zapsán do rejstříku. Adresa jeho bydliště je veřejně známá a on sám se musí všem v okolí představit, aby ostatní věděli, kdo mezi nimi žije."

Belinda přikyvovala. „Přesně tak. Samozřejmě. Nenapadá mě teď lepší slovo, ale zločince si zkrátka označíme a od té chvíle policisté místo aby jezdili po ulicích a šacovali každého, kdo má černou nebo hnědou kůži nebo volné kalhoty, budou používat retinální aplikaci, která notorické delikventy označí barvami – žlutou lehké zločiny, oranžovou nenásilné, ale trochu nebezpečnější činy a červenou násilné zločiny."

Stenton se mezitím naklonil dopředu. „Dovedeme to ještě o krok dál. Výzvědné služby si můžou okamžitě vytvořit síť všech kontaktů podezřelého. Za pár vteřin. Mohli bychom také pozměnit barevné schéma, abychom zahrnuli i *společníky* pachatelů, přestože sami nebyli nikdy zatčeni nebo odsouzeni. Jak víte, mnoho mafiánských bossů nikdy nikdo neodsoudí."

Belinda horečně přikyvovala. „Ano. To je naprostá pravda," přitakávala. „V takových případech bychom danou osobu označovali nějakým mobilním zařízením, protože bychom neměli dostatečný důvod pro povinný čip nebo kroužek."

„Správně, správně," řekl Stenton. „Ten návrh nabízí spoustu možností. Hned máme o čem přemýšlet. To mě zajímá."

Belinda se rozzářila, posadila se a s předstíranou nenuceností se usmála na Garetha, který byl na řadě. S nervózním mrkáním vstal, byl to vysoký blonďatý muž, a když se na něj upřela pozornost všech zúčastněných, ostýchavě a křivě se zazubil.

„Víte, já jsem měl podobný nápad jako Belinda. Když jsme zjistili, že pracujeme na podobných projektech, navázali jsme spolupráci. Hlavním společným rysem je náš zájem o bezpečnost. Můj plán by podle mě vymýtil zločinnost blok po bloku, čtvrť po čtvrti."

Stoupl si před obrazovku a promítl malou čtvrť o čtyřech blocích, dohromady pětadvacet domů. Světle zelené čáry ozna-

čovaly domy a bylo vidět dovnitř. Mae to připomínalo záběry z termokamery.

„Je to postavené na modelu sousedské domobrany, kde skupinky obyvatel samy hlídají své okolí a hlásí veškeré podezřelé chování. S programem NeighborWatch – to jméno jsem vymyslel já, ale samozřejmě ho můžeme změnit – využijeme moc SeeChange a v širším slova smyslu i Circlu a v každé čtvrti, která se plně zapojí, takřka znemožníme spáchání jakéhokoli zločinu."

Stiskl tlačítko a domy byly najednou plné postav, dvě, tři nebo čtyři v každé budově, všechny zbarvené modře. Pohybovaly se v digitálních kuchyních, ložnicích i na dvorcích."

„Jak vidíte, tady máme obyvatele čtvrti, jak tráví běžný den. Všichni jsou modří, protože se zaregistrovali do programu NeighborWatch a jejich otisky, sítnice, telefony i tělesná data jsou uloženy v systému."

„Tohle si může zobrazit každý z obyvatel?" zajímal se Stenton.

„Přesně tak."

„Panečku," poznamenal Stenton. „Už teď mě to zaujalo."

„Takže jak vidíte, v celé čtvrti je všechno v pořádku. Jsou tu všichni, kteří tu mají být. Ale teď vidíme, co se stane, když přijde někdo cizí."

Objevila se červená silueta a došla ke dveřím jednoho z domů. Gareth se obrátil k publiku a zdvihl obočí.

„Systém tohoto muže nezná, proto je červený. Každý nový člověk, který sem přijde, automaticky spustí počítač. Všichni sousedé dostanou na domácí i mobilní zařízení upozornění, že přišel nový návštěvník. Zpravidla to není nic zásadního, za někým přišel kamarád nebo strýc. Ale v každém případě vidíte, že je tu někdo nový a kde je."

Stenton se opíral, jako by věděl, jak to bude pokračovat, a chtěl to trochu popohnat. „Předpokládám, že existuje způsob, jak ho neutralizovat."

„Ano. Lidé, za nimiž přišel na návštěvu, můžou poslat sys-

tému zprávu, že patří k nim, a identifikovat ho: ‚To je strýček George.‘ Nebo to můžou udělat předem. Takže i on je pak modrý.“

Strýc George na obrazovce zmodral a vešel do domu.

„Takže je zase všechno v pořádku.“

„Pokud nepřijde někdo, kdo má skutečně zlé úmysly,“ pobídl ho Stenton.

„Správně. V těch ojedinělých případech, kdy přijde někdo takový…“ Na obrazovce se objevila červená postava, bloudila kolem domu a nahlížela do oken. „V takových případech se o tom všichni dozvědí. Zjistí, kde je, a buď se můžou schovat a zavolat policii, nebo ho konfrontovat, případně cokoli jiného.“

„Výborně. Moc hezké,“ pochválil ho Stenton.

Gareth se rozzářil. „Děkuju. A Belinda mi vnukla myšlenku, že by se delikventi automaticky a za všech okolností zobrazovali oranžově nebo červeně. Nebo nějakou jinou barvou, která by značila, že jsou obyvatelé dané oblasti, ale zároveň byli v minulosti odsouzeni za nějaký zločin.“

Stenton přikývl. „Máte právo to vědět.“

„Přesně tak,“ řekl Gareth.

„Zdá se, že by se tím vyřešil jeden z problémů SeeChange,“ poznamenal Stenton, „že ačkoli můžeme umístit kameru kamkoli, ne každý může sledovat všechno. kdo se ve tři hodiny ráno dívá například na záběry z kamery číslo 982?“

„Správně,“ přitakal Gareth. „V mém systému jsou kamery jen jednou ze součástí. Systém barev informuje o tom, kdo do čtvrti nepatří, takže stačí sledovat barevně vyznačené anomálie. Háček je samozřejmě v tom, jestli by takový systém nenarušoval právo na soukromí.“

„V tom problém nevidím,“ odpověděl Stenton. „Máte právo vědět, kdo bydlí ve vaší ulici. Jaký je rozdíl mezi tímhle a tím, když se všem v ulici dojdete představit? Jde jen o pokročilejší a důkladnější verzi pořekadla ‚Dobrý plot dělá dobré sousedy‘. Podle mého názoru by se tímhle způsobem podařilo vymýtit

téměř veškeré zločiny spáchané lidmi, kteří do dané komunity nepatří."

Mae mrkla na náramek. Nedokázala spočítat, kolik diváků se zasazuje za Belindin i Garethův projekt, ale byly jich stovky. Ptali se kde, kdy a kolik to bude stát.

Ozval se Bailey. „Jedinou nezodpovězenou otázkou zůstává, co když zločin spáchá někdo zevnitř komunity. Někdo přímo z domu?"

Belinda i Gareth se podívali na hezky oblečenou ženu s velmi krátkými černými vlasy a stylovými brýlemi. „To je asi otázka pro mě." Vstala a uhladila si černou sukni.

„Jmenuju se Finnegan a řešila jsem domácí násilí na dětech. Já sama jsem jako dítě byla obětí domácího násilí," dodala a chvíli počkala, než to všem dojde. „A tomuto zločinu se velmi těžko předchází, vzhledem k tomu, že pachatelé samozřejmě patří do rodiny, že? Ale pak jsem si uvědomila, že veškeré potřebné nástroje už máme v rukou. Za prvé, většina lidí už má nějaký monitor, který sleduje, když jejich rozčilení dosáhne nebezpečné úrovně. Pokud tento nástroj spárujeme se standardními pohybovými senzory, okamžitě se dozvíme, když se bude dít nebo bude hrozit něco nebezpečného. Dám vám příklad. Nainstalujeme pohybový senzor do kuchyně. Takové senzory se často používají v továrnách nebo profesionálních kuchyních, aby bylo vidět, jestli dělník nebo kuchař provádí zadaný úkol standardním způsobem. Jestli se nepletu, v mnoha odděleních je používá i Circle."

„Ano, je to tak," přisvědčil Bailey a z místnosti se ozval smích.

„Na tuhle technologii máme dokonce patent," vysvětlil Stenton. „To jsi věděla?"

Finnegan zrudla v obličeji a zjevně se rozhodovala, jestli zalhat, nebo ne. Může říct, že to věděla?

„To jsem netušila," přiznala, „ale jsem moc ráda, že to vím."

Na Stentona její klid evidentně udělal dojem.

„Jak víte," pokračovala, „na pracovištích vás v případě odchylky od zavedených pohybů nebo procesů počítač upozorní, na co jste zapomněli, případně zaznamená chybu pro potřeby vedení. Tak jsem si řekla, že bychom stejnou technologii mohli použít i doma, zvlášť v rizikových domácnostech, k zaznamenání jakéhokoli nenormálního chování."

„Takový detektor kouře, jen na lidi," poznamenal Stenton.

„Správně. Detektor kouře se spustí, když zaznamená sebemenší nárůst obsahu oxidu uhličitého. Základní myšlenka je stejná. Umístila jsem senzor i sem do místnosti a chci vám ukázat, jak vidí."

Na obrazovce za ní se objevila postava, která připomínala Finnegan, jen bez charakteristických rysů – modrá silueta, která dělala stejné pohyby jako ona.

„Tohle jsem já. Sledujte moje pohyby. Když tu budu jen chodit, senzory to budou považovat za normální."

Silueta za ní zůstávala modrá.

„Když budu krájet rajčata," řekla Finnegan a napodobila krájení, „bude to vypadat stejně. To je taky normální."

Silueta byla dál modrá a dál opakovala její pohyby.

„Teď se podívejte, co se bude dít, když udělám něco agresivního."

Finnegan prudce zvedla ruce a máchla jimi, jako by bila dítě. Silueta na obrazovce okamžitě zoranžověla a ozval se hlasitý alarm.

Rychlé rytmické skřeky byly na prezentaci až příliš hlasité. Mae se podívala na Stentona, který seděl s vyvalenýma očima.

„Vypni to," řekl a bylo vidět, že sotva zvládá vztek.

Finnegan ho neslyšela a pokračovala v prezentaci, jako by to k ní patřilo a bylo to přijatelné. „Takhle zní ten alarm a –"

„Vypni to!" zahulákal Stenton a tentokrát už ho Finnegan slyšela. Honem začala na tabletu hledat správné tlačítko.

Stenton se díval do stropu. „Odkud jde ten zvuk? Jak to, že je tak hlasitý?"

Alarm vyřvával dál. Polovina lidí v místnosti si zakrývala uši.

„Vypni to, nebo odsud jdeme pryč," nakázal jí Stenton a vstal, rty hněvivě stažené.

Finnegan konečně našla správné tlačítko a alarm ztichl.

„To byla chyba," řekl Stenton. „Lidi, kterým prezentuješ, nikdy nesmíš trestat. Je ti to jasné?"

Finnegan se vyděšené oči zalévaly slzami. „Ano, je."

„Stačilo říct, že se spustí alarm. Nepotřebovali jsme ho slyšet. To máš ode mě jako ponaučení."

„Děkuju," hlesla s rukama propletenýma tak, až jí zbělely klouby. „Mám pokračovat?"

„Já nevím," odvětil Stenton, pořád rozzuřený.

„Jen pokračuj, Finnegan," pobídl ji Bailey. „Ale rychle."

„Dobře," pípla roztřeseným hlasem. „Jde o to, že senzory budou nainstalované ve všech místnostech a naprogramované tak, aby poznaly, co je v normě a co už ne. Jakmile se stane něco nestandardního, spustí se alarm, což v ideálním případě samo o sobě pachatele zastaví nebo zbrzdí. Zároveň se o situaci dozví úřady. Dá se to nastavit tak, aby systém upozornil také sousedy, protože jsou nejblíž a mají největší šanci okamžitě zasáhnout a pomoct."

„Tak jo. Chápu," řekl Stenton. „Budeme pokračovat." Stenton myslel pokračovat s další prezentací, ale Finnegan s obdivuhodným odhodláním mluvila dál.

„Samozřejmě pokud zkombinujete všechny tyto technologie, snadno zajistíte uplatnění určitých norem chování v jakémkoli kontextu. Vezměte si kupříkladu věznice nebo školy. Já chodila na střední školu, kde byly čtyři tisíce studentů a jen dvacet z nich dělalo potíže. Dovedu si představit, že kdyby učitelé měli retinální zařízení a červeně označené studenty by poznali hned a na dálku – velká část nežádoucího chování by se tím vymýtila rovnou. O zbytek by se pak postaraly senzory."

Stenton už se zase opíral, palce zaháknuté v poutcích na kalhotách. Uklidnil se. „Mně se zdá, že se tolik zločinů a pro-

blémů děje proto, že toho máme na sledování příliš. Moc míst, moc lidí. Pokud se dokážeme víc zaměřit na to, abychom izolovali výtržníky, a vymyslíme způsob, jak je lépe označit a sledovat, ušetříme nekonečné množství času a energie."

„Přesně tak," přisvědčila Finnegan.

Stenton zjihl a pohledem na tablet se přesvědčil o tomtéž, co na zápěstí viděla Mae: Finnegan a její program byly nesmírně populární. Nejzásadnější zprávy chodily od obětí různých zločinů: od žen a dětí, které se setkaly s domácím násilím. *Kéž by něco takového existovalo před deseti patnácti lety. Konečně,* říkali všichni tak či onak. *Takové hrůzy už se nikdy nebudou opakovat.*

Když se Mae vrátila ke svému stolu, našla na něm vzkaz od Annie. „Mohly bychom se sejít? Jen mi napiš ‚teď', až budeš mít čas, a sejdeme se na záchodě."

O deset minut později už Mae seděla ve své obvyklé kabince a poslouchala, jak do vedlejší vchází Annie. Mae byla ráda, že se jí Annie takhle ozvala, a byla nadšená, že ji má zase takhle blízko. Teď mohla napravit všechno špatné a byla odhodlaná, že to udělá.

„Jsme samy?" ujistila se Annie.

„Audio mám na tři minuty vypnuté. Co se děje?"

„Nic. Jde o ten PastPerfect. Začínají mi posílat výsledky a už teď je to dost divné. Zítra se všechno zveřejní a já čekám, že bude ještě hůř."

„Počkej. Co zjistili? Já myslela, že budou začínat až někde ve středověku nebo tak."

„To jo. Ale už v té době si to moje rodina pěkně polepila. Já jsem třeba vůbec nevěděla, že Britové si z Irů dělali otroky. Ty jo?"

„Ne, to jsem nevěděla. Chceš říct, že bílí Irové jim dělali otroky?"

„Po tisících. Mí předkové to všechno vedli, jestli se neple-

tu. Vydrancovali Irsko, dotáhli otroky a prodávali je do celého světa. Celý je to na hovno."

„Annie –"

„Vím, že je to pravda, ověřovali to asi natisíckrát, ale připadám ti jako pravnučka otrokářů?"

„Annie, tím se netrap. S tím, co se stalo před šesti sty let, nemáš nic společného. Každý by mezi předky vyhrabal nějakou špínu, to mi věř. To si nemůžeš brát osobně."

„Jistě, ale přinejmenším je to trapné, nebo ne? Znamená to, že je to ve mně, aspoň pro všechny mé známé. Pro všechny, kteří mě kdy potkají, to tak bude. Uvidí mě a budou mluvit se mnou, ale já budu mít v sobě i tohleto. Rozprostřela se tím ve mně nová vrstva a mně to nepřipadá spravedlivé. Je to, jako kdybych věděla, že tvůj otec byl členem Ku-kluk-klanu –"

„Moc o tom přemýšlíš. Nikdo, nikdo se na tebe nebude dívat skrz prsty jenom proto, že nějaký tvůj vzdálený předek měl otroky z Irska. Je to pitomost, navíc je to strašně dávno, nikdo si tě s tím nespojí. Víš, jací jsou lidi. Beztak si nikdo nic takového nepamatuje. A aby ti to dávali za vinu? Ani náhodou."

„A spoustu těch otroků taky zabili. Slyšela jsem něco o povstání a o tom, že některý můj vzdálený příbuzný vedl masovou vraždu tisíce mužů, žen a dětí. Je to hrůza. Já jen –"

„Annie. Annie. Musíš se uklidnit. Za prvé nám došel čas. Za chviličku to musím zase zapnout. Za druhé, s tímhle si prostě nemůžeš dělat hlavu. Je to jako řešit, co bylo v pravěku. Tenkrát se všichni chovali jako kreténi."

Annie se s hlasitým chrochtnutím zasmála.

„Slibuješ, že si s tím nebudeš dělat hlavu?"

„Jasně."

„Annie. Nic si z toho nedělej. Slib mi to."

„Tak jo."

„Slibuješ?"

„Slibuju. Budu se snažit."

„Tak jo. Už musím."

Když byla další den zpráva o Annie a jejích předcích zveřejněna, Mae cítila aspoň částečné zadostiučinění. Jistě, chodily i neproduktivní komentáře, ale většina lidí nad tím mávla rukou. Nikoho dvakrát nezajímalo, jak to souvisí s Annie, ale zato se pozornosti dočkal dávno zapomenutý okamžik v historii, kdy Britové vtrhli do Irska a odvezli si odtamtud lidskou kořist.

Annie to všechno zřejmě brala s nadhledem. Její zingy byly pozitivní a nahrála krátké video, kde oznamovala, kterak ji překvapilo, když zjistila, jakou roli hrál jeden z jejích dávných příbuzných v tomhle chmurném historickém okamžiku. Ale pak se na to zkusila podívat z odstupu a nerada by kohokoli zrazovala od toho, aby svou rodinnou historii přes PastPerfect prozkoumal. „Předkové nás všech se chovali jako kreténi," řekla a Mae, která se na video dívala na náramku, se zasmála.

Jen Mercer, věrný svému přesvědčení, se nesmál. Mae od něj přes měsíc nedostala žádnou zprávu, ale pak, v páteční poště (jediný den, kdy ještě fungovala klasická pošta), našla dopis. nechtěla si ho přečíst, protože věděla, že bude protivný, žalující a plný odsudků. On už jí přece takový dopis napsal, ne? Hádala, že tenhle bude jen těžko horší než ten předchozí, a tak ho otevřela.

Pletla se. Tentokrát se ani nedokázal přinutit napsat před její jméno „Milá".

Mae,
já vím, že jsem říkal, že už ti nebudu psát. Ale teď když se Annie hroutí život, doufám, že si aspoň na chvíli odpočineš. Vyřiď jí prosím, že by svou účast v tom experimentu měla ukončit, ujišťuju tě, že to nedopadne dobře. Není správné, abychom věděli všechno, Mae. Napadlo tě někdy, že naše duše je velmi křehce vyvážená mezi tím, co víme a co nevíme? Že naše duše potřebují tajemnost noční tmy a průzračnost denního

světla? Vy tam u vás vytváříte svět plný neustálého denního světla a já mám pocit, že nás to spálí zaživa. Nezbude nám čas na to, abychom se zamysleli, vyspali se, vychladli. Napadlo vás v Circlu někdy, že sneseme jen omezené množství pravdy? Jen se na nás podívej. Jsme maličcí. Hlavy máme taky malé, jako melouny. A vy nám do těch hlav chcete nacpat všechno, co kdy svět viděl? To nepůjde.

Zápěstí jí pulzovalo.

Proč to vůbec čteš, Mae?

Já už se nudím.

Jen toho yettiho přikrmuješ. Nekrmte yettiho!

Srdce jí bušilo a věděla, že dál by číst neměla. Ale nedokázala přestat.

Byl jsem zrovna u našich, když jsi měla tu svou schůzku s těma digitálníma esesákama. Rodiče se na to mermomocí chtěli dívat. Jsou na tebe hrozně pyšní, bylo jim úplně jedno, jak strašlivá ta schůze byla. I tak jsem rád, že jsem to představení viděl (stejně jako jsem rád, že jsem viděl *Triumf vůle*). Bylo to pro mě poslední pošťouchnutí k tomu, abych udělal krok, ke kterému jsem se beztak chystal.

Stěhuju se na sever, do nejhlubšího a nejnudnějšího lesa, jaký najdu. Vím, že vaše kamery tyhle oblasti mapují, stejně jako mapují Amazonii, Antarktidu, Saharu atd. Ale aspoň budu mít náskok. A až kamery dorazí i tam, půjdu dál na sever.

Mae, musím připustit, že ty i tví lidé jste vyhráli. Už je skoro po všem a teď to vím. Ale před tou prezentací nových nápadů jsem si uchovával aspoň ždibíček naděje, že se to šílenství omezuje jen na Circle, na ty tisíce lidí s vymytými mozky, kteří pro vás pracují, případně na ty miliony, kteří zlaté tele jménem Circle uctívají. Doufal jsem, že proti vám někdo povstane. Nebo že příští generaci tohle všechno připadne absurdní, tyranské a zcela nekontrolovatelné.

Mae mrkla na zápěstí. Na internetu mezitím vznikly čtyři nové kluby, které spojovala nenávist k Mercerovi. Někdo se nabídl, že by mu nechal vymazat účet v bance. *Stačí říct,* psal ten člověk.

Ale teď vím, že i kdyby vás někdo sejmul, kdyby Circle zítra skončil, na jeho místo by nejspíš přišlo něco ještě horšího. Na světě je tisíc dalších takových Mudrců, lidí s ještě radikálnějšími názory na to, jaký zločin je nechávat si něco pro sebe. Vždycky když mám pocit, že už to horší být nemůže, tak se objeví nějaký devatenáctiletý kluk, vedle jehož nápadů vypadá Circle jako nějaká lidskoprávní utopie. A vás (a když říkám vás, myslím tím většinu lidí) jen tak něco nevyděsí. Žádná forma a rozsah dohledu vás ani trochu neznepokojí a nevzbudí sebemenší odpor.

Chtít měřit sebe, nosit ty vaše náramky, to je jedna věc. Dokážu se smířit s tím, že ty a ostatní sledujete svoje pohyby, zaznamenáváte všecko, co děláte, sbíráte informace o sobě v zájmu… Zkrátka v zájmu toho, co děláte. Ale to vám nestačí, co? Nechcete jenom *svoje* data, chcete i *moje*. Bez nich nejste úplní. Je to chorobné.

Takže mizím. Až budeš tenhle dopis číst, budu pryč a čekám, že nezůstanu sám. Vlastně *vím*, že se přidají i další. Budeme žít pod zemí, na poušti, v lesích. Budeme jako utečenci nebo poustevníci, taková nešťastná, ale potřebná kombinace obého. Přesně tak to je.

Předpokládám, že přijde další velké schisma, kde budou vedle sebe, ale daleko od sebe žít dvě lidské rasy. Ta, která bude žít pod dohledem, jenž v Circlu budujete, a ta, která se mu bude snažit vyhnout. Děsí mě to k smrti.

Mercer

Přečetla dopis na kameru a věděla, že divákům připadne stejně bizarní a absurdní jako jí. Na zápěstí jí vyskakovaly ko-

mentáře, některé moc dobré. *Konečně se yetti vrátí do svého přirozeného prostředí!* a *Patří mu to, opičákovi.* Jenže Mae celá situace tak pobavila, že vyhledala Francise, který si vzkaz mezitím stihl sám přečíst – někdo ho přepsal a pověsil na půl tuctu stránek. Jeden divák z Missouly ho namluvil na video, s napudrovanou parukou na hlavě a za zvuku vlastenecké hudby. To video viděly tři miliony lidí. Mae se smála, sama si ho pustila dvakrát, ale došlo jí, že je jí Mercera vlastně líto. Byl tvrdohlavý, ale hloupý ne. Nebyl ztracený případ. Snad by se dal ještě přesvědčit.

Další den jí Annie zase nechala vzkaz a opět se dohodly, že se sejdou na záchodě. Mae jenom doufala, že to všechno Annie začala vnímat v kontextu. Mae zahlédla špičku její boty pod přepážkou. Vypnula audio.

Annie nezněla zrovna dobře.

„Slyšelas, že je to teď ještě horší, viď?"

„Něco se mi doneslo. Ty brečíš? Annie –"

„Mae, já to asi nezvládnu. Dobře, o svých předcích ze staré dobré Anglie jsem se dozvěděla leccos. Ale v koutku duše jsem si pořád říkala, že je to v pohodě, že mí předci prostě přišli do Severní Ameriky, začali znovu a všechno hodili za hlavu. Ale do prdele, Mae, že byli otrokáři i tady? To je taková hovadina. Co to bylo za lidi? Není možný, abych to v sobě neměla i já."

„Annie. Na to nemůžeš myslet."

„Ale můžu. Naopak nedokážu myslet na nic jinýho."

„No jo, dobře. Ale nejdřív se uklidni. Nesmíš si to brát osobně. Musíš se od toho odpoutat. Musíš to vidět trochu abstraktněji."

„A chodí mi spousta hejtů. Dneska dopoledne jsem dostala šest zpráv, lidi mi v nich říkají Massa Annie. Půlka barevných lidí, který jsem sem za ty roky přijala, se na mě kouká skrz prsty. Jako kdybych byla nějaká rasově čistá mezigenerační otrokářka! Nemůžu připustit, aby pro mě Vickie dál pracovala. Zítra ji propustím."

„Annie, víš vůbec, jak bláznivě to zní? Jsi si vůbec jistá, že tu měli černé otroky? Nebyli to taky Irové?“

Annie nahlas vzdychla.

„Ne. Ne. Mí předkové nejdřív vlastnili Iry, potom černochy. Co ty na to? Nemohli si pomoct, prostě jim musel někdo patřit. Určitě sis taky všimla, že v občanské válce bojovali za Konfederaci.“

„To jsem viděla, ale miliony lidí mají předky, co bojovali za Jih. Byla válka, lidi se rozdělili půl na půl.“

„Já s tím nemám nic společného. Uvědomuješ si vůbec, jaký chaos to působí v rodině?“

„Stejně to rodinné dědictví nikdy nebrali kdovíjak vážně, ne?“

„Jenže to měli dojem, že jim v žilách koluje modrá krev! Mysleli si, že sem připluli na *Mayfloweru* a mají dokonalý původ! Teď už to berou kurva vážně. Máma dva dny nevyšla z domu. Ani nechci vědět, na co se přijde příště.“

To, na co se přišlo příště, o dva dny později, bylo mnohem horší. Mae předem nevěděla, o co přesně jde, ale věděla, že Annie ano, poslala totiž do světa velmi zvláštní zing. *Abych pravdu řekla, nevím, jestli bychom měli vědět všechno.* Když se sešly na záchodcích, Mae se nechtělo věřit, že tu větu její prsty skutečně napsaly. Circle ji pochopitelně nemohl smazat, ale někdo – a Mae doufala, že to byla Annie – ji trochu doplnil: *Neměli bychom vědět všechno, dokud na to nebudeme mít připravené úložiště. Nechceme o to přece přijít!*

„Samozřejmě že jsem to psala já,“ řekla Annie. „Teda ten první zing.“

Mae pořád doufala, že to byla nějaká strašlivá chyba.

„Jak jsi mohla něco takového poslat?“

„Já tomu věřím, Mae. Kdybys jenom věděla.“

„Mně je jasné, že to nevím. A co víš ty? Víš, v jakých jsi sračkách? Že zrovna ty podporuješ takovýhle nápad? Všude propaguješ otevřený přístup k vlastní minulosti a teď říkáš… Co vůbec říkáš?“

„Já nevím, do prdele. Já jen vím, že jsem hotová. Potřebuju to zastavit."

„Co potřebuješ zastavit?"

„PastPerfect. A podobný věci."

„Vždyť víš, že to nejde."

„Já to chci aspoň zkusit."

„Už teď jsi beztak v pořádných sračkách."

„To teda jsem. Ale Mudrci mi dluží laskavost. Tohle nezvládnu. Stejně už mě, a tady cituju, uvolnili z některých mých povinností. Ale nic, je to fuk. Jenže jestli to celý nestopnou, upadnu asi do kómatu. Už teď sotva stojím na nohou a dýchám."

Chvíli seděly mlčky. Mae přemýšlela, jestli by neměla odejít. Annie se z rukou vymykalo něco, co k ní bytostně patřilo. Zdála se roztěkaná, schopná ukvapených a nevratných činů. Už jenom mluvit s ní znamenalo riskovat.

Zaslechla, jak Annie lapá po dechu.

„Annie. Dýchej."

„Před chvilkou jsem ti říkala, že nemůžu. Dva dny jsem nespala."

„Tak co se stalo?" zeptala se Mae.

„Kurvafix, všecko. Nic. Našli nějaký divný video s mýma rodičema. Pěkně divný video."

„A kdy to půjde ven?"

„Zítra."

„Dobře. Třeba to nebude tak zlé, jak si myslíš."

„Je to daleko horší, než si myslíš."

„Tak mi to řekni. Určitě to bude dobrý."

„Není to *dobrý*, Mae. Je to všechno, jen ne dobrý. Přišli na to, že táta s mámou měli nějaké volné manželství nebo tak. Ještě jsem se jich na to ani neptala. Ale existují jejich fotky a videa s jinými lidmi. Notorický cizoložství, na obou stranách. To ti připadá dobrý?"

„Jak víš, že to byl poměr? Když třeba jen vedle někoho šli? A bylo to někdy v osmdesátých letech, ne?"

„Spíš devadesátých. A věř mi, je to tak."

„Jakože erotické fotky?"

„Ne. Ale líbačky. Na jedné táta drží nějakou ženskou kolem pasu, druhou jí žmoulá kozu. Je to hnus. Pak tam jsou fotky, kde je máma s nějakým fousáčem, oba nahatý. Ten chlap pak umřel, celej stoh těchhle fotek někdo koupil na blešáku, naskenoval a nahrál do cloudu. Pak když to projeli rozpoznávacím softwarem, tadá, máma nahatá s nějakým motorkářem. Oba jen tak stojí, nahatý, jako kdyby pózovali před maturitním plesem."

„To mě mrzí."

„A kdo to fotil? To u toho byl někdo třetí? Kdo to byl? Nějakej ochotnej soused?"

„Ptala ses jich na to?"

„Ne. Ale to ještě není to nejhorší. Zrovna jsem se chystala si o tom s nima promluvit, jenže vtom se objevila další věc. Je to o tolik horší, že už mě ty jejich aférky ani neberou. Ve srovnání s videem, co našli, jsou ty fotky prkotina."

„S jakým videem?"

„Tak já ti to řeknu. Je to jedna z mála situací, kdy byli spolu, aspoň v noci. Je to natočené na nějakém molu. Byla tam bezpečnostní kamera, asi tam na vodě mají nějaký sklady nebo co. Takže tahle kamera natočila moje rodiče v noci na molu."

„A oni tam souložili?"

„Ne, něco mnohem horšího. Je to hrůza, do prdele. Mae, strašlivá zvrhlost. Ty víš, že naši čas od času vyrazí pařit, v párech. Vykládali mi o tom. Zhulí se, opijou, jdou tancovat a vrátí se až ráno. Vždycky na výročí. Někdy zůstanou ve městě, někdy jedou třeba do Mexika. Asi se tím udržujou mladý, aby jim manželství nezevšednělo nebo tak."

„Jasně."

„Takže vím, že se to stalo na jejich výročí. Mně bylo *šest let*."

„A co se stalo?"

„Kdybych aspoň nebyla na světě. Do prdele. No nic. Nevím,

co dělali předtím, ale kolem jedné se vyloupnou na kameře. Pijou víno z flašky, houpají nohama nad vodou a chvíli to všecko vypadá docela nevinně a nudně. Ale pak přijde nějaký chlap. Vypadá jako bezdomovec a jen tak se tam motá kolem. Zdá se, že jim něco říká, a oni se zasmějí a pak si zase hledí vína. Pak se chvíli nic neděje a bezdomovec zmizí ze záběru. Asi po deseti minutách se zase objeví, ale spadne z mola do vody."

Mae se nadechla. Věděla, že to není dobré. „A rodiče ho viděli spadnout?"

Annie se rozvzlykala. „To je ten problém. Právě že viděli. Spadl asi metr od místa, kde seděli. Je vidět, jak vstali, naklonili se nad vodu a začali něco křičet. Je poznat, že jsou v šoku. Pak se chvíli rozhlížejí, jestli tam někde není telefon."

„A byl tam?"

„Já nevím. Nevypadá to tak. Vůbec neodešli ze záběru. To je na tom nejhorší. Vidí, jak ten chlap spadne do vody, a zůstanou stát. Neběží pro pomoc, nezavolají policii, nic. Neskočí do vody ho zachránit. Po pár minutách vyšilování si zase sednou, máma položí tátovi hlavu na rameno a oba tam sedí ještě asi deset minut, pak vstanou a jdou pryč."

„Asi byli v šoku."

„Mae, oni prostě vstali a odešli. Nezavolali záchranku, policii, nic. Nic nenahlásili. Ale tělo se druhý den našlo. Ten chlap ani nebyl bezdomovec. Byl možná trochu mentálně postižený, ale bydlel u rodičů a v lahůdkách myl nádobí. A mí rodiče ho sledovali, jak se topí."

Annie sotva polykala slzy.

„Řekla jsi jim o tom?"

„Ne. Já s nima nedokážu promluvit. Jsem z nich znechucená."

„Ale ještě to nezveřejnili, ne?"

Annie se podívala, kolik je hodin. „Nebude to dlouho trvat. Ani ne dvanáct hodin."

„A co říkal Bailey?"

„Nic s tím nenadělá. Vždyť ho znáš."

„Třeba můžu něco udělat já," řekla Mae, ale netušila co. Annie nedala nijak najevo, že by věřila, že Mae dokáže zbrzdit nebo zastavit ten tajfun, co se na ni žene.

„Je to strašný. Do prdele," hlesla Annie, jako by jí to teprve teď všechno naplno došlo. „Já už nemám rodiče."

Když uplynuly vyměřené tři minuty, Annie se vrátila do kanceláře, kde se plánovala na neurčito zašít, jak sama říkala, a Mae se vrátila do PoZ. Potřebovala si všecko promyslet. Stála ve dveřích, odkud ji kdysi pozoroval Kalden, a sledovala nováčky, jak pokyvují hlavami a s potěšením se věnují poctivé práci. Jejich souhlasné i zamítavé mručení vyjadřovalo dojem pořádku a správnosti. Tu a tam se na ni některý z Circlanů podíval a usmál se, plaše zamával do kamery a pak se vrátil k práci. Mae v sobě ucítila náhlý záchvat hrdosti na ně i na to, že Circle přitahuje takovéhle čisté duše. Byli otevření. Byli upřímní. Nic neskrývali, nehamounili, nemlžili.

Nejblíž k ní seděl asi dvaadvacetiletý kluk, neposlušné vlasy mu trčely z hlavy jako obláčky kouře a pracoval tak soustředěně, že si vůbec nevšiml, že za ním stojí Mae. Horečně ťukal prsty do klávesnice, plynule a téměř neslyšně, a zároveň odpovídal na dotazy zákazníků i na otázky v průzkumu. „Ne, ne, pro, proti," říkal a přikyvoval ve svižném, nenuceném tempu. „Ano, ne, Cancún, potápění, luxusní resort, víkendový odpočinek, leden, leden, ble, tři, dvě, pro, pro, ble, ano, Prada, Converse, ne, proti, proti, smajl, Paříž."

Jak ho tak sledovala, řešení Anniina problému se zdálo nabíledni. Potřebovala podporu. Annie potřebovala vědět, že není sama. A pak to všecko zapadlo na místo. Samozřejmě že bylo řešení zabudované v samotném Circlu. Miliony lidí by se nepochybně postavily za Annie a na milion různých překvapivých a upřímných způsobů jí vyjádřili podporu. Člověk trpí jen v tichu, o samotě. Bolest prožitá na veřejnosti, před

očima milionů milujících lidí, přestává být bolestí. Mění se v souznění.

Mae se obrátila ode dveří a vypravila se na střešní terasu. Měla tu povinnost, nejenom vůči Annie, své kamarádce, ale i vůči divákům. A potom, co byla svědkem upřímnosti a otevřenosti nováčků, toho mladíka s rozcuchanými vlasy, si připadala jako pokrytec. Jak stoupala po schodech, dumala, jaké má možnosti, přemýšlela o sobě. Před chvílí záměrně něco zamlčela. Nebyla otevřená ani upřímná, právě naopak. Nenechala svět slyšet, co říká, což se rovnalo lži. Lhala milionům lidí, kteří předpokládali, že je za všech okolností upřímná a transparentní.

Rozhlédla se po kampusu. Diváci se divili, na co se dívá a proč mlčí.

„Chci, abyste všichni viděli, co vidím já," řekla.

Annie se chtěla schovat, trápit se sama, skrýt své utrpení. A Mae to hodlala ctít, chtěla být loajální. Ale může loajalita k *jednomu* převážit loajalitu k *milionům*? Takové uvažování, kdy člověk upřednostňuje osobní a krátkodobé zájmy před vyšším principem, přece vedlo k mnoha historickým hrůzám, nebo ne? I teď měla řešení přímo před sebou, všude kolem. Musí pomoct Annie a znovu očistit svou vlastní transparentnost, obojí jediným statečným činem. Podívala se, kolik je hodin. Do prezentace SoulSearch zbývaly dvě hodiny. Vystoupila na střešní terasu a snažila se srovnat si myšlenky do jasného prohlášení. Po chvíli vyrazila na záchod, na místo činu, a když tam došla a uviděla se v zrcadle, věděla, co má říct. Nadechla se.

„Zdravím vás, milí diváci. Mám pro vás oznámení a nebude to příjemné. Ale připadá mi to jako správná věc. Jak mnoho z vás ví, před hodinkou jsem vešla sem, naoko proto, abych si vyřídila svou potřebu, tady v té druhé kabince." Obrátila se k řadě dveří. „Ale když jsem vešla, sedla jsem si a s vypnutým audiem jsem si promluvila s kamarádkou Annie Allertonovou."

Už teď měla na zápěstí několik set zpráv, z nichž ta nejpopulárnější jí rovnou odpouštěla: *Mae, záchodové povídání je povolené! Nic si z toho nedělej. Věříme ti.*

„Chci vám všem poděkovat za ty povzbudivé zprávy," řekla. „Ale důležitější než tohle přiznání je, o čem jsme s Annie mluvily. Mnoho z vás ví, že se Annie účastní pokusu s programem, který dokáže vysledovat předky až tak daleko, jak jen technologie dovolí. A ona v hlubinách své rodinné historie objevila pár temných koutů. Někteří z jejích předků páchali vážné přečiny a jí z toho vůbec není dobře. A co je ještě horší, zítra bude odhalena další nešťastná epizoda, tentokrát čerstvější a pravděpodobně i bolestivější."

Mae mrkla na náramek a zjistila, že počet aktivních diváků se za poslední minutu takřka zdvojnásobil na 3 202 984. Věděla, že spousta lidí si její feed pouští na obrazovce při práci, ale jen málokdy ho aktivně sledují. Teď bylo jasné, že její nadcházející oznámení mělo soustředěnou pozornost milionů lidí. A ona věděla, že soucit těch milionů lidí bude potřeba k tomu, aby se zmírnil zítřejší pád. Annie si to zaslouží.

„Takže, milí přátelé, měli bychom využít moc Circlu. Potřebujeme veškerý soucit, kterého jste schopni vy všichni, kdo Annie znáte a máte rádi nebo se dokážete vcítit do její situace. Doufám, že jí všichni pošlete nějakou pozitivní zprávu nebo se podělíte o vlastní zážitek s nějakým nepříjemným zjištěním, aby si Annie nepřipadala tak sama. Řekněte jí, že jste na její straně. Řekněte jí, že ji máte pořád rádi a že zločiny jejích předků na ni nevrhají špatné světlo."

Nakonec Mae divákům nadiktovala Anniinu e-mailovou adresu, profil na Zingu i na Circlu. Reakce byla okamžitá. Počet jejích followerů se zvedl z 88 198 na 243 087 – do večera se zpráva rozšíří ještě dál a určitě jich bude víc než milion. Zprávy se jen hrnuly, nejpopulárnější tvrdila, že *Co bylo, bylo a Annie je pořád Annie.* Nedávalo to tak docela smysl, ale hlavní myšlenka se Mae líbila. Jiná zpráva, která u ostatních rezonovala,

zněla: *Nechci být za posla špatných zpráv, ale zlo je podle mě zakódované v DNA a já osobně bych si o Annie dělal starosti. Annie se bude muse moc snažit, aby někoho, jako jsem já, tedy Afroameričan, jehož předci byli otroky, přesvědčila, že kráčí po cestě spravedlnosti.*

Tenhle komentář měl 98 201 smajlů a téměř stejný počet nesmajlů, 80 198. Ale jak Mae procházela zprávy, převládala v nich – jako vždy, když měli lidé vyjádřit, co cítí – láska, pochopení a touha nechat minulost minulostí.

Kromě reakcí sledovala Mae i čas, protože věděla, že do její prezentace, první ve Velkém sále Osvícenství, zbývá pouhá hodina. Nicméně cítila, že je připravená, že jí tohle oznámení dodalo odvahu a pocit, že víc než kdy jindy má za sebou celé zástupy lidí. Věděla taky, že úspěch prezentace zajistí samotná technologie i komunita Circlu. V duchu se na to připravovala a přitom sledovala náramek, jestli se neozve Annie. Touhle dobou by už čekala nějakou reakci, aspoň trochu vděčnosti, vzhledem k tomu, že Annie byla nepochybně zavalená lavinou pozitivní energie.

Ale nic nepřišlo.

Poslala jí několik zingů, ale zůstaly bez odpovědi. Podívala se, kde se Annie nachází, a našla její pulzující červený puntík v její kanceláři. Napadlo ji, že by ji mohla navštívit, ale pak si to rozmyslela. Potřebovala se soustředit a možná bylo lepší nechat Annie, ať si to všechno zpracuje v klidu a sama. Do odpoledne určitě stihne vstřebat a strávit vřelé zprávy všech lidí, jimž na ní záleží, a bude připravená jí řádně poděkovat a říct jí, že když se na to teď dívá z nové perspektivy, dokáže si zločiny svých předků vřadit do kontextu a může se pohnout kupředu, k řešitelné budoucnosti, a nevracet se do zmatené minulosti, s níž stejně už nic nenadělá.

„Udělala jsi dnes moc statečnou věc," řekl jí Bailey. „Statečnou a správnou."

Stáli v zákulisí Velkého sálu. Mae měla na sobě černou sukni a červenou hedvábnou blůzu, obojí nové. Kroužila kolem ní vizážistka, pudrovala jí nos a čelo a aplikovala lesk na rty. Za pár minut ji čekala první velká prezentace.

„Normálně bych chtěl mluvit o tom, proč ses vůbec rozhodla něco zatajit," vykládal jí, „ale tvá upřímnost byla skutečná a já vím, že už ses sama poučila. Jsme moc rádi, že tu jsi, Mae."

„Děkuju, Eamone."

„Jsi připravená?"

„Snad ano."

„Tak ať na tebe můžeme být pyšní."

Když vykročila na pódium, do zářivého světla reflektoru, byla si jistá, že to tak bude. Než se ale dostala ke stupínku, rozburácel se potlesk, který ji skoro srazil na kolena. Kráčela dál, ale hřmění se jen zesilovalo. Diváci vstávali, nejdřív prvních deset řad, pak i všichni ostatní. Mae dalo velkou práci je utišit, aby mohla promluvit.

„Ahoj všichni, já jsem Mae Hollandová," začala a potlesk se rozezněl znovu. Musela se zasmát, na což diváci reagovali ještě bouřlivějším jásotem. Jejich náklonnost byla skutečná a obrovská. Otevřenost je všechno, pomyslela si. Pravda byla odměnou sama o sobě. To by se docela hodilo na nějakou dlaždici, pomyslela si, a představila si to laserem vypálené do kamene. Všechno je to až příliš dobré, napadlo ji. Pohlédla na Circlany, nechala je tleskat a vnímala, jak jí prostupuje nově nalezená síla. Síla, která se hromadila dáváním. Ona jim dala všechno, dala jim ničím nezkalenou pravdu, naprostou transparentnost, a oni jí za to dali důvěru a záplavu náklonnosti.

„Dobře, dobře," řekla, když konečně zvedla ruce a pobídla diváky, aby se posadili. „Dnes vám chci předvést ten nejlepší vyhledávací nástroj. Už jste možná slyšeli nějaké zvěsti o projektu SoulSearch. Teď ho začneme testovat, před celým publikem Circlu, tady i na celém světě. Jste připraveni?"

Dav v odpověď zajásal.

„To, co uvidíte, bude zcela spontánní a nenazkoušené. Ani já nevím, koho dnes budeme hledat. Vybereme někoho z celosvětové databáze uprchlíků před zákonem."

Na obrazovce se roztočil obrovitý digitální glóbus.

„Jak víte, velkou část energie tady v Circlu věnujeme tomu, abychom s pomocí sociálních médií vytvořili bezpečnější a rozumnější svět. V mnoha různých ohledech se nám to už samozřejmě podařilo. Například nedávno byl spuštěn náš program WeaponSensor, který registruje vstup jakékoli zbraně do každé budovy a všechny obyvatele i policii upozorní alarmem. Pět týdnů jsme ho testovali ve dvou clevelandských čtvrtích a zločiny spáchané se zbraní tu klesly o padesát sedm procent. To není zlé, že?"

Mae se odmlčela a vychutnala si potlesk. Věděla, že to, co se chystá představit, změní svět, okamžitě a navždy.

„Zatím moc dobrá práce," ozvalo se jí do ucha. Byl to Stenton. Předem ji upozornil, že jí dnes bude dělat DP. Na projektu SoulSearch měl osobní zájem a chtěl ji provést jeho prezentací.

Mae se nadechla.

„Ale jedním z nejpodivnějších aspektů dnešního světa je, jak se ti, kdo prchají před spravedlností, dokáží skrývat ve světě, který je tak propojený. Trvalo nám deset let, než jsme našli Usámu bin Ládina. D. B. Cooper, nechvalně proslulý zloděj, který vyskočil z letadla s kufrem plným peněz, je i desítky let po svém útěku nezvěstný. Ale podobné případy už se nebudou opakovat. Já věřím, že nikdy."

Za ní se objevila silueta. Byla lidská, od pasu nahoru, a za ní bylo vidět síť čar, které známe z fotografií zatčených.

„Za pár vteřin počítač vybere z databáze nějakého takového uprchlíka. Nevím, kdo to bude. Nikdo to neví. Ať je to však kdokoli, je prokázáno, že naší komunitě škodí, a my věříme, že ho SoulSearch do dvaceti minut objeví, ať je kdekoli. Jste připraveni?"

Místností se rozeznělo mumlání, tu a tam následované potleskem.

„Výborně," řekla Mae. „Tak vybereme uprchlíka."

Pixel po pixelu se silueta začala měnit ve skutečného a konkrétního člověka, a když bylo vybráno, objevila se tvář a Mae s překvapením zjistila, že je to žena. Tvář s tvrdými rysy a přimhouřenýma očima. Něco na ní, snad ta malá očka nebo rovné rty, připomínalo fotografii Dorothey Langeové – ty sluncem ošlehané tváře z dob hospodářské krize. Ale když se pod portrétem objevily informace, Mae zjistila, že žena je Britka a je naživu. Očima prolétla data a přitáhla pozornost diváků k tomu nejdůležitějšímu.

„Tak. Tohle je Fiona Highbridgeová. Čtyřicet čtyři let. Narodila se v anglickém Manchesteru. V roce 2002 byla odsouzena za trojnásobnou vraždu. Zamkla své tři děti do komory a odjela na měsíc do Španělska. Všechny tři zemřely hlady, ani jednomu ještě nebylo pět let. Soud ji poslal do vězení, ale ona s pomocí strážného, kterého zřejmě svedla, uprchla. Deset let ji nikdo neviděl a policie už pátrání po ní téměř vzdala. Ale já věřím, že nám se to s našimi nástroji a zapojením celého Circlu podaří."

„Výborně," pochválil ji Stenton do ucha. „Teď se zaměř na Británii."

„Jak všichni víte, včera jsme všechny tři miliardy uživatelů Circlu upozornili, že na dnešek chystáme oznámení, které změní svět. Takže teď právě nás sleduje tolikhle lidí." Mae se obrátila k obrazovce a sledovala, jak se počítadlo zastavilo na čísle 1 109 001 887. „Tak, dívá se na nás přes miliardu lidí. Teď se podíváme, kolik z nich je ve Velké Británii." Roztočilo se druhé počítadlo a po chvíli se na něm objevilo číslo 14 028 981. „Výborně. Podle našich informací jí byl už dávno rušen pas, takže Fiona je nejspíš stále v Británii. Myslíte si, že čtrnáct milionů Britů a miliarda diváků po celém světě Fionu Highbridgeovou do dvaceti minut najde?"

Publikum zaburácelo, ale Mae přesto sama nevěděla, jestli

to bude fungovat. Ve skutečnosti by ji nepřekvapilo, kdyby to nefungovalo – nebo kdyby to trvalo třicet minut nebo třeba hodinu. Na druhou stranu když se zapřáhla plná síla Circlu, výsledek byl vždycky nečekaný, zázračný. Byla přesvědčená, že než skončí pauza na oběd, bude po všem.

„Tak, jste připraveni? Ukážeme si hodiny." V rohu obrazovky se objevil obrovský šestimístný displej s hodinami, minutami a vteřinami.

„Teď vám představím některé z týmů, s nimiž jsme spolupracovali. Tady máme Univerzitu v Norwichi." Objevil se záběr na posluchárnu se stovkami studentů. Všichni jásali. „A tady je město Leeds." Následoval záběr na náměstí plné lidí zachumlaných před studeným a vlezlým počasím. „Po celé zemi máme desítky týmů, které se přidají k síti jako celku. Jsme všichni připraveni?" Lidé v Leedsu zvedli ruce a zamávali a studenti v Norwichi také.

„Výborně," řekla Mae. „Ke startu připravit, pozor, teď."

Mae mávla rukou a vedle fotky Fiony Highbridgeové se objevilo několik sloupečků, v nichž se načítaly komentáře, nejpopulárnější nahoře. Zatím nejoblíbenější byl od jistého Simona Hensleyho z Brightonu: *Určitě tu hydru chceme najít? Vypadá jako ten strašák z Čaroděje ze země Oz.*

Z různých míst v posluchárně se ozval smích.

„Tak, a teď vážně," řekla Mae.

V dalším sloupečku byly vlastní fotografie uživatelů podle relevance. Během tří minut jich bylo 201, většina dost podobných portrétu Highbridgeové. Probíhalo hlasování o to, na které z fotek je nejspíš ona. Po čtyřech minutách se počet kandidátek snížil na pět. Jedna byla z Bendu v Oregonu. Jiná z Banffu v Kanadě. Třetí z Glasgow. Pak se stalo kouzlo, jaké je možné, jen když se k jedinému cíli spojí všichni Circlané: uživatelé přišli na to, že dvě z fotografií byly pořízeny ve stejném městě, ve velšském Carmarthenu. Na obou byla zřejmě stejná žena, která vypadala přesně jako Fiona Highbridgeová.

Za dalších devadesát vteřin ženu kdosi identifikoval. Žila pod jménem Fatima Hilensky, což bylo podle zúčastněných dobrým vodítkem. Když se někdo bude snažit zmizet, změní své jméno úplně, nebo pro něj bude příjemnější nechat si své iniciály? S takovýmhle jménem odradí případné pronásledovatele, ale zároveň bude moct s malou obměnou používat svůj starý podpis.

V Carmarthenu nebo okolí bydlelo sedmdesát devět diváků a tři z nich napsali, že ji potkávají víceméně denně. Vypadalo to slibně, ale pak přišel od jisté Gretchen Karapcekové komentář, který se stovkami tisíc hlasů rychle vystřelil na první příčku žebříčku. Karapceková z mobilního telefonu napsala, že se ženou na fotografii pracuje v prádelně kousek od Swansea. Diváci ji vybízeli, aby ji ihned vyhledala a vyfotila nebo natočila na video. Gretchen na telefonu okamžitě zapnula video, a přestože miliony lidí stále prověřovaly další stopy, většina diváků byla přesvědčena, že Gretchen objevila tu pravou osobu. Mae i většina publika byli jako na jehlách, když sledovali, jak se Gretchen s kamerou proplétá v oblacích páry mezi obrovskými stroji a spolupracovníky, co na ni vrhali zvědavé pohledy. Pomalu se blížila k hubené ženě v dálce, sehnuté nad dvěma obrovskými koly, mezi něž zasouvala prostěradlo.

Mae mrkla na hodinky. Šest minut a třiatřicet vteřin. Byla přesvědčená, že tohle je Fiona Highbridgeová. Prozrazoval to tvar její hlavy a její pohyby, a když si všimla, že se k ní blíží Gretchen s kamerou, tak i okamžité zjištění, že se děje něco velmi vážného. Byl to pohled zvířete načapaného, když se prohrabuje odpadky. Divoký pohled, provinilý a přistižený.

Mae na okamžik zatajila dech a zdálo se, že to ta žena vzdá a promluví do kamery, přizná se a smíří se s tím, že byla objevena.

Jenže ona se rozběhla.

Gretchen zůstala hrozně dlouho stát a kamera zabírala jen

Fionu Highbridgeovou – teď už nebylo pochyb o tom, že je to ona –, jak utíká místností a vybíhá do schodů.

„Běžte za ní!“ křikla konečně Mae a Karapceková s kamerou se jala uprchlici pronásledovat. Mae měla chvíli obavy, že její snaha vyjde naplano, vražedkyni se sice podařilo najít, ale ledabylá kolegyně ji nakonec nechá utéct. Kamera sebou divoce házela vzhůru po betonových schodech, chodbou a konečně ke dveřím. Skrz malé čtvercové okénko bylo vidět bílou oblohu.

Když Gretchen rozrazila dveře, Mae s úlevou uviděla, že Highbridgeová stojí přišpendlená ke zdi a kolem ní tucet lidí, kteří na ni míří mobilními telefony. Neměla kam utéct. Ve tváři měla divoký výraz, vyděšený a zpupný zároveň. Zjevně hledala nějakou skulinu, kterou by mohla uprchnout. „Máme tě, krkavčí matko,“ řekl někdo z okolostojících a Fiona Highbridgeová se sesula na zem a schovala hlavu do dlaní.

Po pár vteřinách byly záběry z mobilních telefonů vidět i na obrazovce ve Velkém sále a publikum vidělo mozaiku z Fiony Highbridgeové, jejího chladného tvrdého výrazu z deseti různých úhlů, a jeden vedle druhého potvrzovaly její vinu.

„Zlynčujte ji!“ křikl někdo před prádelnou.

„Musíme ji udržet v bezpečí,“ šeptl Stenton Mae do ucha.

„Neubližujte jí,“ nabádala Mae dav. „Zavolal někdo policii? Bobíky?“

Za pár vteřin bylo slyšet sirény, a když Mae viděla, že se přes parkoviště řítí dvě policejní auta, znovu se podívala na čas. Když se čtyři policisté dostali k Fioně Highbridgeové a nasadili jí želízka, na obrazovce ve Velkém sále stálo deset minut a dvacet šest vteřin.

„To bychom měli,“ poznamenala Mae a zastavila časomíru.

Publikum začalo jásat a celý svět gratuloval všem, kteří Fionu Highbridgeovou pomohli dopadnout.

„Přerušíme video,“ řekl Stenton Mae, „ať si chudák zachová aspoň nějakou důstojnost.“

Mae instrukci zopakovala technikům. Záběry Highbridgeové zmizely a obrazovka opět zčernala.

„Tak," řekla Mae do publika. „To bylo mnohem jednodušší, než jsem si já sama myslela. A to jsme potřebovali jen několik nástrojů z množství, které má svět k dispozici."

„Ještě někoho!" zakřičel někdo.

Mae se usmála. „No, to bychom mohli," připustila a podívala se na Baileyho, který stál za portálem.

„Dalšího uprchlíka už ne," řekl jí Stenton do ucha. „Zkusíme obyčejného civilistu."

Mae se usmála.

„Tak jo, všichni," řekla. Rychle našla na tabletu fotku a promítla ji na obrazovku za sebou. Byla to tři roky stará fotka Mercera. Vyfotila ji těsně potom, co spolu přestali chodit, ale ještě si rozuměli. Stojí spolu na začátku pobřežní stezky, na kterou se chystali vydat.

Do té doby ji ani nenapadlo, že by mohla využít Circle k tomu, aby našla Mercera, ale teď jí to dávalo dokonalý smysl. Jak lépe mu dokázat, jakou moc má síť a lidi v ní? Jeho skepse bude tatam.

„Náš druhý cíl," řekla Mae publiku, „neutíká před spravedlností, ale dalo by se říct, že utíká před, ehm, přátelstvím."

S úsměvem přijala smích z publika.

„Tohle je Mercer Medeiros. Neviděla jsem ho několik měsíců a ráda bych s ním zase mluvila. Nicméně stejně jako Fiona Highbridgeová, i on se nechce nechat najít. Tak se pokusíme zlomit svůj vlastní rekord. Všichni připraveni? Spouštím časomíru." Stopky se rozběhly.

Během devadesáti vteřin přišly stovky zpráv od lidí, kteří ho znají – ze základní, střední nebo vysoké školy či z práce. Dorazilo dokonce i pár fotek s Mae, které pobavily všechny zúčastněné. Pak ale k její hrůze následovala čtyřapůlminutová odmlka, kdy nikdo nepřinesl žádnou hodnotnou informaci o tom, kde by se mohl nacházet. Jedna jeho bývalá přítelkyně

se ozvala, že i ona by ráda věděla, kde je, protože má u sebe celou potápěčskou výstroj, který mu půjčila. To byla za dlouhou dobu nejrelevantnější zpráva, ale pak se objevil zing z Jasperu v Oregonu a okamžitě se vyhoupl na vrchol feedu.

Toho chlápka jsem viděl u nás v obchodě. Podívám se po něm.

Jeho autor Adam Frankenthaler se spojil se sousedy a rychle se shodli na tom, že Mercera všichni viděli – v obchodě s alkoholem, v potravinách, v knihovně. Ale pak následovala další mučivá pauza, skoro dvouminutová, kdy nikdo nemohl přijít na to, kde bydlí. Na stopkách stálo 7:31.

„Tak jo," ozvala se Mae. „Je čas nasadit mocné nástroje. Podíváme se na historii uzavřených nájemních smluv na nemovitosti. Zkontrolujeme záznamy použití kreditních karet, telefonních hovorů, průkazek do knihovny a vůbec všech služeb, které si mohl zaplatit. Ještě moment." Mae vzhlédla a uviděla dvě adresy, obě ve stejném maličkém městečku v Oregonu. „Ví někdo, kde jsme k nim přišli?" zeptala se, ale vlastně na tom ani nezáleželo. Všechno teď šlo až příliš rychle.

V příštích pár minutách se na obou adresách sjela auta, jejichž posádky vše natáčely. Jeden byt byl na prodejnou homeopatik v centru a vysoko nad ním se tyčily velkolepé sekvoje. Záběr z kamery ukázal ruku klepající na dveře a pak nahlédl oknem dovnitř. Nejprve se nikdo neozýval, ale nakonec se dveře otevřely a kamera sjela na malého, asi pětiletého klučíka, který se vyděšeně díval na dav lidí na zápraží.

„Bydlí tu Mercer Medeiros?" zeptal se hlas.

Kluk se obrátil na patě a zmizel v temnotě uvnitř. „Tati!"

Mae na chvíli zpanikařila, že ten kluk je Mercerův syn – běh událostí byl tak rychlý, že si to nestihla pořádně spočítat. To už má syna? Ne, došlo jí potom, tohle nemůže být jeho biologický syn. Třeba se nastěhoval k nějaké ženě, která už má děti.

Jenže pak se ve dveřích objevila mužská silueta a nebyl to Mercer. Na prahu stál asi čtyřicetiletý muž s bradkou, ve flane-

lové košili a teplácích. Slepá ulička. Uplynulo něco přes osm minut.

Mezitím se podařilo najít i druhou adresu. Nacházela se v lesích vysoko na horském úbočí. Hlavní přenos za Mae se přepnul na záběry z těchto míst a bylo vidět, jak se auto řítí klikatou cestou a zastavuje u velké šedivé chaty.

V tomhle případě byla práce s kamerou profesionálnější a přehlednější. Někdo natáčel usměvavou mladou ženu, jak klepe na dveře a obočí jí přitom šibalsky tancují.

„Mercere?“ zahulákala do dveří. „Mercere, jsi tam?“ Familiárnost v jejím hlase Mae na chvíli rozhodila. „Vyrábíš lustry, co?“

Mae se zhoupl žaludek. Cítila, že ta otázka, pronesená pohrdavým tónem, se mu líbit nebude. Chtěla, aby se jeho obličej objevil co nejdřív, ať může promluvit přímo ním. Ale nikdo neotvíral.

„Mercere!“ ozvala se znovu mladá žena. „Já vím, že tam jsi. Vidíme tvý auto.“ Kameraman namířil objektiv na příjezdovou cestu, kde Mae se zachvěním uviděla Mercerův pickup. Když se kamera vracela zpátky, v záběru se mihlo asi deset nebo dvanáct lidí, podle všeho většinou místních, v kšiltovkách a minimálně jeden v maskáčích. Než se kamera vrátila zpátky ke dveřím, hlouček začal skandovat. „Mercere! Mercere! Mercere!“

Mae se podívala na časomíru. Devět minut a čtyřiadvacet vteřin. Překonají rekord s Fionou Highbridgeovou přinejmenším o minutu. Ale to by musel nejdřív přijít otevřít.

„Vemte to zadem,“ prohlásila mladá žena a druhá kamera nahlédla na verandu a do oken. Uvnitř nebylo nikoho vidět, jen rybářské pruty a hromadu paroží, a taky knihy a papíry na hromadách u zaprášených gaučů a židlí. Na římse Mae zahlédla fotku, kterou dozajista poznala. Byl na ní Mercer s bratry a rodiči na výletě do Yosemitského parku. Tu fotografii si pamatovala a byla přesvědčená, že je to ona, protože jí odjakživa připadalo zvláštní a úžasné, že na ní tehdy šestnáctiletý Mercer

položil matce hlavu na rameno v nestřeženém okamžiku naplněném synovskou láskou.

„Mercere! Mercere! Mercere!“ skandovaly hlasy.

Mae si však uvědomila, že je dost možné, že vyrazil někam na túru nebo jako pračlověk sbírá dřevo na topení a vrátí se třeba až za několik hodin. Už byla připravená se obrátit k publiku, prohlásit hledání za úspěšné a celou prezentaci rychle ukončit – koneckonců ho bez nejmenších pochybností našli –, když vtom zaslechla čísi jekot.

„Támhle je! Na příjezdový cestě!“

Obě kamery se začaly roztřeseně přesouvat od verandy k toyotě. Do auta kdosi nastupoval a Mae věděla, že je to Mercer, když se k němu kamery přiblížily. Jenže než se kameramani dostali dost blízko na to, aby bylo Mae slyšet, Mercer už couval pryč.

Podél auta běžel mladý muž a bylo vidět, že na straně spolujezdce cosi připevňuje na okénko. Mercer vycouval na hlavní silnici a vyrazil pryč. Následovalo zmatené pobíhání a smích, jak všichni, co se u Mercerova domu shromáždili, nasedali do aut, aby ho mohli sledovat.

Zpráva od jednoho z pronásledovatelů vysvětlila, že na okénko připevnil kameru SeeChange, kterou okamžitě aktivoval. Záběr z ní se objevil na obrazovce – bylo velmi zřetelně vidět Mercera, jak řídí.

Mae věděla, že tahle kamera je schopná audio jen odesílat, takže s Mercerem nebude moct mluvit. Jenže ona s ním mluvit potřebovala. On ještě neví, že za tím vším stojí právě ona. Potřebovala ho ujistit, že nejde o nějakou pošahanou výzvědnou akci. Že na druhém konci je jeho kamarádka Mae, která jen předvádí program SoulSearch a nechce nic než s ním na pár vteřin promluvit. Oba společně se tomu zasmějí.

Ale na pozadí hnědě a zeleně rozmazaného lesa bylo vidět Mercerova ústa, stažená vzteky a strachem. Často a riskantně zatáčel a zdálo se, že stoupá do kopce. Mae měla obavy, že

mu pronásledovatelé nebudou stačit, ale pořád měli k dispozici SeeChange, která poskytovala tak čisté a živé záběry, že bylo nesmírně zábavné je sledovat. Mercer vypadal trochu jako Steve McQueen, zuřil, ale řídil s klidem. Mae prolétl hlavou nápad na nový pořad, který by mohli spustit, v němž by se lidé natáčeli při rychlé jízdě zajímavou krajinou. Mohlo by se to jmenovat třeba *Jeď, řekla mi.* Její snění přerušil Mercerův hlas plný zloby: „Kurva!“ zařval. „Jděte do prdele!“

Díval se do kamery. Našel ji. Pak začal záběr klesat, Mercer stahoval okénko. Mae byla zvědavá, jestli kamera vydrží, jestli lepidlo porazí sílu automatického okénka, ale odpověď se dozvěděla po pár vteřinách, kdy se kamera odloupla a na obrazovce se začaly divoce točit stromy a silnice, a jen co kamera dopadla na zem, záběr se ustálil na obloze.

Na stopkách stálo 11:51.

Dlouhých několik minut nebylo Mercera vůbec vidět. Mae předpokládala, že ho každou chvíli jedno z pronásledujících aut dohoní, ale na záběrech z aut nebylo po Mercerovi ani památky. Každé z aut jelo po jiné silnici a z audio přenosu bylo jasné, že netuší, kde je.

„Tak jo,“ ozvala se Mae, která věděla, že teď publikum ohromí. „Vypusťte drony!“ zaburácela hlasem, který připomínal a parodoval nějakého zloducha.

Trvalo to bolestně dlouho – zhruba tři minuty –, ale pak už byly ve vzduchu všechny drony, které byly v oblasti k dispozici. Pilotovali je jejich majitelé a všichni stáli na vrcholu hory, kam Mercer s největší pravděpodobností mířil. Zabudované GPS systémy bránily kolizi a v koordinaci se satelitním pohledem jeho modré auto našli za šedesát sedm vteřin. Na stopkách stálo 15:04.

Na obrazovce se objevily záběry z dronů, takže publikum mělo výhled na mozaiku pohledů na automobil řítící se horskou silnicí mezi borovicemi. Několik menších dronů se dostalo blíž, ale většina byla na proplétání mezi stromy moc velká,

a tak pickup sledovaly shora. Jeden menší dron, jménem ReconMan10, prolétl mezi větvovím a zřejmě se přisál na okénko Mercerova auta. Záběr byl stabilní a jasný. Mercer se k němu otočil, zjistil, že se ho jen tak nezbaví, a tvář se mu zkroutila nesmírnou hrůzou. Mae ho ještě nikdy takhle neviděla.

„Spojte nám audio z dronu ReconMan10, prosím!“ řekla. Věděla, že má pořád otevřené okénko. Když k němu promluví reproduktorem dronu, uslyší ji, bude vědět, že je to ona. Dostala signál, že audio je aktivní.

„Mercere. To jsem já, Mae! Slyšíš mě?“

Po tváři mu přelétl náznak pochopení. Přimhouřil oči a znovu se nevěřícně podíval na dron.

„Mercere, zastav. To jsem jenom já. Mae.“ A pak skoro se smíchem dodala: „Jenom jsem tě chtěla pozdravit.“

Publikum zaburácelo.

Mae smích zahřál a čekala, že se bude smát i Mercer, že zastaví a zakroutí hlavou nad úžasnou mocí nástrojů, které má Mae k dispozici. Chtěla, aby řekl: „Tak teď jsi mě dostala. Vzdávám se. Vyhrálas.“

Jenže on se neusmíval a nezastavoval. Dokonce už se ani nedíval na dron. Bylo to, jako by se rozhodl vydat novou cestou a nehodlal ustoupit.

„Mercere!“ řekla autoritativně. „Mercere, zastav a vzdej se. Jsi obklíčen.“ Pak ji něco napadlo a znovu se usmála. „Jsi obklíčen…“ řekla tiše a pak zacvrlikala, „přáteli!“ Jako by věděla, co bude následovat, diváci se rozesmáli a rozjásali.

Jenže on ani teď nezastavoval. Už několik minut se na dron ani nepodíval. Mae zkontrolovala stopky: devatenáct minut a padesát sedm vteřin. Nemohla se rozhodnout, jestli záleží na tom, zda zastaví nebo si všímá kamer. Koneckonců ho našli, nebo ne? Nejspíš porazili rekord s Fionou Highbridgeovou, když ho načapali, jak běží k autu. To byl ten okamžik, kdy ověřili jeho identitu. Mae napadlo, že by odvolala drony a vypnula kamery, protože Mercer měl zase tu svou náladu

a nehodlal spolupracovat – a to, co chtěla dokázat, už dokázala.

Ale na druhou stranu ji dráždilo, jak není schopný se vzdát, přiznat porážku, nebo aspoň uznat, že moc technologie, kterou má Mae v rukou, je obrovská. Nedokázala toho nechat, dokud Mercer aspoň trochu nezkrotne. Jenže jak se to pozná? To nevěděla, ale byla přesvědčená, že až to přijde, tak to pocítí.

Pak se krajina okolo auta otevřela. Za okénky už se nemíhaly stromy. Všude bylo modro, jen špičky stromů a zářivě bílá oblaka.

Přepnula na záběr z jiné kamery a objevil se výhled z dronu nad autem. Mercer jel po úzkém mostě, který se táhl mezi dvěma vrcholky stovky metrů nad roklinou.

„Nemohli bychom trochu zesílit mikrofon?“ zeptala se.

Objevila se ikona, která ukázala, že hlasitost byla předtím nastavená na polovičku, teď už naplno.

„Mercere!“ řekla tak varovně, jak jen to šlo. Trhl hlavou k dronu, zjevně se lekl té hlasitosti. Že by ji předtím vůbec neslyšel?

„Mercere! To jsem já, Mae!“ řekla v naději, že až doteď nevěděl, že za tím vším stojí ona. Jenže on se neusmál. Jen pomalu zavrtěl hlavou, jakoby nejhlubším zklamáním.

U okénka na straně spolujezdce zahlédla další dva drony. Z jednoho z nich zaburácel mužský hlas: „Mercere, ty hajzle! Koukej zastavit!“

Mercer se ohlédl za hlasem, a když se zase podíval dopředu, v obličeji se mu zračil skutečný děs.

Na obrazovce za sebou Mae viděla, že do mozaiky přibyly pohledy ze dvou kamer SeeChange připevněných na mostě. Po pár vteřinách se zapnula třetí, která na most mířila zespodu od řeky.

Ze třetího dronu se ozval další hlas, tentokrát ženský a rozesmátý. „Mercere, vzdej se nám! Podvol se! Jsme přátelé!“

Mercer zamířil autem směrem k dronu, jako by ho chtěl srazit, ale letoun automaticky změnil trajektorii, takže se nic nezměnilo. „Neutečeš nám, Mercere!“ varoval ho ženský hlas. „Nikdy, nikdy, nikdy. Je po všem. Vzdej se. Jsme přátelé!“ To poslední zaznělo dětsky plačtivě a žena na druhém konci se zasmála, jak zvláštně nosově zní to prohlášení z černého dronu.

Publikum jásalo a hromadily se komentáře. Mnoho diváků psalo, že nic lepšího v životě neviděli.

Jásot byl čím dál hlasitější, ale v tu chvíli Mae na Mercerově tváři zahlédla jakési odhodlání a smíření. Pravou rukou prudce otočil volantem a na moment zmizel ze záběru dronů. Když ho znovu zachytily, mířil napříč přes silnici k betonové bariéře, takovou rychlostí, že nebylo možné, aby ho zastavila. Auto zábranu prorazilo a chvíli jako by se vznášelo nad roklí. Za ním bylo vidět hory na kilometry daleko. Pak automobil zmizel ze záběru.

Mae instinktivně obrátila pohled ke kameře u řeky a zcela jasně viděla maličkatý předmět, jak padá z mostu a pak jako hračka přistává na skalách pod ním. Věděla, že ten předmět je Mercerův pickup, a v koutku duše taky věděla, že takový pád nemůže nikdo přežít, ale i přesto se zadívala na záběry z dronů nad mostem a čekala, že Mercera uvidí na silnici. Jenže most byl prázdný.

„Jak je?“ zeptal se jí Bailey.

Seděli v jeho knihovně, s výjimkou diváků sami. Od Mercerovy smrti, tedy už týden, byl jejich počet stále stejný, téměř osmadvacet milionů.

„Dobře, děkuju,“ odvětila Mae a pečlivě přitom vážila slova. Myslela na to, jak prezident v každé situaci musí najít míru mezi čirými emocemi a tichou důstojností, strojeným klidem. Představovala si sama sebe v roli prezidenta. Měli toho hodně společného – odpovědnost k masám, moc ovlivnit světové události. I krize, které prožívala, byly prezidentské. Mercer

a jeho smrt. Annie a její kolaps. Pomyslela na Kennedyovy. „Ještě mi to asi pořádně nedošlo."

„To bude možná ještě chvíli trvat," podotkl Bailey. „Netruchlíme podle nějakého plánu, ačkoli bychom často chtěli. Ale nechci, aby sis to dávala za vinu. To doufám neděláš."

„No, je to docela těžké," připustila Mae, ale pak se vzpamatovala. To neznělo moc prezidentsky, a Bailey se toho taky hned chytil.

„Mae, snažila ses pomoct velmi narušenému asociálnímu mladému muži. Ty i ostatní jste k němu napřahovali pomocnou ruku, snažili jste se ho přivést do náruče lidstva, a on to odmítl. Já myslím, že je nad slunce jasnější, že jestli měl nějakou naději, tak jsi tou nadějí byla ty."

„Děkuju, že to říkáte," hlesla.

„Je to, jako kdybys byla doktorka a přišla za pacientem, ale on by vyskočil z okna. Za nic nemůžeš."

„Děkuju," řekla Mae.

„A co rodiče? Jsou v pořádku?"

„Jsou, děkuju."

„Určitě jsi je na pohřbu ráda viděla."

„To je pravda," přitakala Mae, ačkoli tam spolu neprohodili skoro ani slovo a od té doby spolu vůbec nebyli v kontaktu.

„Já vím, že k sobě nemáte všichni tak docela blízko, ale ty bariéry mezi vámi se časem zhroutí. Všechny bariéry se časem zhroutí."

Mae byla za Baileyho a jeho sílu a klid vděčná. V tu chvíli jí byl nejlepším přítelem a taky trochu otcem. Své rodiče měla ráda, ale nebyli ani takhle moudří, ani takhle silní. Byla vděčná za Baileyho, Stentona a zvlášť za Francise, který s ní od té události trávil veškerý čas.

„Je mi moc líto, že se musím na něco takového dívat," pokračoval Bailey. „Rozčiluje mě to. Já vím, že to s tebou nijak nesouvisí a že to je můj zamilovaný projekt, ale vážně: tohle by se nikdy nestalo, kdyby Mercer seděl v automaticky řízeném

autě. Program by tomu zabránil. Taková auta, jako měl on, by měla být nelegální."

„To jo," řekla Mae. „Ten pitomý pickup."

„A nechci mluvit jen o penězích, ale víš, kolik bude oprava toho mostu stát? A co už teď stál úklid bordelu pod ním? Posadíme člověka do automaticky řízeného auta a odpadne možnost sebedestrukce. Auto se samo zastaví. Ale promiň, neměl bych tu vykládat o něčem, co s tvým smutkem vůbec nesouvisí."

„To nevadí."

„A druhá věc: bydlel sám v nějaké chajdě. Samozřejmě že upadl do depresí a časem se dostal do stavu, kdy ho začalo trýznit šílenství a paranoia. Už když k němu ti lidé přijeli, dávno mu nebylo pomoci. Seděl si tam nahoře sám, mimo dosah tisíců a milionů lidí, kteří by mu bývali milerádi pomohli, jen kdyby o něm věděli."

Mae vzhlédla k vitrážovému stropu – těch andělů! – a přemýšlela, jak moc by si Mercer asi liboval v roli mučedníka. „Měla ho ráda spousta lidí," řekla.

„Ano, obrovská spousta. Četla jsi všechny ty komentáře? Lidi mu chtěli pomoct. Snažili se pomoct. Ty taky. A našly by se tisíce dalších, jen kdyby je nechal. Pokud zavrhneš lidstvo, všechny jeho nástroje a pomoc, která se ti nabízí, nečeká tě nic dobrého. Zavrhneš technologii, která ti zabrání sjet z útesu, a sjedeš z útesu – doslova. Odmítneš pomoc a lásku miliard soucitných lidí, a sjedeš z útesu – emocionálně. Je to tak?" Bailey se odmlčel, jako by chtěl nechat vyznít přesnou a jasnou metaforu, kterou vymyslel. „Odmítneš lidi, kteří tě chtějí poslouchat a spojit se s tebou, vcítit se do tebe a obejmout tě, a katastrofa je za dveřmi. Mae, Mercer byl zcela jasně hluboce deprimovaný a izolovaný muž, který by v dnešním světě jednoty a společenství nepřežil. Kéž bych ho býval znal. Ačkoli ze sledování událostí toho dne mám dojem, že jsem ho aspoň trochu poznal."

Bailey vydal frustrovaný hrdelní vzdech.

„Víš, před pár lety jsem si řekl, že se v životě pokusím poznat každého člověka na Zemi. Každého, i když jen letmo. Potřást si s nimi rukou, pozdravit je. Říkal jsem si: Když s každým strávím tři vteřiny, tak to máme dvacet lidí za minutu. Dvanáct set za hodinu! To není zlé, ne? Ale i tímhle tempem bych za rok poznal pouhých 10 512 000 lidí. Trvalo by mi 665 let, než bych se seznámil se všemi. Depresivní, co?"

„To tedy ano," připustila Mae. Sama došla k podobnému výpočtu. Přemýšlela, jestli stačí, když ji zlomek všech těch lidí aspoň uvidí. To přece taky něco znamená.

„Takže se musíme spokojit s lidmi, které známe a dokážeme poznat," dodal Bailey a znovu nahlas vzdychl. „A spokojit se s vědomím, kolik lidí na světě je. Je jich obrovské množství a my si z něj můžeme vybírat. V tom tvém nebohém Mercerovi jsme ztratili jednoho z mnoha, mnoha lidí na světě, což nám oběma připomíná jak cenu, tak mnohost života. Nemám pravdu?"

„Máte."

Její myšlenky se ubíraly stejným směrem. Po Mercerově smrti a potom, co se Annie zhroutila, když si Mae připadala tak sama, ucítila, jak se v ní znovu otvírá ta trhlina, ještě větší a černější než kdy dřív. Ale pak se jí začali ozývat diváci z celého světa, posílali jí podporu a smajly – dostala jich miliony a desítky milionů – a ona už věděla, kde se ta trhlina vzala a jak ji zacelit. Vznikala tím, že nevěděla. Nevěděla, kdo ji bude milovat a jak dlouho. Ta trhlina, to bylo šílenství nevědění – nevěděla, kdo je Kalden, co se děje Mercerovi a Annie v duši a co má Annie v plánu. Mercer by se býval dal zachránit – určitě by ho zachránila –, kdyby dal najevo, co si myslí, kdyby k sobě pustil Mae a celý svět. Právě to nevědění v ní zaselo šílenství, osamělost, podezíravost a strach. Ale to všechno se dalo nějak vyřešit. Transparentnost ji otevřela světu, díky ní se zlepšila a dovedla jí blízko k dokonalosti. Svět ji bude následovat. Naprostá transparentnost bude znamenat neomezený

přístup a vymýtí nevědění. Mae se usmála, když si představila, jak je to všechno jednoduché a čisté. I Bailey se usmál.

„Inu," řekl, „a když už mluvíme o lidech, na nichž nám záleží a nechceme o ně přijít, vím, že jsi včera byla za Annie. Jak jí je? Je na tom pořád stejně?"

„Pořád stejně. Ale vždyť ji znáte. Je silná."

„To tedy je. A je pro nás nesmírně důležitá. Stejně jako ty. Budeme s tebou i s Annie, vždycky. Vím, že to obě víte, ale chtěl bych to ještě jednou zopakovat. Už nikdy nebudete bez Circlu. Jasné?"

Mae se snažila nerozbrečet. „Jasné."

„Tak dobře." Bailey se usmál. „Měli bychom jít. Stenton čeká a já si myslím, že si všichni," ukázal na Mae i její diváky, „zasloužíme kousek rozptýlení. Připraveni?"

Když šli tmavou chodbou k novému, modře zářícímu akváriu, Mae si všimla nového ošetřovatele. Zrovna lezl na žebřík. Stenton najal nového mořského biologa, protože měl s Georgií rozepře. Měla námitky proti jeho pokusnému krmení a odmítla vykonat to, co se její nástupce, vysoký chlap s vyholenou hlavou, zrovna chystal udělat. Stenton měl v plánu nasadit všechny tvory z Mariánského příkopu do jedné nádrže a vytvořit tak podmínky, které se budou blížit jejich přirozenému prostředí. Ten plán zněl tak logicky, že Mae byla ráda, že Georgii propustil. Kdo by nechtěl všechna zvířata v téměř přirozeném prostředí? Georgia byla příliš opatrná a postrádala vizi, a takový člověk nemá u těchhle akvárií co dělat, natož u Stentona nebo v Circlu.

„Tady je," řekl Bailey, když došli k nádrži. Objevil se Stenton a Bailey mu potřásl rukou, načež se Stenton obrátil k Mae.

„Moc rád tě zase vidím," řekl a vzal její ruce do svých. Měl veselou a bujarou náladu, ale při pomyšlení na nedávnou ztrátu, která Mae postihla, se na moment zamračil. Mae se stydlivě usmála a pak zvedla oči. Chtěla, aby věděl, že se z toho vzpamatovala a je připravená. Přikývl, ustoupil a obrátil se k nádrži.

Nechal ji postavit mnohem větší a naplnil ji celou řadou živých korálů a řas, které v jasném světle hrály symfonií barev. Levandulové sasanky, zelené a žluté korály a prapodivné bílé koule mořských hub. Voda byla klidná, jen mírný proud čechral fialovou vegetaci vrostlou mezi výběžky dírkovaných korálů.

„Krása. Prostě krása," hlesl Bailey.

On, Stenton i Mae stáli, kameru namířenou na akvárium, aby se mohli diváci na bohaté mořské dno dosyta vynadívat.

„Co nevidět už tu nebude chybět vůbec nic," řekl Stenton.

V tu chvíli za sebou Mae někoho ucítila, o zátylek se jí zleva doprava otřel závan horkého dechu.

„Aha, tady ho máme," řekl Bailey. „To je Ty, s ním se ještě neznáš, jestli se nepletu."

Mae se otočila a před ní vedle Stentona a Baileyho stál Kalden, usmíval se na ni a napřahoval k ní ruku. Na sobě měl vlněnou čepici a moc velkou mikinu s kapucí. Ale nade vší pochybnost to byl Kalden. Nedokázala potlačit zalapání po dechu.

Usmál se a ona hned věděla, že divákům i Mudrcům bude připadat jedině přirozené, že v přítomnosti Tye lapá po dechu. Sklopila pohled a došlo jí, že už mu potřásá rukou. Nemohla se nadechnout.

Vzhlédla a zjistila, že Stenton i Bailey se culí. Domysleli si, že je celá vedle z přítomnosti stvořitele všeho kolem, tajemného mladého muže, který stojí za Circlem. Podívala se zpátky na Kaldena a hledala nějaké vysvětlení, ale jeho úsměv se nezměnil. Oči měl stále dokonale neprůhledné.

„Moc rád tě poznávám, Mae," řekl. Vyslovil to ostýchavě, skoro zamumlal, ale moc dobře věděl, co dělá. Věděl, co od Tye publikum očekává.

„Taky mě moc těší," řekla Mae.

V hlavě jí bušilo. Co se to sakra děje? Znovu si prohlédla jeho tvář a zahlédla pár šedivých vlasů, co mu vykukují zpod vlněné čepice. Jen ona věděla, že je má. Věděli vůbec Bailey a Stenton, že takhle dramaticky zestárl? Že se vydává za něko-

ho jiného, za nýmanda jménem Kalden? Říkala si, že to musí vědět. Samozřejmě že ano. Proto se objevoval ve video feedech – pravděpodobně předtočených dávno předtím. Zkrátka mu pomáhali zmizet.

Pořád ještě ho držela za ruku. Odtáhla ji.

„Měli jsme se poznat dřív," řekl. „Za to se omlouvám." Nato promluvil do čočky její kamery a divákům předvedl naprosto přirozené představení. „Pracuju na několika nových projektech, samé skvělé věci, tak jsem nebyl tak společenský, jak bych měl být."

Počet diváků okamžitě naskočil z nějakých třiceti milionů na třicet dva milionů a dál rychle stoupal.

„Už ani nepamatuju, kdy jsme se všichni tři sešli na jednom místě!" poznamenal Bailey. Mae bušilo srdce jako o závod. Spala s Tyem. Co to znamená? A byl to Ty, žádný Kalden, kdo ji varoval před Uzavřením? Jak je to možné? Co *tohle* jenom znamená?

„Copak se tu chystá?" zeptal se Kalden a kývl k nádrži. „Asi tuším, ale už se nemůžu dočkat, až to uvidím na vlastní oči."

„Já se toho chopím," ozval se Bailey, sepjal ruce a v očekávání jimi kroutil. Obrátil se na Mae a ona na něj namířila objektiv. „Protože Stenton by se zamotal do technických detailů, požádal mě, abych vám všechno vysvětlil já. Jak víte, přivezl z neprobádaných hlubin Mariánského příkopu všelijaká úžasná stvoření. Některá z nich jste už viděli, konkrétně chobotnici, mořského koníka a jeho potomky a hlavně velkolepého žraloka."

Mezitím se rozneslo, že Mudrci společně stojí před kamerou, a počet diváků překonal čtyřicet milionů. Mae se k nim obrátila a na zápěstí viděla, že se jí podařil dramatický záběr všech tří z profilu, jak se dívají ke sklu, tváře zalité modrým světlem a v očích odlesk prazvláštního života v nádrži. Všimla si, že diváků je už jedenapadesát milionů. Koutkem oka zahlédla Stentona, který téměř neznatelně nakloněnou hlavou naznačil,

že má namířit kameru zpátky na akvárium. Poslechla a snažila se přitom zachytit u Kaldena jakýkoli osobnější projev. Hleděl do vody a nedal na sobě nic znát. Bailey pokračoval.

„Až doposud jsme tři naše hvězdy drželi v samostatných nádržích, aby si zvykly na život v Circlu. Ale to bylo pochopitelně umělé odloučení. Patří k sobě, stejně jako žily v moři, kde jsme je našli. Takže budeme svědky jejich shledání, odteď budou existovat pohromadě a ukážou nám přirozenější obraz života v hlubinách."

Na druhé straně nádrže Mae viděla ošetřovatele, jak s velkým igelitovým pytlem plným vody a malých pasažérů stoupá na červený žebřík. Mae se snažila zpomalit dech, ale nedařilo se jí to. Bylo jí na zvracení. Nejradši by utekla někam hodně daleko. S Annie. Kde vůbec je Annie?

Všimla si, že se na ni Stenton dívá a ustaraným a vážným pohledem ji nabádá, aby se sebrala. Snažila se dýchat, snažila se soustředit na průběh pokusu. Až to všecko skončí, bude mít dost času rozmotat celý ten propletenec s Kaldenem a Tyem. Bude mít čas. Její srdce zpomalilo.

„Jak možná vidíte," pokračoval Bailey, „Victor nese náš nejkřehčí úlovek, mořského koníka, a samozřejmě i jeho početné potomstvo. Všimněte si, že koníky přepravuje v pytli, jako když si z obchodu přinesete rybičku. Je vyzkoušené, že jde o nejlepší způsob, jak přepravovat takto křehké tvory. Žádné tvrdé stěny, a navíc je igelit mnohem lehčí než plast nebo jakýkoli jiný materiál."

Ošetřovatel stál na vrcholu žebříku a po rychlém ověření pohledem na Stentona opatrně spustil pytel do vody, takže zůstal plavat na hladině. Mořští koníci, pasivní jako vždycky, se drželi u dna pytle a nevypadali, že by vůbec o něčem věděli – bylo jim jedno, že jsou v pytli a že je někdo přenášel a že jsou vůbec naživu. Skoro se nehýbali, natož aby se bránili.

Mae mrkla na počítadlo. Dívalo se dvaašedesát milionů lidí. Bailey naznačil, že chvíli počkají, než se teplota vody v nádrži

a pytli vyrovná, a Mae využila příležitosti a obrátila pozornost ke Kaldenovi. Snažila se zachytit jeho pohled, ale on se rozhodl neodvrátit oči od akvária. Zíral do něj a něžně se usmíval na koníky, jako by se díval na vlastní děti.

Za nádrží Victor znovu šplhal na červený žebřík. „Je to moc zajímavé," řekl Bailey. „Teď vidíme, jak se nahoru nese chobotnice. Potřebuje větší pytel, ale nikoli proporcionálně. Kdyby chtěla, vejde se i do krabičky na oběd – nemá páteř ani žádné jiné kosti. Je ohebná a nekonečně přizpůsobivá."

Brzy se na neonové hladině pohupovaly dva pytle, jeden s koníky a druhý s chobotnicí. Ta si do jisté míry uvědomovala, že má pod sebou mnohem větší obydlí, a tiskla se ke dnu svého dočasného domova.

Mae si všimla, jak Victor ukázal na koníky a kývl na Baileyho a Stentona. „Tak," ozval se Bailey. „Myslím, že je čas vypustit mořské koníky do jejich nového domova. Tohle bude krása. Victore, až budeš připravený, tak můžeš." A když je Victor vypustil, skutečně to byla krása. Mořští koníci, průsvitní, jen mírně zlataví, vypluli do nádrže a snášeli se ke dnu jako déšť zlatých otazníčků.

„Páni," hlesl Bailey. „Jen se na to podívejte."

Konečně do akvária váhavě vyplul i otec. Na rozdíl od svých dětí, které se rozutekly na všechny strany, odhodlaně zamířil ke dnu a mrštně se schoval mezi korály a vegetací. Za pár vteřin po něm nebylo ani vidu.

„Pane jo," poznamenal Bailey. „To je teda stydlivá rybka."

Děti dál pluly sem a tam uprostřed nádrže a jen pár z nich se zdráhalo pohnout.

„Můžeme?" zeptal se Bailey a podíval se na Victora. „Zatím to jde moc dobře! Myslím, že můžeme vypustit i chobotnici." Victor otevřel pytel a chobotnice se okamžitě roztáhla jako dlaň s prsty. Stejně jako když předtím byla v akváriu sama, chapadly jemně osahávala sklo, korály i řasy, chtěla všechno poznat, všeho se dotknout.

„Jen se dívejte. To je kouzelné," řekl Bailey. „Takové úžasné stvoření. Někde v tom obrovském balonu má asi i mozek, co?" Obrátil se ke Stentonovi pro odpověď, ale ten se rozhodl považovat jeho otázku za řečnickou. V koutku úst se mu objevil jemňounký náznak úsměvu, ale dál se díval na výjev před sebou.

Chobotnice rozkvétala a rostla a plula z jedné strany akvária na druhou a skoro se přitom nedotýkala koníků ani jiného živého organismu, jen je pozorovala, chtěla je jen poznat, a jak tak osahávala všechno v akváriu, Mae znovu zaznamenala pohyb na červeném žebříku.

„Teď Victor s pomocníkem zdvihají tu opravdovou atrakci," komentoval to Bailey a sledoval Victora, k němuž se přidal druhý ošetřovatel. Byl také oblečený v bílém a řídil jakýsi vysokozdvižný vozík. Na něm byla velká průhledná bedna a uvnitř se zmítal žralok. Máchal ocasem sem a tam, ale byl mnohem klidnější, než ho Mae viděla předtím.

Victor ze žebříku usadil bednu na hladinu, a zrovna když Mae čekala, že se chobotnice i koníci rozprchnou hledat úkryt, žralok znehybněl.

„To je tedy něco," podivil se Bailey.

Počet diváků znovu narostl, teď už jich bylo pětasedmdesát milionů, a dál horečně rostl, každých pár vteřin o půl milionu.

Chobotnice si žraloka vůbec nevšímala a vidina toho, že by přibyl do akvária, ji vůbec neznepokojovala. Žralok se ani nehnul, snad proto, aby si ho obyvatelé akvária nevšimli. Mezitím Victor s asistentem slezli ze žebříku a Victor se vracel s velkým kbelíkem.

„Jak vidíte," oznámil Bailey divákům, „Victor ze všeho nejdřív hodí do nádrže žralokovo oblíbené jídlo. Toho na chvíli rozptýlí a upokojí, aby si na něj noví sousedé mohli zvyknout. Victor ho krmí celý den, takže by neměl být hladový. Ale kdyby náhodou, tihle tuňáci mu vystačí na snídani, oběd i večeři."

Nato Victor hodil do nádrže šest minimálně pětikilových

tuňáků a ti hned začali zkoumat své okolí. „Oni si nemusejí tak dlouho zvykat," vysvětloval Bailey, „protože brzy z nich bude potrava. Jejich spokojenost tedy není tak důležitá jako v případě žraloka. Podívejte se, jak plavou." Tuňáci se diagonálně míhali nádrží a jejich náhlá přítomnost zahnala chobotnici i koníky mezi korály a porost na dně akvária. Po chvíli se ale tuňáci uklidnili a pomalu kroužili po nádrži. Starý mořský koník zůstával schovaný, ale jeho nespočetné děti bylo vidět, ocásky obtočené kolem stonků a listů sasanek. Ten výjev byl plný klidu a míru a Mae se v něm na chvíli úplně ztratila.

„To je prostě nádhera," řekl Bailey a prohlížel si korály a vegetaci v citronových, modrých a fialových odstínech. „Jen se na ta spokojená stvoření podívejte. Mírumilovné království. Skoro by byla škoda to nějak měnit," podotkl. Mae na něj mrkla a zdálo se, že ho samotného zaskočilo, co řekl, protože si uvědomil, že to odporuje duchu celého podniku. Vyměnili si se Stentonem rychlý pohled a Bailey se to pokusil napravit.

„Jenže nám jde o realistický a holistický pohled na jejich svět," řekl. „A to znamená zapojit *všechny* obyvatele tohoto ekosystému. Victor mi naznačuje, že je načase vypustit žraloka."

Mae vzhlédla a uviděla Victora, jak se všelijak snaží otevřít přepravku. Žralok pořád čekal bez hnutí, zázrak sebekontroly. Pak začal klouzat po plastovém dně. Mae měla na okamžik smíšené pocity. Věděla, že to, co se děje, je nenucené, že se žralok připojí k ostatním stvořením, s nimiž dřív sdílel své přirozené prostředí. Věděla, že je to správné a nevyhnutelné. Ale na chvíli jí připadalo, že je to přirozené asi tak, jako když člověk pozoruje padající letadlo, což je vlastně taky přirozené. Ta hrůza se dostaví až později.

„Za chvíli do naší podmořské rodiny přibude nový člen," řekl Bailey. „Až vypustíme žraloka, poprvé v dějinách uvidíme, jak skutečně vypadá život na dně příkopu a jak spolu takovíto tvorové koexistují. Je všechno připraveno?" Bailey

se podíval na Stentona, který mlčky stál vedle něj. Nervózně přikývl, jako by chtěl dát najevo, že není potřeba se ho ptát.

Victor pustil žraloka a ten, jako by si předtím skrz plastové dno přesně vyhlédl svou oběť, se vrhl dolů a mrštně chňapl po největším tuňákovi a nadvakrát ho slupl. Zatímco tuňák viditelně putoval trávicím traktem, žralok v rychlém sledu sežral další dvě ryby. Čtvrtého měl ještě v tlamě, když se pozůstatky prvního začaly jako sníh snášet na dno.

Mae si všimla, že chobotnici ani malé koníky už není vidět. V dírách v korálu zahlédla nějaký pohyb a měla dojem, že viděla mihnutí chapadla. Přestože byla přesvědčená, že žralok ve vztahu k chobotnici ani koníkům není predátor – koneckonců Stenton je všechny našel blízko u sebe –, schovávali se před ním, jako by jej i jeho plány dobře znali. Mae vzhlédla a žralok kroužil po akváriu, které teď bylo kromě něj prázdné. Během těch pár vteřin, kdy Mae hledala chobotnici a koníky, žralok zlikvidoval i zbylé dvě ryby. Jejich pozůstatky padaly ke dnu jako prach.

Bailey se nervózně zasmál. „Tak, a teď by mě zajímalo –“ řekl, ale pak se zarazil. Mae se podívala na Stentona, hleděl přimhouřenýma očima, které nepřipouštěly jinou možnost. Proces se nesmí přerušit. Pohlédla na Kaldena, tedy Tye, který nespustil oči z nádrže. Všechno bez hnutí sledoval, jako by to už viděl a věděl, jak to dopadne.

„Inu,“ pokračoval Bailey, „ten náš žralok je pěkný hladovec a já bych měl trochu obavy o ostatní obyvatele toho našeho malého světa, kdybych nevěděl, jak to všechno je. Jenže já vím, jak to všechno je. Stojím vedle jednoho z největších podmořských výzkumníků, vedle muže, který ví, co dělá.“ Mae sledovala, jak Bailey mluví. Díval se na Stentona a očima hledal jakýkoli náznak, že pokus zarazí nebo poskytne nějaké vysvětlení či ujištění. Jenže Stenton jen obdivně hleděl na žraloka.

Rychlý, divoký pohyb přiměl Mae podívat se zase do akvária. Žraločí čumák byl zabořený hluboko v korálu a s brutální silou do něj narážel.

„Ach ne," řekl Bailey.

Korál se brzy rozštípl a žralok bleskově vytáhl chobotnici. Dovlekl ji doprostřed nádrže, jako by chtěl všem – Mae, divákům i Mudrcům – poskytnout co nejlepší výhled na to, jak rve zvíře na kusy.

„Proboha," hlesl Bailey tišeji.

Těžko říct, jestli to bylo záměrně, nebo mimoděk, ale chobotnice si svůj osud neulehčovala. Žralok jí utrhl chapadlo a pak chvíli zápolil s hlavou, ale po pár vteřinách se ukázalo, že je chobotnice stále naživu a téměř netknutá. Ale to nemělo dlouho trvat.

„Ach ne. Ach ne," šeptal Bailey.

Žralok se obrátil, voda kolem něj zavířila, po jednom odtrhal chobotnici chapadla, až ze zvířete zbyla jen rozdrcená masa bílé hmoty. Zbytek žralok pozřel nadvakrát a bylo po chobotnici.

Bailey vydal tenké kníknutí, odvrátil se a schoval obličej do dlaní. Stenton dál hleděl na žraloka se směsicí fascinace a pýchy, jako když se rodič dívá na své dítě, které poprvé dělá něco zvlášť působivého, něco, v co doufal a co čekal, ale co se dostavilo v překrásném předstihu.

Victor se nad nádrží váhavě pokoušel zachytit Stentonův pohled. Zřejmě přemýšlel nad tímtéž co Mae, tedy jestli by neměli žraloka oddělit od mořského koníka, než pozře i jeho. Jenže když se Mae obrátila ke Stentonovi, ten se se stále stejným výrazem díval do akvária.

Po pár vteřinách žralok několika prudkými pohyby rozbil další korál a vytáhl koníka, který se neměl jak bránit a na dvě sousta padl za oběť, nejprve křehká hlava a pak zakroucené tělo s ocáskem.

Potom žralok začal jako stroj kroužit po dně a podnikat výpady, dokud nespolykal všech tisíc mladých koníků, řasy, korály i sasanky. Sežral všechno a zbytky po chvíli vyloučil, takže dno akvária se potáhlo tenkou vrstvou bílého popela.

***

„Ehm," ozval se Ty, „tak nějak jsem si to představoval." Vypadal, že jím scéna nijak neotřásla, a Stentonovi a Baileymu podával ruku skoro vesele. Baileyho stále ještě držel za pravou ruku a zároveň levou chytil Mae, jako by se všichni tři chystali k tanci. Mae ucítila cosi v dlani a rychle to sevřela. Pak ji Ty pustil a odešel.

„Já bych asi taky měl jít," špitl Bailey. Omámeně se obrátil a odešel potemnělou chodbou.

Když žralok zůstal v akváriu sám a bez zastávky hladově kroužil podél stěn, Mae přemýšlela, jak dlouho tu má ještě stát a nechat diváky výjev sledovat. Pak usoudila, že by se měla zdržet, dokud neodejde i Stenton. A ten se zdržel dlouho. Nemohl se žraloka a jeho nervózního kroužení nabažit.

„Tak zatím," řekl konečně. Kývl na Mae a pak i na její diváky, jichž už bylo sto milionů, mnoho z nich vyděšených. Ještě mnohem víc jich ale bylo u vytržení a chtěli víc.

V kabince, s kamerou pověšenou na dveřích, si Mae zdvihla vzkaz od Tye těsně k očím, aby na něj diváci neviděli. Chtěl ji vidět, sám, a napsal jí instrukce, kde by se jejich schůzka měla odehrát. Až bude připravená, má vyjít z kabinky, pak se obrátit a říct „Jdu zpátky". Bude to implikovat, že se z nějakého neznámého důvodu vrací do kabinky. V tu chvíli jí na třicet minut vypne přenos a všechny kamery SeeChange, které by na ni mohly vidět. Vzbudí to malé pozdvižení, ale jinak to nepůjde. Jde jí o život, a nejen jí, ale i Annie a rodičům. „Všichni a všechno," napsal jí, „balancuje na okraji útesu."

Tohle bude její poslední chyba. Věděla, že je chyba se s ním scházet, zvlášť mimo kameru. Ale na výjevu se žralokem ji cosi znepokojilo a učinilo ji náchylnou k chybným rozhodnutím. Kdyby tak někdo mohl rozhodovat za ni – zbavit ji pochybností a možnosti, že se rozhodne špatně. Jenže ona přece potřebovala vědět, jak to Ty všechno dokáže. Třeba je to něja-

ká zkouška. Vlastně to do jisté míry dávalo smysl. Jestliže s ní mají velké plány, je logické, že si ji prozkoušejí, ne? Věděla, že ano.

A tak jeho instrukce poslechla. Vyšla ze záchodu, oznámila divákům, že se musí ještě vrátit, a když se přenos vypnul, udělala, co měla. Vydala se stejnou cestou jako tehdy v noci, hluboko do podzemí, kde se nacházela chlazená místnost se Stewartem a vším, co viděl. Když tam došla, Kalden, nebo vlastně Ty, už na ni čekal, zády opřený o červenou bednu. Na hlavě už neměl čepici, takže bylo vidět šedobílé vlasy, ale mikinu s kapucí si nechal. Kombinace těch dvou, Tye a Kaldena, v jedné osobě ji odpuzovala, a když vykročil k ní, vykřikla: „Ne!“

Zastavil se.

„Ani se nehni,“ poručila mu.

„Nejsem nebezpečný, Mae.“

„Já o tobě nic nevím.“

„Promiň, že jsem ti neřekl, kdo jsem. Ale nelhal jsem.“

„Řekl jsi mi, že se jmenuješ Kalden! To není lež?“

„Kromě toho jsem ti nelhal.“

„Kromě toho? Kromě toho, že jsi mi lhal o tom, kdo jsi?“

„Přece víš, že nemám na vybranou.“

„Co je to vůbec za jméno, Kalden? To sis našel někde na internetu?“

„Přesně tak. Líbí se ti?“

Rozčilujícím způsobem se na ni usmál. Mae měla pocit, že by tu neměla být, že by měla okamžitě odejít.

„Asi budu muset jít,“ řekla a vykročila ke schodům. „Připadá mi to celé jako nějaký strašlivý vtip.“

„Mae, přemýšlej. Tady máš můj řidičák.“ Podal jí svůj průkaz. Na fotografii byl tmavovlasý oholený muž s brýlemi, který vypadal víceméně tak, jak si pamatovala Tye z videí a starých fotek nebo z olejomalby před Baileyho knihovnou. Vedle fotky stálo jméno Tyson Matthew Gospodinov. „Podívej se na mě. Žádná podoba?“ Odešel do svého výklenku a vrátil se

s brýlemi. „Vidíš?“ řekl. „Teď už mě poznáváš, ne?“ Jako by rovnou odpovídal na její následující otázku, řekl: „Odjakživa jsem vypadal dost průměrně. To přece víš. Pak jsem odložil brýle a začal nosit kapuci. Změnil jsem svůj vzhled i způsob, jak se pohybuju. Ale co bylo nejdůležitější, zešedivěly mi vlasy. Proč myslíš, že to tak bylo?“

„To netuším,“ odvětila Mae.

Ty rozpřáhl ruce a obsáhl tím gestem všechno kolem, celý kampus. „Tohle všechno. Tenhle posranej žralok, co žere svět.“

„Vědí Bailey a Stenton, že se tu pohybuješ pod cizím jménem?“

„Samozřejmě. To víš, že jo. Očekává se ode mě, že tu budu. Teoreticky nesmím opustit kampus. Dokud jsem tu, jsou spokojení.“

„A ví to Annie?“

„Ne.“

„Takže já –“

„Ty jsi třetí člověk, kdo to ví.“

„A proč jsi mi o tom řekl?“

„Protože tu máš obrovský vliv a protože mi musíš pomoct. Jsi jediná, kdo tohle všechno dokáže zbrzdit.“

„Co zbrzdit? Společnost, kterou jsi stvořil?“

„Mae, já nic z tohohle nezamýšlel. A jde to všechno moc rychle. Celé Uzavření je daleko od záměru, který jsem měl, když jsem začínal, a daleko od toho, co je správné. Je třeba tomu vrátit aspoň jakous takous rovnováhu.“

„Tak za prvé, nesouhlasím s tebou. A za druhé, nemůžu ti pomoct.“

„Mae, Kruh se nesmí uzavřít.“

„O čem to mluvíš? Jak můžeš něco takového říct? Jsi přece Ty, většina z toho všeho jsou tvé nápady.“

„Ale ne, kdepak. Mým cílem bylo, aby byl internet trochu civilnější. Snažil jsem se mu dodat eleganci. Vymýtil jsem anonymitu. Zkombinoval jsem tisíc samostatných prvků do jed-

noho jednotného systému. Ale nikdy jsem si nepředstavoval svět, kde bude Circle povinný a kde bude svět a život probíhat prostřednictvím jediné sítě –“

„Já odcházím,“ prohlásila Mae a obrátila se na patě. „A nevidím důvod, proč nejdeš taky. Odejdi odsud. Jestli Circlu nevěříš, tak z něj prostě odejdi. Uteč do lesů.“

„Mercerovi to dvakrát nevyšlo, ne?“

„Jdi do prdele.“

„Promiň. Omlouvám se. Ale právě kvůli němu jsem se ti teď ozval. Copak nevidíš, že jeho smrt je jen jedním z následků toho, co se děje? Takových Mercerů ještě bude. Spousta. Obrovské množství lidí, kteří nebudou chtít, aby je někdo našel. A přece je najde. Množství lidí, kteří s Circlem nikdy nechtěli mít nic společného. To je novinka. Dřív bylo možné se do Circlu nezapojit. Ale ty doby jsou pryč. Uzavření znamená konec. Uzavřeme kruh kolem všech – to je totalitní noční můra.“

„A za to jako můžu já?“

„Ale kdepak, vůbec ne. Jenže ty jsi teď velvyslankyní Circlu. Jsi jeho tváří. Neškodnou, přátelskou tváří. A uzavření Circlu jste umožnili vy dva s Francisem. Ten tvůj nápad s povinným účtem na Circlu a jeho čip. TruYouth? Vždyť je to zvrácené, Mae. Copak to nevidíš? Každé dítě dostane kvůli bezpečnosti do těla čip. Ano, zachrání to mnoho životů. Ale ty myslíš, že až jim bude osmnáct, tak jim ten čip zase vyndají? Ani náhodou. V zájmu vzdělání a bezpečnosti se bude všechno zaznamenávat, sledovat, zapisovat a analyzovat – a hlavně napořád. Až budou dost staří na to, aby volili a společensky se zapojili, bude jejich členství povinné. V tu chvíli se Kruh uzavře. Všichni budou sledováni, od kolébky do hrobu, bez možnosti úniku.“

„Teď zníš dost jako Mercer. Takováhle paranoia –“

„Jenže já vím víc než on. Nepřipadá ti, že když se bojí někdo jako já, člověk, který většinu z těch věcí vymyslel, měla by ses bát taky?“

„Ne. Podle mě ses trochu pomátl."

„Mae, spousta věcí, které jsem vymyslel, jsem dělal jen a jen pro zábavu, byla to taková zvrácená hra. Zajímalo mě, jestli to bude fungovat a jestli lidé mé nástroje budou používat. Bylo to jako postavit na náměstí gilotinu. Člověk nečeká, že se tisíc lidí postaví do fronty, aby se mohli nechat setnout."

„Takhle ty to vidíš?"

„Ne, promiň. To je špatné srovnání. Ale některé z těch věcí, které jsme udělali, jsem – dělal jsem je prostě jen ze zájmu, jestli je někdo skutečně využije. Když se lidi začali přidávat, nevěřil jsem svým očím. A najednou bylo pozdě. Přibyl Bailey a Stenton a pak jsme prodali akcie. Potom se všecko rozběhlo hrozně rychle a zničehonic jsme měli dost peněz, abychom mohli realizovat kdekterý pitomý nápad. Mae, představ si prosím, kam to všechno směřuje."

„Já vím, kam to směřuje."

„Mae, zavři oči."

„Ne."

„Prosím tě. Zavři oči."

Poslechla.

„Pospojuj si to všechno prosím, a schválně jestli uvidíš to, co vidím já. Představ si to. Circle už léta pohlcuje konkurenci, je to tak? Společnost tím posiluje. Už teď probíhá devadesát procent veškerého vyhledávání přes Circle. Bez konkurence ten podíl naroste. Brzy bude skoro stoprocentní. Oba víme, že kdo ovládne proud informací, ovládne cokoli. Můžeš kontrolovat všechno, co kdo vidí nebo ví. Pokud chceš nějakou informaci zamést pod koberec, napořád, za dvě vteřiny je hotovo. Pokud chceš někoho zničit, stačí ti pět minut. Jak může kdokoli povstat proti Circlu, když Circle kontroluje veškeré informace a přístup k nim? Circle chce, aby u něj všichni měli účet, a zanedlouho se jim podaří to zakotvit i do legislativy. Co bude pak? Co se stane, až Circle ovládne veškeré vyhledávání a bude mít přístup ke všem informacím o všech lidech? Až

bude vědět, kam se kdy kdo vrtne? Až veškeré peněžní transakce, zdravotní a genetické informace, každičký kousek lidského života, dobrý i špatný, každé vyslovené slovo poputuje jedním kanálem?“

„Jenže přece existuje tisíc způsobů, jak tomuhle všemu zabránit. To přece nejde. Jednotlivé vlády se přece postarají –“

„Vlády, které jsou transparentní? Zákonodárci, kteří za svou pověst vděčí Circlu? Kteří mohou být zničeni, jakmile se ozvou? Jak myslíš, že dopadla Williamsonová? Pamatuješ se na ni? Ohrozí monopol Circlu, a jaké překvapení, federálové jí v počítači najdou usvědčující materiály. Myslíš, že je to náhoda? Před ní něco takového Stenton provedl už asi stovce lidí. Mae, jakmile se Kruh uzavře, je po všem. A ty jsi tomu pomohla. Ta vaše demokracie, teda Demoxie, panebože. Pod záminkou toho, aby se ke slovu dostal každý hlas, vytváříte mafiánskou vládu, společnost, kde každé tajemství je zločinem. Je to geniální, Mae. Ty jsi geniální. Ty jsi přesně to, v co Stenton i Bailey od samého počátku doufali.“

„Ale Bailey –“

„Bailey věří, že život bude lepší, dokonce dokonalý, až budou všichni mít volný přístup ke všem a ke všemu, co všichni vědí. On si skutečně myslí, že odpovědi na všechny otázky najdeme u jiných lidí. Upřímně věří, že otevřenost, ničím nepřerušené spojení mezi lidmi světu pomůže. Že na tohle svět čeká, na chvíli, kdy budou všechny duše navzájem propojené. To je jeho představa štěstí, Mae! Copak nevidíš, jak extrémní názor to je? Ta jeho představa je radikální a v každém jiném období by něco takového patřilo někam na okraj, šlo by o nápad šířený nějakým výstředním profesorem: že všechny informace, bez ohledu na to, jak jsou osobní, by měly být známy všem. Vědomosti jsou majetek, který nesmí nikomu patřit. Informační komunismus. A na ten názor má nárok. Ale když se spojí s bezohlednou kapitalistickou ambicí –“

„Teď mluvíš o Stentonovi?“

„Stenton ten náš idealismus profesionalizoval a na naší utopii vydělal peníze. To on si všiml souvislosti mezi naší prací a politikou a mezi politikou a mocí. Od veřejné sféry není daleko k soukromé a Circle brzy bude řídit veškeré státní služby, což bude mít obrovský dopad na soukromý sektor. Všichni se stanou občany Kruhu."

„A co je na tom špatného? Když budou mít všichni stejný přístup ke službám a informacím, konečně budeme mít šanci dosáhnout rovnosti. Žádná informace by neměla nic stát. Nikdo a nic by nemělo bránit tomu, abychom věděli všechno, abychom se dostali –"

„A když budeme všechny sledovat –"

„Tak nebude zločinu. Žádné vraždy, únosy ani znásilnění. Žádné dítě už nikdy nebude obětí. Už se nikdy nikdo neztratí. Už jenom tohle –"

„A ty si neuvědomuješ, co se stalo Mercerovi? Vyhnali jste ho až na kraj světa a teď je po smrti."

„Ale takhle přece dějiny fungují. Mluvil jsi o tom s Baileym? Vždycky když přijde nějaká velká změna, následuje povstání. Někdo vždycky zaostane, někdo dokonce záměrně."

„Takže mi chceš říct, že je třeba všechny sledovat."

„Já myslím, že by všechno mělo být vidět. A aby bylo všechno vidět, musíme všechno sledovat. Ty dvě věci jdou ruku v ruce."

„Ale kdo se chce nechat neustále sledovat?"

„Třeba já. Já chci, aby mě lidi viděli. Chci důkaz, že jsem existovala."

„Mae."

„A chce ho většina lidí. Většina lidí by vyměnila všechno a všechny, co znají, za vědomí, že je někdo viděl a všiml si jich a že si je třeba bude i pamatovat. Všichni víme, že jednou umřeme. Všichni víme, že svět je příliš velký na to, abychom něco znamenali. Takže nám nezbývá než naděje, že nás někdo aspoň na okamžik uvidí nebo uslyší."

„Jenže Mae, viděli jsme přece ta stvoření v akváriu, ne? Viděli jsme, jak je spolykala ta bestie a proměnila je v prach. Copak nechápeš, že všechno, co se v té nádrži objeví s tou bestií, s *touhle* bestií, čeká stejný osud?“

„A co přesně ode mě chceš?“

„Až budeš mít maximální počet diváků, chci, abys přečetla tohle prohlášení.“ Podal Mae papír, na nějž hrubými verzálami napsal seznam „Lidských práv v digitálním věku“. Mae si ho prošla a pár bodů ji zaujalo: „Všichni máme právo na anonymitu.“ „Ne každou lidskou činnost lze změřit.“ „Neustálé shromažďování dat za účelem zhodnocení jakékoli činnosti je zničující pro skutečné porozumění.“ „Hranice mezi veřejným a soukromým musí zůstat nepřekročitelná.“ Na konci našla řádek napsaný červeným inkoustem: „Všichni máme právo kdykoli zmizet.“

„Takže chceš, abych tohle všechno přečetla divákům?“

„Ano,“ přitakal Kalden s divokým pohledem.

„A co potom?“

„Mám celou řadu kroků, které můžeme podnikat spolu. Začneme to všechno postupně bořit. Vím o všem, co se tu kdy stalo, a spousta z těch věcí by přesvědčila i toho největšího odpůrce, že Circle je třeba zničit. Já vím, že to dokážu. Jsem jediný, kdo to dokáže, ale potřebuju tvou pomoc.“

„A pak bude co?“

„Pak spolu někam odjedeme. Mám spoustu nápadů. Zmizíme. Procestujeme Tibet. Na kole projedeme mongolské stepi. Můžeme obeplout svět na lodi, kterou si sami postavíme.“

Mae si to všechno představila. Představila si, jak se Circle hroutí, jak je za všeobecného skandálu rozprodáván, třináct tisíc lidí bez práce, kampus vystěhovaný, rozdělený a proměněný ve vysokou školu nebo nákupní centrum nebo něco horšího. A pak si představila život na lodi s tímhle mužem, představila si, jak bez kotvy plují kolem světa. Ale viděla jen ten páreček,

který potkala před několika měsíci na hladině zálivu. Jak tam na volném moři žijí pod celtou, pijí víno z papírových kelímků, pojmenovávají si tuleně a vzpomínají, kdy na ostrově naposledy hořelo.

V tu chvíli Mae věděla, co musí udělat.

„Kaldene, určitě nás nikdo neslyší?“

„Určitě.“

„Tak dobře. Dobře. Už to všechno vidím jasněji.“

KNIHA TŘETÍ

Pořád ještě ji rozechvívalo, jak blízko se dostala k apokalypse. Ano, odvrátila ji, byla statečnější, než by do sebe kdy řekla, ale i po mnoha měsících měla stále pocuchané nervy. Co kdyby se jí Kalden býval neozval? Co kdyby jí býval nevěřil? Co kdyby vzal věci do svých rukou, nebo ještě hůř, co kdyby se svěřil někomu jinému? Někomu, kdo postrádá její intergritu? Její sílu, rozhodnost a loajalitu?

Seděla v tichu na klinice vedle Annie a přemýšlela. Panoval tu klid, respirátor rytmicky hučel, tu a tam se otevřely či zavřely dveře a do toho všeho bzučely přístroje, které Annie udržovaly při životě. Zhroutila se u stolu, našli ji ležet na zemi. Nereagovala, a tak ji odvezli sem, kde dostala tu nejlepší dostupnou péči. Od té doby se její stav stabilizoval a prognóza byla slibná. Příčina jejího kómatu zatím nebyla zcela jasná, jak říkala doktorka Villalobosová, ale s největší pravděpodobností šlo o stres, šok nebo prosté vyčerpání. Lékaři Circlu byli přesvědčeni, že se z toho Annie dostane, stejně jako tisíc doktorů po celém světě, kteří sledovali její životní funkce. Povzbuzovalo je, že občas zamžikala řasami nebo cukla prstem. Vedle

EKG byla obrazovka s neustále narůstajícím proudem zpráv od lidí z celého světa, z nichž většinu si Annie bohužel nikdy nepřečte.

Mae se dívala na kamarádku, na její neměnný obličej, lesklou kůži a vroubkovanou trubku, která jí trčela z úst. Vypadala úžasně klidně, jako by jen spala, a Mae ucítila záblesk závisti. Říkala si, na co tak asi Annie myslí. Doktoři tvrdili, že s největší pravděpodobností spí. Podle přístrojů vykazoval její mozek pravidelnou aktivitu, ale nikdo nevěděl, co přesně se jí v hlavě odehrává, a Mae se nedokázala ubránit roztrpčení. Ze svého místa viděla na monitor, který ukazoval, co se Annie děje v mozku, a pravidelné barevné exploze naznačovaly, že je to něco neobyčejného. Ale na co jen může myslet?

Polekalo ji zaklepání. Za sklem zahlédla Francise. Nejistě zdvihl ruku a Mae na něj zamávala. Uvidí se později, na celokampusové oslavě nejnovějšího milníku Objasnění. Po celém světě už transparentně žilo deset milionů lidí a nikdo to už nedokázal zvrátit.

Annie v tom sehrála nesmírně důležitou roli a Mae litovala, že u toho nemůže být. Chtěla jí toho spoustu povědět. Připadalo jí jako téměř posvátná povinnost prozradit světu, že Kalden je ve skutečnosti Ty, a říct všem, jaké podivné věci vykládá a jak plánuje zamezit Uzavření Kruhu. Když na to teď vzpomínala, připadalo jí jako nějaká noční můra, že se vůbec ocitla s tím šílencem tak hluboko pod zemí, odloučená od diváků a od zbytku světa. Ale předstírala spolupráci a podařilo se jí utéct a všechno okamžitě řekla Baileymu a Stentonovi. Se soucitem a vizionářstvím sobě vlastním nechali Tye zůstat v kampusu v roli poradce. Přidělili mu izolovanou kancelář a zbavili ho povinností. Mae ho od podzemního setkání neviděla a ani po tom netoužila.

Už několik měsíců nebyla v kontaktu s rodiči, ale to byla jen otázka času. Brzy se najdou ve světě, kde se všichni budou moct navzájem znát, doopravdy a beze zbytku, bez tajemství,

bez studu a bez dovolování, koho mohou vídat nebo znát, bez sobeckého hamounění života – všech jeho zákoutí a okamžiků. To vše zanedlouho vystřídá nová nádherná otevřenost, svět neustále zalitý světlem. Uzavření se nevyhnutelně blížilo a mělo přinést mír a jednotu. Veškerý chaos, v němž lidstvo až doposud žilo, veškeré nejistoty, které provázely život před Circlem, to vše bude jen vzpomínkou.

Na monitoru se objevil další barevný výbuch. Mae sáhla Annie na čelo a zamyslela se nad tím, jakou bariéru mezi ně tělo staví. Co se jí to děje v hlavě? To nevědomí ji ničilo. Pobuřovalo ji, že ona i celý svět jsou o to připraveni. Při nejbližší příležitosti to musí nadhodit Stentonovi, Baileymu a celé Velké čtyřicítce. Musí si promluvit o Annie a o tom, na co myslí. Proč by jí neměli vidět do hlavy? Svět si to zaslouží a nechce se mu čekat.

DAVE EGGERS
KRUH

Z anglického originálu *The Circle*,
vydaného nakladatelstvím Hamish Hamilton v roce 2013,
přeložil Petr Eliáš
Obálka Jessica Hische
Grafická úprava a sazba Magda Fišerová
Vydalo nakladatelství Plus v Praze roku 2015 ve společnosti
Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4,
číslo publikace 23 399
Odpovědná redaktorka Barbora Klimtová
Technický redaktor Lubomír Kuba
1. vydání

THE CIRCLE
Copyright © 2013, Dave Eggers
All rights reserved

Translation © Petr Eliáš, 2015

ISBN tištěné verze 978-80-259-0384-1
ISBN e-knihy 978-80-259-0652-1 (1. zveřejnění, 2017)

www.nakladatelstviplus.cz
www.facebook.com/plusnakladatelstvi
www.albatrosmedia.cz

ALBATROS MEDIA a.s.

Kompletní nabídku titulů naleznete na
www.albatrosmedia.cz